

યે. હાથે રે. ને જાતી, એક એક કાઠ મેડા,
 કાઠાં રેડે બનના, બાંધે જાતી કાંઠાં. ૨
 હાથનાં પ્રભાંજાળી, બાંધનાં મુકે વિશાળ;
 રેડે રેડે રેડે રેડે, વિશાળ વિશાળ. ૩

કાવ્ય ૧ મી.

(૧૫૧ રેડે જાતી કાંઠાં, ૨ મેડા)

મુખ મુકુરે નીલાભિરે, બાજુ મુકે વિશાળ,
 એકાદ અનિ જાતી રેડે, વાંચે રેડે વિશાળ. ૧
 બાજુનાં રેડે બાજુ મુખ થાય—એ બાજુ
 માંડે રેડે મુખ પાંચાં, બાજુ પાંચાં થાય.
 પાંચ પાંચ મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ બાજુ. ૨
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૩
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૪
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૫
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૬
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૭
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૮
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૯
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૧૦
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય,
 મુખ મુકુરે મુખ થાય, મુખ મુકુરે મુખ થાય. ૧૧

- પ્રતી જાણવ નામે ભણીરે, શેઠ પરણ્યા બેઠઃ
 પ્રણવંત રૂપે અગમેરે, દિન દિન અધિક સ્નેહરે. બ. ૧૨
- લખમીચંદ નામે ભણીરે, ભાઈ જાણવ પ્રણવંત;
 રૂપકાજીએ અગમેરે, પર ઉપગારી અન્યંતરે. બ. ૧૩
- નખ માંસપરે પ્રીતપ્રીરે, અથવા અયુ' ખીર નીર;
 'અવિદઃ પ્રીત બની ઘણીરે, શીયત પ્રણ અખીરે. બ. ૧૪
- એક દિન મનમે ચિંતવેરે, હવે હું થયો જુવાન;
 ભાપ લગો ધન ભાગવુંરે, એમ તો ન લડું માનરે. બ. ૧૫
- ભાગપણે ધન ભાપનેરે, ખાતાં ખેડ ન કાપ;
 લડવુંપણે જે જે ભાગવેરે, તો પુરુષાતન બાપરે. બ. ૧૬
- શેઠ વરસ 'યોગ્યા પછે, ન કરે જે અભ્યાસ;
 ભાપ કમાઈ ભાગવેરે, ધિક્ક જનમાદો તાસરે. બ. ૧૭
- મિંદ 'સિચાણો સુપુરેરે, ન કરે પરની અસ;
 નિજ જુજ ખાંચો ખાઈએરે, જેણે ન કહાઓ જગતના. બ. ૧૮
- પણ હુજા તે ભાપણરે, પડીયા ખા.પે ઘાસરે
 એમ ચિંતા કરના હવેરે, જુલો પુન્યની વા. બ. ૧૯
- મિત્ર મર્યો તે શેઠનેરે, સાબડો તે 'અવદારે.
 પુન્યવંતને 'હાલીનેરે, હમણ લગો વિદામ; બ. ૨૦
- કે.કિલ ઘાટે કંઠારવનેરે, રીપે હાજભરી 'અંબરે.
 કાજ છડી કરી એવીપરેરે, વાત કાઢી રવાન; બ. ૨૧
- હિંદવર્ધન સેવક કરેરે, મુજતા નમન માંડરે.
 કુરો. બ. ૨૨.
- કોના મુજબરે, 'હીત થરી, રૂ.મ રૂ.મ ઉતરે;
 વખત કુમર સજાયે તે, વાન કમલ હર નિરખ. ૧
- કામદ માનની 'સાનીધે, હરવાલિ અદર;
 પાનિગળા મુજબ નહી, એ મુજ કહે સેતર. ૨
- કહે. ૧. ૨. ૩. ૪. ૫. ૬. ૭. ૮. ૯. ૧૦. ૧૧. ૧૨. ૧૩. ૧૪. ૧૫. ૧૬. ૧૭. ૧૮. ૧૯. ૨૦. ૨૧. ૨૨. ૨૩. ૨૪. ૨૫. ૨૬. ૨૭. ૨૮. ૨૯. ૩૦. ૩૧. ૩૨. ૩૩. ૩૪. ૩૫. ૩૬. ૩૭. ૩૮. ૩૯. ૪૦. ૪૧. ૪૨. ૪૩. ૪૪. ૪૫. ૪૬. ૪૭. ૪૮. ૪૯. ૫૦. ૫૧. ૫૨. ૫૩. ૫૪. ૫૫. ૫૬. ૫૭. ૫૮. ૫૯. ૬૦. ૬૧. ૬૨. ૬૩. ૬૪. ૬૫. ૬૬. ૬૭. ૬૮. ૬૯. ૭૦. ૭૧. ૭૨. ૭૩. ૭૪. ૭૫. ૭૬. ૭૭. ૭૮. ૭૯. ૮૦. ૮૧. ૮૨. ૮૩. ૮૪. ૮૫. ૮૬. ૮૭. ૮૮. ૮૯. ૯૦. ૯૧. ૯૨. ૯૩. ૯૪. ૯૫. ૯૬. ૯૭. ૯૮. ૯૯. ૧૦૦.

૧ મૃગપતિ ૧ સાદમી મૃગલી, થઇ ૧ વછને નેહ;
 ઉત્તમ ગુણ બોલવા, ઉત્તર થયો મુજ બેહ. ૩
 લોકીક કયા જગદેઇ છે, બધ હેનુ તે યાધ;
 ધર્મ કયા કહેતા થકો, સંચીત દૂર પઠાય. ૪

હાજી ૭ મી.

કામ પરિણા કારણ કુંવર મમ્મો મે દેશ.
 બેહવે તે નયરીમાં વસેદે, નાના સાનો પુત્ર;
 સુરચંદ નામે તે ભણ્યો ગણ્યોદે, જે રાખે ઘરસૂત્ર. ૧
 સજન સાંભળો સજનની ક્યારે,—એ આંકળી.
 માતપિતાને અતિશય વાદ્દોદે, ચોભાગી મુવિનીત,
 લખતચંદ કુંવર સાથે ઘણીદે, બધાળી તસ પ્રીત. સ. ૨
 એક જીવ દોષ દીસે દેહીદે, જવેરી બ્યાપાર;
 મંછી માણેક મોતી હીરા તલોદે, પારખું ચિત્ત મઝાર. સ. ૩
 નવગ્રહ કેરી જાતને જોળખેદે, સોજા જાતિ વિખ્યાત;
 કંકણ પાટણ લેહ આદે લહેદે, સમજણમાં સાક્ષાત. સ. ૪
 ફરે નયરમાં તે ચારે દિશેદે, લાવે અનગળ માલ,
 શેઠ તણા ચિત્તમાં તે વસ્યોદે, ઉત્તમ ગુણ નિહાલ. સ. ૫
 વધતી વધતી બ્યાપારી કળાદે, રસ લાગ્યો અતિ જોર;
 એક એકને પૂછીને કરેદે, વાત તણો મથકોરદે. સ. ૬
 ભૂખણ ઘડાવે તે રૂપે ઘણાદે, જડાય કરી મનોહાર;
 પારખી શેઠ લીએ દ્રવ્ય આપીનેદે, લાલે લાલ અપાર. સ. ૭
 ખવડી સુણી લરકરની તે સદાદે, હરખ ધરે ગુણવંત;
 જણશ કરીએ આપણ નવ નવીદે, શેઠ મુંછો પુણ્યવંત. સ. ૮
 ઉદમ કીધે સવી સુખ સંપન્નેદે, ઉદમ સુખનો મૂળ,
 ઉદમવિણ તે માણસ બાપડાદે, ન લહે માન અતુળ. સ. ૯
 અહનિશ હોનુ સંજોગે પૂછીનેદે, વાત વાતમે વાત;
 જેસે ૧ કહલી કેરા થંભમેદે, પાત પાતમાં પાત. સ. ૧૦

૧ સિંહ. ૨ સામી. ૩ જમ્યાના પ્રેમથી—સરખાવો. પ્રીત્યાત્મવીર્યમ-
 વિચાર્ય મૃગો મૃગેન્દ્ર, મામ્યેતિ કિં નિઙ્ગશિશોઃ પરિપાલનાર્ય—લક્ષ્મીભરસ્તોત્ર.
 ૪ પહોળ. ૫ સંભવ. ૬ કેળ.

- નમઃ અમુલિક દેહ સંગ્રહેરે, ઘાટ ઘટે સોનાર; સ. ૧૧
 જડિયા મટ્ટી મણેકે મોલી જડેરે, કહેતાં નાવે પાર. સ. ૧૨
 ચતુર વિચક્ષુ જોમ તે, દિન દિનેરે, કરે વ્યાપાર અનેક. સ. ૧૩
 સાંભળો શેઠાં જો સુજ વીનવીરે, માથે તુમારો હાથ;
 અકલવંત તું જોવો કો નહિરે, કુષુ જરે બાડેડ બાથ. સ. ૧૪
 કરે કલવે વેચે હાલથીરે, વાપે ધન વળી તેહ,
 પ્રીત અપૂરવ પુરવ ભવતહી, દિન દિન વધતે નેહ. સ. ૧૫
 ખાવે પીવે ખરચે ધન તે ઘણુંરે, શેઠાંજો નહિ પાર;
 જવેરી સરવે શેઠાંની અનુમતેરે, ચલાવે સરખાર. સ. ૧૬
 નમર હોય કરે વાત પરવટીરે, મોયે કણ છે એક;
 શેઠાં કુળમાં કિષક નહિ મણારે, હંદર તનસ સ્નેહ. સ. ૧૭
 ચંદ્રવાન અભિનિધારે, દાપીમ કુળી તિમિ દંત;
 ભુજવંબા પટ્ટી મેઘરી આંગુલીરે, મગફળી ચણ દંત. સ. ૧૮
 સજ દરબારે દોગુ સચરેરે, ગાદર હલે સુલવંત;
 કમ્પાકુશળ કરી માને લહા લીહારે, સજ રાણા મનિવંત. સ. ૧૯
 વ્યાપાર કલા છત્રીયે મનવમી, જોવો આવે ભવ;
 તે વેગ સુકે નહિ સુલનીહારે, તેહલે એકે દાવ. સ. ૨૦
 એકવ મહોકવ રમ વધામણારે, દિન દિન મજગમાગ;
 'સમીટીવ વસ્તુ સજી આવી મલેરે, લીખ્યું હોવે જસજાલ. સ. ૨૧
 ઉપમ સાહસ ધેર્ય સુલે કરીરે, બગ પુલિ પગકમ;
 ખટ સુલ માનવ માહે જસેરે, રેવને આવે સરમ. સ. ૨૨
 એવા સાંભળો લશ્કર વાતારે, પુન્ય હાલની વાત;
 સાતે મુખ આવી વાસો જસેરે, દિશોદિશે જમ વિખ્યાત. સ. ૨૩
 હીરવર્દન શિખ્ય કહે ખેમ સાગમીરે, હાગ જલી દિલકર;
 લશ્કર આવે તેવે ફરેરે, નિમુણે તે અધિશાર. સ. ૨૪
 ૬૬૮
 લશ્કર પેતાંજો અછે, લીલે બીક નહિ હોય;
 આપી સજ અવગાં, કુનિયામાં મુખ હોય. ૧

વંદ્યમં-પુરાણમં વગેરે તરફ થકા પારણ લાગી. કનિદાન એનાં મારૂં
પડે છે કે, દક્ષિણમાં સિંગાપુર પાંચ પડેલાં વિખાતુરમાં જૈન રાજ્યનો રાજ્ય
કરતા હતા. મુઘલરાન, કાઠિયાવાડમાં જૈનોનું જોર વિશેષ હતું. આપ મનુષ્યમાં
પણ દૈનાચાર્યોએ અદ્વૈત પ્રધાન અને મધન કોષ છે; પરંતુ આ કનિદાન
અદો અસ્થાને છે તેથી વિશેષ ધન્યું રચિત નથી. એટલું કહેજું જોને કે
જૈનાચાર્યોએ દાર મોંઘળી દારિયોને બચાવવા અને શુદ્ધ રાજ્ય તેઓને
શુદ્ધ પાડ્યા અને વ્યાપારાદિવડે આશ્ચર્ય મહાવચાનું જાણવું, તેથી જે
દારિયો વ્યાપાર કરવા લાગ્યા તે વખતે અર્થોત્તર વખતે મળ્યાં પાડ્યા
આમ થયું તેની સાથે દારિયના પ્રાનરણના પાંચ પ્રમાણે વસ્તુપાત્ર અને
તેજપાત્રની પેઠે ધન્ય મંત્રીઓ યથા છે અને રાજ્યમાં પણ યથા છે. સિ-
સોદિયા, પરામાર, ચાંદાબ, ચાવડા વગેરે બધી જાતના દારિયો કે જે
અસહ્ય જૈનધર્મ પાળતા હતા તેના વંશજોના વંદ્યમં પદપેમારો કરવાથી
કેટલાક વંદ્યમંમાં દાખલ થયા છે અને કેટલાક જૈનધર્મમાં દદ રહીને
વ્યાપારવડે આશ્ચર્ય મહારી રવા છે.

સિસોદિયા રજપૂતો, પૂર્વે જૈનધર્મ પાળતા હતા અને તેના વંશમાં
યથેઝ હરપાણે પણ જૈનધર્મ પાળ્યો, અને વ્યાપાર આદિમાં આશ્ચર્ય
મહારી. અઘાપિ પૂર્વે તેમના વંશજો ઓઝવાળ વખતના નામે ઓઝવાળ
છે. વ્યાપાર ઉપરાંત દારિયત્વને શોભા આપે તેવા પરાક્રમો પણ તે વંશ-
જોએ દાખવ્યાં છે. તેઓ પૂર્ણ રીતે સમજતા હતા કે દાઝ માંમ વાપરો
અને આદેશકર્મ કરવું એ કંઈ દારિયત્વ નથી, ખર દારિયત્વ તો એજ
મળ્યા કે દેશનું અનેક રીતે સ્વાર્પણથી રક્ષણ કરવું. વ્યાપારથી કંઈ દારિયત્વ
જણું રહેતું નથી; જેમકે અંગ્રેજો-અમેરિકનો જાણે વ્યાપાર કરનારા છે
અને તે સાથે દેશરક્ષણને જોગ પણ આપનારા છે.

શાંતિદાસશેઠે જ્વેરાનના વ્યાપારી તરીકે જાણી ખ્યાલ મેળવી છે,
તેની સાથે અકબર બાદશાહની બેગમને સદાય કરી જહાંગીર બાદશાહના
મામાનું બિરુદ મેળવ્યું છે. જહાંગીર બાદશાહે ' નગરશેઠ ' ની પદવી
પણ આપેલ છે.

૨. ચિંતામણિ મંત્ર-સાગરગમ્ભીર.

આટલું પ્રસ્તાવમાં કરી હવે જે મંત્રથી પોતાનો મહોદય થયો તેની
વાતપર આવીએ. ચિંતામણિ મંત્ર જેના માટે સધાતો હતો, તે આ શાંતિ-
દાસશેઠના નામેરી શુરતના ખીજ શાંતિદાસ શેઠ હતા, પરંતુ કમ્પોગ કંઈ

અગત્ય છે; મનુષ્ય પહે છે ૩૬, ૨૧ છે ૩૬. જેના કર્મોત્તમ બગચા છે તે જગા માટે નિર્માણ કરી નોખું દોષ તોણુ તે પોને ૩૬ નવ છે; તેથી રીતે અમલદારના (અપણા સરિતનારા) સાંનિધ્યમાં ને મનની સુખનુ રૂપ ૩૬ મળે. જ્યારે મુરતના સાંનિધ્યકરો કે જે સાંનિધ્ય મળેલાના નામે પ્રખ્યાત હતા તે ૩૬ ન જાણા. વિન્દ્યમણિ મંત્રની સ્થા ૧૫ ૧૬ની આ મંત્રની સ્થાન સંપત્તિ કોણે તે સમજાવે છે તે કે સુરપા: ૨૫ નરો: ૧૨૫ તેમાં નેમસાર અને મુનિસારનું તે વખતે સંપાત્તુ હતું એમ તથાજે છે સંપાત્તુ ૩૬ પ્રમણે સમસ્યમુનિએ ને મનની સ્થાન રૂપી હતી, અને તેજાજ તેમને ઉપરે સરિત અપાત્તુ અને પેશનું તથા પોં નરો ૧૫ સુતી રીતે પાત્તુ એવે નિષ્કલ થોડે ક્રીને ૧૫૦ દોલો* તુરંત સમસ્યસરિત અને તેથી ૧૨૫૦ સામસ્ય રૂપ.

* સ્વ. અમલદાર જમત્તરે અને ૧૮૫૨ (સં. ૧૯૦૮) માં રચિત અને સુખપાત્તુ જમત્તરે સંપાત્તુને વિદ્યાર્થમાં પ્રસિદ્ધ કરેલ ' અમલદારને કલિદાર ' નામે પ્રમણે જમત્તરે છે:—

" રિત્તી પ્રમણા એ ચમ દોલે ત્યા સાંનિધ્ય કરીને એક સુદસ્ય રહેતો દોલો; એ સાંનિધ્યને ત્યા એક ખંભે સાંનિધ્ય નામનો માત્ર રહેતો દોલો. દરે એ દોલ એક એકલાની સેવા મળા હતા, ને તેમનું પેશનું મળા મળા હતા. વચા એકલા એક દોલો એ એકલા ત્યા સાંનિધ્ય પાતો મં છે એવમ્ એવો પાત નીચો કે 'સાંનિધ્ય' અને જાણ હતાની ખાતી સેવા કરો છે, ને ત્યા ખાતીની લખાઈ સમી છે. તેમાં લખે દોલ તારો છે. ને લખે તે જાણ પાત સાત હજાર રૂપિય ખર્ચ થયો હતો. ત્યારે સાંનિધ્ય લેત્યા 'સુદેવ' લખતી પાતી મળતું સામ મળતું છે એ મુ દોલો હજારો છે. લખાઈ એક રૂપ પાતી સેવા તે કરીને મળે. " અને જેથી એકલાને ખાતી સેવા રૂપી મળે છે. " એવું જાણ મળા પાતી પાતી કરી છે ખાતે ખાતે ૫૫ મળા રૂપ રૂપાત મળે. " એવું જાણે લેત્યા કે 'સાંનિધ્ય' હું એક સામ લખતું મુ તે મળે. " સાંનિધ્ય લેત્યા 'સુદેવ' લખતી સેવા દાખા છે. ત્યારે એકલા લેત્યા કે " હું લારે પાતે એક જાણ મળાને મુ ને તે જાણની સિદ્ધિ મળાને મુ છે મળિયા એવમ્ રહેલો. મળે આ લખાઈથી લારે નિત્ય પાતોર રૂપ ને દોર સાત મળે ખાતી આ પ્રમણે છે મળિયા મુખી મળું. " સાંનિધ્યે મળે કે 'સુદેવ' " અને એકલાને એ જાણ મળા માંડો ને સાંનિધ્યે નિત્ય પાત દોર રૂપ ને દોર સાત ખાતી માંડું. એ પ્રમણે જાણ મળે છે. દરે એક દોલને વિષે એ દોલે વિષાનું કે 'જાણ છે મળિયા થયો ખાતે રૂપ સાત ખાતી મળે. " એકલાને જેવે નાણા ને લખાઈથી રૂપ સાત ખાતીને મળું. " સુદેવ! જેવો જાણ થયો. " ત્યારે એકલાને જાણ મળે છે. " ના, નથી

વવા-સ્થપાવવા તેમણે પૂર્ણ પ્રયાસ કર્યો હતો. આવકોને તે ગચ્છમાં લેવા સોનાના વેદ, વીંટીઓ, પાવડીઓ, શેઠાં, વગેરેની છૂટથી પ્રભાવના કરી હતી અને તેથી લાખોને તેમાં લાગ્યા હતા. વળી અમદાવાદ, ખંભાત, પાટણ, મુરત, વડોદરા, ડભોઈ, ભાવનગર, સાણંદ, મેસાણા, રાંદેર વગેરે ધણે ઠેકાણે સાગરગચ્છના ઉપાધ્યેયો બંધાવવા તેમણે મદદ કરી હતી. મુરતના શાંતિદાસશેઠે પણ સાગરગચ્છની ઉચ્ચતિમાં ભાગ આપ્યો હતો.

૩. બાદશાહની મુલાકાત.

ચિંતામણિ મંત્રની સાધના મુરતમાં મુરતમંડનપાસના દેરાસરમાં થઈ હતી. શ્રી પાર્શ્વનાથની તે મૂર્તિ હાલ ત્યાંજ શુદ્ધમાં (ભોંયરામાં) વિદ્યમાન થયો. કાલે ૭ મહિના પૂરા થાય છે, માટે કાલે યશે. તે દહાડે રોક પાછા ગયા બીજે દહાડે પોતે વિચારું કે 'ઘડની પેઠે કદી નહિ થયો હોય માટે હું માણસને દુધ સાફ લેઈને બોલું. તે આપતો આવશે, ને એ જ'ત્ર થયો છે કે નથી થયો એની ખબર કહાડતો આવશે' એવું ખારીને શાંતિદાસ શેઠે પોતાના શાંતિદાસ નામના ચાકરને બોલ્યો. તે ચાકરે જઈને જોગીશ્વરને પૂછ્યું 'સાહેબ એ જ'ત્ર થયો ?' ત્યારે જોગીશ્વરે પૂછ્યું કે 'કાણે ?' ચાકરે બોલ્યો કે 'એતો હું શાંતિદાસ.' જોગીશ્વરે શાંતિદાસ રોક સમજીને એ જ'ત્ર આપ્યો અને કહ્યું કે 'તું તથા તારી પેઢીમાં કોઈ નાગો મુખ્યે નહિ રહે' ને વળી અંધારું હઈ તેથી મોં દીઠામાં ન આવ્યું કે એ ચાકર બોલખાય. પણ શાંતિદાસના ચાકરે રસ્તામાં આવતાં વિચારું કે મારો રોક તાલેવંત થાય તેના કરતાં હુંજ તાલેવંત થાઉંજ નહિ ? એવું ખારીને એ જ'ત્ર રોકને ન આપ્યો પણ, પાછો રોકની દેરાસરમાં જઈને એક થોડા ઉપર સામાન નાંખી સ્થાવર થઈ પોતે ચાલી નિકળ્યો અને હરમજલ દિલ્લી સહેર આવ્યો.

—૫ ૨૭૦-૨૭૨.

નોટ-આવી રીતે આમાં ગિજતા પડે છે કે 'મુરતને જઈલે દિલ્લી, સાધના કરનાર જોન મુનિ ને જઈલે જોગીશ્વર, ચિંતામણિ મંત્રને જઈલે જ'ત્ર આનું કારણ આટલું સંભવે છે કે સ્વ. મનસાલે આ વાત કોઈ રાસ કે ઇતિહાસ પરથી નથી લખી, પરંતુ મનમાં કલ્પના કરીને લખેલ જણાય છે. ઉપરાંત જોન સાધુનું આ કાર્ય નથી એમ સમજીને ઉપરની માન્યતાને વળત આપ્યું હોય, તેમ સમજાય છે. પરંતુ જૂન રાસ ને બીના પુરી પાડે છે તે સત્ય છે. તેનાં કારણે પેઢી (૧) શાંતિદાસથી સાગરગચ્છની સ્થાપના-ઉન્નતી થઈ છે અને તેના સંબંધ અરુણવીરપણે ચાલ્યો આવે છે તે (૨) જૂન રાસકાર અને શાંતિદાસના સમયને ધણું છેડું નથી અર્થાત્ તેમના વંશજ વજ્રવંશ રોકના સમકાલીન સમયેજ અને ૧૮૧૪ માં તે રાસ લખાયો છે તે (૩) ને મંદિર (દેરાસર) માં મંત્ર સાધના થઈ છે તેનું નામ રાસમાં છે તે હાલ પણ મુરતમાં હયાત છે.

આ સળંગ કારણોથી રોક શાંતિદાસના માટે મંત્રસાધના-મુરતમાંજ થયેલી અને જોન મુનિ (વલી)એ કરેલી તે સ્પષ્ટ સમજાય છે.

તે અતિ ચમત્કારી છે; અને કહેવા પ્રમાણે તે શી સપ્રેમિ મહાત્મ્ય
પ્રતિભા છે.

શાંતિવાસ શોના મંજેખાં આ રસ કહે છે કે—
“એમ અનેક કહ્યાં વારણ, સામસ્ત્યજ્ઞે રાગે” પરંતુ તે બધી
વાસ પૂરી પાડતો નથી, પણ બોલ્ય શૂદ્ધ્યો પ્રસેધી સાંભલેથી તથા
કે બોલ્યપરથી બેઠી ફેલી છોડી નીચે પ્રમાણે હોન્તે રહ્યું કરી
એક બધાપણ છે.

શાંતિવાસના વખતમાં આગળ જાણ્યાં મરણ પામ્યા અને જ્યાં-
જ્યાંપર બેઠો હતો શાંતિવાસ એક દીલ્લી મથા હતા તે વખતે તેની
બેઠી ઉપર ન હતી ત્યાં એક કવેરીને ઘેર પોતે ઉતર્યા આ વખતે એવું
હું હતું કે, જાણ્યાં જ્યાંએ પોતાની સંજ્ઞામાં એવું પૂછ્યું કે, મારી
પોતાની કિમત કરો! સખા કિમત યજ્ઞ મજ, અને જાણ્યાંની કિમત કેવી
તે કરી એવી કમ પી નહિ અને તેથી આ મુદ્દા પણ વિચિત્ર અને ગુરૂની
વાચ્યો; હવે કહું છું? પછી પોતાના પરથી તેને બાર મારી તાંબવા કહ્યું
કે ‘જ્યાંપણાદ! આપ કિમતી જવાહીર છો, અને જવાહીરની કિમત તો
કવેરીજી કરે, મારે યદેવના કવેરીએને બોલાવે તે આપની ખરી કિમત
કરો!’ જાણ્યાં કહ્યું ‘તે જાણ્યો છે’. પછી કવેરીએને તેણે બોલ્યા અને તેઓની
પાસે પોતાની કિમત પૂછી, કવેરી પણ સહ્ય યજ્ઞ, અને હું કહેવું તેની
સમજ પી નહિ. એટલે તેઓએ એક આપનીઆની મુદ્દા માગી લીધી
આ જાણ્યાં શાંતિવાસ એક દિલ્લીમાં આજ્યા હતા, તેમણે પોતે જ્યાં
ઉતર્યા લીધા હતા તે કવેરીને બેઠાપર લોક તેનું શરણ પૂછ્યું. કવેરીએ
જવાબ્યું કે ‘જાણ! હું હજી નાનો છું એટલે તેને પુલાસો થઈ શકે
તેમ નથી.’ ત્યારે શાંતિવાસે જાણ્યાં કર્યો એટલે બધી જાણના કવેરીએ
જવાબ્યું, અને એક પ્રશ્ન કર્યો શાંતિવાસ એક કહ્યું ‘કિમત ન કરો,
તે કું કરી આપણ તમારે કામને કઈ ન બોલવું.’ કવેરી એક કહ્યું
‘કિમત’ પછી બધા કવેરી એકે કહે શાંતિવાસને યજ્ઞ મામતે વાતો
સંજ્ઞામાં યજ્ઞ જાણ્યાં કહ્યું કે ‘અરવિ પૂરી થઈ છે, મારે હું પુલાસો
કરો છો?’ કવેરીએ કહ્યું ‘કિમત યજ્ઞ છે? એનો નાનો બેઠો પણ
કરી શકે. (શાંતિવાસ સામે આંજી કરી) પછી આ અમારો નાનું કવે-
રીને!’ જાણ્યાં શાંતિવાસ શોને પૂછ્યું. તેને કહ્યું કે ‘જ્યાંપણાદ! આપની
કિમત મજા સમજ મેં કે જાનવીમાં?’ જાણ્યાં કહ્યું ‘કિમત યજ્ઞ
છે? અહીં કરો.’ એટલે દુરાજ શાંતિવાસ એક કવેરીને કવેરીને બેઠાપર

કટિ કાઢ્યો અને એક ત્રાજવામાં એક રતિ મૂકી એટલે ત્રાજુનું એક બાલુએ નમી ગયું. સામી બાલુએ એક રતિ મૂકી એટલે બન્ને પાસાં સરખાં થયાં. વળી એક બાલુએ એક રતિ મૂકી એટલે તે બાલુનું ત્રાજુનું નમ્યું. આમ કરી ત્રાજવાને મંડેલી શાંતિદાસ શેડે કહ્યું કે “બાદશાહ ! આપનું મૂલ્ય ઘઈ ચૂક્યું” ત્યારે બાદશાહે પૂછ્યું “શું ?” ત્યારે ઉત્તર ફરી વળ્યો કે “રતિ, માત્ર રતિ !” જુઓ આ ત્રાજવામાં એક રતિ એક બાલુએ મૂકી તો તે બાલુ નમી તેવીજ રીતે આપ અને બીજા બધા એક જાનના મનુષ્ય છે, સર્વને સરખી ઉદ્વિગ્ધ અને અવયવ છે, છતાં તે બધા આપની રેખા છે, જ્યારે આપ તેમનાપર રાજ્ય હુકમ ચલાવનાર બાદશાહ છો—એ અંતર રક્ત આપનામાં રતિ વધારે છે એજ છે, બાકી કંઈ ફેર નથી.—અમારામાં બાદશાહ થવાની રતિ—ભાગ્ય નથી અને આપનામાં છે.” આ સાંભળી બાદશાહ અજબ થઈ ગયો, અને સારી રીતે તેમની પિછાન—કદર કરી.

આ પછી પણ બાદશાહે શેઠની એક પરીક્ષા કરી, તેણે ચાર ગોળા કર્યા તેમાં એક જવાહીરનો, બીજો સોનાનો, ત્રીજો ત્રાંબાનો અને ચોથો લોહનો, એ ચારને એવી રીતે ઢાંકણથી બનાવ્યા કે ઉપરથી એક સરખાજ લાગે, જ્યારે બારે (વજનમાં) એક એક બીજાથી ચડે. આ ચારે ગોળા શેઠને બતાવી તેમાં બારે (મૂલ્યમાં) કોણુ છે ? તે પૂછ્યું. શાંતિદાસ શેઠને ચિંતામણિમંત્રનો પ્રભાવ હતો, તેથી તે સ્મરી તેણે ટુરનજ ને જવાહીરનો ગોળા હતો તે બતાવી આપ્યો, આમાં બાદશાહ અત્યંત ખુશ થયો.*

* જ્યારે સ્વ. મગનલાલ લખતમંદ પોતાના અમદાવાદના ઇતિહાસમાં જુદાજ લખે છે:—

“એવામાં દિલ્લીમાં એક વાત થઈ છે કે બાદશાહ પાસે એક ઝવેર છે તેનું પારખું ને કીમત કરાવવી છે તેથી દિલ્લીના ઝવેરીને બોલાવીને કહ્યું છે કે ‘આ ઝવેરનું પારખું કરી આપો ને પારખું બરાબર નહિ કરો તો તમારો છવ લઘશ’ ત્યારે ઝવેરીઓએ વિચાર્યું કે આમાંથી આપણું આવી બન્યું ને હવે બચવા કહ્યું બીજે; એવો વિચાર કરીને જવાબ દીધો કે ‘સાહેબ ! અમારા ઝવેરીના મહાજનને માથે એક શેઠીઓ છે ને તેને પારખું થયું સાફ છે માટે તેને તેડીને કાઢે આવીશું’ ત્યારે બાદશાહે સ્મ આપી. પેલા ઝવેરી ઘેર જઈને વિચાર કરવા બેઠા કે હવે શો ઉપાય કરવો ? પછી એવું ધાર્યું કે કાઢીને ગોડવેલો ને કહેવું કે ‘આ અમારા ઝવેરીના મહાજનમાં બધાય કરતાં એને સાફ જ્ઞાન છે !’ પછી એવો માણસ શોધી કહાડવાની વડખીરમાં ફરે છે. એવામાં આ શાંતિદાસ એકાઠ થયા. ઝવેરીએ તેમને પૂછ્યું કે ‘તમે કિયા ગામના છો ને શો ધંધો કરો છો ?’ ત્યારે શાંતિદાસે ગપ મારી કે ‘અમે તો ઝવેરીનો ધંધો કરીએ છીએ ! ઝવેરીઓએ પૂછ્યું કે

૪. રાજ્યમાન.

ચારિત્રનાપક શાંતિદાસ શેઠ રાજ્યકાર્યમાં પણ આગેવાની બધાં બાગ
વેળા હતા. મહાન અકબર અને જહાંગીર બાદશાહ પાસે તેમનું સારી રીતે

તમને પારખું સારું છે ? ત્યારે બાદશાહ સાહેબને અરજનું કામ છે મો-
તારો દો પાખું સારું ? ત્યારે શાંતિદાસ બોલ્યા કે 'દા, ચાલો' ત્યારપછી ઝવે-
રીએ સારાં હુકમો ને પદેણાં લાવીને શાંતિદાસને પહેરાવ્યા તે પહેરીને
શાંતિદાસ તે ઝવેરીની સાથે બાદશાહને ત્યાં ગયા અને કહ્યા પછી પાલીને બેઠા.
પછી ઝવેરી બોલ્યા 'સાહેબ ! તમારે એ ઝવેરનું પારખું કરાવવું દોષ તે લાગે
જા અમારા મહાનરનો શેઠ હરી આપણે.' બાદશાહે તે ઝવેર આપ્યું. તે લઈને
શાંતિદાસે સારી પેઠે વપાવ્યું; ને કહ્યું કે, 'સાહેબ' આ ઝવેરમાં કોંઈ છે ? ત્યારે
બાદશાહે તે ઝવેર લઈને ત્યારે તેમાંથી એક કીડા સરખા હડને તીવડ્યા ત્યારે
બાદશાહ બોલ્યા કે 'પારખું બરાબર કયું.' તે પછી સોનાના હડ ને પાલખી
મેરેનો સરખાવ આપ્યો. પછી શાંતિદાસ બાદશાહના દરબારમાં આવતા જતા
રથ ને બાદશાહના માનીતા ઘણા ને રહેતાં રહેતાં તેમના જ્ઞાનપાનામાં જવા
લાગ્યા; ને રાણીએને બહેન હતીને બોલાવી. ત્યારે રાણીએએ તેમને બાઈ હતીને
મોલાવ્યા પછી દહાડે દહાડે દેવ વધનું ગયું રાણીએએ પોતાના સમા બાઈ કરતા
શાંતિદાસને આલે (વધારે) અનુવા માંડવા. શાંતિદાસ ત્યાં પળા દહાડા રથા.
પછી રાણીએને કહ્યું કે 'એ બહેનો ! હવે હું તો અહીંમાંથી જઈશ' ત્યારે બહે-
નોએ કહ્યું કે 'અહિંમાંથી જવાય નહિ. તમારે તો અહિંમાં જ રહેવું' એ પ્રમાણે
પાખું પાખું કહ્યું પણ શાંતિદાસ તો દાઢ લઈ બેઠા કે 'મારે તો જવું ને જવું'
ત્યારે રાણીએએ કહ્યું કે 'હું મારો બાઈ હોવાથી, તેથી તને કાલો મારો જવા
દઈએ એ તો કાંઈ હીક નહિ' મરિ વને થોડા દહાડા સજુર ખેંચા ને અમને
બાદશાહને હોવા દો ! પછી તેઓએ બાદશાહને કહ્યું કે 'અમારા બાઈ શાંતિદાસ
અથ ॥ તેમને કાંઈ વિદાયથી આપણી; અને એવી આપણી કે તે વંશપરંપરા
આણે.' ત્યારે બાદશાહ બોલ્યા કે 'કાંઈકામ આપે' શાંતિદાસને કામ આપવા
માંડવાં તે લીધાં નહિ ને કહ્યું કે 'સાહેબ ! તમારે કામ ના લેઈએ, અમે
પાળીઆ બાઈ' બાદશાહ બોલ્યા 'ત્યારે તે તમારે શું લેઈએ ?' શાંતિદાસે
વિચાર્યું કે 'અમદાવાદ સદેર એવું બીજું સદેર કાંઈ નથી મરિ એ સદેરની નગર-
સેકાઈ લઈ તો રીક, ને વગેરે આપણા વતનમાં પણ આવીયું' એવું ધારીને અમ-
દાવાદની નગરસેકાઈ માંગી. ત્યારે બાદશાહે નગરસેકાઈ આપી ને વરસે દહાડે
રથેવા બાંધી આપી, (વર્ણાસન), તે સિવાય બીજું આપવું દસે તે આપી, વિદાય
કીધા. શાંતિદાસ પછી અમદાવાદ આવીને વસ્યા.

—૫. ૨૭૨-૨૭૫.

નોટ—'આપણા વતનમાં' એ સમજી શેઠ દિલ્લીના નહિ પણ અમદાવાદના
સિદ્ધ કરે છે. બાકી ઝવેરાતની કિંમત કરી કે, ઝવેરાતમાં કોંઈ છે તે જણાવ્યું તે
વાદ મૂળ રાજમાંથી સુસ્પષ્ટ પ્રાપ્ત થતી ન દોવાયી, તે વિષે વધુ જણાવી દેમે
મૂળ રાજથી વેચના જવું ચોક્કસ થાય નથી.

માન હતું. અકબર ખાદશાહ પાસેથી તેમણે સિદ્ધાચલ તીર્થાંલિના પદાઓ કરાવી લીધા હતા.

શાંતિદાસ શેઠે ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથનું મ્હોટું બન્ય દેરાસર બાવન જિનાલયનું શિખરબંધ દહેરું પુષ્કળ દ્રવ્ય ખરચી અમદાવાદમાં સરસપુરમાં મં. ૧૬૪૮ (ખ. સ. ૧૬૩૮ માં) બાંધ્યુ હતું. આ વખતે ઐતરંગજેભતી ગુજરાતમાં સુઆગીરી હતી. તેણે ખ. સ. ૧૬૪૪ માં તે તોડી પાડ્યુ અને તેની મસખ્ત કરી. આથી આખા ગુજરાતમાં મોટું દિંદુ અને મુસલમાનનું બંદ થયુ હતું. શાંતિદાસ શેઠે શાહજહાંન ખાદશાહને અરજી કરી, તેથી તે ઉપર દીનરી સન ૧૦૫૮ (એટલે ખ. સ. ૧૬૪૪) ના જમાફદીલ આખરની તારીખ ૨૧ મીએ શાહજહાંન ખાદશાહે ફરી નવુ કરાવી આપવા દુકમ કર્યો હતો. આની નક્ક આ સાથે ગુજરાતીમાં કિતારી આપી છે. જુઓ નક્કલ નં ૧ તેમાં જણાવેલ છે

“ આ બાવન જિનાલયનું શિખરબંધ દહેરું સરસપુર નામના પુરાણી પથિને આશરે ખેતરવા એકને ઘટે આવેલ છે આ દહેરા સળધી એક કહેવામાં આવે છે કે નગરશેઠ શાંતિદાસ શેઠે પાંચ સાત લાખ રૂપયા ખર્ચીને કરાવ્યું હતું. એ દહેરાને ઘાટ તમામ હુસિંખના દહેરા જેવો છે, પણ તફાવત એટલો છે કે હુસિંખનું દહેરું પશ્ચિમભિમુખનું છે અને આ દહેરું ઉત્તરભિમુખનું છે. આ દહેરામાં મોટાં મોટાં ભોંયરાં છે. તે ભોંયરામાં પૂર્વે મોટાં આમુખ હતો. એ દહેરાથી તે અમદાવાદમાં ઝવેરીવાડામાં નગરશેઠની હવેલી સુધી એક માત્ર બધ એવી મોટી સુરંગ છે, એકું લોકોના કહેવામાં આવે છે. ને એકું કારણ એકું સંજોગાય છે કે મુસલમાનના વારામાં અમદાવાદના મુસલમાન અમલદારે એ દહાડો એ દહેરું વઢાળી તેમાં નિમાળ પડવાનું ધાર્યું. તે વાત નગરશેઠને માલુમ પડી. પણ તે વખતમાં ધર્મને જુલમ પ્રતિ હતો તેથી સમજીને નગરશેઠે સળંગ (સુરંગ) ખોદાવી રાખેલ હતી. તે તરત ગાંડાં સળંગમાં ઉતારી આ દહેરાના આમુખની ચાર પ્રતિમાઓ ખાડામાં બેસારી ઝવેરીવાડામાં લાવ્યા. તેમાંની ત્રણ મૂર્તિઓ જેને આદીશ્વરનું ભોંયર કહે છે તે ભોંયરામાં બેસારી, ને ચોથી મૂર્તિ ઝવેરીવાડામાં નીશા પોળમાં જમવલબના બોંયરામાં બેસારી તથા મૂળનાથજીની મૂર્તિ વાળી સામણી ચિંતામણ પાર્શ્વનાથની હતી તે લાવીને ઝવેરીવાડામાં સુરજમલબના દહેરામાં પધરાવી. તે મૂર્તિઓ લાલ પથ્થ છે

પછી તે મુસલમાનોએ દહેરું વઢાળ્યુ રમડપ વગેરેના ધુમ્મસની માહેલી તરફ ફરતી ઉંચા પથ્થરની પુતળીઓ વગેરે સામાન છે તેને પુઠી નાખી છે, તથા ગુનાથી લીધી લીધી છે તે સિવાય મુસલમાનોએ ધણીક તોડફોડ કરી છે, છતાં પણ એ દહેરાના ખંડેર ઉપરથી માલુમ પડી આવે છે કે એ દહેરાનું કામ સારું હતું. હાલ તે દહેરું હવડ (ફલડ) પડ્યુ છે ને એના પથ્થરા વગરેસામાન નગરશેઠે કહાડાવી લઈને બીજા દહેરાના કામમાં વાપર્યા ”

રેવ. મ. વ. દત્ત. અમદાવાદનો ઇતિહાસ પૃ ૧૪૨-૧૪૩.

દેવસુરિ, વિજયનિકકસુરિ, વિજ્યાનંદસુરિ, રાજસાગરસુરિ વગેરે હતા જેઓનાં વ્યાખ્યાનોનો તેઓ પ્રેમપૂર્વક લાભ લેતા હતા. શ્રી માનરિજ્ય ઉપાધ્યાયે પોતાનો અપૂર્વ ગ્રંથ નામે 'ધર્મસંગ્રહ' શ્રી શાંતિદાસ શેઠના આગ્રહથી કરેલ છે એનું નેની પ્રસ્તિપત્રથી જણાય છે.

૬. વંશજો.

શ્રી શાંતિદાસશેઠનો વચ કંપચક્ષુસમ વંધી કુલી-કાળી અસારના સમયમાં પણ સારી સ્થિતિએ દસ્તી ધગવે છે. શાંતિદાસશેઠની એટલી બધી પ્રસિદ્ધિ અને મદત્તા હતી કે તેમને લખે તેમના વંશજોને અનેક સર્નાક, માનમરતબા, રાજ્યાદર, પ્રજા તરફથી શોધાઈ-ધન્યવાદ મળેલ છે, અને તેના વંશજોમાં મુખ્ય પહેલું જે દોષ તેને હતો પણ અમદાવાદમાં 'નગરશેઠ' નરીકેનું બિરુદ આપવામાં આવે છે. શાંતિદાસશેઠમાં રહેલ વિવેક, વિનય, દુરદેહી, પ્રજારક્ષણ, પરાપકાર, ધર્મવૃત્તિ વગેરે સદગુણો તેમના વંશજોમાં ઉત્તરોત્તર ચાલ્યાં આવ્યાં છે.

લક્ષ્મીચંદ શેઠ.

શાંતિદાસશેઠના પાંચ પુત્ર હતા, તે પૈકી લક્ષ્મીચંદશેઠે શુભરાતના તે વખતના સુખા ચાહજીવ મુરાદજીને રૂ. ૫૫૦૦૦૦ સાડાપાંચલાખ ધીપો હતા; શાહજીવો જાણ્યાદ મરણુતોચ મોઢો હતો અને તેના ચાર પુત્રો હારા, મુળ, મુરાદ અને ઐરંગજેબ (જે ચારે બાઈ બાઈઓ) વચ્ચે ગાદી માટે લડાઈ થઈ. મુરાદને ચહેનચાહ ચવાની ખાતજી હતી અને તેથી લરકર ભેગું કરતો હતો. આ માટે ઉપજા રૂપીઆ તેણે લીધા હતા. તેણે લરકર ભેગું કરી ઐરંગજેબને મળી દીલ્લી જઈ લગ્ન કરી હતી. આ વખતે શુભરાતનો પ્રખ્યાત હુદારો કાનઝકોળી ધણી હુદ ચલાવતો હતો. ઇસ્તિસન ૧૬૫૭ માં મુરાદજીએ લક્ષ્મીચંદશેઠ પાસેથી સાડાપાંચ લાખ, શાંતિદાસ શેઠના બાપીઆ રહીદાસ (કે જે મંગલ રહીદાસ કહેવાય છે તે) પાસેથી રૂ. ૪૦૦૦૦ ચાલીચહજાર તથા આનમત તથા બીજા પાસેથી ૮૮૦૦૦ અદાસીદગર લીધા હતા અને આગ્ર મદદથી મોટું લરકર ઉખું કરી ઐરંગજેબ સાથે દીલ્લી મળેલ હતો. ઇ. સ. ૧૬૫૮ માં મુરાદે જયવંતસિંહ સામે ઉગ્ગોન આગ્ર લડાઈ કરી ઉગ્ગોન લીધું, અને તે ઉગ્ગોન મુકામથીજ નુગંદે દુકમ લખ્યો કે, લક્ષ્મીચંદને દોડવાખ શુરની ઉપજામાંથી, એક લાખ ખંજાનની ઉપજામાંથી, પચાસદગર બચ્તની આમદનીમાંથી, પીતાલીસદગર વીરમ-આમતી અને ત્રીસદગર મીઠાની ઉપજામાંથી વગેરે કુલ મળી સાડાપાંચ લાખ

હમીદખાનની કુમકે ચલું, તેને પેટ (જલ્લે) હમીદખાને શુજરાતની ચોથ આપવી. તે બંને અમદાવાદ તરફ આવ્યા. આ વખતે મુજનખાં ઇંકર હતો, તેણે અમદાવાદ આવી હમીદખાંન સાથે લડાઈ કરી. તેમાં મુજનખાં મરાયો. ત્યાર પછી તેનું વેર લેવા તેનો બાઈ સહેર જહાર આવ્યો અને બહાદુરીથી લડ્યો. અંતે ત્યાંથી નાસી અમદાવાદમાં કારંજમાં આવી બારે દરવાજા બંધ કરાવ્યા. પણ ખુલાસા શેકે હમીદખાનને યુક્તિયુક્તિથી સહેરમાં ઢાખલ કરાવ્યો. (અમદાવાદનો પ્રાચીન ઇતિહાસ શુજરાતી પંચ દિવાળી અંક મં. ૧૬૧૧) આ વખતે ઈ. સ. ૧૭૨૫ માં મરેહાઓએ સહેરને ખુલાસામાં લખમીચંદ નમરસોદના વચમાં પડવાથી લુટલું નહિ અને તે શેકે પોતાના પદરની પછીજ દોડત આવી તેમને પાછા કહેતા, આ ઉપરથી તમામ સહેરના લોકો એકત્ર થઈ વંચ પરંપરાનો લક કરી આવ્યો કે જેટલો માલ સહેરના કાંઠા ઉપર હયાત તે ઉપર સેંકડે પા રૂપીઓ તેઓ લે, આ લક હાલમાં પણ કંપની સરકારે ઇ. સ. ૧૮૨૦ ના જુલાઈની તારીખ ૨૫ મીએ રૂ. ૨૧૩૩ નો નકી આંકડો કર્યો છે તે મુજબ વંચપરંપરા ચાલ્યું આવે છે. ઈ. સ. ૧૮૧૦ ના અરસામાં આ રકમ આપવાનું અમદાવાદના કલેક્ટરે બંધ કરવાનો હવાજ કર્યો તે ઉપરથી તે વખતના વગ્ન રાવજહાદુર ઓનરેબલ રોડ પ્રિમાબાઈ હીમાબાઈ વિલાવનસરકાર મુખી લડ્યા તેથી વિલાવતની સરકારે ૨૩ નંબરનો-સને ૧૮૧૧ ના મે માસની ૩૧ મી તારીખે હવાજ કર્યો કે, વંચપરંપરા ખુલાસામાં લખમીચંદના પુરૂષવંચમાં પુરૂષ વારસને ચલાવવાના પેઢીનામા નંબર ૧૯૩ મુજબ (જે પેઢીનામા મારે જુઓ આ સાથે આપેલ લેટરજુઝ) આપે જતા આ બાજનની બાદચાહને અરજ ખુલાસામાં દોડના પુત્ર રોડ નયુઆએ કરેલી છે તેમાં બત્તારેલ છે કે “ અમે રોડ અજવના વાતકાર બાદચાહની ચાકરી કરતા આવ્યા છીએ અને (દીંગરી) સને ૧૧૩૭ ના વંચમાં હમીદખાનના માનમાં મરહાઓની ફાતે આવી અને તેને સહેરના અજવના મોરચાં દાંધા અને સહેર લખે રૈયા લુટરી એવી ધાડી નાંખી, તે ઉપરથી કલમ-વેપાર હરે સહેરમાં બંધ થયાં, આ રીતે સહેરમાંથી કે.ઇ જહાર બહુ ન ચકે એવું થવાથી સહેરના ચાહકાર વનેરે લોક પખાજ દેવાન થવા હતા, તે ઉપરથી અમારા તીર્થેષ ખુલાસામાં એમણે મહેનત નહી પડેલ્યા મરેહા સહેરને જગ્ગેને સરકારમાં આંદા પેસા ખર્ચ કરીને મરેહાઓની ફાતેનાં મોરચાં કલમવાથી સહેરમાં કલમ રેપાર તારો અવચ થાવે. તે અરે સહેરના ચાહકાર વનેરે લોક પખા ખુલી થવા કે ખુદ.વ.વ.દેકે રિયાની નાંદા પેસા ખર્ચ કરીને સહેરના થાતે પખા ખ-

[illegible]

દરવર્ષના રૂ. ૧૦૦૦) એક હમર રોકડા આપવાનો હક્ક કરી આપ્યો છે. જુઓ આ સાથે આપેલ તે સનંદની નકલો નક્કલ નં. ૫-૬-૭-૮-૯-૧૦.

કંપની સરકારે સને ૧૮૨૭ માં મુબાઈની સદર અદાલતે નગરશેરોને જીલ્લાની કોર્ટમાં ખુરશીનો હક્ક કરી આપ્યો છે.

વખતચંદ શેઠ.

ખુશાલચંદ શેઠના પુત્ર શ્રેષ્ઠીવર્ચ શ્રી વખતચંદનો ઈતિહાસ શાંતિદાસ શેઠના સસમાંથી નીકળી આવે છે, પણ તેને લગતી રાજકીય અને મહત્વની હકીકત નીકળતી નથી તો તે આપણે અહીં જોઈએ:—

“ ગાયકવાડ અને પેશ્વાએ અમદાવાદનું રાજ્ય ૬૩ વર્ષ સુધી ચલાવ્યું એટલામાં ૧૮૭૪ ના સિધાળામાં અંગ્રેજ સરકારનાં પક્ષમાં અમદાવાદમાં થયાં. આ અરસામાં પેશ્વા તથા ગાયકવાડ તરફથી ઘણા મુબા સરમુબા થોડા થોડા વખતે આંતરે આવતા ગયા. રાજ્યનો અંત કર્નલ ગોર્ડન સાહેબે છેવટ લડાઈ કરી લીધામાં આવ્યો. તેનું કારણ એ હતું કે પેશ્વાની ગાદી બાબત અંદર અંદર લડાઈઓ ચાલતી હતી. તેમાં રાધોબાની તરફ થઈને અંગ્રેજ સરકારે જનરલ ગોર્ડનને મોકલ્યો. તેણે પ્રથમ સુરત આવી મુકામ કર્યો. તેવામાં અંગ્રેજ સરકારે ગાયકવાડ જોડે સલાહ કરવા હુકમ મોકલ્યો. તેથી તા. ૨૬ મી જાનેવારી સને ૧૭૮૦ ના રોજ સલાહ કરીધી. તેમાં ગાયકવાડે તાપી નદીનો દક્ષિણનો મુકામ અડાવીસી સુરતનો ભાગ તથા ૩૦૦૦ ઘોડાની ખોરાકી આપવી કબૂલ કરી. તેને બદલે અંગ્રેજ સરકારે ડોહા તથા અમદાવાદમાં પેશ્વાના મુબા હતા તેમને કાઢી ગાયકવાડને લેઈ આપ્યાં. આ સંધિથી ગોર્ડનને અમદાવાદ આવવાનું થયું. ૧૭૮૦ ના ફેબ્રુઆરી માસની તા. ૧૦ મી એટલે સંવત ૧૮૩૬ ના મહા શુદ્ધ ૬ ને રોજ રદામી બાજુના ટેકરા ઉપર જનરલ ગોર્ડને પોતાની ફોજ સહિત આવી પડાવ નાંખ્યો. તે વખત પેશ્વાના મુબા બાપુજી પંડિત હતા. તેમણે દરવાજા બંધ કરાવ્યા ને માણેક ખુરજ પર તોપો ચલાવી. એટલે ગોર્ડને પેસવા માટે ખાનગના (ખાન પુર) દરવાજા આગળ તોપો ચલાવી. બાપુજી પંડિત પાસે પણ ફોજ ઘણી હતી, તેથી ૬૦૦૦ આરબ ને ૨૦૦૦ સ્વાર શિવાય પણ બીજા લોકર શોડનું હતું. જાા અંગ્રેજ લોગેએ જગ ચલાવી મહા શુદ્ધ ૮ ના રોજ એટલે તા. ૧૨ મી ફેબ્રુઆરીએ જપોરના વખતચી તોપોનો માર મારવા માંડ્યો. તેમાંની ત્રણ પડ્યાં ઘણાં છોડ્યાં પડ્યાં. સર મુબાએ પણ ઘણી બદાદરીથી માર ચલાવી જગાવ કર્યો, જાાં મહા શુદ્ધ ૧૧ ની સવારમાં કર્નલ

દાર્દ્રી મરણાંચિ સહ કિંચ સોપાનની ફાલ સહ સહેમાં પેલો અને અમ-
લવા દાંડું. તે વખત જ્યુલ પડિન જાનપુર દરવાજે રહી નમી મનો
મેળેને અમલવામાં પેલો તથા દલાય સુધી સહેર છુટાવ દુકમ કાંચિ તે
વખત સહેરમાં નમર રોડ ખુલાવયંદ! (જરી રીતે વખતયંદ ખુલાવયંદ)
હા. તેજો તથા સહેર કાંચ ચોખ મદમદાલે તથા જાણની દીવાન મંઆ
મોરલ અમુ એ તલે, મહેરને જઈ દરજી પડ્યા તેપરથી સાહેબે તેમની
તરે જોઈ પુર જાય કચી કિરત્ત તલે જાણના વંદ સુધે દાક તથા
કુંજો દલાય હે ચાલી જાનીના હમ ગઈ જાઈ જાય તથા અતારે દારી
સ્થિતિની તલુતરિમાં તથા મહુ હે—અમલવાને પ્રાચીન હનિદામ
'ગુલસલી પંચ' દીવાલો બંકે ૧૮૧૬.

આ રીતે વખતમાં નમર દોઢે અમદાવાદને હાંતાં જમાવ્યું અને તે
 ડિપ્ટી સ્ક. મનનદાસ વખતેથી એક રાસડો બોલ્યો છે. જુઓ 'સુદિન્ય
 સુદિન્ય' સિંચેલ 'પૃ. ૨૯-૨૦' તેમાં લખાયેલ છે કે તેમણે.....જનરલ
 ચોટ્ટ (ડિપ્ટી જનરલ ચોટ્ટ કહેવ છે) અમદાવાદ દીપ્તુ તેના વર્ણનને
 રાસડો બોલ્યો છે. એમાં અમદાવાદ દી રીતે થયું, મ્હા ત્યાં કપાકપી
 થઈ, અને નમરદોઢ વખતમાં વનોએ કહેલે હાંતાને પાશ્વર્ય થતાં દી
 રીતે જમાવ્યું વનોએ વર્ણન વર્ણવ્યું છે. "

[illegible][illegible]

વખતચંદ નગરશેઠના ૭ પુત્ર પેટી પુત્ર હેમાભાઈ નગરશેઠ થયા, અને બીજા પુત્ર મોતિચંદ થયા. મોતિચંદના પુત્ર કૃતેહભાઈ (કે નેતું હમ સં. ૧૮૬૧ ના ફાગણ સુદ ૨ ને દિને થયું હતું.), કૃતેહભાઈના બાગુભાઈ,

મદા સુદ ૮ ને રોજ એટલે ૧૨ મી ફેબ્રુઆરીએ બપોરના વખતથી અંગેજ લોકોએ તોપોનો માર મારવા માંડ્યો, ને મદા સુદ ૧૦મી રાત પડતાં ઘણાંક છોડાં પાડ્યાં. સરસુબાએ ધણો માર માર્યો ને ટકર સારી રીતે લીધી, પણ મદા સુદ ૧૧ના પંદરમાં કનંઈ હાર્ટલી મરણીઓ થઈ ચેનેડીઅર (એટલે ઉચા) સીપાઈની પથ્થર લઈને સહેરમાં પેઠા ને અમદાવાદ લીધું. તે વેળાએ બાપજી પડિત બાંનપુર દરવાજે થઈને નાશી ગયા. (આ લડાઈમાં અંગેજના ૧૨૦ માણસ મરાયાં, તેમાં ૧૪૮૦ પીવાળા મુખા; અને સરસુબાનાં ૧૦૦૦ હબર ઝાંઝાં માણસ રણમાં પડ્યાં)

જનરલ ગાર્ડે અમદાવાદમાં પેલા પછી ત્રણ દહાડા સુધી સહેર હાલવાનો હુકમ કર્યો ત્યારે નગરશેઠ નવુસા ખુસાવચંદ, કાજી રોખમદાસ સાહે, ને પાંદશાહી દીવાન મીઆં મીરજા અયુ એ ત્રણે જણ ગાર્ડે પાસે આવ્યા ને વિનવિ કરી કે 'સહેર હાલવાનો હુકમ કર્યો છે પણ તેવું કરવું નહિ.' ત્યારે જનરલ કાંઈ શરૂએ થયો હતો તેથી એવું કહ્યું કે "જે તમારા મનમાં એમ હતું તો તમારે પહેલાંથી પાસરા ચાલવું હતું ને અમને સારણે ચડવું હતું." ત્યારે નવુસાએ જવાબ દીધો કે "જે અમદાવાદે આજદિન સુધી અમારું રક્ષણ કર્યું તેના અમે નિમકદરામ કેમ ધડએ ? ને હવે તમે જે સુબાને કહ્યા ને તમારે અમલ થયો ત્યારે અમે તથા અર્ધ રૈયત તમારે સારણે આવ્યા." આવો મધુર અને બ્યાજબી જવાબ સંભળીને જનરલ કંટા પડ્યો ને ત્રીજે પ્રમાણે બહેરનાયું કર્યું કે—

"નગરશેઠ નવુસા (વખતચંદશેઠના બાઈ) વિગેરે અમદાવાદની રૈયતને માલમ થાય જે હાલ તમારે તમારા ધરમાં રહેવું ને કાંઈ તોફાન કરવું નહિ. તમારા હૈયામાં કશીએ વાતની દીકર રાખવી નહિ; પણ તમે જે ધંધો કરતા હો તે ધંધેસર લાગવું કે તેથી તમને કાંઈ કાંઈ-જે બાબતમાં દેરાન કરશે નહિ, માટે આ હુકમ પ્રમાણે ચાલવું—તારીખ ૫ સફર દીજરી ૧૨૬૪." (આને મળવી તારીખ, સંવત ૧૮૩૬ના મદા સુદ ૧૩ ને સને ૧૭૮૦ના ફેબ્રુઆરી મહિનાની તારીખ ૧૭ મી)

એ પ્રમાણે અમદાવાદ લઈને બાર દહાડા રહીને આગત કાલકરાર પ્રમાણે કૃતેસંત્ર ગાયકવાડને સોંપ્યું. તેઓની તરફથી તેમના સુબા અમદાવાદમાં સદાશિવ ગંગેસ હતા તેઓએ કળએ લીધો, પણ જે જનરલ ગાર્ડે પોતાની કાંઈક ફાજ બદમાં મૂકતો ગયો. આટલું કરવાની અટકળ એ હતી કે અમદાવાદ સહેરમાં તથા તેના જીલ્લામાં પેશાનો તથા ગાયકવાડનો બાજ હતો પણ પેશા ગાયકવાડને હસ્ત કરતો હતો તેથી અંગેજ લોકોએ અમદાવાદ લઈ ગાયકવાડને સોંપ્યું કે હવે પેશાની તરફથી અહીંઆ કાંઈ નથી, માટે હવે આ દેશની ઉપજ લેતાં તથા કામકાજ ચલાવતા કાંઈ તમને હસ્ત કરનાર નથી, પણ પેશાના દિસ્તાના રૂપેઆ તેમને પહેચાડવા."

મધુભાઈના દલપાખાઈ થયા કે જેના નામની-દલપાખાઈ ભાગુભાઈની
 બેલી આપણે જાણી શકે છે. દલપાખાઈના ત્રણ પુત્ર થયા. (૧) લાલપાખાઈ,
 (૨) મહિપાખાઈ, અને (૩) જમાખાઈ. આમાં લાલપાખાઈ થોડે અંગ્રેજ સરકાર
 સાથે 'સરકાર' એ ખિતાબ આપવામાં આવ્યો હતો. તેમણે જન્મ સં.
 ૧૭૧૫ માં થયો હતો. તેણે આજુબાજુ કાશ્મીરની આસપાસ મદાન પેટીના
 કુખ દત્ત. જૈન મેળોર કોનાર્સના જાનરલ સેક્રેટરી હતા, અને તેમણે
 બાજુ વર્ષમાં (સં. ૧૭૬૮) દેહ લાગ કરેલ છે અને તેથી જૈન કોમને એક
 જાનરલ અને આધારની ન પૂરી યાજ્ઞ તેથી ખોટ પડી છે. તેમના આત્માને
 દાનિ મર્યાદા. હવે આજે હોમાખાઈ નમરોડા કે જેમને પણ ચાલકોની
 કાલે લંબાય હતો તેમના જીવનકાલની કિંમત રૂપે જાહેર જોઈએ.

નમરોડા હિમાખાઈ.

આમણે જન્મ સંવત ૧૮૪૦ ના વૈશાખ માસમાં થયો હતો. તેમના
 વિદ્યાભ્યાસની હોદ્દા મળી શકી નથી, પરંતુ મહેતાજીની પાલન દેવી
 કાલે તેમણે ટુંક મુદતમાં અભ્યાસ કર્યો હતો એમ સમજાય છે. પોતાના
 મદાન પ્રમાણ ખિતાબી વખતમાં થોડા સં. ૧૮૭૦ હાથે વડા ૪ ને દિવસે
 હુદામ થયા, તેમની પાછળ હિમાખાઈ થોડા સં. ૧૮૭૦ વૈશાખ માસ ૫ ને
 દિને રાજનમર અને વડોદરા જાને ગદેરમાં આપા ગદેરના મનુષ્યોને એ-
 કા દિવસે મેળે આદિની નવાસરી-જાન જાણી હતી.

ધર્મ મદાનુ દોઈ હમેશાં ધર્મ પુનઃપુ પાલ પાલ કરતા હતા, અને
 પ્રતિદિન મધુ પૂજા કરવાનું ચૂકતા નહિ. પોને થેર દોરાસર કબું હતું અને
 તેમાં રાજમય પ્રતિમા રાખી હતી. આ પ્રતિમા હજી થોડા મહિનાઈ પ્રેમા-
 ખાઈને ત્યાં (વંદામાં) છે. અમદાવાદના કેદેશના વધાયે આખ્યાન સાંભ-
 લવા આવતા, અને ધર્મમયો કરીને પડિતોની પરીક્ષા જણ કરી યાજ્ઞ હતા.
 આ વખતે પડિત પદ્મવિજયજીના સિખ પડિત રૂપવિજયજી હતા, તેમને
 અને કિશોરદાસ શી નોમસામરજી વચ્ચે આખ્યાન પાઠખીમાં ન બેસે વચેરે
 જાળાપર વાદ્યનો ચાલો હતી. આ વખતે થોડે સમાધાનીયો વચસો માર્ગ
 લઈને જાને મુદત પીડારી રાંત કરી હતા. પોતાના બાઈ થોડા મુરજમય,
 તથા રૂઝોલી થોડાકી શી નેમિઆમરજી મદાસજાના રાગી હતા.

પોતાને આપણે ખિતાબીના વખતથી રેસદેશવર સ્થાપેલી પેટીએવારા
 મહેતા પીંડો ચાલો દત્ત અને તે સર્વ પેટીએવારા કામચો પોતેજ વાંચી
 ફેંસેલો કરતા હતા. થોડની નામીથી ફાળો મુજબ, કલકત્તા, રાજામ, વ.

ડોહરા, બાવનમર, વડવાળુ, લીંબડી, પાલીતાણા, નવાનમર, ધોધેરા, પાલજીપુર, શિરોદી, વગેરે ધણી ઠેઠાંએ હતી એમ કહેવાય છે.

દાનનો ઝરો અસ્ખલિતપણે વંચપરંપરાથી વહેતો હતો; અને તે દાનની દિશા સેક હિમાબાઈએ પણ ધણી સફળતાથી સાર્વજનિક વિદ્યાદાનમાં વાળેલ છે. અમદાવાદમાં અંગ્રેજી નિશાળ, 'હિમાબાઈ ઇન્સ્ટીટ્યુટ' તામની પુસ્તકશાળા, સંપ્રદરશાળ, કન્યાશાળા અને એક દારિદ્રલક્ષ વગેરે પ્રત્યે ઉપયોગી કામો તેમની સદાયથી થયાં છે; અને તેનો લાભ અવાપિ પર્વત સુધી પ્રત્યે લે છે અને સોને આસિર્વાદ આપે છે. અમદાવાદમાં ગુજરાતી બાપાના સાહિત્યની ખીલવણી કરવા-વધારો કરવા-ફેલાવો કરવાના સ્તુત્ય ઉદ્દેશથી ઇ. સ. ૧૮૪૮ ના ડિસેમ્બર મહિનાની ૨૧ મી તારીખે જન્મ પામેલી 'ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી' ને આ નમરસેક તરફથી ધણી સારી મદદ મળી. અમદાવાદમાં કોલેજ કરવા માટે તેમણે દર હળાર રૂપીઆ બેસીસ કર્યાં હતા; અને ત્યાંની મ્યુનિસિપાલિટી માટે (સહેર સંધારણા ખાતું) સેક હિમાબાઈએ સારો પરિશ્રમ લીધો હતો.

આ સાર્વજનિક વિદ્યાર્થિક માટે સદાય આપવા ઉપરાંત ધર્મ નિમિત્તે તેમણે અનેક પુણ્ય કામો કરેલાં છે, અને દાનની એકલા સિદ્ધ કરી છે. અમદાવાદમાં પાંજરાપોળની મુડી પણ તેમની મહેનતથી થઈ છે. પાલીતાણાના પવિત્ર સિદ્ધગિરિ પર્વતપર લગભગ ત્રણ લાખ પચ્ચીસ હજાર રૂપીઆ ખર્ચાને ધણી શોભીતી ટુંક નામે ઉજ્જવળાઈતી ટુંક-નંદીશરની ટુંક બંધાવી છે. તે સિવાય ત્યાં પોતે હવેલી ખોલી છે. માનરમાં, સરખેજમાં અને નરોડમાં પ્રતિમાપ્રતિષ્ઠા કરી હતી અને ઉમરાળામાં દેરાસર બંધાવ્યું છે. શ્રી ગિરિનાર પર્વતનાં થોડાં પર્વતીઆં બંધાવ્યાં છે અને માનર, ધેણપુર, ઉમરાળા, શુદી, સરખેજ, નરોડ, વગેરે ધણે સ્થળે હિમાબાઈ સેકે ધર્મશાળા બંધાવી છે. હિમાબાઈ સેકે સંવત્ ૧૮૬૩ માં પાલીતાણાનો સંપ્ર શાક્યો હતો તે વખતે મેઘીયા સેક તરફથી ખીમચંદ સેકે ત્યાં અંજનસભાકા કરાવી હતી. આ વખતે મેઘીયા સેક દેહાવસાન પામ્યા હતા અને ખીમચંદ સેક નાના હતા. ધર્મશ્રવણુ અર્થે ઉપાશ્રયમાં જતા ત્યારે છડી ચોપદાર વગેરે સારા ઠાકમાઠથી જતા અને રસ્તે જતાં ગરીબોને દાન આપતા હતા. તે ઉપરાંત ગરીબોને અન્ન પુરૂં પાડવા માટે અમદાવાદમાં અનાજનો પાસો વેચાતો હતો.

શેઠતામાં રાજ્યકાર્યકુશળતા અને બ્યાપારકુશળતા અદ્ભુત હતી. આખું પાલીતાણાનું રાજ્ય તેમને ત્યાં ઇમારે હતું. અને ગાયકવાડ સરકારે

રાયરાય શ્રામ તેમને આપ્યું હતું. આ શ્રામની અધિક રાશ ભોણં ઘોરત્વ
અર્થે માટેથી છે, અને તે શ્રામ હાથ તેમના વચાનેના ગાગામાં છે. કાલિ-
શયાના સ્વચાલથી અભેજ સરસર આપેલી ખંડકૃતિ-તેમના પિતાના વચ-
ની-મોડે જાણી આપી હતી. વેણર-વચેણરે મૂલ પશ્ચિ હતો. હેમામ્મ
રોના કુમ્મનું રમેણું પાડોન્નણની શયામાં લેવાય નહિ, એવો હતો
કુળી રાય છે.

રોના કુમ્મમાં પણ પશ્ચો સારો સ્થા હતો, અને હજુએના વાચ
કુરો હતો. તેમના વચામાં પોતાના કુમ્મનાં ભાણુસો એક પશ્ચિએ
મેંડીને જમવા હતો, અને અમ્મણનાની વચી તેમને પૂર્ણ રીતે ચહલી
અને પૂર્ણ મન આપી હતી. મેંડા મેંડા ઘાડમરો અને સાળએને એકી
વચે નાણાં પીતી સદાશ અપવા હતો, નેથી તેઓ 'જમવરો'ની ઉપમા
શામ્મા હતો. તેઓએ પણ સાળએના સ્વચકુમ્મ અંદરના ક્ષેત્ર અને
મેંડા મેંડા મહામ્મોમાં પડેલા ઠંડાઓ અને વિષ્ણો મહામ્મ હતો. આ
પ્રવચેમાં હાથ વર્ષે જે પ્રવચે નિઝાશ થતો નહોતો તેવો એક પશ્ચિમાં
મેંડાશ હાથી ઘાડા હતો. ઉપવા પણ વચે તેમને એવો પ્રમાણ પડેલો
તો કે તેમનું વચન સાળ કે પ્રભ કાળથી ઉપાધી ઘાડાનું નહિ તો હેમા-
મ્મને રાખી પાડી બાલકાલી વચાથી વંચપરપદાને મન હતો.

આવી રીતે તેમનું કુલ જીવનચરિત્ર છે અને તે પસી હેમામ્મ રોમાં
પડુણ, પચોપમારણ, જમલેણ, વર્મલેણ, સંપ, પ્રેમ, બાપારણ, સ્વચ-
કુમ્મણ, જમ્મણનું ઘાન આદિ અનેક સદ્ગુણો હતો એ સ્પષ્ટ સમજ
પડે છે. આ નરના જમરોડે મંચર ૧૯૧૪ ના મહા વ્રત ૧૧ ને સોમ-
ને રોમ ૦૩ વર્ષની વચે રેલ એકી સ્વર્મવાસ શામ્મા. સદ્મા વચાં પડેલાં
મમ્મ અમ્મક પોતાના કુમ્મીમાં જરોને મજાશ વડેની આપીને જાનિખમાં
ક વચાને સંભવ ન રહે એવી પદી બાલકાલી કરી મવા હતો. આ પ-
૥ આત્મ અમરકુમ્મમાં હો!!

આમના મરણની ખબર જાણે પ્રસરી તેથી લોકો રોમાં મમ્મનીન
હતા. રોવારોમાં તેમના અમ્મણનામાં-ચણે સ્થાને હાડપણે પાડવામાં
પડે હતો. આ રોની કાલસત્ર અને અક્ષય કાલિને મુમ્મનામાં સદામચને
અમર રહેલો. ઉચેટ મ્મિ હવવામ્મ આ રોઃ મંચેથી, જે હાડપણ
! છે અને તેનું વર્ણન કરે છે તે આપણું—

દોહરો.

હયાતિ હીમાબાઈની, દીસે દેશે દેશ;
કંઈ કંઈ કામ સુધારીને, બાપ્યા બંધ વિશેષ.

ભુજંગી-છંદ.

શુઓ બંધ જઈ પાંજરાપોળવાળા, શુઓ ગામ ગામે ધણી ધર્મચાલા;
શુઓ કુંક રાત્રુંજ્યે જે સુઢાતી, હીમાબાઈની તે હમેશા હયાતી.
શુઓ પુસ્તાકરથાન જે બદ પાસે, રચુ રકું વિદ્યા વધે એરી આસી;
બીજે એરી જગ્યા નથી તો જગ્યાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
શુઓ આયુની ઉપરે આપ જેને, સુધારો શુનાં દેવળો શોઃ થૈને;
ધર્મ લાખ લેખે સુકાનિં લખાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
કદું શું કથી કોઠિયા કામ કાપાં, દયા લાગીને દીનને દાન દીધાં;
વખાલે શુઓ વાન તે સર્વજનિ, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
કાપું કામ આરાસલે એજ રીતે, બીજે કામ કામે શુઓ ચાલી ચિતે;
શુનાં મંદિરે મુતિઓ થે થયાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
શુઓ સંધ યતુજ્યે જેહ જગા, કરે જૂપને કૈક ત્યાં ખોલી થાના;
કાપી માફ તે રીત ત્યાં જે અપાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
રહે રોજ સંભારના રાજચણા, શુઓ ગામ ગામે તમામે ગજાણા;
બલે બાવથી સંજોળા બાતીબાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
શુઓ ખુમ જેલે કરી તીર્થ જગા, લખે લેખ વિસ્તારી થાકે વિધાના;
કયું તો નથી પૂરી એકે કયાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.

વગી તે જખાનય ઇનિદાસઝરે સ્વ. ખમનચાલ વખનચદે પોચનય
અમદાવાદનય ઇનિદાસઝમાં (સને ૧૮૫૧ માં) આ પ્રમાણે જણાવ્યું છે:—

‘ સાંનિગસ પછી લખખીચંદ, ખુચાલચા, નયુચા, વખનચા ને પા-
નામાઈએ અનુક્રમ પ્રમાણે નમરોદાઈનું કામ ચલાવ્યું, ને દાલ હીમાબાઈ
નમરોદાઈની પડીએ છે. તેમની ઉમર આઠરે વરસ ૧૭ ની છે ને આજને
સને અમદાવાદમાં એ મોટા ચાકુઝર ને સર્વેને ખાધે બેઠ છે. ને એ
પુરંચન જન્મ ચરિત્રની બીજા બે મન્ડા દેસ તો થકું સાઈ થાન, પજ
બરાજર મન્ડા નહિ.’

અમદાવાદને ઇનિદાસ સને ૧૮૫૧ ય. ૨૭૪

નમરોડ પ્રમાણપત્ર.

આ રોડને જન્મ સંવત્ ૧૮૭૧ ના દર્શિક માસમાં થયો હતો. આ રોડે પરાધારી દાર્ણો પણાં કર્યાં છે, તે તેની નોંધ લખજે:-પ્રથમ સાર્વજનિક દાર્ણો નોંધીએ.

- ૧ સને ૧૮૧૧ માં રૂ. ૨૨૧૫૦ અમલવાદમાં એક દોરપીટલ બંધાવવા અને નિભાવવા માટે આપ્યા કે જેમાં મરૂમ રોડ દ્વીક્રીએ રૂ. ૪૦૦૦૦ આપ્યા હતા. અને તેથી તે દોરપીટલનું નામ તે બંને સંયુક્ત નામેાં પરથી 'દ્વીક્રીએ એન્ડ પ્રેમાભાઈ દોરપીટલ' અત્યારે પ્રસિદ્ધ છે કે જેમાં સિવિલ દોરપીટલ શાખામાં આવી છે. રૂ. ૨૨૧૫૦
- ૨ સને ૧૮૫૩ માં પોતાના સહન પરાધારી, -રોડ દેમાભાઈના નામથી 'દેમાભાઈ કન્સ્ટ્રક્ટર પુટ' નામની લાયસેન્સી બંધાવવામાં રૂ. ૭૦૫૦) આપ્યા. રૂ. ૭૦૫૦
- ૩ સને ૧૮૫૩ માં ગુજરાત ફાલેજ માટે ભેગા કરેલા રૂંડમાં રૂ. ૧૦૦૦૦
- ૪ સને ૧૮૫૩ માં ચાંદ મેડિકલ ફાલેજ (મુંબઈ) માં ૬૨ વર્ષે જે ફોલ્ડમંદ વિદ્યાર્થી પસાર થાય તેને સુવર્ણ ચાંદ આપવા માટે રૂ. ૧૮૦૦
- ૫ સને ૧૮૬૩ માં 'વિક્ટોરિયા મ્યુઝિયમ' માટે ભેગા કરેલા રૂંડમાં રૂ. ૧૩૫૦
- ૬ સને ૧૮૬૪ માં મુંબઈ 'વિક્ટોરિયા માર્ગ-સુ' - 'સુલ્કીયામ' ના રૂંડમાં ૬૨ વર્ષના વયેરે બનાવવા માટે રૂ. ૧૦૦૦૦
- ૭ સને ૧૮૬૩-૬૪, ૧૮૬૪-૬૫ માં ૧૮૬૩-૬૪ અને ૧૮૬૪-૬૫ ના પડેલા દુકાન (જેને ચોરીશી (સં. ૧૮૩૪ પરથી) 'કાળ રહેવામાં આવે છે તે) માં દુકાનના બંધાવવા માટે અમલવાદમાં ખર્ચા. રૂ. ૨૦૦૦૦
- ૮ ગુજરાત વર્તમાન સોસાયટી રૂંડમાં રૂ. ૨૦૦૦
- ૯ નીચે નમુનાવેલ રજીસ્ટ્રે બંધાવેલ ૭ પર્સનામાં બંધાવવા માટે રૂ. ૨૩૦૦૦) આપ્યા.

નરોડમાં રૂ. ૪૦૦૦, સરખેજ (દક્ષિણ) અંતરે)

૧૦૦૦, નરવાડા (પશ્ચિમ) અંતરે) ૫૦૦૦, મુંબઈ

(કાલ અંતરે) ૫૦૦૦, ખાર (પેશ અંતરે)

૩૦૦૦, કમરોડ (જાવનમર રોડ) ૫૦૦૦, રૂ. ૨૩૦૦૦

કુલ રૂ. ૮૩૩૫૦

હયાતિ હીમાબાઈની, દીસે દેસો દેસ;
કંઈ કંઈ કામ સુધારીને, બાંધ્યા બંધ વિરોધ.

જીવન-ગી-છંદ.

બંધ નઈ પાંજરાપોળવાળા, જીવો ગામ ગામે ધણી ધર્મચાલા;
ટુંક શત્રુજયે ને સુદાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
પુસ્તકસ્થાન ને બદ પાસે, રચુ રકું વિદ્યા વધે એવી આસે;
એવી જગ્યા નથી તો જણાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી
આયુની ઉપરે આપ નેને, સુધાર્યા જીવો દેવળા શોધે દેને;
અપ લેખે સુકીર્તિ લખાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
કથી કોટિધા કામ કરીધાં, દયા લાવીને દીનને દાન દીધાં;
જીવો વાન તે સર્વગતિ, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
કામ આરાસણે એજ રીતે, બીજે કામ કામે જીવો ચાહી ચિતે;
મંદિરે મુક્તિઓ યે ધયાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
સંધ શત્રુજયે નેહ જાતા, કરે જૂપને કેક ત્યાં ખોટી ચાતા;
માફ તે રીત ત્યાં ને અપાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
જ મંભારતા રાપરાણા, ગુણો ગામ ગામે તમામે મણાણા;
માવથી સજ્જનો બાતીબાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.
ખૂબ નેણે કરી તીર્થ જત્રા, લખે લેખ વિસ્તારી ચાકે વિધાત્રા;
તો નથી પૂરી એકે કયાતી, હીમાબાઈની તે હમેશાં હયાતી.

વળી તે વખતના ઇતિહાસકાર રવ. મનનલાલ વખતચરે પોતાના
વાંદના ઇતિહાસમાં (સને ૧૮૫૧ માં) આ પ્રમાણે જણાવ્યું છે:—
' શાંતિદાસ પછી લખખીચંદ, ખુશાલશા, નયુશા, વખતચરે પા-
કએ અતુકમ પ્રમાણે નમરોદાઈનું કામ ચલાવ્યું, ને હાલ હીમાબાઈ
પોતાની પદવીએ છે. તેમની ઉમર આશરે વરસ ૬૭ ની છે ને બાળને
અમદાવાદમાં એ મોટા શાહુકાર ને સર્વેને માથે શ્રેષ્ઠ છે. ને એ
જ નમ્મ ચરિત્રની બીજા બે મળી હોત તો બહું સાઈ ચાત, પણ
ર મળી નહિ. '

અમદાવાદને ઇતિહાસ સને ૧૮૫૧ પૃ. ૨૭૫

નોટ—આ ઉપરાંત જૈનોના ધાર્મિક કાર્યોમાં અને આવકોના હિત અર્થે, પાંચરૂપોગમાં મુગ્ધા-માંઠા પ્રાણીઓના હિત અર્થે મુંબઈ ઇલાકાના મુખ્ય યદોદેશમાં જે નાણાં સખાવતરે આપ્યાં છે તે તે જુદા.

અંગ્રેજ રાજ્યની સેવા પણ તેમણે ઘણી કરી છે. (૧) ૧૮૫૭-૫૮ ના પ્રખ્યાત સીપાઈઓના બગવા વખતે શ્રી ત્રિમાબાઈએ ખાનગી ખજર પહોંચાડનારા ખાતાંઓ, -માણસો રાખ્યા હતા અને તેને માટે અમદાવાદથી ઇંદોર સુધી નિયમિત રીતે ટપાલ ઘડી જવાય એવો પકો બંદોબસ્ત કર્યો હતો. આથી તાર અને સરકારી ટપાલ તદ્દન નિષ્ફળ ગઈ હતી અને તે બધી જવાબદારી બધે પડેલી હતી ત્યારે શ્રી ત્રિમાબાઈએ બાંધેલી ટપાલ બસબસ મધ્યદિન સ્નાનમાંથી અને આસપાસના પ્રદેશમાંથી ખાનગી રીતે ખજર પહોંચાડતી હતી. (૨) અને આ ખજર મેગરી શેઠ તે સમયના ડેપુટી મેજિસ્ટ્રેટ અને જજને હંમેશાં પહોંચાડતા અને તેમને જે ખજરો મોકલવાની હોય તે ઇંદોર વગેરે સ્થળે પહોંચાડવામાં આવતી. આ મહાન સેવાની સાક્ષી મેસર્સ જે. ડબલ્યુ. હાલ અને એ. બી. વૉર્ડન પૂરે છે. ઉપર જખાવેલ સખાવત અને રાજ્ય સેવાની અંગ્રેજી નોંધ આ સાથે જોડી છે. જુઓ મજલ નં. ૧૧.

આ સરં ઉપર અને કટપદ રાજ્યસેવા અંગ્રેજ સરકારને મહાન લાભ આપનારી ઘઈ પડી હતી અને તેથી સને ૧૮૭૭ ના જાનેવારીની પહેલી તારીખે શ્રી ત્રિમાબાઈને અમનમાન તરીકે 'રૌબનદાદર' નો ખિતાબ વાઈસરોયે એનાયત કર્યો હતો. તેની નકલ આ સાથે જોડેલી છે. જુઓ મજલ નં. ૧૨.

વરપાંચરૂપી-ખુલાવચક શેઠના સમયથી આવેલી જાગતે ખજરે સરકાર તરફથી તેમના વસંતેને ર. ૨૧૩૩ જાણી આપવામાં આવ્યા હતા.

મુજર્મી ધંધુસભા જ્યારથી સ્થપાઈ ત્યારથી શ્રી ત્રિમાબાઈ તે સભાના આંતરેખ સભાસક હતા અને મેજિસ્ટ્રેટની સલા તેમને હતી અમદાવાદની મ્યુનિસિપલિટીના પ્રમુખ (પ્રેસીડન્ટ) હતા.

હવે અપણે જૈન સાયનની ઉન્નતિ-પ્રભાવના અર્થે જે પરાયકારી કાર્યો કર્યાં છે તે જોઈએ—

૫૧૪ સિદ્ધાચક તીર્થ ઉપર તેમણે ર. ૫૦૦૦૦૦ પાંચ લાખ અર્થે રૂઢાનર અંધારુ હનુ અને જવાનુઓને કારણ માટે પાણીગણમાં એક નવી બંનસાલ બંધાવી છે. પાણીગણમાં ત્રિમાબાઈ શેઠના સાત ઔરત છે. અમદાવાદ, પાણીગણ વગેરેની પંજરાપોચે જખાવવામાં બજા રૂપી

આવી ખાદ્ય સ્વાદી રીતે આપી છે. તેમણે કેસરીઆઈનો સખ કાઢ્યો હતો અને પંચતીર્થનો મોટો સંધ કાઢ્યો હતો, તેમાં ધણી જાનોને શાકાહારે લાઈ જવામાં આપ્યા હતા. પાલીંગણના ઠાકોર સાથે આ વખતે રખોપાની રકમ લેવા માટે ખટખટ થઈ હતી. આખર તેની રકમ દસ અને પંદર હજાર, દરેકે આપરી એવું થયું હતું. પાલીંગણના ઠાકોરે શેઠ ત્રિમાબાઈપર ખસ કારણ વખત લાંટવું તટોમન ખૂણું હતું; પણ આખરે ઠાકોરે પોલીસીકલ એજન્ટ ઠારા, શેઠ ત્રિમાબાઈને માટે પોતાની જૂથ થઈ તે સગને દીધાં. રી જાહેર કરી હતી. જુઓ, પોલીસીકલ એજન્ટ-અપીલના કામગીરી અંગ્રેજી નક્કલ નં. ૧૩ અને બીજા વચની નક્કલ નં. ૧૪.

આણંદના કાલાણુજીની પેડીની સ્થાપના અને તેના કાવઠા તથા બંધારણ શેઠ ત્રિમાબાઈના વખતમાં થયેલ હતું. ધર્મશાસ્ત્રમાં જલ્દી અદા હતી. પ્રથમ તેઓ વીરને ઉપાસ્યે બાપ્તિસ્માન સંભળવા જતા હતા, પાછળથી ઉત્તરજાતી ધર્મશાસ્ત્રમાં તેમજ પોતાના સ્થાનરમજાના ઉપાસ્યે બાપ્તિસ્માન થવલું કરવા જતા હતા અને ઉપાસ્યની સારવાર કરતા હતા. પોતાના પિતા હેમાબાઈના મૃત્યુ પાછળ આખા અમલવાદ ચડેલી બધા, તેમજ ચોરાસી મજાના શાવક શાવિકાઓની નવખાસી કરી હતી. તેમજ જ્યાં જ્યાં તેમની કુશાસી હતી ત્યાં ત્યાં તે પ્રમાણે કર્યું હતું. આ વખતે સંધની સારી વ્યવસ્થા હતી.

પોતાના પિતાથી હેમાબાઈ શેઠ, વડોદરા સરકારના યસાર હતા ને તેમની પેડી આ ત્રિમાબાઈના વખતમાં પણ વ્યવસ્થા હતી. આ સિવાય ખીજે થયે સ્થાને પોતાની પેડી હતી.

ત્રિમાબાઈ શેઠ ૧૭૭૭ સંવત્ ૧૮૪૩ ના આશો વર્ષે ૮ ને દિને સ્વર્ગવાસ પામ્યા. આથી આખા દેશ પરદેશમાં શેઠે સ્થાન કર્યું. તેમની કાવિ હજુ સુધી આવજગ છે.

નગર શેઠ અણિભાઈ.

શેઠ ત્રિમાબાઈના પુત્ર અણિભાઈ શેઠના જન્મ ઈ. સ. ૧૮૧૩ ના વર્ષમાં થયો હતો. તેમણે અમલવાદ મર્ચન્ટે દાર્ઝ સુવમાં ચુમરાતી તથા અંગ્રેજી અભ્યાસ કર્યો હતો. અગર વડે સુધી અભ્યાસાદિ કરી પોતાના પિતાની સાથે અને સદબરી નીચે રહી કુલગત મેગરી પોતાના પિતાના મરણ પછી પેલે વેપાર ચલાવ્યો હતો.

સત્યાગ્રહ વર્ષની વખતે અમલવાદની મ્યુનિસિપાલિટીના કમીશનર નીમાવા હતા અને ત્યાર પછી ઘણાકામને વખત પ્રભુ તરફથી સુધારા મ્યુનિસિપા-

સિટીના વાઇસ પ્રેસિડન્ટ (ઉપપ્રમુખ) નીમાયા હતા. આથી સવળદાડે રજીસ્ટ્રારના છોટાલાલ સી. આર્ચ. ઇ. (પ્રેસિડન્ટ)ના હાથ નીચે મુનિ-સિપાલિટી સંબંધી બધું સારું અનુભવ મેળવ્યો હતો. તેથી સ. બ. રજીસ્ટ્રારના ભરણ પછી શેઠ મણિભાઈને ઈ. સ. ૧૮૯૮ માં પ્રેસિડન્ટ (પ્રમુખ) નીમવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ મણિભાઈમાં દયારથી ઉત્તમ ગુણ હતા. જ્યારે સંવત ૧૮૫૧ ન સાલમાં (૧૮૫૧નીઓ) દુષળ પડ્યો ત્યારે પોતે મોટું ખર્ચ કરી 'ફેલ્ડર્કમ્' કાઢ્યું હતું, અને ગરીબો માટે દાણા વગેરે આપવામાં મોટી મદદ કરી હતી તેમજ 'ગુજરાત ફેલ્ડ પ્રિન્સિપલ કમ્પની લિમિટેડ'માં પ્રેસિડન્ટ થઈ જન મ હેનલથી બધું પડ્યો અને ઘેર બચાવ્યાં હતાં. જ્યારે ગુણ એટલો બધો હતો કે ખીજપર ભડેલો ન સખતાં ગરીબોની સારવાર પોતે જનમહેનથી કરતા હતા, અને તેમ કરતાં ઘીતળાનો રોગ લાગુ પડ્યો હતો. તેના પરિણામે તેમનો દેહ લાગ થયો.

આ ઉપરથી જોતાં તેઓએ નાની ઉંમરમાં સરકાર તેમજ પ્રજા એ બંને તરફથી બહુ પ્રતિષ્ઠા મેળવી હતી. જ્યારે ગુણ તેમના સર્વ ગુણોમાં પ્રધાન હતો. સ્વભાવે સાંત, મંદીર અને વિનયવંત હતા. શોકોનું બહુ ધ્યાનમાં આત્મભોગ આપવાનું હમેશાં સ્વીકારતા.

તેમને પોતાને શેઠ કમ્પાર્ટમેન્ટ અને ઉમાભાઈ નામના બે પુત્ર શેઠ મયાભાઈના શેઠ વિમળભાઈ અને સદાશભાઈ એ બે પુત્ર છે. શેઠ લાભાઈના ચમનભાઈ શેઠ છે. આ માટે જુઓ વંશાવલી. ચમનભાઈ હમણાં સુધી નગરશેઠ હતા—તે સાથે ચાલુ (સં. ૧૯૧૮)ની સાલમાં આશુકંઠ કલ્યાણકુળના પ્રેસિડન્ટ નીમાયા હતા. પરંતુ દીલગીરીની વાત કે થોડા દિવસ પહેલાં એકાએક સ્વર્ગવાસ પામ્યા. તેમનું ટુંક જીવન ૪ આ સાથે આપીએ છીએ:—

ચીમનભાઈ શેઠ.

ચીમનભાઈ લાલભાઈના જન્મ સને ૧૮૮૪ ના વર્ષમાં થયો તે વખતમાંજ તેમણે ગવર્નમેન્ટ હાઈસ્કૂલમાં કેળવણી લીધી હતી. તદ-નપછીમાંજ પોતાના પિતાશ્રી સ્વર્ગવાસ પામવાથી બધી મિત્રોનો વહીવટ લેવાનું માત્ર ૧૬ વર્ષની કુમળા વયમાં તેમને સિરે એકાએક પડ્યું હતું, અને તેમ છતાં તેમનો વહીવટ એવી સંતોષકારકરીતે બધાને તેમના વિશે સરસ અભિપ્રાય બંધાયેલો છે. તેમને જન્મરોડ (

નો માનવતા ખિત્તા હતો કે જે ખિત્તા જ્યાંગીર જાડ્યાદ તરફથી તેમના ખિત્તામદના ખિત્તામદ અને તેના ખિત્તામદને-શાંતિદાસીને આપવામાં આવ્યો હતો અને તેમને તે ઉપરથી ચોમત સ્ટેનવાદને લક્ષી કિમ્તી મદદ આપવા માટે ખાસ સંબંધિતના સિન્ડિકેટ અને અમદાવાદની ઓફિસ ડ્યુરી (જાન) વચ્ચે કરવાનો હક મળ્યો હતો અને આ હક બોટીયા સંસ્કાર તરફથી પણ સંભવ થયો છે અને તે માટે વાર્ષિક રૂ. ૨૨૦૦ ની રકમ નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે. આ બધું વિમાનવાર વર્ષનું આ પુસ્તકમાં આપેલ છે.

રોડ ચિમનભાઈ જાદેર પ્રજાના દિના સવારમાં પહોં કિલ્લાદ બધો જામ થતા હતા. સાંસ્કૃતિક, ધાર્મિક અને કેગવર્ણને લગતા જવા જૈન સવા-લોએ તેમનું ખાસ પ્લાન ખેંચ્યું હતું. તેના પરિણામે અમદાવાદમાં મળેલી જૈન પ્રતિષ્ઠા કોન્ટ્રી-સના પ્રમુખ, અમદાવાદની જૈન કોન્ટ્રી-સની સ્થાપના કમીટીના પ્રમુખ, અને ઉચ્ચ સરકાર જાદુર શાસનભાઈના હમણાં સંપર્ક સ્વર્ગ-વાસને લઈને આજુ-દણ કિલ્લાજીની પેડીના પ્રમુખ થતા હતા, અને તે પહેલાં એક માર્ગદર્શક હતા. સાંસ્કૃતિક જાનામાં પણ તેમણે અમદાવાદની મુનિ-સીપાલીટીના એક મેંબર અને મુજરાન કોલેજના મેંબર તરીકે રૂપરોગી સેવા જાળવી છે. સ્વભાવે શાંત, સરલ, વિવેકી અને મિત્રનસાર હતા; અને પ્રવાસમનના ધણી શોખીન હતા. તેમણે આખા જિંદગી પ્રવાસ કર્યો છે.

જૈન કોમમાં આ વર્ષે અને કુટુંબમાં-પોતા મદિનામાંથી રીર પુરોગની જાળી ખોટ પડી છે. સરકાર જાદુર રોડ શાસનભાઈ હવવાનાના રોડ-જનક સ્વર્ગવાસના બહુમતિ તાજા છે તેવામાં એકાએક મર્ત્ય. ૨૧ મી આગસ્ટ ૧૯૧૨ ને દીને માત્ર ૨૬ વર્ષની અવધિમાં જ જાળી ખોટ પડી ચિમનભાઈ રોડ સ્વર્ગસ્થ થયા છે. તેમને સદમન અને શાંતિ પ્રાપ્ત થાય.

આ બધા, સરલ, અને જાનવાન રીરના સ્વર્ગવાસથી જૈન કોમને અને મુજરાની સંસ્થા પ્રજાને અત્યંત દુઃખ થયું છે. અમદાવાદના જાળીયા સ્ટેડી સર ચિત્રુભાઈ સ્વામી દીલ્લાસથી એમના સ્મારક તરીકે લાડન દાસ જાળ-વાની દીલ્લાસ પણ કર્યો છે. આ દીલ્લાસથી પુસ્તક રૂ. (૨૫૦૦)ની રકમ જાડેલ છે.

શાંતિદાસ રોડના વંદાને જદું જદોગા વિમાનમાં ફેલાય છે, તે તેમનું વચરક જોઈ પુસ્તક આપુમ પડે છે. તેમના કુટુંબને મન્ન-સામરમન્ન છે. તે વંદાને રીડી રોડ હવવાનાના બહુમતિ અને તેમના પુત્ર રોડ શાસનભાઈ

દસપતભાઈ તથા ગંગાબહેન એ ત્રણેનાં જીવનચરિત્ર પણ લક્ષ આપવા
યોગ્ય છે. શેઠ દસપતભાઈ તે શેઠ હસુભાઈના પુત્ર હતા. પ્રથમ તેમની
સ્થિતિ સામાન્ય હતી, પરંતુ પછી શ્રીમદ્ નેમસાગરજી મહારાજના આ-
ધિનાયી લક્ષ્યાધિપતિ થયા હતા તેઓએ ઉત્તમ મુનિવરોનાં, જેવા કે શ્રીમદ્
નેમસાગરજી મહારાજ, શ્રીમદ્ રવિસાગરજી મહારાજ, શ્રીમદ્ જીરેરામજી
મહારાજ, શ્રીમદ્ આત્મારામજી મહારાજ, વગેરેનાં વ્યાખ્યાન સાંભળ્યાં હતાં
શેઠ દસપતભાઈએ શ્રી સિદ્ધાયજી ડુંગરની આશાનના ટાળવા માટે બહુ પ્રયત્ન
કર્ષે હતા, અને તીર્થયાત્રા, સંપ, દેવ, ગુરુ વગેરે બાબતોમાં હજારો રૂપિયા
ખર્ચાં હતા. શેઠ દસપતભાઈ પોતાની પાછળ ત્રણ પુત્ર મૂકી ગયા. ૧ લા-
લભાઈ ૨ મણિભાઈ, ૩ જગાભાઈ. શેઠ લાલભાઈ જોનોમાં મહાન્ સંભારણ
હતા અને આખી જોન કોમને શેઠમાં ગિરજાતર મૂકી હમણાંજ-આ વર્ષમાં
સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. આમના વિશે થોડુંક ઉપર કહી ગયા છીએ તેમનું
કુંડ જીવન ચરિત્ર આ સાથે આપીએ છીએ.

શેઠ લાલભાઈ દસપતભાઈ.

શેઠ લાલભાઈનો જન્મ સન ૧૮૧૩ ના જુલાઈની ૨૫ મી તારીખે
થયો હતો. જન્મ વખતે એ વડે પોતાના પિતાની સાધારણ સ્થિતિ હતી,
તેમણે અધ્યાત્મ ફેરફાર થકે લક્ષ્યાધિપતિ થયા. આ કંઈ ઉત્તમ જન્મના
મુયોગને લખેજા સાથે છે.

શેઠ દસપતભાઈએ પછી સદાને એવાર બંધ કર્યો-ચત્તરી પેઠી દસપ-
તભાઈ હસુભાઈના નામથી ચલાવી જે મથા વર્ષ મુઠ્ઠી ચાલી. (મથે વર્ષ
પેઠી શેઠ લાલભાઈના બાઈઓમાં બામ પડવાથી જુદે નામે ચાલવા લાગી.)
શેઠ દસપતભાઈ વિદ્યાનુયાયી દોષ સુધે ધર્મચુસ્ત હતા. તેમણે પોતાના
વંશમાં એક નુજરાતી સાગ્ર મદન કેજવણી આપવા માટે રચાવી, અને
પાણીના રાજ્ય સામે સિદ્ધાયજી તીર્થની રક્ષામાં કુન્દેગજી બરો બામ
લીધા; જોંવણીમાં મણિનાથ પ્રતુની પ્રતિમા નીકળતાં એ તીર્થ થયું. તેને
માટે એક કમોટી નીમાડી બવરથા ચાલુ કરી પિતાના મંદિર પુરમાં ચાલી
રીને પડ્યા. શેઠ લાલભાઈ અને ૧૮૮૩ માં મેટ્રીક થયા, બીજે વર્ષે એક-
એ ની પરીક્ષા પાસ કરી. અને પછી ૧૮૮૬ બી. એ. અભ્યાસ ચાલુ કર્યો.
તેમનાં પિતાજીની ઠગીરસ્થિતિ જમડવાથી અભ્યાસ અનિચ્છાએ મૂક્યો પડ્યો.
લેણ વખતના પિત્ર કામધર્મ પડ્યા.

દાનનું કામ પડી સરેજ રીને ચલાવવા લાગ્યા. પછી સરમપુર મિથ
કી અને તેમની ગુદોરડીથી ૧૦૦૦ રૂપિયાના ધોરણે અત્યારે ૨૨૦૦ બાવ

વચે. ૧૯૦૨ થી ૧૯૧૨ સુધી કિલ્લો હતો કે તેના દોષો બે વર્ષ સિવસંજી
અર્થે થયા.

ફોન હેથ—જેમણે મહાભારત મિશનના નવરંગપુરા મંજી રાણી સી.
મહાભારત નવરંગપુરા નવા દેવરાણી આ દોષો ને. થોડા વાચક તર તરિ આપુ-
રુ કમલપુરની પેલિયા રમુખ તરીકે મુંડાઈમાં આપ્યા. તેમના જગતમાં
પ્રાચીનપુ.માં યાગુજીવર તુલ ન જોડેલા તથા પર્વતના પર્વતની ખાસો
જા. તેમાં આમલક દો કનક મેલ જાણી હતી રાજાપુર અને યુવા.
મહાભારત પેલિયા રમુખ આપુરુ કમલપુરની પેલિયા હતામાં હાલ.
આ હાલે દિશાન રીક મેલને જાણવવા મારવા. જાહેર અને
પ્રદર્શન તર હતા.

સમસ્યો સન ૧૯૦૩ થી ૧૯૦૮ સુધી થી જેન મેંદનારોનાસ્ત્રના
ખાસ દોષી હતા; તે પા તેમજે અનેક મેંદના અને જોડેના પી
મુંદેપાતર રીકે જાણ્યું હતું. આમલકની કોનાસ્ત્રનાં ત્રાસ સિદ્ધન
જોડેના આમલક થય હતાં જુલો દોષી તરિયો પાંચીન સહન્યુ આપુ.
તેનું મારુ તેમજે જોડેના જોડે આમલક હોય કે પેને અને તેમજુ આન
આમલક થઈ હતી રીકે સ્ત્રા હતાં એપુ થય છે અને જાણને જાણને
જોડે આમલક તરીકે મેલ તેમજે થાય હતું.

અને ૧૯૦૮ થી હાલે સુધી (૧૯૦૮ થી) પુરે કોના મંદના થયતી
તેમજી હતી, તે મારે મંદના થી મારે પાંચે કોનાસ્ત્રના થયતી મં-
દનાસ્ત્રની રાજ થઈ થય હતું અને તાં હાલે આમલક થયે હોય, છતાં
જુલો હાલે રીકે મંદના પા આમલક તેમજુ કોનાસ્ત્ર હતી હતી થય છે
આમલક મંદનાસ્ત્ર!

જોડેના પી મહા હતી હોય. આમલક માર્યું હતી જુલો પાના
તરી, મંદના પુરોના મંદના, આમલક માર્યું મંદના, માર્યું મંદનાસ્ત્રને
પુરોના મંદના મંદના, અને પુરોનાસ્ત્રની આમલક મે તેમજુ મંદના
સિદ્ધન પુરોના મંદના આમલક મંદનાસ્ત્રના મંદના, અને મંદનાસ્ત્ર
તરે કોનાસ્ત્રના મંદના મંદનાસ્ત્રના મંદના છે હાલે મંદના, જાણ મંદના
તેમજુ મંદના હતું. મંદનાસ્ત્રના મંદના મંદના મંદના મંદના મંદના
મંદનાસ્ત્રને મંદના ૧૧ મંદના મંદના મંદના મંદના મંદના મંદના
પા મંદના હતું. મંદના છે આમલક મંદના મંદનાસ્ત્રને! આમલક મંદનાસ્ત્રને

તથા અરજીમાં પડેલો છે કે બીજા વડોરા લોકોએ દેવગની ઈમારત કાઢી
લઈ ગયાં છે એ દર્શાવત બ્યાનકર ઉપર મસાલો તેમનાથી લેઈ એમને
દોષ્યાડને અમર એમનો સામાન ખસ્ય કર્યો હોય તેની કોમતે તેમની પાસે
લેઈ ચ.તીસસને પોંચાડને એ બાળકમાં તમામ તાકીદ બાણીને હુકમ ફેર
વરો નહિ તા. જમાદીએ આશ્વેરયાંની સન ૧૦૫૮ ફરમાન ઉપર સહી ત
મોદોર મારી-પહચાડે-ફરમાન નીચાની.

તરજુમો કરવાની સહી.

જમ બાહાદુર ફરશીદીનની ફારસીમાં સહી કે
આનો અસલ ફારસી ફત્વાવેજ રોક પ્રેમાભાઈ હીમાબાઈને ત્યાં
ને આ તરજુમાની તથા અસલ ફારસીની નકલો રચકોઈના મામલતદ
સાહેબને ત્યાં તારીખ માહે અને ૧૮૮૮ તા રોજ રેવન્યુસરવેના સુપરીને
નંદ ફરમાનીક સાહેબને જોવા સાર આપી છે.

નકલ નં. ૨.

ફારસીમાં લખાણ છે.

સાદી મીસા એબીન સુલતાન મદમદસાદા એબીન શાહ અબુસ.

ફરમાન અબુસમુક જરર મોરી એતદલી.	ફરમાન અબુસમુક જરર મોરી એતદલી.
તમદામદ આરંમજેબ બહાર આલમ.	તમદામદ આરંમજેબ બહાર આલમ.
બીર બાહ્યાદ મારી.	બીર બાહ્યાદ મારી.

તારીખ ૧૦/૧૨/૧૩૩૦ મુજબ ૧૩૩૦

ફરમાન અબુસમુક જરર ૧૩૩૦ મુજબ ૧૩૩૦ ફારસીમાં લખેલું છે.

જુમે અમદાવાદના લાલચા કામદારો અને આજરે ધનાથ કામદારો
એ બાહ્યાદની મહેરબાનીની કમેદ મુખવાસીએ માલમ થાય તે લાલચ
કામદારો દરિયાઈ જોરીના ઝોલસને પાટ્યાલી દરુર આવીમાં ને લે
મરનારના પોરેલરો અને કામદારોની માથેને એક બેરી અરજી મોકલે

છે કે તેના કેટલાક ફિજિય તેના મુખાસ્તાઓ તથા તે મુખાસ્તા કેટલાક રહે-
નારાઓ થાશે લહેખા છે અને તે લહેખું ડુધાવવા એ રેવાદારો દરનરહેખો
કે છે અને તે પાઠશાલની દબુરમાંથી એક મોટો દુકાન એ લહેખું વમુત
કરાવવાની મરામતથી મદદની ઉમેદ રાખે છે તેથી પાઠશાલી દુકાન રરમાવવામાં
આવે છે કે એ લખખીમંદનું ને લોકો થાશે લહેખું દોવ અને તે લહેખાની
સાચાઈ સાચિત થવાથી તેને તેવો દિસાખ સાચીત કરવામાં ને માફ અને
સાચીય કરી લેખએ ને કરી એટલા મારે રેખાદારો તેનું રેખું તેઓ ડુધારે
નહિ. તા. ૧૬ મી મહીનો જ્યેષ્ઠાજી અવસ ૫ મો મને જુલમ મુખાર ૧લી.

મુનશી અખલદાસની સહી.

મુખામલ કરનાર પ્રાજુલજન નયુખાઈ.

ર. કારકુન.

રોડ પ્રિમાબાઈ દેમાબાઈ નરથી નકલ ચાગી. તા. ૨૦ જુલાઈ સને
૧૮૮૩. નકલ રીસા થયો તા. ૨૧ જુલાઈ સને ૧૮૮૩. નકલ નેવાર થઈ
તા. ૨૪ જુલાઈ સને ૧૮૮૪ મુ. રાજકોટ.

ખરી નકલ.

J. M. HATER

આસી. પે. એવન્ટ.

નકલ નં. ૨.

રાજેશી મુખામલદાર તથા લખખંમ વર્નમાન
બાઈ સહેર અખાવાઈ ચોટાલીઆથી.

અખાલીન લલિમ અલખંમ રાખમાન લનેલાલીન રપુનાથ આછરાવ
આચરવા તા. નમસકારે સફેર લન ચાલાસનંમરીન મઆવ અવર નયુચાંવમદ
ખુલાલમંદ નમરોડ સહેર મજકુર એમજે દબુરમાં આલીને અરજ મુલરી
કે અમે રોડ અસલના વનવારે પાઠશાલીની માફરી કરતા આખા છીએ
અને સને ૧૧૩૭ના વરસમાં કમીજખાનના મનમાં મરામતોની કોળે આલીને
સહેરના આસપાસ મેરમાં લીધા અને સહેર લખને રેખન કુટલી એવી ધાસી
નાંખી તે ઉપરથી ઉચમ વેવાર સર્વે સહેરમાં જઈ થયા. સહેરમાંથી કોઈ
ખવાર નહ આવી ન શકે એવું થયા ઉપરથી સહેરના ચાકુર વગેરે લોકો ખખાજ
દેરાન થયા. તે ઉપરથી અમાલ તીવરપ ખુલાલમંદ એમજે મહેનત તથા
ધીરભી મરેલા સરદારને મળીને મરામતમાં આના પૈસા ખરચ કરીને મરેલાઓની

ફોજોનાં મોરચાં ઉઠાવાથી શહેરમાં ઉઘમ વેપાર સારો ચાલવા લાગ્યો તે માટે શહેરના શાહુકાર વગેરે લોક ધણી ખુદી થયા કે ખુદાલચંદે પોતાની માંડ પૈસા ખર્ચ કરીને શહેરના વાસ્તે ધણા ખરાબ થયા. એમના વડે આપણાં છોકરાં તથા માણસ તથા માલમીલકત, જમ્મુસમાવ, સરને રણુ એવડો એડસાં સર્વના ઉપર એમણે કર્યો. એમને આપણે શું આપવું એવું કીશોરદાસ વડે રણુકોડાસ તથા અવચલદાસ વલદ, વલમદાસ તથા મહમદ વલદ અમદુલ તથા હેખાવ અમદુલઆઝાં વલદ સાહંતબાઈ એ ચાર માતખર શાહુકાર અને ખીજ સરવે શાહુકાર અને ઉઘમી સમસ્ત વેપારી લોક વગેરે મળીને તથા વચાર કર્યો અને પોતાની ખુદા રત્નવંદીથી મહાલ કોટવારની છાપો તથા કોટમનીઆર શહેર મજકુર અહીં આમ દરદી થઈને માલની કીમત સાર કરના હાંસલમાં દશવ યાચ તે ઉપર સરકારની જમાવંદી શિવાય રૈયની નીચાળતે દર સેંકડે ચાર આના પ્રમાણે અમારા જાપને પુત્રપુત્રાદિ વંશ પાં પરા કરી આપીશું. અમારે રાજનામું કરી આપું છે તથા આ પ્રમાણે કમર દીનખાન વજીર બાદશાહ હકીવાજાને પરમાણો મોચીનખાન અહીંના મુખ્ય એમનો કાગલ શીક્ષસહીત તથા શહેરના મુસદ્દી, કાજી, બક્ષિ તથા વકાએ નગર તથા સવાને નગર એમનો કાગલ શીક્ષા સહીત કરી આપ્યો છે એ પ્રમાણે ભોમવટો ચાલતો આવ્યો તે ઉપરાંત અમારા જાપ ખુદાલચંદે મુજબ ગયા તે વખત માજી મુખ્ય કમાલુદીનખાન જાળી, એમની પાસે સાર પ્રમાણે કાગલ પત્ર જાહેર કર્યા તે ઉપરથી રૈયની રત્નવંદીથી સદામ ભોમવટા પ્રમાણે અમારા નામે કાગલ શીક્ષસહીત કરી આપ્યો છે એ આજ મુધી ચાલતું આવ્યું છે તે માટે હાલ સરકારનો અમલ થયો અમે સાહેબ આકરીના કમેદવાર છીએ તો સાહેબ મહેરમાન થઈ તે પહેલાં હકીકત તથા શાહુકારનું રાજનામું તથા મુખ્ય તથા મુસદ્દીએ એમના કાગલ તથા ભોમવટો ચાલતો આવ્યો છે તે દિલમાં ઉતારીને આ પ્રમાણે હા કરાર કરીને કાગલ આપવા જોઈએ માટે તે ઉપરથી દિલમાં લાવનાં એમ વડીલ પુરા પુરવઠી એક નીચાએ રોવા કરનાં આવ્યાં તેઓ સાહેબ આકરીનાં કમેદવાર છે એમનું ચલાવવું જરૂર તથા રૈયને ખુદીથી પોતા રાજ રત્નવંદીથી ચાર આના કરી આપ્યા તે પ્રમાણે રાજનામું તથા મુસદ્દી એમના કાગલ છે તથા આજ મુધી ભોમવટો ચાલતો આવ્યો એવું જાણીને એમના ઉપર મહેરમાન થઈને સદરહુ પ્રમાણે નયુસા એમ કોટ પારવાનો તથા છાપો કોટાં મપ્ફીઆર તથા શહેર મજકુર અહીં આ રદતી માલ કીમત દશવ થશે તે માલ ઉપર સેંકડે ચાર આના પ્રમાણે

કારકાંતી જાગૃતી સિવાય રૈવતી નીચળા મહા મન પ્રમાણે કવર
આપને આ કામ કરી આપો છે તો અરેક પ્રમાણે રૈવત રાત્રી
રૈવત નીચળા નવા એમના પ્રત્યુત્કાંતિ વંચવરખેલ તેમની તરીકે આપુ રાખ
રે વરને નવા કામગીરી જાર ન રાખતી. આ કામગીરી નાથ રાખીને આપ
કામજ એમવડાવારને પામે આપણે. કારણે વાત એકે સાદુમાત્રી રાત્રીની
સામાન રાજવા આપણ પ્રમાણે રાજાવું જાણું. એકે રાત્રી રાત્રીના
એમના પ્રમાણે મોરેના.

નકલ નં. ૪.

આપી દિલો એ
રત્નસાગર મહા મુસ્ત
રિયા ૧૧૫૦.

નકલ

અસલ મુદ્દા.

અમારો દીવાન મરદુમ એરીનખાન નવા પેતારના મહા મરદુમ
અમુલ અદમદખાન નવા મરદુમ જામી અમારવારખાન નવા હાજીન સખ.
વાર કમીર અલોખાન મરદુમના એકથી દાખીન જામેલા કારનામ એરી
રીને કે આ નીચે લખેલા આમુલો એકવાર અને કમુલ કરે છે તેમના
વામની પાતી.

કિલવડાસ રત્નસાગર
કવડનેલું રત્નસાગર.
એવં જાલમ.
અમુલાર સાદાખાન
જનમાત્રીસ એમુલાર

મુદરસાસ કેવડસ.
ચારસ જાલમ.
જામુલસ જાખીસ.
પાસવંદ એતરસ.
મદમ અમુલ વાલી.

વિચેરે અમલવાન્ય રેપરીઓ નવા સોલમર જા સને ૧૧૩૭ માં
જામુલી કુલાસમે જાતી દેશ લઈ અમલવાને કુલસ તથા ત્યાં રહેવાસ.
એને મરી નાંખવા નવા કેરી જાવવાન્ય કમલથી કહેર ઉપર વેરા પાસો
દેશે. અમે વિચેરે કહેરના રહેવાસએને ત્યાંથી જામી જાવું અસચ તેઓના
દાયથી મુલ સચવું કુંજું નહોતું. એચ કાંલુ વખતમાં અમાર જાનમાલ
જાવવાને માટે રોડ મુલાકાતે લખામીસ જીન સર્કિસાસ કરેરીએ મટલી
તરફ અને કોલીક પેલ પહેલ્યો પોવાન્ય વરના મળા પેલ ખરવીને અમેને

नकल नं. ६.

[illegible][illegible]

પાઠશાળાની સત્તા શ્રેષ્ઠ વખતે મળેલી.

नकल नं. ७.

આગાહીશ્રીમદ્દેવ સેન.

મોહાર
કનેસીમ ગ્રામ પાડળી.

આગળ પત્ર સરકાર સન્મેષી માંનાજીવન માવકવાડ તાલુકા: વખતમાં
પુણ્યસમયે રોડ મુરશન અવરણસમાન મહત્ત્વના અસર તમેને સરકાર
કોરવાવન થઈ અપવાદગીરી અપાઈ છે તેનો અનુભવ હઈ સરકાર આકરી
એનિલાથી કરી છે. ૧૪ માટે સ્વર્ગન.

મેદાર

નકલ નં. ૮.

અખદાલગીરી તથા મસાલની સનદ.
રાજેશી કમાલસદાર વર્તમાનભાળ યો. શા.

અખદાલગીરી અલંકૃત રાજમાન સયાજીરાવ ગાયકવાડ સેનાખાસમે
સમશેર બહાદુર સુરરાજા ઇંદીત દેક્ષીન ઇનમયા અવકુ શહેર મજુર
વખનચંદ્રા શેઠ એમના ઉપર સરકાર કીરપાવંત થઈ અખદાલગીરી તથા
મસાલ આપી તેના જે આચામીનો દરમાયો રૂ. ૮) સરકારમંથી સાક
મજુરથી શહેર મજુરમાંથી કરાવ કરી આપ્યો છે તેના દરમાયાના રૂપીયા
શેઠ મજુરને દરવરસે આપતા જવા તેનો દરસાલનો પત્રનો આદેશ ન લેતા
આ પત્ર શેઠને બોગવટા સાક પાછો આપવો ને તમારે આ પત્રની નકલ
કરી લેવી. હરકત ન કરવી. છ રૂ માહે સવાલ.

સયાજીરાવ
ગાયકવાડની
મહોર.

તાની
મહોર.

નકલ નં. ૯

અખદાલગીરી તથા મસાલની સનદ.

મહોર
સયાજીરાવની.

આચાપત સરકાર રાજેશી સીયાજીરાવ ગાયકવાડ સેના ખાસમે
સમશેર બહાદુર તા. વખનચંદ્રા શેઠ શહેર અમદાવાદકર સુરચાન ઇંદી
દીતેજ મજુર અવકુ તુમસ્ત સરકારમાંથી કીરપાવંત થઈ અખદાલગીરી
તથા મસાલ આપેલી છે તેનો અનુભવ લઈ સરકાર ચાકરી એક નિશા
કરી. છ રૂ માહે સવાલ.

મહોર.

નકલ નં. ૧૦.

૧.૪૫૫ની બનક રીઠ વખતમાંને આપેલી તે.

દાનથી વખતમાં ખુલાવવક રીઠ પરીખ દરેક અમલદાર નાં થી
અમલીન અધિક અમલદાર દાખલાન મેંદાફીન અમલદાર ૨૫૧૧૫૬
મેંદાખાલખ અમલદાર જદાફુર મમ મમ પુમન અમલદાર મેંદાફીન અમલદાર
નમો અમલદાર મેંદાફીને જદુ મેંદાફીને પરીખ અમલદાર જદુ અમલદાર અમલદાર
મંદ ૧ માટે અમલદાર અમલદાર પરીખ અમલદાર અમલદાર મેંદાફીને ૧૧-
માસ ૧૧. ૧૦૦૦) નમો ૧.૪૫૫ની અમલદાર અમલદાર અમલદાર ૧. ૧૦૦)
અમલદાર મેંદાફીને અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર
અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર
અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર અમલદાર

મદાફી

મદાફી
અમલદાર
અમલદાર

નકલ નં. ૧૧.

Charities given, and Services rendered by Rao Bha-
luldar Premabhai Himabhai Nagarsbeth of Ahmedabad.
Charities.

1 In 1856, the sum of Rs 22,150 was Rs
contributed towards the construction and
maintenance of an Hospital in this city,
towards which the late Sheth Hathising
gave Rs 40,000 and which Hospital is
now known as "Hathising and. Prema-
bhai Hospital" and in which the Civil
Hospital is located

22,150

II	In 1857, the sum of Rs. 7,050 was contributed towards the construction of a Library, known as "Himabhai Institute" called after Mr. Premabhai's father.	7,050
III	In 1857, the sum of Rs. 10,000 was contributed towards the Fund collected for the Gujarat College.	10,000
IV	In 1857 the sum of Rs. 1,800. was paid to the Grant Medical College, for a gold medal to be annually given to one of the successful students.	1,800
V	In 1863 the sum of Rs. 1,350 was contributed towards the Fund collected for "the Victoria-Museum."	1,350
VI	In 1864 the sum of Rs. 10,000 was contributed to the Fund of "Victoria Garden" in Bombay for Garden gates and Vailings.	10,000
VII	In 1863-64, 1864-1865, expended in Ahmedabad, during the famine of 1863-1864, 1864-1865, for relief of the distressed poor.	20,000
VIII	The sum of Rs. 2,000 was contributed to "The Gujarat Vernacular Society Fund"	2,000
IX	The sum of Rs. 23,000 was expended in building six Dharmashalas at the following places.	
	1 At Naroda.	Rs. 4,000
	2 " Sarkhej in Daskroi.	" 1,000
	3 " Barwalla in Dholka.	" 5,000
	4 " Gundi in Koth.	" 5,000
	5 " Matar in Karia	" 3,000
	6 " Oomrala in Bhavnager.	" 5,000
		<hr/> 23,000
	Total Rs.	97,350

N. B. The Charities for spiritual and temporal well-being of the Shrivaks in religious points of view and for the protection of sickly animals in the Panjarapoles in the principal cities of the Bombay Presidency are not mentioned here.

Services.

1. During the Mutiny of 1857-1858 Mr. Premabhai had employed private agencies by establishing a regular Dak from Ahmedabad to Indor, to procure information privately from central India and surrounding places when the Telegraph and Government Dak had failed.
2. Information used to be regularly received daily and communicated to the Collector and judges of the period Messrs. J. W. Hadow and A. B. Warden are well aware of the services, so rendered.

नकल नं. १२.

To, PREMABHAI HEMABHAI,
OF
AHMEDABAD.

In recognition of your loyal conduct and services, I hereby confer upon you the title of "Rao Bahadur" as a personal distinction.

Delhi, Sd/ LYTTON,
VICEROY AND GOVERNOR
1st January 1877 GENERAL OF INDIA.

नकल नं. १३.

Extract from Government resolution.

No. 5092, of 5TH SEPTEMBER 1896.

Government cannot but consider that the Thakore preferred the charge of instigating the robbery against

Mr. Premabhai without any substantial evidence, and that further investigation has entirely failed to give it any support. This opinion on their part should be communicated to the Thakore; and it will give them satisfaction to learn that he has expressed, through the Political Agent to Mr. Premabhai, his regret at having been led into such an error.

No. 1397 of 1876.

True extract given to Seth Premabhai Himabhai.

*Kathiyawar,
Political Agency.
11th September 1876*

(Signed,) J. B. PELLE
Political Agent.

નકલ નં. ૧૪.

ફે. જા. ૧૧૧.

પોલીટીકલ એજન્ટ લખેલ પત્ર. પોતા તા. ૧૬-૧-૭૭ માં હા ઘુટી ૨ ભોળે આજમરોડ પ્રેમાભાઈ હેમાભાઈ અજ નરદ જે. ડબ્લ્યુ. વાટસન સાહેબ આશીસીયેટીંગ પોલીટીકલ એજન્ટ પ્રાંત કાઠીઆવાડ દીગર ઇંદરના ચા. રાયચંદ પ્રેમચંદની પાલીતાણામાં થએલી ચોરીના કામમાં પાલીતાણાના ઠાકોર સાહેબે તા. ૨૩ જુન ૧૮૭૪ ની રોજનીશીમાં એક યાદી આપેલ તેમાં આપ વીરો કેટલા અધદીત ચપ્પો વાપર્ષા હતા. આ લખાણ કંઈ પણ સામેતી વીના ઠાકોર સાહેબે કર્યું એમ સરકારે તા. ૫ સપ્ટેમ્બર ૧૮૭૬ ના નંબર ૫૦૯૨ ના રીજોક્શનમાં દરાવી દુકમ કર્યો હતો કે “ ઠાકોર સાહેબે અધી જૂલ કરી તેટલા માટે તેમણે પોલીટીકલ એજન્ટ સાહેબ આરદત રોડ પ્રેમાભાઈને દિલગીરી જાહેર કરવી ” આ ઉપરથી ઠાકોર સાહેબે પોતાના તા. ૫ જાનેવારી ૧૮૭૭ ની યાદીમાં અમારી આરદતે પોતાની દિલગીરી આપને જાહેર કરવા લખ્યું છે તે આપને જાણવા લખ્યું છે. તા. ૮ જાનેવારી સને ૧૮૭૭ સબકોટ.

રજીસ્ટર.

પોલીટીકલ એજન્ટ.

નકલ નં. ૧૬.

જાહેર ખખર.

આ જાહેર ખખર ઉપરથી સર્વને ખખર આપવામાં આવે છે કે રોજીંગ ડુંગર ઉપર જનારા આવક જનાણુ પાસેથી સ્વસ્થાન પાલીટાણા તરફથી જે ૬૨ લેવામાં આવે છે, તે કર રોક શાંતીદાસના વંશજો પાસેથી નહિ લેવા સરકારનો ફરાવ છે, માટે જેઓ મજકુર રોક શાંતીદાસના વંશજો થવાને ઠાવો રાખતા હોય તેમણે આજથી ત્રણ માસની અંદર વંશાવળીની ખખર નકલ સાથે અમારી હજુરમાં પોતાની હકીકત લખીનવાર જાહેર કરવી મુદત વીતે ઠાકોનો ઠાવો સાંભળવામાં આવશે નહીં. તા. ૨૭ મી માર્ચ સને ૧૮૮૨.

એચ. એલ. નર. મેજર.

આક્ટીંગ ફરટે આસીસ્ટન્ટ,

પોલીટીકલ એજન્ટ.

પ્રાંત ગાહલવાડ.

નકલ નં. ૧૭.

ગાહલવાડ પ્રાંતના આજમ મેજરજાન આસીસ્ટન્ટ પોલીટીકલ એજન્ટ સાહેબ ખહાડુરની હજુરમાં, હું નીચે સહી કરનાર રોક સરપચંદ મુલચંદ રહેવાસી મુરત મધે ગોપીપરામાં કાએચ મોહોલામાંનાની અરજ એ છે જે.

રોક શાંતીદાસના વંશજોની હકીકતમાં આપ નામદાર સાહેબ તરફથી તા. ૨૭ માર્ચ સને ૧૮૮૨ ના રોજની જાહેર ખખર તા. ૬ અપ્રેલ સને ૧૮૮૨ ના એજંસી મેગેટમાં પ્રસિદ્ધ થએલી છે, તે ફરમાન મુજબ હમારું પેહેડીનામું આ સાથે રજુ રાખું છે. જે જોવાથી આપ સાહેબની નીધામાં આવશે કે મરહુમ રોક શાંતીદાસના પાંચ દીકરા પૈકી ચોથા દીકરા રોક માણેકચંદ, તેમના દીકરા રોક કેસરીસંગ, તેમના બે દીકરા પૈકી રોક અજ-રાલસંગ, તેમના દીકરા રોક દીપચંદલા, તેમના દીકરા રોક મુલચંદ મારા પીનાજ થાય છે. સખખ આ સાથેના પેહેડીનામામાં લખેલ સખસો રોક શાંતીદાસના વંશજો છે એથી આપની ખાતરી થશે. એજ અરજ.

તા. ૧૨ મી જુન સને ૧૮૮૨ મુકામ મુરત.

રોક સરપચંદ મુલચંદ સહી દા. પાતે.

ઉપસંહાર.

આ રીતે આપણે જે જોઈ જયા તે પરથી સ્પષ્ટ માલુમ પડે છે કે શાંતિદાસ શેઠની વંશવેલી અમરવેલ સમાન બહુ ફાલીફૂલી છે; એટલું જ નહિ પરંતુ તે વંશમાં ગદાલુ, દયાલુ, દેવગુરુબક્તિકારક ધણા મનુષ્યો જ ગટયા છે અને જૈન શાસનને દીપાવ્યું છે. શાંતિદાસ શેઠમાં જે પ્રભાવ ગુણો હતા, તેનો વારસો તેમના વંશજોએ જરાજર સાચવ્યો છે. હજુ પણ આ સદ્ગુણો દ્રવ્યક્ષેત્ર કાળ બાવ અનુસાર વધુ વધુ ખીસે, અને તેને અતુલ્ય કૃપાઓ યોગ્ય જૈનશાસન વિશેષ મહિમાવંતુ થાય એમ અમે ધારીએ છીએ. આવા જૈનસમાજદીપક પુરો પ્રકટ કરવાનું માન અમદાવાદને ધટે છે, તેમજ સત્યવિજય, યશોવિજય, નેત્રિસાગર આદિ પ્રખર ક્રિયાશીલ સાધુઓથી પવિત્ર યજ્ઞાનું માન પણ અમદાવાદને ધટે છે. અમદાવાદ જૈનપુરી હતું અને હજુ પણ છે એ નિર્વિવાદ છે. મુશિંદાબાદમાં 'જગતશેઠ' તરીકે પ્રસિદ્ધ થયેલું કુટુંબ જૈન હતું, તેથી જ રીતે અમદાવાદમાં 'જગતશેઠ' તરીકે શાંતિદાસ શેઠનું કુટુંબ પ્રસિદ્ધ થયેલ છે અને તેમાંની એક 'નમરશેઠ' ની ઉપમા વંશપરંપરાથી આવેલી હજુ ભોગવ્યે જાય છે.

આવા મહાન પ્રભાવક કુટુંબમાં થયેલ પ્રભાવક પુરોનાં ચરિત્રો, આજ મનન કરવા ધાવક છે અને તે પરથી સમજી શકાશે કે ગુજરાત દેશની (ભારતવર્ષની) આબાદી કરવા માટે જૈનોએ કેવી અપૂર્વ સેવા આત્મભોગથી બળતરી હતી. ગુજરાતના પૂર્વ રાજ્યો મહાન ખ્યાતિવાળા ધર્મગયા હતા અને તેના મંત્રીઓ જૈનો હતા. જેવા કે ઉદયન, બાહક, વસ્તુપાલ, તેજપાલ આદિ વનરાજ, સિદ્ધરાજ, દુર્લભરાજ આદિ રાજ્યો જૈનધર્મને પ્રેમપૂર્વક આદરમાન આપનાર હતા. કુમારપાળ રાજ્ય તો જૈન હતા. ગુજરાતમાં પણ પદ્મીનો સંહાર કે સિકાર ન થાય એવી દિમંત યોષણા-અમારિપડક પણ જૈનોએ-જૈનો દારાજ વજ્રધ્રુવેલ છે, અને તેને પરિણામે આખા ભારતવર્ષમાં ફક્ત ગુજરાતમાં જ હાથ પણ માંસ ત્યાગ, મુસલમાનો, દુનિયો, રજપૂતો અને બીજા આદિ કોમ બાદ કરનાં-સર્વેત્ર નિરંકુશ ધર્માત્મા તરીકે વર્તનમાં રહેલ છે. હત્યાદિ.

શાંતિદાસ શેઠની સ્થાપવા સાગર મઝમાંથી કેટલાક મદામુનિયોના રાસ અવધામાં આવ્યા છે, તેમજ તેઓ સાગરમઝમાં હતા, તેથી સાગરમઝમાં મુનિયોનું પણ પ્રવંભોપાન વર્તન કરવામાં આવ્યું છે. શાંતિદાસ શેઠના સમયમાં શ્રી સત્યવિજયજી પન્થાસ ક્રિયાદારક થયા, તેથી અને તેમનો રાસ મ

યજ્ઞથી તેમને સસ આપેલ છે, અને તેમના વંશપરંપરામાં થયેલ તેમના
 સિંધ મી કપૂરવિજય, તેમના સિંધ મી હામાવિજય, તેમના સિંધ મી
 જિનવિજય, તેમના સિંધ મી ઉત્તમવિજય, અને તેમના સિંધ મી પદ-
 વિજય-એ સર્વના સસ ભાગવચાવ પ્રાપ્ત થવાથી આ પુસ્તકમાં આપ્યા છે;
 શાંતિદાસની વંશપરંપરા જેમ વધી અને હાલ વિવિધ છે તેમ મી સત્ય-
 વિજયની વંશપરંપરા તેની સાથેજ વધી હાલ વિવિધ છે, તેથી એક
 બીજાને અન્યમ સંખેય રહ્યા છે. વિજયવંશસુરિ પણ શાંતિદાસ રોડના સમય
 આસપાસ થયેલ છે, તેમજ વિજયનાંદસુરિ, લક્ષ્મીસામંદસુરિ, કમ્પાણવિજય
 મહિ, તેમજ મી નેમિસામંદસુરિ પણ તેમ સમયમાં-લગભગ થયેલ છે તેથી
 તેમના સસ, સજ્જા ઉપલબ્ધ થવાથી તે પણ અત્ર મૂકવા ઉચિત ધાર્યા
 છે. આમ ત્રી મૈનિદાસિક સાપુરોનાં છપનચરિત્ર જેવાં પ્રાપ્ત થયાં તેવા
 સ્વરૂપમાં મૂક્યાં છે, અને તે પરથી લેવાયે ચોપ, તે વખતની સ્થિતિ, સંપ-
 નંધારણ, સંપ, આદિ અનેક વિમતો આપણને મળી શકે છે. જોનામાં હનિ-
 દાસની પૂરી ખોટ છે અને તે હનિદાસ એક મૂખવાળા લખનાં મણે
 સમય જોડશે, પરંતુ તે સમય જો કે દૂર હોય છતાં તે પ્રાપ્ત કરવા માટે
 જે જે ખૂટનાં પ્રાર્થનાં છે તે આવા આવા પ્રયાસથી પૂરાશે અને તે સમય
 વહેશે પ્રાપ્ત કરશે. આવાં શરણેને લખી આ પુસ્તકનું નામ 'મૈનિદાસ
 સિક મંથમાલ્ય પુષ્પ-૧' એવું રાખવામાં આવ્યું છે, અને તેમાં ઉપર્યુક્ત
 પુરોણો એક સાથે સમાવેલ મંથમાં આવ્યો છે. અમારાથી એક ચરિત્ર બીજા
 ચરિત્રથી જુદું કરાયું નથી. હાખવા તરીકે શાંતિદાસ રોડનું ચરિત્ર બીજા
 ચરિત્રોથી અલગ નથી થતી યશ્યું. તેનું શરણુ એ છે કે, દરેક ચરિત્રને
 દરેક ચરિત્ર સાથે મૂખવાળેથી જોડાયેલો સંખેય છે. તો તે સંખેય
 અલગ નાગવચા માટે ચરિત્રો એકત્રિત આપવાં આવત્યાં છે, હવે પણ
 જેમ જેમ વિશેષ મૈનિદાસિક ચરિત્રો ઉપલબ્ધ થાય તેમ તેમ તેને આ
 મંથને પ્રસિદ્ધ કરવાં એવી જે ઉપયોગી કૃત્યા રા. સ. મોહનલાલ દ્વાર્યાદ
 દેસાઈએ આવી સાથે જોડેલ નિવેદન-પ્રસ્તાવનાના અંતે ૫. ૧૯-૭૦ પર
 મેલી છે તે આ મંથન પણ આનાંથી સીધારશે એવી ખાતરી આપીએ
 નીએ, તો જે જે પુરોણ તેવાં ચરિત્રો ઉપલબ્ધ કરાવી આપશે તે તે પુર-
 ને ધનવાદ આપેલું અને તેથી આવા બીજા બાજો પ્રગટ થતાં તેઓ
 જ સમગ્ર પરના ઉપકારના બાવી થશે.

ઉપર્યુક્ત સંજ્ઞા અને સજ્જા પરમાં છે, અને તેનું સંરોધન અને
 રા. મોહનલાલ દ્વાર્યાદ દેસાઈ મી. એ. એ. એ. મી. જાણે આપ

કરાવ્યું છે, (તેમના સંશોધનને મુનિરાજશ્રી છુદ્ધિસાગરજીએ તપક્રમે
 બેયું છે) અને તેઓપરથી જાણવાયોગ્ય હકીકતો સાથે વિવેચન પણ તેમ
 પાસે લખાવ્યું છે અને તે પણ મુનિરાજશ્રી છુદ્ધિસાગરજીએ તપાસું કે
 અને તે પદમાં જે જે કઠિન સખ્દો છે તેના અર્થનો કોરા પણ તેમની પસંદ
 કરાવ્યો છે, તેથી આ પુસ્તકની અગત્યતા ઘણી વિશેષ થઈ રહી છે કે
 વાચકો જોઈ શકશે, અને જેની રીતે જેનેતરો પોતાના સાહિત્યને પશ્ચિમ
 મુધરેલી પદ્ધતિપર પ્રગટ કરે છે, તેવીજ રીતે આ પણ પ્રગટ કરવાનું કે-
 લાક બોલે પણ આ મંડળ કરી રહ્યું છે એ માટે આનંદ થાય છે,
 પરંતુ તેની સાર્થકતા કેટલે અંશે થઈ છે તે વાચકોને પારખવાનું હોય છે
 તે જણાવવાનું અમે તેમનેજ શિરે સોંપીએ છીએ. અમેને અમારા જ
 પ્રયત્નથી સાર્થકતાની સાક્ષી સુઘ વાચકવર્ગ તરફથી મળશે, તો અમર
 આવા બીજા પ્રયત્નોમાં અમને અચૂક પ્રેરણામય ઉત્સાહ રહેશે, અને તેથી જ
 બીજા પ્રયત્નો પણ સારી રીતે સંશોધનપૂર્વક નવીન પદ્ધતિસર કરી રહ્યાં

હવે કેટલીક બીજી બાબતોપર આવીએ. કોઈ એમ કહેશે કે અમ-
 દાવાદમાં જાણવા યોગ્ય શાંતિદાસ શેઠ અને તેના કુટુંબ સિવાય શું નથી-
 તો તેના જવાબમાં કહીશું કે શાંતિદાસ શેઠ અને તેમના વંશજોએ જે
 બાગ અમદાવાદમાં બઝવ્યો છે તેવો જવધન, ઉમ્મરનાપી, અને મઢિયા-
 વંતો બાગ બીજા કોઈ કુટુંબે બઝવ્યો હોય એવું અમારી જાણમાં નથી
 પરંતુ એટલું કહેવું પડશે કે શેઠ હેમાબાઈના સમયમાં શેઠ હુડીસિંમ શેઠ
 મદા પ્રભાવક થઈ ગયા છે; અને તેણે યાસનપ્રભાવના અર્થે અમદાવાદમાં
 બગીચામાં બગીચા દેસમર તથા બીજાં કાર્યોમાં પુણ્ય દ્રવ્ય ખર્ચ્યું છે, તેનું
 ચરિત્ર જાણવા જેવું છે અને તે અમે ખતનાં મુધી મન્યના બીજા
 પુષ્પમાં પ્રગટ કરી રહીશું. વિદ્વાની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો એવી એક
 જાનકયાપરથી કહીએ છીએ કે કોઈ 'કાઠીમા' કરીને ચાત્રનિપુણ વિદ્વા-
 દનાં તેમનું પુત્ર નામ મળતું નથી. તેમની પાસેથી ત્રણ જણાએ યાત્રા
 અભ્યાસ કર્યો હતો. ૧ ત્રિકમદામ (શેઠ મગનભાઈ કરમચંદના બેટી),
 ૨ દેવદાસમ માઈ (કે જે દેવદાસજીને નામે પ્રખ્યાત છે) તથા ૩
 મુન્ડાજી. આમા મુન્ડાજી વંજેથી એટલું જાણવામાં આવ્યું છે કે તે
 પણ ધર્મી વિદ્વાન બન્યા હતા. તેમની પાસેથી ૧૦-૧૫ ગુરૂપીજીઓ સારી
 રીતે જાણેલા છે; અને તેઓ ગમ વાંચનાં ને એવો રસબરિત વાંચનાં કે
 તખ્તનાં વાંચનાં યાત્રા વેતનનાં વર્તુ. યેત્રમ્મસાદિ ગણિતાનુપોમમાં
 એટલી બધી કૃતિઓ હતી કે, તેઓ એકપર ૧૮૦ મીટાં ચડે ને નેટલી

સંખ્યા થાય (નવન્ય સંખ્યા) તે ગણી યાત્રાં દર્શાં તે ગ્રામનામી દર્શાં તે એટલાપરથી સમજી યાત્રાં કે તેમના સમયમાં થયેલ પંડિત શ્રી રૂપ વિભવજી અને વીરવિભવજી પણ તેમની સાથે ધનંતર્યા કરી યાત્રાના ખુલાસા ગદ્ય સલાહ લેતા એમ કહેવાય છે.

કોઈ એમ કહેશે કે સત્ત્વવિભવ આદિ ગણ સિવાય બીજાં એનિદાનિક યાત્રાં નથી ? તો કહેવાનું કે, હા; પણ ઉપવચ્છ થયા નથી. શ્રી પદ્મવિભવના સિવાય શ્રી રૂપવિભવજીનો રાસ છે, તેમજ વીરવિભવજી પંડિતનો રીતિનિર્વાળ રાસ છે કે જે બાદરચ માસમાં એક દિવસ અમદાવાદમાં તેમજ નામની ઓગળાના-સીના ઉપસરે વંચાય છે, પરંતુ તે પછી દ્રેશજી હાં મળી યાત્રાં નથી. આ સિવાય ત્રિવલ્લભાચાર્ય રામચાર (શાંતિ-પદ્ય રીતના યુગ) રવંનમન રાસ ખંભાનગ બહારમાં છે, કનક નાભામ-કૃત વિભવોવસરિ રાસ, સંપવિભવ કૃત વિભવત્રિવલ્લભ રાસ આદિ પાટણના બંધારમાં અને હર્ષનવિભવ કૃત વિભવત્રિવલ્લભ રાસ ડાંબીની બંધારમાં છે. પ્રતાપસિંહ જાગુડાસ (સાંઈ જાદિધી કૃત) જેસલમીરમાં છે. પ્રિયવિભવ કૃત ધનવિભવ પંચાસનો રાસ ખંભાનમાં છે. હીરવિભવસરિના રાસ જુદા જુદા કવિઓથી જનાયેલ છે, અને તે અમદાવાદના દેશના બંધારમાં, શ્રી દેવવિભવના બંધારમાં તેમજ બામના બંધારમાં છે, એટલું જાણી રાખી હોય, પરંતુ તે મેગરી રાસ નથી. કૃષ્ણ હાં રોષ નેગરાં બાપરો તો તે પ્રમદ કરવામાં અને જલ્દી માન સમજી અને તેના ઉપકાર ખાતીરું. હમણાં મુર્છિદાખાના એક જગતરીડની માત્રામાં આજેકરોડીના રાસ (પાર્શ્વકં ૧૧), તાંના જગતરીડના કુંજનું વંચદક્ષ ગદ્ય કુલ દર્શિદાસ બનેને ગ્રેરી રા. રા. મિલનલાલ અમલચાવના પ્રવાલથી પ્રાપ્ત થયેલ છે.

કોઈ એમ જગી પૂછશે કે મુદરદો અને સપ્તમ્બના બેમા સરિ આપવાનું શું મારું હશે ? તો નવગાપૂર્વક નિવેશવાનું કે તીર્થની પ્રજાવના જે તીર્થમાં મળાય છે તે-અનુવિષ આવક, અરિસ, સાધુ, સાંઈરૂપ સંધ છે તેમજા થાય છે. સાધુઓનો ઉપરોલ કાવં કરે છે, બધારે સાવરોનો બરોલ કાવં કરે છે. સાધુઓ ઉપરોલ સામાન્ય રીતે બપે છે, બધારે તે પ્રમ.જેનું વાંત-સાવરમાં જાય, બવદાર દેરણ, તીર્થરોલ આદિ આવશે ઉપરી લે છે, તેથી તેના ઉપરી લેનાર બંધારે આવશે ઉપરોલ સાધુ મદાખની સાથે અવલ અવલના છે તેથી બપેલ છે. ય.સખી રે.બા એ બંધાર છે, અને શરી. પ્રવંધવિંતામજી વનેરમાં સાધુઓ અને સાવરોની દારીને સરિયા વનેર પણ સાથે જોવામાં આવે છે.

આ ચરિત્રો જે પ્રથમ સત્યમાં છે તે જગજગ કાલકાલમાનુસાર ચલાવી શકાય નથી, કારણ કે એક હપાઈ જ્યાં ત્યારે ખીન્નું વગી ક્યાંકથી સુખામે મળી આવે અને હાખવ કરવામાં આવે; પરંતુ મધ્યાગમાં કાલકાલ જગજગ શકાય તેટલો અને તેવો જગજગ છે, તે ગુરુચાર્ય જોઈ શકશે. અને આ પ્રથમ આદ્યતિ વાચકની કૃપાને પામે તો ત્રીજી આદ્યતિમાં દુરતજ તે પ્રમાણે અનુસરવામાં આવશે.

કોઈ એમ પૂછશે કે આમાં જણાવેલી વિગતો નિવેદન-પ્રસ્તાવનામાંજ કેમ ન જોઈતી? તો તેના જવાબમાં એ કહેવાનું કે આમાંની મધ્ય ખીનાઓ મુગ સત્યમાં-સ્પષ્ટ રીતે જણાઈ નથી તેથી છે, તેમ જેમ જેમ ભાર હપાતો ગયો તેમ તેમ નવી નવી વિગતો પ્રધામ કરનાં મળતી આવી, અને તેથી તેનો સમાસ કરવાને 'સમાલોચના' એ મયાળું સખવામાં આવ્યું છે. આ હકીકતો મેળવવા માટે તે પુરી પાડનાર શ્રીમદ્ મુનીશ્રી છુદિસામરજી મહારાજશ્રી તેમજ રા. રા. મોહનલાલ મનનલાલ ઝવેરી અને રા. રા. મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈ બી. એ. એલ્ડ એલ્ડ બી. વગેરેએ બહુ સહાય આપી છે તેથી તેમનો ઉપકાર માનીએ છીએ.

પ્રતિ એટલું કહી વિરમીએ છીએ કે, જેન હનિદાસરૂપી મહાત્મા કોઈમાં આ નાના નાના પદ્યરેના દુકલ મૂકવા જેવો આ પ્રવાસ લેખારો, તથાપિ તેની સુઠ વાચકો તરફથી કદર થશે તો અમારો આ નિરુપાર્થપણે કરેલો પ્રયત્ન સફળ થશે, અને વધુ આવા પ્રયત્નો કરવા અમે અવસ્ય પ્રેરાઈશું. જે જે વિદ્યાર અને ગુણી સાધુ અથવા આવકનો ઐતિહાસિક રાસ, ચરિત્ર, સંસ્કૃત મંથોના ભાષાંતરો કરી કરાવી, લખી લખાવી મોકલવા કૃપા કરશે તો અમેને સંપૂર્ણ આશા છે કે, તે પ્રગટ કરવાની સંપૂર્ણ કોશિય કરવા સાથે પ્રમાણ પુરોનાં ચરિત્રો હારખંધ પ્રજા સેવામાં મૂકી શકાશે, અને જેમ થવાથી જૈનેતર સમુદાયમાં આપણું દૈવત (મહાત્મા) પ્રસારી શકીશું.

વીરમંવત ૨૪૩૮
બાદરવા વદ ૨.
ચનીવાર મુ'બઈ.

}

મસિદ્ કર્તા,

શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારકમંદલ.

શ્રેષ્ઠીવર્ય શાન્તિદાસજીનો વંશવૃક્ષ.

ક્ષત્રીય ણીઝ

સીસોદીયા રજપૂત

શીખા કીમીયા

(સામંત સંગ્રામસિંહ અને કુમારપાળ
સીસોદીયાનો વંશ.)

—નેવાના રાજાના ઠેક નણકના સગા સબંધી—

ગુપ્ત—

પદમદાદ.*

વત્સાદેહ

સેનાપતિ (મદદગાર.)

શાંતીદાસજી (આતિ નાણક)

(૧) ૧૫૯.	(૨) ૨૧૧૯.	(૩) ૧૫૫૦૧૬.	(૪) ૧૫૫૦૧૬.	(૫) ૧૫૫૦૧૬.
-------------	--------------	----------------	----------------	----------------

નોંદ—પાંચમાઠાકે વંદનેયો નથી પણ બાકીના વંદનેયો (૧) (૨) (૩) (૪) ના આંકે મુજબ કાલકુળી રાજાના વંદનેયો આતિ નાણક સિદ્ધિને દર્શાવે છે.

* એક વંદાવલીમાં પદમદાદને સ્થાને હરપાલ કે ૧૫૫૦૧૬માં પદમદાદ નોંધવા જણાવે છે.

પ્રેરક

(૧) પતન

પ્રવાણ્યંદ

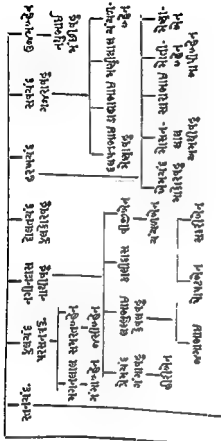
નાદસ્યંદ

પાનાયંદ

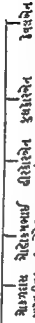
અણ્યયંદ

પ્રીતિમ

મણીવદ્

હરખયંદ

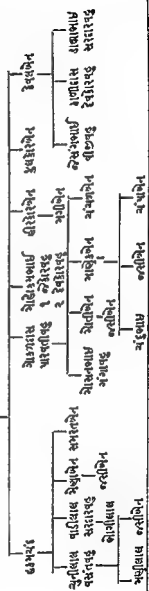
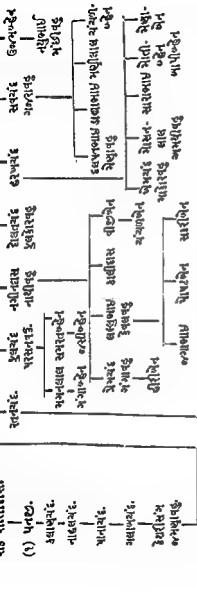
વાડીલાસ મેજીને સમસ્તને

સરદારવદ્

ભોગીલાસ જતીને

અણીલાસ જતીને

સુચના—આ પાનામાં થેડ સાંલિયાલના સિંચા પનછોચ વંશવેલો છે.

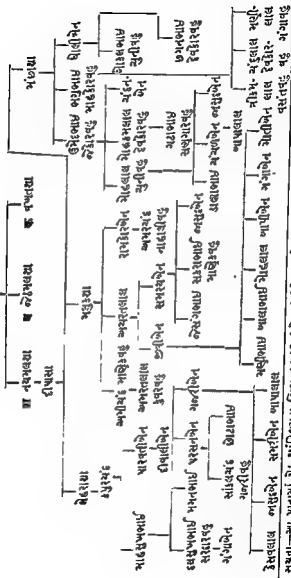

(૩) લખખીચંદ

પુણ્યચંદ

સૂચના—આ પાનામાં રોડ શાંતિદાસના દિકરા લખખીચંદનો વંશલેખ છે. તેમાં દીપાસાના ત્રણ દિકરાના વંશલેખોનો સમાવેશ છે; બાકીના ત્રણ દિકરાઓ પાંચમા પાનામાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. જેમલલના વંશ માટે જુઓ પૃષ્ઠ ૫૪ નીચાની જ. વખતયાના વંશ માટે જુઓ પૃષ્ઠ ૫૮ નીચાની જ.

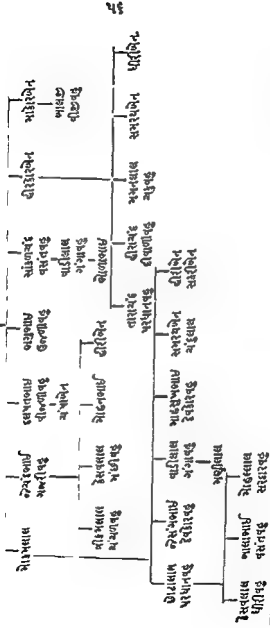

જાહેરાત.

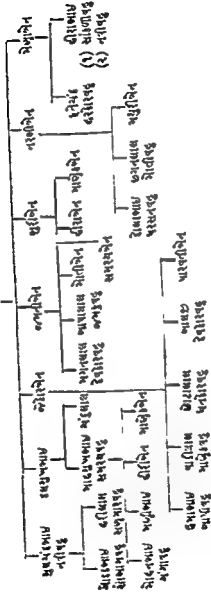
वीरव्यंकरा

સુધના---ના પાનામા ચોઠ સાંતીકાસના દિકરા લખખીચંદ તેમના દિકરા ખુશાલચંદ તેમના પુત્ર ભેઝમલાલના પુત્ર વીરચંદલાલનો વંશવેલો છે.

જેઠમજી

સાધવજી

સુખતા:—આ પાનામાં યેઠ મુદ્દાસપદના વિષા જેઠમજી ને તેમના વિષા યજ્ઞવલ્ક્યના વંશવેદો છે.

પુરાણચંદ્ર

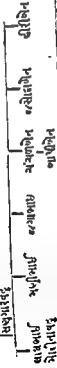
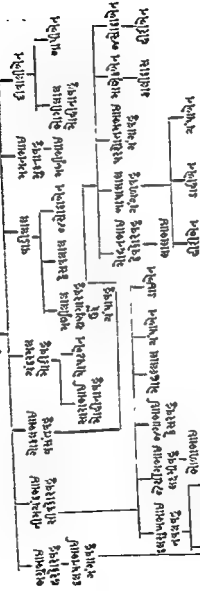
ક. ધર્મતરંગ

(૧) દેવભાઈ (૨) પાનાભાઈ (૩) મોડીભાઈ (૪) અગોવભાઈ (૫) દીપાભાઈ (૬) મુરદમહાભાઈ (૭) મનસુખભાઈ

દાદાભાઈ
અમલવડ
|
ભોનીનાથ વીરભાઈ અમરનાથ દીપાભાઈ દરોડાનેન
દોડીવડ (૧)મખીવડ વસંતવડ દેવોરવડ સમરેશવડ
(૨)મઆવડ મ'પાનેન
દાદાભાઈ ભણાનેન મ'પાનેન

સુત્રના:-જમતલાના પુરોઈ પાનાચાઈની જંદાવણી આ પાનામાં ઠ. દેવભાઈનો જંદા દર્શિત કરાયો નથી.

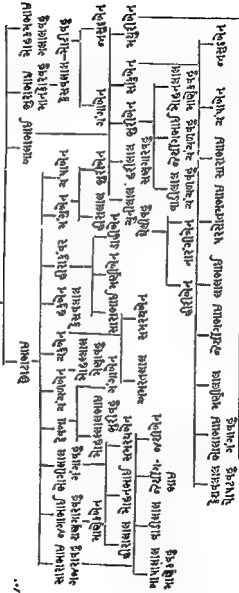
ફેનેલભાઈ નહેરાભાઈ

● ધારાભાઈનો અને તેમના બીજા ભાઈઓનો વંશ આજના પાનામાં નથી.

વખતચંદ્રશા

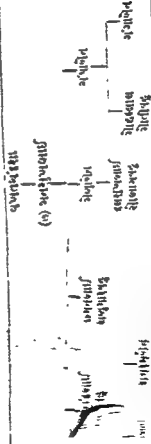
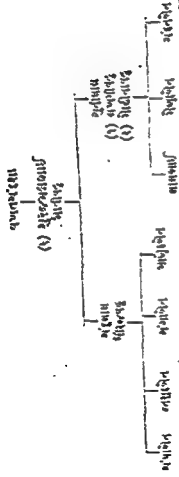
આત્મીયા

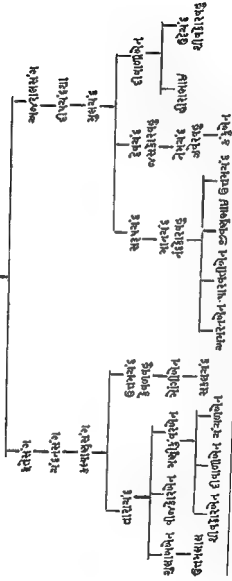

1. What is the purpose of the study?
 2. What are the research objectives?
 3. What is the scope of the study?
 4. What are the limitations of the study?
 5. What is the significance of the study?
 6. What are the research questions?
 7. What is the hypothesis?
 8. What are the variables?
 9. What is the methodology?
 10. What are the results?
 11. What are the conclusions?
 12. What are the recommendations?
 13. What are the future research directions?
 14. What are the references?
 15. What are the appendices?
 16. What are the footnotes?
 17. What are the acknowledgments?
 18. What are the abstracts?
 19. What are the summaries?
 20. What are the conclusions?

ચોઠ શાંતિદાસ
(૪) આશ્વેઠચંદ
કેસરીસંગ

શાંતિદાસ ચોટલા કોથા પુત્ર બેન્દી નંદચંદ્રિ સુસ્તર્થ મયેલ છે તેમ નંદચંદ્રિ આ પાનામાં છે.

નિવેદન.

જૈન ધર્મમાં અનેક પ્રમાણક પુસ્તકો રહ્યાં ગયા છે, અનેક મહાન કૌર્તિયાન કાર્યો થયાં છે, પરંતુ દર્શિદાસની આત્મી નદિ હોવાથી તેમની પ્રકટ થાય તેવો પ્રભાવ પડી શક્યો નથી. આપાર સુધીમાં દર્શિદાસ વરદ દુર્લભ અપાયું છે, એટલું જ નહિ પરંતુ તે પ્રાચીન જોડકુલ રસ લેવાયો નથી, તેથી જામલને જૈનધર્મના ચત્ત દર્શિદાસનું જ્ઞાન અપી રાખ્યું નથી. આ કારણે જૈનધર્મ અમુકની રાખા છે એવા બધાંકર, અને કૂર અણેપે ચવા પામ્યા છે, અને એ હવે વખાસર ચેતીને દર્શિદાસપદને જોડે મળી શકે તેટલો ભેગો કરી વિસ્તારવા નહિ જાણે, તે બરિષ્ઠમાં જૈનધર્મનું જાળવવું થું હતું તેવી જાંખી પણ કચારી રહીયું નહિ, એટલું જ નહિ પરંતુ તે અસ્તિત્વમાં છે કે નહિ તે મુખેથી બોલનું લક્ષ્ય સુધી આપણી રહીયું નહિ.

આ દર્શિદાસ ભેગો કરવા ચારે દમણાં ને ને ઉપયોગ સ્થાપે છે તેમ છતાં અને વિના લોભે ઉપયોગ કરવાની જરૂર છે, તેમાં રાસ, ફરક મચતી તેમજ સ્વાચન સદાજી પ્રવસિતો, પ્રતિષ્ઠા, ચરિત્રા ખાસ જાણ લે છે. કેટલાક રહેા ખાસ ચરિત્રાદિપણ છે અને તેમાંના કેટલાક ને મળી શક્યા તેમજ ઉપયોગ આ પુસ્તકમાં કર્યો છે.

‘રામ’ ગુજરાતીમાં લખાયા છે અને તે જૈન સાહિત્યમાં સારો ભાગ બને છે, અને તેની સંખ્યા ૧૪ થી વધારી થયેલી જણાય છે. પંદરમાં સંદર્ભમાં તેની સારી રીતે વડુ પણ પ્રમાણમાં યોગ્ય લખાયેલ મળી આવ્યા છે. શાખેજ કરતાં વિશેષ મજા આવે તેવો સંભવ છે. ત્યાર પછી સોગમી સદીની સંખ્યાની દમણાંની સદીના આરંભ સુધીમાં ગુજરાતીમાં લખાયેલ જૈન રાસો બધાં જોવા છે. આ રાસોને કાવ્યસાહિત્યમાં મળવા કે નહિ તે મંદિર સ્થાપિતોચ્છેનું કામ છે.

આ રાસોની પ્રથમ હોને પ્રાચીન થઈ ઉપયોગિત આદિ અને રાસનું ઉપયોગી થશે—

(૧) આ રાસોમળી કેટલોક જાણ,

* ‘જૈન સાહિત્ય’-શ્રી ય. ચ. ચા. મુખ્યાર કિરુચંદ જેઠાના રીલ કુખ રાસી ‘સાહિત્ય ખરિદ’ જખતે જખાંચ નિષ્કર્ષમાંથી અને કલ્પિતે જખે.

- (અ) ગુજરાતનો ઇતિહાસ નક્કી કરવામાં, દાખલા તરીકે કુમારપાળ, વસ્તુપાળ, જમડુ આદિના,
- (બ) ગુજરાતી ભાષાના અવતાર-વિકાસ-વૃદ્ધિના ચોધનમાં,
- (ક) પ્રાચીન ગુજરાતીના નમુના માટે,
- (દ) દાસની સંસ્કારી ગુજરાતી ભાષામાં અપરિચિત નવા પદ્ય ઉપ-યોગી શબ્દોનું ભંડોળ (Enriching) વધારવામાં, અને
- (૧) ગુજરાતી ગદ્ય, પદ્ય લખવાની શરૂઆત જૈન લેખકોએ કે ખીલએ કરી એ નક્કી કરવામાં ઉપયોગી થાય એમ છે.
- (૨) શ્રી હોરવિન્ઝસ્ટ્રિ, વિન્ઝતિલકસ્ટ્રિ આદિના રાસોથી જૈન આચાર્યોનાં ચરિત્ર-ઇતિહાસ ઉપર પ્રકાશ પડી શકે તેમ છે.
- (૩) રાસોના મ્હોટા ભાગને છેડે પ્રચલિત આપેલી છે; તેમાં પ્રાચ્ય ત્રણમાર પેઢીનાં નામ છે; જેથી જૈન સાધુઓના વંશ-રક્ષ નક્કી કરી શકાય એમ છે. જુદા જુદા ગઝલોની પદ્યવલિઓમાં તો શ્રી સુધર્માસ્વામીથી (વિ. સં. પૂર્વે ૪૭૦ વર્ષથી) પદ્યવલિ લખાઈ ત્યાં સુધીના તે તે ગઝલના પદ્યધીય આચાર્યોનાંજ નામ-તિથિ છે, ત્યારે આ રાસોની પ્રચલિત ઉપરથી ખીલ સાધુઓનાં નામ-તિથિ-વંશ નક્કી થઈ શકે એમ છે; જે આ દિશાએ કામ કરનાર ઇતિહાસકારને ઉપયોગી થવા યોગ્ય છે.
- (૪) બધા રાસોનો અંતિમ હેતુ (આંતરદાર્ઝ) ધર્મ ઉપદેશનો છે; દાન-શીલ-તપ-ભાવ મુખ્ય વ્યવહાર ધર્મ ઉપદેશવાનો છે. અમુક નાયકનાં ચરિત્ર ગુચ્છનરૂપે દાખલા દર્શાવવારા લેખકોએ, એ ઉપદેશને બહુ રસમય અને આકર્ષક કર્યો છે.
- (૫) એ રાસોમાંથી સહબોધક દુચ્છા અને રસિક સુબોધપુક્ત કાવ્યકલ્પિ-કાઓ જુદી તારવી શકાય એમ છે; અને એવાં જુદાં તારવી કાઢેલાં કાવ્યકલ્પોને ગુજરાતી ભાષાના ' રત્નભાંડાગાર ' નામ પુસ્તકરૂપે ચોટ શકાય એમ છે.
- (૬) કેટલાક રાસોમાંથી લેખકોનાં બુદ્ધિવેબવ, કાવ્યચમત્કૃતિ, અને અલંકારપુક્ત વાણી જોઈ સહદય વાંચકને આનંદ મળે એમ છે.
- (૭) એ રાસો ઉપરથી એ ગુસોના વસ્તુપાત્રને અનુસરી, એ રાસોનો શુદ્ધ ધર્મ ઉપદેશરૂપ અંતિમ હેતુ લક્ષમાં રાખી, વર્તમાન યૌલીએ શુદ્ધ

મંદારી બાથમાં ફેલે દિટું જેવો નવલકથા લખે, તે સફળતાની તથા યુજ્યતાની બાથની ભવદરવાની જાતી એવા બાળકના એમ છે એવી નિર્ણય અને પ્રુવત્તિનું કારણ છે.

(૧) આ બાળકમાં રાજ્યનું છે કે સંસ્થાના જેવોએ સંસ્થા યુજ્યતાની બાથ અથવા કામ્ય એમનાર અથે નથી લખ્યા, પણ યુજ્યતાની બાથને દરબોમ કસ્ટોડિયને સદર્ભે કસ્ટોડિય અથે લખ્યા છે; એટલે કસ્ટોડિય બાથનાની કે કામ્યવત્તુનિ વિગતની કાઠી બાથ પ્રાપ્ત થો, તેથી બહેણાએ (Pecuniary) મુખ મનોપ્રાપ્તનું નથી; તેથી એ સંસ્થાની કિંમત કંઈ જોડી થતી નથી; કાસ્ટોડિય સદર્ભે વિદ્યાર્થિએ તે એ સંસ્થાના બાથ કાંઈ કસ્ટોડિયન દેવુષ સફારેય કસ્ટોડિય નવર દેવ-વચની છે. કામ્યવત્તુનિ વિગતની કાઠી બાથમંતેથી પણ વિદ્યાર્થિ બાથનાએ બાથનું વિષયનું મને એમ છે.

(૨) આ પણ સંસ્થામાં રાજ્યનું છે કે બાથની કિંમત તે બાથને દરબોમ કસ્ટોડિયને લખે છે; બાથને દરબોમ કસ્ટોડિય ન દોષ તે તે બાથ મનવત (Pecuniary) છે; અને મનવત બાથમાં મને તેવા બાથનાર-કામ્યવત્તુનિ દોષ પણ તે સંસ્થાના બાથનું દોષ તે ન્યાયા થાય છે. આ સિદ્ધાંત દિવાલની, સમજો નહિ કામ્યની સંસ્થા બાથ, અને વૃદ્ધતાની સમજો સંસ્થા પ્રાપ્ત (પ્રાપ્ત બાથને પ્રાપ્ત on the spot અનુસરી) બાથના એમંતેથી કંઈ કામ્ય (વિગત) કંઈ એ વર્ગ મુનિદ છે. આ કસ્ટોડિય કસ્ટોડિય કે પ્રાપ્ત સંસ્થા મના અથે લખવામાં આવ્યા છે, તે કસ્ટોડિય તથા તેમના કસ્ટોડિય કસ્ટોડિય સંસ્થામાં આવે તે સંસ્થાની કિંમત અને કસ્ટોડિયના એકમ નથી થયો, બહેણની તે સંસ્થામાં વાથનાર કે કામ્યવત્તુનિ ન દોષ બહેણ સંસ્થામાં સંસ્થાના મનોપ્રાપ્ત વાથનાર અને કામ્યવત્તુનિ આવે છે તથાપિ બાથમાં ન દોષ તેથી તેમને જેમનાંકાનિમાં કામ્યો કાપે સંસ્થા-સંસ્થાનારવિદ્યાર્થિ અંતિની સંસ્થાનારવિદ્યાર્થિ કાઠી તેથી મનુષ્ય ન કસ્ટોડિય આવે એ અને આ લખતું છે.

(૩) આ પણ બાળકમાં રાજ્યનું છે કે, આ સંસ્થાના જેવો બાથ કાપુ દવા: પંચાર ત્યાંથી સ્વપરિદિ અથે કસ્ટોડિય કસ્ટોડિય કસ્ટોડિય; અને એથી એ સંસ્થા લખવાને મુખ્ય દેવુ મનુષ્ય તથા સફળતાના કાપે સંસ્થાની નિર્ણયને દોષ.

- (૧૧) આ રાસોભાતો કેટલોક ભાગ છપાઈ ગયો છે; પણ એ મુદ્રિત થયેલા-
ભાતો કેટલોક ભાગ એવો અશુદ્ધ અને ચિંધરીઓ (Shabby and
ragged) છે કે, તેને ફરી છપાવવાની જરૂર છે; માટે આ બધા
રાસોના સમૂહ ગુજરાતી ભાષામાં પ્રસિદ્ધ થયેલાં “પ્રાચીન કાવ્ય-
માળા” અથવા “બૃહત્કાવ્યદોહન”ની શૈલીએ “પ્રાચીન જૈનકા-
વ્યમાળા” અથવા “જૈન કાવ્યદોહન” રૂપે છપાવવામાં આવે તો
ગુજરાતી સાહિત્યનું ગૌરવ વધારનારા સંખ્યાબંધ ગ્રંથો (volumes)
થઈ શકે એમ છે, એટલુંજ નહિ પણ તેથી સદ્ગર્ભ સેવાનો, ગુજરાતી
સાહિત્યરક્તિનો અને ગુજરાતી સાહિત્યનો લાભ લેનારા ઉપર ઉપકારનો
અને પરિણામે નિર્જરનો મહાન લાભ છે.
- (૧૨) જૈન લેખકો તથા અન્ય લેખકો વચ્ચે કેવી સ્પર્ધા ચાલતી, કેવાં અ-
ન્યોન્ય અનુકરણ થતાં, તથા કેવાં લેખચોર્ય (plagiarism) અથવા
વસ્તુ ચોરી થતાં એ પણ કોઈ કોઈ રાસો ઉપરથી સમજવા યોગ્ય છે.
- (૧૩) કેટલાક રાસો તો એકને એક વિવચના દોવા છતાં જુદી જુદી રીતે
જુદા જુદા લેખકોવડે જુદા જુદા લખાવટા માલૂમ પડશે.
- (૧૪) રાસોની યાદીપરથી ગુજરાતીના શતકવાર જૈન લેખકો સંબંધી ઉલ્લેખ
કરવાની, નિબંધ લખવાની સરળતા થશે.”

આ રીતે રાસોની ઉપયોગિતા જુદા જુદા દષ્ટિબિંદુથી જોઈ શકાય છે. આ પુસ્તકમાં સમાવેલા રાસો વિશે જોઈએ. કુલે ૧૧ રાસો છે અને ૨ સ્વાધ્યાય (સંક્રાપો) છે, તે બધાં કાવ્યસાહિત્યમાં પ્રવેશે તેમ નથી, પરંતુ તેમાંના કેટલાકમાં ૭ વર્ણન, દેશના આદિ બાજો છે તે કાવ્ય તરીકે ખપી શકે તેમ છે. અને તે કામ મધ્યસ્થ કાવ્યવેત્તાઓનું છે. મોટે ભાગે જોના રાસ માટે કયે ગદ્ય, કેને ત્યાં શ્લોક, દીક્ષા આદિ અને કેની પાસે લીધી અને તે માટે નિમિત્તરૂપ કંઈક દેશનાનો ભાગ, વિદાર જુદે જુદે સ્થળે કર્યો તે, અને છેવટે સ્વર્ગગમન આદિ થયું અને તે માટે તેની માંડવી કેમ રચાઈ, તે વખતે આવકો કોણ કોણ દયા વિગેરે જાળનો છે અને તેથી થોડી ધબ્ધી રક્ષણ, નીરક્ષણ અને નિર્વિવિધતા આવે છે. બાકી હનિદાસ માટે તેટલી પણ વિમ્બે ધબ્ધી કમતી છે. ખરો હનિદાસ દાઢ જોને કહેવામાં આવે છે તેનું તેમાં ન દોષ પણ દાઢના હનિદાસકાર આ રાસોપરથી ઉદ્ભવની વિ-
મ્બો, કૃતિઓ, દેશકાવ્ય વગેરે સંજોગો બેગાં કરી નવીન શૈલીએ હનિદાસ પૂરા પાડી પ્રભા ઉપર ઉપકાર કરી શકે તેમ છે.

જે રાસો આ પુસ્તકમાં મુકવામાં આવ્યા છે, તેમાંની કોઈની પણ, એક સિવાય બીજી પ્રત સમજા પ્રશ્નોર ક્યાં છતાં મળી રહી નથી, તેથી લાગ્યોએ તેને પ્રકાશમાં મુકવામાં રત્ન સમજા છે, અને તેથી મંદોદરન ધરવામાં બહુ મુશ્કેલીઓ સડતી પડી છે.

શ્રી રાંનિયાસ રોના રાસની પ્રત અમદાવાદના સૌદ દાખભાઈ મોહનભાઈ પાસેથી મળી હતી. આ 'એમ્પ્રિસ્ટ્રાક્ટ જુક' માં ઉતારેલી હતી; શ્રી સત્તવિત્ત, કુર્પૂરવિત્ત, ક્ષમ્પવિત્ત, જિનવિત્ત, અને ઉગમવિત્ત રાસોની પ્રતો મદરાસના રા. મોહનલાલ હેમચંદ વણિક પાસેથી મળી હતી. તે સં. ૧૯૧૧ કે તે દરમ્યાન ઉતારેલી છે. આવી મૂળ નકલો મને પ્રખ્યાત વજા મુનિ શ્રી આરિવિત્ત મદરાસ પાસેથી માંમરોળ બંદારમંડેલી આવેલી હતી તે જોવાની તક મળી હતી, અને તે ઉપરથીજ ઉપરની નકલો ઉતારી દોષ એમ લાગે છે, પરંતુ મૂળ નકલો માંમરોળ સંપ્રમાં કપડો દોવાથી તેના બંદારમંડેલી મળી રહી નથી.

શ્રી પદ્મવિત્ત મદરાસના રાસની નકલ અમદાવાદની વિદ્યાલાલ તરારથી વિદ્યાલેખમાં હાથેય પૂજ્યમંદ્રમાં આપેલ હતી તેપરથી લેવામાં આવી છે, અને તે પણ ઉગ્ર વણિક રા. મોહનલાલ હેમચંદ મોહની હતી.

શ્રી હરિમંત્રમરમરિ, તથા નેમોસામરમરિના રાસની તથા શ્રી વિત્તદેવમરિ (સ્વામ્યા) ની હતા ચિખિત પ્રતો મુનિ મદરાસના શ્રી જુહિસામાજ પાસેથી મળી હતી, અને વિજ્ઞાનવંદ્યસિંહી સ્વામ્યા તેમજ કમ્પાલુવિત્ત મધિના રાસની હસ્તલિખિત પ્રત મેં રા. કુંવરજી આશુદંજીને લખવાથી તેમજે લાવનમર સંપ્રના બંદારમંડેલી મેળવી આપી હતી.

આ રીતે અને જે જે ઉપરોક્ત મુનિ મદરાસના, આદરવો પાસેથી પ્રતો મારે સલાહ મળેલી છે તેથી નેમંત્ર આમાર માનુષ્ય.

આ મંથ પ્રાચીન ગુજરાતીમાં દોવાથી તેને કંઈક વિશેષ આદર રૂપમાં મૂળ પ્રાચીનતા આપાદ રાખી મંદોદરી મુકેલ છે, અને તેની સાથે તેમાં આવતા પ્રાચીન રાસો, પારિભાષિક રાસો અને બીજા ક્ષિતિ રાસોના અધોનો કોઈ આ મંથને ઉપરો મદાપ્રવાસ કરી અક્ષરગુણમાં આપેલ છે. વિશેષમાં ફરેકના બામ પાડી વિશ્વવાર મથાગાં મુકેલ છે કે જેથી વાંચનાં સું જિના આરે છે તે ભણી સમાજ તેમજ સહુવ્યમાં આપા રાસનો સાર પ્રસ્થાવનામાં આપેલ છે, અને તેમાં જે જે અસ્તિતાવશે તે તે સંજથી રાસમંડેલી

પ્રાપ્ત થતી બીના ઉપરોક્ત બીજા સ્થળોથી ઉપલબ્ધ થયેલી સર્વ વિગતો મૂકી છે, અને દરેક રાસના કંઠોની બધી વિગત મૂકી છે.

આવા રાસો ઐતિહાસિક દષ્ટિએ ધણા ઉપયોગી છે, અને તેવા રાસો ધણા બંદરોમાં પડેલા છે, એવું લીંબડી, પાટણ, જેસલમીર આદિ બંદરોની ટીપ જોતાં માલૂમ પડે છે, તો તેવા બંદરવાળા આવા રાસો પૂરું પાડશે તો જૈન ઉપર મહાન ઉપકાર કરશે. હમણાંજ થયેલા પંડિત શ્રી વીર વિજયનો ' પીરનિર્વાણ રાસ ' અમદાવાદમાં તેમની સ્વર્ગ તીથિએ દરવર્ષે વંચાય છે, અને તેની નકલ મેળવવા ધણો પ્રયાસ કર્યો, છતાં મળી શકી નથી. આથી છે કે લાગતા વલગતા તે ' રાસ ' પૂરો પાડી શકાવાની સૈને આશા કરશે. આ પુસ્તક કે જે અધ્યાત્મ પ્રસારક મંડળ તરફથી બહાર પડેલ છે તે મંડળે આવા ઐતિહાસિક રાસો સંશોધન કરાવી અંચરૂપે છપાવી આપવાનું માથે લીધું છે તે માટે ખરેખર તે મંડળને ધન્યવાદ થયે છે.

ગમે તેટલી સાવચેતી રાખવા છતાં આમાં અશુદ્ધિ રહી ગઈ છે, અને તે જોઈ શકાય તેટલી શુદ્ધિ કરી આ સાથે ' શુદ્ધિ પત્રક ' એ મથાળાં નીચે આપી છે તો સુઝ જનો સુધારી પાંચરો એ વિનંતી છે. તેમ જણી આ અથવા સંશોધનમાં જે કંઈ સ્ખલન, દોષ આદિ પ્રમાદવશાત્ ભુદિમંદતાથી રહેલ હોય તેને માટે વિદ્વજ્જનોને સુધારવા સૂચના કરવાની વિનંતિ કરી ' મિધ્યા દુષ્ટત ' ચાકું છું.

મુ'બઈ.
પ્રિન્સેસ રીડિંગ
તા. ૭ એપ્રિલ ૧૯૧૨. }

સંતસેવક
મોહનલાલ દલીયંદ ફેસાદ
બી. એ. એલ્. એલ્. બી.

શ્રેષ્ઠિવર્ય શ્રી સાંતિદાસજી.

૪૪ ૧-૮

સમય જૈન સંપત્તિ દીધી, પ્રભાવક થી સાંતિદાસ જોડી થઈ ગયા છે, જ્યાં તેમના સંપત્તિ બીજાકુલ આદિથી આવજો જૈનો પરાવના ન હતા એ બાબતે ખેદાચાર નહતું; સુભાગે કુનિ થી ક્ષેત્રમર્દન મણિએ રમેય રાસ પ્રાપ્ત થયેલ જો તેમથી જાણવા થોડા પક્ષ પડેલા હોય ત્યાં ખાત ખાત જોઈ છે. આ રાસ આ સાથે જોડેલ છે, તેમથી તે જાણી આવશે, જ્યાં મલમાં કઈ સાર હોય તે જાણી સાથે અત્ય રજુ કરવામાં આવે છે.

૧.

જન્મસ્થાન, માતૃપિતા.

જોડનું જન્મસ્થાન રાજ્યનગર હતું કે નો અમદાવાદને નામે હમણાં પ્રસિદ્ધ છે. રાજ્યનગર જાણીતા જાણીતામાં આવેલ ગુજરાતમાં છે અને તેનું વર્ણન કવિએ આ પ્રમાણે કરેલ છે:—

‘અહીં સુખદાંતિ સારી હતી તેથી ચોર વિચેરેને બધ નહતો, બાપાર જાણીતા થયેલો હતો, અને મીઠા બાપારીવર્મ-ચલિતે પક્ષા વસતા હતા જિનમંદિરો પક્ષાં હતાં-જૈનધર્મને પ્રચાર પક્ષા સારો હતો. બાર કરવાળા હતા અને જાણીતા તે તેને પક્ષાં હતાં. ચોરાથી ચોરાં હતાં, કે જેમાં માણેલોયો અતિ પ્રસિદ્ધ હતો. પેશાઈ આપણા એમ બે રાજ્યો હતાં.’

આ વર્ણન સંતિદાસજી દર્શાવે તત્ત્વ સાચું છે, શરણ આ વર્ણન, કાળો સમય ઇ. સ. ૧૮૦૦ નું અમર જમજમ તે સમયનું છે, અને તે સમયે પેશાએ આપણને સલા આપી હતી એમ હનિદાસપરથી જાણવા છે. જુઓ ગુજરાતને અર્વાચિન હનિદાસ ૫ ૩૧૪ હશે છે કે:—

‘એમ વર્ષમાં પેશાએ પેશાના બાઈ ચિમનાજીની સુમેઘરી રા ક્યાં વમર સુખદાંતમાં પેશાના જે કઈ હજી હતા તેને પંચ વર્ષ મારે ચાંદિ-રાવ આપણને હમણે આપ્યો એ હજારો કાશિયાવાડ તથા સોરાની ખંડીઓ દિલ્હી, પેશવાદ, નાગપા, રાણપુર, મધુરા અને મેઘાની કાલ, ખંડાની ફરીઆદ જાણમાંના કેરવાક હજી અને અમદાવાદ ચહેરની કા-લનો દિલ્હી, એ પ્રમાણે હતું.’

અમદાવાદે જૈન સામાજિક, સંસ્કૃતિ તેમજ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિમાં અમત્યને

પ્રાપ્ત થતી બીના ઉપરાંત બીજાં સ્વભાવી ઉપવ્રજ્ય થયેલી સર્વ વિગતો મૂકી છે, અને દરેક સસના કાંતી બધી વિગત મૂકી છે.

આવા રાસો ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ ઘણા ઉપયોગી છે, અને તેવા રાસો ઘણા બંડારોમાં પડેલા છે, એવું લીંબડી, પાટણ, જેસલમીર આદિ બંડારોની રીપ ભેતમાં ખાલમ પડે છે, તો તેવા બંડારવાળા આવા રાસો પૂરાં પાડશે તો ભૂત ઉપર મહાન ઉપકાર કરશે. હમણાંજ ઘણેલા પંડિત શ્રી વીર વિજયનો 'વીરનિર્વાણ રાસ' અમદાવાદમાં તેમની સ્વર્ગ તીથિએ દરવર્ષે વંચાય છે, અને તેની નકલ મેળવવા ઘણો પ્રયાસ કર્યો, છતાં મળી શકી નથી. આથી છે કે લાગતા વચગતા તે 'રાસ' પૂરા પાડી શકાયા હોવાની સીને આભારી કરશે. આ પુસ્તક કે જે અધ્યાત્મ પ્રસારક મંડળ તરફથી બહાર પડેલ છે તે મંડળે આવા ઐતિહાસિક રાસો સંશોધન કસબી મંથરપે છપાવી આપવાનું માથે લીધું છે તે માટે ખરેખર તે મંડળને ધન્યવાદ થટે છે.

ગમે તેટલી સાવચેતી રાખવા છતાં આમાં અશુદ્ધિ રહી ગઈ છે, અને તે ભેદ સકાપ તેટલી શુદ્ધિ કરી આ સાથે 'શુદ્ધિ પત્રક' એ ખયાળાં નીચે આપી છે તો મુઠ જનો સુધારી વાંચશે એ વિનંતી છે. તેમ વળી આ મચના સંશોધનમાં જે કંઈ સંખલન, રોષ આદિ પ્રમાદવશાત્ શુદ્ધિમંદતાથી રહેલ હોય તેને માટે વિદ્વાનોને સુધારવા સૂચના કરવાની વિનંતિ કરી 'મિથ્યા દુષ્ટ' આદું છું.

મુંબઈ.
પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ
તા. ૭ એપ્રિલ ૧૯૧૨. }

સંતસેવક
મોહનલાલ દલીયંદ દેસાઈ.
બી. એ. એલ્. એલ્. બી.

બાગ બનવ્યો છે. આપણા કેટલાક પ્રખ્યાત મુનિઓએ ત્યાં જન્મ લીધો છે, વિહાર કર્યો છે અને અનેક જિનમંદિરો સ્થાપી જૈનધર્મનો ઉદ્ધાર ધણી સરસ રીતે કર્યો છે. આપણા નામોંકિત ગ્રાવકોએ ત્યાં જન્મ લઈ અનેક સંધો કાઢી ધર્મપ્રભાવના કરી છે, એટલુંજ નહિ પરંતુ આપણાં તીર્થોની રક્ષા કરી તેપરના ધણા હક્કો જૈનોને માટે મેળવ્યા છે. આમાંના પ્રધાન આપણા ચરિત્રનાયક શ્રી શાન્તિદાસજી શેઠ છે.

શાંતિદાસ શેઠના પિયતું નામ સહસકરિણ (સહસ્રકરિણ-મૂર્ધ) એ હતું. તેમનો જન્મ ક્યારે થયો, માતાનું નામ શું હતું તે હમણાં તો અજ્ઞાન છે.

૨.

શિંતામણી મંત્ર.

શ્રીમન્ વીરપ્રભુની ત્રેપનમી પાટે શ્રી લલિતમસાગર સ્થિર થયા. તેમનો જન્મ સં. ૧૪૬૪ બાદપદ વર્ષ ખીજ, દિક્ષા સમય સં. ૧૪૭૦, ૫^મ વ્યાસ-પદ ૧૪૮૬, વાયકપદ ૧૫૦૧, સૂરિપદ ૧૫૦૮, ગચ્છનાયક પદ સં. ૧૫૧૭ માં થયો હતો. તેમના વંશમાં લલિતસાગર ઉપાધ્યાય થયા, તેના બે શિષ્ય નામે નેમસાગર અને મુક્તિસાગર પંડિત થયા, અને એમાં મુરતમાં થયું.

આ સમયે શાંતિદાસ નામે ધનવાન આવક મુરતમાં રહેતો હતો. પોતે નિઃપુત્ર હોવાથી ગુરને એક સમયે તે સંબંધે સહેજ પૂછ્યું. ત્યારે ગુરએ કહ્યું કે “ તે માટે શિંતામણિ નામનો મંત્ર છે, તેની સાધના ૭ માસ સુધી તેના મંત્ર પ્રમાણે કરવી જોઈએ. એક વખત બારહજાર અને બીજી વખત છત્રીસ હજાર એમ ઉત્તરોત્તર પાંચ વખત તેનો જાપ જપવો જોઈએ, અને તેમાં ધૂપ, દિપક, બાકુલા વગેરે ૭ માસ મુધી આહૂતિ આપવી જોઈએ. આમ થયે ધરણ્યાય પદ્માવતી મનની આશા પૂરે તેમ છે. ” આ પરથી શેઠે હા પાડી અને તે માટે મોદીખાનું બજાવી દીધું.

[નોટ-અહીં જરા કહેવું આવશ્યક છે કે મુનિઓ નિષ્પરિગ્રહી અને સંસારહેતુના આલંબન નહિ કરનાર હોવા છતાં આ મુનિશ્રીએ આ મંત્ર સાધના કેમ હાથ ધરી હશે ?-એવો પ્રશ્ન ઉઠવા સંભવ છે. તો તેનો ઉત્તર એવો આપી શકાય કે કર્મ તેવો સંસાર હેતુ વધે તેવો આશય તેમાં નહિજ હોવા સંભવ છે, પરંતુ જેનાથી ધર્મનો પ્રભાવ ઘણો વધે એવાના સંબંધમાં આત્મી સાધના પ્રયોજવામાં ઉચિતતા જોવાય છે.]

હવે આ મંત્ર સાધતાં તે મંત્ર જે દિવસે પૂરો થાય છે તેજ દિવસે ઋતરાતના વ્યાપાર અર્થે રાજનગરના આપણા ચરિત્રનાયક શ્રી શાંતિદાસ શેઠ મુરતમાં

હતા, તે પ્રમાણેન કરવા દેવાજવામાં આવે છે, અને ત્યાં મુર (ખંડપા) હતા તેમાં તેને જાંજી કરવા આવે છે. આ જમને જાંજીર સાધવાનું મુદ્દનું હતું તેથી મુરને પૂજાં પોને શાંનિયમ નામના જેણી છે એમ કહ્યું તેથી 'બેરો તે બેરો' એમ જાંજી-યમ પણ જાંજીર શાંનિયમના-એના છે એમ વિચારી મંત્ર સાધવા બેસારી રીતના મંત્ર જાંજીર છે અને પૂરી થતાં તેના અધિવાસી થી ધંજોડ નામનું રૂપ લઈ આવે છે, અને રજા મધ્યથી મુરે થઈ ત્યારે પોતાની ઇમારે લગાડો કરે છે. મુરને ઇમારે બેચી કરવાનું કહ્યું, પણ દોડીને તેથી માંજીની લંઠા ઉપજાવણી ભવ લાગે. આથી ધંજોડ તરતજ આજી થવા. આ જમને મુરને કહ્યું કે 'એ ઇમાર લંઠાના અધારે બેચી કરી હોય તો રાત્રી થાન એવો એ મંત્રનો પ્રભાવ છે, પરંતુ તેમ થકું નથી તો આજી થકું થકું' મારે 'આમો, જવો અને મુરને વાજી' એવો આજીવાં આજી દોને રાત્રી આવે.

દોને કહેલી તરીકેનો આજીર જાંજીર મેરો, અને વિચારવિચાર થકું જમની મુર. આ જમને વિચારવિચાર મહાન આજીરનું રાત્રી હતું તેમને ત્યાં પોતાની બેચી પાંજીની હતી તેથી કરેલીજાનું પૂરું કરવા કુમાર કહે; શાંનિયમ થોડું ઉચ્ચ જાંજીર જે તરીકે મુર. મુર પૂજાં તે સાધવાજી મળવા થોડું કહ્યું, આથી જાંજીર જડુ આજીર થશે. આજી જમનામાં આજીર જાંજીરની બેચમ પોતાના બેચ દાહજાને લઈને કાઢ માર-જીવર કાઢ પ્રમાણે નામને આજી, અને પાંજીવાજીમાં ઉતરી જાંજીર પોતાનાજી શાંનિયમ થોડું જડુ સરકા નીને કરી. એજામાં આજીર જાંજીર મારજી જાંજીર. (હ. સ. ૧૯૦૫). આથી બેચમ મુરના પોતાના દાહજાને લઈને વિચાર મુર, અને તે લાંબીર સચીમવાદ (નૂતન મહાન જાંજીર) નામ પાડી કરી મારીએ બોલો. તેને શાંનિયમ દોને પોતાના જાંજીર કરી રાંજી, અને રાંજીરતલી મુરનીરી સોંપી.

૩

રાજસાગર મુરને સુરિપદ.

રાજસાગરમાં રાજસાગર મુર આવ્યા, તેમ દોડીને જડુ આવવા બેચી હતી, પણ મુર પદ્મર થી વિચારવિચાર બેચાળ, અને તેમને રાજસાગરમુરને ઉપાધિવાજી આજીર વિચાર કરી થી વિચારવિચારને કહ્યું

૧ વિચારવિચાર (વિચારવિચાર ૫૯ થી ૫૯). જાંજીર સં. ૧૯૦૪ ના ૧૫૫૧માં, વિચાર ૧૯૨૩. જાંજીર આજીર તેમને 'કાંકિલાસપત્ર' એનિસ આ' ૩ ૧૯૨૩માં સં. ૧૯૩૧ ના બેચ થઈ ૧૧ ને વિચારવિચારમાં.

કે 'એમ પદવી આપીએ, તો સ્થળે સ્થળે ધર્મ જાય તેથી તેનું મહાત્મ્ય ન રહે; માટે તમારી તે વિનંતી સ્વીકારી સકાય તેમ નથી !' આથી શાંતિદાસ શેઠને ખોટું લાગ્યું; પરંતુ હૃદયમાં રાજસાગર ગુરને સ્પર્ષિત અને તે પ્રવાસે અપાવવાનો નિશ્ચય કર્યો હતો. કેટલાંક વર્ષ પછી ખંભાતના નગરશેઠ અમદાવાદ આવ્યા, અને તેમને શ્રી શાંતિદાસ શેઠ પોતાને ત્યાં રાકી રાખ્યા અને 'જ્યાં સુધી પદ્ધત સુરિ કે જે હમણાં ખંભાતમાં છે, તેમના તરફથી કોઈ પણ રીતે રાજસાગર ગુરને સ્પર્ષિત આપવાની સંમતિ ન મંગાવે ત્યાં સુધી તમે અહીંથી ખંભાત નહિ જઈ શકો' એવું શાંતિદાસ શેઠે ખંભાતના શેઠને કહ્યું. (આ વખતે શાંતિદાસ શેઠને એટલો બધો આદાપ્રભાવ અમદાવાદમાં-આદ્યાદની સાથેના સંબંધથી ચાલતો હતો કે તે ગમે તે કરી શકે.) ખંભાતના શેઠે આ વાત પત્રથી ખંભાત જણાવી, અને પત્રમાં જણાવ્યું કે 'જો સુરિશ્રીનો વાસક્ષેપ આવશે તોજ છૂટી ચામશે, નહિ તો બંધીમાં રહેવું પડશે' ખંભાતમાં તે શેઠની વહુ-શેઠાણી, સુરિશ્રી પાસે સુઠડી પહેરી ગઈ અને ગુરસ્થિતિ (ચુંદલી) કરી એટલે સુરિશ્રીએ વાસક્ષેપનું સુઠડીપર ક્ષેપન કર્યું અને સૌભાગ્ય ધન્યપુ. ત્યારે શેઠાણીએ અમદાવાદ શેઠને રાખ્યા છે તે વાત અને તેનું કારણ જણાવ્યું, અને કહ્યું કે 'જો આપશ્રી વાસક્ષેપ અને સુરિમંત્ર રાજસાગર ગુરને સ્પર્ષિત આપવાની સંમતિ-દર્યેક ચિન્હ તરીકે મોકલાવશે તો' શેઠ ઘેર આવશે અને મારી લાજ-માઈ સૌભાગ્ય રહેશે ! સુરિશ્રી (વિજયદેવસુરિ) એ વાસક્ષેપ સાથે સુરિમંત્ર-જિનાય મમઃ લખી મોકલ્યો, અને શેઠાણીને સભા સમક્ષ 'તમાઈ સૌભાગ્ય અવિગલ રહે, અને જાઓ સુખેથી શેઠને તેણે' એવાં વચન કહી સુઠડી ઓઢાડી. આ રીતે શ્રી રાજસાગર સુરિપદે સ્થપાયા (સંવત ૧૯૮૬ ના જ્યેષ્ઠ માસને શનિવારે) અને સાગરમઝાની સ્થાપના ધર્મ રાજસાગર સુરિનાં પિતાનું નામ કેવિદાસ હતું અને માતાનું નામ કેડમદે હતું (જુઓ પૃ. ૨૨ પ્રસ્તાવના) અને આજ રાજસાગર સુરિના ઉપદેશથી શેઠ શાંતિદાસે અગીઆર લાખ રૂપીઆ ધન ખર્ચ્યું હતું. (જુઓ પૃ. ૨૩ પ્રસ્તાવના.)

૪.

ઉપસંહાર.

અહીં શાંતિદાસ શેઠનું જ્ઞાંત પૂર્વ થાય છે તેમના વંશ હજુ સુધી અમીરશ પેઢે ચાલુ છે. તેમના પ્રણેત્ર વખતવંદ શેઠ જલુ નામાંકિત અને

૧ વિજયસેન સુરિએ સં. ૧૯૭૧ માં ખંભાતમાંજ કાલ કર્યો હતો, જેમના પદ્ધત વિજયદેવસુરિ હતા. જેમણે વાસક્ષેપ અને સુરિમંત્ર આપ્યા.

અવધ વધ તેથી જરૂરી આ પ્રમત્રે છે શાંતિ - મોડા પુર લેખ.
મંદ દો, તેના પુર ખુલાસા જે આં મેના ૧૭ (૧૦) ૩ છે.
અને (૩) વખતમાં ને વખત - જે ૧ - - - - - દરે વખતે વખતે

સામા ૩ ૫ કૌમવદ -
તેમની પાંચવિ નીચે પ્રમત્રે છે
હીરવિજય સ્તુતિ
|
નમવદ - સમિ
કમવદન પત્ર
|
સંવિવદન કલ્યાણ
|
મનવદન પત્ર

વિદ્યવદન - કૌટિલ્યના સ્તુતિ નમવદ -
|
શ્રીગવદન કલ્યાણ
|
વિદ્યાવદન

હીરવદન
|
કૌમવદન

કલ્યાણ સંવત્ર ૧૮૭૭ છે આ ૧૫ને સંવત્રમાં સ્તુતિ જે તેની
૫૧ આજે અમદાવાદ સી મધ્ય હાંકે - - - - - ૧૮૭૭ શાંતિનાં સ્તુતિ
પ્રાદ્યુષાં વિદ્યવદન કલ્યાણ કૌમવદન - - - - - સ્તુતિ (૧૮૭૭)
૧૦૦-૧૦૧) તેથી મેલિયા નીચે વચ્ચે છે

હીરવિજય સ્તુતિ (૫૮ - - - - - ૫૯ તપમ-૭)
|
વિદ્યવદન સ્તુતિ (૫૮ ની ૫૯ તપમ-૭)
|
સામાયમ સ્તુતિ
|
કૌટિલ્ય સ્તુતિ
|

વખતચંદ શેઠ.

૧.

જન્મ, વિવાહ.

શાંતિદાસ શેઠને લખખતચંદ નામના પુત્ર થયા. તેના પુત્ર ખુશાલચંદ જેને ત્રણ ઓઝો હતી. પહેલી ઓઝી નયુશાને જન્મ થયો, ખીજી કંપીવડુથી જેઠમલજી થયા, અને ત્રીજી જમકું વડુથી શુભરવપ્રસન્નિત લખખતચંદ શેઠનો જન્મ સં. ૧૭૮૬ કાર્તિક વદિ ૨ મંગલવારે થયો, તેને મેઠી નાં નિયાળે મૂક્યો અને તે બણીગણીને દુસિયાર થયો. પછી શુવાન થતાં જડાવદે નામની બાર્ણા પરણ્યા, અને તેના પેટથી ઈશ્વરભાઈ નામનો પુત્ર થયો. જડાવદે ખંભાતના શેઠ જયચંદ હીરાચંદની પુત્રી હતી.

૨.

ઝવેરાતનો ધંધો.

રાજનગરમાં આ વખતે શેઠ નાનાશાને પુત્ર સુરચંદ બહુ બહેન-ભ્રુજ અને બાહોણ નર હતો; તેને અને વખખતચંદ શેઠને સારી પ્રીતિ ભભી. તેમણે ભાગમાં ઝવેરાતનો ધંધો કરવા માંડ્યો. ધંધો ધીમે ધીમે બહુ ધીકતો લાવવા લાગ્યો; અને હોટો આ જોડીને બહુ માન આપવા લાગ્યા. આવે મયે હામાજી ગાયકવાડ પોતાના કુંવર કૃત્તેશ્વરિ મહારાજને લખને આવ્યા. જા'વખતે ગાયકવાડ સરકાર પાસે એક રત્ન જડાવ (નંગ) આવેલ હતો, તે જોળને દેખાડતાં તેનું મૂલ્ય સત્તર હજાર રૂપીઆનું થયું. આ વખતે વખખતચંદ શેઠ ત્યાં જઈ ચડ્યા, અને પોતે ઝવેરી છે એમ જણાવ્યું. ત્યારે સરકારે તેને પહેલો જડાવનો મુકો જતાવ્યો તો તેનું મૂલ્ય વખખતચંદ શેઠે જીઆર હજાર આંક્યું. રાજાએ કહ્યું કે ત્યારે તમારી પાસે હોય તો તમે જા અગર તેથી સરસ મુકા જતાવો. વખખતચંદ શેઠે પંદર દિવસની મુદત ઈ-ત્યાર પછી એવા એવા સરસ નંગો જતાવ્યા કે જેથી રાજા હક થઈ ગયો. પછી જ પહેલો મુકો આવ્યો હતો તે વખખતચંદ શેઠે પોતે આંકેલા મુકો પેલા વ્યાપારી પાસેથી અપાવ્યો. આથી રાજા સાથે બહુ ધાડો સંબંધ થયો, અને રાજાએ શેઠનો માનમસ્તનો પૂરતો સાચવ્યો. શેઠજીએ કાઠિયાવાડ પ્રમાં જત્રા કરવા જવા માટે જણાવ્યું ત્યારે, સરકારે તેમને કહ્યું 'ખુદીથી જાઓ, મારા લશ્કરનો બંદોબસ્ત કરી આપું છું, તમારો કોઈ વાગ વકો ર.' આ બહુ સંવત્ ૧૮૧૮ માં થયું.

રાજકીય સ્થિતિ.

આ વખતે ગુજરાતમાં માવજત, પૈશ, અને અન્નજન્ય વસ્તુનું સ્તબ્ધ થયું. ગુજરાતનો વલિવદ દાખાણને પડે હોય, આ વખતે મં. ૧૭૧૧ ની પંચમે વખતે સમર્થ થઈ, તેમાં મહાસત્રી જાત્રી દાર કડી પાણીપત્રી દાર પડી ને ચોક્કસ સંચાર જન્ય હય તેમજ દાખાણ માવજત એક તે આ વખતે પૈશની સાથે દિલી મથે હોય. અંજાનના નયને પ્રતિભાવર વલ્લભ દેવી તેથી ગુજરાત અન્યા પડી તેથી સાથે દાખાણ પૈશ અને જન્યમાં જાત્રી જાત્રી પડી કડી લીધી; પણ પૈશના મુખ-પ્રતિભાવર વલ્લભ દેવી અને દાખાણમાં જલ દાખાણ માવજત પોતાની પાસે સાથે કડી સાથે અને દાખાણમાં જલ દાખાણ માવજત પોતાની પાસે સાથે કડી સાથે (ગુજરાતનો અધિવિન દિલ્લહ ૧ ૨૨૨.) આ વખતે પૈશને તેથી દીર નિરૂપ જલ સપાવયે હોય, તેથી અન્નજ સમાર બિરદ દાખા કાળીના અધિકારીઓ) સાથે પૈશને મિટા મવાવયા માંધા તેથી અન્નજ સમારનું ૧૭ ગુજરાતમાં સ્તબ્ધ નેણ રીતે સ્ત્રી લામ્ય તેલે, પૈશને ગયા માવજતે વખતમાં દેને સ્તબ્ધિ-દ માવજતે.

આ વખતે માવજતનું જાણાણ પૈશ હોય, તેથી અને સમાર સ્તબ્ધ-વલ્લભ સાથે જાણાણ જાણી હતી. દાખાણ માવજતને રીતે એવિંદવ સ્તબ્ધિ-દ સમારમાં પોતાના પિત્રની દાખાણ એક કાળી સાથે હોય. માવજતે સ્તબ્ધિ-દ સમારને દેણી તેને ગયા એવિંદવને પડી પુન્યામાં કડી મળી આ દાખાણ પડી સાથે વખતમાં દાખાણનું માવજત મરજ પામે. મં. ૧૮૨૪. એકે માવજત કુળને જન્યાં કમી સ્થિતિએ પદેન્દ્રાય ૧૭ તેના મરજ પડી તેના કુળી સ્તબ્ધ કાળી થય લાગી. દાખાણને બીજા જાળી હય, તે સે પિત્રપોતાનું મરજ મળ્યો મરજ હય. દાખાણના વિવિધિ-દ હોય તેથી તેલે જલે કે પદેન્દ્રાય સ્ત્રી નય જાળી નેણ પડી જલ્યું હોય પૈશ આપણી સાથે કાળી જલે; તેથી જન પિત્ર વપરી તેલે પોતાના કુળનું જાળી જલ્યું અને પોતાના જાળીને સમજાવી દિધા કે પૈશ નેણ આપણા કુળન સાથે થયને દીનની ખાત જાળી છે. દાખાણના મરજ પડે જાળી માટે જાળી કડી તેને આર પુર હોય સપાવય, એવિંદવ, માવજત અને કુલિ-દિવસ સપાવય મળે નેણ હોય. એવિંદવને પૈશની સાથે કડી, અંજાણી વરો જલ આપ-વની કુલના સ્ત્રી પોતાને જાળી આપણું જાળી લેવું. કુલિ-દિવસ નેણ કુલિ-દિવસ હોય, તે પોતાના જાળી સપાવય જાળી લેવું.

બધી સત્તા પોતે ચલાવી શકે તેમ હતો. તેણે સં. ૧૮૨૭ માં પૈયા પાત્રે નવીન સલાહ કરી સારી સરતોથી સમાજસેવને હકદાર દર્શાવ્યો. આમ અનેક ખટપટ ચાલી, અને લડાઈઓ ચાલી. આ બધે ઇતિહાસ લાંબો છે, અને તે અહીં આપણની આવશ્યકતા નથી.

૪.

સંપત્તિ અને સંતતિ.

વખતચંદ્રશેઠ અમદાવાદમાં નગરશેઠ હતા, પોતાનું માન ગાયકવાડ સરકાર તરફથી બહુ હતું. દિનદિન વ્યાપાર રોજગાર વધતા ગયા, તેથી લક્ષ્મી અદળતક ધર્મ. પોતાને ૭ પુત્ર થયા અને ૧ પુત્રી ધર્મ. તેનાં નામ ઈચ્છાભાઈ, પાનાભાઈ, મેાતીભાઈ, અનોપચંદ, હેમચંદ, સુરજમલ, અને મનસુખભાઈ અને બાઈ ઉજમ. પાનાભાઈને લક્ષ્મીભાઈ નામનો પુત્ર થયો, મેાતીભાઈને કૃતેભાઈ નામનો સુત થયો, અને હેમાભાઈને નગીનભાઈ નામનો પુત્ર થયો. એમ પરિવાર વધતો ગયો. ઈચ્છાભાઈને એ વાર, પાનાચંદને ત્રણ વાર, અનોપચંદને એ વાર અને હેમાભાઈ, સુરજમલ, અને મનસુખને એક વાર પરણાવ્યા હતા. સુરજમલ અને મેાતીભાઈના પુત્ર નામે કૃતેચંદના લગ્ન એક સાથે સંવત ૧૮૬૧ ના ફાગણ શુદ્ધ ૨ ને દિને કર્યા હતાં, અને તેમાં આખા નગરને ભોજન જમાડ્યું હતું.

પેઠી દિનપ્રતિદિન સરસ રીતે ચાલતી હતી, તેની જુદી જુદી સાખાઓ દેશદેશાવર સ્થાપી હતી. વેપારમાં ખગાળા હામથી ભ્રાતબાનનાં કાપડ મંગાવતા કે જે કાપડ બારમાં બહુ ઓછાં પણ કિંમતમાં બહુ ભારે હતાં. હુડીઓ મુસલ, મુંબઈ, પુના, જયપુર, નાગોર, દિલ્હી, આમ્રા, મેકતા, ચિતોડ, કોટા, છુંદી, એમ કશિયુ, સોરઠ, મેવાડ દરેક સ્થળે લખાતી અને શીકરાતી વહાણુ માગે, કરીઆણુનો વેપાર ધમધીકાર ચાલતો હતો. વળી પાલીતાણુ પોતાનું હતું. રામરકા વગેરે દરગાહર આમ પોતાને ત્યાં ધરાણે રાખ્યાં, અને મીઠાં ગામેનો ઈન્દરો લેતા જતા હતા. આમ પુષ્કળ દ્રવ્યનો જમાવ થતો હતો. આ દ્રવ્યનો વ્યય પણ સુકૃતોમાં થતો હતો. દાનચાંચાઓ જુદે જુદે સ્થળે રાખી ગરીબ દુઃખીઆઓનો દુઃખજસુક્રમે ઉદ્ધાર કરાતો હતો. એમ સાતસેત્રમાં દ્રવ્ય વપરાતું હતું.

૫.

સંધ.

સંવત ૧૮૨૬ માં તારાચંદ સેઠે સુરતનો સંઘ લેઈ રાજનગર આવી શી રાતુંજયની યાત્રા કરી અને તેની સાથે તારંગા, આણુ, ગોડી સંબેશર

પાસને ભેટ્યા. સં. ૧૮૩૭ માં સંધ્યાપતિ ત્રેમચંદ લવજી સિદ્ધમિસિપર મોટા સંધ લઈ મથા. આ વખતે વખતચંદ રોજી સ્વયે દત્ત ઝંસર ૧૮૪૩ માં બીજી વખત રોજીને ત્રેમચંદ લવજી સંધ લઈ મથા. સંવત ૧૮૫૨ માં ત્રેમચંદ લવજી, મત્તાડીયા ગોવિંદજી અને દ્વિતીય દિવાન એ ત્રણે જણોએ મોટી ભથ્થા મોકલવાની કરી. ૧૮૫૫ માં વખતચંદ રોડે ઉદયપ્રામરસરિને મોકલારી રાજનગરમાં અગ્નિનાથ પ્રમુખી નિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી. આ વખતે પ્રહરી ધામપ્રમ ચાલ બીજી રોડીઆઓએ પણ દુદી દુદી નિંબની સ્થાપના કરારી, અને દામ દામ જાળવવાર વર્તી રહેલ. સં. ૧૮૫૬ માં વખતચંદ રોડે આઠ વર્ષ સુધી રાજનગરમાં રહ્યા. સંવત ૧૮૬૨ માં હાથાભાઈ રોડે સુરતથી સંધ લઈ રોડીને ૫૦૦ રોડીચંચ ભેટ્યા થયાઅર્થે મોકલવા મથા. આ વખતે રોડીઆએ ઉલખલું મોકલ દાખાવ્યું હતું.

રોડીએ ડવેરીયામાં મળ્યાં નિભમંદિરા બેઠાળાં. શ્યાંનિદાસ રોડના સ્મરણાએ આદિપર પ્રમુને મંદિરમાં બેઠાડયા નયુદાદ રોડે ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથ બમચાનું દેહું કચબું; અને વખતચંદ રોડે અજનાથ પ્રમુ, વીર પ્રમુ, ચંભવનાથ વગેરે મૂળનાથનાં દેહાં કચબાં આવી રીતે ડવેરીયામાં સચાલીય દેહાં રોજનાં દનાં રોડી સામરમચના ઉપાસપમાં દેખેલાં આવી સુરેચના-આખ્યાન સાંભળના દના.

સંવત ૧૮૬૪ ના મહા મુદિ ૫ ને સોમવારના દીને મોટા પેને સંધ્યાપતિ થયા અને વિમલમિત્રી સંધ લઈ મથા અને તે વખતે જાળરી ધામપ્રમ ધઈ પાડોનાણુને દોર ઉતારી સ્વયે આખે દત્તે આ વખતે આણુંદસામર સરિ

* પાડીડાણની ચાલીપર સરનાજી (બીજી) ચાલીપર બેઠા પછી સરનાજીને તેમના બાચા અરુણાએ ઠ. સ. ૧૭૫૧ માં પાડીડાણ પાસે રહે કરી ચાલીપરે આવી, અને ચાલી લીધી. સરનાજીને ઉતરજી નામે બાઈ દલા, તેમણે અણુસોરના એકા પ્રમાણની મદદ લઈ અરુણાને દાદી મૂકે, અને પોતે ચાલીએ બેઠા બાર લોકો એકું રહે છે કે એક પ્રમાણે અરુણાને મારી નાંખી પાડીડાણની ચાલીએ ઉતરજીને બેસાડયા, પરંતુ તે તેમને પોતાની સત્તામાં રાખતો હતો, અને પાણવી તેમને વિચાર ઉતરજી પાસેથી ચાલી બીનવી લેવાનો થયા હતા, એટલામાં ઉતરજીનેજ તેને ત્યાંથી રહાવી મૂકે.

જ્યારે પાડીડાણમાં ઉતરજી દોર દલા તે વેળા સારનગરમાં વખતચંદજી રાજ્ય કરતા હતા. ઉતરજીએ તે વખતની લડાઈમાં જાત ન લેતાં રાજ્ય આજાદ કરવામાં પોતાનું લક્ષ લગાડ્યું. તેમણે એક સાસુ લરકરો જમાવ કર્યા, તેમના મનમાં પોતાના વડેક પાંખાળના વખતનું સિદ્ધાર સંભળી રાજ્ય વાદ આણ્યું અને તે જીતી લેવાનો તેઓ વિચાર કર્યો. તેમણે વિચાર કર્યો કે પ્રમાણ દાદીએ

સાક્ષાત્ દત્તા પછી તેમનાજ દસ્તાથી સંવત ૧૮૫૮ ના વૈશાખ સુદ ૩ ને શુક્ર-
 રાત્રી શાંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ પ્રભુનાં વજ્ર ચમકાંતી સ્થાપના કરાવી. ઝવેરીવાદમાં
 વિનાથ પ્રભુની મૂર્તિ ઉપર હેમનો મુકુટ કસબોલ આ વખતે સોડના પુત્ર
 શ્યામંદની બાર્યા નામે ઝવેરે રોહિણી તથા આર્યો-કમ્ભાતું કપૂ. (સંવત ૧૮૫૮
 આસો સુદ ૨). પછી શેત્રુંજી નવાતું જત્રા શેઠ રોહિણીએ કરી. આ જત્રામાં-
 દેવગોમે વખતયાંદ શેઠની પુત્રીના ખરચાર બહુજ માંદા પડ્યા અને મરણ
 થા. આના નિમિત્તે એ દભાર રૂપીઆની રકમ સોડે આપી. હાખમીયાંદ શેઠના
 મનું કહેઈ કરાખ્યું. રોહિતાશ પર્વતની કુંક ઉપર આદિનાથ જિનની કહેરી
 ભી શીલવન લીધું. જત્રા કરી અમદાવાદ આખ્યા. ગુરની દેશના હમેશ

નગર ઉપર બહારવટે નીકળી ગીરમાં બસાઈ પેઠા છે, તેમને વખતસિંદહ
 રત્ન પોતાતું વેર લેવાને મહે બોલાવ્યા પછી તેમણે કાઠીઓને પોતાની મહે
 કાવી એક મોડું લશ્કર ભેગું કર્યું, અને યજ્ઞા છવી ત્યાંથી સિદ્ધોર જવાનો
 વ કર્યો. આ ઘડીકત વખતસિંદહના બહુવામાં આખ્યાથી તેઓ આગળથી
 તાતું લશ્કર લઈ સિદ્ધોર ગયા. કનડછ કાઠી સ્વાસે તથા બીજા પાંચજ
 ૧૨ લઈ યજ્ઞા તરફ ચાલ્યા, પરંતુ કુંજર ખાંધાછને અપહ્વાન થવાથી પોતાના
 ૧૧ કનડછને પાછા બોલાવી લીધા. આથી સરદાર વિનાજ લશ્કર આવજ
 યું. તેમની સામા વખતસિંદહએ રાવમજી નામે ગરાસીઆની સરદારી
 કે એક લશ્કર મોકલ્યું. ત્યાં આવજ પહેલીજ ઘડાઈમાં એક કાઠી સરદાર મરાયો.
 ૧ રાખને લેવાને બીજા કાઠીઓ પોતાપરથી નીચે કંતર્યા, તે તકનો લાભ લઈ
 મજીના માણસો બીજા કાઠીઓ ઉપર તૂટી પડ્યા, તેમાં કેટલાક કાઠીઓ મ-
 ૧, અને ઘણાખરા નારી થયા. ખુમાણે પાછા ગીરમાં જઈ બસાયા, પરંતુ રસ્તે
 ૧ મુજુ ખુમાણ મરાયો. તેની સરદારી હાલ ખુમાણને મળી તેણે ખીરાનછ
 પૂરીઆને પોતાની ચાકરીમાં રાખી ઉમરાળા લાખાતું લમાળા મામ માયું. ત્યાં
 મજ ખીરાનછ મરાયો અને તેણે રાખ કાઠીઓ લઈ ગયા. આ વખતે પછ
 ઠીઓ વાઠા, અને સાળીમાળના કુચરમાં બસાઈ પેઠા. આ કામેમાં પાકીતાણના
 માત વનાણી ગીરાસીઆ વખતે વખત લાખનમરને મહે આપવા દતા, તેથી
 ડછને તેમના પર બહુ ક્રોધ થઈયે, અને કાઠીઓને વરકેરી તેમનાં ચામે
 ના મંડયાં. આ પ્રમાણે કાઠીઓએ તેમને બહુ પળવવા મંડયા એટલે વખત-
 ડછએ ગીરાસીઆઓને પોતાના રક્ષણમાં લઈ જલોળસ્તને માટે ઘરેરી, આંબલા
 ૧ બાનુડામાં ઘણાં મુક્યાં.

ઈ. સ. ૧૭૬૫ માં ચાવકવાડ સરકાર તરફથી સિવજીભ આદિ ખંડણી ઉપરા-
 ૧ માટે ગોહેરવાડમાં આબોધે હતો. તેમની સાથેની ઘડાઈમાં વખતસિંદહ
 ધાયા દતા, તે તકનો લાભ લઈ કનડછ અને હાલ ખુમાણે સિદ્ધોરપર મડાઈ
 ૧, પરંતુ સિદ્ધોરના સરદાર પચાખાઈએ તેમને અટકાવ્યા; કનડછએ ત્યાંથી

સાંભળવા લાગ્યા. આજરે સર્વને ખબારી સંવત્ર ૧૮૭૦ શામલ વા ૪ ને તિરસે રોડ કાપકર્ષ પડ્યા. તેમની પાછળ સંવત્ર ૧૮૭૦ વૈશાખ શુક્ર ૫ ને રિને રાજનગર અને વોડાલ જન્ને ચહેરમાં નવકારમી લખાડી.

રાસકાર શી ફોમવર્ડન.

રાસકાર ફોમવર્ડનના સંબંધમાં કેટલુંક પૂર્વે લખઈ ચલુ છે. પણ બહો ઠરેલું પાછે કે કપરું લખું છે તે સમયમાં રાસકાર પેને વિચારના દના અને તેમજે શી વખતમાં રોડ સ્વેચ્છા મથ ને પછી બે મહિનેજ (સંવત્ર ૧૮૭૦ ના અષાઢ શુક્ર ૧૩ ને ગુરુવારે) આ રાસ પૂરે સ્ખી છે.

વિષયનાની પ્રવૃત્તિનાં જઈ તેમને સિદ્ધારપર કુખડો લગાને ઠરેલો. આ દશીજ વખતિંદંડના બનવામાં આખાથી તેમજે તેજાખાનું જઈ પાછીલાસુ કપર આખા, પાંતુ આ વેચા કનડાએ જોરો સાથે બચાવ કરો કે તેથી વખતિંદંડને પાછા વાટો જઈ પડે. આ પ્રમાણે વખતિંદંડથી પાછીલાસુને જઈ કરી દાખું નહિ, પાંતુ વરીઆપર અને તેની આગુલાજુના ચમેા વડી તે પાછા વચા.

આ પ્રમાણે વખતિંદંડ અને કનડા વચ્ચે બલુખલાવ ચાલતો હતો, પાંતુ વેંડવના દોર કુખાઈ એ વખતિંદંડના વેંડવની વચા દડા નેમજે વચ્ચે પડી સમાપાત કરીને બંને વચ્ચે સદાક સ્થાયી.

વખતિંદંડને વરીઆપર પડ્યું વડી કનડા કું, તેથી બચાવથી વચુક જઈ કરી નહિ. આથી પાછીલાસુ યજ્ઞ દેવાયાર થઈ ચલુ.

જારી રાખવર્ડન પૃ. ૧૩૫-૧૩૬

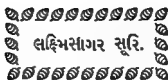
આ ૧૫ જારી રાખવર્ડનના કોંઈ જાણે છે કે:-

“કનડાએ અમલદારના નવારો વખતમાં પુલારમાં જઈ દાખું હતું. આ દોને યેતુંબની રાંતી સાથે પડેા સમાપ દોલ.”

“કે સ. ૧૮૦૭ માં કનડાના વખતમાં નવારમાં સરકાર વાપરી કર્મક વાલ દાંડિવાપડાના રાખોની ખંડોના આંદા કુસર કરવા માટે આખો દોલ, તે પોતાના રીપોર્ટમાં જાણે છે કે “કનડા ખંડો અને લેસમખથી પાછીલાસુના રાખને પોતાનાં કમુંખમાં ચમેા પડેલું મુકાં પડવાં છે, અને બીજાં ચમેા તેમના ચાલવા સુત્રાને બંધવી કર્યાં છે, હાલ વરીઆપરમાં ચાલવાની ચલું છે, તેથી સમાપાતી રહી છે.”

આ કપરથી સાર્વજનિક થાય છે કે કનડાને રેલું પડ્યું હતું તેથી તે રેલું દા કરવામાં નવારોડા શી વખતમાં રોડમાદ આપી હતી.

કનડા ક. સ. ૧૮૨૦ માં મરતુ પામ્યા. (સંચોધક)

લક્ષ્મિસાગર સૂરિ.

૧૪. ૧૫૪-૨૧૩.

૧

માતાપિતા, જન્મ, દીક્ષા, સૂરિપદવી

ભરધર (ભારવાડ) દેશના સિવાજીની નામના ગામમાં વણિક હોમરાજ તેમની બાપાં નામે રાજગાદી સાથે વસતો હતો. તેનું ગોત્ર છાન્ડ અને વંશ ઓસ હતો. હોમરાજ પોતાની પત્ની સાથે સ્ત્રીબીધમાં વ્યાપાર અર્થે વસવા ગયો. ત્યાં એક પુત્ર સં. ૧૭૨૮ ધૈત્ર્ય મુદિ ૫ ને દિને અવનર્યો અને તેનું નામ ધનજી પાડ્યું. એકદા દંપતિ સુતને લખને વટપદ્ર (વડોદરા) આવ્યા, ત્યાં વૃદ્ધિસાગરસૂરિ વિરાજતા હતા. આમની દેશનાથી પુત્ર ધનજીના મનમાં વૈરાગ્યવાસ થયો અને સંવત્ર ૧૭૩૬ વૈશાખ મુદિ ૩ ને દિને તેમની પાસે દીક્ષા લીધી, અને નામ નિધિસાગર આપ્યું. (આ ઉપરથી સમગ્રપણે કે આગળ આઠ આઠ વરસનાને દીક્ષા અપાતી હતી, અને લઘુવયે લીધેલ દીક્ષિત મુનિ અને સૂરિઓના ધણા દાખલા છે.) વૃદ્ધિસાગર સૂરિ તે આગળ કહેવાઈ ગયેલા શ્રી રાજસાગરસૂરિના શિષ્ય હતા. ગ્રહ ચિહ્નોએ ધણાં ધણાં નગરોમાં યોગાસાં કરીને બધા રાજનગર પધાર્યા. ત્યાં શાંતિ-દાસ શેઠ કે જેનું વર્તાવ આપણે આગળ કહી ચલા છીએ તેના મુપુત્ર લખમીચંદ શેઠે બારે દાઢમાઠથી ઉત્સવ કરીને નિધિસાગરજીને સં. ૧૭૪૫ વૈશાખ વદ ૨ ને દિને સૂરિ પદવી અપાવી, અને નામ લક્ષ્મિસાગરસૂરિ સ્થાપ્યું.

૨

વિહાર.

વિહાર યાત્રા હવે વિશેષ શરૂ થઈ, સિદ્ધાચલ, દૈવતગિરિ (ગિરિનાર), તારંગા, અંતરિક્ષજી, આજી આદિની યાત્રાઓ કાઢી અને સં. ૧૭૮૭ માં સુરતપુર (સુરતમાં) યોગાસાં કાઢ્યું. સરીર બહુ જીર્ણ થઈ ગયું હતું, તોપણ રાજનગર તરફ વિહાર કરવા માટે ઈચ્છા કરી, પરંતુ સુરતના બહુજ આ-મ્રદથી ખીજી યોગાસાં પણ સુરતમાંજ કર્યું. સરીર જર્જરિત થયું હતું. પર્યુપણ પર્વ ગયા પછી સરીર સ્વસ્થતા નજર રહી. સંવત્ર ૧૭૮૮ ના વિજ્યા-દશમીને દિને પ્રમોદસાગર ઉપાધ્યાયને બોલાવી તપમઝાનો બધો ભાર

સંભાળી લેવા હતું, અને તે માટે તેને સરિષ આપી કંભાજીસાગરમાં
નામ સ્થાપ્યું.

આ વખતે સિખને સાથ જોડેલા હોય, તેમાંના પૈકી પંડિત રવિસાગર,
ગુપ્ત અહિનિસાગર, કુટલસાગરમણિ, હીરસાગરમણિ, વિગેરસાગર વગેરે હતા.
હુદે હુદે સ્થલે એકલે અમલવાદ, રાધનપુર, પાટણ, ખંભાન, ભુવનપુર,
વટપદ (વડોદરા, વડનગર નહિ), દર્બારનિ (ડોહ), ભારત, અંકલેશ્વર,
સોશિંતરા, સામુદ, વિરમગામ, કટોસણ, કડી, મલીસાણા, બલોલ, સાંમ-
વડ, નવરવાડ, પાલણપુર, સિદ્ધપુર, ભાનેર, બલીવડ, બારેશ્વર વગેરે
ગ્રામોમાં અંગ સમજી વાન કહેવાયાનાં તાંબા ચમી આવશે અનેક આબા.
અને સંવત્ર ૧૭૮૮ આશરે ૧૬ થી ચમીએ દેહાંતર્ય કર્યો.

કંભાજીસાગરસૂરી.

ગુરુના કાલકાળ પામ્યા પછી તેમની પાસે હીરવિહારમાં (જે સ્થલે
હીરવિજયસરિષે સ્થાન કર્યો હોય તે સ્થાને) સ્થપાવી. આમાં સમાવેશ
કર્યાએ હતું ત્યાં કંભાજી.

કંભાજીસાગરસરિષના સંભારી પિયતુ નામ તા. રથામલ હતું, અને
માતાનું નામ સોભામળા હતું, વંશ એકમવંશ હતો. કપાળ્યાય થયા ત્યાં
કુધી પ્રભોદસાગર નામ હતું કે જે આપણે ઉપર લેખ મથા છીએ. સિખ
૧૨૧૪ માટે હતો ૧૬ ૧૧

રાસકાર શ્રી રામવિજય.

શ્રી કુન્દસાગર સરિષે રાસ રામપુરામાં રહી શ્રી મુખવિજયના સિખ
શ્રી રામવિજય ઉપાધ્યાયે (વાચકો) કરેલ છે. રામવિજયની વંશપરંપરા તેમના
સં. ૧૭૮૪ વૈશાખ કૃત ૭ ગુરવારે રામનગરમાં રચેલા એક અપ્રસિદ્ધ રાસ
નામે શ્રી રામવિજયને રાસ છે કે જેની નામ શ્રીમાન મોહનલાલ મુનિયા
સિખ શ્રી કમલકુનિ પાસે છે તેમાંથી નીચે પ્રમાણે મળી ચકે છે.

શ્રી ગુરુ હીરચરિતર સિખ, કંભાજીવિજય કુન્દસાગર પુરંદર,
હિન હિન ચક્ષી જાઓલા. શ્રી. ૧

શ્રી હરખાનંદન સોભાળી, સાચે વડેવાળી,
સંભરિ અરવ વિજય સંદર, સાચે મુખવિજય રાની. શ્રી. ૨

માન પુ'કુન્દસાગર કુન્દે જાણે, નામે નવનિધિ સાચે,
વાચક રામવિજય વર તેહના, દીપે અધિક સચાઈ. શ્રી. ૩

રાસ અતેવાસી ગુણે ભરિષા, મોલ ન બોલે વિજયા,

શ્રીઃ જયવિજય વિજય' શ્રુતદરિયા, પાસે શુદ્ધી કિરિયા. શ્રી. ૪
 તસ પદપંકજમ્બર સરિયા, શુભવિજય કવીયા,
 ગુણ ગંભીરમ મેરગિરીયા, શ્રુતજલસિંધુ મુનીયા. શ્રી. ૫
 તસ ચરણાંશુભસેવક સુંદર, શુભ કિરિયા શુભચરા,
 સાધે યોગ અભ્યાસ અખંડિત, નહિ ગુણુરમણે અધૂરા. શ્રી. ૬
 મહિમાવંત મહંત મુનીસર, ચરણ નમે અવનીયા,
 શ્રી ગુરં મુખતિવિજય ઉપગારી, પ્રતપો કોડિવરીયા. શ્રી. ૭
 તે શ્રીઃ ગુર મહિમાનિધિ સંનિધિ, રમ રસિક મેં નિપાયા,
 શાંતિ પ્રભુ ગુણુરાગિ ભણુનાં, નવનિધિ આનંદ પાયા. શ્રી. ૮
 એટલે આ ઉપરથી નીચે પ્રમાણે લય પરંપરા છે:—

શ્રી હીરવિજયસુરિ

હયાણુવિજય ઉપાધ્યાય

(પિતાનું નામ હરખાયા, માતાનું નામ પૂંજી)

ધર્મવિજય વાચક

પં. જયવિજય

પં. શુભવિજયઃકવિ

મુખતિવિજય

શમવિજય

આ શ્રી શમવિજય મુનિ સાગરમખ્યાના સુરિ શ્રી લક્ષ્મિસાગરસુરિ કે
 જેનું ચરિત્ર પોતે રચ્યું છે, તેની આગામાં રહેલા હતા, અને તે સાગર-
 મખ્યાની સુરિ પરંપરા કે જેને વિશે આપણે આગળ જોઈ ગયા હોય, તે
 સંબંધે ઉપરોક્ત શાંતિ જિનના રાસમાં નીચે પ્રમાણે કરેલે ઉશ્ચેષ જણવ્યા
 ગયા હોવાથી અહીં ઉતારીએ છીએ:—

શ્રી હીરવિજય ગુર પાટે ખેડધર, ચાહ કમોદુલચદાર,
 માન કેાદ્યાર્ક મુખિ ઉપન્ના, વિજયસેન સુરિ વદાર.
 મુખનિ મુખિ શુદ્ધ ગુર પારે, સમનારસમંદરોર;
 જોલે એ ગુરને નયણે નિરખ્યા, ધન્ય તેહનો અવનારોર.
 ચાહિ સમામંદી વાહ કરીને, જિનમનિ સિવરના સ્થાપીર;

ગિરિ સુવાહ. જમહુર પાપો, કીર્તિલતા આરોપીરે.
 તલ પે કલ્યાયલ ઉપો, શુદ્ધ પ્રપન્ના કારીરે,
 શ્રી રાજસાગર સ્ત્રી જનવંશ, ભવિષ્યને ઉપકારીરે.
 દેવીદાસ કુલ અંગર દિનમણિ, આન કેડમડે જાણરે,
 મનમોહન સોભાગી સદમર, મહિમાનિધિ મુનિ રાણરે.
 સંવત સોગ છાસી આ વરે, આચારજી પદ યાપીરે,
 શ્રી રાજસાગર ચરિ નામ જાહેર, સામરમન્થ દિખાણરે.
 શાક વિરોધમણિ સદસકિન્નુ મુનિ શાંતિદાસ મુનિજીરે,
 જગ ઉપદેશે જદુ. ધન. ખરચું, લાખ છપાર પ્રમાણરે.
 કીર્તિપ્રમદા શ્રી ગુરુજી, જમખાડે પછી પ્રસરીરે,
 ભવિષ્ય મનમોડે અનિ દરખે, જલ મુલ્યમાલ સમરીરે.
 તેલ ગુરુપદ પ્રોપર પ્રમદપ, શ્રી જુદિસાગર સ્ત્રીરે,
 પંચસ્યાર વિચારે ચુરુ, મોહનવાલિ કંધારે.
 રૂપ અનુપમ અમ વિચારે, શુભ વસ્ત્રુ અનિ રૂપરે,
 મદુ નરનારિ બિલ્લે પ્રતિબોધ, વચન ન બાપે કૂંડરે.
 મુલુનિધિ તેલને પારે વિચારે, શ્રી હરિમસાગરચરિ ધારે,
 કીર્તિ નેહી જમખાડે માળે, ભવિષ્યસંસાર બાળે.
 સંપ્રવિમાન વિજય તે ગુરુ, સોભાગી સિરદારે,
 વેંસગી વદાયા ભવિજનને, સમચરત બંધારે.
 તેલ તલે ચુલને એ રંધિયો, શાંતિ પ્રભુને રાસારે,
 ભવિષ્ય ખાલ ધરિને નિમુલો, લલિતે મુખ વિદ્યાસારે.
 શ્રી વિજયસેનસ્ત્રી.
 (પિત્ર કમાંલ, માતા કેડમડ.)

(પિત્ર કમાંલ, માતા કેડમડ.)

રાજસાગરચરિ

(સરિપા સં. ૧૧૮૧. તેના ઉપદેશથી શાંતિદાસ દેડે ૧૧ લાખ ખર્ચા)

જુદિસાગરચરિ

હરિમસાગરચરિ.

રાજકારની કૃતિએ.

રામવિજય એ નામ આ ત્રિપાલ મીલ્લોતું પણ છે તેમાં એ
 વિમલવિજય ઉપાધ્યાયના દિપ છે અને મીલ્લ કનકવિજયના દિપ છે.
 આ રામવિજયની કૃતિ આ છે—

- ૧ ઉપદેશમાળાપર વિસ્તૃત સંસ્કૃત ટીકા જૈનધર્મ પ્રસારક સમાજે બાપા-
ન્તર હમણું પ્રસિદ્ધ કરેલ છે.
- ૨ ચોવિશી.
- ૩ શાંતિનાથ જિનરાસ. સં. ૧૭૮૫.
- ૪ લક્ષ્મિસાગર સૂરિ નિર્વાણ રાસ.
- ૫ પ્રકીર્ણ સ્તવન સંગ્રહ. જેવાં કે પંચકલ્યાણકનું સ્તવન (પ્રસિદ્ધ થયું છે),
ઉત્તરાધ્યયનપર સગ્રામો (અપ્રસિદ્ધ) વગેરે.

રાસકાર સંબંધી કંતકથાઓ.

આ રાસકાર શ્રીમદ્ યશોવિજયજી ઉપાધ્યાય (સં. ૧૬૭૦-સં. ૧૭૪૫) ના સમયમાં સમકાલીનપણે વિદ્યમાન હતા, અને તેઓ વ્યાખ્યાનકળામાં બહુ પ્રવીણ હતા. એવું કહેવાય છે કે એકજ શહેરમાં થી રામવિજયજી અને શ્રી યશોવિજયજીએ વિદ્યાર જુદા જુદા ઉપાશ્રયમાં કયો હતો, અને તે વખતે શ્રી રામવિજયજીની વ્યાખ્યાનશૈલી બહુ રસભસ્તિ અને ચિત્તાકર્ષક હોવાથી તેની પાસે ઓતાજનોની પરખદા (પરિપદ) સારી રીતે બસતી હતી, બ્યારે યશોવિજયજી મહા સમર્થ વિદ્વાન્ હોવા છતાં તેવી રસભસ્તિ શૈલી ન હોવાને લીધે તેમની પાસે ઓછા ઓતાજનો હતા. આથી શ્રી યશોવિજયજી પોતે તે વ્યાખ્યાનશૈલી જોવાને શ્રી રામવિજયજીનું વ્યાખ્યાન સાંભળવા ગયા હતા અને સાંભળીને બહુ પ્રસન્ન થયા હતા.

શ્રી નેમિસાગર ઉપાધ્યાય.

١٤ ٢٧٧-٢٧٨

1.

424

શ્રી વીરપદ્મની ૪૬ ૧૨૧૪મ્ શ્રી 'હરિમિત્તર' તથા ૧૩ મી ૧૨૧૪ વર્ષ ને બંને હરિમિત્તર (સાત ૧૫૫) કે જેનું ચરિત્ર આજે આજના વર્ષે એ ને મિત્ર મિત્ર છે: પ્રથમ શ્રી હરિમિત્તર-હરિને બહા સિખ દત્ત, તેમજ સુદેવ અને આદ્યવંશ શ્રી વિદ્યાનર ૧૨૧૪ દત્ત તેમજ સિખ શ્રી હરિમિત્તર વર્ષ કે જેને શ્રી 'વિજયનર' ૧૨૧૪ ક્રમ. તે હરિમિત્તર હરિમિત્તર સિખ વર્ષ કે જેને ૧૨૧૪

1. જિલ્લાના કુલ ૮૫૨૭૭૫૫ ૫૨ મી ૫૨૨ વરિઠ ધી રાજીયમસુક્તિ
 ૫૫૨ ૭૭૫ ૫૨. ૧૫૨ ૭૭૫૫ ૫૨ ૨, ૫૨૭, ૫૨૭૫૫ ૫૨.
 ૧૫૨, ૫૨૭૫૫ ૫૨. ૧૫૨, ૫૨૭૫૫ ૧૫૨, ૫૨૭૫૫૫ ૫૨. ૧૫૨ (૨ ૨
 ૫૨૭૫ ૫૨ ૫૨૭૫૫૫૫ ૫૨૭૫૫ ૫૨))

[illegible]

શ્રી વિજયસેનસુરિએ આપ્યું. આ લલિતસાગર ગુરુની દેશનાથી શ્રી નેમિ-
સાગર શિષ્ય થયા.

લલિતસાગરગુરિ (તપામચ્છની ૫૩ મી પાઠે.)

વિદ્યાસાગર ઉપાધ્યાય.

ધર્મસાગર પાઠક.

લલિતસાગર ઉપાધ્યાય.

નેમિસાગર ઉપાધ્યાય.

૨.

જન્મ, માતૃપિતા, દીક્ષા.

સિંહપુર નગરમાં દેવિદાસ નામનો મુશ્કેલી વસતો હતો, તેને કોડાં
નામની મુલાયા હતી. તેને પેટે ગુરુસાવને પૂજી, અને આગમ આરાધ્ય એવા
દોહવાળા ગર્ભથી પુત્ર થયો અને તેનું નામ નાનજી પડ્યું. આઠ વર્ષનો
થતાં પુત્રને નિશાળે બેસાડ્યો, અભ્યાસ પૂરો થતાં નગરમાં શ્રી લલિત-
સાગર ઉપાધ્યાય વિચરતા વિચરતા આવ્યા; આ પુત્રને લઈને વંદના કરવા
ગઈ; પુત્રે ગુરુની દેશના સાંભળી, અને વેસગ ઉપજ્યો. અને ખીજ ભાઈ
સાથે દીક્ષા લીધી.

૩.

અભ્યાસ, પંડિત અને વાચક પદથી.

ગુરુ સાથે વિદ્યાર કર્યો, અને તેમની પાસે અભ્યાસ દરેક શાસ્ત્રનો
કરવા લાગ્યા. આચારશાસ્ત્ર (ચરિતાનુયોગ), આગમ, જ્યોતિષ, સાહિત્ય,
હંદશાસ્ત્ર, હૈમાદિક વ્યાકરણ વગેરેનો અભ્યાસ કર્યો અને શુદ્ધ સંપત્તિ, શુદ્ધા-
ચારી સાધુની પેટે નિર્વહવા લાગ્યા. શ્રી વિજયસેનસુરિએ પંડિતપદ આપ્યું.
ત્યાર પછી લલિતસાગર ગુરુ સ્વર્ગલોક પધાર્યા, એટલે શ્રી વિજયસેનસુરિએ
દૂર દેશથી નેમિસાગરને બોલાવી વાચક (ઉપાધ્યાય) પદ આપ્યું. આ પદ
આપ્યાને સાત વર્ષ થયાં ત્યારે ગુરુના આદેશથી રાધનપુર ગોમાસું કર્યું.

૪.

જહાંગીર બાદશાહનું આમંત્રણ

આ વખતે અકબર બાદશાહની પછી દિલ્લીની ગાદીએ આવેલ તેનો
બેટો જહાંગીર બાદશાહ મોંઝવગદ પડ્યવ નાખી પડ્યો હતો. તેણે દરબાન
લખી શ્રી વિજયદેવસુરિ (કે જેને માટે આગળ લખાઈ ગયું છે) ને તેડાવ્યા.
શ્રી વિજયદેવસુરિ આ વખતે ખંભાતમાં હતા, તેમણે દરબાન વાંચી મોંઝવગદ

અવગત નીતિથી અને નેત્રિયામરને સંપન્નપુત્રી તેમજ નેત્રિયામર સંપન્નપુત્રી
નીતિનાંતરે મંથે મનુષ્યના સ્ત્રી કે "સદ્ગ્રામી સંપન્નપુત્રી", માર્ગમાં મોહનપુત્ર
પણી સમ છે, વળે સ્વામી પોષીતી નામની સ્ત્રી મનુષ્યના છે. નામ
નેત્ર કુલ છે, એ નામ પણ થયે તે વનમાં થાયશે." ત્યારે તે "ધર્મપુત્રી
રાજાનાં થયે" એવું સ્ત્રી સંપન્ન મરે મુક્તિયામર અને માનસામર મુનિને મુકી
પણી મુલ્યે પીરસામર, સ્વપ્તિયામર પદિત, કુલસામર, પ્રેમસામર, શુભ-
સામર, કોલસામર, સ્વપ્તિયામર અલ્પસામર અદિ દિવ્ય કાવ્યે પણ સંપન્નપુત્રી
મોહનપુત્ર તરીકે વિદ્યાર ક્ષેત્રે, વિદ્યાર ક્ષેત્રે અને મુલ્યમાં મોહનપુત્ર કાવ્યે
સામનસર (અવગત) અદ્યે પોષીતે આપ્યા, ત્યાં સ્વપ્તિયામરે વંદ્યા
પણી વિભવ નામ આંગણ, નીતિ અદિ સ્ત્રી મારે પ્રથમે મોહનપુત્ર આપ્યા

૫.

જહાંગીર આદ્યાદ્યો મેલ્યા.

મોહનપુત્ર અદ્યે થી વિભવરેવનિને વંદ્યા અદ્યે આદ્યાદ્ય કાવ્યે મે-
લ્યા થયે, અને તેને મનુષ્ય કુલ થયે દાદે થી વિભવરેવનિને 'સદ્ગ્રા-
મીયા' એવું નિદા આપ્યું. આથી નિત્ય મુક્તિ મોહનપુત્ર
દાદ્યા ત્યાર પછી નેત્રિયામર ઉપાધ્યક્ષ જહાંગીર આદ્યાદ્યો મેલ્યા ત્યાં
પુત્રના મંથેથી જાણ થયે તેમાં તે જાણથી દાદે નેત્રિયામરને 'જહાંગીર'
નામનું નિદા આપ્યું.

૬.

સપ્તરિષ્યાધિ-સ્વપ્તિયામર.

મોહનપુત્ર પણ થયે દાદે ત્યાર પછી આપ્યો. આ વગરે મોહનપુત્રમાં
કાવ્યે મોહનપુત્ર સમગ્રરે સંપન્નપુત્ર સામનસર, અંગદર, અંગદર, મુલ્ય,
નવનસર, સંપન્નપુત્ર વગેરેના કાવ્યો આપ્યા અને નેત્રિયામરે ત્યાં ત્યાં ધર્મપુત્ર
પોષીતીયામર કાવ્યે મુલ્ય ૪ ને દિને થી સામનસામર પદિત મુલ્યે સ્વપ્તિયામર.
ત્યારે પછી પાંચ દિવસે એકલે કાવ્યે મુલ્ય ૧૦ મુલ્યે દિને (કા. ૧૧૭૮)
મંથે નેત્રિયામર ઉપાધ્યક્ષે મોહનપુત્રને મોહ.

૭.

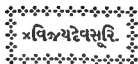
સિધ્ધિ.

કાવ્યે અલ્પરેવ નિત્ય દિવ્ય પદિતર મુલ્યે દાદે. તેમાંના મોહનપુત્રનાં
નામ મુલ્યકામર, મુલ્યકામર, વિરોધકામર, મેલકામર, દેવકામર, ઉદયકામર
પદિત, મુલ્યકામર વગેરે દાદે.

૮.

સામનસર.

આ સંપન્નપુત્ર થી વિદ્યાકામરના દિવ્ય મુલ્યકામરે ઉદયકામરનાં મુ-
લ્ય ૧૧૭૮ મુલ્યકામર મુલ્ય ૧૨ ને દિને સ્વપ્તિયામર.

૫૪ ૧૦૩-૧૦૧૬

મૂળ ગામ ઈડર, અને ત્યાં શાહ ચિરાતુજ ચંદસિંહ અને તેની બાપા નામે રૂપાં વસાં હતાં તેના પુત્રે શ્રી વિજયસેનસૂરિ પાસે દીક્ષા લીધી હતી. પછી પોતે સુરિપદ લીધું. શ્રી વિજયદેવસૂરિએ જહાંગીર ખાદશાહને પ્રતિજ્ઞાથી તેની પાસેથી 'મહાનવા' એ નામનું ગિરદ મેળવ્યું હતું.

શ્રી વિજયદેવસૂરિએ મરધર (મારવાડ), ગુર્જર (ગુજરાત), સોરઠ (કાઠિયાવાડ), માલવા અને હરિષ્ણ દેશમાં અત્રિતિર્થપણે વિહાર કર્યો. મહમદશાહને ગુરૂએ ઉત્તમ ઉપદેશ આપી પોતા તરફ ખેંચ્યો અને તે નરપતિ-રાજા કે સૂબા(?)એ ગૌવધ કે ગૌમાંસાદાર છોડી દીધો, આથી ગુરૂની કીર્તિ સર્વે સ્થળે ફેલાઈ ૨૭ તેમના સિખો હતા.

આમના સિખ 'વિજયસિંહસૂરિ' હતા તેમણે મરધર (મારવાડ) થી નીકળી જ્યારે વિજયદેવસૂરિ ગુજરાતમાં આવ્યા ત્યારે ભેટીને વદના કરી. આ વખતે વિજયસિંહસૂરિએ સ્વર્ગવાસ કર્યો. આથી શ્રી વિજયદેવસૂરિએ પોતે ગંધાર નર્મ શ્રી વિજયપ્રભને પોતાના પદ્ધર સંવત ૧૭૧૦ ના વૈશાખ શુક ૧૦ ને દિને જનાવ્યા.

* વિજયદેવ સૂરિ (તપામઝળની ૧૦ મા પાટિ) વિજયસેનસૂરિના પદ્ધર-જન્મ સંવત ૧૧૪૩, પંચાસપદ ૧૧૫૫. સુરિપદ ૧૧૫૧; જહાંગીર ખાદશાહે મહાતપાત્વ ગિરદ આપ્યું. સં. ૧૧૭૫ માં અરસસલુમાં મહાવીર બિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી (જૈન બિંબિલબોઆફી ઝારિનો. સિત્તાલેખ), સ્વર્ગ ઉત્તમ નવરમાં સં. ૧૭૧૩ ના આષાઢ શુકિ ૧૧ ને દિને. તેઓ સ્વર્ગ ગયા પહેલાં પોતાના પછી પદ્ધર શ્રી વિજયસિંહને નીમી ગયા હતા, પરંતુ તે પોતાની પહેલાં સ્વર્ગવાસ પામવાથી વિજયપ્રભને પદ્ધર નીમ્યા. —પદ્ધરવિ.

૧ વિજયસિંહસૂરિ (૧૧ મા તપામઝળની પાટિ, શ્રી વિજયદેવસૂરિના પદ્ધર-જન્મ સંવત ૧૧૪૪ મેડતામાં, દીક્ષા સં. ૧૧૫૪ માં, વાચકપદ સં. ૧૧૭૩ માં, સુરિપદ સં. ૧૧૮૨ માં, અને સ્વર્ગ ગમત સં. ૧૭૦૬ ના આષાઢ શુકિ બીજ. (નૌ-તનપુરામાં-અમહાવાડ ?)

૨. ગંધાર-ખંભાતના અખાતના કિનારા પરના માર જંદર નામે ગોગારી (ઘોંધા), ખરબિસિ (જરથ), અન્દાર (ગંધાર) અને ખંભાત છે; આમાંનું એક ગંધાર છે.

૩ વિજયપ્રભસૂરિ (૧૨ મા, ખરી રીતે ૧૧ મા તપામઝળની પાટિ) જન્મ ૧૬૭૭ માં કચ્છના મનોહરપુરામાં, પિતાત્વ નામ શા સુવચ્છ, માતાત્વ નામ બાણી)

પછી શ્રી વિજયદેવસુરિએ પોતાનું દુઃ આયુષ્ય જાણી અદમ્યપુરમાં
 નોખાનું કરી શાંતજનની ભગ્ન કરવા વિદ્યાર કર્યો. શાંતજન આતી મુખેથી પાયા
 કરી. રાવચંદ્રચાહ નવા નેખિદાસ ચાહે શાયા દાળે બદ્ધ દબ્બ ખર્ચુ. અદાપી
 પોતે અમર આમ આવ્યા. ત્યાં પાર્વતીય પ્રભુને વંદી હીરવિજયસુરિના
 સ્મરણ સ્તંભ પસે આતી નમન કર્યું. પછી ઉનાનગરમાં સંધે તેમને સામેયું
 કરી પદપાળા અને હીવમાં સંધેને ઉપવાન વદેવસુરિયાં અને મહોત્સવ
 કર્યો. ત્યાં સં. ૧૭૧૨ આશાઢ સુદ ૧૧ ને દિને દેહોત્સર્ગ કર્યો. આ વખતે
 તેમજે વિજયપ્રભસુરિને તપમચ્છ બગ્યાતી સારી સંભાગ લેવા કર્યું
 અને અનશન આપ્યું હતું. ઉપાધ્યાય વિનીતવિજય નવા પાક શાંતિ-
 વિજય દાળર દગ્ગ દાવાને અગિદાદ દેવા ચારે ઉનામાં આવ્યા. આ
 વખતે કઈ આઝાપી-દિબ્બ તેજ દેખાયુ અને દેવતાં વિમાન આવતાં લોદોએ
 જોવાં જાહલોએ આ જાહલી મુરની લેવા કરી. આ દેવસુરની એકદમથી
 હતી; આ વખતે જેનું સ્વર્ગમન ચાલ છે તે પુરુષાભા મળાવ છે, તેથી
 વેપ્પુચેએ પણ મુરને મદાત્મા લેખી મુરની પૂજા કરી, અમર, કસૂરી, અર્જાર,
 કેસર, ચંદન વિગેરેથી દેહનો અગ્નિમંડાર કર્યો. પછી રાવચંદ્ર ચાહ (બલુ-
 ચાથી) એ ત્યાં વિજયદેવસુરિના સ્મરણસ્તંભ સ્થાપ્યો. વિજયદેવસુરિના
 શિષ્યોમાં ૨૫ તે પાક ૫૬ ધરવનાર, અને ૩૦૪ પંડિત ૫૬ ધરવનાર
 શિષ્યો દગ્ગ એક પદાવિમાં જોવામાં આવે છે કે શ્રી વિજયદેવસુરિના
 વખતમાં બે મન થયા ૧ સ્થામરને મન અને ૨ ઉપાધ્યાયનો મન

સ્થાપ્યાયકાર મેધવિજય.

મેધવિજય-ગણિ કૃપાવિજયના શિષ્ય-તેમજે આ સ્થાપ્યાય રમેષ છે.

દીપ્ત સં. ૧૧૮૬ માં, પંચાસપદ સં. ૧૩૦૧ માં, સુરિપદ એપાર નવરમાં સં. ૧૭૧૦
 માં, સં. ૧૭૮૬ માં ઉના ચામમાં સ્વર્ગે પદોઆ છે. આમને શ્રી વિજયદેવસુરિ
 (૬૦ માં પદપર) સ્વર્ગે નવા, તે વખતે વિજયવર્ધિદસુરિ (૧૧ માં) સ્વર્ગે નવા
 દગ્ગ તેથી ૧૧ માં પદપર કોઈ કહે છે. આમને જંદમદેક્ષવ અમદાવાદમાં
 સં. ૧૭૧૧ ના કાર્તિક વદિ ૨ ને દિને સ્વર્ગે દતેલ આમણે પોતાના પદપર તરીકે
 શ્રી વિજયદેવસુરિને નમોજાર નાચમાં સં. ૧૭૩૨ માં નોઆ દગ્ગ

વિજ્ઞયાનંદસૂરિ.

પૃષ્ઠ. ૨૪૦-૨૪૩.

૧.

મરૂ દેશમાં (મેવાડમાં) વરરોહ ગામમાં પ્રાગ વંશનો યાદ શ્રીવંત નામનો વણિક વસતો હતો, તેને પોતાની પત્નિ નામે શિશુગારેથી કલા નામનો પુત્ર સંવત ૧૬૪૨ માં યથો, કે જે બાળપણથી બુદ્ધિશાળી હતો. (તેણે પહેલાં સ્થાનકવાસી શ્રી વરસિંગ ઋષિજી પાસે દીક્ષા લીધી હતી??) મહાન્ જગદ્ગુરુ હીરવિજય સૂરિના સમાગમમાં આવતાં તુરતજ તેમની પાસેથી દીક્ષા લીધી, (સંવત ૧૬૫૧) અને તે વખતે કમલવિજય નામ રાખ્યું. પછી યાત્રાખાસ સારી રીતે કરાવવા માટે શ્રી હીરવિજયસૂરિએ પોતાના વિદ્યાન શિષ્ય નામે સોમવિજય વાચકને કમલવિજય સોંપી દીધા. તે વાચકે તેમને વિદ્યાનું ધાન આપી યાત્રામાં પારંગત કર્યો.

૨.

પછી આચારવિચાર-ચરણકરણ શુદ્ધ થવા માટે અનેક યોગ વલા, આપી શ્રી વિજયસેનસૂરિ (શ્રી હીરવિજયના પટ્ટધર) એ સંવત ૧૬૭૦ માં પંડિત પદવી આપી. ત્યાર પછી શ્રી વિજયસેનસૂરિના પટ્ટધર શ્રી વિજય-નિલકસૂરિ શિરોહી ગામમાં અનુક્રમે વિદ્યાર કરતા પધાર્યા; તેમણે કમલવિજય વિબુધને-પંડિતને સૂરિ પદવી આપી (સંવત ૧૬૭૬), અને વિજયાનંદ સૂરિ એ નામ રચાવિત કર્યું. આ પછી ધણા ધણા જહ અઠમ ઉપવાસ. નીતી, આંખીસ, કર્યા, અને સિદ્ધચક્ર સ્થાનકની ઝોલી આદરી, ત્રણ માસ શુભ ધ્યાનમાં રહી જ્ઞાન પ્રતે તપવિધિ આદરી ગૌતમ મંત્ર આરાધ્યો. ત્યાર પછી વિજયરાજ સૂરિને પોતાના પટ્ટધર બનાવ્યા અને અનેક મુનિઓને પંડિત પદ આપ્યા તેમજ અનેક દીક્ષા આપી. યાત્રાઓમાં બે વિમલગિરિની, એક ગિરનારની, આણુની સાત, શંખેશ્વર પ્રભુની પાંચ અને એક અંતરીક્ષ પ્રભુની કરી. નવ તો જિંબ પ્રતિજ કરી ઉપાશ્રય અને જિનમંદિરો કરાવ્યા. ચૈત્રુગ્નપર મંદિર કઢાવ્યો. અને ગુજરાત, મારવાડ, કેરળ, દક્ષિણ અને હાલ દેશમાં વિદ્યાર કર્યો. પછી તેઓ ખંભાત નગરમાં પધાર્યા ત્યાં સુરીર વ્યાધિ ઉપડી.

૩.

અહીં ધર્મ ધ્યાનમાં લીન થઈ, સર્વને ખબારી, અનુચિત કરી સંવત ૧૭૧૧ ના આઘાડ માસની પૂર્ણિમાની રાત્રીએ-અથવા વદ એકમે ગુરૂ નિવાંસ

૧૫૫ જાંબુડા અને મરર ખાંડી માંથી સી. સેન્ડ ૧૫૫ બાજુનું
૧૫૬ સી. ટકાને અગિયાર મેં બેન્ડ ૧૫૬ જાંબુડા થી વિજયદેવનું
સિદ્ધિ છે. આ દિને થી શાંતિવિજય અને સિદ્ધિ આ મુજબ સી. થાય છે.

૪

૪૦ વિજયદેવનું સી. વધુ વિજય ૧૫૫ એક લાખનું ૧૫૬
વિજયદેવનું સી. ૧૫૬ થી વિજયનું ૧૫૬, અને એક
સેન્ડનું ૧૫૬ થી વિજયનું ૧૫૬ છે. એથી ૧૫૬ થી આજે
આજે એક વધુ થાય છે.

૧૫. વિજયદેવનું	વિજયદેવનું	વિજયદેવનું
૧૬. વિજયદેવનું	વિજયનું	સેન્ડનું
૧૭. વિજયનું	વિજયનું	૧૫૬ થી ૧૫૬
૧૮. વિજયનું	વિજયનું	૧૫૬ થી ૧૫૬

૫

વિજયનું સી. થી શાંતિવિજય થાય છે. એથી આજે ૧૫૬ થી
૧૫૬ થાય છે. અને તે શાંતિવિજય થાય છે. આજે ૧૫૬ થી
૧૫૬ થાય છે. આજે ૧૫૬ થી ૧૫૬ થાય છે. આજે ૧૫૬ થી
૧૫૬ થાય છે. આજે ૧૫૬ થી ૧૫૬ થાય છે. આજે ૧૫૬ થી
૧૫૬ થાય છે.

વિજયનું

વિજયનું	વિજયનું	વિજયનું
વિજયનું	વિજયનું	વિજયનું
૧. વિજયનું	વિજયનું	વિજયનું
૨. વિજયનું	વિજયનું	વિજયનું
૩. વિજયનું	વિજયનું	વિજયનું
૪. વિજયનું	વિજયનું	વિજયનું
૫. વિજયનું	વિજયનું	વિજયનું

અં. ૧૭૫ થી થી ચિત્રવતે પૂર્વે મ્હવે થયે કે આનંદચિત્રવતે
 રૂપિય, હેમચિત્ર રૂપિય અને આનંદચિત્રવતે નવરત્ન અને તે નવરત્ન
 ને પ્રત્યે આનંદચિત્ર રૂપિય સ્થાપના થયે. કિંતુ જુદા જુદા મનાથી
 મ્હવે રૂપિય ચિત્રવતે મ્હવે મ્હવે ચિત્રવતે ૭ પુત્ર થયે,
 તેમજ મ્હવે મ્હવે મ્હવે, આનંદ, ખીર, સ્ત્રી, કમલ, અને મ્હવે
 મ્હવે મ્હવે મ્હવે સ્ત્રી અને મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે
 ચિત્રવતે, તેમજ મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે
 મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે મ્હવે

3.

[illegible]

મહેસાણા નગરમાં મળેલા નગરોએ લખાયા વાળા પત્રો તેમજ પોલીસ
પ્રતી નામે પૂર્ણ હાથપગ લેવાઈને એ કાગળ મુદ્રિત છે તેને હાથપગમાં
બાંધી તે બાંધી મુખ સહી નામે કમલપુત્ર દેહાલત મનેદારો પુત્ર
શ્રી ૧૧૦૧ અગ્રે વા ૪ મેમદારે લખ્યો અને તેમું નામ દાખલ (મુદ્રા-
વિદ) પાડ્યાં અનુ. ૭ મળે મળે એટલે તેને મિલકતે મલુમત મે-
લ્યાં અનુ.

3.

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ

[illegible]

10

0111 913434

જાણીતા ભવિષ્યજ્ઞ: વિદ્વા જી અન્નના નાં પુત્ર હાનવડી ૧૫
વિદ્યા સુધારા જે અન્નના વિદ્યા સુધારા પુત્ર હાનવડી ૧૫

[illegible]

પુત્ર હતો. ૧ સોમદત્ત, ૨ ભીમજી. માતા સોમદત્તે પોતાના બાળેભી દી-
ક્ષાને ઉત્સવ કરવા માટે લીધું અને સંવત ૧૬૧૬ ના વૈશાખ વદિ ભીમ-
ને દિવસે શ્રી હીરવિજયસરિના હસ્તથી કુમાર ઠાકરદીએ દીક્ષા લીધી અને
નામ કલ્યાણવિજય રાખવામાં આવ્યું. પછી વેદપુરાણ, તર્ક, હંદ, ચિંતા-
મણિ વગેરે શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કર્યો અને સંવત ૧૬૨૪ ના શ્રાવણ વદિ ૭
ને દિને પાટણનગરમાં વાયકપદ (ઉપાધ્યાયપદ) ગુરુએ આપ્યું.

૫.

વિવિધ દેશ વિહાર, અનેક જન્ય પ્રતિજ્ઞા.

અભ્યાસકળા પછી સરસ હતી, અને ચરિત્ર ઉત્તમ હોવાથી શ્રોતા-
જનોપર શ્રી કલ્યાણવિજય ઉપાધ્યાય સારી છાપ પાડી રહ્યા, તેથી જ્યાં
જ્યાં વિહાર કર્યો ત્યાં ઉચ્ચત્ત, બિંબપ્રતિષ્ઠા આદિ સારા પ્રમાણમાં થયાં.
ખંભાત, અમદાવાદમાં ઉત્તમ જોધ આપ્યો. પાટણમાં બિંબપ્રતિષ્ઠા કીધી,
ત્યાંથી પૂજ્યના આદેશથી વાગડ, માલવ, (માળવા) દેશ આદિ દુર્ગ અને
મુઠાસે નામના ગામમાં ખાતલો સાથે વાદ કરી જતા. પછી વાગડ દેશમાં
સંચરી શ્રી અર્નારિઆ પ્રભુને વાંધા, અને કીધા બહુ એ દેશના મુણી શ્રી
જિનપ્રાસાદ રચાવી તેમાં ગુરુ પાસે બિંબપ્રતિષ્ઠા કરાવી. પછી વિહાર
કરતા કરતા ઉજેણી નગરીમાં ગુરુએ આવી કુમતિ ! (સ્થાનકવાસી) સાથે
વાદવિવાદ કરી તેમને મોળા પાડ્યા અને ત્યાં ચોમાસુ કર્યું. ત્યાંથી અક્ષીજની
જત્રા કરવા સંચર્યા. ગામ ગામના સંઘ ત્યાં જસયા હતા. ત્યાં કુબેર જેવા
ધનવાન નામે સોનપાલ રાજે સંઘવાત્સલ્ય માટે બહુ વિત્ત વાપર્યું અને
ગુરુની સુવર્ણથી પૂજા કરી, ત્યાર પછી સોનપાલે પોતાની અવસ્થા હેઠી જણી
ગુરુ પાસે દીક્ષા માગી, તેથી ગુરુએ તેનું આયુજન ભેદ ઉજેણી આવી તેને
દીક્ષા આપી અને તેની સાથે અનશન આપ્યું. આનો ઉત્સવ નાપુજ્યે કીધો.
નવ દિવસ અનશન પાળી સોનપાલ મુનિ સ્વને મયા અને તેની માંડવી
રમી અગ્નિ સંસ્કાર કર્યો. પછી સારંગપુર આદિ ક્ષેત્ર ગુરુએ પોતાના
આમમનથી પવિત્ર કરી અંડપાયત્ર દુર્ગની જત્રાએ પધાર્યાં. (કે જેને માં-
ડવમદ કહેવામાં આવે છે) ત્યાં ગુરુ ચોમાસું રહ્યા ત્યાંથી વડવાજી તીર્થની
યાત્રા બાઈજી, સોંધજી, ગાંધી તેજપાલ વગેરેએ કરાવી. આ તીર્થમાં
જાવન મળતી મડોડી પ્રતિલિ પ્રતિમા છે. અર્દાની યાત્રા કરી ખાનદેશના
દબુમારપ જરદાનપુર આવી ચોમાસું રહ્યા. ત્યાંના બાનુશેડે ગુરુને આદેશ
હઈ અંતરીક્ષ પામ્યેપ્રભુની જત્રા આવે સંઘ દાદયો, અને જત્રા કરી સોએ
પોતાનો જવ સંસ્કાર કર્યો. ત્યાંથી ગુરુ દેવગિરિ ચોમાસું રહ્યા અને ત્યાંથી
પોણ (પ્રતિદાનપુર) આવી ત્યાં જે તીર્થો હતાં તેની જત્રા કરી.

૬.

હીરવિજયસુરિને અકબરપ્રતિ જોશ.

અહીં હીરવિજયસુરિને પણ આખો કે અકબર બાદશાહ નરહી
 રે તેડું આપ્યું છે તેા અમોને મગવા કાળે જરૂર ઉપાવગથી આવશે,
 'શી કમ્પાસુવિજય ઉપાખ્યાય નરનજ વિદાર કરી સાડકી જાણે શી
 વિજયસુરિને જાણે બેઠવા, સુરિશીને આનંદ થયો, પછી કમ્પાસુવિજય
 રે કયું કે 'નમે ઉપાખ્યાય હો અને મુર્ચરદેવમાં સ્તી ધર્મને પ્રતિજ્ઞા
 થો, અને વિજયસુરિને સુરિષરે સ્થપેલ છે તેા નમે તેની આજ્ઞા સિરે વડી
 ને દેશી મગ્ગી પ્રતિજ્ઞા વર્ષે તેડું કાળે કાળે આવી રીતે રી-
 મણુ હો' શી હીરવિજયસુરિ અકબર પાસે આવવા જોશમ વિદાર
 ૧ (ફોલ્ડપુર) સીકી આખ્યા અને અકબરને અદિસામજ જેલ ધર્મનું
 કસ પુરું રીતે સમજાવ્યું. અકબરેશાહ જાડુ ખુલ થયો અને મુરને પ્રજ્ઞામ
 રી હાથની અખારિયોપણા કરાવી મુરને જમદગુર નામનું અનિકાર
 બેડા આપ્યું અને રીમુળનીયં આપું આપી રીપું અને તે ચક્રદરનારમાં
 તેના જોખ (કરમાન) પજુ કરી આખો. આવી રીતે શી અકબર બાદશાહે
 મુરને મહાનુ રીખ આખ્યા પછી મુરશીએ વિદાર કરી નારોર નમર આ-
 મમન કર્યું. ત્યાં શી કમ્પાસુવિજય ઉપાખ્યાયે પણ આવી પ્રજ્ઞામ કર્યાં આ
 વખતે વૈરાટ નમરથી હંદરાજ નામના સંધર્ષન આવી, શી હીરવિજયસુરિને
 ત્યાં જિજ્ઞાસામાં પ્રતિજ્ઞા કરવા આવવા વિનંતિ કરી ત્યારે સુરિશીએ કયું કે
 'અમારાથી આવી સહાય તેમ નથી, પણ શી કમ્પાસુવિજય મહા ઉપાખ્યાય
 છે તેને દું પ્રતિજ્ઞા કરવા જોડુ પુ'. આથી કમ્પાસુવિજય ઉપાખ્યાય વૈરાટ
 નમરમાં પ્રતિજ્ઞા કરવા ગિયાં.

૭.

વૈરાટપ્રતિજ્ઞા

શી કમ્પાસુવિજય વૈરાટ નમરમાં આખ્યા ત્યારે ભારદવાજના પુત્ર સંધ-
 ર્ષનિ હંદરાજે જાણું સામૈયુ કરી નમરપરેલ કર્યો. ત્યાર પછી દિન દિન
 ઉત્તર થવા લાગ્યા જલવાજા મહાવામાં આવી અને મુખ લખે મુખ દિને
 દંડવિદ્યારની સ્થાપના કરી. મુખનાયક શી વિમલનાથ જિનેશ્વર પંચાન્યા,
 અને ભારદવાજ (પાંચાન્યા ચિત્ર) ના નામથી હંદરાજે પાર્ષ્વજિનેશ્વરી પ્રતિજ્ઞા
 તેમાં કરાવી, તેમજ અમરજાજના નામે પ્રથમ જિનેશ્વર શી સ્વામીદેવ
 અને મુનિસુવની જિજ્ઞાસા મુરના પવિત્ર દસથી કરાવી. રાજી હંદરાજે
 સંધર્ષની ભક્તિ જાડુ કરી, સ્વામીદેવેશ્વર કર્યું. અહીંથી કમ્પાસુવિજય મુરને
 મુરનામાં વિદાર કર્યો. અહીં સુધી મુર મંજરી વાન આવે છે. રાજમાં સ્વર્ગ

ગમન થયું, ને તે ક્યારે થયું એ સંબંધમાં કંઈ પણ ઉલ્લેખ નથી. રાસ સં. ૧૧૫૫ ના આશો માસની શુદ્ધિ ૫ ને દિને રચાયેલો છે એવું જણાવેલું છે.

૮.

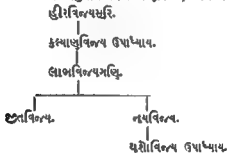
રાસકાર-જયવિજય.

જયવિજય એ ઉક્ત ચરિતનાયક શ્રી કૃત્યાણુવિજયના પોતાના શિષ્ય હતા અને તેમણેજ આ રાસ રચ્યો છે એટલે તેની વિશ્વસનીયતા પૂરવાર થાય છે.

૯.

શિષ્ય પરંપરા.

શ્રી કૃત્યાણુવિજય વાચકના વંશજ મહા મહોપાધ્યાય ન્યાયાચાર્ય શ્રી યશોવિજયજી હતા એમ અનુમાન કરતાં જણાય છે, અને તે આ રીતે:—

મારણ કે શ્રી યશોવિજયજી પોતાના ૩૫૦ આચાર્ય આવનની પોતાની પ્રશસ્તિમાં જણાવે છે કે:—

હીર ગુર શિષ્ય અવતંસ મોટો દુઓ, વાચકરાજ કૃત્યાણુવિજયો;
હોમ ગુર સમવડે રાજ અનુયાસને, શીષ તસ વિપુલવર લાભવિજયો.
શીષ તસ જીતવિજયો જ્યો વિપુલવર, નયવિજય વિપુલ નમ મુગુર બાયા;
રદિય કાદીમડે ગોદથી મેં બલે, ન્યાયદંડન વિપુલભાવ બાયા.

આમાં યશોવિજયજી ઉપરોક્ત વંશપરંપરા આવે છે અને તેની સાથે આપણા ચરિતનાયકને હીરવિજયચરિના શિષ્ય સમુદાયમાં અવતંસ એટલે મુકટ મહાન વખતે છે, એટલુંજ નહિ પરંતુ વાચકોમાં-ઉપાધ્યાયોમાં રાજ સરીખ અને રાજાનુયાસનમાં-ન્યાયકરણ રાજમાં શ્રી હોમાચાર્ય સરીખ જણાવે છે.

આ સિવાય વ્યાખ્યાનકાળમાં યજ્ઞ કૃત્તજ, ઉપદેશમાળાપર દીક્ષા રચનાર કવિ લાભવિજય પણ શ્રી કૃત્યાણુવિજય ઉપાધ્યાયની શિષ્યપરંપરાથી યોગ્ય છે. જુઓ પ. ૨૨.

શ્રીમદ્ સત્યવિજયલ.

૧૯૧૮-૧૯૧૯

૧.

જાન્ય. આપે ઉપરેલ.

હાથમાં મળવા દેટી ઓળખાતા સપ્તદશ દેવમાં હાથમાં નામનું
 હું અહીં રેહર સુરો મળેલો હતો. દુઃખ ઓળખા વીરવંદ નામે
 વસવા હતો, અને તેની માથાનું નામ વીરવંદ હતું. બીજો હોય,
 તેમને શિવદેવ નામનો પુત્ર થયો. જાડવણમાં તેને પદ્મ પ્રભે સુરી
 ના હતો. એક દિવસ ત્યાં એક મુનિદેવ પધાર્યા, તેણે હાથમાં પિયને
 ને હાથ પી, અને કહેદેવી કનિષ્ઠે પધાર્યા. આ અને નામને દિવસ
 ને રાત્રી આપણે મહા હાથમાં કરી. આપણે શિવદેવ ઓળખા ને થયો
 હો અને તેણે માથાને નમવો ગળા હાથમાં પાડી માથાને કહ્યું કે 'તું
 કુમાર' (હાથમાં સ્થાપના કરી). દિવસ કે તે તે પધાર્યા આપણે તેમની
 હાથમાં દિવસ સમારંભ કર્યું. ત્યારે શિવદેવે કહ્યું કે તો મન્ન સુવિદ્ય-
 સુરી વિધિ કરવાર છે અને તેમાં મુદ્દ સમાવર્તી-ત્યાં છે અને તેમાં
 શિવદેવની પૂજા કરી કરવા છે તે મન્નમાં હું સંવત્ર લેવાનો છું. અહીં
 મન્નમાં તદ્દય-મન્નમાં પુત્રનું મન સ્થિર થઈ શો વિશ્વવિદ્યાર્થિ તેમના
 પુત્રે તેમની પત્ની કલ્યાણીના દિવસ ૧૪ વાંસની ઉંમરે હાથમાં નામ સત્ય-
 વિજય આપણમાં આપ્યું.

૨.

અભ્યાસ. વિષેદાર.

આ પાડી રાત્રી વિદ્યાનું અભ્યાસ નોનંદુનિ કહેલી રાત્રી હાથમાં
 અને કાનૂન વિધિ કરવા હાથમાં આપણી વિધિ મહા વિશ્વવિદ્યાર્થિ પાડી અને
 સંવત્ર પેટની પુત્ર ઓળખાતા. પાડી તેમણે મન્નની પરિસ્થિતિ લેવા
 તેણે કો અભ્યાસ શો વિશ્વવિદ્યાર્થિ રાત્રી હાથમાં પાડી અને વિદ્યાર્થિ
 મેં 'સત્ય' માં લખે છે કે—

• શો અભ્યાસ પાડીને, શો વિધિ કરવાર
 વિધિ અભ્યાસ કરવાર હો અને શો ગણેર.

શ્રી ગુરુચરણ નમી કરી, કરજોડી તે વારોરે;
 'અનુભતિ જો મુજને દિયો, તો કંઈ ક્રિયા ઉદારોરે. શ્રી.
 કાલ પ્રભાણે ખપ ખર્ચ, દોષી હલુ કર્મ ફલેવારે;
 તપ કંઈ આલસ મૂકીને, માનવ ભવનું ફલ લેવારે.' શ્રી.
 ગુણુવંત ગુરુ ધણિ પરે કહે, 'યોગ્ય બાણીને સુવિચારોરે;
 નિમ સુખ ચાપ તિમ કરો, નિજ સફલ અવતારોરે.' શ્રી.
 ધર્મ માર્ગ દીપાવવા, પાંગરીયા મુનિએકાકીરે;
 વિચરે ભારંડની પરે, શુદ્ધ સંયમનું ફિલ છાકીરે. શ્રી.
 સહે પરિપદ આકરા, શોષે નિજ કોમલ કાચારે,
 ક્ષમતા સમતા આદરી, મેલી સદુ મમતા માચારે. શ્રી.

એક દિવસ શ્રી સત્યવિજયજીએ શ્રી વિજયસિંહસુરિને કહ્યું કે 'આપની આગી હોય તો હું ક્રિયોદાર કરું. દ્રવ્ય, સ્ત્રેષ, કાલ અને ભાવ પ્રમાણે સંયમ પાળું.' આચાર્યે કહ્યું કે 'જેમ સુખ ચાપ તેમ કરો (જહા સુલ્લે દેવાણુપ્પિયા).' આથી સત્યવિજયજીએ ધર્મમાર્ગને દીપાવવા ભારંડ પક્ષીની પેઠે અપ્રમત્તપણે એકાકી વિહાર કર્યો.

૩.

વિહાર.

મેવાડના ઉદેપુરમાં ચોમામું કર્યું. ઘણા બોકોને પ્રતિબોધ આપી ધર્મમાં સ્થિર કર્યો. જૂઠું જૂઠું તપ કરવા લાગ્યા ત્યાંથી ભારવાડમાં આવ્યા. ત્યાં પણ નૈનધર્મ ઘણાને પમાડ્યો. પછી મેવાડ ગામમાં કે ન્યાં શ્રી આનંદધનજી પણ તે પ્રમંત્રે રહેતા હતા અને ન્યાં હાલ તેમની દેરી છે ત્યાં આવી ચોમામું કર્યું. અહાથી વિહાર કરતા નાચોર આવી ચોમામું કર્યું, ત્યાંથી જોધપુર ચોમામું કર્યું. એમ દેશ વિદેશ અપ્રતિબંધપણે વિહાર કરી ભેડોપર પરમ ઉપકાર કર્યો.

૪.

પન્થાસપદ સં. ૧૭૨૬.

શ્રી વિજયસિંહસુરિના પદાંતીક શ્રી વિજયધર્મસુરિએ પોતાના હસ્તાથી સોગન્ત ગ્રામમાં સં. ૧૭૨૬ માં સત્યવિજયજીને પન્થાસ ૧૬ આવવામાં આવ્યું હતું. અહાથી પોને સાંઠી ચોમામું કર્યા પછી ગુજરાતમાં અનેક સ્થળે વિહાર કરતા કરતા શ્રી સત્યવિજય પાટણ આવી પહોંચ્યા.

જ્યારે બુદ્ધ જદ્દ થઈ ગયા. અને પમમાં આલવાની સકિત ન રહી ત્યારે અણુહિસપુર પાટલુમાં આવી રહ્યા.”

આ વાતને આ રાસમાંથી ટેકો મળે છે. જુઓ ૪, ૧૧૪ માં જણાવેલ છે કે.—

‘ધર્મમાર્ગ દીધાવવા, પાંગરીયા મુનિ એકાદી રે;
વિચરે બારંકની પરે, શુદ્ધ સંયમસ્થું દિલ જાકી રે.
સહે પરિપહ આકરા, સોપે નિજ કોમલ કયા રે;
ખમતા સમતા આહરી, મેલી સદૃ મમતા માયા રે,
કાપો વિદાર મેવાડમાં, ઉદેપુર કિયો ચોમાસો રે;
ધર્મ પમાડવો લોકને, કાપો તિહાં ધર્મનો વાસો રે.
હો હોને પારણાં કીધાં, તપ જસ ન પારો રે;
કાયા કીમી દુખગી, કરી અરસ નીરમ આદારો રે.

વળી અધ્યાત્મરસિક વનવાસી શ્રી આનંદધનજી મહાત્મા ધણે ભાગે મેડનામાં રહ્યા હતા એવું લોકકથા પરથી જણાય છે, અને ત્યાં સત્યવિજયજીએ ચોમાસું કર્યું હતું એ રાસમાં આપેલ છે. તેમજ શ્રી આનંદધનજી, શ્રી યશોવિજયજી, શ્રી વિનયવિજયજી, જ્ઞાનવિમલસુરિ નથા શ્રી મ્હાનવિજય ઉપાધ્યાય આદિ સમકાલિન હતા એ નિર્વિવાદ છે.

(૨) ચોતે કયા દેશના હતા

સુવેગી પદ્માવલિના આધારે સત્યવિજયજી મેડપાટ (મેવાડ) દેશના હતા અને તેની આ નિર્વાણ સાક્ષી પૂરે છે; પરંતુ યતિવર્ગની પદ્માવલિમાં ને મધારના શાંતિનાથ આવક હતા એમ જ નીકળે છે તે સત્ય હોવાનો સંભવ નથી.

(૩) પીતલસ્તંભિકાર.

આ વખતમાં સ્થાનકવાસી (અમર્તિપૂજક) પંચ વિધમાન થયો, અને તેના સાધુઓ પશુ સ્વેનવસ્ત્ર પહેરના, તેથી સ્વેનાંજરીય મૂર્તિપૂજક અને તેમની વચ્ચે ભેદ જાણવાનું જરૂરર રહ્યું નહિ, તેથી કેટલાક સાધુઓએ પીનવસ્ત્ર પહેરવાનું સ્વીકાર્યું. યતિની પદ્માવલિ જ્ઞેનાં શ્રી યશોવિજયજીએ કાથીયાં કર્યા હતાં એમ જણાઈ આવે છે અને તેની સાથે વિજયપ્રમસુરિને શ્રી સત્યવિજય મંજુએ ન વાંધા અને સામા પડી કાથીયાં વસ્ત્ર ધારણ કર્યા એમ યતિની જૂદા પદ્માવલિમાં જ્ઞેવામાં આવે છે. આનો નિશ્ચય આ નિર્વાણ સમયે જોઈ નથી, પરંતુ શ્રી સત્યવિજયજીની ગ્રંથ પરંપરામાં યરેલા (જુઓ આગળ) પંડિત વીરવિજયજી આ સંબંધે કંઈ ઉલ્લેખ

૭ તે ગણ્યે, તેજો પોતાના પશ્ચિમપૂર્વ સહ ગણ્યે સંકેતેના
 ૮માં પેતાની જો પ્રકાશિ આપે ૭ તેમાં નીચે પ્રમાણે દર્શાવ્યું છે:—

- ૧ વચન-૭ માનવ કાષ્ઠાપત્ર, વિભાજન કરી ચાલ્યું:
 ગમ દોડિશ બેઠું ચડું, કુંજીલ રૂં મર્યાદા
 વિભાજન કરી ગમ પદ્મર, કુંજીલ ગામલ સિદ્ધિ:
 ગામલ દિવ્ય મુરખરો લાલ, લક્ષ્મણી દોડા:
 સંધ સુરેષ દેવ શિલો, મર્યાદા નિર્ધાર કરી:
 વિવિધ મર્યાદા સંગ રોષો, નિર્ધાર કરી પાને દેવ:
 મર્યાદા દિવ્યપત્ર મર્યાદા, મિત્ર વેંચે લક્ષ્મણ:
 કરિશ આને વિભાજન વિષયે, મર્યાદા ચાલ્યું:
 'કુંજીલ નરિ લેશે સદા, કુંજીલ શિલો કલ્યાણ:
 રહે સ્ત્રી 'આ' સ્ત્રી ૭ ઉપરિ, ગમ રત સહ મર્યાદા:
 એમ રહી સંગ સદાચાર કરિશ, સખને લગ મુખ્યરી:
 સત્કર્મણ સંસ્કારી આજી, કુંજીલમાં વસ્યરી:
 સખની સુખે તેજો નિર્ધાર લાપે, વિભાજન કરી ચાલ્યું:
 મર્યાદાએ રૂં નિર્ધારી, સંગેમય કુંજી આપ્યું:
 રશિ લેલ રહી લગ વરે, લેલ પાત્રે લક્ષ્મણ:
 કરી પાત્ર રહે સુખમ ગમ, લાલ લગ ગલ પાત્ર:
 કુંજી સંગેમી સ્ત્રી નિર્ધાર, સોલે સંગેમ પાત્ર:
 વિષ મર્યાદા એ રહે રહીએ, રહી તિલક ૭ આપ્યું:
 આરંભકારી સ્ત્રી એમ વરે, આરંભકારી રોષ:
 રો નિર્ધાર સ્ત્રી મર્યાદા, પશુ કિલ્લકાલ વિરોધ:
 મર્યાદા લગાવી લગાવણી, રમણી પશુ લગી:
 મર્યાદા-વચન-૭ રૂં વનમાં કાષ્ઠાપત્રી ગમ્યા પમેલ થી વિભાજન
 રેવરિ વચ ૭ મેનું ચડું (મર્યાદા 'સંગેમ'—સંગ) મુર ગમ દોડિશ
 કુંજીલમાં સંગે મર્યાદા ૭: તેના પદ્મર, કુંજીલ રૂં લક્ષ્મણમાં સિંધ
 ગમ વિભાજન કરી વચ, અને તેના દિવ્ય, લક્ષ્મણી લક્ષ્મણ-અંતિ
 રમેલ દેવગણ (સત્કર્મણ) સ્ત્રી પદ્મરો લાલ વચ.
 રો દિવ્યપત્રી સુરેષ સંગે આરંભકારી સંગે પ્રમાણે તેને કરિશ
 આપચ ભેગો મર્યાદા (થી સત્કર્મણ) પેટને કરિશ આપચ મર્યાદા
 સંગે સ્ત્રી સ્ત્રી લગના મર્યાદા સંગે અને વેંચાલગું પેટનું મિત્ર
 સંગેમર્યાદા રહેલો દાસનામાં પ્રવર્તિતવિષયકું રોષી (થી વિભાજન)

સુરિ પાસે વિનય અને વૈરાગ્યથી પોતાના મનની વાત પ્રકાશિત કરી કે 'હે સ્વામિનૃ! મારે સુરિ પદવી લેવી નથી. મારી ઈચ્છા તો કિંથા ઉદ્ધાર કરવાની છે તો તે કરીય'—ત્યારે સુરિએ કહ્યું કે "આ માદી-મગ્ધમાદી તમારે શિરે છે અને તમારે વચ તમારી આગ્રા નીચે સૌ મુનિપરિવાર છે." આમ કરી તે સુરિવર સ્વને સિધાવ્યા, અને તેમણે કહેલું કથન મંથને સુળાવતાં સત્ય-વિજય પંચાસી આગ્રા મુનિમણમાં પ્રવર્તી. ૩

શ્રી સત્યવિજયજીએ મંથની આથે પોતાને દાયે રટી વિજયપ્રથમે સુરિપદપર સ્થાપ્યા, અને મગ્ધનિજા રાખી ઉમ્મવિદાર કરી કિયોદારથી મં-વેમનો સત્ય ગુણ વ્યાપ્ત કર્યો જેની રીતે છેરથી જ્વળ રેખાને લોકો ચૈત્ય-જિનાશય દોનું જોઈએ એવું અનુમાન કરી દાય જંતરે હં-વંદના કરે છે, તેવીજ રીતે સત્યવિજય ગણિએ રંગિન-રંગેષા (પીત) વસ્ત્ર અંગિતાર કરેલા દોવાથી તેને તેમજ તેના પરિવારના આધુઓને ને વસ્ત્ર ઉપરથી તેઓ ખરા સંવેગી દોવા જોઈએ એમ અનુમાન કરી લોકો તેમને વંદના કરે છે આ શ્રી સત્યવિજયજી એવા પ્રભાવક દના કે તેની મમક્ષ શ્રુતિ (શ્રી વિજયપ્રથમ સુરિ), પાત્રો ઉભા રહેતા દના-માન આપના દના, અને તેના પદમાન્કિ-પોદારના પદ્મમાં વાયક શ્રી જય (યશોવિજયજી) દના. ૪

સિકાંત એ વાળી સાક્ષી પૂરે છે કે મંવેગી મુનિ, નિરંદા મદગ્ધ, અને સંવેન પક્ષી (સંવેગીને અનુમોદનારા) —આ ત્રણ, સિરમાને સર્વ સકનારા છે; પરંતુ (કલિયુગનું મદાત્મ્ય કંઈ એવું છે, જુએ!) આપ સુદક્ષિ પોતે સુરિ દના જ્યાં આપે મદામિતિ સુરિ ન દોવા જ્યાં તે ઉમ કિંથા પારી દોવાથી તેને વંદના કરવા દના, અને તેના કમ એ ત્રણ પાત્ર સુધી રહ્યા પણ પક્ષી ન રહ્યા કારણ કે કલિયુગની વિશેષતા છે આ ના. ૧ હંત આપે છે જેમ આપું નમર પેલા જનાવનાં જથ પોવાથી મનુષ્ય મુખ અને રાજા અને પ્રધાન કે જેઓ તે જથ પાંચ ન દોવાથી પ્રજા ગજ દના તેઓને પણ તે માંડાઓમાં જગતું પદ્મ (કારણ તેમ ન કરે તો તા. ૧૦ તેઓને ત્રાસ આપ્યા વગર ન રહે) તેમ કલિયુગ આવશે મયો તેમ કિંથા એકી થઈ નહીં, અને કિંથા પ્રતે જોઈએ તેવું માન પણ ન મંદુ. તેથી કિંથાપદ્મજીને કિંથા ન કરવાનું આથે સ્વાધી લેવું પદ્મ.

(૧) કિંથાઉદ્ધારમાં શ્રી યશોવિજયજીની સદાય.

પૂજા શ્રી જિનદત્ત રૂપિયા શ્રી સત્યવિજયજીના સમના કિયોદ- ૧૦ વનાં કે. ૧૦ પણ ત્રણવર્ષી હતું એવું કહેલું નથી, ૧૦૭ ૬૫૦ જાના ૧૨ થી વીરવિજયજી રાત્રિને આવેલી પ્રદક્ષિનાં 'જયક જયક નમ પદ્મ'.

ચોખ્ખું લખેલ છે. આ સંબંધમાં વીરવિજય ૧૬ માં સેનામાં થઈ
તેના પહેલાંને સમય જોઈએ તો વિદેશ સમર્થન મળે છે, કે શી યથો-
ચિત્તે સંદર્ભ આપી છે.

શી યથોચિત્ત પેટે ૩૧૦ મથાના સવનને જતે લખે છે કે—
પાત પટે વિજયદેવસ્ટ્રી સર, પાટ ૧૨ મર વિજયસિંહ યોરી;
જમ દિન યીખથી માર્ગે એ અનુસર્યો, લેદથી સરિ ટીકી કુખનિ યોરી.
આપાપર મં. ૧૮૩૦ માં ટોચે દસ્તાવેશ શી પદ્યવિજય અર્થ પૂરે
કે—

“ વગ્ન તેને પાટે શી વિજયદેવસ્ટ્રી યથા, નથા તેમના પાટે શી
વિજયસિંહસ્ટ્રી તે મચ્છો બાર વહેવાને જમ સમ્પાન યોરી યથા જેમની
દિનચોખ્ખાપાટા પડ્દને મેં એ સંવેન માર્ગે આપ્યો, એટલે એ બાવને શી
જયેવિજય ઉપાધ્યાયે પણ એમની આપા પામીને કિષ્કિંદાર ક્યો,
નથા શી વિજયસિંહસ્ટ્રી સિખ અનેક દગ તેમાં સરર સિખ સરસવતી
ખિરકારી દગ તે સર્વમાં મહોદય સિખ પડિત શી સત્વવિજયમણી દગ
તેમજે શી પૂજની (વિજયસિંહસ્ટ્રી) આપા પામી કિષ્કિંદાર ક્યો તે
માટે એમ ક્યું ને માર્ગે એ અનુસર્યો એ સંવેન માર્ગે આપ્યો, ને આદરવા
શી લીધાર આપ મર આપ, બપાઈ કુખનિઝામદાર યોરી ટીકી મર્.”

(૫) સમકાલિન વિદ્વાનો.

શી સત્વવિજય પંચાલને સમય જલ્દ કાઢવતો છે અને તે સમ-
યમાં ને ને પદ્યવિજય, પ્રતિબાધાથી પૂરેલે યથા છે તેથી લેનસમાજને
આદેશ સંસ્થાન મળ્યો છે આ વખતે વિદ્વાનોને સમકાલિનોમાં હતો,
જેમનાં કેટલાકનાં નામો આપે છે. શી વાચકવર ઉપાધ્યાયશી યથો-
વિજય, શી વિનયવિજય ઉપાધ્યાય (કે જેનું ચરિત્ર ‘નપાસિકા’માં જુઓ),
અનિલકાંતિક વગવાસી શી આનંદચનન, ઉપાધ્યાય શી માનવિજયમણિ
(‘ધર્મસંમેલ’ ના સ્વરૂપ), શી સ્થાન વિજયસ્ટ્રી (કે જેને ‘વિમલ’
હતું કહી વિદ્યમાન છે), ધર્મચરિત્રમણિ, રામવિજય, ભાવપ્રમુદસ્ટ્રી
આ જલ્દએ ધર્મસંકલિત કુખવાની બાપમાં મહી સદિતપાત્રે પછા વેમ-
પૂર્વે દારી રાખી છે. દમ્પત્ત દિગંબર કવિ જનારસીંહસ (સમયસારના
સ્વરૂપ) પણ આ સમયે વિદ્યમાન દગ. તેમજ અન્ય કોઈએમાં રામદાસ,
કુમારમણિ દગ કે જેમજે જાણીતાંધાન અપૂર્વ સંતોના મહા સમાજ સુ-
ધારણા અને સંસ્કૃતિવિનિ મટે દેવગ દેવલ ક્યો છે, અને મુખવામાં કવિ
પ્રેમાનંદ, રામચ અને અખતે પોતની માળવિકાથી મુખવાને મળતો છે.

સાસકાર શ્રી જિનદર્શન.

આ સાસ તેમજે મં. ૧૭૫૬ ના મદદ મુદ્દ ૧૦ મીએ રચેલ છે તેને ખસારમચ્છન્ન કાગ, છતાં તપમચ્છન્ન જન્વાસ પ્રખર શ્રી સત્યવિજયપદ્મો ચન પોને રચ્યો છે, એ જરથી મચ્છન્નેની દુકી દિષ્ટિ તે જખતે નદોતી એમ જખાત છે. તેઓની જલપરંપરા નીચે પ્રમાણે હતી.

મજિનમચ્છરિ (ખસાર મચ્છ ૧૫ મી પાટ.)

શાંતિદર્શનિ (સાચા)

જિનદર્શ

આમની કુનિઓ આ સામ નિચાવ નીચે પ્રમાણે જપચ્છ છે:—

- ૧ કુનારપદ્મ સાસ સં. ૧૭૪૨ આદ્યો મુદ્દ ૧૦ પાટખ.
- ૨ ઉનામકુમાર ચરિત્ર ગણ મં. ૧૭૪૫ (૭૭) (મુદ્દ પેઠ માગર ઠલિ) આદ્યો મુદ્દ ૫ પાટખ.
- ૩ વિલિનિચાનક વિચારસાર-કુદ્યવિચાર ચન્ન (અનિદ્ધ. કલ નીમચી માણે)
- ૪ સમયેલ

(૧) જંમચા આદ્યની સમય પ. ૩૧ સમયપદ્ધતિ (શ્રીમચી માણે)

(૨) પાંચોકાંચ શીખ મુજો પંદુ આમ પ. ૧૦૦ " "

(૩) મુગર પચીલી મુગર પિલ્લોડખ આચારે પ. ૧૨૪ " "

(૪) શાંતનુજિતિ ૩૩ શીખ પો નેમનચેલ પ. ૪૪૩ " "

(૫) કંઈ જાનિતિ કંઈ જાનિતિ પંખાં પ. ૧૦ " "

(૬) આચારી ૪૨જાનિ આચારી નું ૩૩ પાટખ પ. ૧૫ " "

(૭) સિદ્ધાન્તની શ્રી સિદ્ધાન્ત પંચક રચાવે પ. ૨૪૮ જન પુણેલ

- ૪ સાર્વ જીવન પદિદ્ધતિ ચન્ન મં. ૧૭૫૪ (નિર્ધિ પંચક આચારી)
- આચાર પ. ૮ પાટખ

- ૫ ઉદવિતિ ખસારવ ચન્ન

• શ્રી જિનદર્શનપદ્ધતિ ૫૪૪૮ (કાનચ) જિનદર્શનપદ્ધતિ જિનદર્શન આચારી ૫૪૪૮ મુજોદર તેલે, તે. ૪ જનપાંચકાંચ મુજન. ૫ જીવન, દિપાન્ત ૬૦૬. ૫ પાટખ ૬. ૧૭૫૪ ના આદ્ય ૫૪ ૧૦ ને વિધે અ. અને ૫૪૫ ૫૪૫ ૬ ૧૭૫૪ ના ૫૪

શ્રી કર્પૂરવિજયગણી.

૧૪ ૧૧૮-૧૨૫.

શોનન વીરમુખી પરંપરાએ નીચેના તથામજી ૧૩ થી ૫૦ થી વિજયસિંહચરિ ૫૫, તેમજ સિખ પંચામ થી સત્તવિજયમજી ૫૫ અને તેના સિખ થી કર્પૂરવિજય ૫૫

૧.

જન્મ, જામ, માતૃપિતા.

જન્મદિવસ ભરતપેશમાં આવેલ થી ગુર્જરેશમાં પાટલુ નામનું પ્રસિદ્ધ શહેર છે. આ પાટલુ (પતલ) નગરમાં જ્યેષ્ઠરા પાર્શ્વનાથની ૧૩મ પ્રતિમા વિરાજે છે, ચિંતામણિ અજ્ઞાનપણે મળ્યેલસર છે, આ નગર થાણે તારામ પાર્શ્વનાથ છે એમ અનેક દેવમંદિરો છે. આ પાટલુ ચળવીર થી વનરાજે સ્થાપેલું અને અહીં થી હેમચંદ્રાચાર્યે કુમારપાત્ર ચાલને પ્રતિભાષી રીતે જન્મ્યાવેલ. આથી પ્રસિદ્ધ પાટલુનગરની થાણે વામરોક કરીને જામ આવેલ છે, તેમાં પારવાક વંદના લીમટસાદ નામના મુખપત્ર વસ્યા હતા, અને તેને ઘેર વીર નામની પત્ની હતી. તેમને એક પુત્ર થયો તેનું નામ જન્મ થયે જાર દિવસે કદાનજ આવવામાં આવ્યું. પછી મા અને નંને મરણ થામાં, તેથી કદાનજને પાટલુમાં પિતાના કુઆને ત્યાં આવવું પડ્યું.

૨.

કુરુસમાજમ, દીક્ષા.

કદાનજ દ્વાર જાંને થયો ત્યારે થી સત્તવિજય ગુરુ વિહાર કરતા પાટલુમાં આવી બિરાજ્યા. આખ્યાનવાળી જુદુ સરંજ અને સચોટ હતી. આથી કુમાર કદાનજને વૈરાજ આવવા દીક્ષા લેવા માટે કુઆની સંમતિ થઈ ગુરુ થાણે તેજે દીક્ષા આપવાની થામના કરી.

ગુરુએ દીક્ષા પછી કુમાર છે, તેથી તે લેસ પહેલાં પાટલુ વિચાર કરવાની જરૂર છે એમ કહ્યું. કુમાર તીર્થેન્દ્રચાર્યે હતો અને તેથી દીક્ષા અંગિઝાર કરી. ગુજ મુદતે સં. ૧૦૨૦ ના મામસર શુદ્ધિમાં દીક્ષા આપી થી કર્પૂરવિજય નામ આપવામાં આવ્યું.

દિનનિર્ધારિત સંધ્યા આચાર પાત્રી ચાલુદન્ધાલ કરવા લાગ્યા અને ગુરુ સાથે વિહાર કરવા લાગ્યા. આવતવ્યક્તિ સ્વેપન પાત્ર કહ્યું. થી વિજયપ્રદમ

૧. વિજયપ્રદમચરિ—(તથામજી ૧૧ થી ૫૦. વિજયસિંહચરિ ૧૧ મ ન લેખકે તે) જન્મ સં. ૧૧૭૭ ના કુઆ મનાડાપુમાં, દીક્ષા સં. ૧૧૮૦

સરિએ આણંદપુરમાં કર્પૂરવિજયને ચોખ બધી પડિતપદ આપ્યું.

૩.

વિહાર, સિધ્ધ.

સં. ૧૭૫૭ ના પોપ માસમાં તેમના ગુરુ શ્રી સત્યવિજય પંન્યામ સ્વર્ગસોક સિધાબા, અને તેના પટધર તરીકે શ્રી કર્પૂરવિજય નિભાયા. આ પછી શ્રી કર્પૂરવિજયે વઢીઆર, આરવાડ (મરચલ), ગુજરાત (ગુર્જર), સોરઠ, રાજનગર (અમદાવાદ), રાધનપુર, સાચોર, સાદરા, સોજાંત્રા, વડનગર વિગેરે સ્થળે ચોમાસાં કર્યાં. દેશવિદેશ એમ બધે સ્થળે અપ્રતિબદ્ધ પછે વિહાર કર્યો. બે સિધ્ધ નામે શ્રી વૃદ્ધિવિજયગણિ તથા શ્રી ક્ષમાવિજય પંન્યાસ (જેનું ચરિત્ર આ પછી જોઈશું) થયા, રૂદાવસ્થા થઈ હતી એટલે છેલ્લે પાટણ ચોમાસાં કર્યાં. અહીં ઉપધાનમાધારોપણ અને બિંબપ્રતિષ્ઠા આદિ અનેક સુકૃત્યો કરાવ્યાં.

૪.

સ્વર્ગવાસ.

પાટણનગરમાં સંવત્ ૧૭૭૫ ના આવણ વદિ ૧૪ સોમવારે પુણ્યવિજય મુદ્દતે અનચન કરી શ્રી કર્પૂરવિજયે સ્વર્ગગમન કર્યું. ભક્ત આવક શ્રાવિકાઓએ નવખંડ માંડવી સ્ત્રી તેમાં ઉક્ત મુનિવરના ચરીરને પધરાવ્યું. સંધ વાજતે માજતે ચોટા વચ્ચોવચ્ચ થઈ નીકળ્યો. સોનારૂપા નાણું ઉછાળ્યું. 'જયજય નન્દા જય જય ભદ્રા'નો આયોધ કરતા કરતા આમની બહાર દાહક સ્થળે આવી શિખિકા ઉનારી અને ચંદન વગેરે સુગંધી કાદથી દેહનો અભિસંસ્કાર કર્યો.

બે સ્યુબ પહેલાં હતાં, તેમની પાસે ત્રીજો સ્યુબ તેમનો થયો. આમની પાટે શ્રી ક્ષમાવિજયજી આવ્યા. કર્પૂરવિજયે કંઈ પણ કૃતિ કરી હોય તેમ બધાનું નથી.

૫.

રાસકાર.

રાસકાર શ્રી જિનવિજય છે કે જોઓ ચરિત્રનામક શ્રી કર્પૂરવિજયના પટધર શ્રી ક્ષમાવિજયજીના સિધ્ધ છે અને જેનું ચરિત્ર આપણે હવે પછી જોઈશું. તેમણે આ રાસ વડનગરમાં ચોમાસું રહીને સંવત્ ૧૭૭૮ ની વિજ્યાદશમીને રાત્રિવારે રચ્યો છે.

પંન્યાસપદ સં. ૧૭૭૧ માં, સરિપદ અષ્ટાદશમાસમાં સં. ૧૭૧૦ માં મળ્યું. પોતે સરિપદ વિજયરત્નને નાચોરમાં સં. ૧૭૩૨ માં આપ્યું. સ્વર્ગવાસ ઉના ગામમાં સં. ૧૭૪૬ માં કર્યો. પોતે શીલવંત, બામ્બવંત, સોબાગી થયા. અનેક જિનજિન પ્રતિષ્ઠાસંચ કીધા. પિતાનું નામ રા સુવગણ, અને માતાનું નામ બામ્બી હતું.

શ્રી ક્ષમાવિનય મણી.

૧૪. ૧૨૧-૧૩૧.

૧.

જન્મવર્ણન

જન્મકાળના ભાગ્યેયમાં મારાચી (મારવાડ) રહે છે. કે બાં
 મારાચી (બાં ૧૧૧) મુમત્સુમ વિદ્યા રહો છે; તે મિત્ર ૩૫૨
 વિમલસાહે અને સોનેલા પાન્ની-પાવન લાખ વાળી જિનધારી
 રહ્યાં છે, અને વગુણ મંત્રીએ પાર મોડ વેપન લાખ મારની
 મારિ રહ્યાં રહ્યાં જોડાઈના રોષના મારે નવ નવ લાખ ખાંડા છે,
 અને રસી રહેલી નેપાળી છે અને તેમાં શી મારનાવને ૫૫૨૫ છે,
 વગુ મુલનાશ શી મેમિનના નિમ સુધે બીલાં અને નિંબે ભરાયાં
 છે. રસો નહ પણ જાણ્યો છે, આ આગ ૧૧૧ પાસે પાવંડા રીતે
 મુમ હતું ત્યાં શી પાવંડાવનું મુમ મારિ છે. અહીં એમવંડના અને
 આમુદ્ય રોષને રાહ રહો નામને વલિ રસો રહે અને વનાં નામની
 તેને શી હતી તેમના પો મુમત્સુમ સુમિત મન રહો અને જન્મ થય
 ૧૫૧ તેનું નામ એમવંડ પાવંડામાં આમુ. (મંવ ૧૭૨૨ માં) કમાર
 એમવંડનું ૧૫૧ મોડ મારાચી અદમ્યપામાં અવચાનું થયું અને ત્યાં
 એ ૧૫ નામે પ્રિયાપુરમાં કમારે લીધે

૨.

મુમત્સુમના દીકરા.

વગમત્સુમી રેત્યામી પો શી વિદ્યાવિદ્યારિ થય, તેમના શિષ્ય
 શી સત્વિવિનયમણી થય અને તેમના શિષ્ય શી કુમુદવિલ થયા અને
 તેમના શિષ્ય શી શુદ્ધિવિનય મણી શી વિવિધમત્સુમિ આરોધથી પ્રિયાપુરમાં
 એમવંડને કમાર પાવંડા શી શુદ્ધિવિનય મણી રોષના મુમ આપના ત્યાં કમાર
 એમવંડે આવી તેનું મવલુ મુ. અને તેથી રેત્યાર અસ્થિર છે એનું લામું
 અને વેગમ પર એમવંડ મન મુ. ૧૫૧ તે મુર પાસે ૨૨ વાંની કમાર
 વંવ ૧૭૨૪ મો મુ ૧૩ ને દિને દીકરા લીધી અને નામ ક્ષમાવિનય
 મણું. આ મુમે વગમત્સુમી રોષના કમાર પાવલુપત્ની સીમમાં તેનું
 સ્વર એવ મારાચી ૧૫ વરથી મજી નમારં વામં આ ૧૨થી મુરમે
 મણું કે આ મુનિ કુમુદવિનય આધારપ થયે.

વિહાર-યાત્રા.

વિહાર કરતાં જોઈતા ગામ આવ્યા. ત્યાંથી જુદે જુદે સ્થલે યાત્રાએ વિહાર કર્યો, આજુ, અચલગઢની જગ્યા કરી સીરાહી આવી વીરપ્રભુને વાંધા, જીવિત પ્રભુને વાંધા પછી વસંતપુર કે જ્યાં આદ્યકુમારની ચોરી છે ત્યાં આવ્યા, ત્યાંથી સાદડી, રાણકપુર, ધાણેર, વીળ, લોદાણ (શ્રી આદિનાથ પ્રભુનું મંદિર છે.) વરકાણા (પદ્મ પ્રભુની પ્રતિમા છે) નાદોલ, નાંડુલ વગેરે તીર્થ કર્યા. પછી ઉદયપુર, કુંજરપુર, સાગવાડી, ધુસેવી (ધુસેવા,) ઇંડર, વડનગર, વીસલનગર આદિ સ્થળે વિહાર કર્યો.

ગુરૂ સ્વર્ગમગન.

ગુરૂ શ્રી કુર્પૂરવિજય અમદાવાદ હતા. ત્યાં ક્ષમાવિજયને પટપર સર-સપુરમાં (પરાનું નામ) બેસાડી પોતે પાટણ તરફ વિહાર કર્યો. ગુરૂ બહુ જલ્દ થયા હતા તેથી શુભ્રૂપા કરવા સિખ સાથે રહ્યા. એક નગરમાં ઉત્સર્ગ પછે એક કરતાં વધારે ચોમાસાં મુનિથી ન રહેવાય એમ યાત્રાને ઉત્સેખ છે પરંતુ અપવાદે—જલ્દવરયા અને વ્યાધિના કારણે દય જાર ચોમાસાં કર્યા, અને અમદાવાદ શહેર અને પરામાં રહી દેશના દેવા લાગ્યા. અહીં પાટણ સંઘની વિનતી આવી, અને તે વખતે કુર્પૂરવિજય ગુરૂ પાટણ હતા, તેને વાંધવા માટે ક્ષમાવિજય પાટણ આવ્યા. મહોત્સવ ગામના લોકોએ કર્યો. અહીં વિજયક્ષમાસુરિએ ક્ષમાવિજયને પંચાસપદ આપ્યું. પછી શંખેસર પાર્શ્વનાથની યાત્રા કરી પાછા પાટણમાં આવી અનેક જિનખંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. આ પ્રતિષ્ઠા કરાવનાર પાટણમાં મુખ્ય શ્રાવક, શા મુપબ હતા. બધી મળી ૭૦૦ સાતસો જિનમૂર્તિ સં. ૧૭૭૪ મધુ માસમાં સ્થાપિત કરી. આ પછી શ્રી કુર્પૂરવિજયે સં. ૧૭૭૫ ના આવણ વદ ૧૪ સોમવારને દિને દે-હોત્સર્ગ કર્યો.

સ્થલે સ્થલે વિહાર અને સ્વર્ગમગન.

ક્ષમાવિજય મણી એ, હવે પાટણમાં બહુ ઉપદેસ આપી વિહાર કર્યો સિદ્ધપુર, મહેસાણા, ચાણસમા, રાધનપુર, સાચોરા, સમી, સાંતલપુર, વાવ કે જ્યાં અનિલનાથ પ્રભુ વિરાજે છે, વીસલનગર, વડનગર, વડવાણ,

૧ વિજયક્ષમાસુરિ (વપતચળી ૬૩ માં પાટ) સુરિપદ સં. ૧૭૭૩ માં, સ્વર્ગવાસ મંત્રોજી ગામમાં સં. ૧૭૮૪ માં. આની પછી પટ્ટપર શ્રી વિજય-દયાસુરિ થયા.

શ્રી જિનવિજયગણી.

૫૭ ૧૩૧-૧૫૩

૧

૫૨૫૨૧.

શ્રી વિજયસિંહચરિતા સત્યવિજય પંચાસ શિખ હતા ને,
સત્યવિજય પંચાસ.

કુર્પૂરવિજય.

ક્ષમાવિજય.

જિનવિજય.

૨

જન્મ.

શુનંદ દેશમાં મનોહર રાજાનર કે જેને હાલ અમદાવાદ કહેવામાં આવે છે, તે નગરમાં શ્રીમાલી વંચતો ધર્મદાસ નામે આવક વસતો હતો. તેને ત્યાં કુલવંતી હાડકુંવર નામની સ્ત્રી હતી. શુભપેઝે મળંધરી હાડકુંવરે પુત્ર પ્રસન્ન (સં. ૧૭૫૨) અને તેનું નામ ખુદાલ પાડવામાં આવ્યું. સાત વર્ષની ઉંમરે નિશાળમાં ભણવા મૂક્યો, ત્યાં નામાં લેખાં વગેરે વિદ્યા શીખી પુત્ર કુદાસ થયો, અને ૧૬ વર્ષનો થયો ત્યાં યહોરમાં થી ક્ષમાવિજય ગણી વિદાર કરતા આવ્યા. આ વખતે યામજદાસની પોશમાં રામચંદ નામનો શરભક્ત વસતો હતો તે દેશ વિદેશ જાય પણ પગમાં પગરખું પહેરતો નહિ અને હમેશાં ઉતું પાણીજ વાપરતો. આ રામચંદ પારખના વચનથી ખુદાલચંદ કુમાર ગુરપાસે દેશના સાંભળવા આવ્યો.

૩

ગુરુસમાગમ. દીક્ષા.

ગુરુએ પોતાની દેશના આપતાં સંસારની અનિત્યતા, સંયોગ વિયોગથી થતા દર્પશોક વગેરેપર વિવેચન કર્યું તેથી ખુદાલચંદનું મન વૈરાગ્યવાસિત થયું અને ગુરુને સંયમદીક્ષા આપવા વિનંતિ કરી. ગુરુએ સંયમ કેવો ફકર

નિર્વહ રોજ છે અને કેવો કેવો ફર્ડન છે તે સમજાવું, જ્યાં
તે તે ખાતમાં લઈ તે પ્રદેશે અનુસરેલા નિયમ જાણ્યો. પણ તેણે
પણી રાજ લઈ સંવત ૧૯૧૦ ક્રિસ્તી માસની વર્ષ ૧ ને વાર પુષ્કર
પૂર્વેક વિદ્યા અંગિયાર કી ફરમાવિયે તેમજ નામ જિન્નવિયલ પાડ્યું.

૪.

ત્રી સાથે વિદ્યાર.

રાજામતથી વિદ્યાર કી ત્રી સિખ પાટલુ આજ્યા મહી પાટલુના
કુખ માંથી રા જુરમે (રાજા) અનેક જિન્નવિયલની પ્રતિષ્ઠા કરી.
(સં. ૧૭૭૪) આ પ્રતિષ્ઠા વખતે કુર્બુચિયલ અને ફરમાવિયલ હતા, અને
તે વખતે જિન્નવિયલ પણ સાથે હતા અને અતે સં. ૧૭૭૪ માં સ્વામી
પ્રસન્ન હજુ અને સંપન્ન કોરવાથી ફરમાવું પાટલુમાં રાખ્યું. કી કુર્બુચિ-
યલ સં. ૧૭૭૪ માં જુર પા ૧૪ ને સોમવારે સ્વર્ગલોક પહોંચ્યા
(જુલો ૪. ૧૨૪) પાટલુથી અનુક્રમે મહેમુદામ વિદ્યાર કસ્ટ રાજામત
આજ્યા. ત્યાં કી સંપ હાં જામ્યો. કીપદન. ત્રી, મહેમુદા વગેરે પુષ્કર વર્ષ
માંથી પેનમાં ફરમાવું રજા પેનના ત્રી ફરમાવિયલ સાથે ફરમાવું
વિદ્યાર કી. ત્યાંથી જામ્યા ત્રી, કી ત્રી, જામુર, ભાવ અને
ત્રી મુરત આજ્યા ત્યાં પુરવેસેસાંતર મળેવાળે મયામાં આજ્યા.
મહી સં. ૧૭૮૦ માં ફરમાવું કરું. ત્યાર પછી ફરમાવિયલ ત્રી જામુર
આજ્યા. પછી ફરમાવિયલ ત્રી પેનના સિખ જિન્નવિયલ પંચામને
રાજામત ફરમાવ્યા તેથી ત્રી સંપ જુર કી ત્યાર પછી સંપની
જિન્નવિયલ ફરમાવિયલ ત્રી પણ જામુરથી વિસ્તારે રાજામત આજ્યા.
જિન્નવિયલ સાથે આજ્યા અને સંપે કસ્ટર કી. ત્યાં બાપિ ક્યાં પેલી
મસજી બહુ જુર સંપ સિખ જિન્નવિયલને બહારી, ત્રી ફરમાવિયલ
સં. ૧૭૮૨ અક્ષે કા ૧૧ ને કિને મુરલોક પધાવું.

૫.

વિદ્યાર.

કો જિન્નવિયલ પંચામ વિદ્યાર કી છે અને જામને પ્રતિષ્ઠા છે.
અમદાવાદી નીચા ભાસનાર મહી વાગે ફરમાવું કરું. ત્રી સિધા-
વતી પણ કી રાખેસતી વગરે નીચા પાટલુ આપી આજુમતી
સં. સિદ્ધિ પણ કી. પછી રીરિલી, સાધી, રાજામત, સાધેશ (કે જ્યાં
વીરહાનું મંદિર છે) ત્યાં લઈ નાવ (નાવ) કે જ્યાં નેમિયાવને મંદિર

છે, ત્યાં ચોમાસું કર્યું. પછી નાડોલ પદ્મપ્રભુને નમી, વરકાળે શ્રી પાર્શ્વપ્રભુને બેટયા; આમ અનેક તીર્થયાત્રા કરી પાટણ ચોમાસું કર્યું. પછી સંઘ લા સંખેસર પાસની જગ્યા કરી; પછી નવાનમર, ગિરનાર, સિદ્ધાચલ, ભાવ નગર વિહાર કર્યો. રાજનગરથી ત્રણ જણ દીક્ષા લેવા આવ્યા અને તેમને દીક્ષા આપી. પછી અમદાવાદ આવ્યા. અહીં ચોમાસાં કરી (ત્રેમપુરમાં) વડોદરા, મુરત આવ્યા. મુરતમાં સર્વપુરમાં રહ્યા ત્યાં નંદીશ્વર આદિ મહોત્સવ થયો. ત્યાર પછી મંધાર, અમરોદ, જંજુસર, ત્યાંથી પાટણ (કે જ્યાં વાસુપૂજ્યનું હશે છે) આવ્યા, અહીં ચોમાસું કર્યું.

૬.

સ્વર્ગમગન.

પાટણમાં ચોમાસું રહ્યા, અહીં આઠ દિવસની માંદગી ભોગવી પણ ખ્યાનમાંજ મન લીન રાખી મેં. ૧૭૯૯ ના આવણ શુક્ર ૧૦ ને કુંજવારે દિને સ્વર્ગમગન કર્યું. આ વખતે તેમની ઉંમર ૪૭ સકતાલીસ વર્ષની હતી. કાયાનો અગ્નિસંસ્કાર નગરની બહાર સરોવર પાસે સુખડ અમરથી કર્યો અને ત્યાં કિસન પ્રખુજ આવકે તેનો સ્થૂળ રચાવ્યો.

રાસકાર શ્રી ઉત્તમવિજય.

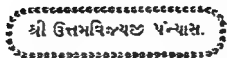
આ રાસ શ્રી જિનવિજયના શિષ્ય શ્રી ઉત્તમવિજયે, માનવિજય ગ્રંથના કથાથી રચ્યો છે. શ્રી ઉત્તમવિજયનું ચરિત્ર હવે પછી જોઈશું.

જિનવિજયજીની કૃતિઓ.

જ્ઞાનપાંચમનું મોટું સ્તવન. સં. ૧૭૯૩ પાટણમાં
ચોવીશી. ૫. ૨૭૩-૨૮૩ જેન કાવ્ય સાર; અથવા ચોવીશીવીશી સંઘ.
એકાદશી સ્તવન સં. ૧૭૯૫ (બાણુનંદ મુનિચંદ વર્ધે) રાજનગર.

૧. ૧૧૪-૧૧૧

૧.

જન્મ, માતાપિતા

ગુર્જરા દેશના સુભાષર દહેસ્તી યામજી પેત્ર જે બાંધ યામજી પાપંદુરબેન યામજી જે ત્યાં ડાહ્યાવંદ નામનો વધીક પેત્રની બાંધી તામે માલોઃ સુધે વતોયે હતો તેને બુદ્ધિમે સ્તર મંડળ વગર વધુ પુત્રો અને એક પુત્ર. પુત્રનો જન્મ સં. ૧૭૯૦ માં થયો અને તેનું નામ પુંભટ્ટા યામ. ૧૫માં બાળ્ય હતું. પુત્ર અઘર જાંતો થયો ત્યારે સ. ૧૭૯૫ માં ખરાર મન્યમાં જૈન સિદ્ધાંત વિશેષજી પેત્રવિગ્ન ગુણના સમુદાય થી દેવચંદ્ર અ. મણિદાસ ૧૮૨૮ ને જન્મે પુંભટ્ટા ૧૮૨૮ થી અને દેશના ધરણ અર્થે તેમની પાસે જઈ યામજી ડાહ્યાનો સંમતિ કુમારજી વિગત અન્યાસ કરવા અને દેશજી. આ જન્મે શામજીના નામજી હોયે અધિકાર હતી તેવુંએ કુમારને અન્યાસ કરવામાં અનિદાન સહાય આપે.

૨.

અન્યાસ

કુમાર ડાહ્યાજી નામે કંઈ, નજાત, ટીવરિયાર, સંમેલિયો (કે જેમાં વધુ હોયું સ્વાચ્છ અર્થે છે), વધુ જામ (દેવચંદ્ર, મુરચંદ્ર અને ૧૨૫૫૫૫). ક્ષેત્રજામલ, સિદ્ધાંતવિદ્યા (આ મંથ અર્થે છે), કંઈમંથ, કંઈમંથી (કંઈમંથી) પંથેસંમેલ, કાચરિયાર, અંતુરવિયાર, વનસંત્રિયાર, કંઈન વિદ્યારી, ધામો વિદ્યારી, ખંડ પુદ્યાર (જેમાં સ્વા અર્થે છે), નિયેલ જામી, અનિયાર ૧૨૫૫૫૫ (અર્થે છે) અર્થે દુનિ સંદેશ કુર થી દેવચંદ્ર પાસે વંચો અન્યાસ કરે છે સમમંથેલિય, અન્યાસિયું રહસ, સ્વાચ્છ, નિયેલ વિયાર, વધુજામી વચેરે વાત્તજાનને ૧૫ સારી રીતે અન્યાસ કરે છે. આમ કરતાં કુમાર સુરચાયે વિદ્યાર કરે છે. વિદ્યાર કરતાં મુસા અન્યા, ત્યાં કુમારે શામજીઅને અન્યાસ કરે.

૩.

સંમેલિયાર યામ

મુસામાં પાટણ દહેસ્તી ક્ષેત્ર કીમ નામના મુધાવક આવી વસ્ત્ર હતા, તેમને પેત્રની વધુજામી ઉપરોચ વચાયે કરવા થી દેવચંદ્રને વિયાર

જાણ્યો અને કોઈ સારા પંડિત પુરુષને પોતાની સાથે આપવા વિનંતિ કરી, તેથી ગુરુએ પુ'નકુમારને લઈ જવા કહ્યું. પછી સમેતશિખરની યાત્રા અર્થે પ્રયાણ થયું. પ્રથમ હોડીમાં બેસી કલીકોટ આવી શ્રી પાર્શ્વપ્રભુનાં દર્શન કર્યાં, ત્યાંથી મગરદાવાદ આવી જૈન ચૈત્યોને વંદના કરી. પછી અનુક્રમે શિખરજી આવ્યા, અને તલેટીમાં વાસ કર્યો.

૪.

અદ્ભુત સ્વપ્ન.

અહીં ગામધણીનો શિખરજી ઉપર ચડવાનો હુકમ નહોતો. તે વખતે આશ્ચર્યકારક પુ'નકુમારને રાત્રીએ સ્વપ્ન આવ્યું. કોઈ દેવે (કુમારના મિત્ર-ખુ-શાલ્યાનો જીવ) આવી પૂછ્યું કે 'તમે ક્યાંથી અને શા માટે આવ્યા છો? ત્યારે કુમારે ઉત્તર આપ્યો કે 'દર્શન અર્થે આવ્યા છીએ, પરંતુ ઉપર ચડવામાં ગામધણી તરફથી અંતરાય નડ્યો છે.' ત્યારે દેવે કહ્યું કે 'આલો નં. દીશ્વરદ્વીપ, ત્યાં યાત્રા કરાવું.' કુમાર દેવ સંમત થઈ નંદીશ્વર દ્વીપ ગયો અને શાશ્વત જૈનચૈત્યને પ્રણામ કર્યાં. જાવન ચોમુખ જોયા. પછી દેવે કહ્યું કે 'સીમંધર સ્વામી પાસે લઈ જાવું, તો આપણા વચ્ચેની મૈત્રી ખરી' એમ કહી સીમંધર સ્વામી પાસે લઈ ગયા. ત્યાં તીર્થંકર પ્રભુનું સમવસરજી-વજ્ર મઠ જોયા, અને સીમંધર પ્રભુના (૮) પ્રતિદર્શ, અને (૩૪) અતિશય જોઈ કુમાર ખડુ પુલકિત થયો અને દેશના અતિ ઉદ્વસિતમને શ્રવણ કરી દેશના થયા પછી કુમારે સીમંધર પ્રભુને પૂછ્યું કે 'હું બળ્ય કે અબળ્ય છું? સમકીર્તી કે મીઠ્યાત્મી છું?' ત્યારે પ્રભુએ કહ્યું કે 'તું બળ્ય છે, અને તત્ત્વપ્રાપ્તિ રૂપ સમકીર્તની પ્રાપ્તિ તને આજે થશે' આ સાંભળી રોમાંચિત શરીર થયું અને જ્યજ્ઞકાર વ્યાસ થયો. આવી રીતે કુમાર સ્વપ્નમાં હરખાવ છે, ત્યાં સંધપતિ કચરાણ આવીને ઉઠાડે છે અને કહે છે 'ઉઠો, ઉઠો, શિખરજી જઈએ. ગામધણીએ ચડવાની આજ્ઞા આપી છે.' એટલે કુમાર ઉપર ચડ્યા અને નિનવરને વાંધા. શિખરજી એ વીજ તીર્થંકરોની કલ્યાણજીમિ છિ તેની યાત્રા સફળ કરી.

૫.

પ્રવાસ.

આમ યાત્રા કરી અનુક્રમે પાંચ વગાં જડુ તીર્થની જૂનિકાને સ્પર્શ કર્યો, રાજગૃહ, ચંપા, આદ્ય ક્ષત્રીકુંડ (કે જ્યાં પ્રભુએ જામેલ ઉજ્જોદકના કુંડ જોયા), પાવાપુરી, મથુરા, કાશી (કે જ્યાં જ્યાં દર્શનો બેમાં થયેલ છે), વગેરે જોયાં. પછી આગ્રામાં આવી દુ'દક (સ્થાનકવાસી) સાથે વાદ કર્યો. પટણ (હાલનું પટના-પાટલીપુત્ર)માં દીમંજરી સાથે વાદ કરી જન

માંગી છેવટે જોશીને જોલાવ્યો અને જોશ જોવાવ્યો. જોશીએ મં. ૧૭૬૬ ના વૈશાખ શુદ્ધ ૬ નો દિન ધણેજ શુભ છે અને જિનવિજયજી પંચાસ પાસે દીક્ષા લેવા કે જોશી દરોહિણ ઉદય થશે એમ કહ્યું. આથી શામળા-પોળમાં તેજ દિવસે શ્રી જિનવિજય પાસે દીક્ષા લીધી અને ઉત્તમવિજય નામ સ્થાપવામાં આવ્યું. દીક્ષોત્સવ ધણી ધામધૂમથી સંધ તરફથી કરવામાં આવ્યો અને ચારેકાર જયજય વગાડ્યા. પછી ગુરુ શિષ્યે પ્રેમાપુર આવી ત્યાં ચોમાસું કર્યું. અહીંથી સુરત આવ્યા. અહીં *વિજયદયાસુરિ વિરોજતા હતા. અહીં સુરતમંડલ પાર્શ્વનાથ, ધર્મનાથ, સંભવનાથ, શાંતિનાથ, અણબહેવ, વીરદ્રજી, અનિલનાથ આદિને વંદના કરી; નંદીશરદીપનો મહોત્સવ થયો. ત્યાર પછી બહારકે શ્રી વિજયદયાસુરિ પાસે ક્યા ગામ જવું તેનો આદેશ માગ્યો, તેથી તેમણે કોઈ કારણ પાઠરા ગામ જવાનું કહ્યું, તેથી પાઠરા આવ્યા. ત્યાં સાંઝેયું કરી પુરપ્રવેશોત્સવ કર્યો. ત્યાં સંધના આગ્રહથી ભગવતીસૂત્ર વાંચ્યું અને શિષ્યને ગુરુજીએ નંદીસૂત્ર શિખાવ્યું. પછી જિનવિજય ગુરુ સં. ૧૭૬૬ ના આવણ શુદ્ધ ૧૦ ને દિને દેવગત થયા. એટલે ગુરુભાઈને લાકોને શ્રી ઉત્તમવિજય ખંભાત આવ્યા. ત્યાં ઉપધાન, માહારાણજી વગેરે કર્યું. ત્યાંથી પાટણ આવ્યા. ત્યાં પણ ઉપધાન વહેવરાવ્યા. પછી આદેશથી ભાવનગર આવ્યા, ત્યાં પોતાના પ્રથમ ગુરુ અને ધર્મ-મોધક શ્રી દેવચંદ્રજીને પ્રેમાદરથી જોલાવ્યા, અને તેમની પાસે ભગવતી, પત્રવણા, અનુયોગદ્વાર આદિ સર્વ સૂત્રો વાંચ્યા એટલે શ્રી દેવચંદ્રજીએ ઉત્તમવિજયજીને યોગ જાણી સર્વ આગળ વાંચવાની આજ્ઞા આપી. તેટલામાં કચરા દીકા સંધ લઈ સિદ્ધાચલની યાત્રા કરવા અર્થે આવ્યા, તેની સાથે ઉત્તમવિજયજી ગયા. ત્યાંથી શ્રી ઉત્તમવિજયજી રાજનગર આવી બે ચોમાસાં રહ્યાં, અને ત્યાં ભગવતીસૂત્ર વાંચ્યું, ઉપધાન આવકે આવિકાને વહેવરાવ્યા. અહીં સુરતના સંધપતિ કચરા દીકા આદિ સંધે બહારકેશીને શ્રી ઉત્તમ-વિજયજીને મોકલવા વિનંતિ કરી. તેમણે હા પાડી તેથી સુરત આવતાં રથમાં બેઠા, પાઠરા, ભરથ રજા. સુરત આવતાં સાંઝેયું થયું. પછી પત્ર-વણા સૂત્ર વાંચ્યું અને ત્યાં ચોમાસું કર્યું. પછી ખીજું ચોમાસું કરવા ફરી

• વિજયદયાસુરિ (તપામચ્છાની ૬૪ મી પાટ.) ૬૩ મા પદ્મર શ્રી વિજ-યમાસુરિ સં. ૧૭૮૪ માં આંવરોજ મધ્યે સ્વર્ગે જવાથી તેમની પછી શ્રી વિજ-દયાસુરિ બેઠા. આમણે સં. ૧૮૧૭ ના મહા શુદ્ધ ૨ ને દિને શરૂજયપર આદિ-જનની પ્રતિષ્ઠા કરાવી છે. આમની પછી શ્રી વિજયધર્મસુરિ, તેની પછી શ્રી વિજયજિનેન્દ્રસુરિ, તેની પછી વિજયદેવેન્દ્રસુરિ, તેની પછી વિજયધરજેન્દ્રસુરિ, તેની પછી વિજયરાજેન્દ્રસુરિ બેઠા.

[illegible]

1. 1971-72
 2. 1972-73
 3. 1973-74
 4. 1974-75
 5. 1975-76
 6. 1976-77
 7. 1977-78
 8. 1978-79
 9. 1979-80
 10. 1980-81
 11. 1981-82
 12. 1982-83
 13. 1983-84
 14. 1984-85
 15. 1985-86
 16. 1986-87
 17. 1987-88
 18. 1988-89
 19. 1989-90
 20. 1990-91
 21. 1991-92
 22. 1992-93
 23. 1993-94
 24. 1994-95
 25. 1995-96
 26. 1996-97
 27. 1997-98
 28. 1998-99
 29. 1999-00
 30. 2000-01
 31. 2001-02
 32. 2002-03
 33. 2003-04
 34. 2004-05
 35. 2005-06
 36. 2006-07
 37. 2007-08
 38. 2008-09
 39. 2009-10
 40. 2010-11
 41. 2011-12
 42. 2012-13
 43. 2013-14
 44. 2014-15
 45. 2015-16
 46. 2016-17
 47. 2017-18
 48. 2018-19
 49. 2019-20
 50. 2020-21

દિવસ તાવ આખો તેની પીઘ નવ દિવસ સુધી રહી, પરંતુ આર્નધ્યાન ન થતાં ધર્મધ્યાનમાં ચિત્ત દદ રહ્યું અને સંવત્ ૧૮૨૭ મહા શુદ્ધિ ૮ ને દિને ૧૭ વર્ષની વયે દેહ મૂક્યો. આવી રીતે ૩૮ વર્ષ ગૃહવાસમાં રહી, ૨૯ વર્ષ દીક્ષાપર્વાય પામ્યો, અમર ચંદનાદિથી રાગી આવકોએ દેહને આમિ સંસ્કાર કર્યો, અને ગુરના સ્મરણાર્થે હરિપુરામાં ગુરનો સ્થુભ કરાવ્યો.

કૃતિઓ.

૧. જિનવિજય નિર્વાણ રાસ.

૨. અષ્ટપ્રકારી પૂજા સં. ૧૮૨૩

રાસકાર શ્રી પદ્મવિજય.

આ રાસ કરનાર શ્રી પદ્મવિજય ઉપરના ચરિત્રનાયક ઉત્તમવિજયજીનાજ શિષ્ય હતા. તેમણે આ રાસ સં. ૧૮૨૮ ના પોષ મહિનાની ૭ ને સુર્યવાર (રવિવાર)ને દિને પૂર્ણ કર્યો છે; તે લગભગ પોતાના ગુરના સ્વર્ગગમન પછી એક વર્ષે. તેથી આની વિશ્વસનીયતા પૂરી લાગે છે. આ રાસકારનું શ્રવન તથા કૃતિઓ આ પછી જ જોઈએ છીએ એટલે અહીં વિશેષ લખવાનું રહેતું નથી.

၁၀၀၀

આ ત્રણે ભાગ-૭૫ ૧.૧૨ વિભાગનું (૧) ૬૫, ૨૧૨
૭૧૨ ૧૬.૦ ૫) ૨૩૦૫ (૧), ૦૫૫) ૫૫૬૧૫૨૦ ૫૬:૧૫૬ ૫૫:૩.

4.
কেন্দ্র

[illegible][illegible]

સરે કહ્યું. ત્યાં પાટણના સુધે પોચાને આમ ચેામાનું કરવા માટે વિનવિ કરવા
 આન્ધ્રો તે વિનવિ કરીકારી પાટણ વિદ્યાર કહેા. ત્યાં મામૈયુ કી નધે પન-
 રાબ્ધ, અને અનુયોગદ્વાર જગતી વચના કી, ઉપધાન વહેવરાન્ધા; અને
 ત્યાંથી મોટી પ્રેમચંદ લવચ ન્યામના સુધેપતિએ વિમલમિત્રિ તંબ કાઢ્યો,
 તેમાં સામેલ થઈ આદિપર પ્રગને બેગવા. સવત ૧૮૩૮ માં જોગડીમાં
 ચેામાનું કરી ઉપધાન વહેવરાન્ધા નવત ૧૮૩૫ માં પણ ત્યાંજ ચાણુમાંસ
 આનું, અને તેના દબાવે ત્યાં ૧૦ માનસમજુ થયા. અદાથી વિસતનનર
 ચેામાનું કરી ત્યાં પણ આવિકાએન ઉપધાન કરવા, અને અગેતરી (અદાત)
 ત્યાંજ કહ્યું, અને સમોસન્ધુની રચના ગણા નવત ૧૮૪૩ માં રાધનપુરમાં
 ચેામાનું કરી ભમવણીનવતી આખ્યા કરી ત્યાંથી વિન્નમજમમા વેત્ય પ્રગિત કરી.
 સવત ૧૮૪૩ માં જેઠ માલમા રાધનપુરના કેવલજ અસાધીયાએ (કે જે
 મસાધીયા કુંભ દછ પણ રાધનપુરમાં દયાન છે) મોકીછ તથા
 કરવા સુધે મચામ્બેલ તં. ૧૮૪૮ માં પાટણ ચેામાનું કરવા આન્ધ્ર, અને
 ત્યાં આચારીનું આખ્યાન મચાનુ. આ વખતે પાટણમાં અનેક, સમભન
 ૮૦ મિલખાનેજોવાગા મિલકાલાયે સેાભત દાઢ ને વખતે નવત ૧૮૪૪
 ના માધ માનવી વડે નવત અને નુગપાકે મ. પદવિલ્લ મદારાજે ગિમ
 પ્રગિત કરી. આપે રીતે જિનસાતનને અનેક રાને સેાભાત પાને વિદ્યાર
 કરવા રાધનપુર આન્ધ્ર ત્યાં એક પાનાનુ ન. રા. પાટણ આન્ધ્ર અદા
 આવતક નિરુમિતિ થતી આવકોને પ્રમુદિત થયા. અદાથી બે આચારા રાધન-
 પુર કરી ત્યાં પુનવણા (પ્રવાણ) જગતુ આખ્યાન કહ્યું. ત્યાંથી ઉપધાન
 આગા પહેરાવવા માટે પાટણ મથા અને ત્યાં બાર વગ અને પેાવધ, આવિકા-
 એએ વલ્લ નંવત ૧૮૪૮ માં રાધનપુર પાનાનુ કહ્યું, પણ વિમચામચ
 થયા કરી ત્યાંથી મુરત જાણ જોગડી તથા અને પડી મુરત આન્ધ્ર ત્યારે
 નંવતી પ્રેમચંદ લવચ પ્રમુખે વળ. અનેક કર. મુરતે પધરાન્ધા. ત્યાં પુન-
 વણાનુર પૂર કરી મદાબાબની આખ્યા કર. ઉપધાન વહેવરાન્ધા ત્યાંથી
 રોરે જઈ સ્થાનકવતી સાથે જવનરક ન કર્યો અને ખન્ધક આન્ધ્ર.
 નદાથી કરી સિદ્ધાનગતી થયા ન. જોગડી આન્ધ્ર ત્યાં જાનેકુ રાંડ
 અને રાધનપુરના પનુ. અદા પણ સ્થાનકવતી સાથે પાવિષક વચે,
 અને તેને દર કર્યો. અદા નવેજુ નદી કુપુષ કરી, પડી દ્વાવચમ દિધાનને
 મોકીછની થયા અથે મધ નંવત્યો તેમા મુર મ્વેગથ, અને કરી જોગડી
 ને.પનું કહ્યું. આ વખતે જાનુવિષ કેવલે વચે પડી એકે નં ૧૮૪૩
 માં રાધનપુરનાં ચેામાનું કહ્યું અને ત્યાં મુવમદીય કુરનું આખ્યાન કહ્યું.

અહીં શ્રીમાળી શાંતિના શ્રી લક્ષ્મીચંદ્રશેઠ સહસ્ત્રરૂપા પાર્શ્વનાથ પ્રભુનું પ્રતિષ્ઠા ગુરુ પાસે સંવત્ ૧૮૫૪ ના મહા વદ ૫ ને સોમવારને દિને શુભ મુહૂર્તે કરાવી, અને તેમાં ૪૭૨ જિન મૂર્તિઓ અને ૪૯ સિદ્ધચક્રની પ્રતિષ્ઠા કરી. પછી રાજનગરના એમરાવડના હૃદયચંદ સંઘવીએ મોટા સંઘ વિમલ ગિરિની યાત્રા કરવા કહયો. ત્યાર પછી સં. ૧૮૫૭ માં સંઘને એવો ઉપદેશ કર્યો કે સમેતશિખરમાં જીર્ણોદ્ધાર કરાવવાની ધણી જરૂર છે. આથી સંઘે તેમના ખાસ કરી શ્રી ખેમા લાલાની મદદથી જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યો. પછી સં. ૧૮૫૮ માં લીંબડી એમાસું કર્યું. ત્યાંથી ૧૮૫૯ માં અમદાવાદ આવી શ્રી ગુરુએ વૈશાખ શુદ્ધ ૩ ગુરુવારે પ્રતિષ્ઠા કરી. અહીં રાજનગરમાં બે એમાસાં કરી ખાટણ વિદ્યા કર્યો. ત્યાં ભગવતી સૂત્રની વાંચના કરી જ્ઞાનપૂજા શા રાયચંદ (મીઠાચંદ લાધાચંદ ના પુત્ર) પાસે કરાવી, બીજા પ્રભાવનાનાં કાર્યો કર્યા. ભગવતી સૂત્ર પૂરું થયે ત્યારે રાજનગરથી શા. ઈર્ષચંદશેઠ ખાસ કરી આવ્યા અને સામેયા સાથે મેળે મહિમા થયો. નોકારસી સામીવચ્ચલ આદિ થયાં અને સંઘમાં જ્યજ્યપકાર વતથિ દેહોત્સર્ગ.

હવે ગુરુને મસ્તકના અર્ધ બાજમાં વ્યાધિ લાગુ પડયો, છતાં સમાધિ રહી ૨૮ દિવસ સુધી ઉપરાધ્યયન સૂત્રની આરાધના કરી સંવત્ ૧૮૬૨ ના ચૈત્ર શુદ્ધ ૪ બુધને દિને, ચારે અસનાદિકેના ત્યાગ કર્યો; અને સાંજે પડકિમલ કર્યા પછી થોડીજ વારમાં સ્વર્ગપદ પામ્યા.

આના સ્મારકમાં મત્સ્યગલ હોડાવી અનેક ધર્મદાન સંઘે કર્યા.

ઉપસંહાર.

વિમળાચળની તેર વાર, ગિરનારની ત્રણ વાર, સંખેશ્વરની એકવીસ વાર, ગોડી પ્રભુની ત્રણ વાર, તારંગાણી પાંચ વાર, અને આપુણી એક વાર યાત્રા કરી છે. આવી રીતે તીર્થયાત્રા કરી ગુરુએ પુરુષનો સારો બાળ લીધો છે. વળા પોતે કવિ હતા અને ૫૫૦૦૦ નવા શ્લોક કરેલ છે. ગુદ વાસમાં ૧૪૫ વર્ષ રહી દીક્ષા લીધી, અને ૫૭ વર્ષ દીક્ષા પાળી.

ગુરુચરંપરા.

વીરસુતિરૂપ હુંડીનું સ્તવન શ્રીમદ્ યશોવિજયજીએ રચ્યું છે, તેપણ શ્રી પદ્મવિજયજી મહારાજે બાજાવબોધ કરેલ છે (સંવત્ ૧૮૪૯ વસંતપંચમી બુધવાર.) આમાં પોતાની પ્રશસ્તિ નીચે પ્રમાણે સંસ્કૃતમાં આપી છે:—

સૂરિ ધિંજયદેવાલ્ય સ્તપોગચ્છાધિ નાયકઃ ।

વિલ્પ્યાત સ્તિજમત્યાસીદ્ વિચયા ગુરુસન્નિભઃ ॥ ૧ ॥

તસ્ય પટ્ટોદયાદ્રૌ શ્રી વિજય પ્રમસૂરિરાદ્ ।

આદિત્ય ઇવ તેજસ્વી સિંહવચ્ચ પરાક્રમી ॥ ૨ ॥

યઃ સત્યવિજય સ્તસ્યાંતે વાસીત્યભિભાષકઃ ।
 ક્રિયોદારઃ કૃતો યેન પ્રાપ્યાનુજ્ઞાં ગુરોરપિ ॥ ૩ ॥
 વિનેપસ્તસ્ય કર્પૂરોવિજયઃ સ્તાન્વિકઃ મુખીઃ ।
 કીર્તિઃ કર્પૂરવદ્યસ્ય પ્રાપ્ત સર્વત્ર વિશ્રુતા ॥ ૪ ॥
 ક્ષમાદિગુણસંદર્ભઃ ક્ષમાવિજય इत्यભૂત ।
 તસ્ય શિષ્યો વિનીતાત્મા શિષ્યાનેક સમન્વિતઃ ॥ ૫ ॥
 શબ્દશાસ્ત્રાદિ શાસ્ત્રાણાં વેદ્યા શિષ્યગણાન્વિતઃ ।
 જિનાદિવિજયપ્રદાન સ્તસ્ય શિષ્યઃ મુરુષભાક્ ॥ ૬ ॥
 કર્મમકૃતે પ્રભૃતિ શાસ્ત્રતત્ત્વ વિચારવિન્ ।
 ઉત્તમાદિજય સ્તસ્ય શિષ્યોભૂદ્ ભૂરિશિષ્યકઃ ॥ ૭ ॥
 તસ્યપાદ યુગાંભોજ ભુંગનુલ્પેન યારુણા ।
 પદ્મવિજય શિષ્યેણ સ્વપરાનુગ્રહાય વૈ ॥ ૮ ॥
 નંદોવેદસ્તથાનાગ ચંદ્રાચિતિ ચ સંવત્સરે ।
 સંવતઃ પંચમીધત્તે વિક્રમાદ્ બુધવાસરે ॥ ૯ ॥
 મયા વીરસ્તવસ્થાયં કૃતો વાલાવબોધકઃ ।
 ગુરુસાદતઃ સમ્યગ્ ગંભીરસ્થાલ્ય બુદ્ધિના ॥ ૧૦ ॥
 શ્રી ચિન્નયમિનેન્દ્રાલ્ય સૂરેરાજ્યે કૃતોદયમઃ ।
 સ્થિત્વા ગચ્છાધિનાયસ્ય રાજધન્ય પુરેવરે ॥ ૧૧ ॥
 યત્કિંચિદ્વિતયં પ્રોક્તં મતિમાંઘાદજ્ઞાનતા ।
 તત્સર્વં વિબુઘૈઃ શોઘ્યં વિધાયમયિ સત્કૃપા ॥ ૧૨ ॥
 વીરસ્પદાસનં યાવન્ વર્તને વિશ્વદીપકં ।
 તાવદ્વાલાવબોધોઽયં તિષ્ઠતાદ્બુધવાસનઃ ॥ ૧૩ ॥

શ્રીમદ્ યથેશ્વરવિજયશ્ચતુ સ્તવચમુસો ગ્રંથાનું સારવન શ્રી સીમધર જિન
 ચિન્નમિરપ છે, તેમજ શ્રી યથેશ્વરવિજયશ્ચતુ નં. ૧૮૩૦ માં બ્રહ્માવબોધ ૩૪૦
 છે, કે ને પ્રકરણ રત્નાકર બાજ ૧ ગામાં હજારેલ છે. આમાં પોતાની પ્રકૃતિ
 નીચે પ્રમાણે આપે છે—

કેદંકર્તુર્વચઃ શસ્ત્રં નાનાશાસ્ત્રાર્થ ગર્ભિતમ્ ।

ફ મેઝ્વચિપયા પ્રજા મુસાહ્યાગ્રોપમા સ્વલુ ॥ ૧ ॥

યદ્વચિત્યં પ્રોક્તં મંદુબ્ધ્યાદિ દેતુના ।
 તદીધનઃ કૃપાંકૃત્વા મયિ શોધ્યમપત્સરઃ ॥ ૨ ॥
 શ્રીમદ્ વિજયસિંહાચ્છઃ મૂરિરાદ્ વિજિતેન્દ્રિયઃ ।
 તસ્માન્નિવાસી સત્યાદિ-વિજયઃ સાન્વયઃ મુખીઃ ॥ ૩ ॥
 કર્પૂરવિજયસ્તસ્ય શિષ્યો ગુણગર્ભયુતઃ ।
 તસ્યાપિ ક્ષમયાયુક્તઃ ક્ષમાવિજય इत्यમૃત ॥ ૪ ॥
 જિનાદિવિજયસ્તસ્ય શિષ્યોઽમૃદ્ધૃરિ શિષ્યકઃ ।
 શાસ્ત્રજ્ઞઃ સજ્જનોર્ધમાન્ કર્મગો ધર્મકર્મણિ ॥ ૫ ॥
 ઉત્તમાદિજયસ્તસ્ય શિષ્યઃ શિષ્યોઽગ્રસત્તમઃ ।
 સર્વોત્તમગુણૈ વ્યાપ્તઃ કર્મશાસ્ત્ર કુશાગ્રધીઃ ॥ ૬ ॥
 તસ્માન્નિષેધક્રમે પ્રથમવિજયો અમરોપમઃ ।
 નભાધિ વસુચંદ્રેન્દ્રે (૧૮૩૦) તેનેન્દ્ર વાર્તિક કૃત ॥ ૭ ॥

વિજયદેવસરિ.

વિજયસિંહસરિ.

સત્યવિજય.

કર્પૂરવિજય.

ક્ષમાવિજય.

જિનવિજય.

પં. ધરેશવિજયગણિ.

ઉત્તમવિજય.

પં. શ્રી સુભવિજયગણિ.

પ્રથમવિજય.

પં. શ્રી વીરવિજય.

પં. શ્રી વીરવિજય પણ એકજ ગુરુ પરંપરામાં છે તે ઉપર દર્શાવ્યું છે.
 શ્રી વીરવિજય પોતે સં. ૧૯૦૨ સુધી વિદ્યમાન હતા, તેમણે સુંદર માબો,
 રાસો, પૂળાઓ રચી સુકવિનું અભિધાન મેળવ્યું છે. શ્રી પ્રથમવિજયના શિષ્ય તે
 આ રાસગર રૂપવિજય, મયા અને તેની પરંપરા હજી સુધી ચાલી આવે છે.

૧૬ સમરાદિત્ય કેવલી સમ. મં. ૧૮૪૨

૧૭ આત્મબોધ (કોષ) શ્રીમદ્ યશોવિજય કૃત વીર સુનિ ૨૫ કુંડીનું સ્તવન.
સંવત્ ૧૮૪૯ વસંત પચમી બુધવાર. આ વખતે ૧ વિજયજિનેન્દ્ર
શ્રી વિરોજના દત્તા.

૧૮ સિદ્ધાયક સ્તવન. સં. ૧૮૪૯ કામણુ મુદિ ૮.

૧૯ આત્મનંદ કેવલી રાસ સં. ૧૮૫૮.

શિષ્યપરંપરા

તેમના શિષ્ય રૂપવિજય દત્તા કે જેણે આ રાસ રચ્યો હતો, તે શિષ્ય
શ્રી કુંવરવિજય દત્તા, કે જેમણે સં. ૧૮૮૨ ના મહા શુદ્ધ પ ને રવિવારે
અધ્યાત્મસાર પ્રબોધાર મંથ પાલીનગરમાં રચ્યો છે.

રાસકાર

૧. રૂપવિજયે આ રાસ શ્રી પદ્મવિજયજી જે વર્ષમાં ધર્મસોક પામ્યા
તેજ વર્ષમાં એટલે સંવત્ ૧૮૧૨ માં અક્ષય તુનિયાને દિને આત્મનંદપુરમાં
રચ્યો છે, તે પદ્મવિજયજીના પોતાના શિષ્ય દત્તા, તેથી ગુરુનું ચરિત્ર
લખી ગુરુ પૂજા કરી છે એટલુંજ નહિ, પણ વિશેષમાં તેમના શિષ્ય નગીકે
જે કહીકન પ્રવક્તા સમામમથી મેળવેલી છે તે નિઘનપૂર્વક વિશ્વમનીયતા આપે
છે તેમની કૃતિઓ નીચે પ્રમાણે છે:—

૧ સ્નાત્રપૂજા—વિજયજિનેન્દ્રશ્રીના રાજ્યમાં વિવિધ પૂજામંત્રદ પૃ. ૪૫૧.

૨ પંચગમ્યાબુક પૂજા—સિદ્ધાયક (પાલીનાણા) સં. ૧૮૮૫ મહા શુદ્ધ
પૂર્ણિમા ૧૭૪-૪૫૧.

૩ પંચગાન પૂજા—૧૮૮૭ નેમીશર કસ્યાબુક દિવસ વિજયજિનેન્દ્રશ્રીના
રાજ્યમાં પૃ. ૪૯૨—૫૦૪.

૪ વીરસ્થાનક પૂજા—૧૮૮૩ ભાદ્રપદ શુદ્ધ ૧૧ પૃ. ૫૦૫—૫૩૮

૫ રૂપીસ્તાલીસ આમમ પૂજા—૧૮૮૫ આસો શુદ્ધ ૩ વિજયજિનેન્દ્રશ્રી
રાજ્યમાં પૃ. ૫૪૦—૫૮૮.

૬ મ્હારો.

(૧) આત્મબોધ મ્હાર પૃ. ૫૪ સપ્તાયમાળા (લીમળી માગેક.)

(૨) મનઃસ્થિર કરંજ સપ્તાય પૃ. ૨૫૦ " "

૧ વિજયજિનેન્દ્રશ્રી

(સં. ૧૮૫૬, ૧૮૭૧ માં નિજારપર લેખ કરાવ્યા છે.)

૨ આ વખતે રાજ્યનગરમાં અક્ષયવંશના ચોક દેવાચાર્ય દત્તા, તેના સમાજને
માટે આ પૂજા રચવામાં આવી છે.

શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળ.

(સ્થાપન-જ્ઞાનપંચમી વિરસંવત ૨૪૩૫)

જો તમારે તત્ત્વવિચારના ઉત્તમ સિદ્ધાંતો, યરણ અને પ્રીય શૈલીમાં સમજવા હોય, તમારાં હૃદય નિર્ભજ બનાવવાં હોય, તો

અવશ્ય વાંચો શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી અન્યમાળા.

મજકુર અન્યમાળામાં નીચલા અન્યો પ્રમટ થયેલ છે, જે વાંચી, મનન કરી, તમારા આત્માને ઉચ્ચ એણીએ ચઢાવે. ઉત્તમ અન્યો એજ અપૂર્વ સત્સંગ છે. ખચીત આ અન્યોના મનનથી ધણું ભણવા અને મેળવવા પામશો—ગુરુશ્રીની લેખન શૈલી—આધ્યત્મ દૃષ્ટિવાળા હોવાથી, દરેક ધર્માવલંબીઓ તેને પ્રેમપૂર્વક વાંચે છે. દરેક અન્યોમાં અધ્યાત્મજ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાન સંબધી વિવેચન છે.

વૈરાગ્ય, ઉપદેશક, અને બોધક, પદો—બજનો—તે તે વિષયમાં સિખતા કરી નાખે છે. દરેક પદોનો સાર વિચારણીય છે. હુંકમાં કહીએ તો અને-કાન્ત દૃષ્ટિથી, હૃદયની વિશાળતાપૂર્વક અને પ્રીય તથા પથ્યવાણીથી દરેક જણને ઉત્તમ બનાવી શકાય છે અને તે મુજબ આ અન્યો છે.

માત્ર વાંચકોના હિતાર્થે, ઉદાર મૃદુરોની રહાસ વડે, કોઇ પણ અન્ય-પ્રકાશક મંડળ કરતાં એાછામાં એાછી કૌમત રાખવાની પહેલ આ મંડળેજ કરી છે—એાછી કૌમત છતાં છપાઇ-કામળ-ખંધાઈ વચેરે કામ મુદર થાય છે, ઉપરાંત વધુ પ્રચારાર્થે-પ્રભાવના, વિદ્યાર્થીઓને ઇત્તમ, અને બેઠ આપનાર માટે વધુ નકલો મંગાવનારને (જે અન્યો છીલીકમાં હશે તે) બની શકતી એાછી કૌમતે આપવામાં આવે છે.

જેઓને પ્રમટ થઇ ચુકેલા અને ચવાના અન્યો પૈકી, કોઇ પણ અન્યો પોતાના મુરબ્બી કે સ્નેહી અને ઉપગારીઓના સમજાવે, પ્રમટ કરવાને પ્રયત્ન હોય તેમને તે મુજબ મંડળ સમવડ કરી આપે છે. તે માટે,

પત્રવ્યવહાર—શ્રી મુંબઇ-ટે. ચંપાવલી.

વ્યવસ્થાપક—શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળ. લેગ કરવો.

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી ગ્રન્થમાળામાં પ્રગટ થયેલ ગ્રન્થો.

ગ્રન્થાંક

પ્રટ. કી. ર. આ. પા.

૦. ભગવત સંમંદ બામ ૧ લેખ	...	...	૨૦૮	...	૦-૮-૦
૧. અમ્બાતમ વ્યાખ્યાન માગ્ગા	...	...	૨૦૬	...	૦-૪-૦
૨. ભગવત સંમંદ બામ ૨ લેખ	...	...	૩૩૬	...	૦-૮-૦
૩. ભગવત સંમંદ બામ ૩ લેખ	...	...	૨૧૫	...	૦-૮-૦
૪. સમાધિ સત્કમ્	...	...	૩૪૦	...	૦-૮-૦
૫. અનુભવ પદ્મિયીય	...	...	૨૪૮	...	૦-૮-૦
૬. આત્મપદીય	...	...	૩૧૫	...	૦-૮-૦
૭. ભગવત સંમંદ બામ ૪ લેખ	...	...	૩૦૪	...	૦-૮-૦
૮. પરમાત્મસંદેશ	...	...	૪૩૨	...	૦-૧૨-૦
૯. પરમાત્મવ્યોમિય	...	...	૫૦૦	...	૦-૧૨-૦
૧૦. તત્ત્વચિંતુ	...	...	૨૩૦	...	૦-૪-૦
૧૧. ગુણાનુસમ (આરતિ બીજ)	...	...	૨૪	...	૦-૧-૦
૧૨. ૧૩. ભગવત સંમંદ બામ ૫ મે તથા સ્તવદિપીકા	૧૬૦	...	૦-૧-૦		
૧૪. તીર્થવાચાનું વિમાન (આરતિ બીજ)	...	...	૧૪	...	૦-૧-૦
૧૫. અમ્બાતમ ભગવત સંમંદ	...	...	૧૬૦	...	૦-૬-૦
૧૬. ગુરુભોધ	...	...	૧૦૨	...	૦-૪-૦
૧૭. તત્ત્વસ્તવદિપીકા	...	...	૧૨૪	...	૦-૧-૦
૧૮. મર્ત્યવી સંમંદ	...	...	૧૧૨	...	૦-૩-૦
૧૯. આવક ધર્મરણ્ય બામ ૧ લે (આરતિ ત્રીજી)	૪૦	...	૦-૧-૦		
૨૦. " " " બામ ૨ લે (આરતિ ત્રીજી)	૪૦	...	૦-૧-૦		
૨૧. ભગવત પદસંમંદ બામ ૬ લેખ	...	...	૨૦૮	...	૦-૧૨-૦
૨૨. વચનામૃત	...	...	૨૮૮	...	૦-૧૪-૦
૨૩. યોગદીપક	...	...	૨૧૮	...	૦-૧૪-૦

બહેલો તે પહેલો, કેમકે ધણા ગ્રન્થો ખસાસ થયા છે.

x આ નીચાનીચાગ્રા ગ્રન્થો માત્ર વીરભાઈ અંદર દીકર છે.

• આ નીચાનીચાગ્રા ગ્રન્થો માત્ર એકસોની અંદર દીકર છે.

x આ નીચાનીચાગ્રા ગ્રન્થો માત્ર બસોની અંદર દીકર છે.

ગ્રન્થો નીચલા સ્થળેથી વેચાણ મળશે.

૧. અમદાવાદ—દેવ ભોઈજી-કે. નાયેરીસ્ટ્રાઈ.

૨. મુંબઈ—મેલવં મેલજી દીરજની ફા.કે. ૫૪૬૫૨.

૩. || —બી અમ્બાતમજીનજીવરક મંડળ દે.નં.પામલી.

૪. પુના—સા. ચીરવંદ ફા.કે.કે. દે.નં.પામલી.

ગવની અનુક્રમણિકા.

સમાલોચના.	...	...	...	...	...	૧-૧૪
નિવેદન	...	...	...	...	...	૧-૬
ચરિત્રો.						
ત્રેલિવર્ગ શ્રી શાંતિદાસ	...	...	...	...	...	૭-૧૩
વખતચંદ શેઠ	...	...	...	...	...	૧૪-૧૬
લક્ષ્મિસાગરસરિ	...	...	...	...	...	૨૦-૨૪
નેમીસાગરોપાધ્યાય.	...	...	...	...	...	૨૫-૨૭
વિજયદેવસરિ.	...	...	...	...	...	૨૮-૨૯
વિજયાનંદસરિ	...	...	...	...	...	૩૦-૩૧
કલ્યાણવિજયગણિ...	...	...	...	...	...	૩૨-૩૬
સત્યવિજય પંન્યાસ.	...	...	...	...	...	૩૭-૪૪
કર્પૂરવિજય ગણિ	...	...	...	...	...	૪૫-૪૬
ક્ષમાવિજય ગણિ	...	...	...	...	...	૪૭-૪૮
જિતવિજયગણિ	...	...	...	...	...	૫૦-૫૨
ઉત્તમવિજયજી પંન્યાસ.	...	...	...	...	...	૫૩-૫૮
પદ્મવિજયગણિ	...	...	...	...	...	૫૯-૬૪
પદ્મવિજયજીની કૃતિઓ	...	...	...	...	...	૬૫-૬૬
કઠિણ શાબ્દાર્થ કોષ	...	...	...	...	...	૭૧-૮૦

પદની અનુક્રમણિકા.

શાંતિદાસ શેઠ (રાસ)	...	...	...	...	૧-૮
વખતચંદ શેઠ (")	...	...	...	...	૯-૧૦૨
વિજયદેવ સરિ (સ્વાધ્યાય)	...	...	...	...	૧૦૩-૧૦૭
સત્યવિજય પંન્યાસ. (રાસ)	...	...	...	...	૧૦૮-૧૧૭
કર્પૂરવિજય ગણિ (")	...	...	...	...	૧૧૮-૧૨૫
ક્ષમાવિજય ગણિ (")	...	...	...	...	૧૨૬-૧૩૬
જિતવિજય ગણિ (")	...	...	...	...	૧૩૭-૧૪૩
ઉત્તમવિજય પંન્યાસ (")	...	...	...	...	૧૪૪-૧૭૧
પદ્મવિજય ગણિ (")	...	...	...	...	૧૭૨-૧૯૩
લક્ષ્મિસાગર સરિ (")	...	...	...	...	૧૯૪-૨૧૩
કલ્યાણવિજય ગણિ (")	...	...	...	...	૨૧૪-૨૩૬
વિજયાનંદસરિ (સ્વાધ્યાય)	...	...	...	...	૨૪૦-૨૪૩
નેમીસાગરસરિ (રાસ)	...	...	...	...	૨૪૪-૨૫૬

કુદિન શબ્દાર્થ કોષ.

મંગળ-મંગલ.

મંગળ-પુત્ર.

મયંગ-મયંગો, આમય.

મળારે-મળારે.

મદારી-મદારી.

મદારી-મદારી.

મદારી-મદારી.

મધુસૂ-મનસ, ન ખાતું તે.

મધુસૂ-મંગળી લેશું.

મનિપત-વિશેષપણે.

મનુષ-મનિપત, જેનો તોલ ન થાય તેટલું.

મત્ય-મત્ય.

મત્ય-મત્ય, દેખજે નહિ એવું.

મત્ય-મત્ય.

મદંગ-મદંગ વિના.

મનુષ-મનુષ, ચલ, અનિશ્ચિત.

મધિતેર-મધિતેર.

મધિતેર-મધિતેર, અનુભવ કરવારે.

મનંગ-મનુષ, મનુષ.

મતેચારી-મતેચારી.

મપવર્ગ-મપવર્ગ.

મપવર્ગ-મપવર્ગ, સતત.

મપવર્ગ-મપવર્ગ, સતત.

મંગ-મંગ, મંગ, મંગ, (૨) મંગ.

મંગ-મંગ, મંગ.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ, દેવ.

મનિવ-મનિવ, વનર.

મનિવ-મનિવ } કોઈએ હિંસા ન કરવી
એવો માનમાં-પ્રદેસ-
મનિવ-મનિવ } માં, પડે વનરવરો તે.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ નહિ, દેવ, અપીનિ.

મનિવ-મનિવ, રેંટ.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ (૫૨૧).

મનિવ-મનિવ, કયાં.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ-મનિવિલપુર પાટણ.
(ઘડેર)

મનિવ-મનિવ, મનિવ.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ, ઇંડી.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ, ખાવાનું.

મનિવ-મનિવ, મંડું.

મનિવ-મનિવ, મનિવ.

મનિવ-મનિવ-મનિવ તેમ, આંકું મનિવ,

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ.

મનિવ-મનિવ, સ્વગ.

મનિવ-મનિવ, મનિવ, નિયાની.

મનિવ-મનિવ-મનિવ, અનુભવનાં.

મનિવ-મનિવ-મનિવનાં ૧૪.

આખડી=તન-ગાથા.

આગર=ખાણ, બંદર.

આદરી=આખી.

આનપ=અમિ, તકડો.

આદમ=આદિ, પહેલા.

આરંધ=દુકમ.

આધિ=પીડા.

આબરણ=પરેણું.

આરતિ=આર્તિક પીડા.

આવાગમણ=આવાગમન, આવવું તે.

આવાસ=ઘર.

આશવે=આજોવે, આસોમના કડે.

આસકી=કરિકી, પ્રીત.

આશવ=જે દારથી કર્મો આવી આપ્યા

સાથે જોડાય છે તે.

આસન=આસન, પાસે.

આસેવના=આયરણ.

આળ=ખોડું તહોમત (અલીક.)

ઉગિન-શરીરના અભિનય, આળા,

લક્ષણ.

ઉજમીને-ઉજમાળ થઈને, આનંદ

પામીને.

ઉત્સરંગે-ઉત્સરંગે, આનંદે.

ઉતંગ-ઉતું.

ઉક-પાણી.

ઉદરવું-ઉણું કરવું, આરંભવું.

ઉદમ-પ્રબલ, ઉમ.

ઉપકરણ-સાધન, જોનાથી ઉપકાર

યાય છે તેવાં સાધનો. (ઉપકરણ)

ઉપસમ-સમતા.

ઉપલન-પરચર.

ઉબગો-ઉબગો, કંટાળેલ.

ઉબરાળે-ડિચાડે.

ઉમહો-ઉમંગ.

ઉમલા-ઉમંગી ચલા.

ઉર્વ-ઉચ્ચ.

ઉલૂક-ચુવડ.

ઉણોદક-ઉણુ પાણી.

એકાકી-એકલો.

એયતી-કર.

એકંગી-કલ્સમે, ખોળે.

કંકર-પરચર.

કળ-કમલ.

કળ-દુઃખ

કલિ-કેડ.

કલ્લી-કેળ.

કનક-સોનું.

કન્યાલીક-કન્યાના મંબપદમાં અલીક-

જુડું ખોસવું તે. જેમકે ઉમર-

વિગે, ગુણુ વિગે.

કમલા-લક્ષ્મી.

કર-હાથ.

કર્મ-કારવ.

કસત-ચી.

કસોલ-ખોળું.

કવણ-કોણ.

કવળ-કવલ, કોળીઓ.

કંસાડા-કાંસા બેડી.

કાક-કાક, લાકડું.

કાલિલ-તેજ.

કાનન-વન.

કામિન-કામિન.

કારિયા-કાકણ

કિંકરી-કાસી

ગયણી-યત્ના, સાચવણ.
 ગતધર-સમુદ.
 ગવાસો-ખડ (એક જાનું ધાસ)
 ગઢાજ-હોડી.
 ગજાતા-ગડતા, મંદતા.
 ગમણ-ગમ.
 ગયા-પુત્ર.
 ગસ-જેની, જેથી.
 છબ્બા-છબ.
 છુગલપ્રધાન-પુગપ્રધાન, પુગમાં મહાન.
 જેલવા-જેવા.
 જયું-જેમ.
 જ્યેષ્ઠ-જેઠ, સૌથી મોટો.
 ટહીલ-ટહેલ. પાછળ દરવું તે.
 ટાણો-અવસર.
 ટવણી-રથાપના.
 ડોહલાં-દોહલાં, દોહલ.
 તટિની-નદી.
 તકાગ-તજાવ, સરોવર.
 તત્વશિ-તત્વપ્રત્યે પ્રીતિ.
 તથ-તે પ્રમાણે, ત્યાં.
 તરણિ-હોડી.
 તલતિ-તથેતિ, તે પ્રમાણે.
 તાંબુસ્ખાં-પસાર થયાં.
 તાસ-તેને.
 તુગ-ઉચ્ચ.
 તુરંગમ-ઘોડા.
 તેજ-ધોડા.
 તેજે-તેથી.
 ત્યાર-તૈયાર.
 ત્રાણ-રક્ષણ.
 ત્રિરણ-મન, વચન, કાવચી.

યાણ-રથાન.
 ચિતિ-ચિત્તિ.
 ચુભ-સુખ, દેરી.
 ચોક-સમલ.
 ઢક્ષ-પ્રતીણ.
 દંતી-હાથી.
 દયણ-દેવા માટે.
 દુર્ભવિતિ-કબોઈ. (ગામ).
 દવ-આમ.
 દલ-સમૂહ.
 દલાસો-દિલાસો, આશાસન.
 દાણ-આમિ.
 દામિની-વીજળી.
 દાવ-લામ.
 દિગપટ-દિર્ઘવર.
 દિશુંદ-દિનેંદ, સૂર્ય.
 દિનકાર-સૂર્ય.
 દિવપાટી-હૃદયની શુદ્ધતા.
 દિવાળે-સોમે.
 દીખે-દીક્ષા આપે.
 દીનિયા-દીન, ગરીબ.
 દીપ્ત-દીક્ષા.
 દુતીઆચંદ્ર-બીજનો ચંદ્રમા.
 દુંદાલા-ચરીરે પુલ.
 દુરિત-પાપ.
 દુર્દમ-દુખે ફરી દમાપ એવું.
 દુર્ધર-મહા કષ્ટવાળું.
 દુરંત-જેનો નાશ કરવો કઠણ છે તેવું.
 દુસ્તામી-દુર્લભમોખી.
 દુહવે-દુભવે.
 દુષ્કાલ-પથ્યરની પેઠે.
 દોહિલો-દુર્લભ.
 દિન-આઠણ.

પાંચની મનિ-મોક્ષ મનિ. (મનુષ્ય,
... રૂવ, નિર્વચ, નારક એ ચાર
મનિ નદિ તે.)

પાન-(૧) પાંદડું (૨) પાન-પાડું.

પાનિક-પાપ.

પાપક-પાપા.

પાપવ-પાંપ-કપરકા.

પાથ-ખંધન.

પાળા-પને ચાલનોરો.

પીમજ-પિંમજ સાજ, કાચરચના
કાંચ

પીર-પીણ.

પીંદર-(૧) પાંગનાર (૨) માવર

પુનાવ-નોંચ પામે.

પેચ-પીત.

પેર-પેં.

પોંડ-પોં, મોંડ.

પચ્છનપત્રે-હાનું

પનિહ-પડા પોં

પનિપા-પાન

પનિપ-પરખ.

પનિપાને-લાલ આં.

પનિપિ-મહા, રહ્યા.

પમાવના-હાંપી, જેથી પમાવચાસ તે.

પમુખ-વનેર.

પનોંડ-આનોંડ, દંડ.

પવિત્ર-પણ.

પગલ-નરેસંગી, જગલ

પેર-પેડા, પેડા, પેડાને

પેડાનું-પેડા, પેડાને

પેડા-પેડા, પેડાને

પાસાદ-મહેલ, મંદિર.

પોંડ-પોંડ.

પુરકાર-પુરકાર.

કાલપાન-સોપાની.

બાવા-બા, મોટા.

બાવા-બેસલીસ.

બાકલ-(૧) બળા, (૨) બાળ.

બાવા-પીણ.

બુદ-પંડિત.

બાગ-બાગો.

બાબુ-બાબુ, મુવ.

બાંને-નાચ કરો.

બાગ-બાગીને, વેંછને, ખગર, તપાસ.

બાગર-બાંદર.

બાબુ-રાજ.

બાબી-બુવન ઉપર, પી ૩૫૨

બુરિ-બુરિ.

બુમ્બાર-મંમગવાર.

મમર-મમરો.

મનસી-મનસી (નીચ)

મંક-માંવેરો.

મંક-મંક, વાંરો.

મંક-માંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મંક-માંક, અંક.

મરીક-કંચ.
 મરીલી-કંચી.
 મર-પાણી વનતેલી જાણ.
 મરચક-મરચક, મારવાક.
 મકંટ-વાંકરી.
 મમ-મરચક.
 મય-મેલ.
 મલક-મુલક.
 મનુંક-મનુલી.
 મદિમાનિલો-મદિમાથી ભરપૂર.
 મદિવક-મદિવર, પૂરીવર.
 મલીવર-પરંક.
 મરીલી-(૧) ભેંસ (૨) ગાળી.
 માળ-મવાંધ, વળા, હલ.
 માટ-(૧) માટલી (૨) મારે.
 માનંગ-હાથી.
 માલક-નખલાં.
 માંગલો-માંગલો, માંગ.
 માવરે-(૧) મારે, (૨) જામના માવરે.
 નીલ-નીલ, માલકું.
 નીર-મમાર.
 મુકામક-મેલી.
 મુંક-માલું.
 મુંકન-કેટલોચ.
 મુક-મુલો.
 મુક-મુલો.
 મુમપનિ-મુંક.
 મુમરાન-મુંક.
 મુ-કોમગ.
 મેલકું-વાંકરી.
 મોલ-માનક, હર.
 મોલ-માનક.
 મોમન-વીર, જોલ.

મામિલી-સરી.
 મોગી-જોગી.
 રખોષ-રસલ.
 રખ-રડ.
 રખી-ગરી.
 રડ-રીત.
 રનિ-(૧) રીત, (૨) અદ્ય, યાજ્ઞપલ,
 (૩) ચલનો સોગમો ભાગ,
 કઈ નહિ.
 રમલ-પનિ.
 રમલ-રન.
 રમલિ-રખી, રમી.
 રવિ-મુંક.
 રસખાઈ-રસખાઈ, યાની.
 રહ-રચ.
 રનિ-મુંક.
 રમખન-કંચનકામિની.
 રમી-કમલો.
 રીસડેસર-જાવેસર (નીચકર પ્રભુ).
 રપિર-લોલી.
 રસે-રોત પામે.
 રેવન-ગિરનાર (પર્વત).
 સમિલ-સમી.
 સમ-સમે.
 સંધન-સંધલ, ખાતું નહિ તે.
 સધામ-મુકટ.
 સાર-સાથે.
 લીલુ-લીન, રડીન.
 લીવલુ-લીલોતરી.
 લીલાએ-સદેલાથી.
 લુંક-કુંકિય, સ્થાનક મામો.
 લુંચન-લોચ.
 વક-વકમું, ખાતું.

શ્રી શાંતિદાસ રોઠજીનો રાસ.

શ્રી સદ્ગુરુમ્હોનમઃ

કુહા.

- સરસ વચન રસ સરસ્વતી, કવિજન કેરી માય; ૧
- કર ભેટી કરે વિનવિ, કરજ્યો મુજ પચાય. ૨
- હી યુગદિ જિનવરતણ, પદ પ્રભુનું કરભેટી; ૩
- ભરિમન વણીત પૂરવા, કંઈપતરે સુખ હોવી. ૪
- શાંતિનાથ મનુ સોગમ, અભયદાન દાતાર; ૫
- પારેવો હવે રાખીઓ, ચરણાંચલ સાધાર. ૬
- નેમનાથ બાવીસમા, નમિએ દીનદયાળ; ૭
- સમુદ્રવિજય કુલચંદ્રો, મનમોહન ગુણમાળ. ૮
- અમલસેન વામા મુવ, હી હી પાર્શ્વ જિણંદ; ૯
- પ્રભુનું તે બહુ પ્રેમસુ, જસ મુખ પુનમચંદ. ૧૦
- શાસન નાયક ચરમ જિન, મહાવીર વડ વીર; ૧૧
- પ્રભુનું હેડે હેજસુ, ધર્મ પુરધર વીર. ૧૨
- એ પાંચે પરમેશ્વર, એ ૬ શિવતરે કંદ; ૧૩
- તે માટે ભવિ સેવજ્યો, મૂછી બીજા કંદ. ૧૪
- નિજ સુરે ચરણ કમળ નમી, જ્ઞાન તણા દાતાર; ૧૫
- સુરખને પડિત કરે, સુરે ગુણ અપરપાર. ૧૬
- સુરે આણા શિરપર ધરી, જે જે કરીએ કામ; ૧૭
- મન વણીત રૂગ પામીએ, હી રાજસાગર સૂરિ નામ. ૧૮
- સુરે કૃપા એ કરી ઘણી, માયે સુખ્યો હાય; ૧૯
- શાંતિશાહ મુવ પરપસ, જગજસ બહુલી આય. ૨૦
- તસ કુળ વંશ શિવોમલ્લી, વખતવંદ ગુણવંત; ૨૧
- ગુણ ગાવા હવે ઘણે, સાંતમ્યે બહુ સંત. ૨૨

કાળ ૧ લી.

અમદાવાદનું વર્ણન.

(આપાદિત દેશ.)

જાણીપ લખ જોયણ મન, એતો વર્તુલ થાળ સમાન;
 મેરૂંથી દક્ષિણ દિશ વિચાલ, છેજ ભરતશેખ વિચાલ. ૧
 પાંચશે જોયણ ભણો તેહ, છવીશ ખટ કળાને લેહ;
 છે વિસ્તારપણે અધિકાર, લેજો શાસ્ત્ર થકી સુવિચાર. ૨
 તિહાં દેશ છે સહસ જત્રીશ, ખટખંડના વિશ્વાવીશ;
 તેહમાં આરજ પચવીસ શેષ, અનોપમ મનહર ગુર્જર દેશ. ૩
 ઇણું દેશે નગરી અનેક, રાજનગર છે સુંદર એક;
 સકળ નગર તણો શિણુગાર, ભણે લોક લીયો અવતાર. ૪
 ઇત ઉપદ્રવ્ય નહિ આપદા, રોગ ચોક લય નાવે કદા;
 ચોર ચાકનો નહિ પ્રવેશ, સુખીયા લોક વસે વિશેષ. ૫
 કુદાલા વ્યવહારી ધણા, તસ ઘર ધનની નહિ છે મણા;
 દાન માન દયા લય લીણ, વિનયાદિક ગુણો પ્રવીણ. ૬
 સુંદર સોહે જિનપ્રસાદ, મલુ મુખ દીઠે મન આદહાદ;
 તેનગરીની શોભા ધણી, કિંચિત પલારું મુણવા ભણી. ૭
 શિશ મોગટ દરવાજા ખાર, પરાં છત્રીશ અતિ સુખકાર;
 ઉંચાં મંદિર ઘર કેલાસ, સત્ય ભુમિયા તિહાં આવાસ. ૮
 સાધુ સાધવી વિચરે તિહાં, સુખીયા લોક ધરમ કર તિહાં;
 વાઈ વ્યાર વરણ તિહાં વસે, દયા ધરમ સહુકો ઉલસે. ૯
 દીન, હીન, દુઃખીયાં સંભાળ, જીવ સહુના જે પ્રતિપાળ;
 શિવ મંદિર પશુ દિસે ધણાં, સુસલમાન ગુણ નહિ છે મણા. ૧૦
 વાપિ વનિતા સાળરમતી વળી, પનઘટ શોભા અતિશય મળી;
 ખાવન 'વવા' કર શિણુગાર, કાવ્ય થકી મુણને શ્રીકાર. ૧૧
 વાપિ ઘપ્ત વિહાર ઘર્ષ ધનિતા વામિ ઘનં વાદિકા;
 યેષ બ્રાહ્મણ ધારિયાદિ, વિશુધા. યેશ્યા યણિગ્ યાદિની;

૧ ગોળ. ૨ આર્ય. ૩ શરીરે પુષ્ટ. ૪ વેપારી-વાણીયા. ૫ લીન. ૬
 જિન મંદીર-દેરાસર. ૭ સુંદર. ૮ ચાર. ૯ વાર.

વિદ્યા ધીર વિવેક વિષ્ણુ વિનયો, પાંચંગમો ધલિલક્ષ્મ;
ધર્યે ધાન્ય ધાત્રિ ધેનુર ચરં, દ્રુગં ધર્મ શાંભલે.^૧ ૧૨

ધોરારી ધોરની ધોળ, ધરતુ ધાકરે આપી ધોલ;
ધાલેકધોલ અતિ ગહમહે, લખમી દેખી મન ગહમહે. ૧૩

ધેનુધી ગાયકવાડ દો રાજ, મન મેળે મમળે મહુ સાજ;
હેત મીત મેળત છે ધણી, પ્રભ ભણી પાળે બેઝી ધણી. ૧૪

ભુજભગ સિંહ સમોવડ બણ, અરિયણ ગજમોડણ તસમાન;
પંચમ હોલ પાળે ભૂખાળ, દેખી હરખે બાઝગેપાળ. ૧૫

હય ગય રથ વાચક ભંડાર, વિભવ તણે નહિ લાસે પાર;
મુણી ચાસન જેહનું^૨ ઉદાંમ, સેવે યત્ર રાખણ નિજ દામ. ૧૬

ભૂપ સિમાલ સેવે સદા, ન્યાય નિત્ય નવિ હોયે કદા;
ધરમી રાજ હોયે જિહાં, પ્રભ મુખી શું કહેવું તિહાં? ૧૭

આવે આવે રસ અતિ ધણે, ધંવણ દેઈ ભવિયણ તમે મુણે;
હીરવર્દન સેવક કહે ક્ષેમ, પહેલી હાળતે વધતે પ્રેમ. ૧૮

કુદા.

સહસ્રકિરણ મુત શોભતો, શાંતિદાસ ગુણ ગેહ;
તેહ તણા ગુણ ગાય શું, અણિ ધરમ સ્નેહ. ૧

રાજસાગર સૂરિ મહેરથી, પામ્યા સધળી રિદ,
સાગર ગચ્છ દિપાવિઓ, મન વાંછિત ફળ લીધ. ૨

ધી ચિંતામણ મંત્રથી, રાજકાજ સમરથ;
સાત ક્ષેત્ર જિજ્ઞે ઉદ્યોગ, ખરથી ધણા ગરથ. ૩

પાદચાહ આદર થકિ, જિન ચાસન જયકાર;
ચૈત્ય બિંબ કરાવિયાં, કહેતાં કેમ લહું પાર. ૪

આગર ગચ્છની સ્થાપના, યદ્ય તેહ અવદાત;
કિચિત પભાણું તે હવે, આતા ગુણે વિખ્યાત. ૫

૧ અગ્રુદ ધોલ છે. ઉદ સાદુલ છે. આમાં 'વ' અક્ષરે બધા છે.

૨ ઉમ. પ્રગલ.

લાલ ૨ છ.

સાગરગચ્છ સ્થાપના.

(૬૮૬ ઋષિને વદના હું વારી-એ દેવી.)

- ત્રેપનમેં પાટે યયા હું વારી, લક્ષ્મીસાગર સૂરરે હું વારી લાલ;
 સ્નાગર શાખા પરવરી, હું. દિનદિન ચડતે નૂરરે. હું. ત્રેપનમેં. ૧
- તેહના વંશમાં વળી, હું. લખિસાગર નામરે. હું.
- ઉપાધ્યાય પદ ભોગવે, હું. ગુણે કરી અભિશમરે. હું. ત્રે. ૨
- તત્ શિશ્ય હોય ગુણે આગલા, હું. નેમસાગર ગુણવંતરે. હું.
- સુક્તિસાગર ખીળ વળી, હું. પડિત પદ ધરંતરે. હું. ત્રે. ૨
- ચોમાસું સુરત તણા, હું. સંઘ સદ લય લીનરે. હું.
- લક્ષ્મી બહુવિધ સાચવે, હું. ગુણે કરી અધિનરે. હું. ત્રે. ૪
- શાંતિ નામે તિહાં રહે, હું. ધનવંત અતિ ઉદારરે; હું.
- પુત્ર નહિ તેણે કરી, હું. પુછે ગુરુને ધારરે. હું. ત્રે. ૫
- ગુરુ પણ એમ કહે સાંભળો, હું. ચિંતામણિ જે મંત્ર; હું.
- ખટ માસ છે સાધના, હું. તે અમ પાસે મંત્રરે. હું. ત્રે. ૬
- બાર હજાર જાપે કરી, હું. વળી છત્રીશ હજારરે; હું.
- પાંચ પ્રકાર ઉપરે ચલે, હું. એહનો અતિ વિસ્તારરે. હું. ત્રે. ૭
- ધૂપ દિપ બલ બાકુલે, હું. આહૂતિ ખટ માસરે; હું.
- ધરણ્ય રાય પદમાવતી, હું. તેહની પુરે આશરે. હું. ત્રે. ૮
- મોહિખાતું બલાવીએ, હું. જે જેમ જોઈયે તેહરે; હું.
- અમ આજ્ઞા છે આપજો, હું. એહમાં નહિ સંદેહરે. હું. ત્રે. ૯
- આરાધે નિર્મલ મને, હું. ખટ માસ યયા તામરે; હું.
- પવિત્રપણે તુમ આવજો, હું. ગુરુ હુકમ યયો જામરે; હું. ત્રે. ૧૦
- શાંતિદાસ ચોક.
- એ હવે તિહાં કામ વશે, હું. રાજનગર વસનારરે; હું.
- તે સુરતમાંહિ હતા, હું. જવેરી તણા બ્યાપારરે; હું. ત્રે. ૧૧
- પ્રાતઃ સમયે દહેરે જઈ, હું. ગુરુ નમવા ધરી નેહરે; હું.
- ‘શાંતિ હું આબો આપું,’ હું. એમ લાજે ગુણ જોહરે; ત્રે. ૧૨
- ગુરુ વાંદી સ્તુતિ કરી, હું. ભાવ્યવાન તસ દેખરે; હું.
- ‘પહેલો તે વહેલો,’ હું. વિધિએ લખિયો લેખરે; હું. ત્રે. ૧૩

ધીરજપણે બેઝારીને, હું. મંત્ર ભણે તીણે વારે; હું.
 નાગ સ્વરૂપે આવિયોરે, હું. 'ધરેણું' ધરી ખ્યારે; હું. ત્રે. ૧૪
 દુશ્મનોપ મસ્તકે ધરી, હું. જીભ તણે લખકારે; હું.
 ગુરૂ કહે 'તુમે પણ જીભને, હું. લેલી કરો એણીવારે' હું. ત્રે. ૧૫
 મનથી ભય લાગ્યો તણ, હું. ચંકા ઉપની જામરે; હું.
 અદ્વય યથા ધરેણુંજી, હું. ચોંને કહે ગુરૂ તામરે; હું. ત્રે. ૧૬
 પૃથ્વીપતિ ધાઓ સદી, હું. એકનો એક પ્રભાવરે; હું.
 રાજકાજ પુરપરા, હું. કહે ગુરૂએ તુમ દાવરે; હું. ત્રે. ૧૭
 મસ્તક હાથ લેઈ કહે, હું. 'કરો ધરમનાં કામરે' હું.
 ખાઓ ખરચો વાપરો, હું. દત્તેક કરો ગુરૂ નામરે; હું. ત્રે. ૧૮
 એક વચન મનમાં ધરી, હું. કરે જવેરી બ્યાપારરે; હું.
 દોલત દિન દિન દીપતીરે, હું. લેઈ સામન ઉદારરે; હું. ત્રે. ૧૯
 દિગ્વિપતી પાદચાહમુલા, હું. પરણાવે ધરી ખ્યારે; હું.
 જવેરીખાનું પુરું નહિ, હું. હુકમ કયો તેણી વારરે; હું. ત્રે. ૨૦
 પણ ન મળે તે શું કરે, હું. અહવે લઈ સામાનરે; હું.
 શાંતિદાસ તીહાં જઈ, હું. ગુફી લેટ પ્રધાનરે; હું. ત્રે. ૨૧
 વસ્તુ અમુલખ દેખીને, હું. ખુશી થઈ કહે તેહરે; હું.
 રથું લેર્યો તુમે દાખવો, હું. સાસરવાસો એહરે; હું. ત્રે. ૨૨
 અકબરબેગમ પુત્ર લેધને, હું. નાકિ કોઈ પ્રકારરે; હું.
 પાતચાહ વાઘીમાં ઉતરી, હું. કોઈ ન લીધી સારરે; હું. ત્રે. ૨૩
 સહસ્રકરણ મુત આકરી, હું. ખબર અંતર રાખી ધણી; હું.
 વસ બાગ્યે થયું ભબ્યરે, હું. ત્રે. ૨૪
 અકબર મરણની વારતા, હું. સાંભલી દેશ વિદેશરે; હું.
 રાજા લેઈ મુલ શું તિહાં, હું. બેગમગમ તેણે દિયરે; હું. ત્રે. ૨૫
 પદવી પાદચાહની લઈ, હું. જહાંગિર રાલીમ ચાહરે; હું.
 તિણે મામુએ ચેકલ, હું. કહ્યા ધરી ઉત્સાહરે; હું. ત્રે. ૨૬
 પૂરવે એ પિણ વારના, હું. કારણ દોય ચ્યારરે; હું.
 અંતર ગળે નહિ ચેકધી, હું. તુમ ઉપગારે મુખ ધારરે; હું. ત્રે. ૨૭

માંમુએ કુમરી તણા, હું. તુંમે આજથી એહરે; હું.
 રાજનગર સુખાગરી, હું. સોંપિ તુમ ગુણ ગેહરે. હું. ત્રે. ૨૮
 રાજ રાજ પ્રલ્લ સુખી, હું. નગરચેઠ પદઃદીધરે; હું.
 ચતુરંગી સેના વળી, હું. રાજ સંગોવડ કીધરે. હું. ત્રે. ૨૯
 ઇહાં ઘણી જી વારતા, હું. સંશેષે કહો નેયરે; હું.
 ખીલ ઢાળ સોહામણી, હું. પુન્યે ક્ષેમ સુખ હોયરે; હું. ત્રે. ૩૦

ઉહા.

રાજસાગરને સૂરિપદ.

ગુરૂ તેડી ભક્તિ કરી, કહે 'એ તુમચો રાજ;'
 ગુરૂ કહે 'દેવાણુપિયા ! એ રચું બોલ્યા આજ.' ૧
 'પંચમહામલ ઉચ્ચર્યો, જનિઃસ્પૃહ + અણુગાર;
 શ્રીપૂજ્ય તેડી કરી, દયો ÷ લાહો સુખકાર.' ૨
 વિજયસેન સૂરિ તીહાં, તેડીને શુભ રીત;
 ભક્તિ કરી એમ વીનવે, નેડી હાથ વિનીત. ૩
 'ઉપાધ્યાય પદ આપીએ, સ્વામી કહું તુમ એહ;
 રાજસાગર ગુણવંત ઘણા, વીનતી એ ગુણગેહ.' ૪
 'એમ પદવી ને દીણએ, ઠામ ઠામ હોઈ ભય;
 તે માટે તુમ વીનતી, માની મુજ નવી ભય.' ૫
 પાધડી જોળે મુકીને, વીનતી વારોવાર;
 'ગુણ આશીર્ગત મુજ હોવે, માનો વચન ઉદાર.' ૬
 એમ કહેતાં માન્યું નહિ, ચેઠવું વચન લગાર;
 ઘણું રચું કહીએ આજથી, માથે એ ગુરૂ ધાર. ૭

ઢાળ ૩ છ.

(ધનલ રોઠ લઈ બેઠું. એ-દેશી.)

શ્રોતા સુણો હવે આગલે, સહેજે વાત ઉઢેરીરે;
 ખોટું લાન્યું ચેઠને, આંટી પડી મન કેરીરે. ૧ શ્રો.
 રીસાઈ ઘરે આવીયા, એહવો કરે વિચારરે;
 શ્રી પૂજ્ય હવે આપીરચું, રાજસાગર ગણધારરે. ૨ શ્રો.

- એકલે ત્યાં જઈ જાખળ્યો, વાત તણે મચકોરદે;
 પ્રગટપણે વિચાર કર્યો, ખંભાત લાણી કરી બેરદે. ૩ શ્લો.
 એકલે શેઠ ખંભાતનો, કાચ વસે છે અગરદે;
 રોડી રાખ્યો તેહને, ખગર જણાવો તગરદે. ૪ શ્લો.
 વાસણેપણે આવશે, તો તમને સુકીશુંદે;
 તે માટે લખો લેખ એ, અવસર ક્યમ સુકીશુંદે. ૫ શ્લો.
 સુકું કરે અબ્યો સાંકડે, લેખ લખીને ઘીધોરે;
 અમારી ચાહ કરો, કામ કરો પ્રતિધોરે. ૬ શ્લો.
 એકલે સૂરીપદ તણે, માંડ્યો છે કરી સાજરદે;
 વાસણેપ હવે મોકલો, તો રહેશે તુજ લાજરદે. ૭ શ્લો.
 ખંભાત સંઘ આનંદ કહે, ભરૂચ ખણ મજરદે;
 સુંહલી કરીને સુંગડી, નાંખે શેઠાણી તેણી વારદે. ૮ શ્લો.
 રાજનગલા શેઠા, શેઠને રોક્યા બહોરદે;
 પત્ર લખ્યો તેણે ચિત્તે, કરો કામ મંડલોરદે. ૯ શ્લો.
 વાસણેપને મોકલોરે, તો શેઠ આવે ઘેરરે;
 નહિતર તો એ વાતની, શેઠ તણી થી પેરદે. ૧૦ શ્લો.
 મનસુ વિચાર કરી તણ, સૂરિ મંત્ર વગી વાસરે;
 મોકલે ત્રિનાથ નમઃ લખી, સફળ કૃપી ન આપરે. ૧૧ શ્લો.
 સભા સમણે સુંગડી, એકાલી કહે એમરે,
 તુમ શેઠાન અવિચર રહે, તેણે શેઠ ધરી પ્રેમરે. ૧૨ શ્લો.
 લેખ લખીને મોકલ્યો, શેઠ છેકવણુ કાજરે,
 એમ અનેક ઇલાં વાસતા, સામરમંચનો સજરે. ૧૩ શ્લો.
 લેખ અબ્યો તે વાંચીને, શેઠને હર્ષ અપારદે;
 પદ મહોચ્છવ રૂઢી પરે, વાળે વાળાં ઉદારદે. ૧૪ શ્લો.
 દિન દિન રજ વધાનણાં, ચલાઈ મહોચ્છવ થાયરે;
 ઘન બીજા હોને કરી, ધવળનગર ગવતારદે. ૧૫ શ્લો.

શેઠા.

એથી તેડયો + ખ્યાંતસુ, બધાના બધા જે સાર:
 બોધવિક બલે પાંકિને, આદરનાન અપાર.

૧

શુભ મુકૂર્ત ભેઈ કહો, તુમ વિધા પ્રમાણ;
 લગ્ન ભેઈને એમ કહે, સાંભળો શેઠ મુબાણ. ૨
 ઉત્તમ મુકૂર્ત ॥ ખડું, યાગ તણે અધિકાર;
 જ્યેષ્ઠ માસમાંહે ભડો, સાંભળો તેહ વિચાર. ૩

છાંદ ૪ થી.

(છંદો ક્રમ વેળા આખરે એ રચા)

છંદો સંવત સોળસો ઝારીએ, લાલ; વર્ષે જેટલ માસ;
 છંદો રાત્રી અનુસાર યોગથી, લાલ; સંધને મયો ઉદ્યાસ.
 મુગુળ નર પદ મહોછવ મુખકાર-એ આંકણી. મુ. ૧
 છંદો પૂજા પ્રભાવના ધણી, લાલ લોક તણે મહુમ્મદ;
 છંદો વાજાં વાજે વિવિધપરે, લાલ, ગાતાં લોજક ભાદ. મુ. ૨
 છંદો આચારજ પદ યાપીને, લાલ રાજમાગર-સૂરીનામ;
 છંદો ઘનમાન કરી વૃંછળાં, લાલ સિધાં સધળાં કામ. મુ. ૩
 છંદો ચોસક આવક એકલા, લાલ કરી રંગ રસવાત.
 છંદો દ્રવ્ય બલે પાતસ્યાકથી; લાલ મહાં ઘણા અવદાત. મુ. ૪
 છંદો મનનદગરે કેઈ વચી, લાલ કજીઆ માથે જે હોમ;
 છંદો મુજ આવક હોમે ખરા, લાલ દુખ ભાગ્યું સદુકોપ. મુ. ૫
 છંદો ચાલ જહાંગીર રાજમાં, લાલ સધળી જે પોસાગ;
 છંદો સાંનિદાસને વગમી અને, લાલ લખી પરમાણ વિશાળ. મુ. ૬
 છંદો મામ મામ આવક લઈ, લાલ પોતાના કરી ચાર;
 છંદો મિત્રપણે કેઈ થયા, લાલ કહેનાં નાચે પાર. મુ. ૭
 છંદો મેલીક સખ વીરને, લાલ રૂપનને ભરત નરેન્દ્ર;
 છંદો રાજમાગર સૂરીયને, લાલ સદસકિરણના નનંદ. મુ. ૮
 છંદો સંઘેનિ મુદસિ સૂરીને, લાલ અકબર હિર સૂરીય;
 છંદો રૂપનરેયને નેમને, લાલ વાન ધણી મધુરીય; મુ. ૯
 છંદો વિક્રમ સિદ્ધનેનરચી, લાલ કુમ્હરપાગ હેમ સૂરીય;
 છંદો રાજમાગર સાંનિદાસને, લાલ બેટી + વિશાવિન. મુ. ૧૦

• નંદ = મુન્દેવાર + ૫૨ ÷ ૧૦૫૧

પ્રભ મુદૂર્ત નેઈ કહે, તુમ વિદ્યા પ્રભાણ;
 વન નેઈને એમ કહે, સાંભળો ચેક મુબળ. ૨
 ઉત્તમ મુદૂર્ત ઈ ખડું, શાસ્ત્ર તણે અધિકાર;
 જ્યેષ્ઠ મામ્રમાંહે બલો, સાંભળો તેક વિચાર. ૩

છાંદ ૪ ધી.

(દર્દી પ્રમદ બોલે એખડે એ રથ)

હા સંવત સેાળસેા ધારીએ, લાડ; વળે જેદહ માસ;
 હા રાની અનુગ્રાધા યોગથી, લાડ; સંધને થયે ઉગ્રાસ.
 હા નર પદ મહોદધવ મુખકાર-એ આંકણી. મુ. ૧
 હા પૂજા પ્રભાવના ધણી, લાડ લોક તણે મહુગાધ;
 હા વાજાં વાજે વિવિધપરે, લાડ, ગાતાં લોજક બાદ. મુ. ૨
 હા આચારજ પદ યાપીને, લાડ રાજસામર-સૂરીનામ;
 હા ઘનમાન કરી તૂંછણાં, લાડ સિધાં સધળાં કામ. મુ. ૩
 હા ચોસક આવક એકેલા, લાડ કરી રંગ રમવાત.
 હા દ્રવ્ય બલે પાતસ્યાધથી; લાડ ઇદાં ધણા અવદાત. મુ. ૪
 હા મનદગ્ધરે કેઈવચી, લાડ કજીઆ મામે જે હોય;
 હા મુજ આવક હોમે ખરા, લાડ દુઃખ બાન્યું મહુકોય. મુ. ૫
 હા શદ્દ જદાંગીર ગજનાં, લાડ સધળી જે પોસાજ;
 હા સાંનિદ્યને વગમી અમે, લાડ લખી પરમાણુ વિચાર. મુ. ૬
 હા મામ મામ ધારક ઉર્ધ, લાડ પાત્યા કરી આર;
 હા મિત્રપણે કેઈ થયા, લાડ કહેતાં નાવે પાર. મુ. ૭
 હા મેલ્લીક રાજ વીરને, લાડ રૂપલને ભરત નરેંદ્ર;
 હા રાજચાર સૂરીયાને, લાડ મુદમકિરલુના નવંદ. મુ. ૮
 હા મુદેનિ મુદનિ સૂરીને, લાડ અકબર દિર સૂરીય;
 હા રૂપનરેયને નેમને, લાડ વાન ધણી મપુરીય; મુ. ૯
 હા વિદ્યન મિદનનરચી, લાડ કુમારચાન દેન સૂરીય;
 હા રાજચાર સાંનિદ્યને, લાડ એવી નિશાચિન. મુ. ૧૦

* ને. = રૂ.૧૦૦ + ૫૦ = ૧૫૦.

- ૮૬૦ ધર્મગોપ વિમળ તણે, લાલ યી નમ્રપલટ આમ; -
 ૮૬૧ તિમ રાજચાપર સૂરીને, લાલ શાંતિદાસ મુખ દામ. મું. ૧૧
 ૮૬૨ પ્રીત ક્રમગા વિસ્તરી, લાલ સવળે દેશ વિદેશ;
 ૮૬૩ સાગરનચ્છ કરી સ્થાપના, લાલ શાંતિદાસ વિશેષ. મું. ૧૨
 ૮૬૪ ચિંતામણિ દેહેડું કરી, લાલ નવરખ નાણાં રોક;
 ૮૬૫ પ્રભુ પદપદવી હરખીયા, લાલરવિદેખી જિમ નકોક. મું. ૧૩
 ૮૬૬ વેલિયા વિદી પ્રભાવના, લાલ અચ્ચાર લાખ દ્રવ્ય ધાવ;
 ૮૬૭ સાગર મન્દમાં આપીયા, લાલ ગુણીજન કીરત ગાય. મું. ૧૪
 ૮૬૮ વૃદ્ધ મુખે એ વારતા, ૮૬૯ માંલગી તેહ સંબધ;
 ૮૭૦ કિચિત ભણવા પ્રસંગે, લાલ ભાષ્યે એક પ્રતિબધ. મું. ૧૫
 ૮૭૧ મેડુંએ ગિરનાર વગી, લાલ આજુ તારંગ્ય જેહ;
 ૮૭૨ સંખેશ્વર પત્રે લખી, લાલ આપે પરીને નેહ. મું. ૧૬
 ૮૭૩ ગુંજ કહેતાં તસ વરણું, લાલ એ સમરય ન કોઈ;
 ૮૭૪ કલિયુગમાં સુસ્તરૂંચમે, લાલ એપમા કહે કવિ ભોઈ. મું. ૧૭
 ૮૭૫ આનગ થત અતિ ભગી, લાલ વખતચાકની ચાર;
 ૮૭૬ ચિત્ત સખી ભવી માંલગે, લાલ તસ ગુંજ અપરપાર. મું. ૧૮
 ૮૭૭ યોધી દગ ઠંણી પરે, લાલ વખતચંદ ગુંજ સત;
 ૮૭૮ હીરવર્ધન મુખચાપથી, લાલ હોમ મુખ પ્રકાશ મું. ૧૯

૬૬૫

- સહસકિરણ મુવ ચોમતો, શાંતિદાસ ગુણમેહ;
 ૩૬૬ લક્ષિત દેહડી, ઘની માની એહ. ૧
 ૩૬૭ ભખનીયંદ મુવ તેહને, લખની અપરપાર;
 ૩૬૮ પ્રુથાકચંદ વગી તેહના, પુત્ર તે ગુંજ ઉદાર. ૨
 ૩૬૯ મધુ ચેત તે પાટવી, તસ બધવ લેકમત;
 ૩૭૦ વખતચંદ ગુંજ આગલા, તસ ગુંજ મહીમા અવદ. ૩
 ૩૭૧ તેહના ગુંજ ગાતાં ભણી, મુજ નન ઉત્તર ધાય;
 ૩૭૨ ઉત્તમના ગુંજ ભાગ્યાં, હોવે નિરમલ કાય. ૪
 ૩૭૩ નાનક સૂડી. † આમ મુખ. ‡ લખી. + કમળ. † કમળ.

મુહૂર્ત નેઈ કહો, તુમ વિદ્યા પ્રમાણ;
 નેઈને એમ કહે, સાંભળો ચેક મુલ્લણ. ૨

મુહૂર્ત જી ખરું, શાસ્ત્ર તણે અધિકાર;
 માસમાંહે લલો, સાંભળો તેક વિચાર. ૩

દાળ ૪ થી.

(દર્દા કુમાર બેઠા ગાજરે એ રચી.)

દંવત સોળસો ખાસીએ, લાલ; વર્ષે નેદક માસ;
 ની અનુસાધા યોગથી, લાલ; સંઘને થયો ઉદ્ધાસ.
 નર પદ મહોછવ મુખકાર-એ આંકણી. સુ. ૧

મૂળ પ્રભાવના ઘણી, લાલ લોક તણે મહુગાહ;
 માલંગ વાજો વિવિધપરે, લાલ, ગાતાં લોજક ભટ. સુ. ૨

આચારજ પદ થાપીને, લાલ રાજસાગર સૂરીનામ;
 નમાન કરી લૂંછણાં, લાલ સિધાં સઘળાં કામ. સુ. ૩

થોસક આવક એકઠા, લાલ કરી રંગ રસવાત.
 દબ્ય બલે પાતશ્યાહથી; લાલ ઈહાં ધણા અવદાત. સુ. ૪

ગનહુગારે કેઈ વલી, લાલ કલ્યા માથે જે હોય;
 મુજ આવક હોસે ખરા, લાલ દુઃખ ભાગ્યુ મહુકોય. સુ. ૫

શાહ જહાંગીર રાજમાં, લાલ સઘળી જે પોસાળ;
 શાંતિદાસને વગસી અમે, લાલ લખી પરમાણુ વિશાળ. સુ. ૬

કામ કામ આવક હઈ, લાલ પોતાના કરી સાર;
 મિત્રપણે કેઈ થયા, લાલ કહેતાં નાવે પાર. સુ. ૭

એણીક રાજ વીરને, લાલ રૂપલ ને ભરત નંદેંદ્ર;
 રાજસાગર સૂરીયને, લાલ સહસકિરણના નંદ. સુ. ૮

સંપ્રતિ મુહસ્તિ સૂરીને, લાલ અકબર-હિર સૂરીય;
 કૃષ્ણનરેશને નેમને, લાલ વાત ઘણી મધુરીય; સુ. ૯

વિક્રમ સિદ્ધસેનવલી, લાલ મુમારપાળ હેમ સૂરીય;
 રાજસાગર શાંતિદાસને, લાલ બેડી નિધાવિસ. સુ. ૧૦

નેક. = મુહુગાર. + પુન. ÷ પૂરેપૂરી.

- તથા મેવકે જોમ બાળે, યોજો પૂત તે દાખેરે. ૫. સ. ૫. ૫
- આદરમાન અપાર, કુશળ II તુમ પરીવારે. સ. ૫. ૬
- અમૃત વચન કરે જોમ, મુખીઓ છ' 'તુમરે પ્રમરે. ૬. સ. ૫. ૬
- મપુર વચન અનુરાધ, યોજો પૂત અવાહરે. સ. ૫. ૬
- તથા નિદાં 'મૃતકે જાણે, તુમ પારખો કિમ મન બાંધે, ૭. સ. ૫. ૭
- સદસ અગીયાર દ્રવ્ય પૂરા, કિમવ જોદ સજ અનુદારે. ૮. સ. ૫. ૭
- સાજ કરે તુમે કરાવો, દ્રવ્ય હોઈ સરસ ધણ્યોરે. ૯. સ. ૫. ૮
- નિદાં પરજી કરી ઘર જાળ્યા, રિવસ પનર જાળ્યા. ૧૦. સ. ૫. ૮
- સરસ સામગ્રી નીપજાવો, દેખાડો તીડાં મન જાળ્યોરે. ૧૧. સ. ૫. ૮
- જરકે તેજ અપાર, જાહે જાહે અનુરાધ તુમ સારે. ૧૨. સ. ૫. ૮
- વખતચંદ્ર અણુ જેઠ, માનો વચન મુજ જોદરે. ૧૩. સ. ૫. ૮
- અમ સાથે કરો સભાઈ, ફેતેસંજ કરે મુજો જાણે. ૧૪. સ. ૫. ૧૦
- પુરવ મુરો જેઠ, મુજ કરાવો તુમે તેદરે, ૧૫. સ. ૫. ૧૦
- જોજો મૂલે મૂલ જાણે, રજે અપીક જોખડ' કાપોરે. ૧૬. સ. ૫. ૧૧
- બ્યાપારીને સમજાવી, અપાયો કલ્યાણસ દાવીરે. ૧૭. સ. ૫. ૧૧
- વખતચંદ્ર જાહે માન, દિન દિન વધે તસ વાનરે. ૧૮. સ. ૫. ૧૨
- કાઠિયાવાડ તે દેશ, જાણું છે કરે નરેશરે, ૧૯. સ. ૫. ૧૨
- તુમ વચન દા નહિ લોપું, હજાર ગુને નવિ દોપુરે. ૨૦. સ. ૫. ૧૩
- તુમ જાહે અમે પ્રીયા રાજ, જાજી પૂછણ મન કાજરે. ૨૧. સ. ૫. ૧૪
- મલગીરી જરકર સાથે, સભાઈ કરી નીજ દાયેરે. ૨૨. સ. ૫. ૧૪
- સોનાને મુગધ, જુઓ પુરવ તણો પ્રતિજ્ઞારે. ૨૩. સ. ૫. ૧૫
- યાત્રા માત્રા ઉખાળો, મારે સરસ મર્યાદો છે દાંજોરે. ૨૪. સ. ૫. ૧૫
- શ્રી 'દીસહેસર લેકું, કુશલ સથળાંજે મેકું' રે. ૨૫. સ. ૫. ૧૬
- પ્રથમ જિનેસર લેટયા, કુશલ દાખીરે ફરે મેટયારે. ૨૬. સ. ૫. ૧૬
- જોમ ઉભી સોરક જાત્રા, રાજ માન મીલે જાદુ માત્રારે. ૨૭. સ. ૫. ૧૭
- અધિકારી ચોક નેહી, મનવેહીત ફળ સદુ સીધારે. ૨૮. સ. ૫. ૧૭
- અન્ય દાન્ય સરથાવ તે જાણે, કિરત કમળા જ્યાં જ્યાંપેરે. ૨૯. સ. ૫. ૧૭

૧ (મરાઠી રાજ) તથા. ૨ મુરો (જાણવો). ૩ અવસર.

૪ અપનેશર ધર જાણવો.

- દેવદેવ શંકર વસીરે હો, માનાજી ગોવિંદરાવ નો, વ. ૨
 રાજાજી સમર્થ શરે હો, કરી ઘણો પસાય નો.
 શુભ સુદર્શન નવર મારેહો, સ્વોપવશુ મરી ખ્યાર નો, વ. ૩
 રુપરો મેન્દ્ર કરીરે હો, ભરતર ચોલે ઉદાર નો.
 મહત્ત નમ સોહામણારે હો, કાકાજી રીવાન નો, વ. ૪
 મનિ તેહની અનિ નિર્મળીરે લાલ, વાત સવે સાવધાન નો.
 જાતમાં લખે જઈરે હો, બેઠા તે શુભવંત નો, વ. ૫
 નગરોહ હેડં સેટલુરે હો, જાવી તેહ મીઠંત નો.
 પૂછે હકીકત શહેસ્તીરે હો, કાકાજીને ભૂપ નો, વ. ૬
 દેવ વજતચંદ હાખવેરે હો, નગરી તણે સ્વરૂપ નો.
 મેમ મેણી દિન પ્રતેરે હો, પ્રિત નખાણી લાસ નો, વ. ૭
 અશ્વવંત જાણી કરી હો, યોને કહે જોમ જસ નો.
 અરેવાન ઘણું તુમેરે હો, ડુનિયામાં કરી શુભ નો, વ. ૮
 રાજકાજ સ્થિરતા કરીરે હો, જાંને સહુનાં દુઃખ નો.
 યો કહે તિમ તે કરીરે હો, હરકત કીધી દૂર નો, વ. ૯
 દેડં પેહાચોરે તનેરે હો, દિન દિન વ્યતે નૂસને.
 યો તણી ગમાજ ઘણીરે હો, કાકાજીનું રાજ નો, વ. ૧૦
 સકાગ સીમાય વચ કરીરે હો, નિઠંટક શુભ સાજ નો.
 વેરી હેરી ઘાતરેરે હો, પ્રિયો નહિ દરખાત નો, વ. ૧૧
 માજાએ સમજી કરીરે હો, કાકાજી ન હો વાત નો.
 રાજાનગરમાં શુભ જગારે હો, રાજાગર સહુ દેવ નો, વ. ૧૨
 પોતાવટ રાખે ખરીરે હો, શ્રીધ અનરગગ દેવ નો.
 ચમોતેસ્તા આંકનોરે હો, હુડી ઉપરે લેહ નો, વ. ૧૩
 અર્થ મુલ્કી નાંજાવડીરે હો, સત નવી રૂકે દેવ નો.
 સત મ હેડે મિત્રજીરે હો, રિધ ચેરણી દેવ નો, વ. ૧૪
 શુભ રેખા કરીરે હો, દાણી ન દરે દેવ નો.
 એકવી સીમામણ ચોહારે હો, દેવ દેવ દેવ નો, વ. ૧૫
 ખેમવર્દન નવમી કરીરે હો, દેવ દેવ દેવ નો.

વોઝારે દોહા મેઝારે, મરજાવ તડ તેડ:	
ત્યેરજ હરી જાંનમુરે, દિનિનિ વખતે તેડ.	કા. ૮
વોઝારે જય જોડારે, જુલો જો દોઝારે પૂર:	
વનજાવે વન દુલારે, રાજે ઘાન મૂર.	કા. ૯
દોઝારે ચિંત દુરે કરીરે, રાજમજાવ વજાવ:	
મેઝ મજુરે સારીકારે, લહેતર રાજા મુજાવ.	કા. ૧૦
દેઝ પાડેઝ પાનેજાવરે, વિદ્યાં જલ નિદાં નામ;	
જમે 'મુજે' હરી, જનિ ઘણરે, 'કેયન' જન તસ વાન.	કા. ૧૧
પીજ મોલીજાવે ઘાનજારે, વરજા સમારે કાજ;	
ઘાટ ઘણે મું ઘાટમું રે, જણવ જણીન મું સાજ.	કા. ૧૨
જાણવડ દોઝારુરે, કામ કરે રાખી 'દોઝાર;	
દોહા કહે નિમ તે કરે, પેઠી પઠાણ જોર.	કા. ૧૩
કુચી કોંપી દોહા રાજકારે, સાચવજો રૂપી રીન;	
કામ પડે તવ મગાવજોરે, ધરજો વચન તુમે ચિત.	કા. ૧૪
તેઢયો લખજાવે દોઝારે, જાનેપચાંક તસ નામ;	
ધર ઘાટ સમાજારે, રૂપાં કલે કાજ.	કા. ૧૫
'મુપણ દોહા'ને કરીરે, ચકવે ઘાટ દુઝમ;	
દેઝ ઉપસરા દોઝારે, રાજે જરવી રામ.	કા. ૧૬
કામ દયડ જરજ માંડજારે, પૂણી રાતમન પેર;	
સાંજ સમે નાજાં જાપજોરે, નામ લખિ રાખે દેઝ.	કા. ૧૭
સરજા ઘાન દયમી દયરે, દોઝ તલો પરીકર;	
તે હવે જામન વણવરે, ખેમ કહે ધરી ખાર.	કા. ૧૮

૬૬૬

કુષ જોડવા દેખી કરીરે, તેઢને તેરે જન

કામ જાણવે જાંનમું, જાણી વધારે જાણ

કુશન સદુના નામની. દોહા કહે નિરુ

વાણેતર રાખી ખસ, મુપણ કરે દેઝ

૧ કુષો ૧૩ ૨ કોનાવા રમે જેવો દેઝ ૩ જાણવે ૪ જાણવે
૫ કોનાવા

- મુરત મુ'બાઈ પુના વળીરે, જયપુર ને નાગોર, મુ. .
 દિલ્હી આશા એકતોરે, ચિત્રોડ કોટા બુ'દી જોર. મુ. પ. ૩
 દસિણ સોરઠ એવાડમાંરે, નવખંડ પ્રસિદ્ધ. મુ. .
 હુ'ડી. સકરાય તીજે કરીરે, જય પટો જગ લીધ. મુ. પ. ૪
 વહાણવટી બ્યાપારમાંરે, કરિયાણાં જહુ કોડ. મુ.
 જલવટ ધલવટ ભેદથીરે, વાણોતર જહુ જોડ. મુ. પ. ૫
 પાત્રીતાણુ' પોતાતણુ'રે, રાયરય ડિગામ. મુ.
 વગરયા સરપાવમાં રાજવીરે, સરકાર કરતા કામ. મુ. પ. ૬
 દશબાર ગામ ઘસણેરે, બીજા 'અબરે લેય. મુ.
 મનોતિ કરે નહિ મળારે, હાલ હુકુમ કરેય. મુ. પ. ૭
 પુન્ય દશાજ ખાધરેરે, દાન મધુર વચન. મુ.
 દેવગુરુ કરે સેવનારે, ઉપમા કવી રચન. મુ. પ. ૮
 દેવતણાં મુખ ભોગવેરે, કહેતાં કિમ લહુ' પાર, મુ.
 એ સમ જગમાં બીજો નહિરે, મુખીઆં અપર વિચાર. મુ. પ. ૯
 પુન્ય ઉપાયો પુરવલવેરે, મનવચ કાયમું ધ્યાન. મુ.
 શ્રી ધર્મરૂચિ તે વસીરે, ખામ્યા નવે નિધાન. મુ. પ. ૧૦
 હુમહુમ તે સાહેબીરે, રાજધાની વળી કાર, મુ.
 સોલુ'ને સુ'ગંધ તારે, હવિત તાસ ઉદાર. મુ. પ. ૧૧
 દીન દીન હુખિયા દેખીનેરે, કરૂણા લત તેણી વાર, મુ.
 રાજા હિ સમભલીનેરે, મેલવી ધન અપાર. મુ. પ. ૧૨
 દાનશાળા મંડાવીનેરે, એમ કરે ઉપવાક, મુ.
 ખરવી આપે ખાંતે કરીરે, ગુણનો ન લહુ' પાર. મુ. પ. ૧૩
 જે જે માગે તિમ દીવેરે, કળીયુગમાં કલ્પવૃક્ષરે, મુ.
 રાની માની ધ્યાની બીજોરે, નવી દીઠા કોઈ દસ. મુ. પ. ૧૪
 દુકાળમાં દીનીયાં ઉધરીરે, કરૂણા આ તમ જોય, મુ.
 દુઃખીયાનાં દુઃખ નવી રૂએરે, ભાંગે તસ દુઃખ સોય. મુ. પ. ૧૫.

સાગ હેત્રે ખન વાપરેદે, એકજ લાખું વ્યસન, મુ.
 દાન દીધા વીજી નવી જમેદે, ઘર રાંધું જે 'અચન. મુ પુ. ૧૬
 એમ પનોત્ત વખત ચેહજીદે, સાંભળો તણ વ્યાધાન, મુ.
 બારમી હાજ સરસ જનીદે, જેમવર્ધન મુખ સાથ. મુ. પુ. ૧૭

ફહા.

- દોષ વાર પરજાવીયા, ઈચ્છાભાઈને સાર;
 પાનાભાઈ જે વાર વણી, મોતીભાઈ તણ વાર. ૧
 અનોપચંદ દોષ વાર તે, હેમાભાઈ એક વાર
 મુરજમલ મનમુખને, એક એક વાર ઉદાર. ૨
 સાત પુત્ર દોષે સૂતા, પુત્ર પુત્રનાં જેહ;
 પરજાબ્યા બહુ યુગવીરું, ઝોછવ કરી ઘણા નેહ. ૩
 એમ વિવાહ કર્યો ઘણા, જ્ઞાપો સંસારિક લીધ;
 દાકાલના પાજમાં, ઝોછવ અધિક તિહાં લીધ. ૪
 મુરજમલ પોતાંતલો, મોતીભાઈને નંદ;
 કૃતેચંદ નામે કરી, પરજાવે આનંદ. ૫
 એક લગન દોનું જણાં, હર્ષ તલો નહિ પાર;
 કિચિત પજલું બાલુવા, તે મુળને અધિકાર. ૬

હાજ ૧૩ મી

વરપોટો, વિવાહ.

(હરે માટે નખો કુંવર નખ એ રચી.)

- હરે માટે ચેહજી કરે વિવાહ, હમ દિવસ નિરધારીને હરેહ;
 હરેમારેસંવત અદાર એકસઠ, ફાગુણ મુદીર ધારીને હરેહ. ૧
 હરે માટે સાસરી મુરજમલ, પાનાચંદ મુજચંદ ઘરે હરેહ;
 હરે માટે જવેરી અટક ॥ તાસ, વ્યાપારી વટે સરે હરેહ. ૨
 હરે માટે કૃતેહભાઈનું સાર, માનચંદ ગમાનસા બાળીએ હરેહ;
 હરે માટે એમ મોટે મંઘણ, ધારે જમાઈ ઘર આણીએ હરેહ. ૩

હરે મારે ધવળ મંગળ ગવસાય, ત્રિહું દામે ઘર પોતા તણે હરેહ;
 હરે મારે મોટા સગપણે જેહ, મોટા ઝોણવ યાએ જગ ભણે હરેહ. ૪
 હરે મારે થાપના કરી ગણેશ, વિધીએ લગન વધાવીએ હરેહ;
 હરે મારે પીકી મર્દન થાય, માહે મુવાસ દ્રવ્ય ભાવીએ હરેહ. ૫
 હરે મારે પાપક વડી દેવસાય, હલવાઈ તેડે સામાન કરી હરેહ;
 એકવીશ પ્રકારની જેહ, પકવાની ભત ઊ ખરી હરેહ. ૬
 હરે મારે પંડ પરચાના કીધ, તેહની ચોભા અતિ ભણી હરેહ;
 હરે મારે ચંદ્રુઆ બાંધ્યા ખાસ, જગમગ ચંદ્ર મંડળી મણી હરેહ. ૭
 હરે મારે થંભ ચીતર્યો જેહ, કળા પુતળી ઉપર ધરી હરેહ;
 હરે મારે તોરણ જડીત જડાવ, એમ મંડપ ચોભા કરી હરેહ. ૮
 હરે મારે લગ દિવસ આગ્યો તાય, વિધિપૂર્વક મંજન કરી હરેહ;
 હરે મારે પહેરી આવે શીલુગાર, શ્રીકૃષ્ણ પાન કર ધરી હરેહ. ૯
 હરે મારે વરધોડે કુમાર, વાજાંત્રની ધ્વનિ ઉછળે હરેહ;
 હરે મારે ઢોલ નગારાં ભેર, નોખતનો ડંકો વળી હરેહ. ૧૦
 હરે મારે શરણાઈ સરણે સાદ, ઠમડમીયા ઝાલર ધણી હરેહ;
 હરે મારે દીવી તણો નહિ પાર, ચોભા સરસ અતિ ધણી હરેહ. ૧૧
 હરે મારે હેખારવ કદે ભેર, ઐણી બાધાળી તેહ તણી હરેહ;
 હરે મારે મેના મુખાસન તેહ, ૧૦હેલર દીપે ધણી હરેહ. ૧૨
 હરે મારે ઘંટા બુધર માળ, રણગણ રણગણ બુધરી હરેહ;
 હરે મારે દારૂખાનાનો નહિ પાર, કામ કામ છેડે કરી હરેહ. ૧૩
 હરે મારે મસ્તક અગમગ તેજ, મણી માણેક જડાવ કરી હરેહ;
 હરે મારે ખુપાલા ધરી ખુપ, તે ઉપર કલગી ધરી હરેહ. ૧૪
 હરે મારે સોવન સોનેરી સાજ, સંભેલા બહુ ચોભતા હરેહ;
 હરે મારે ૩કાતેલ તેહ લગામ, થનકથનક હેડે ચોભતા હરેહ. ૧૫
 હરે મારે અંબાડી ગજરાજ, ગલલાટ કરે મંગળીક ભણી હરેહ;
 હરે મારે શિર સીંદુર રંગીત, શરણ સુંડ ૩દંતી તણી હરેહ. ૧૬
 હરે મારે વાજાંત્રની પડી ઠોર, લોકે જોવા દોડે ધણાં હરેહ;
 હરે મારે નરનારીના વૃંદ, કોતુક તિહાં વળી નહિ મણા હરેહ. ૧૭

હરે માટે જાતીય જન્મ નેત્રી દેહ, જાતક જન્મે દેવાવળી હરેહ;
 હરે માટે સુમનીમ પેત્રી ચેત્ર, જોવા દોરે દળી મળી હરેહ. ૧૮
 હરે માટે દિ જ્વાળાએ બતા માંદી, દાઝ દેરે જાપે દેહ હરેહ;
 હરે માટે, પદેસુ વજ્ર વિશ્વાસ, જેમ આવે તેમ દાથે દેહ હરેહ. ૧૯
 હરે માટે અપનીય મુડી કામ, જલે દેહદી જોવા જગિ હરેહ;
 હરે માટે દપાટે માથે દેહ, હુમ જોવા તળી ધાત્રી હરેહ. ૨૦
 હરે માટે કતદ વાજિંત્ર તે દુધ, જમાઈ કાજલ કંઠ ધાત્રી હરેહ;
 હરે માટે સીમે બ્દાતા ધણાતેદ, મદજ મરીવળી તે બનું હરેહ. ૨૧
 હરે માટે જુદા માદજને લોખ, મુર્જમનિ માયા દેજવે હરેહ;
 હરે માટે દિવાલિ દેઈ જાન, જોવા દોરે મન લેજવે હરેહ. ૨૨
 હરે માટે દુદરે નેત્ર નિશાન, મગને મરીબો દહજે હરેહ;
 હરે માટે જોરડી માથે ધીન, સરખી મળી યોજે મજે હરેહ. ૨૩
 હરે માટે દેહિત કંઠ રમાલ, જાનડી હુસ પુરી કરે હરેહ;
 હરે માટે દામ લાગન દેહ દેવ, જાગુ કારણ મદુ મિત્ર હરેહ. ૨૪
 હરે માટે તોરણ જાળ્યા વરલાજ, દેહ વધાઈ દોડી કરી હરેહ;
 હરે માટે સામુ પુખ્ત કાજ, બેડ સજ્જ ધઈ શણગાર હરેહ. ૨૫
 હરે માટે તોરણ છબ્યા કરી જોર, જોવા દોરે ધણા મળ્યા હરેહ;
 હરે તલ પડવા નહિ કામ, ન મિલી તે માદોમાદે બળ્યા હરેહ. ૨૬
 હરે માટે આવે દેહ સામાન, પુખ્ત સામુ બેદુની હરેહ;
 હરે માટે વાક પેડી પુચરતીર, હુંચ પુરી કરે તે બેદુની હરેહ. ૨૭
 હરે માટે અશય જણાવે સરવે, હસતિ હજુવે જોતની હરેહ;
 હરે માટે રહેજે સદા હજુર, કહી સમજવે દુષ્ય જોતની હરેહ. ૨૮
 હરે માટે દ્રશ્ય જાવ જણાવ, જોમ દાંસીએ વચન કહી હરેહ;
 હરે પુખ્ત કરી જાગ, નાક સાદી અવસર લરી હરેહ. ૨૯
 હરે માટે જોસારે મહિરામાંદી, ધીરી માટે ચોપે કરી હરેહ;
 હરે માટે પુત્રી ચોળ રંગાર, પદેસવે ઉગર ધરી હરેહ. ૩૦
 હરે માટે પેદ તણો ઉચ્ચાર, દિજ અગ્નિ ચાજે તિહાં, હરેહ;
 હરે માટે હાથ મેજાવો દીધ, ચાર મંગળ વરત્યા તિહાં હરેહ. ૩૧

હરે મારે આલરણ વસ અમોલ, આપે કર મુકાવતાં હરેહ;
 હરે મારે વાસણ પ્રમુખ દેઈ, દેઈ દાન ચુકાવતાં હરેહ. ૩૨
 હરે મારે સરસ મુગંધ ઠંસાર, એક એકના મુખમાં ધરે હરેહ;
 હરે મારે અંત ન રાખવું લગાર, ^૧કવળ રીત સમજે સરે હરેહ. ૩૩
 હરે મારે માંડવે નાટારંભ, પાત્રો થેઈ થેઈ ઉચરે હરેહ;
 હરે વાળે વિવિધ પરિમાત્ર, પગ ઠમકાવે ધરી સરે હરેહ. ૩૪
 હરે મારે સાહેલા સરલે સાહ, બડૂવા વેશ કોઈ ભાતના હરેહ;
 હરે મારે સામાસામી મેલાણ, બેહુ પખે ગીત કેઈ ભાતના હરેહ. ૩૫
 હરે મારે અસમંજસ બોલંત, અવસર વાત સોહે, ઘણી હરેહ;
 હરે મારે કેતાં કરીએ વખાણ, અતિશય ચોલા બની હરેહ. ૩૬
 હરે મારે મન રાખી ઉદાર, પહેરામણી કરી ખાંતશું હરેહ;
 હરે મારે લેઈ કન્યા ધરી ખ્યાર, રંગ રસ રહ્યા ઘણી ભાતશું હરેહ. ૩૭
 હરે મારે ઢાળ તેરમી એક સરસ, વરપોડે પાણીચક્રણ તણી હરેહ;
 હરે મારે હીરવર્ધનકરી ખેમ, અવસર વચન આતુરી ભણી હરેહ. ૩૮

કુંદા.

ગોરવ વરોડી કારણે, હરખ જમણ કરે તાસ;
 મુખડી પીરસે ભાવની, આણા ફેરવી તાસ. ૧
 ખાટવડું ખાંતે કરી, આણે એ તે જગ રીત;
 ઘાલ કચોળાં આરણી, માટે ધરીને પ્રીત. ૨
 સજ્જન વર્જને નોંતરાં, કરી રસોઈ તૈયાર;
 જમણ વેળા થઈ ખરી, આવે નરને નાર. ૩

દાળ ૧૪ મી.

(કિદાના તે આન્યા બીડલા, માતીવાલા બમરછ. મેરથા.)

ભાતભાતની રસોઈ.

જિભણ વેળા થઈ ખરી, લેળા યાયરે સાજનહ;
 યાગ કચોળાં રસાગજ, વાઘ મારા જમોરે સાજનહ.
 મેવા પહેલાં પીરસીયા, લે. અખોડ બદામ વિચાગરે. વા. ૧

સાંતેલી તુષી કરી	બે દાન જાહે મનુરહે	૧.
દેવદીપક દાન કરી	બે પીસ્યાં તે ભરુનરે	૧.
દેવર જાહેરી મેલીયા	બે મેલીનુની જાવરે	૨
દેવે જાહેરુરી રીતે,	બે દુધપેટ બે જાગ રે	૧.
કુરારેલી શુભક,	બે ભાવરી મનદાન જાવરે	૧.
દાન બેરી દાન સદાં	બે ગુણેશં જારી હલકરે	૩
જામવણ સારવણ	બે દુધણ ટેવણપણરે	૧.
મીનવણ મેલીનુરી	બે લીલાં લમડમાં ડાકરે	૪
કારેલાં દેવનુરી	બે શિવજા તુરીયાં વિદેવરે	૧.
લીલાં કાયાં જાયાં મેલી,	બે લેણે મનજી દેવરે	૧.
લીલાંને ટેલાં,	બે મેલાં કહેલાં દાનરે	૧.
જાણ જાણવણી,	બે લવણં થણં રજાનરે	૧.
મીરરી મંદેલેક મેલાં,	બે ભણ્યાં લાયાં લી મંદીરે	૭
મણુભાખાજાજાહેરુરી,	બે રાંતરી કાચલી પીરસેલાંલીરે	૧.
દેવવણં કંલણ્યાં,	બે દુધણ વણ્યાં જાવરે	૧.
લીલાંને વળી લમડમાં	બે જાણં વમડાન લમડરે	૧.
જાણ્યાં કેડં જાણ્યાં,	બે કેરી લીનુની જાવરે	૧.
મણ્યાં શિવજા વેલાં,	બે પીસે કેડં કેડં જાવરે	૧૦
જાણ લેલાં લાજા થણુ,	બે મેણવણી જારી રજારે	૧.
જાણ્યાં કડં જાણ્યાં,	બે મેલીવરીત્તે સ્ત્રેજારે	૧૧
વેલાંબં કાચે વળી	બે સ્ત્રે સ્ત્રે કહે જાહેજારે	૧.
જાણ હાથ દીધે લા.	બે પીરસણિયાને જાણ મજારે	૧૨
જાણજાણ કાચે કરી,	બે દેવ જાણજાણ લેવા જાવરે	૧.
કુરારેલાં કુરારેલાં,	બે પીસે જાણજાણ દાનરે	૧૩
જાણ જાણ મનની કરી,	બે કાણીકાને ગણુ જારે	૧.
કાચે જાણાં શિવજા	બે જાણં લાણી મનેહારે	૧૪
કાચે ન કાચે તે જાણી	બે કાચે મનદાનરે	૧.
જાણજાણ કાચે કરી,	બે ગણુ કરી હાં તે જાવરે	૧૫

પાણી સરસ ચિતળ પાઈ, લે. સુરણી દ્રવ્ય સુવાસરે. વા.
 ચંપક કેતકી મોગરો, લે. બસસવાસીત પાણી ખાસરે. વા. ૧૬
 પાનસોપારી એલચી, લે. નાયકજી નવત્રી લવંગરે. વા.
 બીડલાં વાળ્યાં માંદી ધરી, લે. સર્વને આપે અભંગરે. વા. ૧૭
 ખાતાં સરસ સુગંધ ધણી, લે. મહમહે રંગ સુરંગરે. વા.
 સરસ જમણુ આજનો ઘણો, લે. સજન ગર્વ ઉછરંગરે. વા. ૧૮
 ગોરવ દીપે સસરા ઘરે, લે. તે પણુ સુખડી એહરે. વા.
 સાત સાત દિવસે લગે, લે. જમાડી વધારે નેહરે. વા. ૧૯
 વરઘોડા દિન દિન પ્રતે, લે. વાજાંત્ર તણી પડે ઊરરે. વા.
 લખલોક જોવા મળે, લે. ગોખ મેડી ચડી જોરરે. વા. ૨૦

ધરેણીનાં નાટક જગેરે.

ખાંદે ખાનુખંધ જોરખા, લે. હુંયે હાર ઉતરી જડાવરે. વા.
 ઠેઠે કંઠોરા હેમના, લે. વેઢ વીટી તરત ઘડાવેરે. વા. ૨૧
 કડાં હેમ જડાવનાં, લે. જગમગ જગમગ તેજરે. વા.
 સુરજમુખી ચામર હળે, લે. અમુલખ વસ પહેર્યાહેજરે. વા. ૨૨
 રૂપ ધણું ને શિષુગારીયા, લે. દેવકુમર ન કરે હોડરે. વા.
 સાત દિવસ લગે નવનવા, લે. કોણુ કરે ઓછવ તરી જોડરે. વા. ૨૩
 કાકાજી જોવા આવે વળી, લે. રાજગર્વ લેઈ સાથરે. વા.
 હય ગયરથ પાયક ધણા, લે. જીત્યા નરહે લગામ ધરી હાથરે. વા. ૨૪
 મેવા મીઠાઈ વહેંચે તીહાં, લે. પાત્ર તેડાવી કરે તીહાં નાચરે. વા.
 થેઈ થેઈ થેઈ મુખઉચરે, લે. જાણે અપસરા નાચરે. વા. ૨૫
 ઠમઠમે ઠમકે વેંછીયા, લે. ઘમકે ઘુઘરી ઘમકારરે. વા.
 રણજણુ 'વેણુ વળવતી, લે. ધપમપ હોં હોં સારરે. વા. ૨૬
 નાટિક વિવિધ પ્રકારનાં, લે. હરખે જાળ ગોપાળરે. વા.
 હોંસે વિવાહ ભલો કર્યો, લે. થયાં નાટીક દેખી ખુશાલરે. વા. ૨૭
 પરણી કન્યા લેઈને, લે. આવે પોતાના આવાસરે. વા.
 વાજાંત્ર વાળે અતિ ઘણાં, લે. હોંસે ઘણું ઉલ્લાસરે. વા. ૨૮

મનમુખ લગન જોડીપરે, લે. બીજા વરસ મોઝારે. વા.
 એછવ એછવ જોડીપરે, લે. જિમણ પલુ સારે. વા. ૨૯
 લાલ હરખચંદ્ર મુન થરે, લે. મેત્યો તિહાં વિચકરે. વા.
 હડીસમ દેરી હીકરી, લે. પરકુવે થરે ઉઠાસરે. વા. ૩૦
 આર મગન વરત્યા રહી, લે. કર મુઠવણુ શરે. વા.
 વસ આતરણુ રોડક વની, લે. વધારે વાસણુ રોડકારે. વા. ૩૧
 પૂર્વ કણુ નિમ બણુએ, લે. પરકુઆ લલી રીતરે. વા.
 પહેરખાપી સરી પડે, લે. સંભાની કરે રાખી હીત. વા. ૩૨
 હમ વિવદ કર્યા થણુ, લે. રોડક એડે મંડણુરે. વા.
 રોડે થણુ દરી બણુએ, લે. મોત્ય ચનુર મુઠવણુરે. વા. ૩૩
 હાન પૂરીએ ચારની, લે. રોડ વખતચંદ્ર સસરે. વા.
 હીતવર્ધન ધિય ખેમના, લે. સાંભળો વચન ઉઠાસરે. વા. ૩૪

કુદા

શી સિદ્ધાચન નિરમમાં, સદા વરત મંડવ;
 કર્મશાળા કટવીને, માણસ મુકે છડવ. ૧
 કષ્ટગુ આવે જે સદા, ખરચિ નહોવે બસ;
 તેહને આપવે તમે, જે હીએ તેને લાસ. ૨
 ચનુવિધ સંઘને વની, આરે બાત બહાર;
 રૂપી રીતે લાયકો, જામ આરા છે સાર. ૩
 જેમ સિખામણુ રોડને, લલી રીતે જામભવ;
 નમું માંડી દેખાડવે, જેહવે આવે હાવ. ૪
 જેમ મુપણુ દરી રોડક, લે. હાલો પુણવરંત;
 જામાડું ફગ જોડ છે, પરકુપાર કરંત. ૫

હાન ૧૫ મી.

(૬૦ લખ) પાંદરે—જે રાત.)

હામામ આડત થણી, બાપરી બાપાર.
 ચાહુર પ્રિયેમણી, લકનીને નહિ પાર
 ધનપનેલ રોડક.

મેરે હાથ
 મેરે હાથ. ૧
 જે આંધણી

- સુખા માને અતિ ઘણા, અચળ શેઠ સુખકાર. મેરે.
 પાતર્યા માન્યા ઘણું, આપણુ પણુ એક સાર. મેરે ધન. ૨
 રસ લાગ્યો વ્યાપારનો, પુત્ર પૌત્ર પરિવાર. મેરે.
 'વરગ' ત્રણ સાધે ગણું, ધર્મ વરગ સુખકાર. મેરે. ધન. ૩
 બિંબ ભરાવ્યા જિનતણા, પુસ્તક ભર્યા ભંડાર. મેરે.
 સ્વામીવદલપણુ કીયા, પર ઉપકાર અપાર. મેરે ધન. ૪
 જિન સુઝ જિન મત સંઘની, લક્ષિતલેદ એ વ્યાપાર મેરે,
 આદરતાં ઉત્તવળ હોવે સમકિતનો આચાર મેરે ધન. ૫
 દેહકું' કરાવ્યું' અતિ ભણું, ભણે સ્વર્ગ વિમાન. મેરે.
 અભુતનાથ પધરાવીયા, દેઈ બહુલાં દાન. મેરે ધન. ૬
 તપજ્ઞ કરે બહુ ખાંતણું, ઠંપતિ દોય રસાળ. મેરે.
 ઉત્તમણું' કર્યું' અતિ ભણું, ખરચી દ્રવ્ય વિશાળ. મેરે ધન. ૭
 પાઠાં ઠવણી કચન તણી, બહુ મુલા રૂમાલ. મેરે.
 ચંદુરવા જરમર તણા, ચોલા ભકજમાળ. મેરે ધન. ૮
 અંધ ભયે નવિ દાખવું, ઉત્તમણું' અધિકાર. મેરે.
 સરસ સામગ્રી સવી કરી, ભક્તિભાવ ઉદાર. મેરે ધન. ૯
 જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રના, ઉપરણાં ઘણી ભત. મેરે.
 આપે તે હવે કરી, કહેતા કહું' અવદાત. મેરે ધન. ૧૦
 ઉદયસાગર સૂરીશ્વર, ઉપદેશે કરી શુદ્ધ. મેરે.
 બિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી ઘણી, રાખી નિરમળ યુધ. મેરે ધન. ૧૧
 સૂરીશ્વર કહે ચોકલ, માનવક્ષણ જગ એક. મેરે.
 ભત્રા સંઘપતિ યથા તુમે, સિદ્ધગિરિ ભેટો તેહ. મેરે ધન. ૧૨
 પ્રજાળ પુન્ય હોસે જયવળી, સંઘપતિ તિલક ધરાય. મેરે.
 શિવવધુ વરો નિશ્ચય કરી, એમ ભાજે જિનરામ. મેરે ધન. ૧૩
 એમ ઉપદેશને સાંભળી, ઉપન્યો-મનનું ભાવ. મેરે.
 તેહ સંઘ રચના મુણો, તરીયે ભવજલ નાવ. મેરે ધન. ૧૪
 સરસ કથા આગળ હવે, પ્રમાદ તણુ મુણો તેહ મેરે.
 પંદરમી દાળ પુરી યઈ, ખેમવર્ધન ભણી એક. મેરે ધન. ૧૫

ફાલ

- રાજામગર ઝવડ ધણ, સમજુ વડા મુજાણ; ૧
 પ્રેમચંદ લાલ વળી, દેખા પાછલા ટુલુ ખડલુ.
 વિવેક ચિન્ત્ય જાગલ, સમજુ સવળી પેર; ૨
 જેન કર્મ વડા મન વરણે, દયામયા ધણી મહેર.
 એ વળા ચિત્તામાં વસ્થા, કર્મ ગુણે મધીર; ૩
 એલી કરે દિનદિન પ્રતે, કર્મ પુરધર ધીર.
 યદિય કેઈ સેવ્યા જીવે, સાંજનાં સિદ્ધાન્ત; ૪
 તે સગી છે ચોડા, સમજુ સદુ સિદ્ધાન્ત.
 તે સરવે કહે ચોડા, સિદ્ધિગિરિ જાગ; ૫
 કરે, કરાવે સમે લઈ, નિરમલ દીલે પુગાવ.
 વળી ચોડાળી વીનવે, રાજામગરમાં વાગ; ૬
 પરધર એવી સદુ કરે, સંધપનિ ચોડ થઇ જાગ. ૧

લાળ ૧૬ મી.

(વારી માણ કાઢેલા એ રેલ)

- પીયુષ પનેલા મુખે વીનવી દે, રાજ. ૧
 સંધપનિ નિલક ધણ, વારી માણ પીયુષ;
 કરું દાણે મુખે જાણે હોરાજ, ધન ખર્ચો જાગ કરાવ. ૨
 એ સમ વલાદે એકે નહિ દોરાજ, જામનળી જલિદારી. ૩
 વનધન જોબન કાર્યા દોરાજ, કેઈ નર મયા જમદાર. ૪
 પુન્યે ધન ખૂટે નહિ દોરાજ, પુન્ય વડું સચાર. ૫
 પુન્ય વિદુષાં માનવી. દોરાજ, લેખે નહિ તલ જાગાર. ૬
 સીધાં સામાન કરે સદુ દોરાજ, દીલગું નહિ છે કામ, ૭
 દાસિતાંને એ નિસર્થી દોરાજ, પાંચન રેલે સ્થામ. ૮
 શોકે દીસી નહિ સખીએ દોરાજ, રાખે નિરમલ મન. ૯
 એ તિરિ કરે મુખ દોરે દોરાજ, એમ કી વીરવચન. ૧૦
 રોગુલ મહાવમમાં કહું દોરાજ, સાલ નિચ દિત્યાજ. ૧૧
 વિમલધણી જાગરો દોરાજ, કરી કેઈ સદુ દોરાજ. ૧૨

૧ રેલ ૧ કારો.

પુરવ નવાણું જસ શિરે હોરાજ, સમોસચો આદિનાથ	વા.
અનંતાનંત શિવ વચો હોરાજ, પ્રત્યક્ષ શિવપુરે સાથ.	વા. ૭
મહિમા જેહનો દાખવા હોરાજ, સુરચરૂં પણ મતિમંદ.	વા.
રત્નત્રયિહેતુ સહી હોરાજ, પ્રગટે સહજનંદ.	વા. ૮
સુંદર દુકે સોહામણી હોરાજ, મેરૂ સમા પ્રસાદ.	વા.
વેરભાવ રહે નહિ હોરાજ, દુર ટળે વિષવાદ.	વા. ૯
વૃક્ષ રાયણ તળે ચોલતા હોરાજ, પિલુડા પ્રભુના પાપ.	વા.
સંઘપતિ ખૂજે ભાવયું, હોરાજ, સંચિત દુર પળાય.	વા. ૧૦
અડસડ તિરથ ભેટતાં હોરાજ, કોડીગણું કળ જોય.	વા.
અનંતગુણો કળ પામીએ હોરાજ, ભાવવૃદ્ધિ જસ હોય.	વા. ૧૧
એમ વિનતિ સુણતાં યથો હોરાજ, ચેકનો ઘણો ઉજાસ.	વા.
મનમાં હતી મુજ આહના હોરાજ. તુમ વિનતી પુરૂં આશ.	વા. ૧૨
સત્જનન વર્ગ સદુ તેડીને હોરાજ, કહે ચેકણ તેણી વાર.	વા.
વાણોતર વળી તેડીયા હોરાજ, કઠોતરી કયે તૈયાર.	વા. ૧૩
અઘાઈ મહોત્સવ કરો હોરાજ, દોલ નગારાં બેર,	વા.
નોખતખાનાં ગડગટે હોરાજ, બાંધે તોરણુ ઘેરે ઘેર.	વા. ૧૪
દેશ દેશાંતર મોકલે હોરાજ, કઠોતરી શ્રીકર.	વા.
સિદ્ધગિરી સંઘમાં પધારજો હોરાજ, ઘણું શું લખું વારોવાર.	વા. ૧૫
મુહૂર્ત સંવતઅદાર ચોસકનો હોરાજ, મહાશુદી પચંદ્રવાર.	વા.
ટરા તણુ ખડાં ક્યાં હોરાજ, દરવાજો કોય રપ મજાર.	વા. ૧૬
સંઘણી જે વારતા હોરાજ, સાંભળો ચોતા મુજલુ.	વા.
હીરવર્ધન શિષ્ય એમ કહે હોરાજ, સોજમી દાજ વખાણુ.	વા. ૧૭

ફદા.

દષ્ટિ દોનું એક મના, કરી આમાન વિરોધ;
 આમમી મેડી સચે, સંઘપતિ-ચર્ચ નરેશ. ૧
 મજનન વર્ગ સદુ હરખરો, રાખી ચિત્ત ઉદાર;
 અઘાઈ મહોત્સવ કરે, વાજિંત્ર વાજે સાર. ૨
 સંઘપતિ તિલક ધરાવીને, ધવળમંગળ અવસાય;
 શ્રી રીમહેઅર ભેટવા, તેહ વાત કહેવાય. ૩

ધર ભગવી ચોડને, યિજ્ઞામણ દેઈ સાર;
શુભ શુકને પ્રવાણ કરે, સર્વ સદિત મુખકાર. ૪

કાગ ૧૭ મી.

(ચંદ્રાવતી દેવ.)

ચોડ ભદ્રમાં જઈ લીએરે, રજા કાકાજી પાસ;
કાકાજી ચંચ થઈરે, મગીયા દોનું ઉદાસ.

પુરક.

મગીયા દોનું ઉદાસ આપે, પામરી ભેટા ખભે ધારે;
પાપથી પીળી કથાગ્રી ઉડે, એકવાર જનમાં સુખજ છે નેહેલા.
શી સોલાજી હાલે.

ઉદા.

મુરવાજ કીનખાળનેરે, દગડો જરીનો ભેમ;
પરપમ વાળાં ચોખવાંરે, તણુ ગારદી દીએ તેમ.

પુરક.

તણુ ગારદી દીએ ચોડને આપે, કાન દેવાં આવે નિજ હાથે;
એક દુષા કાકાજી ધણે, વધન થણું ચતુરધાણે. ૨

ઉદા.

ધર આવે મુકેન લેઈરે, આલે કપતિ સાર;
કરવાળે બાહિર મીત્થારે, ગેગગાથાં કથાર.

પુરક.

ગેગગાથાં કથા બાર તે ભરીયા, કોય રપ રેશ તાંજુ ધરીયા,
ઝૂંટ ગાટે સામાન ચલાવે, પ્રેમચંદ્ર ભગુને દેશે ભગવેજી. ૩

ઉદા.

જવેર પ્રેમચંદ્ર તણેરે, પાનપાંદ ગોડી મક્કન;
દેવસરને સાચવેરે, કરી થણું જતન-જી.

પુરક.

કરી થણું જતન સલાગે, શીપૂજ્યને લેઈ નિજ આવે;
પાપથી સકળ અપીજી ભણે, જરા કંત્યા આવે નમે. ૪

ઉદા.

બહિરાન કુંઠાવંરે, ચોડણી સુજારે;
કોય રપ માં મદુ મનેરે, કપતિ દોનું ઉદાર.

નુસ્ક.

દ'પતિ દોનું ઉતારે ગયાં, જોડેલે કુચ સંઘનાં થયાં,
ધરમાંથી કોઈ ભય પરવારી, ચોટી કામોદામ બેસારીછ. ૫

ફહા.

અમુર વેળાએ બાણ બલીનેરે ગયા તે નવિ લાધ્યા;
શેઠને ખબર પડી પછેરે, માણસ ત્રણ જે સાધ્યા.

નુસ્ક.

માણસ ત્રણ જે સાધ્યા તે અણાવે, પાનાલાઈ કાકાછ જણાવે,
સાંભળી વાત ગરબ મન આવે, બાણ મુકાબ્યા એણે દાવેછ. ૬

ફહા.

તુમે તુમે લાગ્યો ભતરારે, અમને ચિંતા એક;
તુમ પહેલાં કરે ભત્રારે, શેઠછને કહો તેક.

નુસ્ક.

શેઠછને કહો તેક વાત, બાણ તણી રી કરો છે તાત;
મગર પૈસે મુકાબ્યું અમે, મન કોઢે ભત્રો કરો તમેછ. ૭

ફહા.

સીમાડા તેડી કરીરે, શિખામણ દેહ તાસ;
જે ચારને તોપે ધરૂરે, તો કહેજ્યો સાબાસછ.

નુસ્ક.

તો કહેજો સાબાસ તે અમને, ખોલી કરો લાવો કહું તમને,
ખીકના ખીચારા તરત તે લાબ્યા, કાકાછને તેક સજાબ્યાછ. ૮

ફહા.

કાકાછએ મોકલ્યારે, સંઘ પહેલાં થઈ ભત્ર;
શેઠ વારતા સાંભળીરે, પ્રકુલિત થયું ગાત્ર.

નુસ્ક.

પ્રકુલિત થયું ગાત્ર ઉમંગે, પુનઃ ખરી છે માહરે સંગે;
અનુક્રમે સંઘ ધોળકે ભવે, ચિંહુ દિશીયી સંઘ લેજો યાવેછ. ૯

ફહા.

સંઘપતિ અદરમાન દેધરે, સુખશાતા પૂછે તાસ;
એમ સંઘ લેજો થયોરે, વૈરાટ નગર ઉઠાસ.

વેલટ નગર ઉદ્ધાસ વિશેષે, ત્રિહાંથી કુચ ક્યોં સુવિશેષે;
ચોરોશી હરં ગપાર, સંઘ મન્યો જલુ વચચકારણ. ૧૦

ચોરણ સંઘ જાલી પરીરે, તેડી સદુ સંજ્ઞાન;
ચોડી પહોરો ભાગ્યવીનેરે, કહે વિચાર નિજ મન.

કરે વિચાર નિજ મનથી તેડ, વાત સુણે કહું હવે ભેડ;
સંઘ મન્યો ગણિદી વીચાન, મોતી સુણ્યો જાગ ચોપાગણ. ૧૧.

સંઘમાં હરખ વધામણરે, લે લાહો .પુણ્યવંત;
ખરવે દ્રવ્ય કહુંસે કરીરે, શાશન રીતે સંત.

સન રીતે સંત જે પ્રણી, લાભ ગણિત કરે સુગથી જાણી;
ગાગ વાત ગણિ છે મીડી, સાંભળી જેવી કહીયું વીડી. ૧૨

કમ ભાગ્યે ચોરણરે, પરિવાર તેડી કહે જોમ;
સાચવણ રૂપી પરીરે, કરમે કહું કરી પ્રેમ.

કરખ્યો કહું કરી પ્રેમ તે સાચે, વિનય કરી સંઘ રૂપી સચે;
હાગ સવરમી જાણી જોઈ, જોમ કહે સુણે સુણજેહણ. ૧૩

કમ ભાગ્યે ચોરણ, સુપણ કરી ઉદ્ધાસ;
ચોડી પહોરે પ્રમુખ વગી, સંઘની કલ્યાણે સાર. ૧
જોઈયો જાર જોઈયું મજુ, તેડવી સુપણ દીધ;
તે ભવિષ્ય હવે સાંભળે, સદુ વચચાવ તે દીધ. ૨
વેલટ નગરથી સંઘરે, નરનાશિનું વંદ;
સંઘપતિ જોઈ ગણિ ઘણે, જોમ નરમાંકિ નરેંદ્ર. ૩

છાંદ ૧૮ મી.

(શબ્દોત્તેજા રસ વચ્ચે, શાંત રેડી ગા. એ ૧૨૦.)

- શ્રી સિદ્ધાચળ સંઘ હવે આવે, ઉત્તર આણી અંગ,
સંઘતણી રચના હવે પહોં, તે ભવિ મુલો અભંગ. ૧
- સંઘ મળ્યો અતિ હેતે ત્યાં વાર, પામે હર્ષ અપાર;
ખખર અંતર રાખે બહુ રીતે, ખરવે વિત્ત ઉદાર. ૨
- હયવર પાપરિયા રથ ભેતરિયા, ધુધરીયાં ધમકાર;
મુખામન આવે પાળા હવે, માહાલે લક્ષ્મી સાર. ૩
- અનુરંગી સેના મું ઘાડી, પાનોભાઈ આગે;
મોતિ અનોખચંદ હેમચંદ ભેટે, મુરખમલ સરાગે. ૪
- મનમુખ માતા 'ઉછંગે ભેસે, મેનામાં શ્રીકાર;
મોતી છંછાભાઈ પૂંછણ ચેડ, મનમુખે ધરી ખ્યાર. ૫
- કરી દોઝ પાછગની ઘોડી, ભુખણ સામું છાલ;
આગળ પાછગ વીચમાં સંઘવી, ઘંટા ધુધરમાળ. ૬
- મજલે મજલે પૂજા રચાવે, થયા થેઈ થેઈ યાવ;
ગુણીજન પ્રભુની કીરત ગાવે, જય જય શ્રી જિનરાય. ૭
- પાણખી આગળ આવે અનુરી, આણુંદસાગર મૂરી;
એમ ચોખા હું કેની વખાણું, દીકે દુઃખ ભય દુરી. ૮
- તેજ જગામલ અમર હવે તવ, દીપે જિમ દિલુંદ;
રાજતેજ સંઘવી પદ ભેડે, ત્રોટે કુમની હંદ. ૯
- અનિ ઉચ્ચદિયા બહુ દિન વહીયા, મહુએ ભાગમેપાળ;
સંઘબહુ મગીયો, નવી એએ કુળીએ, દિનદિન અતિ ઉજમાળ. ૧૦.
- વિત્ત પ્રમત્ત રાખેને અપે, આનમને દિન કાજ. ૧૧
- જિનશામન ઉત્તર બહુ કરના, ચિંહુ દિશથી સંઘ આવે;
મનું યાથો આદી પ્રતરયો, એતાં અચરીજ પાવે. ૧૨
- શામલમ સામઠ્યાં આવે, સંઘપતિને વધાવે;
સંઘ તાડી રચના દેખીને, જનન ઉપમ મન ભાવે. ૧૩
- ખલક મલક ભેટણ પ્રભુ ચરણાં, રથ તણે નદિ પાર;
શી તાલિક વખાણું ભરિયા, રીકે દરખ અપાર. ૧૪

- લેમ લેમ અમન નિઃશ જીવે, પુનઃ હો નમસ્તઃ
 હુકમ સ્વયં દુઃ પદાર્થ, મિત્રાનર રહે દારી ૧૪
 ભારતી હી કાલે નર જાણે, જનિત કેલ કેલ
 હમી હમ હી ને વળી, જાણે જાણે મેલ ૧૬
 હમ જાણીએ પ્રાણી, જાણીએ નમસ્તઃ
 હમ જાણીએ પ્રાણી, જાણીએ નમસ્તઃ ૧૭

કુદા

- મજલે મજલે જાણનાં ગાંધી મુખ પદોચ્ચલ
 જાનાં હાથે જાણી, પૂછે દો મહાન ૧
 પાંચમેલ પદોચ્ચલ છે, મમજરી મુખ રીત
 હમ જાણીએ જાણી, જાણીએ દો જાણી મિત્ર ૨
 જાણીએ જાણીએ જાણી, હમ જાણીએ જાણી
 મનુષ્ય જાણીએ જાણી, જાણીએ જાણીએ જાણી ૩
 જાણીએ જાણીએ જાણી, જાણીએ જાણીએ જાણી ૪
 જાણીએ જાણીએ જાણી, જાણીએ જાણીએ જાણી ૫

હાથ ૧૬ મી

(પદોચ્ચલ રીત)

- જિંભડિને હાથ વળી રે, જાણીએ જાણી
 મહા મહા પદોચ્ચલ રે, હી જાણી મનેહાર (ગુરુ)
 હી જાણી મનેહાર પદોચ્ચલ રે, સપ લેજાવ લાય જાણી
 મનુષ્ય સેવ પાણીય. પાણીય નેજા જાણી ૧

હી જાણીએ જાણીએ જાણીએ

- મુખસમુદાય દોજાણે, જાણીએ જાણીએ
 જાણીએ જાણીએ જાણીએ, જાણીએ જાણીએ (ગુ)
 જાણીએ જાણીએ જાણીએ, જાણીએ જાણીએ જાણીએ
 જાણીએ જાણીએ જાણીએ, જાણીએ જાણીએ જાણીએ ૨

જેન સખ સખ તણીરે, ઉપમા લોક બોલે;
 શી સિદ્ધાયજ ભેટવારે, આજ નહિ એહ તોલે. (૩.)
 આજ નહિ એ તોલે કોઈ, ઉવારણાં લે છે સદુ ભેઈ;
 મોટા મુઝા એહને માને, ચેડનો પુન્ય નહિ જગ છાને ૮
 બાબાજી લશ્કરપતિરે, વિહુભાઈ દિવાન,
 દાડિયાવાડ વથ કરીરે, સરવેના લેઈ જમાન. (૩.)
 સરવના લેઈ જમાનને પોતે, બલભગ્નભણ રેઈ ને તે;
 બાબાજી વટોદરે જાવે, આદરમાનને સવળો પાવે. ૭
 દાડિયાવાડ મલ્લગરીરે, લશ્કર આગળ જોદ,
 સંધને સાથે તેડવારે, ચાંદી અસ્વારી એદ. (૩.)
 છાંદી અસ્વારી તેદ આવે, મળી દળીને મંગ થભાવે;
 એ દવે સંધ કુચ રેડનો મળીયો, તેજળભેઈ રોજે દળીયો.
 લશ્કર નજીક રેડ રેઈરે, નિદાં કરે મુકામ;
 મામા મગવા દિવનજીરે, મુઝી મપગાં કામ. (૩.)
 મુઝી મપગાં કામ અસ્વારી, સાનેયું કયું લશ્કર ભારી;
 આદરમાન નેણ નહિ પાર, આપે મોડ મરપાવ ઉદાર. ૮
 લશ્કર માંદે મોડનેરે, નેંદી રીયે બહુ માન;
 પદેગમળી બલીપરરે, ચાલ ભેટા કરી માન. (૩.)
 ચાલ ભેટા કરી માન ઉડાવે, પાપટી બહુમુઝી બંધાવે;
 સાન ભાઈને મેતાં પાપટી, ધન ધન વેગ આજની ધટી. ૯
 માંદી અમુઝી પદેગમેન, દિવાનજી બંધુ આવે,
 રૂપ અડીનેની મડીને, પારખી કીમત છાપે. (૩.)
 પારખી કીમત છાપે બાપટી, અપીક રૂપને માંદી ભારી;
 નેજ જલ્લમલ મડી મુખ મેદે, અવગત મડી એ મનમેદે
 કુલ ખરે મૂલ બેઠાને, લોક એવા આવે;
 અદર રેઈ મુખ પૂડીને, માન રેઈ બેઠાવે. (૩.)
 માન રેઈ બેઠાવે મદુને, નજુદ દિકરી લેઈ બદુને;
 નિજરે અટી કુચ રીપ, નેંદી નેજા દીઠ રીપ ૭

- સંઘ માટે હુકમ કરીને, વિચાર લેવાય છે. (૩)
 વિચારના ઉદ્ભવ કરીને, સંઘ સમક્ષ જાય. (૩)
 સંઘ સમક્ષ જાય સંઘ પેઠાને, વિચારવાની અન્ય વાપરને;
 ધર્મના સમ વડે રેલ દીધા, ઉદ્ભવ પુત્ર પ્રસિદ્ધા.
 તે પણ સમક્ષ જાય પેઠાને, અનુવાદી લેઈ ચારી;
 મની હતી પહેલમણીને, એણે કરે જરી. (૩)
 એણે કરે જરી જાણે, સ્વામી સમપણથી બાળે;
 કુલ કરી સંઘ વાંચાને, વિદ્યાથી અમલ માથા પેર.
 સમ સમ વાળાં વાળીને, પરી રહી છે મોર;
 જમ કરે સોરઠા વાળીને, જિમ થન માથે મોર. (૩)
 જિમ થન માથે મોર સહેલ, બાંધે પુન્ય તે મોર;
 કુલ કરી માટે જાયને, એકલે અમલ લે થયું જાતે. ૧૨
 જીવનમાં સુખ લેઈને, પેલે સંઘ અપાર;
 લગન કાંઈ જાને વાળે, અમલ લેઈ પેઠાને. (૩)
 અમલ લેઈ પેઠાને સીધી, અમલજેન અમલ જઈ સીધી.
 તે સંઘની કાંઈ તેથી જર, અમલ લખી કરો તેવાર. ૧૩
 અમલજે એકલું જાણે, જમ કરવા બાળે;
 જમે કરીવા સંઘનીને, તમે શું હુકમ માલ્યો. (૩)
 તમે શું હુકમ માલ્યો એકલે, એણે જમ વાંચે તેલે;
 પાછે જવાય એણે કરે છે, સંઘનીને સદુ હાથે લહે છે. ૧૪
 સંઘને લગન પાવ્યો. લગનના અમ થયો;
 જમ પેઠાને ફેરવીને, તેણે લીધે થયો. (૩)
 તેણે લીધે થયો તે જાણે, જમે વર્ધા લેઈ ન રહ્યો હાથે.
 વાંચે અમલને નહિ એક, પાછે અમ કરે સુખ્યે. ૧૫
 જમના જમ કરી હાથે, અમલ કરે જુલન;
 અમલ થર મહુલને, સંઘ લેઈ ફરન. (૩)
 સંઘ લેઈ ફરન લે જાણે, સમ જાણે તે તેવા જાણે;
 અપજા અપજાને; હોલે અપજાને; અપજાને અપજાને. ૧૬
 અમ લાલેન સમ રહીને, સંઘને કરી સાર;
 જમ કરે સંઘ સદુને, વિચાર મનમાં થર. (૩)

ગિરનાર મનમાં ધારતા ચાર, સંઘને હર્ષ તણો નહિ પાર;
નેમનાથ ચદુપતિ રાયા, પામ્યા દર્શન પુન્ય પસાયા. ૧૭
સોરઠ દેશ ભેટી કરીરે, ગિરનારે નેમનાથ.

પુણ પ્રણમી ભાવશુંદે, મેલે શિવપુર સાથ. (ત્રુ.)
મેલે શિવપુર સાથ તે સાર, શિવાદેવી માતા મન્દાર;
ખાળ પ્રદાચારી નેમકુમાર, રાજિમતિ તણો ભરતાર. ૧૮
સમુદ્રવિજય કુળ ચંદ્રોદે, ભવિજનને સુખદાય;
દિન કેતા રહી પછેરે, સ્તવના કરી ચદુરાય. (ત્રુ.)
સ્તવના કરી ચદુરાય વિશેષે, મનુ જન્મ કર્યો નિજ લેખે;
કુચ કરી સંઘશું હવે જોહ, સિદ્ધગિરિ ભેટણ ચાડ્યા તેહ. ૧૯
ઓગણીશમી ઢાળ રસાળછે રે, મુણતાં મંગળમાળ;
હર્ષ ઘણો ગિરિ ભેટવારે, દરિયાન ભકજમાળ. (ત્રુ.)
દરિયાન ભકજમાળ તે દીઠો, મરૂદેવાનંદ લાગે મીઠો;
હીરવર્ધન સેવક ધરી તેહ, યોમવર્ધન પલણે શુભગેહ. ૨૦

હાલ.

સિદ્ધગિરિ ભાવના ભાવતાં, સંઘને લઈ સિદ્ધસેત્ર;
પાલિતાણે આવીયા, ગિરી દીઠે તે નેત્ર. ૧
વાહનથી ઉતરી કરી, સામા જઈ પ્રણામ;
પૂરવ પુરવ પસાઉલે, પામ્યા વિમળ ગિરિ હામ. ૨
રજત કનક ફુલ મોતીએ, વધાવ્યો ગિરિરાજ;
દેરા તંબુ તાણીયા, પંચરંગ બહુ સાજ. ૩

ઢાળ ૨૦ મી.

(૫૨ આવેઠ આગિ મોરીયો એ દેશ.)

આજ અમ ધર રંગ વધામણાં, ગિરિ દીઠે થયો ઉદ્ધાસ;
ચિંતામણ મુજ કર ચડ્યો, આજ સફળ ફળી મુજ આસ. ૧
આજ સુગરૂ ફળીયો આંગણે, આજ પ્રગટી મોહનવેલ;
આજ વિંછડીયાં બહાલાં મળ્યાં, આજ અમધર હુઈ રંગરેલ. આજ. ૨

૧ વિયોગ જોયો થયો છે એવા.

- આજ અમ ઘર આંગે મોરીયો, આજ વૂકી સોવન ધાર; આજ. ૩
- આજ દુધે વૃદ્ધ મેદુલા, આજ ગંગા આવી ઘર ધાર. આજ. ૪
- આજ દુધ મહિં આકર મળી, વિમળાચળ નયણે દીઠ; આજ. ૫
- લલિતા સરોવર સુંદર, એતો સુદૃઢ તિરથ ઉકંઠ. આજ. ૬
- આજ કહેવશવો અંધમાં સદુ, મિદાં બ્રાજન કરે સાર; આજ. ૭
- દીન દીન દુઃખીયાને વળી, દાન દેઈ જમી ઉદાર. આજ. ૮
- રાત ઉનડછ આવે, બેઠ લેઈ અપૂરવ તેડ; આજ. ૯
- દ્યુતરંગી સેના પસયો, સાદમી આવી મળ્યો ધરીનેડ. આજ. ૧૦
- આજ સેવક છું તુમદ્યા સદા, એ ગિરી રજોપા કાજ; આજ. ૧૧
- મુપજી તમે અમને કરો, એ પાલીતાણુને રાજ. આજ. ૧૨
- આદરમાન રીયે ધણે, એટલું પુછે મુખ આત; આજ. ૧૩
- મીઠીયાં માંડોમાંડે વળી, જાત્રાની રથ દીએ જાત. આજ. ૧૪
- હવે પંથ ચાલે વાળાં લઈ, ગરૂ તેડી તણાવી જાય; આજ. ૧૫
- સામીએ પૂરે હરખ શું, શ્રીકૃષ્ણ નાણાં મુકાય. આજ. ૧૬
- ગિરિ વધાવે માલીએ, વળી રજત કનકનાં પુલ; આજ. ૧૭
- બાવે દોત્યવંદન કરે, પહિલે દિન એ અમૂલ. આજ. ૧૮
- રાનિજગો રાને કરે, દામોદામ ગાય બાસ; આજ. ૧૯
- અનંતાનંત શિવ વર્ષો, તેણે નામ કહ્યું કેલાસ. આજ. ૨૦
- હવે રથ આપે સંધપતિ, કરે જાત્રા સંધ સદુ કાય; આજ. ૨૧
- મહેદેવા મુખ બેઈ, દુઃખમાં નાખોને જોય. આજ. ૨૨
- કમુચિ થઈ વસ્ત્ર પહેરીને, પુષ્પધાનાં લેઈ નિજ હાથ; આજ. ૨૩
- મજુ બેઠજી થઈ દુઃગર, સંધ સદીન સજ્જન વર્ગ સાથ. આજ. ૨૪
- માર સંબાળ લેઈ ધણી, પરજ પાણી દામોદામ; આજ. ૨૫
- વિશામે વિશામે મંડાવીને, એમ ખજાર લે અભિરામ. આજ. ૨૬
- ગદ નિરખીયો બારણા, લગી લગી લાગે મજુ પાય; આજ. ૨૭
- પડેલી પાંખમાં પેસીને, અગુકને ગુગ દેરે જાય. આજ. ૨૮
- મહેદેવાનંદ નીરખીને, દય ત્રિકે કરી પ્રણામ; આજ. ૨૯
- દોત્યવંદન બાંધે કરી, સ્થિરપાવે કરે ગુણ આમ. આજ. ૩૦
- વળના કરે તે આગળે, મુગો દોગ્ય વીરમી દાજ; આજ. ૩૧
- વર્દન સેવક બળે, એમવર્દન દેઈ ઉજ્જવળ. આજ. ૩૨

દુહા.

- જ્ય જ્ય રૂખલ જિનેશ્વર, શેત્રુંજી શિલુગાર;
નયણે નિરખ્યા તુમ લણી, લેખે મુજ અવતાર. ૧
- નાશીરાય કુળ ચંદ્રલો, મરૂદેવી માતા નંદ;
મુખ ટંકો જોતાં પ્રભુ, મુજ મન અતિ આનંદ. ૨
- વૃષભ લંછન વનિતા ધણી, ત્રિભુવન કેસે તાત;
દરિશન દીઠે દુઃખ હરે, લવલવ પાતકે જાત. ૩
- આજ થકી બળીયો યયો, માથે ધણી આધાર;
હવે કોણુ જંજો મુજને, તુજ શુભ અપરંપાર. ૪
- પરમ જ્યોતિ પરમાત્મા, પરમ પુરૂષ પરધાન;
૧શિદ્ધાનંદધન શિવ વિલો, એમ અનેક ૨અભિધાન. ૫
- મુજ મન લાગી આશકી, દેખણુ તુમ દેદાર;
હું અપરાધી છું ઘણો, તુંહી પ્રભુ મુજ તાર. ૬
- એહ વિનંતિ માહરી, અવધારી મહારાજ;
ત્રિભુવન તારકે તું મળ્યો, ગિરૂ આ ગરીબનીવાજ. ૭
- પુદ્ગલ પરાવર્તન કરી, જન્મ મરણુ જંબલજ;
તુમ દરિશન પામ્યા વિના, લખ્યો અનંતો કાળ. ૮
- તે માટે હવે દીણજે, સેવકને ધરી પ્રેમ;
અબ્યાબાધ મુખ સાશ્વતો, ખેમવર્દન મુખ એમ. ૯
- શકસ્તવ કરી તદા, સ્તવન કહે શુભ માળ;
એક મને લવી સાંભળો, મૂઢી આજ પંપાળ. ૧૦

દાળ ૨૧ મી.

(નહિ નહિરે નંદનાલાલ, નારે મા નહિ માર; એ દેશી.)

- પુરવ નવાલું વાર તે આવે, સમોસમો વિસસમીરે;
જગમાં કીરતી સઘળી બ્યાપી, સકળ તિરથનો સ્વામી,
સેવો નર નારી, શેત્રુંજો ગિરિરાજ—શે. ૧
- તારણુતરણુ ૩જહાજ, શે. ઉપગારી શિરતાજ સે.
સારે ત્રિભુવન કાજ, શે. આવી મળ્યા છે આજ,
જેમ લહો શિવપુરતાજ, શે. એ આંકણી.

- કાંકરે કાંકરે સિદ્ધિ અનંતા, દેહ મુનીવરની દોડીરે;
 ચિદુ' દાને વિનવર દેહ આંખ્યા, પ્રભુનું બે કર જોડી. શે. ૨
- પુંડરીક પાંચ કોટે સિધ્યા, દ્રાવીડ વાડીખીલ જોડીરે;
 દય દોડી મુની સંખ્યા તે બાણે, નમી વિનમી બે દોડી. શે. ૩
- નારદ જોડાણ લાખ મુનિશું. વીચ દોડી પાંડવ વારરે;
 રામ ભરત વણ દોડી મનોહર, દેવદીપ્ત બટ તારૂં. શે. ૪
- રાંબ પ્રયુક્ત આડીઆડ દોડી, થાવડ્યામુલ હબારરે;
 નેમી શિષ્ય નંદીચેલુ જો, અણસતો કયો સાર. શે. ૫
- મુવત સદસ મુનીંદ વખાલું, શુક પરિચાજક સિદ્ધરે;
 પચસય શિવજ સૂરી વદો, મંડુક મુનિ મુપ્રસિદ્ધ. શે. ૬
- જેમ સિદ્ધાચલ સિધ્યા મુનીવર, કેતાં નાચે પારરે;
 દુષમકાળે એલે ભરતે, આલંબન જો સાર. શે. ૭
- ઉત્તમ જોડવીથ નામ સંભારો, શેતુબદ્ધિક જોડનારે;
 ચાર હત્યાદિક પાપ પથારે, જન્મ સફળ હોય તેડનાં. શે. ૮
- કુર પખી જે શેતુજો સેવે, ભવ ત્રીજે મુક્તિ પાવેરે;
 આત છડ હોય અડમ જોડ લાખ, નવકાર બલે શુભ ભાવે. શે. ૯
- જો વિધ શેતુજો ગિરિ સેવે, ભવ બીજે ત્રીજે વિનવર બોલેરે;
 પરજો શિવરમણી 'લીલાજો, તીરથ નહીં જો તોલે. શે. ૧૦
- ચિદુ' ગતિ દેરા દેરતાં દેરતાં, પામ્યો ગુમ દેવરરે;
 ચરણકમલ સેવા જાળ હુતો, નહીં ઊડું નિરધાર. શે. ૧૧
- મધુકર મન માલતીજો વળી, વ્યાતકવિત્ત જેમ જોડરે;
 સતી અવર હરો નહીં, માહરે સિદ્ધગિરિ જોડયો નેહ. શે. ૧૨
- આજ મનોરથ સફલો કીધો. નરભવ લાહો લીધોરે;
 શેતુજો આદી નિનેશ્વર પૂજ્યા. અનુભવ પ્રમટ્યો સિધ્યા. શે. ૧૩
- સેવા સાહીબ સેવક દીને, દીને જોડ પત્તાયરે;
 નવના દાગ જોડવીથમી મુર, જેમવદન ગુણ ગદ્ય. શે. ૧૪
- ૬૬૬.
- જયવીર રાવ જગ મુક, જગ બધવ જગ જાલ;
 હોજ્યો ગુમ સેવા થઈ, બવલયજારણ તાલ.

- લોક વિરૂદ્ધ જે વારતા, તેડ તણા જે ત્યાગ;
માતપિતા શુરૂ સેવના, તુમ પ્રણાવ વડજાન્ય. ૨
- વાઙ્મા છે તુમ ચામને, નીચાણું નિરધાર;
તેહી સેવા તુમ ચરણની, ભવલવ માથું આર. ૩
- બાવના બાવે શુભ પેરે, અનુભવ પ્રગટથો અંગ;
જનપદ સેવા મન વસી, યોગ મજાનો રંગ. ૪
- અનુભવ રત્નચિંતામણી, અનુભવ હો રસરૂપ;
અનુભવ મારગ મોડાનો, અનુભવ મોડા રવરૂપ. ૫
- કાગ રર મી.

(કાઠીને પીઠી વાઢી. એ રસ.)

- ભરનાદિમાં, કનેરે, 'મયજા, સોગ થયા જે ઉદાર;
તે હૃદયમાં ચીનપીરે, સયજા, જાપે બાવના સાર. ૧
- માદીગોરે મારો, આદીશ્વર મુખકાર,
મેયોરે તુમે ઉપગારી ચિરદાર, એ આંકળી.
- મંથ મકગ એંગમ કદેરે, સ. ઉભા પ્રભુ દરગાર,
તાપ થે થે તાન મુરે, મ. નાટક વિવિધ પ્રકાર— સા. ૨
- મુરજ કુંડમાં નાદીમેરે, સ. ઉત્તમ વજ્ર ધરંન;
કેમર મુખક ધનધમીરે, મ. મુગારી પૂજા કરત સા. ૩
- સિદ્ધિગિરિ દોનું કુંડનરે, મ. પૂજ્યા મયગ છજુંદ;
વિધિ વિધાન મુકે નરિરે, ન જેદ દાખી મુર્જીદ સા. ૪
- સિદ્ધિગિરિ ફરનિ 'નદીવારે, મ. નદી રોચુંછ આકાર સા.
જગ રથ જગ નીરખારે, ન. લેખે મરપો અવગાર. સા. ૫
- માગાદેવજા મોરોરે, સ. લેહીઆઈ નમ નામ,
તેહને પુત્ર મેદામજારે મ. હરહર મારે નામ. મ ૬
- જગરભવની પુત્ર નિભે તીહારે ન. માગ પદેનવી ખાન;
ખંભનવામી હારે હીરે, ન. નકત ફની નન આન. મ. ૭
- મંથ મકગ જગદીશ્વરે, સ. કહેવાં ન અવેષર.
મંથ મકગ જગદીશ્વરે, મ. પદવન કદી મનેદાર સા. ૮
- જગર ભાવ: ધીરરે, મ. જિહાં જિહાં નિહ 'અદી દાન,

- તિહાં નિહાં સંધપતિ જઈ નમેરે, સુનીવર પામ્યા નાતુ. સ. ૯
 દિવસ પચીઝ હરે રહીને, સ. હેઈ નગારે દોર; સ. ૧૦
 સનમુખ સિદ્ધિરિ સુદુ નમેરે સ. જિમ ધન ગાજત મોર સ. ૧૧
 બાવનમર પ્રમુ ભેટીનેરે, સ. ઘોયે જાત્રા સાર; સ. ૧૨
 હમ લાહો લખમી તણેરે, સ. લેતા ચાલે ઉદાર. સ. ૧૩
 મજલે મજલે ચાલ્યારે, સ. લેતા હાથ આવંત; સ. ૧૪
 પહેરામણી સંધ લેખેરે, સ. રાજનગર ભવંત. સ. ૧૫
 અમદાવાદ ખડ નિરખતારે, સ. સંધ સુદુ હરખંત; સ. ૧૬
 કુશલ હમે આવીયારે, સ. જાત્રા કરી ભદુ ભંત. સ. ૧૭
 કાકાજી રાજા ભણીરે, સ. દીએ વધાઈ દોડ; સ. ૧૮
 સરસ સામયે પરવયારે, સ. સાહમે આવે મન દોડ. સ. ૧૯
 ચતુરગી સેના ચોભતીરે, સ. ચામર છત્ર દડંત; સ. ૨૦
 મુખસાગ પૂછે રહીરે, સ. માહોમાહે મિલંત. સ. ૨૧
 અંબાળી અંબર અડેરે, સ. શિલ્પગાયો ગજસજ. સ. ૨૨
 પાનોભાઈ ચોજીરે, સ. દીપે અધણે સાજ. સ. ૨૩
 ચામર છત્ર મોહે ધણરે, સ. ચોજી લીએ જુહાર; સ. ૨૪
 સજ્જન વર્ગ માહોમાંહીરે, સ. મિલે હર્ષ અપાર. સ. ૨૫
 સાજન માજન પરવયારે, સ. કદે નમર પરવેશ; સ. ૨૬
 એમ મોટે અડંબરેરે, સ. દેવ ગુર પ્રણમેશ. સ. ૨૭
 સંધ ચતુર્વિધ રંગરહીરે, સ. આણા શિર ધરંત; સ. ૨૮
 જિનરાજ સંધ માને ધણરે, સ. પ્રણમું હું ગુણવંત. સ. ૨૯
 રાજસાગર સૂરી ચિત્ત ધરીરે, સ. ધર આવી વચંત; સ. ૩૦
 કુળ મરજાદા લોપે નહીરે, સ. ધરમી વટો પુન્યવંત. સ. ૩૧
 ચેન્દ્ર ગાયકવાડનેરે, સ. સજ ભલો મુખકાર; સ. ૩૨
 પ્રતપો દોડી વરસો લગેરે, સ. ધરમીતજ જ્યકાર. સ. ૩૩
 ભદ્રક રાજા જિહાં હોવેરે, સ. પ્રજા પણુ તિમ હોય; સ. ૩૪
 ધર્મ કર્મ સાધે સહુરે, સ. માલી ગુણે ગુણ બોય. સ. ૩૫
 ધી આણંદસાગર સૂરી રાજેરે, સ. સંધ જન્મે વિશાલ; સ. ૩૬
 દેવોદેશ વિસ્તર્યોરે, સ. ધર ધર મંગલભાલ. સ. ૩૭

સંવત અઢાર ચોસઠેરે, મ. મહા સુદી પાંચ ચંદ્રવાર;
 સંઘપતિ નામ ધરાવીઓરે, મ. સમો ભલો હિતકાર. સ. ૨૪
 સરસ મુકંઠે કરીરે, સ. ગાયો વિમલગિરિસય;
 હીરવર્ધન શિષ્ય ખેમનારે, સ. સફલ મનોરથ થાય. સ. ૨૫
 બાવીશમી દાલ એ ચઇરે, મ. રોક વળતચંદ્ર તસ;
 શ્રોતા મુણે ઉજમાલસ્યુરે, મ. ગુણ ઉજવલ બહુ તાસ. સ. ૨૬
 કલશ.

ધમ ગુણો ભકતે અંધ મુકતે રીસડેસર જગધણી,
 મુગતીગામી શિવ પામી આશ સફલી હો ધણી;
 ચરણે લાગું એક માગું સેવા સાહિબ દીજીએ,
 ખેમ પલણે તુજ નમણે, શિવમુખ મહેતા લીજીએ. ૧

દુહા.

એકવે આદેશે તિહાં ખેમવર્દન આવંત;
 રોક ઘણું રાજ થયા, વાદીને ગુણસંત. ૧
 શેત્રુંજી મહાતમ મુણી, ભક્તિભાવ ધરંત;
 ગુરુભક્તિ ગુરૂની કરે, મુખ્ય મારગ વિચરંત. ૨
 એકવીસ ગુણ અંગધરે, મત બારે ચિત ધાર;
 શ્રાવક ગુણમાં નહી મળ્યા, દહ ધરમી હિતકાર. ૩
 શ્રી રિષભેશ્વર પાદુકા, અજીતનાથ નેમનાથ;
 પગલાં થાપે પ્રેમગું, બાળી શિવપુર સાથ. ૪
 શ્રી સુખેશ્વર જિનતણી, મૂરતી મોહનવેલી;
 તેપણ જિનમંદિર કરી, પધસાવે રંગ રેલી. ૫
 તેડ સ્તવના હવે સાંભલો, મનગું આણી ભાવ;
 નિંદ્રા વિક્યા પરિહરી, અંતરંગ ભાવ જગાવ. ૬

કાગ ૨૩ મી

(સામુ પ્રગેરે વદુ વાન મ જા કાદિરે એ રેશ.)

મુરસ મરસ વચન રમ આપે, વાલા માગ ગારથું અજીત નિજંદરે;
 અતિશયધારી શિવમુખકારી, લીપે જેમ દિણંદરે. ૧

૧ સરેશ્વરી. ૨ અં.

- એ પ્રભુ સેવો દે, તારણ તારણ જહાજ દેવાધિ દેવોદે. આંકણી. ૧
 નયરી અયોધ્યા જિતયતુ રામ વા. ત્રિદુઃ સ્થાની અવતારદે. એ. ૨
 વિજયા માતા શુભ વિજયાતા, વિજય તલો આધારદે. એ. ૩
 લાખ બહોતેર પુરવ અથુ, વા. ધનુષ્ય સાદા ચારદે; એ. ૪
 સહસ્ર અષ્ટ લક્ષણ કરી સોહે, કચેનવર્ણ ઉદારદે. એ. ૫
 તન ધન લવન એ પ્રભુ મારો, વા. અવર ન આવે કાયદે; એ. ૬
 ત્રિવિધ ત્રિકાલ વંદના માહરી, હસ્તિ લંછન સેવે પાયદે; એ. ૭
 પુદ્ગલ પરાવર્તન અનંત ફિરતાં, વા. ચંડ ગતિ અટવી મહારદે; એ. ૮
 આ લવ સહસ્ર થયો મુખ દેખી, અભય તણા દાતારદે. એ. ૯
 એહવા પ્રભુજી ચિત્ત ધરીને, વા. અભુત અભુત મહારાજદે; એ. ૧૦
 તેહની ૧૬વળા રાજનગરમાં, થાપી આત્મહિત દાજદે. એ. ૧૧
 સહસ્રકિરણ શાંતિદાસજી, વા. તસ મુત લખમી વારદે; એ. ૧૨
 તેહના પુત્ર ખુશાલચંદ રીષે, તસ પુત્ર શુભના ધારદે. એ. ૧૩
 વખતવંત વખતચાહ જગમાં, વા. કીરતકમલા આપીદે; એ. ૧૪
 જિનમંદિર મુદર કરી ખાંતે, પડિમા તખત ધાપીદે. એ. ૧૫
 તેહના પુત્ર સાત સવાઈ, વા. જહાવદેના ભયારદે; એ. ૧૬
 ઉચ્છા પુરે ૧ હજારબાઈ, ૨ પાનાચંદ પુન્યે પાવાદે. એ. ૧૭
 ૩ મોલી ૪ હેમ સંયોગે શોભે, વા. ૫ અનોખ ૬ સુરજમલભાઈદે; એ. ૧૮
 ૭ મનમુખ કરતાંએ જાતા, શેઠની અધિક પુન્યાઈદે. એ. ૧૯
 શેઠાણી મન હર્ષ મળાંદે, વા. પગલાં પ્રભુનાં કસવેદે; એ. ૨૦
 રૂપભ અભુત નેમી જિનકેસ, મગાદ કરી પધરાવેદે. એ. ૨૧
 શ્રી સંખેશ્વર મુદર મંદિર, વા. એમ તીરથ અધિકારદે; એ. ૨૨
 તેજ જહાગર દિન દિન રીષે, જોછવ દીધ સવાઈદે. એ. ૨૩
 પંચ શબ્દ વાળાં બહુ વાળે, વા. જોછવ મહોછવ ધારદે; એ. ૨૪
 અઠોતરી કરી બલીજાતે, શુભીજન પ્રભુ શુભ ગાવદે. એ. ૨૫
 શેઠાણી શરૂ ઉપદેશે વા. ખરચે બહુજી વિતારદે; એ. ૨૬
 વિધિ વિધાન કરે શુભ રીતે, એ જિન આસન રીતદે. એ. ૨૭

- સાહજકારી રાજનગરના વા. સંઘ તણે મન ખંતરે;
આંગી અરચી ભાવના ભાવે, નીરખીને હરખંતરે. એ. ૧૫
- દ્રવ્યભાવ દોષ ભેદે પૂજી વા. નરનારીની ટોલીરે;
સમક્રીતે મુખ કરજી પ્રભુ સેવા, દુખડાં નાંખે ઢોળીરે. એ. ૧૬
- જે તુજ પડીમા દેખી લાજે વા. કુમતિ અતિ દે ખોટારે;
ચિત્રામણ સી નવી નીરખે, તે જગ સાહુ મોટારે. એ. ૧૭
- એકબું દશવેકાલિક બોલે, વા. સરાગે અંધ હોયરે;
તો મુરખ જિન પડિમા ભાવે, કીમ ન મુકૃત ભેયરે. એ. ૧૮
- મુજ મન ભમર તણી પેરે લીને, વા. તુજ સેવામાં વારૂરે;
ચાર નિરોપા સૂત્રે સદ્દહી, પરખ્યો તું જગ તારૂરે. એ. ૧૯
- જે પડિમા જિન સરીખી બાળી વા, ભવિ જિનને નિત પૂજેરે;
ઉપવાઈ સૂત્રે ઇંમ ભાંખે, પાપ સકલ તસ મુજેરે. એ. ૨૦
- શ્રી આણંદસાગર સૂરીરાયા વા. તાસ વચન મન ભાયારે;
સંવત અઢાર અઢસઠ વરસે, વૈશાખ માસ મુહાધારે. એ. ૨૧
- શુકલત્રીજ અને બુધવાજે વા. અમૃત ચામડીયું આવેરે;
શ્રી જિનરાજ તખ્ત મુહાવે, નિજરાજા સંઘ લાવેરે. એ. ૨૨
- ધર ધર મંગલ માતા પસરી વા. નરભવ લાહો લીધેરે;
દાન અતુલ ભચકને દીધો, નરભવ સફળો કીધેરે. એ. ૨૩
- ખેમવર્ધન કહે સાંભળો શેઠજી વા. પ્રભુ લક્ષિત શિવપુર સાધરે;
મોસમ વેળા જિનપદ સેવા, પાગ્યા છે તુમે હાથેરે. એ. ૨૪
- સેવા સાહીબ સેવક દીજે વા. કીજે એક પસાયરે;
હીરવર્ધન શીખ્ય ખેમ મુહંકર, નીરખી પ્રભુ શુભ ગાયરે. એ. ૨૫
- ત્રેવીસમી ઢાલ સરસ મુખકારી વા. જિનસ્તવના જિહાં ભારીરે;
અવળ હૃદય હરે ભવી લોકા, જસ ઘટ સમક્રીત ધારીરે. એ. ૨૬
- કુહા.

- સંઘપતિ ચર્ધ જાગા કરી, દીક્ષ પ્રથમ જિણંદ;
મુદ્રા દેખી હર્ષસ્થુ, દીપે જિમ દિલુંદ. ૧.
- તેજ ઘણો મહારાજને, દલ બહુ અતિ મુખ;
ઘાટ મુઘાટ નહી મણા, મીઠી સાકર દુધ. ૨.

- હંમ દરયાન કરતાં યાં, ઉપનો મન વિચાર;
 મુગટ ઘડાવું જગવથી, તેજ જગજગ આર. ૩
- માથ બરી હેઈ કરી, પાસે રાખી તેડ;
 મોલીઆઈ હંમ કહે, મુજો વાત મુજમેદ. ૪
- મુગટ કરવો જિન તણે, કારીગર મનોહાર;
 સામગ્રી સુધી મેળવી, અનુક્રમે કરે તૈયાર. ૫

કાગ ૨૪ મી.

(સદેના ધારી પહેલે વધારે મારે આદરે. એ ૧૫)

- આજન મોસ મુગટ ઘડવો ચોખતો, સોડવડું લઈ હેમરે. સા.
 દિપે અતિ રંગીઆમણે, હીકે ઉપલે પ્રેમચું. સા. ૧
- મણી માણીક મોલી જગ્યા, જોપે જોગાજોગરે. સા.
 વિચવિચ મુની જગમગે, રાજી યઈ કહે બોલરે. સા. ૨
- જોડવો તે હીકો નહી, તે જે હીરા જલરે. સા.
 જોવાં મન ધરયે નહી, રંગ રંગીલી જાવ હે. સા.
 ચતુરઈ બહુ દેગવી, શેકલ ઘણું મુજલુ હે. સા. ૩
- કારીગર પિલુ નહી મણા, સકલકાગ મુજ ખાલુ હે. સા.
 જોડ મુગટની વારલા, વિસ્વારી ગમ મગર હે. સા. ૪
- જોડની બહુ હોંસ છે, શેકલ મુજાવો વિચાર હે. સા.
 વાત સર્વે મનમાં ધરી, જુએ કહે વિગુધ હે. સા. ૫
- પ્રતિમા ચાંતિ જીવેલી, જીવેલીચાટે શુદ્ધ હે. સા.
 મુગટ આંખે તિહાં બેસતો, પૂજા રચાવે જોર હે. સા. ૬
- સદુ સંધ નિરખે વધ, જિમ ધનગાજે મોર હે. સા.
 દિવસ પાંચ પૂજા રચી, નોખવખાના બેચાર હે. સા. ૭
- રાજનગર સંધ જોઈ કહે, ધન શેકલ અવતાર હે. સા.
 જોઈ જોઈ તે હરખે સદુ, મુગટ ઘણું સીકાર હે. સા. ૮
- ધન્ય પનોલા શેકલ, ખરવે ચિત્ત હિર હે. સા.
 રૂકમ પચીસ હજારનો, કીમત જોડની પ્રીધરે. સા. ૯
- બીજાનો રયો આપો, શેકલ લાહે લીધ હે. સા.
 સા. ૧૦

સિદ્ધાચળ પ્રભુજી તણે, મરૂદેવીનો નંદ છે.	સા.
તે હવે તીહાં ચઢાવશે, મુગટ એ આદિ જીણુંદ છે.	સા. ૧૧
શુભકરણી એમ તે કરે, દંપતિ ધર્મ સદેવ છે.	સા.
જિન આણા માને ખરી, શુદ્ધ મને કરે સેવરે.	સા. ૧૨
દેવ ધર્મ શુરૂ સેવના, પામ્યાનું ફળ સારરે.	સા.
પામ્યાને વળી પામરશે, મન કોઈ મુકો વિસારરે.	સા. ૧૩
આતમ જાગત રાગથી, બહિરાતમ તણ દૂર છે.	સા.
જે કરશે પ્રભુ સેવના, તે લેશે સુખ પૂરરે.	સા. ૧૪
જિનશાસનની વાસના, સમક્રીત લેજો હોય છે.	સા.
ભવભયથી ખીએ સદા, લક્ષણ એહજ જોય છે.	સા. ૧૫
સુખ અનંતા પામીએ, સૂત્ર સિદ્ધાંતે વાત છે.	સા.
ઢાલ પૂરી ચોવીસમી, ખેમવચન વિખ્યાત છે.	સા. ૧૬

કુહા

ઈમિ જોછવ મહોછવ ઘણા, પુત્ર પૌત્ર પરિવાર,	
દિન દિન રંગ વધામણાં, જિન ધરમે સુખકાર.	૧
પ્રથમ પુત્ર શેઠના, છછાચંદ ધર નારી;	
ભૂખણુશાની દીકરી, પાંચમ તપ કરી સાર.	૨
રોહીણી તપ આદે કરી, ઉજમણાની વાત;	
તે સ્તવના ઈહાં સાંકેલી, ત્રણ ઢાલે વિખ્યાત.	૩
વૃદ્ધબાઈ ધર્મે વૃધ્ધ, ભગની શેઠની જાણ;	
પુત્રી ઉજમ મહાગુણી, લગ્યાવંત શુણ ખાણ.	૪
મુગી વહુ તે પણ લલી, પાનાભાઈ ધર નાર;	
કંકુ હેમચંદલાયો, દાન દયા ચિત્તધાર.	૫
ઉજમણો ટોળે મળી, શેઠાણી સંઘાત;	
જિન ગુણ ગાવે સગરસુ, નિર્મળ કરે નિજ ગાત્ર.	૬
લણી ગણી સહીઅર ઘણી, જિન મુનિ ગુણ ગાવંત;	
નોખતખાંના ગડગટે, જોવા સહુ આવંત.	૭

છાંદ ૨૫ મી.

(૨૦૮૭ વાવર જાંટી વાવે ધોતીયા ૩ વાવે ધોતીયા બે ૧૯૩.)

મજુમી થી જિનસજ કે મરસતી ગુર વડીરે કે. સરસતી,
પચમ તપ મદીમાય કે કહે ॥ મન રતીરે કે.

સદગ દિવસ સીરદાર કે, મોભાવ્ય પચમીરે કે. સો.

જાનરૂદિ દિતારકે, ભવિજાને ગમીરે કે. જ.

મનિ શુભ અવધિ, મન પચંચ, કેવળ કદારે કે. ૧

અશીયા, ચાદ, ખટ, દો, એકે, બેઠે લઘારે કે. દો.

મૂલ શુભ પાંચ, ઉત્તર એકાવન બાળીએરે કે. એ.

ગુર મુખ મુલ્કી વિચાર, સદા ચિત આત્મીયેરે કે. સ. ૨

લોકોત્તર લોકીક, મંડાલુ છે એકથીરે કે. મં.

તત્ત્વતત્ત્વ વિચાર, લહે ભવિ એકથીરે કે. લ.

જાન સમોષક દોઈ નહી, જગમાં વડોરે કે. જ.

ભાષ્યો થી જિનસજ કે મદીમા પરગટારે કે. મ. ૩

જાન ક્રિયા સંભેગને, સિદ્ધ મુખ ભવિ વયોરે કે.

જાની આસોઆસ માંહિ, કર્મ કાય કયોરે કે. ક.

મજુમીને સદ્ગ આધાર તે, અહિંસા લક્ષણેરે કે. અ.

ગુર વિના જાન ન હોય કે, ગુર પાસે ભણેરે કે. ગુ. ૪

વર્ણના ચાર પ્રકાર તે, ત્રયે શુદ્ધિનેરે કે. ત્ર.

નાટકીયા મુરસેન, રોહા નામે શુદ્ધિનારે કે. રો.

ગુર મુખ તેહ કયા, મુલ્કી ચિત રાખજોરે કે. મુ. ૫

નંદી સૂત્ર મહારમાં, વાંચી પછે ઘણજોરે કે. વાં.

શુભમંજરી વરદતકે, પચમી તપ કયોરે કે. પં.

તેહ સંબંધ મુલ્કી રસાલ, ચિતમાં ધયોરે કે. મુ.

શોભ વખતચાહુ પુત્ર, રૂદિછોભાઈ મુખ કરે કે. છ ૬

તસ ધરણી મનોહાર, જવેરે બહુ કુખ હરેરે કે. જ. ૭

પાંચ વરસ પાંચ માસ, કરી તે પચમીરે કે. ક. ૮

ઉપનો હરખ અપાર, તથા તે ઉજમીરે કે.

ઉજમણાં અધિકાર, મુલ્કો ઉજમાલમારે કે. મુ. ૭

એમવર્દન કહે ધન્ય, લખ્યો વસ ભાગમારે કે. લ.

પચીસમી થઈ હાલ ઉજમાળ, ઉજમણા માંડીયોરે કે. ઉ.
 ચુર વિસ્તારે તેહ, આળસ હવે છાંડીએરે કે. આ.
 રોહીણી પાંચમ દોચ, તે તપ પૂરા કરીરે કે. તે.
 ભાષ સહીત લલી રીત તે, ચિત્તમાંહે ધરીરે કે. ચિત્ત. ૮

ફહા.

હવે રચના ગદ નીરજે, શોભાગી સીરદાર;
 ઉપાસરો શબ્દગારીને, ગદ ત્રણે મુખકાર. ૧

હાળ ૨૬ મી.

(કેસર વરણો હો ગદ કમ્પો હો મારા લાલ એ. રેશી.)

શુધ્ધ ઉપાસરે હોકે, ભૂમી નીરખી મારા લાલ;	
માંહે વિધિશું હોકે, વીહાં તે હરખી મારા લાલ,	
ગદની રચના હોકે, સુ'દર સારી મારા લાલ;	
ભઉ બલિહારી હોકે, લાગે ખ્યારી,	મા. ૧
દોચ ગદ 'વિચમે', હો રથ તે છાજે.	મા.
પ્રભુજી બેઠા હોકે, પરિવારને તેડાં.	મા.
ભરો પગારો હોકે, પંચવર્ણનો.	મા.
મંત્ર ભણી હોકે, વાસ ચૂર્ણનો.	મા. ૨
ચોકળ ભાખે હોકે, પરિવાર તેડી.	મા.
ફૂડી રીતે હોકે, સહુ રહો નેડી.	મા.
આપણા ઘરની હો, શોભા જેહવી.	મા.
ચોકાણીને ફાખે હોકે, તુમે છે તેહવી.	મા. ૩
આગતસ્વાગત હોકે, પાસે રહેજો.	મા.
જે જે વસ્તુ હોકે, ભેઈએ તે કહેજો.	મા.
એમ ઉજમણું હોકે, કરો શુભ રીતે.	મા.
આજ તે મુખી હોકે, આપણ વીતે.	મા. ૪
ભેઈ ભેઈ હરખે હોકે, નરને નારી.	મા.
જિન પડિમાને હોકે, ધારી ધારી.	મા.

નવીક નાચે હોકે, નવ નવ છંદે.	મા.	
લેલી ઉપરણા હોકે, જિનને વંદે.	મા.	૫
પંચવરણના હોકે ફળ મંગાવે.	મા.	
આંગી અરવી હોકે ભવન્ય ભાવે.	મા.	
માંજ મવારે હોકે આંગી દેવાયે.	મા.	
આસ્તાદ ધણેરે હોકે, પ્રભાવના થાયે.	મા.	
અટ પ્રમતી હોકે પૂજા દીધી.	મ.	૬
ધન્ય કમ્પાર્ત હોકે, પામ્યા રિદી.	મા.	
ચોરખ મહોચ્છવ હોકે, નિત નિત છાળે.	મા.	
પંચ યજ્ઞ હોકે, વચ્ચાં વાચે.	મા.	
જ્ઞાન પુત્રજે હોકે, નાણાં લાવે.	મા.	૭
સ્વયં કનક કૂચ હોકે મોલી વધાવે.	મા.	
ભાચકે જન હોકે, બિરુદાવલી બોલે.	મા.	
જિન યાસન હોકે, નહીં કૌણ તોલે.	મા.	
રાજનગરમાં હોકે, ચોરો આરો.	મા.	૮
દીએ ભાચકને હોકે ઘન ઉપારો.	મા.	
અઝાઈ મહોત્સવ હોકે, એમ મુખ ચિત્ત.	મા.	
કૌમ ૧૫૫૫ હોકે, યાસન રીતે.	મા.	
હાથ છવીસમી હોકે, શાભા મારી.	મા.	૯
બોમ્બવ મહોચ્છવ હોકે, અતિ મુખમતી.	મા.	
ધન્ય કમ્પાર્ત હોકે, લાહવો લેતા.	મા.	
ભાચકે જનને હોકે, ઘનને દેતા.	મા.	

ક્રમ.

જ્ઞાન દરિયજી અસ્તિત્વ, ઉપગરણાં કરી વૈભવ;
માટે રૂપી રીગરુ, તેહ તણે વિભાવ.

ક્રમ ૨૭ મી.

૧

૩૭૫૭ (સં. ૧૮૭૮)

(દારે મારે હાથ જિનમુ, લાચી પુત્ર મીઠા એ એ દેવ.)

દારે મારે પુત્રક પાયાં, કવણી વળી રૂમલજે;

બાંધી, વીંટલણને દેતા કાળખીરે લે.

૧ એકે ૨ તેવાર.

- હારે મારે પાટીલેખણ ખડીઆ, ડાળડી પ્રતિમા ને;
જરમર ને ચંદ્રુવા, દીવી તોરણ લખીરે લો. ૧
- હારે મારે આરતિ દીવો મંગલ ધૂપ ને ધાણા ને;
ઝોરસીયા મુખડ કેસરના ડાળડારે લો.
- હારે મારે સિંઘાસણ કચોલી અંગલુહણાં ને;
ધોતીયાં પાટલી મુખકોષ, અતિ વડારે લો. ૨
- હારે મારે પાલી કાતરણી ને કઠ્ઠમદાન ને;
રસણાઇ ડાળડીઓ રસણે તે રસીરે લો.
- હારે મારે કપડાં કાંબલી, પાત્રો કેરી નેહ ને;
ચલોટા મુહપત્તી ભરત ભરી અસીરે લો. ૩
- હારે મારે યાપના કાંબી, નોકારવાલી, ચરવલો ને;
પિંગાણી વાસ કુખી કલશ, સોહામણારે લોલ.
- હારે મારે ચોવીસ ભાતનાં ધાન, અને પકવાન ને;
શ્રીફળ આદે ઉત્તમ ફળની, નહીં મણારે લો. ૪
- હારે મારે જ્ઞાન દરિયાણુ આરિત્રનાં ઉપગરણું ને;
શુદ્ધ મુખથી લેઇને ભવિયણુને ધરેરેલો;
- હારે મારે સંવત અઢારે અઠસઠ, આસો માસ ને.
મુદ બીજે મુખ નેઇ ઉજમણું કરેરે લો. ૫
- હારે મારે નવ પદ પૂજા સત્તર લેહ રસાલ ને.
શુદ્ધ વિસ્તારે સંઘલી વિધે રૂડી પદેરે-લો.
- હારે મારે વીસ દીવસ ઓછવતે નવ નવ ભાત ને;
ખાંતીલા કરે ખાંતે અધ દુરે હરેરે લો. ૬
- હારે મારે ધમ જિન શાસન કરતાં રૂડી રીત ને,
તપ ફલ વાધે કલના લે જીમ નિરચીરે લો;
- હારે મારે અનુભવ પ્રગટે મન વંછિત ફલ હોય ને,
કુપખનન દષ્ટાંતે, મિઠા સેરચીરે લો. ૭
- હારે મારે શક્તિ સાડુ ઉજમણું એમ કરીએ ને,
પુરણ તપ, પુરણ ફળ, જ્ઞાની એમ કહેરે લો;

હારે મારે જિવનર ભજિ કરીને ગુરૂ પ્રતિ કાલે ને,
 ઉપગરણાં ગુરૂ સ્થાને મુજિને લહેરે લે.
 હારે મારે પાંચમ તપની ત્રણ્યા પાવે પાંચ ને;
 યાપીને સ્વામીવંછડ કયો અગરુરે લે.
 હારે મારે હીરવર્દન શીખ્ય, ખેમવર્દન મુખકારી ને;
 આણુંદસાચર સરી રાખ્યે, રંગરસુરે લે.
 હારે મારે કાલ સત્તાવીસમી ઉજમણે અધિકારને;
 રૂપી રીતે લક્ષ્મીના લાહે: હીએરે લે.

કુડા.

શેત્રુંજા મહાવમ મુણી, ચિત્ત શું કરે વિચાર;
 ભયા નવાણું દીલજે, તે લેખે અવગાર. ૧
 આગુણું જમ ચપલ છે, શોભાઈ કહે તેમ;
 ધર્મકર્મ સ્થિતિ ગતિ, મુનિજન પસણે જોમ. ૨
 તમે આપે તે જઈએ, વિમલગિરીએ ભાગ;
 નવાણું કરી શોભ, નિર્ભય કીલે આગ. ૩
 મનુષ્ય જન્મ તે ફરી ફરી, નાવે ચારોવાર;
 ધર્મ તણ: પ્રભુવધી, દયા દ્રષ્ટાંત વિચાર. ૪
 તે માટે આપણુ હવે, ઇચ્છી અસ્વારી ભાગ;
 ભયા કરીએ પીયુષ, તે મુજ મન મુખ કાલ. ૫
 તમને કહુંકું હવે તુમે, કેવે ધરમનાં કાલ;
 આતમ ચિંતા દીલજે, જહિસતમ તમે આજ. ૬
 સાંસ્કૃતિ લાહે તમે, લીધે છે ભલી ભાગ;
 કામ ભાગ્યે પુત્રને, જનસ્ય છે મુખ સાત. ૭
 શોભા કહે વળાણુમાં, અનિત્ય પદારથ સર્વ;
 ધરમ કરું પરમ તણ, પ્રિયો ન કરવે મર્વ. ૮
 પુત્ર સહુ તેડી કરી, ચાલે:તર પરિવાર;
 વલિજ આપાર કેવે સુખે, ભાગમણુ રેઈ ઉવાર. ૯
 ૧ ધર્મસ્ય સ્થિતિ ગતિ.

પુત્ર કહે મુલો ચોડજી; કરો ધરમ ગુણ આજ;

તુમ પસાયે સાધનું, સરવે રૂડાં કાજ. ૧૦

ગુરૂ પ્રજામી આજ્ઞા લેઈ, સિદ્ધાવે ગિરિરાજ;

સંઘ આજ્યો અતિ મુંદરું, તરવા જવજત પાજ. ૧૧

દાળ ૨૮ મી.

(નયો વિરિચાનને એ રણ.)

શેકશેકાળી પરિવારશ્યું એ, ચાલે લેઈ ગુલ આજ.

૧. નમો ગિરિરાજને એ.

મજલે મજલે ચાલતાં એ, વિડાંબ ન કરે શીરતાજ. નમો. ૧

અતુકમે સિદ્ધરિરિ લોટીયારે, સફલ મનોરથ સિદ્ધ. નમો.

જાત્રા કરે નિતનિત પ્રતે એ, સાથે સત્જનન વર્ગ લીધ. નમો. ૨

ચઢતે પરીણામે ચઢે એ, કરે સંઘની ભક્તિ. નમો.

સાર મંલગા લીએ ઘણી એ, વિધિવિધાન બહુ યુક્તિ. નમો. ૩

ઉજ્જમાળે દેહરું વળી એ, ચોંપ ધરી તિણી વાર. નમો.

કારીગર તેડાવીઆ એ, શીખામણુ દેઈ અપાર. નમો. ૪

ઉજ્જવળ ગિરિ ઉજ્જવળ કરો એ, લ્યો મસાલો સાર. નમો.

તે પળ હરખ્યા સાંભળી એ, કરી સામગ્રી સાર. નમો. ૫

સદામત ચલાવીયાં એ, બંધ હતાં વળી તેહ. નમો.

આ વેળા છે આ કરીએ, દાન દીએ ગુણુ ગેહ. નમો. ૬

કાલ મુઘે જે દાન દીએ એ, તે દાની જગ માંહે. નમો.

તે માટે હવે આજથી એ, રખે વિસારો મન માંહે. નમો. ૭

ભાવના.

મુદ્રા નીરખી જિનરાજની એ, ભાવના ભાવે અપાર. નમો.

ધન્ય દિવસ વેળા ઘડીએ, દીઠો તુમ દેહાર. નમો. ૮

અંતરજામી તું માહરો એ, રમરણુ વારોવાર. નમો.

તારક બિરૂદ સુણી કરીએ, મન મંદિર એકતાર. નમો. ૯

મુતાં બેઠાં જાગતાં એ, એક તુમારો ધ્યાન. નમો.

યોગીશ્વર પેરે હું જપું એ, નિરખું પ્રેમનિધાન. નમો. ૧૦

સુર હી સમરે વંછી તે એ, કોયલડી મધુ માસ. નમો.

તેમ સમરું હું તુજને એ, ચંદ ચક્રેર વિલાસ. નમો. ૧૧

- જિમ થન યરજન મેરને એ, હલત જમે દાય. નમે. ૧૨
 નિરખી નિરખી હરખી થવું એ, મુજ મન આવે દાય. નમે. ૧૩
 અણસરવાં સાંભરે એ, સમય સમય સો વાર. નમે. ૧૪
 નવલુ અમારાં હાથની એ, ફેમલુ હુમ દેદાર. નમે. ૧૫
 હું મનમાંએ મંદારે એ, છંદી અવનમલુ. નમે. ૧૬
 સેવક કરીને દાખવે એ, હું મેરે મરીતલુ. નમે. ૧૭
 એક વાર સેવક કરી એ, બેઠાવો મહાદાય. નમે. ૧૮
 મુનતિ નથી હું માનવો એ, એટલે સંધ્યાં કાય. નમે. ૧૯
 સેવક હશે તે બેઠશે એ, ખમજો મુજ અપરાધ. નમે. ૨૦
 'અસમંજસ' એ બેઠલ, દાખીયા વેલ: લાધ. નમે. ૨૧
 એમ નવલુ જલન એ, કરે કસવે ખાસ. નમે. ૨૨
 દાન પૂરી આર્જસમી એ, જેમવલુ હલસ. નમે. ૨૩

કુડા

- જગા કર્યાં એ હવે, ઉવનખાઈ ભરવાર; ૧
 દેવ એને જગા બીસમી, મંદ થયા લીધી વાર. ૨
 કોસક વેસક બહુ કર્યો, ન કર્યો મુજ લવાર; ૩
 ધર્મ જોવાય તસ દિવ ધરી, સાંભળો તેહ બીચાર. ૪
 ખમીતખામણાં કરવીજાં, મિથ્યા હુકૂત દેય; ૫
 એની કાસતી દાખ તે. ૫૫ સ્થાનક નામ દેવ. ૬
 'અજણ' અપે તે વની, ફકમ દેવ હજાર. ૭
 મિલકેને ભરવા, અપે કરી વિચાર. ૮

દાન ૧૬ મી.

(તેજ મતિ તેમને એ તેટ.)

- સરદારશા મુવ તે વનીદે, પચન પામ્યા અસાર; ૧
 હર્ષ સ્થાનક વિવન પામેદે, કર્યો તે સંસ્કાર. ૨
 જુઓ મતિ કર્મનીદે, કર્મ કરે તે સોય; ૩
 કુલે એલે નહીદે એ અંકુલી. ૪

૧. અરોગ, અમિત ૨. જનુ એટલે સર્વમાં જગા માટે બેઠવા.
 ૩. ની રામ આપે.

- હાહાકાર થયો ઘણોરે, સાત લાઈની જાહેન;
 માતપિતા હેત અતિ ઘણોરે, દુઃખ લાગ્યું સહુ સયન. જુઓ. ૨
- સહુ કહે શેઠને જોહવુરે, ઘર ભણી ચાલે આજ;
 શેઠશેઠાણી દીકરીરે, એ શું બોલ્યા રાજ. જુઓ. ૩
- માતપિતા લાઈને કહેરે, ઉજમબાઈ તેણી વાર;
 લખ્યા લેખ ખીટે નહીરે, હુજાર કરી હુજાર. જુઓ. ૪
- એમ સહુને ખુજવીરે, ખીરતાએ કરી મન;
 ધરમ અંતર નવિ પડે એરે, અધીર યોવન તન ધન. જુઓ. ૫
- એ સંસાર અસાર છેરે, 'મછ ગલાગલ જોય;
 કોઈ કોઈને કારણેરે, ધર્મ ન ચુક્યો કોય. જુઓ. ૬
- માતપિતા ધર્મી હોવેરે, છોડ તેમ હોય;
 હંસકુલે હંસ ઉપજેરે, ઉત્તમ વિચારી જોય. જુઓ. ૭
- રાજનગરથી તેડવારે, મોકલે નગરનાં લોક;
 હેમાભાઈને ભદારે, તિહાં જઈ કહે ધરી ચોક. જુઓ. ૮
- લોક 'અખુજ સમજે નહીરે, ભાવી ભાવની વાત;
 જમાઈ પાછો આવે નહીરે, સમજ નહી કરે તાત. જુઓ. ૯
- વિધન પડે ધર્મ ન ચુકીએરે, હઠ રાખી જે મન;
 જાત્રા નવાલું પુરી કરીરે, નવી ડબ્બા તસ ધન. જુઓ. ૧૦
- જાત્રા પુરી ઓચ્છવ કરીરે, શીલમત સંજલ લીધ;
 જાત્રા નવાલું ચુક્યા નહીરે, સાહમી શીખામણુ દીધ. જુઓ. ૧૧
- લખમીચંદના નામનુરે, દેહેડું કરી ખાસ;
 પ્રભુ બેસારી નામ રાખીયુરે, દામ ખરચી ઉજાસ. જુઓ. ૧૨
- મંડપ ભયો ચિત્ત ઉજવજેરે, વિધિ સહિત રૂડી રીત;
 દાન જાયકને દેઈ ઘણારે, ધર્મ કરે રૂટે ચિત્ત. જુઓ. ૧૩
- કારણ પડે તવ જાણીએરે, હઠ ધર્મ જગ રીત;
 જે જિમ કિખિત તે હોવેરે, વસ્તુ સર્વે અનીત. જુઓ. ૧૪
- પ્રદક્ષણ દેતાં આવેરે, કંઈઅગિરી ગુણકાર;
 રોહિતાશ પરવત દુક તિહારે, ચોક ગામ વસે સાર. જુઓ. ૧૫

દેહરી કરાવે ચોંભરે, આદિ જિન મહારાજ;
 પગલાં યાવે પ્રેમરસુરે, જાગ્યા અહીં દાંડુ મુખઝાજ.
 ચીવમત હિયરું વગીરે, રાખી સંવરભાવ;
 સંસાર અસાર કરી લેખવેરે, જિનધર્મ દલભાવ.
 અનુક્રમે ઘર આવીયારે, પુન્ય ખલાનો લેઈ પાસ;
 ચોંભ પુન્ય કરે સદાકરે, પૂરે ભવી મન આસ.
 અહનીશ ધર્મ હીએ ધરેરે, ધરમ જગતમાં સાર;
 ધર્મ કરે ભવી ધસમસીરે, જિમ પામે મુખસાર.
 વણવચંદ રાસે યકંદે, દાગ ઝોમણત્રીસમી એહ;
 હીરવર્દન ચીખ્ય ખેમનારે, વચણ સરસ શુભમેહ.

જુઓ. ૧૬

જુઓ. ૧૭

જુઓ. ૧૮

જુઓ. ૧૯

જુઓ. ૨૦

૬૬૫

પ્રભુ હરીચણ કરી આવીઆ, ગુરે પાસે તિલિ પાર;
 વિધિપૂર્વક વાંદી કરી, બેઠા સભ્ય મજાર. ૧
 'ધર્મજાન' દોઈ પૂરે, અનિવર મધુરે સાદ;
 દેશના કે કલેશનાયિની, મોટે કુમતિ ઉન્માદ. ૨
 ભવિક ભવ તે સાંભળે, સન્મુખ દહિ એડી;
 મુખ વિકસિત તેણે કરી, 'ભભ' કરે કરનેડી. ૩
 દીગું કરે કવિ બાપણ, મિત્યાજ મુરખ સાથ;
 દીગું કરે વરૂણી ચતુર, ચઢી નપુત્રક હાથ. ૪
 ગોરસ જિમ વિલોઈ કરી, ધૂત અમૃત આખંત;
 તિમ સવિ શાસ્ત્ર મથી કરી, કવિ અમૃત ભાખંત. ૫
 જાંબા આમગ આરસી, બહેરા આમગ ગીત;
 મૂરખ આમગ રસકયા, એ તણે એકજ રીત. ૬
 કવિતા કહે યોગી સુલેહ, વક્ત્રા કરે વિચાર;
 તણ પદારથ એ મિલે, વસ્તે રંગ અપાર. ૭
 તે માટે યોગી સજગ, તમે પ્રમાદ વિરોધ;
 સ્વપર સમય બાણીને, ગુરે ભાષે ઉપદેશ. ૮

દાળ ૩૦ મી.

(અરજ મુજોને રૂઠા સન્નિવા દોલ એ રેણ)

ચિહ્ન ગતિ ગતિમાં રડવડે હોજી, કાળ અનાદિ અનંત;
 સૂક્ષ્મ સૂક્ષ્મ બાદરમાં વળી હોજી, ^૧બામણ મરણ કરંત. ૧
 દેશના દેશના સાંભળો ચોક્કસ હોજી,
 મીડી અમીરસ પ્રાય-દેશના દેશના. એ આંકણી.
^૨સક્તિપ્રવાહે રડવડે હોજી, ^૩દુષ્ટધાટ ઘડાય;
 અકામ અકામ સકામ તણે વસે હોજી, લલો નરભવ મુખદાય. ૨
 દોહીલો દોહીલો દશ દશાંતથી હોજી, ચુલગ આદે કરી એહ;
 આરજ આરજ ખેત્ર તે દોહીલો હોજી, અચરીજ નહી શુભગેહ. ૩
 ઉત્તમ ઉત્તમ કુળ તિહાં દોહીલો હોજી, દેવગુરૂની સેવ;
 જિનવયણ વયણ શ્રદ્ધા દોહીલી હોજી, દોહીલી પાલણ ટેવ. ૪
 કર્મ કર્મ નટાવો ફરવે હોજી, ઉચ નીચ ગતી જેહ;
^૫મર્કટ મર્કટ જિમ ^૬યોગી કરે હોજી, એમ નચાવે તેહ. ૫
 દેવ દેવ ધર્મ ગુરૂ પાપીને હોજી, મુલબ જસ સંસાર;
 ધર્મ ધર્મ વયણ તમ ^૭પરગમે હોજી, દુર્લભગ્રોધી ન લગાર. ૬
 દાન દાન શીલ તપ ભાવના હોજી, ધર્મના ચાર પ્રકાર;
 દાને દાને દાક્ષીણ રહે વેગલો હોજી, ^૮યાંસ કુમર પેરે સાર. ૭
^૯કંકર કંકર ^{૧૦}રમણમય યથા હોજી, અમૃતદાન પસાય;
 તિર્યકર પદ બાંધીયો હોજી, ધૃતદાને ધનાય. ૮
 ખિર ખિર દાને મુખ સદા હોજી, ^{૧૧}ધનો શાસ્ત્રિયર લહંત.
 એમ એમ દશાંતે કવના ઘણા હોજી, આગમ માંડી કહંત. ૯
 શીલે શીલે શ્રદ્ધાગિ પામીયે હોજી, સોલ સતી સંબંધ;
 નારદ નારદ મુદ્ગન શેક હોજી, એમ ઘણા પ્રતિબંધ. ૧૦
 તપ કરી મુંદરી રોહીણી હોજી, નહી કોઈ તપની ભેટી;
 શિવ મુખ પામ્યા શાશ્વતના હોજી, કેઈ મુનિવરની કોટી. ૧૧
 ભાવ ભાવ ભરત નરિંદલ હોજી, આરીઆમુવન મજાર;
 અનિચ ભાવના ભાવના હોજી, કેવળ શક્ય નિર્મી વાર. ૧૨

૧ જન્મ. ૨ જન્મ. ૩ વચ્ચરની પેઠે. ૪ પાંદર. ૫ ભેટી દાવમાં નચાવે છે તેમ. ૬ પરિવ્રજ શાવ. ૭ વચ્ચર. ૮ રત્ન. ૯ ધના અભાવ.

કપિત કપિત એલાની આદે થળા દોહ, જાવનાએ લદી નામ; ૧૩
 દશવિધ દશવિધ મુનિ ધર્મે છે, ખરો દોહ, બાર શાવક ધર્મ જાણ. દે. ૧૩
 એક મૂળને મૂલથી દોહ, કપાય તલો પવિત્રાર; ૧૪
 સ્વાર્થી સ્વાર્થી સદુ ક્રોધ છે દોહ, એ સંસાર અસાર. દે. ૧૪
 ભેવન ભાયે નરી પુર રધુ દોહ, સાખ્યા તે ન રહત; ૧૫
 તન ધન અધીરપણે સદા દોહ, અપણ અપણ કહત. દે. ૧૫
 જરાકુલી કુલી ભેવનશ યો દોહ, કુશળ દીદાં મુનિ. દે. ૧૬
 દોરેરી દોરેરી વિચ મૂલથી દોહ, અગસ છેડી દુર; ૧૬
 ઇમ જાણી ઇમ જાણી ધર્મ દીલે દોહ, ગમે પણ મુખ લહે પુર. દે. ૧૭
 ધર્મ ધર્મ કરી કંઈ મુખ લણાં દોહ, ઉદ્વિષ વિવશ તે વીશ; ૧૮
 એક એક બી લી ચડ પંચ લેદી દોહ, એમ કહે જગદીશ. દે. ૧૮
 અશુભ અશુભ થોએ દુખ એદથી દોહ, નિરજે દેવગુરુ સંત. દે. ૧૯
 એક એક ઉદ્વિષ વશ દુખ લહે દોહ, આતમ મરણ પુરંગ; ૨૦
 જમર જમર પગલ તાપી રહે દોહ, નિરજે દેવગુરુ સંત. દે. ૨૦
 ધન મુની ધન મુની જેણે વશ કર્યા દોહ, પંચમી મતિ તે જાનાર; ૨૧
 અહનીશ અહનીશ કરે તસ વંદના દોહ, ગન વહિત કળ સાર; ૨૨
 સમજિત વિલુ નવિ પામીયે દોહ, શિવમુખનો દેનાર. દે. ૨૨
 કપ્ય કપ્ય વૃક્ષની ઉપમા દોહ, ગુરુવચણાં ધરી ખ્યાર; ૨૩
 આગળ આગળ દેશના સાંભલો દોહ, ખેમવર્દન મુખકાર. દે. ૨૩
 હાલ હાલ પુરી થઈ એ ત્રીસમી દોહ, ખેમવર્દન મુખકાર. દે. ૨૩

કુહા

કપ્યવૃક્ષની ઉપમા, કહી દેખાડું તેહ; ૧
 વિક્રધ તણુ છુમે સાંભળો, પ્રિય લામે ગુણગેહ; ૨
 મહિષી કિનર ન્યાય તણ, મન રાખો એકતાર; ૩
 દુધ દુધ સુદુહો કહે, દુધમાં થલો વિચાર. ૪
 સત્ય ધાત પુછી કહે, એમહિષીનાં દુધ; ૫
 દોહરી અર્ક ખર્યાણીને, સમજણુ રાખે જે અણુધ. ૬

૧ દા. ૨ તા. ૩ લા. ૪ મહા. ૫ દરજ. ૬ તંગીયા.
 મુનિ. ૮ ભે. ૯.

જીવદયામાં મસ્તમન, પર દુખે દુખીઆ હોય;
 'દુહવે નહી કોઈ જીવને, ધર્મ કહીએ સોય. ૪
 'મર કહેતાં પણ દુખ લહે, મારે કિમ નવિ હોય;
 ઈમ જાણી જીવ ઉગારીએ, દુરગતિ લહે ન કોય. ૫
 ઇંદ્ર ચંદ્ર નાગીંદ્રને, ક્રીડ કંચુઆ જાસ;
 મરણ કોઈ વાંછે નહી, સહુને સરખી આશ. ૬
 જિનશાસનમાં પામીએ, રહસિત પદ ઉપમાય;
 તે કારણ હવે સાંભળો, જિનશાસન મુખદાય. ૭
 પંચ અંધ એક દેખતો, પુછે હસિત સ્વરૂપ;
 અંધ સમગ્રહ નવી લહે, દેખતો કહે તસ રૂપ. ૮
 કેવલજ્ઞાન વિના નહી, લોકાલોક પ્રકાશ;
 અંધ સ્પર્શ તે દાખવે, જેહનો જેવો અભ્યાસ. ૯
 શરણે આબો સરાખવો, હઠ મ કરો મધ્ય અયાણ;
 પાતકી અંત એ લીજીએ, તવ તે પ્રથમ કલ્યાણ. ૧૦
 મૂલ અર્થ એહનો લહી, ઘટમાં રાખે જેહ;
 હીરવર્દન શીખ્ય જેમ કહે, નિર્મળ હોએ સદેહ. ૧૧

હાળ ૩૧ મી.

(જો જાણવું બર પડે. એ દેશી.)

શુદ્ધ રસમય દેશનારે, મુનિવર ભાષે સાર;
 યજ્ઞગતિમાં જવી પ્રાણીયા હે, દુર્લભ અંગ એ ચાર.
 જવીજન સાંભળો એ, ધર્મ દેશના સાર. એ આંકણી. ભ. ૧
 દુર્લભ નરભવ પામવો હે, લહી સુલભ સંસાર;
 પ્રથમ અંગએ નામથી હો, બીજે હવે અવધાર. ભ. ૨
 જિનવયણું સાધુ મુખે હે, ઠવણા મીલેવજી એહ;
 સઘળાં ક્ષેત્રે નહી સદા હે, ગુરુ જોગવાઈ ગુણુજેહ. ભ. ૩

ચતઃ—છપો.

નરભવ આર્ય દેશ દેવ, ગુરુ સંગમ આદરો;
 આવક કુળ અવતાર, મુખ સંપત્તિ શું સોહરો;

૧ દુભવે-દુઃખ દીએ. ૨ હાથી.

- તો હવે વહી જિલ્લું, ગુરૂ પથવહી સવારો;
જાવ શુદ્ધ મિદાંત, અર્થ સાંભળી સભારો;
દે ચિત્તમન બુધ હે ચગુર, તત્ત્વ ત્રણ તું ધર ઇત્યા;
હવે ખેમ જેમ સોહે સદા, જપીત હીરકુંડન હિત્યા.
- તૃતિય અંગ વિચારબધો હે, પ્રવચન મદા શુદ્ધ;
અજરામર પદ આપવા હે, સદ્ગુણ કરી બુધ. ભ. ૪
- દસકર્ત્તવ્ય કરેઈ, કંઈ જાતેપિ સદ્ગુણા।
સદ્ગુણા માણામીલો, પાછો જાગરમં દાળં ॥ x
- પરાક્રમ ધર્મ મારેલે હે, દેરણું થઈ ઉત્થાસ;
દુર્લભ અંગ બોધોઃ કલ્યા હે, બેઠથી લીલ વીલાસ. ૧
- પરમ ચાર અંગ એ કલ્યા હે, દુર્લભ ચગુર મુબલુ;
વિષય રસ મન વાલીને હે, ચિર વહો જિનવર આલુ. ૫
- વિનયમૂલક ધર્મ મુરતરૂ હે, થડ દયામય આર;
આલુ સી જિનરાજની હે, પ્રભુ તમ વિસ્તાર. ભ. ૬
- દાન શીંગ તપ જાવના હે, ચારે આખાવૃદ્ધિ;
સંજમ ભેટે શુદ્ધ સત્તરને હે, સોય પડ આખા કીધી. ભ. ૭
- આવક મન વારે જાત હે, તેહ ૧૫૩ પરિત;
સમકીર્ત જ્ઞાન ચારીત તેહ હે, કુપલ ભેટે એ વિચિત. ભ. ૮
- સમતાધાર સુચીએ હે, સૂરી જિન પામે સો જુદ;
જ્ઞાન કરો ૧૬૬ કોપથી હે, હીમે સકલ સમૃદ્ધ. ભ. ૧૦
- મુર નરાધિપ ભોગતે હે, પુષ્પ એહના હોઈ;
આજગ શિવપદવી દીહે એ, ફળ અવિચળ સયજાંભેય. ભ. ૧૧
- દુર્લભ દશ દશાંતથી હે, પામ્યો તુમે મુરતરૂ;
હવે મિથ્યામતિ જલ થકી હે, કરએ ચતન ભવી દશ. ભ. ૧૨
- સાજધાની મોહરાયની હે, છગ તાકે નીચરીય;
રમે પટો વય તેહનેરે હે, કાડીઆ તોર જગીસ. ભ. ૧૩
- ૧ પાંડા. ૨ જાગ. x આપ આપુદ છે.

યતઃ

માલરા મોહવશા, ધંમા કોહ પમાયક વિળતા ।

મય સોગ મનાળા, ઘલેય કડહલારમણ કાઠીમા ॥ x ૧

સેવતાં મુખ શાન્ધતા હે, અધિક કદપ વૃક્ષ એહ;

આરાધા આદર કરી હે, એહમાં નહી સદેહ. બ. ૧૪

એ ઈચ્છા તુજ ધર્મની હે, કરવાની દુર્ધ આસ;

કાબ્ય એક મુધારજ્યો હે, જ્ઞાની ગુરુને પાસ. બ. ૧૫

ચતુર્તઃ

તાયાનિમત્ત ધર્મ સંત્રમગતિ જ્ઞાનાતિ સદ્માયના ।

પ્રપ્યાલ્પ્યાન પરિવહ મિદ્રિયમદ્ ધ્યાનાનિ રત્નત્રયઃ ॥

હેતુવાવદવક કાવયોગ સુમતિ પ્રાણપ્રમદસ્તપઃ

સંજ્ઞાકર્મ કવાય ગુન્યતીરાય જ્ઞેયાનુધિમિઃ સદ્મા । x ૧

સહજપદ્મ વિધેસ તેહ, પુદ્ગલો એહ ધર્મ;

ઈમ જાણી આતાજનો હે, ધર્મ વિના સવિભર્મ. બ. ૧૬

ચતુર્તઃ છંદઃ

એ સંસાર અસાર જીવ, જયજ્ઞા ધર્મ જાયો;

દાન રીસ તપ ભાવ દેવ, ગુરુ સંગમ આયો;

તન ધન જોખન અધીર જિસ્થો, રચણી મુખનાંતર;

અંજલિ જલ અલહાર પેખ, પુણ્ડરાચ પદંતર;

મજકાન પાન પીપલ જિસ્થો, લટીલા તસ્થો કે દેહ ગર્વ;

કવિ જેમ કહે મુછો હો સચજ્ઞા, દીસે સોવિજ્ઞસે સર્વ.

૨જે થલે ૧ધિર ધરમથી હે, તમે કોધાદિ કથાય;

ઈન્દ્રિય ખાંચ વશ કરો હે, જિનધર્મ સોદીલો થાય. બ. ૧૭

ચેરામી લખયોનીમાં હે, બુલો ૨જૂરી ભમંત;

રાગી વિયોગી પ્રાણીઓ હે, જન્મ મરણ કરંત. બ. ૧૮

એ સંસારી જીવને એ, મુખ નહી લવલેય;

આશા જાંધન જાંધીઓરે, પામે તુજ કલેશ. બ. ૧૯

રાગદ્વેષ તલે જ્યો હે, જાંધિ કર્મ એ જીવ;

ઉદય આવે તે તણ હે, લેગવે પાડ્યે રીવ. બ. ૨૦

- માતપિતા કેહની મુત્ય છે, કેહના મુત્ય કેહની નારી;
 દુર્ગતિ ભાતાં જીવને છે, નદી કોઈ સખલુહાર. ભ. ૨૧
- સ્વામ્યનો સદુ જો સચો છે, સ્વામ્ય પાલે સદુ નેક;
 સ્વામ્ય જળ પહેલે નહી છે, ગુરવ દેખાડે છેક. ભ. ૨૨
- માહરો માહરો મુરખ કહે છે, ધન ઘર જો પરિવાર;
 પરભવ ભાતાં જીવ જોકો છે, કોઈ ન જાણે 'હાર. ભ. ૨૩
- પહેલાં સમતા આદરો છે, જે સવિધર્મનો મૂળ;
 સમદીવ વિષુ જોમ કહે છે, ખંડલુ ગુસગુસ. ભ. ૨૪
- અમૃતસમ મુલે દેશના છે, ધારે દૃઢ્ય મજાર;
 લાલ થઈ જોખીયમી છે, જોમ કહે ધરી ખ્યાર. ભ. ૨૫

ફહા

- મર્જાસમાં ચિંતવે, જામી સત્ સદા કરીય;
 ફરી દુખ જોકેલું ન જામીએ, ધર્મ ચિત્તે ધરીય. ૧
- જામ થયો તે વિસારીને, ઉહાં રહ્યો તે દુખ;
 હવે તાસ મનમાં જમે, કરી માને તે મુખ. ૨
- બીજે દયાકે વિધા ભણે, જે કોઈ હોવે મુબલુ;
 ત્રીજે સીવિધધારસે, હુમ્મે થઈ અબલુ. ૩
- ચોથે ધન ભણી આવતો, પાંચમે પુત્ર પરિવાર;
 સમપણ સારાં જોળ્યો, જોમ તે હુમ્મે ગમાર. ૪
- છઠ્ઠે દયાકે ઉદ્રિય તણા, જગ થટયા તવ જોય;
 ધર્મ કદં જોમ ચિંતવે, પણ તે કાંઈ ન હોય. ૫
- સિતેરે ધયે ટાસલો, જત પોહતી તે આવ;
 સજ્જન વર્મ માને નહી, મોટે જ્ઞાસ ન આવ. ૬
- જોસીએ લેવડ જો, લાગ પડે બોલવંત;
 આંખ મળે રામ ઉપજે, હીડતાં ટાલવંત. ૭
- નેહું પછી પડે ખાટલે, નિંદ્રા નાવે તાસ;
 મુખ મંદ મનિમજ થણી, સિમ જાગડ જેરે ભાસ. ૮

ખીજેને ખૂંખૂં કરે, ચલણ ન રહ્યો લગાર;   ૬
 અદ્ભુત પુરૂષ વિડંબણા, અવસાનો નહીં પાર;   ૬
 પત્ની પ્રેમ તજે વળી, પુત્રાદિક કહે એમ;
 લવારો મુકો પરો, સમજી ન બોલો કેમ ?   ૧૦
 જરા તણાં દુખ દોહીલાં, ધર્મ કરો નિતમેવ;
 આઉપુ જગ ચપળ છે, દેવ ધર્મ ગુરૂ સેવ.   ૧૧

હાળ કર મી.

(મ કરો માયા માયા કારમી. એ દેશી.)

મુગતિ તણાં મુખ પામવા, જહાં છે મુખ અપારદે;
 ઉદાસીનતા સેરી ચિત્ત ધરોદે, જિમ પામે ભવતણો પારદે.
 પ્રતિબોધ હિત ચિક્ષા મુણે, એ આંકણી.   પ્ર. ૧
 અધીરપણે જીવ તેં કર્યો, કુકર્મ દેઈ કોડીરે;
 રાગ તણે રંગે કરી, જીવહ આણી ખોડરે.   પ્ર. ૨
 ઇદ્રિય પાંચે મુકી મોકલી, હુઓ સંસાર બ્યાપારદે;
 તે મુખ કહીએ કેટલા, જે જીવે કર્યો બહુ પાપરે.   પ્ર. ૩
 જ્ઞાનકૃષ્ણ રાખો સદા, અવસર ફીરી ફીરી એહરે;
 મોહ મમતા મદ પરિહરો, સમતા સાથે ધરો નેહરે.   પ્ર. ૪
 પ્રભાતે જે દીસે વળી, સંધ્યાએ તે નવિ હોયરે;
 કનક વસ્તુ પરિહારની, મમ કરો મમતા કોઈરે.   પ્ર. ૫
 ઉદન બેદન કરી કરી ધણા, પોષી એ કાયા અપારદે;
 એક જીવ જાએ તદા, દેહી કરે તેહી છારદે.   પ્ર. ૬
 ધન 'ધરણી મંદિર રહે, સીમ રહે પરવારીરે;
 કાયા અગ્નિ પરબળીએ, એકલો જીવ નિરધારદે.   પ્ર. ૭
 ધન મેલત્રયુ અવતારમાં, પડી રહ્યો નવિ આબો લગારદે;
 કાઠીએ કટ તણો, લાજન ભરી તે આગરે.   પ્ર. ૮
 મરણ લહે મન માનવી તદા, સગાં કરે શોચ અપારદે;
 મારગ જગ સહુ એક છે, નવિ જાણે એમ ગમારદે.   પ્ર. ૯

- નિર્ધાર ચાહી ગણધન, કુણ ચણા કુણ ચાંદે;
મજ રથ દોડે જે બેસનાં, પરલોકે મથા નિચાકે. પ્ર. ૧૦
- નમપણે દુવ જનમિથો, જાતું છે તેદીજ સ્વપરે;
દમ જાણી સંભલ રાખજો, સંસાર જોડ વિરૂપરે. પ્ર. ૧૧
- રેશ રેશવરે જે મથા, જાણી મિલે જની તેહરે;
ઓરે ખારજે ઝાણી જે મથા, ન મિલે તેહ સ્યો નેહરે. પ્ર. ૧૨
- પરજન જનાં જનજીવને, કોઈ જાણે નહિ દાવરે;
દિશા સદમ પ્રેમજ પતિ, તેહી પરલોકે જાવરે. પ્ર. ૧૩
- જાતીય લાજ વિમાનના, સેવના રેવ સેવતરે;
કમ કાર્ય કરે મનસ્થું, તે પણ જાંઘ ચવતરે. પ્ર. ૧૪
- અવપિતા બધવ જાહે, કુણ વેરી કુણ મિત્રરે;
સમપણ વહીવાર પમિથો, સાંભળે સદુ જોક ચિત્તરે. પ્ર. ૧૫
- મુઠ્ઠી જાંઘે મુઠ્ઠી માંખીથો, કોઈક રાજ પ્રમાણરે;
તે સવળી દુસી સહી, દુસી જાંઘે ખાંણ રે. પ્ર. ૧૬
- નિરોધ લણ: જાણ પુરિયા, જાન નરક કિયા વાસરે;
જાણન ઈશન થયે પાસના, કુણ લણાં કુંડ જાણાસરે. પ્ર. ૧૭
- જાણર 'તણજ નહી કુણનાં, તે' પીધાં માણનાં જાણરે;
પરજનથી જાણિકે જાણી, જાણેજા દુવ તે' જાણરે. પ્ર. ૧૮
- જાણેજા પાર નહી રાજો, તેહી તુલિ ન લીધરે;
જૂરિ ભવંતર પુરનાં, દુવ તે' હમિ પાણી પીધરે. પ્ર. ૧૯
- જોમ જાણનાં લાકરે સદુ સચો, યત્ર ન કોઈ સંસારરે;
સમજાણું મન સંવરી, મેચી જાણ વિચારરે. પ્ર. ૨૦
- 'કુણ જાણ જલ વિંદુ જિમ, જાણપણે વીજની હોધરે;
દિંદ્ર પતુષ્ઠ મજ કન પરી, દુવિન સજન તું જોધરે. પ્ર. ૨૧
- મુખન સંજોગ: જાણજો, જે સવળો સચો:મરે;
ધર્મ ઇંદીયા મન યાત્રી, તેહને લહી સંજોગરે. પ્ર. ૨૨
- જાણ જાણજો સ્વારથો, જાણપણું તું જાણરે;
જોડ મમન મુઠ્ઠી પડે, મ કરીય પર લહ હાંણીરે. પ્ર. ૨૩

નરભવ લહી મત હારજે, થાવક કુળ તુમ લીધરે;
 જરા પહોંચે નહીં તિહાં લગે, પાળજે સમકીત શુધરે. પ્ર. ૨૪
 આધિ બ્યાધિ નીરોગી કાયા, પાંચે ઇદ્રિય સમરથરે;
 આળસ છાંડી નિજ દેહનો, સાધે જે નિજ 'પરમથરે. પ્ર. ૨૫
 આઉપુ' ભજે દિન દિન પ્રતે, ચેત ચેતન મહારાજરે;
 રત્ન ચિન્તામણિ સારીજો, નરભવ લહી શુભ સાજરે. પ્ર. ૨૬
 આ લે મમહાર પામી કરી, દાન દયા ચોધારરે;
 ભોગ ભજા ભવિ તે લહે, અંતે શિવસુખ ફળ સારરે. પ્ર. ૨૭
 દેશના દુષ્ટિ સાંભળી, ધન્ય જિનશાસન એહરે;
 નિર્ભગ દુહય કરી સદુહવે, બાર મત કહો શુભગેહરે. પ્ર. ૨૮
 સમજણ પટે નિમ દાખીજો, દુહય ધરી પ્યારરે;
 ગુરૂ ભજે ભવી સાંભળો, મત બારે મુખકારરે. પ્ર. ૨૯
 કિચિત ભણવા કારજો, કહી રચું મધુરી વાતરે;
 એકમના સદુ સાંભળો, વિચરે' તણ બ્યાપાતરે. પ્ર. ૩૦
 દાળ બત્રીશમી એ ભત્રી, દેશના અમૃતપ્રાયરે;
 એમવર્ધન ભજે શેકણ, મહો મત બાર મુખદાયરે. પ્ર. ૩૧

ફુલા.

એમ દિન પ્રતે મુજે દેશના, દોષ ધર્મના ભેદ;
 સાગારી અણગારના, પાળો ધરી ઉમેદ. ૧
 ભેદ દશ અણગારના, આંત્યાદીક જે શુદ્ધ.
 બાર ભેદ સાગારના, ગુરૂ મેવે લહે શુધ. ૨
 ધરમ કરાવો ધસમમી, ભેદ આપર જસ સાર;
 દાન સીલ તપ ભાવના, મોક્ષ તણે ઉદાર. ૩
 વીશ વચ્ચા નિદાં પાળવી, જીવદયા ભત્રી ભાત;
 તે મુનિ ધર્મ આસપનાં, કરે કર્મનો અંત. ૪
 તેદથી ઉતરતો ક્રોધ, કાચરને સાગાર;
 બાર ભેદ જી તેદના, અમલીન મૂળ ઉદાર. ૫

- દર્શન મોઢ કમોપશમ, અદિ યકી ઉપજા;
 દુઃખિ કમન શુદ્ધ, સમગ્રીન વડુ રાન.
 તત્ત્વવચને જે સદા, અધ્યવસાય વિવેક;
 તે સમગ્રીન મ્હીએ જાની, તેદના બેદ અનેક.
 મમગ્રીન અરીદત ધર્મનું, મુગ જૂન નિરધાર;
 કથે મહીમા તેદનો ધણે, જાણ્યો છે વિભાર.
 દુરિધ ત્રિવિધ દુઃખાદિ, દ્વાદશ મન અધાર;
 સમગ્રીન ઉપર ગુણ મહીત, જાણ્યો તેદના ધાર.
 કોઠ તેરમે ઉપર, ત્રિમ દેશાચી કોઠ;
 જાર લાખ તસ ઉપર, સદસ સપ્તાચી કોઠ.
 દોષ સત દોષ કહ્યો જાની, ભંમ જોના બળ;
 જે સરવે માંહી સર, સમગ્રીન પ્રથમ વખાળ.
 જે વિજુ જોકે ભજને, સંભવ નેહો તેમ;
 તે માટે પ્રભુજી કહ્યું, અગમ માંહી જોમ.
 કાલ દેવક દીપકે, સમગ્રીન ત્રિદુ પ્રકાર;
 અરિત્રી અવિરતિ તથા, મિધ્યાદી વિચાર;
 પચસોય જોદના કહ્યા, સંકેત કુખ વિચર.
 વિવધ સંસે સંસર કહ્યો, 'વસે સમગ્રીત સચ. ૧૪
 મૂલ જોહ આજુ' કહે, અગમ જોહ વિચાર;
 સમગ્રીત મૂલ મત જાર જે, જોહ ધર્મ આગર. ૧૫
 સ્વૂલ આગરે કશ રહ્યો, અરભે રહે પચ;
 સાવસધ સાપેક્ષથી, અર્થ અર્થના સચ. ૧૬
 જોમ સાગરી સચવસો, જે કરુણા પાગત;
 અનુગ સુર લને અકેતુ, બાપે કોઈ ગુણવત. ૧૭
 કાગ ૩૩ મી.

(હાં આંના અગ્રહારે. એ કહ્યું)

સમગ્રીત સહિત મન જારનેરે, સાંભળો શુદ્ધ વિચાર;
 દેવપુર ધર્મ માનીએરે, પરખી શુદ્ધ અધાર.

૧ જાર. ૨ કોણ. ૩ ત્રિવિધ. ૪ પ્રકાર. ૫ સરવે. ૬ ત્રામ કો.

ચ. ૧

ચતુર નર, સેવો એ મત જાર,	
જિમ લહો લવ તણો પાર, ચતુર નર સેવો એ આંકણી.	
દોષ અઢાર કર્યા વેગજારે, ચોત્રીશ અતિશય ધાર;	
પાંત્રીશ વાંછી ગુણે લયારે, દેવાધિદેવ આધાર.	અ. ૨
જ્યોતિ રપરૂપી સાહેબોરે, કર્મ કરી ચક્રચૂર;	
અરીકંત અરી હણયા થકીરે, સગદેવ કરી દૂર.	અ. ૩
ક્રોધ માન માયા તણરે, લોભ તણો પરિહાર;	
દેવ તે કહીએ એહનેરે, અવર નહી ચિત્ત લગાર.	અ. ૪
જન્મ જરા મરણે કરીરે, મૂંઠાણા ગુણ ગેહ;	
શાન્તતા મુખ જે વધારે, દેવાધિદેવ તે એહ.	અ. ૫
ગુરુ ગુણવંતા દેખીનેરે, સેવો ધરી બહુ પ્રેમ;	
સત્તાવીશ ગુણ રાત્રંકરારે, સેવે મુખ લહો રોમ.	અ. ૬
હિંસા થકી વિરમ્યા સદારે, નહીં વિકયા નહીં કપાય;	
પરઉપગાર ઉતાવજારે, દેશનાં અમૃત પાથ.	અ. ૭
રાજસિદ્ધ કામિની તણરે, સમતા રથુ લયલીન;	
પરિવહ દોષ હઠાવીનેરે, પમરણ ચૌક તસ રવીન.	અ. ૮
એહવા ગુરૂની સેવનારે, કથે ભવિજન નિત;	
અઢાર પાણી વજ્રાદીકરે, સાચવએ એક ચિત્ત.	અ. ૯
કાગ પ્રભાણે જાણીનેરે, જેહમાં ગુણ નિહાળ;	
તે મુનિ નિત પ્રતે નમેરે, તારણ તરણ દયાળ.	અ. ૧૦
ધર્મ તે કથો જિનરાજણરે, લવ દયા મંડાળ;	
દાન શીલ તપ જાવનારે, ચાર લેહ મુખજળ.	અ. ૧૧
પ્રાણાનિપાત વિરમણ પહેલુરે, રથૂલ લવ રરખેપ;	
નિર્દયપણું નિવારીનેરે, ન કરે બહુ તમ કોપ.	અ. ૧૨
મૃધાવાદવિરમણ કણુરે, બીજું મત મુખજાર;	
કન્યાલીક આવે વગીરે, અમૃત્ય વચન પરિહાર.	અ. ૧૩
અદત્તાદાનવિરમણ ત્રીજુરે, પરધન લીએ તેહ;	
પરધન લેવા પારકારે, પ્રાણ દરણ મમ એહ.	અ. ૧૪

૧ દોષોત્ત. ૨ ચિન્હ. ૩ સાચવણ, રક્ષા કરતી. ૪ કન્યા વિરે મોહુ મોહનું.

[illegible]

૧ ચિહ્ન તણ રખંચમી લણદે, ઇચોક કહી વાત;	
■ ચોખું ચોવીસ જેરે, તે આગમ વિખ્યાત.	અ. ૨૯
જિનવાણીજ ધન પુઠડેરે, સમકીત તરૂં સિંચંત;	
સડસઠ બોલે શોભતોરે. કૃપા મુગતિ લહે તેહ.	અ. ૩૦
હિતકારી મુણે દેશનારે, દંપતિ આદે રસાળ;	
બાર વ્રત પાળે સદારે, શુદ્ધ મને વિશાળરે.	અ. ૩૧
હઠ ધર્મી ઘણું તે હુઆરે, ચળે નહીં લગાર;	
જિન વચને શંકા નહીરે, સદ્રહે મુણી ધરી ખ્યારરે.	અ. ૩૨
એમ સદા મુણે દેશનારે, ધર્મી સહુ પરિવાર;	
બીજા પણુ શાવક ગુણીરે, કરવા ધર્મ વિચાર.	અ. ૩૩
અંતરમુહુર્તમાં સાતમીરે, અંતર મુહુર્ત રીવ બાય;	
પરિણામે શુદ્ધ શુદ્ધતારે, પ્રસન્નચંદ્ર ઋષિરાય.	અ. ૩૪
કુંડરીક પુંડરીક વળીરે, શશી મુર સખંધ;	
તે માટે તુમે ચોકણરે, હીરવર્ધન શિષ્ય પ્રતિ બંધ.	અ. ૩૫
હાલ ધર્મની એ બઢીરે, તેત્રીશમી એ સાર;	
હીરવર્ધન શિષ્ય કહે એમરે, કરો ધર્મ નર નાર.	અ. ૩૬

કહા.

શાંતિદાસ લરાવીયા, બિંબ મનોહર જેહ;	
માટી ખણતાં નીસચી, પુન્ય પ્રગટ જગ એહ.	૧
ઓચ્છવ મહોચ્છવ બહુ કરી, અણતનાથ લગવાન;	
દેહરામાં પધરાવીયા, રાખી હેયડે સાન.	૨
મહોચ્છવમાં નહીં મણા, વાણંત્ર વાજે તામ;	
રાજનગર શ્રાવક ગુણ, બચ્ચે બહુલા દામ.	૩
રાણ થયા ઘણું ચોકણ, પ્રતિમા સુંદર દેખ;	
જન્મ કૃતારથ આજથી, માહરો પુન્ય વિસેસ.	૪
દેહરૂં ઘણું દ્રવ્યે કરી, અણતનાથનું જેહ;	
કસબુ ખાંતે કરી, પૂર્વે કણુ ગુણગેહ.	૫

- ધર્મચંદ્ર મુત તે ભલો, લાલા હરખચંદ્ર નામ હો. મુ. સ.
 સિદ્ધગિરી સંધ ભલી પદે, રૂડાં કર્યોં ઘણાં કામ હો. મુ. સ. ભા. ૮
 હરખચંદ્ર લાલા મહાગુણી, બીજે સંધ ગોડી સય હો. મુ. સ.
 તે સંધમાં પણ નહીં મળ્યા, તસ ગુણ રૂડાં કહેવાય હો. મુ. સ. ભા. ૯
 તસ સંધ હડીસંગ ગુણેભર્યો, રૂડાં કરાવે કામ હો. મુ. સ.
 રૂપવંત ગુણ આગળો, રાજે પિતાનું નામ હો. મુ. સ. ભા. ૧૦
 દેવ ગુરુધર્મ સેવે સદા, દાની માની દાતાર હો. મુ. સ.
 દિન દિન દોલત દીપતી, લોગી જમરસમ સાર હો. મુ. સ. ભા. ૧૧
 ઉત્તમ કુળમાં આવીને, ઉત્તમ સંગત હોય હો. મુ. સ.
 સોનું ને મુગધતા, જગમાં દુર્લભ ભોય હો. મુ. સ. ભા. ૧૨
 દેહરૂં કરાવે રમુપગું, ખરચીને તે તે દામરે. મુ. સ.
 પુરવ રીત હોપે નહીં, કુળ દીર્ઘિ મુખધામ હો. મુ. સ. ભા. ૧૩
 દેશ દેશાવર ઐગળે, કરણી જેની વિશાળ હો. મુ. સ.
 પામ્યા તે વગી પામશે, ધરમથી મુખ રસાલ હો. મુ. સ. ભા. ૧૪
 અનોપચંદ્ર મુત ગુણ નીલો, કર્મચંદ્ર ગુણ ગંભીર હો. મુ. સ.
 એકના ધરની ઉપમા, જગડુ સમ જસ લેલ હો. મુ. સ. ભા. ૧૫
 દામોદર મુત પ્રેમચંદ્ર તણા, પુણ તે વળ રતન હો. મુ. સ.
 તત્વત્રયીને ઐગળે, મહાધ જનમ ધન્ય ધન્ય હો. મુ. સ. ભા. ૧૬
 સાકરચંદ્ર બીજા વગી, જમનાદાસ મુખળ હો. મુ. સ.
 ત્રીજા કરમચંદ્ર મુદરૂં, ભાઈ વળ ગુણ ખાળ હો. મુ. સ. ભા. ૧૭
 લખમીચંદ્ર ધરમચંદ્ર ઘણી, કરણી ઉત્તમ સાર હો. મુ. સ.
 એકવ કાયાવુક પંચનં, કર્વો તે ધરી ખ્યાર હો. મુ. સ. ભા. ૧૮
 લાલ ખેમા ધરમી વડો, સમજળ મધગી તામ હો. મુ. સ.
 જયેર પ્રેમચંદ્ર ભગુ તણે, સધગી કિયામાં અભ્યાસ હો. મુ. સ. ભા. ૧૯
 મુત કરણીકારક ધણા, આગળ મુળે કદુ તેદ હો. મુ. સ. ભા. ૨૦
 દાલ પુરી ચોત્રીયમી, મોડ વખતચંદ્ર રાસ હો. મુ. સ.
 તેદને વડે જે ગુણ ભર્યા, અદનીશ ધર્મ અભ્યાસ હો. મુ. સ. ભા. ૨૧

સગી શેઠ તણા તિલે, સાગી સગપણ બાણ હો.
સમય સંભારવા કારણે, ખેમ મુખ લહે તામ હો.

સુ. સ.

સુ. સ. શા. ૨૨

હુહા.

- શુભવંત આવક છે ઘણા, મોટા કારણ પ્રીધ;
ધનવંત ધન ખરચ્યા હણે, જસ મહિમા પ્રસીદ્ધ. ૧
- રાધનપુર વાસો વસે, બ્યવહારીક બહુ વિત્ત;
પુન્યવંતા જિનશાસને, નિર્મળ જેહનાં ચિત્ત. ૨
- બધવ ચારે બેઠાથી, ચારે બેમ ધરમ;
ગુરુ આણા શિરપર ધરે, વિનયાદિક શુભવંત. ૩
- ભુલા સુત હવણ તણા, પુત્રને ત્રણ રતન;
દેવરાજ ગોર્વાઈજી, હેમજ વચ ધન ધન્ય. ૪
- જયવંત સુત કહ્યાણજી, બીજા રંગજી શુભવંત;
કુશલો મુકલયા તણે, દાનુચા શુભ સંત. ૫
- ભયચંદ સુત ચારબે, અપર શાખા વિસ્તાર;
ગોર્વાઈજી શુભ આગલો, કુલ કિરતન આધાર. ૬
- રોતુજે સંઘપતિ ધર્મ, રૂપી કરાવી ભાગ;
ખલક મલક ભેટયા પ્રભુ, દીધાં દાન સુખાગ. ૭
- હાલે ૩૫ મી.

(૮૫ નવજ ન થેવે નાણો. જો રથ.)

- જેમ આવક સંઘપતિ ધર્મ કરી, જિન શાસન જયકાર હો;
હાથાભાઈ સુરત તણા, સંઘ સહીત ભેટયા ગોરીચાહ હો. ૧
- આનિધકારી શેઠજી, સંઘને રૂટે કામ હો;
આગ પપાગ છાંડી કરી, પ્રભુ ભક્તિ સદા શુભઆમ હો. સા. ૨
- જયરાજ વહોરો ધર્મી ખરો, લીંબડી શહેર મજાર હો;
દમજ માંહી દીપે ધણું, હીરા રામકરણ ચીત દિહાર હો. સા. ૩
- ભાવનગરમાં બાણીયે, લખુના લેવે આગ હો;
છાંછીમાં લાલા પારેખ છે, રૂપી મતિ ધર્મની બાસ હો. સા. ૪
- માલુકચંદ રેશમવાળા, કરે સાચી સફરુર સેવ હો;
પૂજ રચાવે ભાવશું, રૂપી પડી જસ ટેવ હો.

સા. ૫

રૂકમ પાંચસે ફૂલ તેલીએ, વરસો વરસ ઉલાસ હો;	સા. ૯
ગુલાબચંદ વસંતે માસમાં, પૂજા રચી પુરે આશ હો.	
ભગવાનદાસ મગવાણીયો, વચન પડયું તસ એમ હો;	સા. ૭
સંવતસરીનાં પારણાં, કડું સહી એ મૂજ નેમ હો.	
માણિકચંદ મકીમતી, હોડ કરે કુણ તાસ હો;	
ધર્મ સ્વરૂપની વાસના, વસી જસ હૃદય આવાસ હો.	સા. ૮
ખુસાલ નિહાલ લાવી લલો, કોંધી નહીં લગાર હો;	
ધર્મ કારણ જાએ ધસી, ચતુર્વિધ સંઘની સાર હો.	સા. ૯
ધર્માદિક આવક ધણા, જિન આણુ શિરપર ધાર હો;	
પ્રીત પુરી શેઠજી ધરે, જિનશાસન જયકાર હો.	સા. ૧૦
ધર્મસ્થાનકે ધન વાવરે, સાતે ક્ષેત્ર મજાર હો;	
સાચા વચન એકે એકના, સફળ કરે અવતાર હો.	સા. ૧૧
માંહે માંહી ગુજવારતા, કરતા ધર્મની એહ હો;	
તન ધન યોવન કારીમે, નિર્મેળ કરીએ શેઠ દેહ હો.	સા. ૧૨
વર્ગ ત્રણ સાધે સદા, શેઠજી સધ સહીત હો;	
રાજનગર રણીઆમણો, ધર્મ કારણ વાવરે વિત્ત હો.	સા. ૧૩
પુજા શ્રી જિનરાજની, આચ્છવ મહોચ્છવ વિનીત હો;	
દિન દિન હર્ષ વધામણાં, એમ શાસન રૂડી રીત હો.	સા. ૧૪
અધિકારી શેઠજી જાહાં, મેલે શિવપુર સાથ હો;	
પ્રભાવના પ્રભોદયું, લાહો લીએ નિજ હાથ હો.	સા. ૧૫
જિન વાણી અવણે મુણી, મત ઉચરે કેઈ પુન્યવંત હો;	
એકવીશ ગુણ અંગ ધરે, સરલ સ્વભાવી સંત હો.	સા. ૧૬
હાલ લક્ષી પાંત્રીશમી, આગળ મુણો અધીકાર હો;	
પુન્ય તણાં ફળ એ લક્ષ્યાં, પુન્ય કરો નરનાર હો.	સા. ૧૭

હાલ.

નયુ શેઠ મુત ત્રણ ભગા, પહેલા દીપચંદ જેહ;
ખાદાંશાહ બીજા વળી, હીરાચા ગુણમેહ.

૧

૧ ધર્મ, અર્થ, નામ એ ત્રણ ધર્મ.

દીપચંદના પાટલી, મહુચંદ પુન્યવંત; ૨
 તત્ત્વ મુન જામીચંદ વળી, જામૂતજાલ મુન મંત. ૩
 બીજા મુન દીપચંદના, લલિત મુન હપુર; ૪
 ત્રીજા જોમચંદ નામથી, ગુણે કરી ભરપુર. ૫
 મંદાચા દીપચંદનજા, કૂલચંદ પાંચમી તેડ; ૬
 મંદાચા મુન દેવ છે, ઉમેદ મકન નામ તેડ.
 બારાચા મુન ચારના, મધાચંદ હરીચંદ જોમ; ૭
 પ્રેમચંદ મુનચંદ ચાર જો, શુદ્ધ ધર્મશું પ્રેમ. ૮
 હીરાચા મુન જાલુજો, નિલકંચંદ મુન જાલુ; ૯
 જોડાંથી ભવી ભલો, માને દેવ ગુરુ જાલુ.
 લેહમક મુન છે તજા, મોહન પહેડાં તામ; ૧૦
 જવેર હરખ શીરચંદ વળી, વીરચંદ રાપચંદ નામ. ૧૧
 હર્મચંદ મોહનજા, મુનચંદ હરખચાડ; ૧૨
 ભાઈચંદ શીરચંદ તજા, જોમ મુન પાંચ ઉજાડ.
 જે પરિવારે જામગા, ગંભીર ન થકે કોય; ૧૩
 દુર્ભન સદુ બીડના રહે, એક પરિવારને જોય. ૧૪
 ધર્મવંત ન્યાયી થવું, પર ઉપચાર કરવ; ૧૫
 સાંનિધાતરી થોડા, ગુરુ મુન સદા સમરંત. ૧૬
 રાજચાગર સુરિ નામથી, દિન દિન દોલનવંત; ૧૭
 તેજ પ્રગાથ કરી જામગા, ચિંતામણિ મંત્ર સમરંત. ૧૮
 હાલ ૩૬ મી.

(૬૯૯ કોડુવ મોઢાવે યન કીર્તી ગોરીરે—ભરણ.)

જોમ રાજનગર મંદાજા, થોડા રૂઝા રે; ૧
 જાલુ ધાવક વાલ, તે નહીં રૂઝા રે.
 જાન ક્રિયા ગુરુ ચમ, જિનજની લેવા રે; ૨
 સાંભળે તે સિદ્ધાંત; શિવ મુખ લેવા રે.
 જવેરીવાડા માંદી, પ્રાણાદ ભલેવા રે; ૩
 થોડા જોને કીધ, લાગે ભર દેવા રે.

- રીડે કુખ ભાપે દુર, પ્રમુ મુખ ભેનાં રે;
 દરખ તોજા નદી પાર, પાનિક પાનાં રે. ૪
 આરીમર મદારાજ, પ્રતિમા જ્યારી રે;
 જુવરામાં મુખપાર, તળુ બેમારી રે. ૫
 જિન મંદીર તે કીધ, શાંતી આદજી રે;
 પ્રતિભાને નદી પાર, રીડે રિત રાજી રે. ૬
 મિલગિરિ આદિ અજુર, માંભરે તેડી રે;
 રીડાં રમિતજી ભમ, અનુપમ એડી રે. ૭
 શ્રી ચીનિમજી પામ, દેહડું માર રે;
 નગુઆદ તે કીધ, દુખડાં વારે રે. ૮
 અજીન અજુર મદારાજ દેહડું માને રે;
 જાનપદ જન લીધ, રીડે મન ભારે રે. ૯
 દેહડું બીર અજુર, એકના પરચીરે;
 ભારા દેહડું કીધ, ધિરપુર અથે રે ૧૦
 બીજાં દેહડુંમાર, જાંવેરીયડે રે;
 જેની માર સંજાત, લીએ તે વારો રે ૧૧
 દેહડું અંબવનપ, દેહડું મારી રે,
 દેહડું દેહડું મ.ડી, ભેભે પારી રે. ૧૨
 એમ જિન મરિન નાર, લીએ અવેરી રે;
 જિન પ્રાંતે ભાથ કહેવ, પ્રમુ મુખે દેરી રે. ૧૩
 જાંવેરીયડે એવ, નળાવીડાં દેહડું રે,
 જિન મુખવડ કાગડ, નદી ભર દેહડું રે. ૧૪
 માનવ-દમજ પે.ન.ર, દેહડું આંદે રે;
 વખ.મુ મુખે જિન, વડે જારે રે. ૧૫
 પૂજા રિવજ પ્રકાર, શ્રી જિન ભવ રે;
 મ.ડકના દેહડું, અનન વચવ રે. ૧૬
 અંગે.ન.ડ. કડી તેડ, દેહડું જિન રે રે,
 અંધ નારી લીએ નાર, દેહડું મન જારે રે. ૧૭
 જિન દેહડું જાવડ રે, જાવડ દેહડું જાવડ રે;

- મન વહિન ફળ થાય, મનોરથ કરનાં દે. ૧૮
 પરીક્રમણાં પોતડ, કેઈ મન ધારીદે;
 દેવ જુદાંદે નિન, જસ મનિ સારીદે. ૧૯
 દેહસામર ધરમાંડી, દષ્ટિ પૂજે દે:
 અજિત અણંદ મહાસાજ, 'દુરીન મનિ ધૂજે દે. ૨૦
 ત્રિદુ' કાણે એમ તેન, દિન પ્રને મેચા દે:
 મુકે નદી તમાર, પડ્યા તસ 'દેવા દે. ૨૧
 ૬૬ ધર્મી તે તમાર, મલે નહીં ધરમે દે:
 દયા ધરમ જગ સાર, ન બહે બરમે દે. ૨૨
 પચસ પચીમી નીત, પ્રજાતે ગણુત દે:
 લિન મુની ગતે નુજસ, વગી તે બજુત દે. ૨૩
 ઇત્રીયમી એ હાજ, પુન્ય વિથાણે દે:
 ખેમ મુખ હલે રસાગ, મંગલ માગ દે. ૨૪

૬૬૫.

પહેલા પ્રજાતે હડીને, ચાર મંગળીયાં નામ;
 સમરણ કરે નિન ચોલ, મન રાખી એક હાથ. ૧

ચતુ.

- મંગલ મગવાન થાંપે, મંગલ મૈત્રમ પ્રયુ : ૧
 મંગલ સ્પર્શમદ્રાણ ક્રિતો ધર્મસ્તુ મંગલ ॥ ૧
 મંગલ પચીમી સાંભળો, કોણ તમે સુસુષંત;
 સૂર્ય પહેલાં તે ઉઠે, મુલ કરણી જસ દુંત. ૨

હાજ ૩૭ મી.

(શાપકની રેણ.)

- સરસલી માતા સારજ કૈય, અમૃત વચન મુજ હીયડે ધરો.
 પચ પરમેશી કરૂં પ્રણામ, વગી સંભાળું સદુ સુરૂ નામ. ૧
 મંગલિક ચાર કલા જિનસાય, તસ સમરણ કીજે ચિત્ત લાય;
 અતીત, અન્યાગત, ને વર્તમાન, બહોતર જિનનો ધરમે ધ્યાન. ૨
 વિહરમાન જિન વિચરે વીસ, તસ નામે સવિ ફળે જગીસ;
 શાશ્વત જિન સમરે ચાર, સરવાળે ઇન્નુ નિરધાર. ૩

૧ ૬૫૧-૫૫૨ ૨ દેવ.

જો છન્નુ' જિનવર ગુણગ્રામ, પ્રભાત સમય નીત લીજો નામ;	
હવે બીજો મંગળીક જો સાર, પુ'કરીક આદે ગણધાર.	૪
ચરમ તીર્થકર જો પ્રધાન, શ્રી ગોચમ રવિગિ' નિધાન;	
સૂત્ર સિદ્ધાંતમાં સંખ્યા એહ, ચૈદ્રસે' ભાવન ગુણગેહ.	૫
ત્રીભૂત મંગળીકમાં નિર્ણય, ધર્મ તણા જે સાધે પંથ;	
સત્તર ભેદ સંજમના પાળ, પરિવહ સહે મુનિ ધર્મ ઉજમાળ.	૬
જ્ઞાનસહિત ક્રિયા કરે રંગ, સત્તાવીશ ગુણ ધરીઆ અંગ;	
વિષય કથાય તણે પરિહાર, દોષરહિત લીજો શુદ્ધ આહાર.	૭
પેસી કનકકમલ વિચાર, આગમ વચણ વદે કૃપાળ;	
જંગમ તીરથ કહીએ એહ, પર ઉપગાર રવિ શશિ મેહ.	૮
એહવા શુરૂ સેવો ધર્મ સાવધાન, તારણતરણ જહાજ સમાન;	
અલી દ્વીપમાં જે અણગાર, રુદ્રલિભદ્ર આદે તેહ સંભાળ.	૯
મંગલકીક થાયો જિનધર્મ, તેહથી ક્ષય થાય અણકરમ;	
ધર્મ તણા જે ચાર પ્રકાર, દાનરીલ તપ ભાવના સાર.	૧૦
જૈનધર્મનો મહિમા ધણે, સંભેપે કહેશું ભવી મુણે;	
ધર્મધકી હોયે નવે નિધાન, ધરમધકી લહીએ બહુ માન.	૧૧
ધરમધકી સજ્જન સંયોગ, ધરમ ધકી લહીએ બહુ ભોગ;	
ધરમધકી સર્વિ આરતિ ટળે, ધરમધકી મનવંછિત ફળે.	૧૨
ધરમધકી લખમી અપાર, ધરમધકી ઘર રૂકી નાર;	
ધરમધકી સધળે જય વરે, ધરમધકી ચિંતે તે કરે.	૧૩
ધરમધકી કીરત વિસ્તરે, ધરમધકી આઠે ભય હરે;	
ધરમધકી વેરી વશ હોય, ધરમધકી મુખીયા સહુ કોય.	૧૪
ધરમધકી મુરનર કરે સેવ, ધરમધકી મંગળ નિતભેવ;	
ધરમધકી સેના ચતુરંગ, ધરમધકી મદિર રક્તિંગ.	૧૫
ધરમધકી માનવ અવતાર, ધરમધકી ઉત્તમ ફળ સાર;	
ધરમધકી કાયા નીરોગ, ધરમધકી સહુ શુરૂ સંયોગ.	૧૬
ધરમધકી લહે લીલવિલાસ, ધરમધકી શિવ મુખ હોય ખાસ;	
ધરમધકી તિર્થકર હોય, શ્રી સિદ્ધાંત સંભાળી જોય.	૧૭

દુલહો દશ દશને સાર, શાવકે દુગ પાડ્યો અવપાર; ૧
 દવે અલીએ મદારી સખાવ, કહે ધરમ ભવ દુખ મીટ ભવ. ૧
 મગડીક ચાર તણાં એ નામ, ચિત્તામાં ધળે તીરથ ઠામ; ૧૬
 શી સિદ્ધાચળ ને ગિરિનાર, અપાતુ તારંગે મનોવાન. ૧૭
 સમેનશિખર સિદ્ધ ચિત્રવીર, અણપદ અમરે નિશ દિશ; ૨૦
 ૧૨૩૨માં ગોપી બિનસાવ, વરણ અદાર એવે તણ પાવ. ૨૦
 વડીઆરે સંખેસર ધણી, તણ દીરન છે જગમાં ધણી; ૨૧
 એ અદરી તીરથ વિધાન, તેહ સાંભળો. થઈ ઉજમાન. ૨૧
 શાશ્વતી અશાશ્વતી પ્રતિભા જોહ, રવર્ષ મૃત્યુ પાતાવે તેહ; ૨૨
 નાની મેટી પ્રતિભા કહી, ભવી પણ જુવે પ્રણયો સહી. ૨૨
 શાસનનાથકે વીર છણક, સુખ સોહે પુત્રીમનો ચંદ; ૨૩
 કરલોડીને માથું જોહ, મુજને કહી જોમ દેને છેહ. ૨૩
 બિન મણુધર કાપુ ધર્મ ચાર, રમરણ કરવાં લહે અવપાર; ૨૪
 સદગીશમીએ પુરી ઠાગ, રોડ વખતચંદ સુણની માગ. ૨૪
 ભવ્યે મણુએ જે પ્રભાત, મગજ માગ્ય લહે સુત સાત; ૨૫
 હીરવર્દન સુધરે સુપસાવ, ખેમવર્દન નિવ નિવ સુણ ગાવ. ૨૫

ફહા.

પહેલે દશકે ધમ તપણે, લલિત પાલિત જોહ; ૧
 કળા અભ્યાસ કર્યો ઘણે, બીજે દશકે તેહ. ૧
 સમજણુ થયા રોડા, વરસ પચીસમાં જાણ; ૨
 દામણ લક્ષર સમે, પ્રમટ નામ પ્રમાણ. ૨

ઠાગ ૩૮ મી.

(પ્રવલ વિદાંતો પ્રતિવરિ લાલ લેટેય.)

રાજનગર રંગીઆમણું લાલ, વખતચંદ અવપાર. સુણે ચોતારે; ૧
 સંવત સંતરેછનુઆ સમેરે લાલ, ઠાતી વદી બીજ સાર સુ. ૧
 સંવત અદાર અદારમારે લાલ, ઘમાણ લક્ષર પાત. સુ. ૨
 રોડા માન લણુ તણરે લાલ, સુટક થયાઓ વિખ્યાન. ૨
 સંવત અદાર છવીસમારે લાલ, તારાચંદ સંધ જેવ. સુ. ૩
 રાજનગર તે અલીનેરે લાલ, સુરતવાસી સંધ લેહ. ૩

- તારંગા આણુ લેટી કરીરે લાલ, ગોડી મંજેસર પાસ. મુ.
 ઉભી સોરઠ નેમનાથજીરે લાલ, સિદ્ધગિરિ લેટયો ઉજાસ. મુ. ૪
 સવત અદાર આડવીશમારે લાલ, પ્રેમચંદ લલજી સાર. મુ.
 સંઘથી સિદ્ધગિરિનો યયોરે લાલ, ચેડજી પજી હતા લાર. મુ. ૫
 જીવજીમુત દેવરાજજીરે લાલ, ગોડીજી સઘળે ભાજ. મુ.
 સંવત અદાર ચેતાલીશોરે લાલ, બીજીવાર રસાજ. મુ. ૬
 પ્રેમચંદ લલજી તણોરે લાલ, સંઘ રોત્રુને વિશાજ. મુ.
 સંવત અદાર બાવીસનેરે લાલ, દુહવરામ દીવાન. મુ. ૭
 મસાલીઆ ગોવીંદજીરે લાલ, પ્રેમચંદ લલજી પ્રધાન. મુ.
 ત્રીહું જણુ મલી સંઘથીરે, મોરવાટે કરાવી ભાન. મુ. ૮
 દાન માન જસ ઉજળોરે લાલ, દીધાં દાન સુપાન. મુ.
 સંવત અદાર પંચાવનેરે લાલ, અજિતનાથ મહારાજ. મુ. ૯
 આચલવ બહુ યુકતે કરીરે લાલ, ચેડજી વધારી લાજ. મુ.
 ઉદયસાગર સૂરી તેડીને રે લાલ, પ્રતિષ્ઠા કેઈ બિંબ કીધ. મુ. ૧૦
 ધન લાહો લેઈ ચેડજી રે લાલ, પ્રભુ બેસાડી જસ લીધ; મુ.
 પૂજા પ્રભાવતા નિત નવીરે લાલ, રાજનગર ઉછરંગ. મુ. ૧૧
 કામોદામ પૂજાનણી રે લાલ, યોગચાઈ મેલે અશંગ; મુ.
 લખમીચંદ ધર્મચંદ મુને રે લાલ, આચલવ કરે વગી તેડ; મુ.
 નંદીનર દીપનો બઢો રે લાલ, પંચ કટ્યાણજ ધરી નેડ. મુ. ૧૨
 પરજાઆ પ્રભુ પાને લઈ રે લાલ, ચેડજીની પુરી આસ. મુ.
 એ આચલવ ધરે લાવીનેરે લાલ, ઉપનો અતિ ઉજાસ. મુ. ૧૩
 અડમડજી પ્રભુ ચાપીઓ રે લાલ, ધન ખરવી મુખ ચીન; મુ.
 તે આચલવમાં નડી મજા રે લાલ, રાખી જિનશાસન રીન. મુ. ૧૪
 આચલવ દોષ લામડ યયા રે લાલ, માત્ર ટો લગે નીન; મુ.
 મોહરુપ જુદો પડ્યો રે લાલ, ધર્મરુપ યઈ સજીત. મુ. ૧૫
 માતર ગાન મધ્યે વગી રે લાલ, લખમીચંદ કરે ખાસ; મુ.
 દેવન મુમતિ જીવંદનુ રે લાલ, મલની પુરે તે અસ. મુ. ૧૬
 ઇન મુત કરણીએ ઉપનંદ રે લાલ, દેવનિ માદી તેડ; મુ.
 દોહડે ચરીરે પરી આડીઆ રે લાલ, દોહ મુખ વાન અંદ. મુ. ૧૭

- લાલ દરખત જે નિવે મહેરે લાલ, સઘ લઈ સિદ્ધિરિ જાય; મુ.
મઆલીએ ગોરીલાલે લાલ, લોભીએ એકા થાય. મુ. ૧૮
- બેલું સંઘવતી એકાદે લાલ, મનીશ્વરી કરે જાય; મુ.
લહે લખમીને લીયેરે લાલ, રેઈ દાન મુખાર. મુ. ૧૯
- રોહ પશુ આથે નિદારે લાલ, જલ જલે મન માલી. મુ.
સમય બલે પચેવનેરે લાલ, જનમાંડી કુખ નહી કાંઈ. મુ. ૨૦
- સંવન અદારે છપનેરે લાલ, કામલ અમલદાર. મુ.
જાલ વસલ લહે રહારે લાલ, લોક જલે જલ વાસ. મુ. ૨૧
- સંવન અદારે ચોસરેરે લાલ, સંઘવતિ પોને થાય. મુ.
શી સિદ્ધાચન એવીયારે લાલ, હેવરે હર્ષ ન મધ. મુ. ૨૨
- સંવન અદારે ખાસરેરે લાલ, કામલદર્શ મુખસુ; મુ. ૨૩
- મુરતથી સઘ લેઈનેરે લાલ,
રોહને પુછી કરીરે લાલ, એટલું ગોપીચર; મુ.
સઘ સરસ બન્ધે અવિષ્કારે લાલ, ગોપીતપને એટલા જાય. મુ. ૨૪
- મોરવાટે પ્રજા તેવીનેરે લાલ, સંઘને હર્ષ અપાર. મુ.
સઘ સરસ રત્નીઅમલોરે લાલ, ઘણું મું કડું વાલેવાર. મુ. ૨૫
- રોહાણી સાથા રિશ્તીરે લાલ, ઉજમતું મુખાર. મુ.
કરું ધન ખરચી ઘણેરે લાલ, લહે લીધા ધરી ખ્યાર. મુ. ૨૬
- એમ રોહાણી મિત ઉજવેરે લાલ, ધર્મમાં સંઘલે જાય. મુ.
સહાય કરે સંઘની સદારે લાલ, ધર્મીને ધર્મ મુહાય. મુ. ૨૭
- સંવન અદારે અહમ્મકમારે લાલ, શી સંજેસર પાસ. મુ.
પગલાં ત્રણ જિનદગ્યારે લાલ, સાધ્યાં આલી ઉરવાસ. મુ. ૨૮
- જોડતરી નિજ ઘરે કરી રે લાલ, એમ એવલ રૂપી જલ; મુ.
વિપન હરે સંઘમાં સઘ રે લાલ, ચેતની હોય ઉપયાંત. મુ. ૨૯
- સંવન અદારે અગણોતરે લાલ, દુઃખજન ધર નાર; મુ.
જમતું રડું ઘણું રે લાલ, આગળ કહો તે ધાર. મુ. ૩૦
- પણું જાત કરી રે લાલ, વર્ષ ત્રણ સાધ્યા ચાર; મુ.
કારણ આવી મીઠે રે લાલ, પુન્ય અપાર હેય. મુ. ૩૧
- કારણ એમ મોઠેકાં રે લાલ, રોહાણી અહ્યા નજાર; મુ.
અસરની નહી મણા રે લાલ, કહેયાં કીમ આથે પાર. મુ. ૩૨

પુન્ય વડું સંસારમાં દે લાલ, નરનારી પુન્ય કરો સોય; સુ.
 સમિહીત વસ્તુ પામીયે દે લાલ, પુન્ય સમ્યે નહી કોય. સુ. ૩૩
 પુન્ય પુરવ ભવ શેઠજી દે લાલ, કર્યા તે પરમાણુ; સુ.
 આ જન્મ શુદ્ધિ સદા દે લાલ, કોઈ ન લોપી આણુ. સુ. ૩૪
 આ ભવ પુન્ય કર્યા ઘણું દે લાલ, ક્રિમ દુઃખ હોવે તાલ; સુ.
 સુખ પામ્યા વળી પામશે દે, પુન્ય જનનો જસ પાસ. સુ. ૩૫
 દાલ સુંદર એ રાસની દે લાલ, આઠનીસમી રસાળ; સુ.
 ખેમ કહે શ્રોતાજનો દે લાલ, પુન્યે મંગળ માળ. સુ. ૩૬

કુહા.

શુદ્ધ તેથી આઠર ઈઈ, વિનતિ કરે ધરી નેહ;
 સુણવા ધર્મ ઇન્દ્ર ઘણી, મણ્ય જન્મ ફળ એહ. ૧
 તિથે કારણ તુમે આવીને, ધુપદીપ કરી સાર;
 રમરણ સાત ગણી પછે, સુણાવો ધર્મ વિચાર. ૨
 શેઠજી પાસે ભય સદા, કિન પ્રતે ધર્મ રનેહ;
 એક મને તે સાંભળે, વિનય સહિત શુણગેહ. ૩

કાળ ૩૮ મી.

(રણજણ રણજણ રેંદીએ ભાલે, સામુ બણે વદ્ધ કતિ દે. મારી સહીરે સમાણી
 ને રેશી.)

પત્ય પરમેશી સમરણ કરીએ, દીન હીન ઉદ્ધરીએદે;
 સુણો શેઠજી સોભાગી.

શોભાગી તુમ શુભ મત ભગી, નોકાર સગામએ તરીએદે. ૧
 સુણો શેઠ સોભાગી એ આંકણી.

અનંત ચોવીસીએ એહજ દાખ્યો, ભાવી પ્રાણી સુણી ચિતરાખ્યો દે. સુ.
 મહા નિશિય સૂત્રે જિનરાજ, સકળ મંત્ર રીરતાજદે. સુ. ૩
 વંછિત પુરણ મુરતડુ સરીખો, ચિંતામણીથી અધિક પરખોદે. સુ.
 | સેવો તન મન થઈ ઉજમાળ, મૂઢી આળ પંચાળદે. સુ. ૪
 મહીમા જસ અતિ વીસાળ, સેવતાં સુખ રસાળદે. સુ.
 એક અચર ઉચારે ભાએ, યાપ સાગર તે સાતરે. સુ. ૫

- મેલી અનંતી વાર, પુદ્ગલ રાશિએ પ્રાણીએ; સુ. ૨
- ફિરી ફિરી થાહે તાસ, શી મતિ તાસ વખાણીએ. સુ. ૩
- નહી કોઈનું જગ કોય, સ્વાચનું સહુએ સચું; સુ. ૪
- એહને મેલીએ આપણો જાણી, તે જાણે એહને ઠગું. સુ. ૫
- નવિ જાણે ઠગતો આપ, માયા વિહુદો જીવડો; સુ. ૬
- જોતો જ્ઞાન નયણ કરી અધ, શું કરે સદ્ગુણ દીવડો. સુ. ૭
- દુલહો જ વહો અંગ, તેહમાં મુલ તુમે લહો. સુ. ૮
- હાયો ન આવે હાય, પછે કહેયો જે નવી કહ્યો. સુ. ૯
- સાથે ન આવે કોય, ધન રમણી નવિ તાહરી. સુ. ૧૦
- જાણો એ મૂઢ સ્વભાવ, મેં મેલી એ માહરી. સુ. ૧૧
- માન વહો મદ જોર, હું કરતા એ ભાવનો. સુ. ૧૨
- એ બ્યવહારિક ચાલી, નિશ્ચય આપ સ્વભાવનો. સુ. ૧૩
- છે સુખના સરીખ, તો દુખ કારણ કલ હો. સુ. ૧૪
- છે સુખનો એક હેતુ, સાર ધર્મ તે સદ્ગો. સુ. ૧૫
- પરિહરને પ્રમાદ, કોય માન માયા તણ; સુ. ૧૬
- ચાર ચાર તસ લેદ, સોલ થાય સુજોડણ. સુ. ૧૭
- નવ નોકયાય મિલે જોમ, પચવીશ લેદ જાણો યયા; સુ. ૧૮
- તણએ એહનો સંગ, અવગુણકારી અંધે કહું. સુ. ૧૯
- રાગ દ્રેષ વસે જીવ, પાપ કર્મ જાણે સહી; સુ. ૨૦
- સત્તાવન હેતુ વિચાર, સાંભળો શુર મુખે સહી. સુ. ૨૧
- ચિંહુ ગતિમાં રૂસે જીવ, આઠ કર્મ જોરે કરી; સુ. ૨૨
- ચેતન ચેત નહી મૂઢ, સહજ ગુણ જે ચિત્ત ધરી. સુ. ૨૩
- મોહની છાક મીટાડ, દેશના મનમાં ધારણે; સુ. ૨૪
- શું કહું વારોવાર, દેવ શુર ધર્મ ન વિસારણે. સુ. ૨૫
- દેશના ઢાળ રસાળ, સુંદર આળીસમી એ કહી; સુ. ૨૬
- ભવિ પ્રાણી હરખત, જોમવચણ શ્રવણે લહી. સુ. ૨૭

ફહા.

ઇણીપરે દેઇ દેશના, સાંભળે સહુ લવી લોક;
પરમ પ્રમાદ થઈ શેઠણ, રવિ દરસણ જિમ રોક. ૧

હું એ વિચારીશ, ધરમ એવધ કરો સાર;
 હો સારી દોર નવી રહે, એવધ કરો હમર.

વચ

“જે દરેક વાનિવરેક વચવરેક વાસંદેકવંદે
 વિનિવં વાસંદેક વાસંદેક, નિવનં વાસંદેક વાસંદેક” ૧
 “હાલે દરેક દરેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૨
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૩
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૪
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૫
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૬
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૭
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૮
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૯
 “વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક” ૧૦

તે મોટું કહું દેહ, વચ વાસંદેક વાસંદેક;
 ધરમ એવધથી વાસંદેક, એવધથી વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;

(નિવનં વાસંદેક વાસંદેક વાસંદેક)

એ વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;
 વાસંદેક વાસંદેક, વાસંદેક વાસંદેક;

૧ વાસંદેક ૨ વાસંદેક ૩ વાસંદેક ૪ વાસંદેક ૫ વાસંદેક ૬ વાસંદેક ૭ વાસંદેક ૮ વાસંદેક ૯ વાસંદેક ૧૦ વાસંદેક

ધર્મ સમો જગ હો નહીં, ભવજન નિધિ હો તરવાનો ઉપાય;
 ચાર નિરોપમાં જોહનો, ભાવ નિરોપો હો સાધન કહેવાય. આ. ૫
 એકવિધ શુદ્ધ દયા ગુણે, જ્ઞાન કિરિયા હો દોય લેદ વિચાર;
 તત્ત્વ ગુણે ત્રિહુ' લેદથી, ચિહુ' લેદે હો દાનાદિક ધાર. આ. ૬
 મત ગુણથી પંચ લેદ એ, 'પટદ્રવ્ય હો પટ લેદ એ જોય;
 નૈગમ સંગ્રહ આદિથી, નય ભાવે હો લેદ સાત એ હોય. આ. ૭
 મદ આઠે અળગા તબે, લેદ આઠમે હો નવમે નવવાડી;
 શુભ શીળ આરાધતાં, ક્ષાંત્યાદિક હો દયા લેદ રૂહાડી. આ. ૮
 એહ ધર્મ ચિત્ત ધારજ્યો, મત મુકો હો અળગો તિલ માત્ર;
 સમકિત શુદ્ધ એ પાળજો, પરિહરજ્યો વિકયાની વાત. આ. ૯
 કોષ ન કર્યો કોઈશું, મત લેઈ હો મત ભાંજો લગાર;
 જ્યણા શુદ્ધિ રાખજો, ધરમરયણથી હો એકવીશ ગુણ ધાર." આ. ૧૦
 એમ દેશના દિનદિન નવી, ધરે સાંભળે હો રાખીને હોર;
 શિયિળ કાયા જાણીને, હવે શેઠજી હો ચેતે કરી જોર. આ. ૧૧
 આલોચણા લીએ શેઠજી, ગુરૂ પાસે હો ધારી રૂકમ;
 નકરો મુકે તેહનો, સાત દેને હો ગુરૂ કેરે હુકમ. આ. ૧૨
 વિશહજાર સંખ્યા કરી, નિજ પુત્રને હો ભક્ષામણ કીધ;
 લક્ષ્યોરાસી જીવને, મિથ્યા દુષ્કૃત હો ખમાવી દીધ. આ. ૧૩
 પાપસ્થાનક વેાસરાવીને, સરવ સાધુ હો તેડી નિજ પાસ;
 વાંદી ગુરૂ પુ'જણું કરે, કહે સ્વામી હો મુજ જ્ઞાન પ્રકાશ. આ. ૧૪
 ગુરૂ પણ અવસર જોઈને, અનિતપણું હો દાખી સંસાર;
 જોર નહી આઉખા પ્રતે, રાંક રાણા હો જીઓ ચિત્તધાર. આ. ૧૫
 કીર્તિવિજય પણ તેડીયા, મણીવિમળ હો નામ એ સાર;
 હિતકારણ દેશના દેઈ, સ્વામી સાચું હો ધર્મ છે મુખકાર. આ. ૧૬
 વાંદી સહુને ખમાવીને, દિએ રજા હો પધારો સ્થાન;
 ધર્મલાભ કહી ઉઠીઆ, શેઠજી રાખજો હો અરીહંતનો ધ્યાન. આ. ૧૭
 ચાર શરણ કરે શેઠજી, દિએ શિખામણ હો પરિવારને સાર;
 પુરે આઉખે અમે, જાઉં છું હો શોક ન કરો લગાર. આ. ૧૮

- યોગીને જોય કરો, કોય ન કરો દો પછવડે કોય; આ. ૧૬
 ધરમ કરવો ધરમગી, કરું તુમને દો તુમ મન દોય. આ. ૧૭
 વાલોનર ચાલ નેટીને, ચિખામણ દો તમ દૂધી દીધ; આ. ૨૦
 દીસાણ તુકાણી અંચનો, સરખાવ દો ઉપર તમ દીધ. આ. ૨૧
 દેમચરબાદને ને કરો, દવે તમને દો ધરને કારબાર; આ. ૨૨
 મુંપણ છે દૂધીપદે, ઘડાવલે દો જિમ છે નિમ આર. આ. ૨૩
 પુત્ર બીજને જોય કરો, દેમાબદને પુણી કરો કામ; આ. ૨૪
 આજા કોઈ ન લેપરો, ચિખામણ દો જોય દીપી તમ. આ. ૨૫
 મુજ નેહવો કરી બાજલે, મુજે કોલોટો દો તપુ પુણ વાસ; આ. ૨૬
 વચન માનલે માદરું, માલ ધરની દો વધે કારણ બસ. આ. ૨૭
 સર્જન વર્મ ખમાવીને, નેકારની ધારણા મન માંડી; આ. ૨૮
 સંવત્ર અઠાર સિનેરા સમે. ફાગણ વદી દો ચોથ આવી ત્યાંદી. આ. ૨૯
 વિજય મુદુલમાં ચોલ, કાગધર્મ દો પામ્યા તવ ત્યાંદી. આ. ૩૦
 જગમ ધારર દવણું, મિત્રવણે દો રાખી જાવ જોખાંવ; આ. ૩૧
 નિરપવાદ નિઃકલેષ, સમાધિ દો દેવગતિ લદી સાં. આ. ૩૨
 ચો વખતચંદ્ર શુભે કરી, જોમ બાલું દો પામ્યા મુર અવતાર; આ. ૩૩
 પાપબીર જે બહનીયે, દુરગતિ દો માંખી નહી તેહ; આ. ૩૪
 ધર્મકરું શિવમુખવરું, મનથી જોમ દો પ્રાણી ધારે નેહ. આ. ૩૫
 મુજગ શીવલી જે દોયે, રાન સાંભળી દો દવાસી અંસાર; આ. ૩૬
 માહી મનિ પામે નહી, ચાર કારણ બસ ઘટમાં ધાર. આ. ૩૭
 દાન પ્રસંગ મધુર વારી, દેવમુરની દો મુદ્દ કરે સેવ; આ. ૩૮
 મુર અવતારી તે બાણીએ, અચરણે દો પામે મતિ દેવ. આ. ૩૯
 લક્ષણ કારણ બાણીને, મુર પદવી દો તે પામ્યા રસાગ; આ. ૪૦
 પુન્યે મુરપદ શિવપદ, લહે પ્રાણી દો જસ પુન્ય વિશાગ. આ. ૪૧
 મુલકરણી લેલ મુર, તે કારણે દો અત્ય સંસાર; આ. ૪૨
 મોઘ ભવમાં સિજલે, લક્ષણ ઇંમ દો આતા અવધાર. આ. ૪૩
 આમળ ભવ કરણી કરી, કુળ પામ્યા દો ઉત્તમ અવતાર; આ. ૪૪
 દિધા વિમુ કિમ પામીયે, જોમ જાણે દો કરણી વધ્યા ન લગાર. આ. ૪૫

આતા હશે તે સમજશે, મુરખ જન હો કરે બકવાદ;
 'લક્ષણ' કારણ બાણીને, એમ ત્રણ લખ હો ચતુર સંવાદ. આ. ૩૪
 દાળ ઢળકતી ચાલમાં, ખેમવર્દન હો ભાળી અવસર ભેય;
 એકતાલીસમી શેઠ રાસની, મુણી નરનારી હો પુન્ય કરો સહુ કૈય. આ. ૩૫

ફહા.

શેઠ મરણની વારતા, સાંભળી નગર મગાર;
 હાહાકાર પ્રગટ્યો તદા, હડતાળ પડી તિણી વાર. ૧
 માટ ભરી ભરી મુખડી, ઠામ ઠામ લેઈ સયણ.
 આવે દોડી તે ઘણા, ગરીબ ગરીબોને 'દયણ. ૨
 મ્હાન ઠોર પ્રમુખ વલી, ઉપગારી લીએ સાર;
 શેઠને ભાતુ આપતા, તે કહેતાં નહીં પાર. ૩
 અશ્રુપાત કરે ઘણાં, પુત્ર પૌત્ર પરિવાર;
 શિર કુટે પીટે હૈયાં, સંભારી ઉપગાર. ૪
 શેઠાણી બહુ રાવતી, નરનારીનાં વૃંદ;
 લોક ચોક ભેળાં મળી, કરે ઘણું આકંદ. ૫
 શેઠ શરીર નીવારીને, અંગલહણું કરી સાર;
 મુખક કેસર ધનવસી, વિલેપણ કરે ઉદાર. ૬
 પામરી સાહે લેઈ ભલી, જરીઆન વસ બહુલ;
 બોલાવે હવે શેઠને, સાંભલો તેહનું સૂલ. ૭
 પદસા બદામ ઉછાળતા, ખોળા ભરી ભરી તેહ;
 ગરીબ લોક લીએ વીણીને, ખોળા ભરતે લેહ. ૮
 ધૂપદીપ ધન મહમહે, ફૂલ અખીર ગુલાલ;
 નગર લોક સહુ દુખ ધરે, શેઠ ભાય તે ભાળ. ૯
 ઘણી વાત કહીએ કરી, વદન સહુ વીખય;
 જીવ અજીવ ચોકે કરી, આવે આંસુ ભરાય. ૧૦
 પુત્ર કહે મુણે શેઠજી, મનમુગ્ધની વાત;
 કેા આગળ જઈ પુછરયું, વિર હોવિલસે જાત. ૧૩

ચોક્ક તળી ને વારના, તે રહેલી કરેવાય; ૧૪
 રથ તળી રથના રથી, મુખડ દાઢ મંગાથ.
 ધી ઉપર ધાણ દીયે, અગર ખંડ વળી બાસ;
 દાથ રેઈ મુચિ થઈ કરી, આબ્યા મથણુ આવાસ. ૧૫

દાળ કર મી.

(વાચાલના વાલની રેણ.)

એવળી ઉગવળ કરીને પીડે શું આપવા દે, વાતાલ.
 શું અવગુણ મુજમાંથી તમે બાળ્યા-ભાણ વાચાલ.
 રોઠ તમે દુરકારે કરે હું કામ.

મા.

મા. ૧

વગર અને રીસાઈ ન બાળ્યો રથામ.
 ટહીલ તમારી મુકું નહી તગાર દે,
 ઉતર આપો એકવાર ધરી ખાર.
 હસી હસીને દિનમાં સો સો વાર દે,
 બાલાવતા માન રેઈને વારાવાર.

વા.

મા.

વા.

મા. ૨

અંગેલા કિમ લીધા એવળી વેળા દે,
 સજન વર્ગ વિરપે એમ થઈ એગા;
 બેસવા આવે ગામ ને પરગામ દે,
 અધુપાત કરે તે લેઈ લેઈ નામ.

વા.

મા.

વા.

મા. ૩

શુભ સંભારે તિમ તિમ લાગે કુળ દે,
 એકવાર આવી દેખાડો અમને મુખ;
 દેઈ વેળાએ એવડો હઠ નવી સજ્યો દે,
 દેવ અટારો મળીને દેઈ દોષ દાખ્યો.

વા.

મા.

વા.

મા. ૪

પુત તમારા એ સહુ ગુણવંત દે,
 મુખ્યા વિલુ ન કરે દેઈ કામ તે સંતા;
 વાતવગત મનમુજો પૂછું કેનેરે,
 તમ જોયો દેવ નહી જગમાં એકને.

વા.

મા.

વા.

મા. ૫

સાંજ સવારે દાજરીમાં નિત આવે રે,
 તમ હુંકને રહે દાજર કામે બાપે;

વા.

મા.

૧ કેલો. ૨ ચિતા.

વિનમાદિક ગુણે ગંભીર રે; વા. ૧

ધો દરીસન એક વાર જાણી પીર. મા. ૬

૨અસન ૩વસન વેળાએ સાંસરો નિત રે, વા.

ગુણવંતાના ગુણ વીસરે નહીં જગ રીત; મા.

કેઈ કાળે મેં દુહવ્યા નહીં તુમને રે, વા.

જાણતી હું તો છેક ન દેશો અમને. મા. ૭

ચતુર પુરુષ યોગે ઘણું કરી જાણે રે, વા.

આવોને મંદિરમાં એણે ટાણે; મા.

વયણ તમારાં ક્ષણ ક્ષણ આવે ચિત રે, વા.

મધુરપણે અમને જોલાવતા નીત. મા. ૮

માયા ઉતારી ઇશુ લક્ષણથી જાણું રે, વા.

હિયડામાંહી દુખ ઘણું તે જાણું રે, મા.

ઈમિ ચોઠાણી કરે ઘણા નિલાપ રે. વા.

સતજન વર્ગ કહે મન 'કાકું' કરો આપ. મા. ૯

વહુરો તમારી ધુંધટમાં મુખ રાખી રે, વા.

કામે કાળે હલુએ હલુએ જાણે; મા.

જીમણ વેળા નાના મોહટા લેળા રે, વા.

પાટ તમારી જોઈ જમણ વેળા. મા. ૧૦

તુમ માન નવી લોપી એમ જાણુ રે, વા.

અહનીશ સુધી પાળી છે તુમ જાણુ; મા.

તુમે અમારા પૂર્વા મનના કોરે, વા.

કુણ જગમાંહી કરે તમારી હોડ. મા. ૧૧

હવે ચોઠાણી મન કાકું કરી કહે છે રે, કુંવરજી.

હોમાલાઈ તે દિલમાંહે વળી લહે છે રે; મારા કુંવરજી.

જેવું ચોઠ નામ જગે પ્રસિદ્ધ રે, કું.

ઉજમીને જસ લેજ્યો તમને ક્રીધ. મા. ૧૨

પુત્ર મળીને આવે પાસરે, કું.

નોકારસી ઘેબર લાડુ કરીને ખાસ; મા.

રાજનગર વડોદરામાં કહે તેહરે,
કરી સામાન જમાડો વધતે નેહ.
ત્રણ દિવસ લગે લાગટ દોય ગામરે,
જમાડોને જગમાં રાજો નામ;

કું.

મા. ૧૩

એમ સાંભળી ઘેબર પકવાન કરાવે રે;
નોતરાં સઘળે ગામમાં ફેરાવે,
સંવત અઢારે સીતરે વૈસાખ માસ રે,
સુદી નાગેદિને જમાડે ઘેબર ખાસ;

કું.

મા.

કું.

મા. ૧૪

નોઝારસી મહાજનને વળી નાતરે,
જુગતી કરીને જમાડે ભઠ્ઠી ભાત.
હેમચંદ્રભાઈ વડોદરે જઈ જમાડે રે, ઓલાલ.
ભમ માગે સામાન તિમ દેવાડે; માસ ઓલાલ.

કું.

મા.

કું.

મા. ૧૫

રાજ મંડળી તે પણ સઘળી પણ એમ રે, ઓ.
સરપાલ ભાયાવે સહુ મળી ધરી પ્રેમ.
જસ સઘળો આન્યો તે દોળું કામ રે, ઓ.
રાખ્યું પિતાનું રૂકું નામ; મા.

મા. ૧૬

જસ ખાંડી સરપાલ લખ ઘર આવે રે, ઓ.
માતા આમળ આવી શીથ નમાવે.
અરશીય દેહ કહે રૂઠાં કામ તે કરાવ્યો રે, ઓ.
સુમે તાત શીખામણ દિલમહિ નિત ધરબોરે; મા.

મા. ૧૭

સઘળો કારભાર ઉઠાસે રે,
થલવે રૂડી રીતે કરે વિલાસ.
પુન્યવંત પુત્ર સવાઈ શેકલ ફેરા રે, ઓ.
રાજકાજ સમરય સહુ ભલેસ;

મા. ૧૮

દાની માની દિનદિન દેવ ગુર સેવા રે, ઓ.
ઉત્તમ કુળથી ઉત્તમ થવી તત્ત હેવા.
રાજકાજ વ્યાપાર કરે સહુ ભાઈ રે, ઓ.
હેત મીત શીખામણ શેક દેખાઈ;

મા.

મા.

મા. ૧૯

માતા હુકમે નિજ લેતે તે, ચાલે રે,	શ્રો.	
લખમી લાહો, લેતા પુન્યે માલે.		મા. ૨૦
ઉત્તમ કુળમાં ઉત્તમનો અવતાર રે,	શ્રો.	
પુન્ય વિના કિમ મુખ લહીએ સંસાર;	મા.	
ઉત્તમ નર ગુણ ગાતાં કાંઈ નં, ખોટી રે,	શ્રો.	
શુભકરણી અનુમોદતાં કુણ કરે હોટી.		મા. ૨૧
કરે કરાવે અનુમોદે કળ સરખું રે,	શ્રો.	
ચોઠ ધર્મ ગુણ કહી કિલથી હરખું;	મા.	
લાલ ઘણો આવે બ્યાપાર તે કરીએ રે,	શ્રો.	
નામ રહે જગમાંહે ગાતાં તરીએ રે.		મા. ૨૨
સાંભળો શ્રોતા આગળ વાત રસાળ રે,	શ્રો.	
પુન્ય અધિક એમ જાણો ભાગ્ય વિશાળ;	મા.	
દાળ બેતાળીશમી ભાખી અવસર જોય રે,	શ્રો.	
ધર્મથી અવિચળ લીલા એમ મુખ હોય.		મા. ૨૩

કુહા.

૫૬ પોતાને યાપીઆ, હેમચંદભાઈ મુબલ્લુ;		
ચતુર વિચક્ષણ તે ધણા, વચન સત્ય ગુણ ખાણ.		૧
ભવ્યા ગણ્યા શુભ લક્ષણા, ચોક્કસ પુત્ર મુબલ્લુ;		
ચોક્કસ પરે ચતવે મદા, હાલ હુકમ પ્રમાણ.		૨
દરબારે જસ ઉજળો, આદરમાન અપાર;		
કુળદીપક આધાર છન, રાજનગર મુખકાર.		૩
પર ઉપગારી રશીરસેહરા, માજનમાં જસ સાર;		
પિતા છતાં ગુણ દોરબ્યા, કોઈ ન લોપેકાર.		૪
પુન્યવંત પુન્યવંત ઘરે, અવતરે કરણીવંત;		
ભાર ઇલાં દોણ ચિતરે, એમ જાણીને સંત.		૫
નામે લેખે ચુકે નહીં, માતાબકિન કરેય;		
દેવ ધર્મ ગુરૂ એવતાં, અવતાર સદ્ગુણ કરે તેય.		૬

રાગ ૪૩ મી.

(લાલ પાણીને કાઢવો. એ જે-)

- એમ કાઢી ફરી ફરે, એજી પુત્ર અર્ધ લાલ. ૧
- ફેપ મનેદાર ગુણ અર્ધારે, ધન ધન તામ કમ્પર્ષ લાલ. ૨
- ગુણવંતા ગુણવંતનારે, એ આંકળી;
ધનનાં કામ સંભારીનેરે, એક એકને પુછી લાલ;
- ગુણવંતા હેમચંદ શિરેરે, જમ ગુપ્તી નદી જોડી લાલ. ગુ. ૨
- વિનયારિ ગુણ અમરારે, મોજામી જમ હેતુ લાલ,
અવસર ફેરે મુકે નહીરે, ઘન મુખારે દેતુ લાલ. ગુ. ૩
- દેહવા અપામતા એ ક્યારે, સમગ્રવે ધન ખરચી લાલ;
લાલવો લઈ બહે અવરમુરે, પૂજા પ્રભુજીની રચાવે લાલ. ગુ. ૪
- વળી દેદશાં કલો રંગરમુરે, ધન ધન એ દુલ્લભ લાલ;
પુત્ર રીત રાખે ખરીરે, દસ દુખે દોષે હમ્મ લાલ. ગુ. ૫
- શાંતિલાલ સંપત્તિ યજારે, લખમીચંદ વળી તેહ લાલ;
સિદ્ધિરિ સંપત્તિ બેટીયારે, ખુશલચંદ ગુણેહ લાલ. ગુ. ૬
- વખતવંદના ગુણ ધણારે, ગુપ્ત્ય તે મેં એ રાસે લાલ;
એજી પુત્રમાં નહી મણારે, એમ હવે ઉપમાજસે લાલ. ગુ. ૭
- વાચા અવિચળ એહનીરે, શીળવંત સતવંત ઘની લાલ;
ધરમ ધુરધર પોરી પડેરે, નિષ્કલંક અસવંત માની લાલ. ગુ. ૮
- નમસ્કાર મહામંત્રનારે, સમરણ અહનીયાતરી લાલ;
અવસર સરવ સાવધાન ઉરે, ચાર પ્રકાર જુદિ ધાર લાલ. ગુ. ૯
- તેજકળા ચહલી ધણારે, મુખ પુનીમને ચંદ લાલ;
કુલ ખરે મુખ બોલવારે, સમ્મન નવનાનંદ લાલ. ગુ. ૧૦
- રતન કિરયા રત્નીઆમણારે, નિષ્કલંકઅંબરજલ લાલ;
ધર્મ કારજકારી કુખહતારે, સંધ મુખ્ય સંધ મંદલુ લાલ. ગુ. ૧૧
- ગુણવંત ગુરુ ગુણ રાગીયારે, રાજસાગર સૂરીતયા લાલ;
એક મને સદગુરુ સેવનારે, ચરણકમળ મુખદયા લાલ. ગુ. ૧૨
- સરક સ્વજાતી શુદ્ધાતમારે, ગુણમહી ગુણવંતા લાલ;
ધન ધન જાણવમાં જનમીયારે, ઉપગારી પુન્યવંતા લાલ. ગુ. ૧૩

૧ પોતાના કુળાંથી આજ્ઞાદમાં સંમુખાન.

સંવત પુર્ણ મુનિ નાગ રાશિ માસ અષાઢ વિશાળ;
 ગુકલ તેરથ ગુરુવાર દિન, સરસ કથા ગુણ માળ. ૪
 સરસ ધરમ સાધ્યો દિલે, એક સંઘ રત્નાગ;
 ભવિજન વિસ્તર કરે, ઘરઘર મંગળમાળ. ૫

હાગ ૪૪ મી.

(દીઠ દીઠ રે જાખયે નંદન દીઠે—એ દેવો.)

ગાથા ગાથા મેં શેઠ લલ્લુ ગુણ ગાથા;
 ઉત્તમ કરણી કરી તેલે સારી, સંઘપતિ નામ ધરાયા દે. ૧
 મેં શેઠ લલ્લુ ગુણ ગાથા. એ ગાંડણી.
 શ્રી રાંખેશ્વર સંઘ વળી દિલે, ત્રેવીસમા જિનરાયા;
 દોષધર સરસ સંઘ લેઈ, લેટયા પ્રભુના પાયા દે. મેં. ૨
 આગુણ સંઘ લેઈ દે શેઠાણી, પુત્ર પરિવાર મુખદાયા;
 સંઘ સકળ વ્યાપારી તેલે, લેટયા શ્રી જિનરાયા દે. મેં. ૩
 માતર ગામે મુમલિલલ્લુ, પદવી સંઘપતિ ગાથા;
 તારંગદિક સંઘની ભાયા, કરીને પાપ ખપાયાદે. મેં. ૪
 શ્રી સિદ્ધાચળ સંઘ વિશાલ, રાસમાં કહી દેખાયા;
 મુકલ જિનેશ્વર પૂજ પ્રભુની, નિર્ભગ કરી નિજ કાયાદે. મેં. ૫
 લલ્લુકરણીને પાર ન જાણું, મેટા ગુણ ભલવાયા;
 જિનમંદિર મુંદર ક્યાં ખાયા, ભવિજનને મન ભાયાદે. મેં. ૬
 જિન પ્રતિષ્ઠા પ્રભુની કચવી, પરિવાર નામ લખાયાદે;
 સદુને નામે પ્રતિમા ભણવી, ધર્મના 'ચીલા દેખાયાદે. મેં. ૭
 ઉજમણું જોડેવરી સારી, મગ પહેરી મુખ ધાયા;
 ધનધન માયા મુમકુંભાર્ક, ભાગ્યા પુત્ર સવાયાદે. મેં. ૮
 ધન ધન પિતા પુશાલયાક લલે, ધન ખરવી લલ્લુયાદે;
 રાજસાગર ગુરુ આસ્થા, મંત્ર એ નામ મલ્લુયાદે. મેં. ૯
 ખેમવર્દન ગુરુ ચિત્તમાં વસીઆ, ક્યાં ધરમ સવાયાદે;
 શેઠ આદા રૂપી પાની, ધર્મ સ્નેહ મુખ પાયાદે. મેં. ૧૦

ચેઠ પરિવાર ઘણું ચિરંજીવો, કરણી કરે સુખદાયા;
 દેહદે ઉપાસરે સાર લીઝેનિત, સાધે વર્ગ ત્રણ ચિત લાચારે. મે. ૧૧
 ઠાળ સુમાળીસમી એ પુરી, એતા ઘણું સુખ પાયા;
 હીરવર્દનનો શિષ્ય ખેમ મુહંકર, સરસ મુકંઠે ગાચારે. મે. ૧૨

કળશ.

સોહમ પાટ પરંપર પ્રગટ્યા, શ્રી હીરવિજય સૂરિદાલ;
 ભુજંગ્યો અકબરશાહ નરાદા, મોહનવેલી ઠંદાલ. ૧

કાબર સરવર જાળ મુકાયા, જીજ્યા કર ઊડયાલ;
 મહીતલમાં મુજસ ગવાયા, અમારિપડહ વજડયાલ. ૨

અઠાવનમે પાટ મુકાયા, જગગુરૂ નામ ધરાયાલ;
 વિજયસેન સૂરી તસ પાટે, પંડિત નામ ઠરાયાલ. ૩

વાદી અનેક છત્યા તેણે, સૂરી ગુણે કરી છાજેલ;
 તપગચ્છમંદણ દુરિતવિહંગણ, દિનદિન અધિક દીવાજેલ. ૪

તાસપાટ પટોદર મુંદર, ભવિષ્યને ઉપગારીલ;
 શ્રી રાજસાગર સૂરી જયવંતા, મુદ્દ પ્રપણકારીલ. ૫

શાંતિદાસ ચેઠને ત્રણ, મનવંદિત ફળ પાયાલ;
 અગીઆર લાખ ધન ખરચું જેણે, ગુરૂ ઉપદેશ મુકાયાલ. ૬

બૃહિસાગર સૂરી તાસ પટોધર, મનમોહન મુખકારલ;
 શીતિલતા આરોપી જગમાં, કહેતાં કિમ લહું પારલ. ૭

શ્રી હરમીસાગર સૂરી ગીરૂઆ, પ્રમળ વિદ્યાએ પૂરાલ;
 બૃહિસાગર સૂરીશ્વર પાટે, ધરમકરણ ધયા સૂરાલ. ૮

કન્યાણસાગર સૂરી શીલવંતા, તત્પટે ગુણવંતાલ;
 શ્રી પુન્યસાગર સૂરી પ્રસિદ્ધા, વિદ્યા ગુણે મદમહંતાલ. ૯

દયોદય શીતિલતા આરોપી, સમતા રમ્મ ભંડારલ;
 જિનેશ્વર ગુરૂએ નયણે નિરખ્યા, ધન તેદનો અવતારલ. ૧૦

રૂપ અનેપ્રમ અંગ વીસજે, લક્ષણવંત મુર્ખીદાલ;
 રેખન અચરીત પામી મનમાં, પ્રભુમે નરના વંદાલ. ૧૧

મુધારસ વરસી પ્રભુ વયળે, ભવિજન અંશય બાજેલ;
 તત્પટે દિવ્યાચળ દિવ્યો, શ્રી ઉદયસાગર સૂરીરાજેલ. ૧૨

આણંદસાગર સૂરી તસ પાટે, ભવિષ્યને લીનકારીલ;
 તેહ ગુરૂ પાટ પટોધર પ્રગટ્યા, શાંતિસાગર સુખકારીલ. ૧૩

- સુત્રી હુજી લગ્ન મને લઈએ, કોઈએ કોઈએ
સાચા રચા હુજી જાત કુરુએ. નિહો કુરુએ. ૧૪
- ‘જાતીયુજી જાત રીચાહું. સુત્રી સુત્રી લઈએ.
કોઈ લગ્ન રચા કીધી હુજી તેડને રચે. ૧૫
- હીરોવિજય સુત્રીએ દિવસ નવચંદન મારું જાણે.
હુજીયે જાણી જાણે. કાચુએ સુત્રી કુરુએ. ૧૬
- દેવ રચા જાત સુત્રી દેવે. જાણી જાતી કોઈએ,
જાણીયું જાણીયું કુરુએ. જાણીયું જાત કોઈએ. ૧૭
- જાણીયું કુરુ જાણી જાણીયું, વંદન લગ્ન જાણી.
જાણીયું સુત્રી હુજી જાણી જાણી રીચાહું જાણી. ૧૮
- લગ્ન દેવ કુરુચંદન કુરુ જાણી. જાણી જાતી રચે.
લગ્ન દિવસ જાણી જાણી. જાણીયું હુજી સુત્રી જાણી. ૧૯
- જાણીયું જાણીયું કુરુએ, જાણીયું જાણીયું.
જાણીયું લગ્ન દિવસ જાણી, જાણીયું જાણીયું. ૨૦
- જાણીયું જાણીયું હુજી, જાણીયું જાણીયું લગ્ન દેવ.
જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી. ૨૧
- જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી.
જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી. ૨૨
- લગ્ન દિવસ જાણી જાણી, જાણીયું જાણીયું.
જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી. ૨૩
- જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી.
જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી. ૨૪
- લગ્ન દિવસ જાણી જાણી, જાણીયું જાણીયું.
જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી. ૨૫
- લગ્ન દેવ જાણી જાણી, જાણીયું જાણીયું જાણી.
લગ્ન દેવ જાણી જાણી, જાણીયું જાણીયું જાણી. ૨૬
- જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી.
જાણીયું જાણીયું જાણીયું, જાણીયું જાણીયું જાણી. ૨૭

- પંડિતકળા તેહવી નહી મુજમાં, પણ મેં ક્રીધા અભ્યાસલ;
 શેઠલ સગ ઘણે મુજ ઉપર, તે કારણ કયો રાસલ. ૨૮
- અનુલવ તેણે યયો પુરો, જીમ સાંભળ્યાં તિમ ગાયાલ;
 શેઠાણી હેમાભાઈ સહુએ, સાંભળીને સુખ પાયાલ. ૨૯
- મોહરામને ભુઠો પાડ્યો, ધર્મ કહી કહી એહલ;
 અનુલવ છે મુજ ઘટમાંહે, સુણો દદાંત ભવિ તેહલ. ૩૦
- મૃગલી જિમ યાયે સિંહ સાંભી, વચડાં હેતે તેહલ;
 તિમ માહરે છે શેઠલ સાથે, ધર્મતણે રનેહલ. ૩૧
- માહરે તો ગુરૂચરણ પસાયે, અનુલવ તે દિલ માંહેલ;
 હીરવર્દન સેવક ખેમ ખલણે, રોમ રોમ ઉચાંહેલ. ૩૨
- કુપલ અજિત ચિંતામણી વીર, કેસર અચિત કાયાલ;
 તેહ તણી સાંનીધે મેંતો, પુરણ કળશ ચઢાયાલ. ૩૩
- પુણ્ય પ્રકાશ રાસ એ નામે, શેઠલ ગુણજ ગણાયાલ;
 આર પ્રભુ તે દરશન કરતાં, જીત નિશાન વજડાયાલ. ૩૪
- શ્રી રાજનગરનો સંઘ સોભાગી, ચોમાસું રહ્યા સુખ પાયાલ;
 અદ્ધિ વૃદ્ધિ પ્રગટી અધિકેરી, આણુંદ અધિક ઉપાયાલ. ૩૫
- જળલગ પૃથવી મેરૂ ચીર રહે, જ્યવંતા શશિ ભાણલ;
 તળલગ રાસ રહો એ અવિચળ, વાંચો ચતુર સુભણલ. ૩૬
- મદબર સા મયગજ મતવાલા, તેલ ઘણા તે ભજાલ;
 રહ પાવલ મંગલમાળા, પામે લક્ષ્મી વિશાળલ. ૩૭
- મુંદર મંદિર ઝાકઝમાલા, સુરનર સુખ રસાળલ;
 મહોદય પદવિ પામે અનુક્રમે, પીસ્તાળીશ પૂરણ ઢાળલ. ૩૮

ઇતિશ્રી પુન્યપ્રકાશરાસ, વખતચંદ ગુણ વર્ણન પ્રભાવ લખાવી-
 તં. બાઈ ઉજમબાઈ, સંવત ૧૯૧૬ ના આવણ સુદી ૨ તિથી
 શુક્રવાસરે, લખીકૃત શ્રી પાલીતાણા વાળા આવક જીવરાજ શ્રી
 દાંતિનાથ પ્રસાદાત.

શેઠના ઉપાચરે ગરળીલ સાહેબ પાસેથી લાવીને ઉતારી
 લીધો, સંવત ૧૯૫૮ ના અશાઢ સુદ ૧૩ શુક્રવાર, લી. શેઠ હરી-
 લાલ મુળચંદ અમદાવાદી.

શ્રી વિજયદેવસૂરિનિર્વાણ સ્વાધ્યાય.

જિનના નવરસે રંગવાર, પ્રવચન વચન વચન;	
જામરી જામરી સારસરી, મજ્જિનજામરી સંત.	૧
હીં છુટ્ટા પ્રમાણથી, વચન હોયી સવિદ્ય;	
હીં વિજયદેવ સૂરિ, છાંએ છુટ્ટાજીને જામ.	૨
હાર નવરિ ઉપન, છાંદ પિયગુરુ ચંદરી;	
હાં પ્રાંત મરેવા, હાપુવન પાંતિ હીં.	૩
વેંદે દીક્ષા વની, વિજયમેન છુટ્ટા જામ;	
વાંતિ જેમ નસપાં તારી, જોડે છુટ્ટા જામ.	૪
અનિદાંદ પ્રાંતિ છુટ્ટાજી, જાંદાંતી જામજામ;	
મહા લખ મહાં મહી, પ્રાંતિ મહાં મહી.	૫

છાંદ ૧ લી.

કોટવાન.

ચહેરે ચહેલી છીંછુરુવે વહેલી,	
ચરે ચાંવે મુખ વમેદ પહેલી.	ચહેરે. ૧
મજ્જાપતિ વિચરે મહિમાજી જામનિ મેલી,	
મહાં પ્રાંતે નિદાંતિ હીં છુટ્ટાજી.	ચહેરે. ૨
દેશદેશન નાંતિ રહરે પ્રાંતેલી,	
પૂજ્ય પ્રાંતે હાપુરિ સારિ કહેલી.	ચહેરે. ૩
મજ્જા મુજા મોજા માંતિ મેલી,	
દક્ષિણ વિચરે છીં છુટ્ટાજી.	ચહેરે. ૪
મહામહાદેવે વહાંત વહાંત,	
માત્ર લેટાં છુટ્ટા જામત ઉપાંતિ.	ચહેરે. ૫
છુટ્ટા ઉપાંતે જામતિ મોજાંતિ મેલી,	
વિજયન દેલી છુટ્ટાજી દીપ્તિ વહેલી.	ચહેરે. ૬

શીલ સત્તાવી પ્રશિધ્ય શુભિ તે સેલી;
 પંચ મહામત ધરિ જિમ રત્નની ચેલી.   ચલોરે.
 મુણિરે સહેલી નર બહનેહ ઘેલી,
 ચલોરે સહેલી શ્રી ગુરુ વંદીએ, શ્રી વિજયદેવ સૂરીદોહ;
 ગુરુ ઠીહારિ દોહતિ પામીએ, અતિઘણા હુએ આણુદોહ. ચલોરે.
 ગચ્છપતિ વિચરે મહિયલ માલતો, ઉત્તમ દિયે ઉપદેશોહ;
 મરૂધર ગૂજર સોરઠ આળવે, બહુ પ્રતિબોધ્યા નરેશોહ. ચલોરે.
 દક્ષિણ વિચર્યા શ્રી ગુરુ મુરતરૂ, પ્રતિબોધ્યા પાતિયાહોહ;
 ગુરુ ઉપદેશે જીવને શાતાહ, ત્રિભુવન ચયો ઉછાહોહ. ચલોરે. ૧
 શીઘ્ર સ્વભાવે સ્થૂલિભદ્ર સમવડિ, સંયમધર અતેવાસી હોહ;
 વિદ્યા વચન વિશેષે મુરગુરુ, સૂરિ સકલ માંહી લીહોહ. ચલોરે. ૧
 કોયલ કંઠી મિલી સવિ કમિની, ગાય ગુરુગુણસોહ;
 મહિયલ મહિમા ગુરુનો વિસ્તર્યો, વિકસિત મુરતરૂ વાસોહ. ચલોરે. ૧

કુંહા.

શ્રી વિજયદેવ સૂરીસરૂ, લાલ વિવિધ તિહાં લીધ;
 સંધ સહુને આગ્રહે, ગુજર પાવન કીધ.   ૧
 મરૂધરથી મહિમાનિલો, શ્રી વિજયસિંહ સૂરીય;
 આવીને ગુરુને નમી, સેવ કરી નિચદીય.   ૨
 ઇણિ અવસરે વિજયસિંહ સૂરિ, સ્વર્ગે પહોંત્યા બાણ;
 ગુરુ ગાંધાર જઈ કરી, આલે નિજ ચિત્ત લાણ.   ૩
 સંવત સતર દહોત્તરે, શ્રુદિ દશમી વૈશાહ;
 પ્રભુ નિજ પટ્ટોધર ઠબ્યા, વિજયપ્રભ ગણતાહ.   ૪
 મહિમાંહિ મહિમા વધ્યો, પ્રગટી મુગુરૂ પ્રથાંસ;
 દોષ સહૂ દૂરે કયો, ધન ધન ગુરુ અવતંસ.   ૫

હાલ રે જી.

રાગ પારજયો.

(ગંઝિયા બિરિ સિખર સોડે એ રથા.)

ગુરુજ્ઞાન ભરિઓ જિતો દરિયો, નિજ આયુ શેષ વિભાગરે;
 અહિમદ્પુરથી સૂરિ મુરપતિ, આટ્યા કરી યોગાસ રે.   ગુરુ.

યી પ્રાણિ મેરુએ લાગ જાયા હતું હિરણ્ય કે
 એ વિષય એ રૂઝ ગર જાણે રૂઝ સદુષ્ય દિવસ કે   રૂઝ ૨
 સદુ રહે ગરે જાગ જાણે જાગે જાગે જાગે   રૂઝ ૩
 મુલ રો નાચા મેરુએ જાગે જાગે જાગે   રૂઝ ૪
 જાગ જાગ જાગ જાગ જાગે જાગે જાગે   રૂઝ ૫
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ   રૂઝ ૬
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ   રૂઝ ૭
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ   રૂઝ ૮
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ   રૂઝ ૯
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ   રૂઝ ૧૦

૩૬

રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ

૩૭

૩૮

રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ
 રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ રૂઝ

પ્રભુજી પાલક બાલક જિમ પોષીઆરે, પરમ હિતે પરિવાર;
 છોડી ચલંતા ચિત્ત કિમ તુમ્હ ચલેરે, અમ્હને કુણુ આધાર ? શ્રી૦
 તુમ્હ વિણુ સહુ દિશિ સૂની દેખીએરે, એક થાએ ધરણિ આકાશ;
 હુએ હીયડો હોંસ ઘણી રહી, પ્રભુ ! પૂરો મનની આશ. શ્રી૦
 ધ્યાન સમાધિ સાધી સાધન આપણુરે, મૂઢી મમતાપાશ;
 અગ્યારસે સુમલાતમાં ભગવત ભાવનથી, પહોતા સ્વર્ગવાસ. શ્રી૦
 ગુરુનિર્વાણુ સુણીને આવીઆરે, વસુધા દેવ વિમાન;
 તારક તેજસ રૂપી દીઠકુંરે, એ સહુએ આસાન. શ્રી૦
 શુભ પ્રયાગથી ઉને આવતાંરે, યોગી દીઠા દેવ;
 આવત દેખી બ્રાહ્મણીએ સૂરીરે, ગુરુની કરવા સેવ. શ્રી૦

ઠાણ ૪ થી.

ચમ સામગ્રી.

જગજીવન જયકર, અચ્છપતિ લીડ વિલાસરે,
 પહોતા અમર આવાસરે, સંધ કરે અરદાસરે;
 અમ્હ મનકું તુમ્હારી પાસરે, દર્શનની અમ્હ આશરે,
 એક બાર બોલો ઉચ્છ્વાસરે, ઘો ચેલાને આત્માસરે. જગ૦
 શ્રી ગુરુ અંગને હર બાણી, સ્વારી સહસતે એકરે;
 માંડવી દ્રવ્ય હુએ કરે, ત્રણસે સ્વારી વિવેકરે. જગ૦
 પદસાબ્યા આરોગીએ, અંગપૂજ તિહાં થાયરે;
 જિહાં લગી અંગ દેખાયરે, રૂપે એ બહુ ભાયરે. જગ.
 દેવશયની એકાદશી, બાળી પર્વતે એકરે;
 લેખ્યવલ્લોક સ્નેહરે, પૂજે ગુરુ ગુણુ ગેહરે. જગ.
 એકવીસ મણુ મુખડી મિલી, અગર સખર મણુ ચારરે;
 મલયાગર મણુ ચારરે, ચૂઉસેર પનર પસારરે. જગ.
 સેર પનર અખીરના, કસૂરી અઢીસેરરે;
 કેસર રોર ચાર વરેરે, અંબર રોર તુમેરરે. જગ.
 અંગ એણિપરે સંસ્કર્ષુ, મહકે તિહાં દિશિ ચારરે;
 આવે અમર ઉદારરે, વરઆવે ફૂલ અપારરે. જગ.

[illegible]

22

५३

92

22

434

[illegible]

શ્રી સત્યવિજય નિવોણ રાસ.

કુહા.

- શ્રી જિનવરના ચરણગુગ, પ્રણમું ભાવ સદીત;
 વધીત પૂરણ કંપતરૂ, પુણત મુરમુરપત. ૧.
 સરસતી માત પસાડે, ગાધિય મુનિ મહિરાણ;
 સત્યવિજય પન્નાસનું, સાંભળ્યો નિર્વાણ. ૨.

કાલ ૧ લી.

જન્મ, સાધુ ઉપદેશ.

(જહો નમ્ એ અપિ પ્રમુખિન—એ રેણ.)

- જહો રેય સવાલખ ભણીએ, જહો રેય સહુ સિર મોટી;
 જહો લોક તીહાં મુખીયા વસે, જહો ધનની નહી કોઇ એટી.
 ભવીજન મુણને વચન રસાસ. ૧.
 જહો ગરુઆના ગુણ સાંભરી, જહો હરખે બાલ ગોપાલ. ભવી. આંકેણી.
 જહો નગર તીહાં એકે લાડકું, જહો અવર સમે નહી તાસ;
 જહો રૂટે ને રક્ષીઆમણે, જહો ચોભા અધીકી જાસ. ભ. ૨.
 જહો વિગતાસા બ્યવહારીઆ, જહો મોટાને 'મમુંક;
 જહો એકેકાથી આગલા, જહો ધનવંત ભણી ધનંદ. ભ. ૩.
 જહો શેઠ એક તીણે પુરવસે, જહો નામ જાસ વીરચંદ;
 જહો દૂગડગોત્ર સોભાગીઈ, જહો માને જાસ નરીંદ. ભ. ૪.
 જહો 'ધરણી મન હરણી સતી, જહો વીરમહે અભિધાન;
 જહો રૂપ ગુણે ઠરી ચોભવી; જહો વાણી અમૃત સમાન. ભ. ૫.
 જહો ધરમ કરમ કરે જિનવર તણે, જહો પોપે ઉત્તમ પાત.
 જહો દાન સહુ નીત સાચવે, જહો કરે ઈમ નિર્મલ ગાત. ભ. ૬.
 જહો વાહાણું લાગે સહુ ભણી, જહો નામે શિવરાજ પુત;
 જહો એ કોપીણી સહસા સમુ, જહો જે રાખે ઘરનું સૂત. ભ. ૭

૧ મસુદી. ૨ શ્લોકી—મી.

છોડે. આપાપને મન મરે, છોડે કહે મલ મુખ માંદી; જ. ૮
 છોડે જાણવું જે ધરખી થયે, છોડે ધર્મ કહે દાંડી; જ. ૯
 છોડે જોડે દિન જાણ્યા મુનીવર, છોડે જવું મુખ દેવદેવ; જ. ૧૦
 છોડે પ્રતિજ્ઞાએ મુગ વીરના, છોડે ધરો વેદાગ વિદેવ; જ. ૧૧
 છોડે જાણ્યા જાણ મંગલના, છોડે મદુ 'કાદીમા' જેવડા; જ. ૧૨
 છોડે માત પિતા કુળ કેદના, છોડે કીજે 'ગુ' કરાવે નેદ; જ. ૧૩
 છોડે સ્વાસ્થ્યના સદુદા નેદ, છોડે સ્વાસ્થ્ય વિજુ નદી કોઈ; જ. ૧૪
 છોડે જાણ તરીકે સ્વાસ્થ્ય, છોડે સ્વાસ્થ્ય મરિા નેદ; જ. ૧૫
 છોડે મદુ સમયનું જે કાળે, છોડે એકથી ન થઈ દાજા; જ. ૧૬
 છોડે ધર્મ સમે જાણીદડ મદી, છોડે દેવ થીન શિવજાજ. જ. ૧૭
 મા જાણ સાથે સંવાદ.

૩૬૬

ધરે જાણીને દેવ કહે, વીરમુગ રે તીજ વાર; ૧
 ધર્મ મુવશે મેં મદુદે, જવજલ તારણ હાર. ૨
 માત પિતા હવે આપા, મુજને આપે આજ, ૩
 ગુરે પાસે મન જાણે, સાથે જાગમ કાજ. ૪

કાજ ૨ છ

૨

(૧) જાણેજ જાણે કીતીકા જે જેવડા.)

માયડી કહે 'જાણ' સાંભળે, તે વાત કીસી કદી એવડા; મા. ૧
 મન મુ તું સમજે નનકડ, મન કીન કોમલ તુજ દેલ; મા. ૨.
 વાહાકો તું જામને પ્રભુશી, કાણ તુજ વિરલ ન ખમાય; મા. ૩.
 તું જીવ જડી 'જલ' માફરે, દુખજર ઇમ જાણે માય. મા. ૪.
 વરસે વરસાત તળી પેરે, આંખડીડ આંખુ ધાર; મા. ૫.
 રોડ મુખીની પુતને, કહે તુજ વિજુ કોણ આધાર; મા. ૬.
 સંધ્યમ તો છે જલ દોહીકો, જેહવી 'ખાંડાની' ધાર; મા. ૭.
 સાથર તરવો બાંહે કરી, ઉપડાવો શીર 'ગિરિ' જાર. મા. ૮.
 અપનાદપવે રહે જડી, મન પરવે નિરનિચાર; મા. ૯.
 દાસ બેંતાકીસ ટાકી કરી, હેવો અરસ નિરસ આધાર. મા. ૧૦.
 ૧ કારમા, કાજુ. ૨ પુત. ૩ જાણ-પુત. ૪ તરવાર. ૫ પાંત.

- ખાવીસ પરીસહા ઝીંપવા, હુંચન કરવો છે સીસ;
 ૧ ઉલસણે પાથે ચાલવો, સમતા ધરવી નીચ દીસ. મા. ૬.
 વક્તી તપ કરવા છે આકરા, કરવો નહીં કોઈ ઉપચાર;
 ભરીવા છે વેલુ કઉ લૂયા, એહવો નિરસો તતભાર. મા. ૭.
 તું ખાલો ભોલો નાનહરો. સમજો નહીં કાંઈ લગ્યાર;
 મન માને તીમ કરજો પછી, પરણો વહાલા એક વાર. મા. ૮.
 મુખ ભોગવીઈ સંસારનું, પૂરવી મુજ મનની આસ;
 મુત થાયે તત લેજો પછે, મનમાંહે જોઈ વીમાસ. મા. ૯.
 એ મંદિર તુજ વિષુ કારમો, તુજ વિના એ રથો પરીવાર;
 તુજવિષુ એ ધન રથા કામનું, તુજ વિના મુનો સંસાર. મા. ૧૦.
 ઇમ માય વિલાપ કીધા ઘણા, નેહે રચું રચું ન કહાય;
 રનેહ મન આકુલ બ્યાકુલો, જિનહર્ષ સહુનો થાય. મા. ૧૧.

ફહા.

- વલતો માતાને કહે, વચન ઇમ શિવરાજ;
 તત ફુકર કહેતાં થકાં, તુમને નાવે લાજ. ૧.
 ફુકર ફુખ સંસારનાં, ૧ જામણુ મરણુ અનંત;
 સંયમથી મુખ પામીએ, તે કીમ ફુખ કહંત. ૨.
 કાયરને સહુ દોહીલું, શૂરાને સહુ મુગમ;
 ભવફુખથી હું ઉમગો, લેસુ સહી સંયમ. ૩.
 મેં મનમાંહે જાણીઈ, ૨ પાસ એહ ઘરવાસ;
 એહમાં ન પડું માતણી! જો કોડી કરેવે ખાસ. ૪.

કાલ ૨ છ.

(મોલી દોને ઉમારો, સાદીયા! મોલી લોગ—મે રેશી)

- માય બાપને જહું ફુખ બ્યાપે, રૂદન કરતાં અનુમતિ આપે;
 નાનકડા કહ્યો માનેહ હમારો, જાલુડા કહ્યો માનો જો હમારો;
 કહ્યો હમારો ન કરો નાનહા, તો તુજ માત પિતા અમે શાનાં? ના. ૧
 માતપિતાનો કહ્યો કરીજો, તો ૨ લુંકા માંહી દીક્ષા લીજો. ના.
 આચારજી અપણા તેડાવું, ઉચ્છવ કરીને તત લેવસવું. ના. ૨

૧ ઉપારો. ૨ જન્મ. ૩ જગ-વધન. ૪ લુંકા-દુઢીઆ-રથાનકવાસી.

- દયા મારગ મુઘા પાડેવો, હિંસા કેરો મારગ ટાલવો. ના.
- એહયું વચન મુણી સીવરાજે, વણતું કહે માય બાપને કાજે. ના. ૩
- ‘મુવિહીત ગચ્છ શુદ્ધ સામાચારી, જિહાં જિનવર પૂજા હિતકારી. ના.
- તિહાં હું લેઈશ સંયમ માતા, અનુમતિ દો યાએ જિમ યાતા. ના. ૪
- વચન કદાચહનો અવહેલી, તપગચ્છમાં સંયમ મતિ મેલી. ના.
- મુતનું મન એકાંત નિહાળી, ભાજે વાણી વીર રસાલી. ના. ૫
- મુણી એ આચારજ ગુણ વંદા, તેકાઉં વિજયસિંહ સૂરીદા. ના.
- વિજયસિંહ સુરિનું આવડું.
- આચારજ ગચ્છ નાયક પાસે, આદરી ઋત નિજ ચિત્ત ઉચ્છાસે. ના. ૬
- ઈમ કહી સંય પૂછી વીરચંદે, તેણ્યા ગચ્છપતિ આણુંદે. ના.
- બહુ પરીવારે પૂજ્ય પધાર્યો, હૃદય કમલ ધરમીનાં ઠાર્યો. ના. ૭
- કરિય મહોત્સવ પુર પધાર્યો, સહુ આવક પાયવંદણુ આબ્યા. ના.
- વીરમરે અંગ જગહ ગહીઓ, આબ્યું ગુરૂ વંદણુ તું મહીયઓ. ના. ૮
- માહારા આજ મનોરથ ફલીઆ, ભવન્નાયર તારણુ ગુરૂ મીલીઆ. ના.
- સંયમ લેઈ આતમ તારૂં, હવે હું ‘આવાગમણુ નિવારૂં. ના. ૯
- ધર્મોપદેશ દીયો મુનીશયે, સાંભલતાં સદુને મુખ યાએ. ના.
- મન શિવરાજ તણો ઉજ્જસીઓ, ગુરૂ ઉપદેશ ડેયામાં ધરીયો. ના. ૧૦
- શ્રી ગુરૂરાજ હવે મુજ તારો, જન્મ મરણુ તણાં દુખ નિવારો. ના.
- દીક્ષા દેઈને શિશ્યા આપો, કર્મ તણાં મુજ બધન કાપો. ના. ૧૧
- સૂર શીરમણી તું ઉપગારી, હું તુંજ દરસણે બલીહારી. ના.
- વંછીત આજ હમારા પૂગા, કહે જિનહર્ય બલે દિન ઉગા. ના. ૧૨

હુદા.

ઈમ કહી શ્રી ગુરૂરાજને ‘ધરી આબ્યો શિવરાજ;
દો મુજને અનુમતિ હવે, સંયમ લઈ હિતકાજ. ૧

દીક્ષા સમારંભ.

સકળ અંધને તેણવીઓ, વીરચંદ તીલ્લી વાર;
સ્નાન કરાવી મુત ભણી, પડીચબ્યા સિલગાર. ૨

વરપોડા કાઢ્યા ભલા, સાત આઠ પુરમાંહી;
ગામ સહુ જમાડીઈ, મનમાં ધરી ઉચ્છાહી. ૩

૧ સારી વિધિ પાળનાર. ૨ ભવમાં આવવું તે. ૩ ધેર.

ગાન વાનત કરી ઘણાં, ધવલ મંજલ ગીત ગાન;
સુગુર ચરણે આવીઆ, વાંધા દેઈ માન. ૪

ઠાળ ૩ છ.

માતાનાં પુત્રદીક્ષા સમયે વચન.

(યારા મહેલા ઉપર મેઢ, ઝસેખે વીજળી હો લાલ ઝસેખે. એ દેશ.)

નયને પડે આંસુ ધાર, પડે પ્રિય માયને હો લાલ. પડે પ્રિય.
આગળ નેત્રી હાથ, કહે શુરરાયને હો લાલ. કહે શુર. ૧
શિષ્ય તણી ઇંહ લીક્ષા, દેઈ છું તુમ્હ લણી હો લાલ. દેઈ.
દો દીક્ષા હિત આણી, વાણી મુણી અમ તણી હો લાલ. વા. ૨
માય કહે છે મુનીરાય, કહે છું વિનતિ હો લાલ. ક.
હીયલાનું આધાર, માય છે એયતી હો લાલ. મા. ૩
ધાલ્યો છે તુમ ગોઢ, લલીપેરે રાખ્યને હો લાલ. લ.
શીખામણનાં વચણ, સકોમલ લાખ્યને હો લાલ. સ. ૪
રીસ મ કરજ્યો રાજ, બાહુડા ઉપરે હો લાલ. બા.
તપ કરવાની વારે, વારજ્યો બહુ પેરે હો લાલ. વારે. ૫
બુખ ખમી ન ચકે છે, એહ છે કાહલો હો લાલ. એહ.
લાહકવાયો એહ અછે, ઉછાંછલો. હો લાલ. એહ. ૬
કરજ્યો સાર સંભાળ, સદા હેત રાખજ્યો હો લાલ. સદા.
એહના અવગુણુ દેખી, કે છેહ મ દાખજ્યો હો લાલ. કે. ૭
યોહ માંહી પૂજ્ય, ધણો કરી બાણ્યો હો લાલ. ધ.
સાંભલી વારે વેણ, બુરો મત માનજ્યો હો લાલ. બુ. ૮
આપણા હાથે દીધી, દીક્ષા શિવરાજને હો લાલ. દી.
વરસ ચઉદ પરમાણુ, દીએ હવે માજને હો લાલ. દીએ. ૯
દીક્ષા લીધી. ઉમર ૧૪ વરસ.
ગુલ વેલા ગુલ વાર, કે મત ઉચરાવીયો હો લાલ. કે મત.
મુનિનો વેવ વિશેવ, કે આણી આપીઓ હો લાલ. કે આ. ૧૦
શ્રી જિનવરનો ધર્મ, ઉદય મુજ આપીઓ હો લાલ. ઉ.
પુન્ય સંયોગે આજ, ચિંતામણી પાઈઓ હો લાલ. ચિં. ૧૧

કુમરવતી મંડિરી કું, પીલીએ હો દાદ ની
 મંડરે મંડરે જુવ, જુવે 'કુમર' કુવો હો દાદ ૧૨
 કુમર નીને જોઈ રાજકુર મીવો હો દાદ ૧.
 વિમ સવમ સવેર હો, કુમ કુર રાવો હો દાદ ૬. ૧૩
 રાવો રિજાલગરો, કુમ કુર હો રાવો હો દાદ ૧.
 વિજાલિંહ સુરિંહ, કુમર મે જાવો હો દાદ ૬. ૧૪.
 વંદે કાવ હો, કુર હો સવો હો દાદ કુર.
 સુરિંહ કુર કાવ, વિજાંઈ જાવો હો દાદ વિજાંઈ ૧૫
 રાજકુર વિજા, જાવો રો રો હો દાદ વજા
 મંડરે રાવો, રો રાવ હો હો દાદ ૧૬

રાજા જાવો
 સુરવિજા જાવો, રાવો રાવો હો દાદ રા.
 રો રા રા દા, રાવ રા રાવો હો દાદ ૧૭
 રાવો જાવો રો, રાવિંહ જાવો હો દાદ રો
 રો રાવો રાવો, રાવો રાવો જાવો હો દાદ રાવો ૧૮

કુમર

રાજા રાવો કુર જાવ, જાવો કુર જાવ;
 રો રા રાવો રાવ. રાવો રાવો ૧
 રાવો જાવો રાવ, રાવિંહ રાવો રાવ;
 રાવો રાવો રાવો રાવ, રાવો રાવો રાવ ૨
 રાવો રાવો રાવો રાવ, રાવો રાવો રાવો
 રાવો રાવો રાવો રાવો રાવો રાવો ૩

વિજાંઈ રાવ
 રો રાવો રાવો રાવો, રાવો રાવો રાવો
 રાવો રાવો રાવો રાવ, રાવો રાવો રાવો ૪
 રાવો રાવો

(રો રાવો રાવો રાવો)

રો રાવો રાવો રાવો રાવો રાવો રાવો રાવો
 રાવો રાવો રાવો રાવો, રાવો રાવો રાવો રાવો રાવો ૧

૧ રાવો ૨ રાવો ૩ રાવો રાવો, રાવો ૪ રાવો

કાલ પ્રમાણે ખપ કરું, દોષી હલકર મદ લેવારે.
 તપ કરું આલસ મૂંઝીને, માનવ ભવનો ફલ લેવારે. શ્રી. ૨
 ગુણવંત ગુરુ ઇચ્છી પેરે કહે, જોગ્ય જાણીને સુવિચારે.
 નિમ સુખ થાઈ તિમ કરો, નિજ સફલ કરો અવતારોરે. શ્રી. ૩

વિહાર.

ધર્મ મારગ દીપાવવા, ખાંગરીયા ગુની એકાકીરે;
 વિચરે ભારંઠની પેરે, શુદ્ધ સંયમસ્થુ દીલ છાકીરે. શ્રી. ૪.
 સહે પરીસહ આકરા, સોયે નિજ કોમલ કાચારે;
 રમતા સમતા આદરી, મેલી સદુ મમતા માચારે. શ્રી. ૫
 દીયો વિહાર મેવાડમાં, ઉદેપુર દીયો ચોમાસોરે;
 ધરમ પમાડ્યો લોકને, દીપા તિહાં ધર્મનો વાસોરે. શ્રી. ૬
 છઠે છઠેને પારણાં દીધા, તપ જાસ ન પારોરે;
 કાયા કીધી દુખલી, કરી અરસનીરસ આહારોરે. શ્રી. ૭
 વીચ સ્વાવલી મારવાડમાં, તિહાં પણ જિન ધર્મ પમાડ્યોરે;
 ભદુ જળ સમકીત વાસીયા, મિધ્યાત અધાર ગમાડ્યોરે. શ્રી. ૮
 ક્યો ચોમાસો મેડતે, તિહાંથી નાગેર પધારોરે;
 તિહાં પણ ચોમાસો રહ્યા, નરનારીને નિસ્તાયોરે. શ્રી. ૯
 નગર જોધપુરમાં દીયો, ચડમાસો ધર્મ મુણાવીરે;
 આવક જળ સમજાવીયા, કીરતી ચદુ દિગે ઉપજાવીરે. શ્રી. ૧૦
 અપ્રતિબંધપણે ક્યો, ઈમ દેશવિદેશ વિહારોરે;
 છહાં ઉત્તમ સંચરે, તિહાં કરે ઉપમારોરે. શ્રી. ૧૧

પંચાસપદ.

સત્તરઓગામુત્રીએ સમયે, શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીએરે;
 ૫૬ પંચાસ દીયો તીહાં, પુર સોગીન માંડી જગીએરે. શ્રી. ૧૨
 તિહાંથી આખ્યા સાદવી, ચોમાસો તિહાં એક દીધારે,
 ધરમ મારગ દીપાવીએ, તિહાં ધરમલાભ ભદુ દીધારે. શ્રી. ૧૩
 સધુ વિદારે નિચરના, આખ્યા મુજતાન મોતારોરે,
 પાટણ માલી પધારીએ, ધરના સમગ્ર આચારોરે. શ્રી. ૧૪

૧ વિહાર કં. ૨ કાવ્ય.

ઇમ કરતાં સંયમ પાળતાં, એક દિવસે હો આબ્યો મંદવાડ. તે.
 દિન ચાર તથા પાંચ દિન રહેા, ધર્મધ્યાને હો નાખ્યા કર્મ પછાડી. તે. ૧૧
 સાવધાનપણે પોતે ગણે, ચઉસરણા હો ઘીક કરે સઝાય. તે.
 નરનારી આવે બહુ વાંદવા, કરે નિર્મલ હો પોતાનીરે કાય. તે. ૧૨
 રૂપૈયાદીક નાણે કરી, પુજે શુરૂના હો નિર્મલ અંગ. તે.
 ભાવે આવક સહુ રાગીયા, ગાવે શ્રાવિકા હો ભલા ગીત સુરંગ. તે. ૧૩
 ૧કેઇ ૨લીલવણની દયે ૩આખડી, કોઈ મતની હો કોઈ દયે ઉપવાસ
 એમ લાલ ઘણો થયો ધર્મનો, જનહર્યે હો ગાયો જશવાસ તે. ૧૪

કુહા.

બારસ શુદી પોસ માસની, સિદ્ધ યોગ શનિવાર;
 મરણુ થયો પન્યાસનો, સાવધાન તિથે વાર. ૧
 સૂર્યવંદના તિથે સમે, મૂકાબ્યા બંદીવાન;
 ઉત્તમ કરણી છણે કરી, સુશુર ભક્તિ મન આણુ. ૨
 રથી અનોપમ માંડવી, ભણે દેવવિમાન;
 શણગારી બહુ ભાતરયુ, પુન્ય તણે પરીમાણુ. ૩

કાળ ૬ ફી.

(ભરતનૃપ ભાવશું એ દેશી.)

પ્રહસમે કાલી માંડવી એ, આગળ સૂર્યવંદનાહ;
 હાકમના આદમી એ, લીધા સાથે લોક અઘાહ. સુ. ૧
 સુશુર ઉચ્છવ કરી એ, આવક લોક અપાર;
 પાટણુ જણુ સહુ મિલ્યો એ, મુખ બોલે જયકાર. સુ. ૨
 સોના રૂપાના ફૂલ ઉછાળતા એ, સુરવંદમાં નિમ ઈંદ;
 આવકના વૃંદમાં એ, બેઠા વિમાન સુર્ણિદ. સુ. ૩
 વાડીમાં પધરાવીયારે, ચિંતા કીધી રૂઢે કામ;
 અગર ચંદન લલા એ, દાગ્યા તેહરયુ અલિસમ. સુ. ૪
 ૨યુલ અનોપમ તિહાં કર્યો એ, ઉન્નવલરૂપ સમાન;
 દીકાં દિલ ઉઠસે એ, વાધે પ્રેમ પ્રધાન. સુ. ૫

૧ કાળ. ૨. લીલોતરીની. ૩. જાધા. ૪ સ્વમ-દેરી.

સત્યવિજય પન્થાસનો જો, નિર્મલ જય પ્રમાદ;	
હલય શિર સોદીયો દે, રીઠાં જાયે વિપાદ.	શુ. ૬
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીયનો જો, 'જ્ઞ'તેવામી જોદ;	
અમર દલિયુએ થયો જો, વિનયવંત ગુણમેદ.	શુ. ૭
સહત દીયો છલે આપણો જો, લાપા નર જવનાર;	
સંધ્યમ શુદ્ધ પાલીઓ જો, લહેશે જવનો પાર.	શુ. ૮
જવિયલ જય જેદનો થયો જો, થંદ ચઢાઓ નામ;	
તપે 'સૂરીય' પદે જો, મદીજલ મદિમા ધામ.	શુ. ૯
નરનારી આવે કરી જો, સાંભળને નિર્વાળ;	
જળીને ગાવને જો, ધાયે ઠેઠી કલ્યાણ.	શુ. ૧૦
સત્યવિજય ગુરૂ ગાવતાં જો, ધાયે દર્પ જપાર;	
કરો ગુરૂ જો સદાજો, શ્રી સંધને જયદાર.	શુ. ૧૧
સતર છપને સંવત્સરે, મહાશુદ્ધિ દશમી પ્રમાણ;	
નિર્વાળ પન્થાસનો જો થયો, જિનઉર્પ મુજળ.	શુ. ૧૨
ઇતિ શ્રી સત્યવિજય નિર્વાળ સંપૂર્ણમ્ :	

શ્રી કૃપૂરવિનય ગાથા નિર્વાણ-રાસ.

કુલા.

મરતાવ.

પ્રભુમી પ્રેમે પાસ જિન,	પુરિસાદાણી દેવ;	૧
ચરણકમળ નિત જેહના,	સેવે અહિવિધ દેવ.	
કમલમુખી કમલે સ્થિતિ,	કમલસી કામલ કાય;	
વાંણી રસ મુજને દીધો,	શારદ કરી મુપસાય.	૨
શુણ ગાતાં શુણવંતના,	હોવે નિર્મલ બુદ્ધિ;	
દંસણ નાણ શ્રેણી ક્ષપક,	અનુક્રમે પામે સિદ્ધ.	૩
વીર થકી ત્રેસઠમે,	પાટે પુણ્ય વિશાલ;	
તપગચ્છપતિવિજયસિંહસૂરી,	નામે મંગલ માલ.	૪
તસપદ પંકજ જમર સમ,	સંવેગી રીરદાર;	
વૈરાગે મત આદરી,	સફળ થયો અવતાર.	૫
જિન શ્યામન નંદન વને,	સુરતરૂ ઉપમ ભાસ;	
પંચમ આરે જગી જયો,	શ્રી મત્યવિનય પન્થાસ.	૬
તાસ શિષ્ય મુનિ શુણનિલો,	કૃપૂરવિનય અભિધાન;	
શુરૂ સેવી શુભ મતિ સદા,	મુનિવર મહિમાનિધાન.	૭
કિલ્લી પેરે દિશ્ય આદરી,	કિમ શુરૂ સેવા કીધ;	
મુતસાગર અવગાદીને,	કિમ મહીપદ જગ લીધ.	૮
કિમ વમુધા પાવન કરી,	કરતા ઉગ્ર વિદાર;	
કિલ્લીપેરે દેવાંગન થયા,	તે મુજુઓ અધિકાર.	૯

દાગ ૧ લી.

(જોની દેવ રાત્ર મદાર)

પાટણ વર્ણન.

હોહો જગબુદ્ધિપ નામ ભરતમાં, લાલ્ય, સદસ સત્તર ગુજરાત;
 હોહો દેસ મકલ શિરસેદરે, લાલ્ય પાટણ જગ વિખ્યાત.
 મુગુજ નર ! મુગુજો મુગુજ ચરિત્ર. ૧
 હોહો ગુજરાતના ગુજ માંગલી, લાલ્ય કીજે કાંન પવિત્ર. ૨.

છહો છહાંકણે પાસ પંચાસરો,	લાલા યંભણવાડી પાસ;
છહો અછત સોમ ચિંતામણિ,	લાલા વિજય ચિંતામણિ પાસ. ૩
છહો માણે ભવ જીવ દહરે,	લાલા શ્રી તારંગે પાસ;
છહો દો દો કામિદાસકો,	લાલા નમિયે નગીને પાસ. ૪
છહો મુખકર શામલ સાહિબો,	લાલા પાસ મયો જ્યાર;
છહો ધત્તાદિક જિનવર ઘણા,	લાલા ગણતાં નાવે પાર. ૫
છહો પૂજા સતર પ્રકારની,	લાલા વિરમે ચઢતે નૂર;
છહો જાણે ભણિ નાટક કંદે,	છહો વાળે મગલ નર. ૬
છહો ઘન રિયે જલધર પેરે,	લાલા યાક પૂરે આસ;
છહો કવિ શોભા કેલી કહે,	લાલા પાટણ પુન્ય આવાસ. ૭

હાજર છ.

માવપિતા, જન્મ.

(સંભવ જિનવર વિનવિ-એ રેટ.) રાવ સારંગ માહત.

તે પાટણને દૂકણે, વાગવોડ નામે ગામ રે;

રાજ પાસે સોહિયે રે, મુવરાજ અભિરામ રે,

ભવિષ્ય ! જીવ ધરી મુણે. ૧

ચોઢ શિરોમણિ તિહાં વસે, ભીમજીશાહ અભિધાન રે;

પોરવાઢ વશે વડો, ભૂપતિ રો જસ માન રે. ભ. ૨

મુકુલીણી શોભા જણી, ધરણી તમ ધીરા નામ રે;

રાતે નિજ ભરવાર શું, આવી શ્રી જિનધર્મે રે. ભ. ૩

અનુકમે મુખ ત્રસારનાં, લોમવનાં પિયુ સંગે રે;

મુકાદ્દલ જિમ શુદ્ધિમાં, ગર્ભ ધરે મન રંગે રે. ભ. ૪

ભયો મુલ શોભા દિને, ગાયો ગોરી વૃદ રે;

ભારને દિન ચોઢ હાહાંજી, નામ 'દેવિયુ' આણુદે રે. ભ. ૫

અયુ પૂરી પરદેહમાં, જનની જનકે સિધાવે રે;

પાટણમાં દુઝા ઘરે, કુમર હાહાંજી આવે રે. ભ. ૬

કુદા.

ચોઢ વરસ નિશા જતે, કુમર દુઝો જામ;

પાટણરણુ જહાજ સમ, સદગુરૂ મિલિયા લામ. ૧

૧ પાણું.

કર્મવિપર અવસર લહી, બેઠો યથોચિત દેશ;
યોગ જીવ જાણી ગુરૂ, ઇષ્ટી પરે દીઝે ઉપદેશ. ૨

હાળ ઠે જી.

મનમસની દેશી.

ગુરૂદેશના.

પ્રથમ માનવ જીવ દોહીલો, ભવિ પ્રાણીરે.

ભમતાં ઇણે સંસાર,	સુણો ભવિ વાણીરે;	
એકેંદ્રિયાદિ જાતિમાં,	ભ. અનંત અનંતી વાર.	સુ. ૧
આર્યક્ષેત્ર ઉત્તમ કુલ વળી,	ભ. દુલહો દેહ નીરાગ.	સુ.
પાંચેંદ્રિય પદુતા લહે,	ભ. દુલહો સુગુરૂ સંયોગ.	સુ. ૨
સાંભળવું સિદ્ધાન્તનું,	ભ. દુરલભ કહે જિનસય.	સુ.
આલસાદીકે 'તેરજે,	ભ. કાઠીયા કરે અંતરાય.	સુ. ૩
સાંભળવું પુન્યે લહું,	ભ. સદ્દહણા દુર્લભ.	સુ.
સૂક્ષ્મભાવે જિન કહીઓ,	ભ. કરવું 'તહતિ અઠંભ.	સુ. ૪
સદ્દહણાપણે દોહીલી,	ભ. ત્યજવી વિષયની યુદ્ધિ.	સુ.
જંતુ જગ દીસે ઘણા,	ભ. વિષય પ્રમાદે ગૃહ.	સુ. ૫
ગરામાધન ફાંદે પડ્યો,	ભ. નિસહિન ખાંધી કર્મ.	સુ.
આવિચિ મરણેં તિનું મરે,	ભ. મૂંઢ ન જાણે મર્મ.	સુ. ૬
છાયામિથે કેડે ફિરે,	ભ. કાલ ગવેષતો છિદ્ર.	સુ.
પાસો કદિય મૂકે નહિ,	ભ. જાતો ભગવંત અનિદ્ર.	સુ. ૭
આયુ 'સલિલ ઉલેચીયે,	ભ. દિવસ નિશા ઘટમાલ.	સુ.
કાલ અરહંત ભમાડીયે,	ભ. રવિ શરી વૃષભ તિકાલ.	સુ. ૮
જશ ન આવે જિહાં લગે,	ભ. બ્યાધી ન પીડે દેહ.	સુ.
તવ લગી જ્ઞાન દીપક કરી,	ભ. સંભાળો નિજ ગેહ.	સુ. ૯
માનવજીવ તટ લહે,	ભ. જિજ્ઞે ન ભજ્યો જિનસય.	સુ.
ભુંડણ છાણ તણી પરે,	ભ. લેજે તે તો ગણાય.	સુ. ૧૦
નરજીવ લહી શ્રુત સદ્દહી,	ભ. સેવી શ્રી જિન ધર્મ.	સુ.
કંપવિમાને મુજ લહે,	ભ. પામે અવિચલ 'શર્મ.	સુ. ૧૧

૧ તેર કાઠિયા છે. ૨ તે પ્રમાણે, તથેતિ. ૩ કંચનકામિની. ૪ પાણી.
૫ કસાણ.

ટોહા.

દમ મુરૂ દેશના સોંજાની,	મીડી ગમન ધર;	
કુખર કાનેડી રહે.	મુજ તાર તાર મેનુ તાર.	૧
જોડા રિત જોડે મવા,	ધર્મ વિનુ અભુજાનુ;	
તારણતરુ હવે તું મીડો,	ગમવે મુજ પ્રમાણ.	૨
પડીએ જાવ દવાનરે,	વેદનિ વિષ દવા;	
દીન દવાન કરી દવા,	ઉધારીએ મહાગય.	૩
ધર્મ નડાવે 'મંત્રે ઉપરે,	મનવી ચાર મડિં;	
વિવિધ વેદ કરી નચવું,	મુશવે મડી ભંડી.	૪
મહાદ કરી હવે જાડીના,	દીધે મુજ ચારિત;	
જાણું 'મમ પ્રતોષમું,	કવ જામ પરિત.	૫

ગાન ૪ થી. રાગ-વૈશાખી.

(નધો નધો જાવ મહાનિ, મેડી રેલ.)

ચાહર રહે કુખર મુજે;	દોડીએ સંજમ જોરે;	
જાનવે અપ્રમાદિયરે,	સેવન ભવ તણ જોરે.	મ. ૧
ભવજાને દોડવું બેઠવું,	ચાહવું જોગન તેજોરે;	
મુજે અવજાને મડી,	મુનિવર મારન જોરે.	મ. ૨
હવિષ જાવ સંજોરમાં,	તસ દાવર જોરે;	
મનવચન દાસ કરી,	જાણ કરવી અખોરે.	મ. ૩
જુડું કરી ન જોડવું,	જોડાવિત મહાજોરે;	
અણુદીધી પર વણુ જો,	મુનિવર વિષ ન જાણે.	મ. ૪
દોડું મન દોડે વિનુ,	નવ વાડી વિમુદોરે;	
સનિધિ સંજવ કરવે નહિ,	કુખી સંજવ મુજે.	મ. ૫
ધર્મ મહાનત દંડી પડે,	જાનવા ધરી પ્રેમોરે;	
જાન વિનુ મુજે અવમાં,	જિહાં જાવે નિહાં મુજે.	મ. ૬
સૂર્ય તરે મિત્ર જાણે,	જાવે જાવે જોડારી જાનવરે;	
મોડે દેવ કરાવે,	સવનમુનિઃ કુજરે.	મ. ૭
મુજ અણુજાને ચાહવું,	જાણ જાણે જાણીરે;	
દસવિષ જાણવારીયે,	જાણું રા મંડીરે.	મ. ૮

૧ અનિ. ૨ સારાંજા. ૩ મેંચ.

કુહા.

વિષય તજી વીસે વિસા, આવીઈ હોજો મન કામ;
તો સચળા અનુમતિ લહી, કીજે ઉત્તમ કામ. ૧

દાગ ૫.

(દીનની કુલો શાંતિ નિષ્કંદ સોભાગી—મેદની રેણ)

ધરે આવી કહે મુલો સચણાં,	મેને મુણ્યાં ગુરૂનાં વચણાં;	
જુદિ પામ્યાનું એહ સાર,	કાંઈ કીજે તત્ત્વવિચાર.	૧
આયુ અંજલી જલપરે જાયે,	પણ મુરખ ભેદ ન પાચે;	
ધરીયાલે જે ધરી વાજે,	મનુ જીવિતકુંજને ભાંજે.	૨
જિમ કોઈકે મુપનાં મોઝાર,	દેખે રૂધિર મળી પરિવાર;	
જાગે તવ આપે એક એકેલો,	તિમ સકલ સજાંધ ધયો ભેલો.	૩
ચિત્ત વહેંચાવણુ સદુએ આવે,	જીવ દુઃખ એકલટો પાવે;	
કર્મ થડીઓ પરમવે જાએ,	તવ ત્યાં કોઈ આટો નવ આવે.	૪
જિમ કોઈ પરદેશે જાયે,	સંજલ હોય તો મુખીઓ ધાયે;	
તિમ પરમવે જાતો જીવ,	પુણ્ય દોય તો મુખીઓ સૌવ.	૫
સંસારમાં છે દુખ જાંઠારા,	મેં છાંડવે મદી નીરધારા;	
મયા કરી અનુમતિ આપા,	મુજને ગુરૂ પાસે થાપા.	૬
હવે આવે શીગુરૂને પામે,	નયને જગધારા વરમે;	
અમ નદાનટો લીધે છે દિશા,	ગુરૂ આપા એકને શિશા.	૭
મિંદ પંદે સંયમ પાળેજી,	ગુરૂ આણા શિરે વેદેજી;	
હમ શીખ રેઈ ધરે જાએ,	કુંવર કાદાનજી આજુદ પાવે.	૮

દાગ ૬.

(લાજ રે માન પાદાર—મે રેણ)

પ્રજુમી શી ગુરૂપાય, ઉભો કુંવર મય;	
આજ રોજ જાંઠારે, મનરાગે અંધમ મુખપ્રજી.	૧
વામ રવે ગુરૂ ગીચ, જીવે કોટી વરચ,	
અનરો જાવી આવડે આવિકા, અગીચ રીએ એમીજી	૨
પંચ મહાવર જાડ, રૂપે શી ગુરૂ ધાર.	અ.
દે જીરે સનેજી મીંચ રીવે વળીજી;	અ. ૩

સંવન મનરે વીસ. માગસીર મુદી મુઝનીસ.	ગા.
નમ દરેકું કુની. કુરુવિજય મેદામતું છ.	ગા. ૪
દોઢે મનર ૧૨૫. કુરુવે હરે મન.	ગા.
મેદાની વાઝાની, મુખુ મિલેમણી છ.	ગા. ૫
વિદાર હરે કુરુ દાંધે. મન મરેક ધરી હાથે ગા.	
કુરુ કુરુવાની સામ. મનરને જમ હોછે છ.	ગા. ૬
કુરુ મેદા હરે મરે, મિઠા વિદાર પડે.	ગા.
આવઝાણિ મય. જાગે મન રંગમયું છ.	ગા. ૭
હી વિજયમયુ મર. જાગે આગુંધુર.	ગા.
રોધ્ય ભરને મરિઠ, પડ દોષે લગછ.	ગા. ૮
મનવાને પોસ આસ. હી મનવિજય પન્વાસ	ગા.
મનવાસ હોઢે નવ ૫૩ ધાન, પન્વાસે છ.	ગા. ૯
મેદાન કુરુ કુરુવિજય, કુરુવેકની મર.	ગા.
મેદાને હરે દોઢે હોઢે, લગની થઈ છ.	ગા. ૧૦
ધન્ય ધન્ય હોઢે મદુ દોઢે, મિલે દોઢે દોઢે.	ગા.
મેદાને પડે પડાર, કુરુવિજય મળી છ.	ગા. ૧૧

છાંડ ૭ મી

(૨૧મ દોઢા લે બરે છ. મે દોઢ.)

વિદારે મરી કુરુ મરેકે છ, મનને વિમ વિદાર;	
ભવિ કમલ પડિએકાન છ, લગન પાપાંધાર;	
કુરુવે મનરે એ કુરુવ, મનને પડિએ લગ.	મુ. ૧
વડિજાર મનરે દોઢે છ, મુખે વિમ લોધ;	
દોઢે દોઢે વિદારે કુરુ છ, વિદા કહે દોઢે મરમદ,	મુ. ૨
વાઝાન વાઝાનુરે, આરેની આરે મોઝલ;	
વાઝાનુરે દોઢેકે છ, વાઝાન કાંલ	મુ. ૩
દોઢ વિદારે વિદાર છ, દોઢ વિધ વધ જાસ.	
પન્વાસ મે વૃદિવિજય મરિઠ, હી મનવિજય	
પન્વાસ મુ. ૪	

૬૬૧.

દેવ શુભ પરીણ છે, ત્રીજે તેડને પામે;
પુણે પ્રભુને લે જાવી, તેડની પુણે જાણ.

૧

કાવ્ય ૯.

૧૨ જાણવી (ધન્ય ધન્ય સંસ્કૃતિ સારો રત્ન—એ રેણ)

ધન્ય ધન્ય શ્રી ગુરુ જ્યોત્સ્ના, હું જાઉં તેરી જાણીહારી;
ઉપરોએ કરી જાળને લારી, પુન્યવંત પર ઉપજારી. ધન્ય. ૧

લાલ શિષ્યમણી ગુરુ મનેહર, સ્વામિવિજય કવીરવર;
જેહની સેવા કિન્નુન માંડી, કમળાની ઇંચ. ધન્ય. ૨

લાલ માણુ ગુરુદાસ લીને, વાનગર રહી ચેમાસર;
પાસ પંચાસર સહીજ સનિધિ, સદૃશ પ્રીત જાણાસર. ધન્ય. ૩

નિધિ પુનિ સંકેત સેવી સંવત્સર, વિજય દયમી સનિધર;
મણી જિનવિજય કહે ગુરુ નામે, શ્રી સંકેતે જ્યોત્સ્નાર. ધન્ય. ૪

જાણુએ ગુણુએ લે સંભાળુએ, તસ થરે મંગલમાલર;
જાણુર સંધુર તેજી ગુણુ, કમલ જાણમાલર. ધન્ય. ૫

કવિ-ગુરુદાસ તથા જાણ સંપૂર્ણ.

શ્રી ક્ષમાવિજય નિર્વાણરાસ.

કુટા.

સ્વસ્તિ શ્રી ^૧વરદાયિની ^૨જિનપદપદ્મનિવાસ;
સુરવર નરવર સેવતા, ^૩સા શ્રી ઘો ઉઘાસ. ૧
^૪શારદ ચરણે જે રહ્યો, તે હોયે પડિત ખ્યાતિ;
હંસભતિ જિમ જગકરે, ખીર નીર દોય ^૫પાંતી. ૨
જિન શારદ ચરણે નમી, શુભરથુ' મુનિ મહિરાણ;
ક્ષમાવિજય પ-યાસનો, સાંભલજયો નિર્વાણ. ૩

ઠાળ ૧.

(બીર છત્રેશ્વર ઉપરથો—એ રચી.)

આણુનું વર્ણન.

જ'બુદ્ધીપના ભરતમાં, મરૂધલ દેવા વિરાજેરે;
અદ્ભૂત અર્જુન ગિરિવરૂ, માનું મુગટ સમ રાજેરે.
ભવિષ્ય ભાવ ધરી સુણો ગુરૂ શુભવંત ચરિતોરે, આંકણી.
સોનેયે ધરતી ભળી, નીપાયો પ્રસાદોરે;
વિમલે જન્મ સફળ કીયો, મેરૂથુ' મંડી વાટ રે. ભ. ૧
વિમલે જે ધન વાવરીઉં, તેહની સંખ્યા ન થાયેરે;
ખાવન લાખી રોજના, દોડા તિહાં ખરચાયરે. ભ. ૨
વસ્તુપાલ ધન બ્યય કરે, બાર કોડી ત્રેપન લાખરે;
દેરાણી જેઠાણીના ગોખલા, ખરચ્યા નવ નવ લાખરે. ભ. ૩
ઠંઠ કલશ ધજ ધોરણી, ફીરતી દેહરી ત્યાંહીરે.
તિનબુવન સીરસેહરો, થાપ્યા ઋષભ ^૧જિનનાંહરે. ભ. ૪
^૨દેહલ દેખી દિલ ઠરે, દાનવ માનવ કેરારે;
મૂલ નાયક નેમીસરૂં, ખીજાં જીજ ઘણેરાંરે. ભ. ૫

૧ વર આપનારી. ૨ જિન પ્રભુના પગરૂપી કમળમાં નિવાસ જેગે છે એવી. ૩ સંસ્કૃત શબ્દ—તેણી. ૪ સરસ્વતિ. ૫ પેડે. ૬ જિનનાથ. ૭ દેવળ.

ચોમુખ દેખી ૧ ચોંપમુ, ચતુરનાં ચિત્તકાં રીઝેરે;
 પરમાત્મ પ્રભુ ષેષતા, ૨ ચોગતિ વાસના ૩ છીએરે. સ. ૬
 ગઢ ઉપર દેવલ જટો, ધાતુમયી જિન બીંબરે;
 સુન્નર કિન્નર માનવી, દેખી પામે અચંબરે. સ. ૭
 મરેલી માત્ર કમલલે—એ દેશી.

જન્મવર્ણન.

૧ આણુ અચલ ને હુંકડો, એક ગામ પોયંદ્રા નામેરે.
 જિહાં શ્રી પાસ જુદનો, સોલે દેહલ અતિ ૨ અલિશભાલ. ૧
 તિહાં વસે બ્યવહારીઓ, વડ એકસવંસ સિલ્લુગારોલ;
 ચામુદ્ર ગોત્રે સાહ કુલો, ધરણીવનાં જાઈ ભરતાયોરે. ૨
 જલભિંદુ જિમ સીપમાં, મોલી હોય સ્વાતિ સયોગેલ;
 ધરણી ગર્ભ ધરે તથા, પામી પ્રીતમ સયોગેલ. ૩
 શુભ મુખને મુચિત ભણ્યો, મુત લક્ષણ લક્ષીત દેહાલ;
 કુટુંબ મિલી દિન બારમે, નામ ઠવીઓ ખેમચંદ સનેહાલ. ૩
 માવડી પુન્નેરે પરવડી, ઠરી સંબંધ પરબલ હાલેલ.
 ચક્રિ હરીગઢ પ્રવી હરી, દાલે સંબંધા કિલુડી ન ચાલેલ. ૫
 કુંવર અહમદાવાદમાં, દોષક દામ ઉરેલી આબ્યારે;
 પ્રેમાપુરમાંહે રહ્યા, સદુ સર્જન મન લાબ્યા લ. ૬
 હુદા.

મુરુસમામમ.

ત્રેશામે પાટિ થયા, ધી વિજયજિંદ સૂરીસ;
 પંચાસ ધી અત્યવિજય ગણી, કેપૂરવિજય તસ સીપય. ૧
 ધી વિજયમલ મુદિંદને, આદેશે ચોમાસ;
 પ્રેમાપુર પાડ પધારીઓ, લૂદવિજય ગણિ પાસ. ૨
 કુંવર ગુરુ આબ્યા મુંજી, મન આલુદિત ચાલ;
 વંદન હેને ઉમહો, રીકો ધી ગુરુ પાલ. ૩
 ધી ગુરુ ધર્મકથા કહે, સાંભળ્યો સદુ દોલ;
 એ સંસાર અસારમાં, જિન આત્મ હીન હોલ. ૪

૧ એકમ, ચોંપથી. ૨ મુખ, દેવ, તીર્થ, અને નારી એમ ચારમનિ. ૩ બાંને-દૂર થાય. ૪ પાંડુ ૫ મુંડ.

ઢાળ ૨ છ.

શુદ્ધદેશના.

અમલી લાલ રંગાનો વાનાં મોલી, એ દેશ.

કરુણાસાયર શુદ્ધ દેશના, મીઠાં અમૃત સમ વયણાં રે;

મેલા વાસીરે પગીં ચેરે મિલીયા, સ્વારથીયાં સયણાં રે;

શુદ્ધ લાખે મધુરી દેશના. આંકણી.

સહુ કર્મ વશે આવી મિલ્યો, વલી કરમે વિછડી જાય રે;

નિમ વાએ મીલીયાં વાહલાં વાળી, વાયરે વીખરી જાય રે. શ્રી. ૧

કુડાં દેહ કુટુંબને કારણે, અશાની પાપ કરે સીરે;

પછે તાસ વિપાક ઉદય યાયે, તવ ત્રાણ કેઇ ન હોસીરે. શ્રી. ૨

એહ છવિત જલજિંદુ સમે, સખી પ્રેમ મુખ ન સમઝાણો રે;

સાયર કહલોલ જન્યું સંપદ, તેહ ઉપર મોહ ન આણો રે. શ્રી. ૩

રમણ ચિંતામણિ નરલવો, પાંખી જેણે ધર્મ ન કીધો રે;

તે માનવ રૂપે વાનરો, ફાકટ જનમારો લીધો રે. શ્રી. ૪

ઇમ જાણી ધર્મ સમાચરો, નિન વાણી ચિતમાં આણીરે;

પંચ આશ્રવ તણ સંવર લખે, ઇમ જપે કેવલનાણી રે. શ્રી. ૫

હુહા.

કુમાર પર તેની અસર.

શ્રી શુદ્ધ દેશના સાંભળી, જાણ્યો ચિત કુમાર;

કરજોડી પદ પંકજ નમી, કહે લવચલથી તાર. શ્રી. ૧

જન્મ મરણ દુખ મેં સદા, જાણ્યા તુમ્હ પસાય;

અખડું તેહથી ઉલગો, તિણે મુજ દીખ સુહાય. શ્રી. ૨

ઉજલ તેરસે જેઠની, સંવત સત્તર ચંદુઆસ;

બુદ્ધિવિજય ગણી મત દીધે, સફલ તરૂ મુર સાલ. શ્રી. ૩

દશવિધ ધર્મ સુનીદનો, ક્ષમા પ્રથમ શુભ જાણ;

સહુ સાખે સાન્વરી થવું, ખીમાવિજય અભિરામ. શ્રી. ૪

પાલણપુરની સીમમાં, આણીભદ્ર જિહાં યશ;

તપગ્રાહની સાંનીધી કરે, સમરો થામ પ્રત્યક્ષ. શ્રી. ૫

૧ જૂલ યાવ. ૨ રક્ષણ. ૩ સાગરના મોળાં જેવી. ૪ લક્ષ્મી. ૫ નિપાત, ચેમ, કષાય, અવિરતિ, આદિ. ૬ જેથી કરમે છૂટે તે. ૭ કંટાળો મરો છું. ૮ દીક્ષા. ૯ રમેવાગ. ૧૦ ગાદ કરે કે પ્રત્યક્ષ થાય છે.

ગયળી નગરાં વાજીયાં, શુભ મુદ્ત યોગઃ
 શબ્દ વેદ ગુરુ તવ દીયે, શબ્દ શકુન ઉપયોગ. ધી. ૬
 કોટીચીક, એક પૂછીયો, હવમ કારણ કેણ ?
 તે કહે નવો નિર્વોણ કરી, સીચા છાં તરૂંએણ. ધી. ૭

હાજ ૩.

આચાર્ય રચ.

તે સાંભળી કરે ગુરુ વિચાર, એ યાચે મુનિકુલઆધાર;
 મંચારીવ રીવા કાજ, જોઈને પોહોત્યા ગુરુરાજ. ૧
 આણુ અચલગઢ યાત્રા કરી, દેડલ દીડે આંખયો કરી.
 મુંદર સીરોહી વીર વાડી, વર્ધમાન જિન બંભણ વાડી. ૨
 વીર જિણ્દ નાણે નાંદીયે, હજિન સ્વામી પ્રભુ વાંદીયે;
 અભરી દેવી કુતદાય, વીરબુવન પ્રણમે ચિત્ત લાય. ૩
 આર્દ્રકુમારની ઘેરી છદાં, વસંતપુરે ગુરુ પોહોત્યા તિહાં;
 સાદવી રાણકપુર મનરોહી, ઘાણેરે વીજે વેવહી. ૪
 હોહણે 'આદમ અરિહંત, વરણે ધી પદ્ય ભદંત.
 નારોહાઈ નાંદુલ બય, વીરય ભેટી પાવન યાય. ૫
 ઉદયેપુર દુંગરપુસ્વાસ, આગવાડી ધૂલેવિ મઝાર;
 દીર વડનગરે આવીયા, વીસલનગર સહુને ભાવીયા. ૬
 હંત્યાદીક બહુ વીરય કરી, મોટા ગુરુ વાંદી સયમી.
 ભદ્રક વિનય નિર્મલ ચિત્ત, બાણે સૂત્ર ભણાવે નિત. ૭
 અંગ ઈચ્છાર ઉપાંગ 'આહાર, છેદ 'અટ મૂલ આગમ અપાર.
 પયળા નંદી અનુયોગ, ...૮

કુહા

પૂર્વકૃત કમોદયે, પયરી રોગ ઉત્પન્ન;
 સનહુમાર સુર્ણદને, સોલ રોગ જિમ તન્ન. ૧
 મોટા ગુરુ મન ચિંતવે, ચત્ત કરતાં દોહ;
 એ એ દેવ અદારડે, રચણે લગાવી ખોટ. ૨

ચત્તવિન.

સમી દીયો સકલકે, કાચનકુ દીધી મયણાં,

લોચણ દીધ 'કુરંગ, લોચણ હીણકીય નારી;
 નાગરવેલ દીધ નીકલ, સફલ ઉબડ વધારી,
 'સોર'લહીણ સોનો કીયો, સકલ લોક વિસ્મય ભયો,
 એ એ દેવ કારણ કવણ, હામ હામ 'બુલ્લવ ગયો. ૧

કુહા.

રાજનગરને 'પરિસરે, સરસપુરે સુખકાર;
 પાટ દેઇ પાટણ દીસે, કપૂરવિજય કરે વિહાર. ૧
 પાટણ અહમદાવાદમાં, શશી રવિ મુનિપરી દોય;
 કુવલય કમલ વિકાસતાં, પાપતિમિરભર ખોય. ૨
 અપવાદે એક નગરમાં, ચોખ્ખાં દશ ખાર;
 સહેરપુરામાં વિચરતાં, વરસે 'દેશનધાર. ૩

હાળ ૪ થી.

(એ છાંદ દીઠાં રાખીએ કુમતી. એ રચા.)

રાજનગરમાં શ્રી ગુરુજી, જલધરની પેરે ગાળે;
 ખીમાવિજય ગણી સંશય ભાળે, દિન દિન અધિક દીવાળેરે.
 ભવિકાં વંદો ગુરુ ગુણ ધારી. ૧

સોભાગી વડભાગી ત્યાગી, વૈરાગી વડવીર;
 કાલ પ્રમાણે સંયમ અપ કરે, પામવા ભવજલતીરે. ભ. ૨
 ગર્વરહિત ભદ્રકપરીણામી, વિનય સમતાધારી;
 દેશના જલધારાએ સીંચે, ભવિક હૃદય શુભકારીરે. ભ. ૩
 'ગોયમ 'સોયમ 'જ'બૂ 'અલવા, 'સિય'ભવ સૂરીશ;
 સુદ્રા મોહન જેની દેખી, સાંભરે તેહ મુનિસરે. ભ. ૪
 રવિકિરણે તાપ તપે ધીકને, જિમ રીતલ સહીકાર;
 તિમ કોધાનલ તાપિત જને, શ્રી ગુરુનો આધારરે. ભ. ૫

કુહા.

વૃદ્ધ ગુરુને વાંદવા, દેહ 'બુહારણ કાળ;
 પાટણ સંઘની વિનતી, સફલ કરે ગુરુરાજ. ૧

૧ હરણ. ૨ સુમધ. ૩ ભૂલ ખાધી. ૪ પર્ક. ૫ ઉપદેશની ધાર.
 ૬ ગોતમ સ્વામિ. ૭ સુધર્મા સ્વામિ. ૮ જ'બૂ સ્વામિ. ૯ પ્રભવ સ્વામિ.
 ૧૦ સમ્બલવ સુરિ. ૧૧ નમસ્કાર.

દાંત ખાંતી જઈ કુમારી રીયે, વીમલ વસહી જિન વદોરે;
ગામ નગરપુર પાવન કરતા, આવે અમદાવાદરે. ખી. ૧

ચિંતામણી મહાવીર ઝગલજી, અજીત સંલવ શાંતિનાથજી;
વર્ધમાન શીતલ વાસુપૂજ્યો, જગવદ્દલ શિવ સાથીજી. ખી. ૨

હુલા સોરઠી.

ઈત્યાદિક જિન રાજનગર ભુવણ સમા,
પ્રભુમે અતમકાજ, ખીમાવિજય ગણી હરખ પરી. ૧.

ઠાસ ૭ મી.

મુજો શાંતિ નિશ્ચંદસો—એ રેણી.

ગણનાથકે લખે આ દેશ, પાવન કરો મુરત આ દેશ;
સંધ જીવે તુમારી વાટ, દીપાવો સુવિહીત પાટ. ૧

માણીચંદ રૂપા કલ્યાણ, તારાચંદ હેમચંદ જાણ;
મોદી માવજી માણેકચંદ, વાંછાગદરી અધિક આણંદ. ૨

ઈત્યાદિક શ્રી સંધ લોક, ચાહે જીમદીનક;
વાંચી મત્રને પૂજ્ય પાંગરીયા, ખંભાત જઈ ઉતરીયા. ૩

સંધ સામે આવે ધાર્ધ, આવે તિહાં અધિક વધાર્ધ;
મુખસાગર થંભજી પાસ, જગવદ્દલ લીલ વિલાસ. ૪

નવપદ્મ પાસ કંસારી, હરાઉલ સપદકારી;
મહા મોહરી પાસ, અમીતરે ચિંતામણી ખાસ. ૫

જંમ પાસ જીવેશ્વર દાખા, બીજા પ્રભુ સંચન રાખા;
દેશ આસીચને આકે, તિહાં પૂજના ધણા ઠાક. ૬

તિહાંથી દાવીએ પધાર્યો, લોચનમાંદી દેવ જીદાર્યો;
જીવેશ્વર આવી જિહારે, પદ પ્રભુ દીદા તિહારે. ૭

ભરૂચે મુનતરવાની, આદીશર પાસજી નામ;
ધોપે ચિત્યવંદન દીધો, તેડ મુરત વાત પ્રસીધો. ૮

સામદીયા અખર જનાવે, પંચ શબ્દાં વાજાં મંગાવે;
નાદનચંદ મન હરખ નમાવે, પણ પૂજ્યજી નિરપૂઢ દાવે. ૯

ઉપાસનામાંદી ઉગાર્યો, મુજાં વચણાં હું અમૃત ધારા;
મેરો મુદયલી મુવલી ગાયે, શામનપરજાવના યાવે. ૧૦

૧ બીજો. ૨ મુ રુનિ

હોયી ધર્મ જિજ્ઞાસુ મુખસ, શી મુરતમંડલ પાસ;
 શી મુખને અધિક દેહસ, સંવન એસીએ રહ્યા ચોખાસ. ૧૧
 હવે પદ્મ પદ્મમય જાણી, જાણે ગુરૂ મીઠી વાણી;
 સમઘરીનઃ પડક વચવે, સંજર જલજર મુખવે. ૧
 નવબાળ્યને દેવ વચવે, વિનવરની પૂજા વિરચાવે;
 જાણી દેવદેવ વગલ ધણ, ગુરૂ જય દિગ્દિગ્ધ નવધણ. ૧
 માણેકચંદ કદે અરદાસ, મુઝ હરે જીજ્ઞાસુ ચોખાસ;
 વૈવરતન વચન મન જાણી, ગુરૂ ભેડે ગુહરી વાણી
 જરીજા ધણ હરજ્યો સ્વામી, શું કહીએ અંતરજામી;
 દિનકર દેવદંતરી જય, પડેજ વન શી અતિ ધણ.
 તેઃ અમને મેઠા છીએ, માસ એક વડીમાં રહીએ;
 હુમમની અમ સરીખા કોહ, અમમની નહી પૂજ્યની કોહ
 વહું જામદ વિનતી માંની, દિન જાહ રહ્યા ગુરૂ જાણી;
 દેહુ' પણ અમૃત ટીકાંયી, જા'જુસરે જાણ્યા લીકાંયી.

કુહા

ચતુર શીશમણી સંધના, જામદથી ચોખાસ;
 અમદવાદે સંધ હવે, દેખ લીએ અરદાસ. ૧

હાલ દ મી

જયોદ શબ દે મોટ

મુજબમર પડે ધારો દે, વિનતી અવધારો દે;
 જોને વાણી શી સંધને ઘણે દે. ૧
 દેહ નરને ધામ દે, પુર પાટલુ ધામ દે;
 ધામ અનિલમ જે, ગુરૂ પવન કદે દે. ૨
 ધન્ય તે નરનરીને, સમકીન પ્રત્યારી દે;
 દેવ જુહારી ગુરૂ ચરણે નમે દે. ૩
 ધન્ય તે વ્યવહારી દે, પરીકમણ્ડારી દે;
 વંદન વિધિ સારી દે, જે જિતે સમવે દે. ૪

૧ જીજ્ઞાસુ ચોખાસ

લેખ વાંચીને આવે રે, ધર્મ સમ લાવે રે;	
મોતીડે વધાવે રે, શ્રાવક શ્રાવિકારે.	૫
ઉપધાન વહાવે રે, ગાતા પહીરાવે રે;	
શાસન હીપાવે રે, જો ધરે હીવડો રે.	૬
કૃત કર્મના લોગરે, દેહ ઉપન્યો રોગ રે;	
યોગ ઉપયોગ ન મુકે, વિકૃતિથીરે.	૭
ધન 'ખ'ધક રીયરે, અરજુનમાલીસ રે;	
'રીય' જલતો સહે, ગજમુકુમાળજે રે.	૮
નવિ આણી રીયરે, મુકેમલ મુનીશ રે;	
રીય કીરત ધર, રીવપદ પામીયા રે.	૯
ઇમ મન માંડી લાવી રે, જિનવિજય તેડાવી રે;	
સંઘ લલાવી, શુભ ધ્યાને રમીરે.	૧૦
મણુ આણા ભાલી રે, પદ્માસન વાલી રે;	
જપે જાપમાલી, એકથો આગલે રે.	૧૧
સંવત સત્તર છયાસી રે, દોસીવાટે ચોમાસી રે;	
ઉત્તરવલ એકાદશી આસો માસની રે.	૧૨
પોરસી બજાવી રે, હવસરી ખમાવી રે;	
મેત્રી મન ભાવી, મુર પદવી વરે રે.	૧૩
હવે આવક લોક રે, મીલીયા જહુ થોક રે;	
દિન દિન લોક જમું, વિરહે દુઃખ ધરે રે.	૧૪
જલવિજુ જિમ 'મીન' રે, રવિ વીજુ 'દશજ' દીન રે;	
માતાજી વિજુ 'નંદન' કહો કિમ રહે રે.	૧૫
કુણ દેશના દેશે રે ? અમ હીત કુણ કહેશે રે ?	
ઉપગારો અંગ વહેશે, કહો કુણુ તુમ વિના રે ?	૧૬
પાએ શીર નામી રે, દેહને ખામમું સ્વામી રે ?	
હિતકારી મુવીચારી, તુમ સમ દો નદી રે.	૧૭
દુહોશદ્ધ તાન રે, વનાંબધ માત રે;	
ઉસવંત વિખ્યાન, જિહાં ગુરુ અવતારો રે.	૧૮

દાલ ૧૦ મી.

રાગદમારણી.

મુગણ સોભાગી સહી ગુર સાંભરે રે, રજનકમુતા જિમ રામ; મુ. ૧
કામ હું રતિને ધામ હું પંથીને રે, બ્યાપારી મનીદાસ.
ચંદ્યકોરાં જલધર મોરાં પ્રીતડી રે, ગીરધર રાધા જેમ;
ગજરે વાપીક અંબ, લમર જિમ માલતી રે, રાજમતી મનનેમ. મુ. ૨
હારમાંહી રુણ, પટમાંહી તંતુઆ રે, ચંદનમાંહિ હમ વાસ;
મોતીમાં ઉજવણતા, ગધજ્યુ કૂલમાં રે, તિમ ગુર ગુણ આવાસ. મુ. ૩
જેહને દીઠે તનમન હુણસ્યે રે, નીઠે પાપની રસશી;
તેહ શ્રી આંખા વિજયજી મુગતિ પધારીયા જી, જેહની મોટી આશ. મુ. ૪
મુપનમાંહી જો આવી મુઝ દરીસણ દીઉરે, તો પહોંચે મનના ડોઝ;
મુમતિ સદાજન મહીમા, સદ્ગુર સેવતાંરે, વંદુ બેઉ કરજોડ. મુ. ૫

કલશ.

ઇમ સંઘ મુખકર સાત ભયહર, સાત મુખવરદાયકો;
ક્ષમાવિજય પંન્યાસ પાવન, સાધુ મંડલીનાયકો;
તમુ હસ્ત મુદીક્ષીત પેરે ચિહ્નિત, જિનવિજય ગણી જગે જયો;
મુમતિવિજય કહેણથી, જો વચન રસ સફલો થયો. ૧
ઇતિ શ્રી ક્ષમાવિજય ગણિ નિર્વાણ મહોત્સવ સંદર્ભ સંપૂર્ણ.

તે શુરનો ભગતો ઘણો,	રાયચંદ શુભ નામ;	
શામલપાસની પોલમાં,	સુંદર જોહનું ધ્યાન.	૩
ભોડો પગ પહેરે નહિ,	દેશ વિદેશે જાય;	
ઉપ્પુ ઉઠક નિત્ય વાવરે,	એ વ્યવહાર સદાય.	૪
તસ પારેખના વયણથી,	ખુશાલચંદ કુમાર;	
શુરના ચરણકમલ નમે,	પામે હૃદય અપાર.	૫
શુર પણુ તેહને દેશના,	તિણી પેરે દીએ રસાલ;	
જિમ સંયમ સન્મુખ હુવે,	શ્રાદ્ધ જ્ઞાન વિશાલ.	૬

કાળ ૩ છ.

(પ્રાણી વાળી જિન તણી—એ દેખા)

એ સંસાર અસારમાં,	જોતાં સ્થિર વસ્તુ ન કાંઈરે	
મલાતે જે દેખીએ,	મધ્યાન્હ સમે તે નાંહી રે (૨)	
પરમ શુર વયણડ,	મુણે પ્રાણીરે, મુણે પ્રાણી નિરવધવાણી;	
	જિનની શુર કહે હિત આણીરે—૧	
સંયોગે જો આવી મળ્યો,	જાણ પરિકર પુન્ય મંયોગરે;	
વિછડતાં તે વસ્તુનો,	તત્ત્વદષ્ટિ ન કરે સોગરે—(૨) પરમ. ૨	
જિમ કોઈકે નર સ્વપ્નમાં,	લહે રાત્ર્ય તણો ઉપસોગરે;	
ક્ષણ માત્ર જિમ તે રહે,	તિમ શબ્દ રૂપ રસ યોગરે (૨) પરમ. ૩	
દિનકર ઉગે આથમે,	પટે ઘડિયાલોના ઘાયરે;	
પણ મૂરખ સમજે નહિ,	માત્ર ક્ષીણ આઉખું જાયરે.—(૨) ૫. ૩	
મહાકાલ અનાદિ અનંત છે,	તિહાં દુર્લભ મનુષ્ય અવતાર રે;	
તે પામે પણ દુહાડી,	અખી(૧)જોહથી ભવપાર રે—(૨) ૫. ૪	
મુક્તબ દેવાધિપપત્ન,	વણી મુક્તબ જટુ પ્રભુતાયરે;	
દુર્લભ વસ્તુ સ્વભાવની,	શ્રદ્ધા રચાદવાદે યાય રે—(૨) ૫. ૬	
શ્રદ્ધા પામે પણ ઘણા,	શર્મ કર્મમાં લપટાયરે;	
વિષયામગી જીવડ,	જાણે પણ નવિ છંડાયરે—(૨) ૫. ૭	
દુવિધ ધર્મ જિનવર કહે,	વિદ્યા સંયમ મુખકાર રે;	
હિંસાદિક અશ્રવ તણો,	જિહાં ત્રિવિધ ત્રિવિધ પરિહારે—(૬) ૫. ૮	

ચરણ ધરમ આરાધવા, ઉઘો છું નીરધાર;
 કૃપા કરી આવેખીએ, પંચ મહાવ્રત ભાર. ૪
 તુજ પસાય મુજ રાંકને, હોસ્યે બહુ ગુણ સિદ્ધ;
 અનુક્રમે તુમ સંગથી, યાસ્યે વંછીત સિદ્ધ. ૫

ઢાળ ૪ થી.

(સંયમથી મુખ પાખાએ એ દેશ.)

શુર કહે સાંભલ માહારી, વાણી અમીય સમાણી;
 કુંવરજી બાણી જૈનાગમ થકી, તિમ કહું તુજ હિત પ્રાણી. કું. ૧
 સંયમ સુરતરૂ સેવીએ, વિનય તો તેહનું મૂલ; કું.
 સ્કંધ તે સુરનરસંપદા, પત્ર તે જસ યુત ફૂલ. કું. સ. ૨
 ફલસમ પંચમ જ્ઞાનતા, રસ તે કરમ અભાવ; કું.
 એ સંયમ આરાધતાં, હુઆ ઘણા નિઃશ્વાપ. કું. સ. ૩
 ભૂજલ તેઉ વાઉને, વનરપતિ ત્રસકાય; કું.
 મન વચ કાથે નવિ હણે, હણાવે રૂપીરાય. કું. સ. ૪
 ચાલે જયણાએ મુનિ, ઉઠે બેસે મન આણી; કું.
 ભોળન શયન ને બોલવું, જયણા એ સવિ બાણી. કું. સ. ૫
 સંયમમાં રતિ ઉપજે, તો સ્વર્ગ સમ હુએ મુખ; કું.
 અરતિ હુએ સંયમ વિષે, તસ નારક સમ દુઃખ. કું. સ. ૬
 શુર આણાએ ચાલવું, તજવો છંદાચાર; કું.
 પાલવો પરમપ્રતીત સ્યું, દશવિધ ધરમ અપાર. કું. સ. ૭
 ઇન્દ્રિય વિવચ તણ કરી, પાળવું નિર્મળ શીલ; કું.
 કરમ શત્રુઓ નિર્મૂલવા, કરવી અનુભવ લીલ. કું. સ. ૮
 શીતાતપ મલ પરિસહા, વલી પૂજ સત્કાર; કું.
 આવે અરતિ નવિ કરે, ભવ તરે તે અણુગાર. કું. સ. ૯
 પુદ્ગલ સંગે અનાદિથી, બીગડી પરણતિ ઢેહ; કું.
 રત્નત્રયી અભ્યાસથી, કરવી નિર્મળ તેહ. કું. સ. ૧૦
 ધીર હોય તે ધરી શકે, નહિ કાયરનું કામ; કું.
 કાયર નર ને આદરે, તો ન રહે તસ 'મામ. કું. સ. ૧૧

કુંવર કહે સાચું કહ્યું, પણ ઊઘીયા ગૃહવાસ; કું.
 શુભરૂઝ તુમ્હ પસાય ઉત્તમ યર્ષ, પાવતું સંયમ ખાસ. કું. સ. ૧૨

દુહા.

અનુમતિ લહે નિજ તાતની, દીશા ગ્રહું તુમ પાસ;
 તાવન દાઠ કૃપા કરી, કરજ્યો અત્ર નિવાસ. ૧

શુર કહે દેવનુપ્રિયા, હુમ મુખ પણ પ્રતિબધ-
 કરવો નહીં એ કાર્યમાં, દુર્લભ એહ સબધ. ૨

હાજ પ મી.

(સંયમ લેવા સંચારે-એ રચી.)

- ઘેર આવી કહે તાતનેદે, કુંવર વયણ રસાલ. સંયમ રંગ લાગ્યો. સં. ૧
- ચરણ ધરમ ને ફરસવાદે, તજતું ગૃહજંભાગ. સં. ૨
- ચરણ ધરમને ફરસવાદે, તજતું ગૃહ જંભાલ. સં. ૨
- કોષાદિક પરિણતિ કરેદે, સહજ સ્વભાવની હાણ; સં.
- સમત્વ અમૃત પાનથીદે, કરશ્યું અનુભવ જ્ઞાન. સં. ૩
- માનવભવ લહી દોહીલોદે, આ લોકે મ ગમાય. સં.
- અનુમતિ ઘે તાતજીદે, જિન તે સફલો થાય. સં. ૪
- જિન મારગ સમજે નહીદે, તે જડ બૂલે ન્યાય. સં.
- પણ મારગ ભણ્યા પછીદે, ક્રિમ તું મારગ ભાય. સં. ૫
- તત્ત્વનજરશ્યું જ્ઞેયતાદે, અવર ન આપણો હોય. સં.
- કર્મવશે પરભવ જતાદે, થાએ સખાય ન દોષ. સં. ૬
- જડ અચેતન ઘણ સહીદે, માંસ રૂધિરમથી કાઢ. સં.
- તેહ ઉપરી મોહ કિશોદે, મોહે ધર્મ હણાય. સં. ૭
- તાત કહે જ્ઞાણ સાંભળોદે, એ સવી પીરનાં કામ. સં.
- તુમે સુકેમલ શુકમાલ ઊદે, તિલે તુમે રહો અમ પામ. સં. ૮
- વજ તુમ ક્રિમ વહયો સદાદે, માથે મેરૂનો ભાર. સં.
- કુંવર કહે શુર સહાયથીદે, નહિ મુજ બીક લગાર. સં. ૯
- લાલચ જે પરભવનીદે, દુર્લભપ્રાપ્તિ તાસ. સં.
- નિજ સ્વરૂપ દુર્લભ નહીદે, જેહ સદા નિજ પાસ. સં. ૧૦

અનુમતિ લહી નિજ તાતનીરે, આગ્રહ કરી અપાર. સં.
સંઘ ઘણો મન હરખીઓરે, ધન્ય એહનો અવતાર. સં. ૧૧

ઢાણ ૬ કૃતિ.

શુભ મુહૂર્ત શુભ દિવસે, ચારિત્ર રાજ્ય ચિત્ત વિકસેરે. ૧
ગડગડ ઝાંઝાં જશ નોળત વાજેરે,
જાણે મમતાકા દુઃખડારે, પરણાવું સમતા રૂડીરે. ગડગડ. ૨
તિહાં સજ્જન સંઘ મિલી આવે, 'સોહાસણુ નહવણુ કરાયેરે. ગ. ૩
પહીશયે આભરણુ જડીઆ, માનું સ્વર્ગમાંહી તે ઘડીઆરે. ગ. ૪
વાધા ઠસખી ધરે અંજે, લે લામણુડાં સહુ રંગેરે. ગ. ૫
કાને કુંડલ હાથે અંશુડી, હીચે હાર કરે શુણુ પુઠીરે. ગ. ૬
ખન્યો કદપતરૂ જિસો સોહે, ગજખંધ ચઢયો જન મોહેરે. ગ. ૭
સંઘ સઘસો આગળ ચાલે, ફરી ફરી કુંવર મુખ બાસેરે. ગ. ૮
સામેલા સોહે તાળ, શુખપાલ નોળત બહુ વાતરે. ગ. ૯
ધન ધન માતા જેણે જાયો, ધન ધન પિતા મુખદાયેરે. ગ. ૧૦
ભાઈ ભગની ધન્ય કુલવંશ, ઇમ લોક કરે પ્રશંસરે. ગ. ૧૧
મોહરાય છે મહા અરાતી, તુમે હોભે-તેહના ધાતીરે. ગ. ૧૨
તુમે રાગ દેખ પરિહરજો, તુમે સમતા રમણી વરજોરે. ગ. ૧૩
તુમે જ્ઞાન શ્રદ્ધા શુણે વાધો, તુમે નિર્મલ ચારિત્ર સાધોરે. ગ. ૧૪
તુમે બાહ્ય નરેટ ઉવેખી, ચાઓ શુભ સ્વભાવ ગવેખીરે. ગ. ૧૫
ઇત્યાદિક બહુ આશીષ, દીએ ઉત્તમ સંઘ જખીશરે. ગ. ૧૬
જિનશાસન ઉન્નતિ યાય, બંદીજન બહુ શુણુ ગાયરે. ગ. ૧૭
રાજનગર મધ્યે થઈ જાવે, પૂરવવન ખડે આવેરે. ગ. ૧૮
લક્ષા અભિગમ પંચ ધરંતો, ગુરૂચરણે નમે હરખંતોરે. ગ. ૧૯
ધર્મદાસ પિતા તિહાં બોલે, દેઉ પુત્ર એનું 'માયે ખોલેરે. ગ. ૨૦
એહને જિમ બહુ શુણુ થાયરે, તિણે પેરે કરજો ગુરૂચારે. ગ. ૨૧
પંચમુઠી લોચ કરી સાર, ચાએ જોહ તણ અણગારે. ગ. ૨૨
સર્વ વિરતિ કન્યા સારી, પરણાવે ગુરૂ મનોહારીરે. ગ. ૨૩
તિહાં જય જય શબ્દ સવાયા, બહુ ઉત્તમ ગીત ગવાયારે. ગ. ૨૪

રાજનગરને 'પરિસરે હોકે, આબ્યા જોટલે,
સંધ હરખ્યો આવે હોકે, સન્મુખ તેટલે;
ગીત વાજત્ર વાજે હોકે, પધરાવે રંગે,
પરભાવના કરતા હોકે, પૂના નવ અંગે.

૨

ઉત્તમ વસ્તિ ઇહકે, બેઠા મેઘ પેરે,
વરસે વયણાં હોકે, જિનનાં પેરે પેરે;
ભવિજન ચિત્તભૂમિ હોકે, શિતલ હોઈ અંતે,
અનંતાનુભંધી હોકે, તાપ ન રહે રતિ.

૩

તરવ પ્રતીતિ હોકે, બીજા ધ્યાનકરે,
સદાચાર અંકુસ હોકે, બાહિર નીસરે;
દેશ સરવંધી વિરતિ હોકે, મુંદર ફલ લાણું,
અનુક્રમે રસતા હોકે, કરમરહિતપણું.

૪

એમ ગુરુશબ્દે હોકે, રાજનગર માંહે,
ભવિજન પ્રણમે હોકે, નિત નિત ઉછાહે;
બહુ જન ઉચરીયા હોકે, બાર વિરતિ ભાવે,
શ્રાવક શ્રાવિકા હોકે, શુણ ગાવે.

૫

ઉપધાન વહીને હોકે, માલા પહેરતા,
પરમભાવના પુજા હોકે, શ્રદ્ધાએ કરતા;
ઇમ જિન સાશન હોકે, શોભે દેખાતા,
ઉપગાર ગુરુના હોકે, ચિત્તમાં ભાવતા.

૬

વૃદ્ધ ગુરુની આજ્ઞા હોકે, ગુરુ શીર વહે,
માંડવીની પોત્ર હોકે, ચોમાસું રહે;
ગુરુભાઈ ચેલા હોકે, વિનય ઘણો કરે,
શુણવંતા સુનિવર હોકે, ઉત્તમ પદ વરે.

૭

હાજી હ મી.

(હો મતવાયે સાબનાં—એ દેશી.)

વિદાર કરે ગુરુ રાજા, શ્રી ખિમાવિજય ગુરુ સાધો રે;
દક્ષિણ દીગે પાવન કરે, લક્ષણ લક્ષિત હાથો રે.

વિ. ૧

ગામ નગર પ્રભુ યાત્રા, કરતા બાપ ખંભાતો રે;
સુખસાગર પ્રભુ નિરખતાં, હરખે સાતે યાતો રે.

વિ. ૨

ધીબાં પણ જિનવર ઘણાં, તિહાં જગગુરુ દીશ રે;
પૂજા ભગતી બાઈએ ઘણું, ખંભાવતી લાગા મીઠા રે.

વિ. ૩

- કાંઈ તીવ્ર સેરતાં, આણંદ મને ન માયા દે;
જાંબુર નગરે જઈ, પદમુખ ગુણ ગયા દે. વિ. ૪
- સરસ્વતી મુનિમુક્ત નથી, મુક્ત પેરે સરસ્વતે દે;
સંધ સહ સન્મુખ તણ, ગાયત વચ્ચે ગાયે દે. વિ. ૫
- અતિ મેરે ગાયતરે, ઉપર પધારવે દે;
તવ મેરી કરે ગુંદણી, મેલીડે વધાવે દે. વિ. ૬
- કેરે પાસ ધરમ રહ્યો, કરે ગુરમ કંઈ અપ્યાયો દે;
અંધ તણી અનુમતે રહ્યો, સંવત આમીએ ચોમાસું દે. વિ. ૭
- પર્વ પશુસહ ગાંધીયા, ગુરુ જામે મધુરી વણી દે;
જામર પગલે સવિજ્ઞા, મુખે જલચક્ર ધણી દે. વિ. ૮
- નવ વખાણુ કુંભે કુલપના, બિજવર પૂજા વિન્યાવે દે;
સ્વામી ભક્તિ પ્રભાવના, ગુરુને જલ દયા દીશે ગાયે દે. વિ. ૯
- મુરત સંધ ગાંધી ઘણે, કહે બીજે કરે ચોમાસું દે;
ગુરુ કહે મુનિ મારગ નહીં, તિણે અમે વિહાર કરેશુ દે. વિ. ૧૦
- મત પચણુ કયાં ઘણાં, વહી કુલપના બહુ કાંડે દે.
માણેકાંદ અમલ ઘણી, રહ્યો વાંઘીમાં જિન ગાંડે દે. વિ. ૧૧
- સ્વામી વહેલ પધારજે, અમ ઉપર કરી સુપચાયે દે;
ચાલક મેક તણી પેરે, તુમ વિરહો છે કુખડાયો દે. વિ. ૧૨
- કુલપત મરીજનિવાજ છે, તુમે સેવક મનમુખ ભેયો દે;
બેઠવર કિરણ કરી, મુખી મુરત પાવન કરજો દે. વિ. ૧૩
- કંઈ પેરે અરજ ઘણી કરી, પછા વગનાં કુખ પાવે દે;
અમ નમરપુર વિચરના, ગુરુ જાંબુર ગાયે દે. વિ. ૧૪
- એક ચોમાસું દહાં કરે, એમ અવક કરે અરણ્યો દે;
ગુરુએ પશુ મની વિનિ, તવ પામે બહુ કહાંચો દે. વિ. ૧૫

કહાં

- શ્રી ખીનવિજય ગુરુ કહણી, શ્રી જિનવિજય પન્થામ;
રાજનગર પધારીજ, સંધની પુત્રી ગાય. ૧
- હવે ગુરુજને વિનિ, હવે સંધ મનુદાય;
રાજનગર પધારીએ, તુમ વિરહો ન ખમાય. ૨

દાળ ૧૦ મી.

(મધુકરના રથ.)

જ'બૂસરથી વિચરતાં, પવિત્ર કરે પુર ગામ હો; મુંદર.
 ધર્મ મુધારસ વરસતાં, દીપાવે જિન ધર્મ હો. સું. ૧
 મિથ્યા ભરમ નિવારતા, દેઈ સમકીત દાન હો; સું.
 મોહ તિમિર વારતા, આપી નિર્મલ જ્ઞાન હો. સું. ૨
 રાજનગરમે પરિસરે, આવે ગુરૂજી ભમ હો; સું.
 શ્રી જિનવિજય ગણી તદા, સાહમા આવે તામ હો. સું. ૩
 સંઘ સકલ મિત્રી મહોછવે, પધરાવ્યા ગુરૂરાય હો; સું.
 ગુહલી ગાઈ આવીકા, હૃદયે હરખ ન માય હો. સું. ૪
 જ્ઞાન ભગતિ મનમાં ધરી, પહીરે માલ વહી ઉપધાન હો; સું.
 પોસા બાર મત તણા, વહે આવકે આવિકા બાણ હો. સું. ૫
 કઠિન કરમના લોગથી, થયો પથરીનો ગુરૂ રોગ હો; સું.
 ગજમુકમાલ પ્રમુખ યુનિ, સંભારે શુભ યોગ હો. સું. ૬
 વેદના અતિ અહીયાસતાં, નિજ 'ચરમ અવસ્થા બાણી હો; સું.
 શ્રી જિનવિજય ગણી પ્રત્યે, કહે પાળજ્યો સંઘ સંતાન હો. સું. ૭
 સંવત સંતર ખાસીએ, શ્રી ખીમાવિજય પન્થાસ હો; સું.
 આસો મુદી એકાદશી લહે, મુર પદવી મુખવાસ હો. સું. ૮

હુદા.

ગુણનિધાન ગુરૂજી હવે, દીપાવે ગુરૂ પાટ;
 જિન શાસન ઉન્નત કરે, રોપે ધર્મના પાટ. ૧

દાલ ૧૧ મી.

શ્રી જિનવિજય પન્થાસજીરે, મહીઅલ કરે વિહાર;
 ભવિક ઉપગારીયારે,
 ભાવનગર જિન લેટીયારે, ઘોષે ચોમાસું સાર.
 મુસયમ ધારીયારે. ૨
 સિદ્ધાયત્ર યાત્રા કરીરે, રાંખેસર ગુરૂ બાય; ભવિક.
 અનુક્રમે પાટણ અવીયારે, તિહાં વંદે પ્રભુ પાય. સું. ૩

સંઘ સદન આગુમરે, થાગા કરે અતિ ચંગ; ભ.	
શીરોદી સાદી બગારે, રાણકપુર મન રંગ.	મુ. ૪
ધાણેરે વહી વીરજરે, શાસનનયક દેવ; ભ.	
શ્રી નડુલાઈ યાદવોરે, નેત્રી નમે નિન્ધમેવ.	મુ. ૫
ચામામું પલુ નિહાં કરેરે, સંઘને હર્ષ અપાર. ભ.	
નાડુલ જઈ જિનવર નમેએ, પદ્ય પ્રમુ મુખકર.	મુ. ૬
વરકણે શ્રી પાસજરે, વંદે મન ઉદાસ; ભ.	
દત્તારિક તીરથ નમીએ, પાટણ કરે ચામાસ.	મુ. ૭
સંઘ સમેન સંખેસરે એ, ભેટે પાસ દીધર; ભ.	
નવાનગર જિન ભેટતારે, માને ધન્ય અવતાર.	મુ. ૮
ગિરનારે શ્રી નેમિજરે, ત્રણ દુઝા કલ્યાણ. ભ.	
મિદાચલ આધુ ધણારે, ખામ્યા અવિચલ દાણ.	મુ. ૯
તીરથ ભેટાં ભાવરમુરે, ભાવનગર મુનિરાજ. ભ.	
શ્રીખવજીવંદ જુહારીધારે, સાર્યા આતમ કાજ.	મુ. ૧૦
રાવનગરથી ત્રણ જણારે, આવે દીક્ષા હેત. ભ.	
ગુભ દિવસે મત આરે એ, શિક્ષા બહુ ગુરૂ હેત.	મુ. ૧૧
ચામામું તીહાં આવવી એ, આબ્યા અમદાવાદ. ભ.	
સંઘ નમી કહે તુંમે કયોરે, અમ ઉપર 'પરસાદ. મુ. ૧૨	

કુદા

હરખ્યા બેદર બેઠી, ભાવિશ્યાહ ભાદિયંદ;	
કુશલશ્યાહ પટઆતિશ, સકલચંદ રૂપચંદ.	૧
પાનાચંદ રૂપચંદ વહી, સંઘ મુખ્ય નાનચંદ;	
સામલદાસ ધનરાજશ્યાહ, કસ્તુર માલીકચંદ.	૨
વિલયચંદ બેઠા ભલા, હીરાશ્યાહ દીપચંદ;	
ઉત્તમ જન જલ વાહ્યા, જેમ કરે ખેમચંદ.	૩
ઈમ બહુ આવકે આવિશ, ગુરૂભગતા મુનિનીત;	
ગુરૂ વયણાં બહુ સાંભલે, સેવા કરે મુક્ષવિત.	૪

દાન ૧૨ મી.

(બહુ બધા ઉ સોડરી રાજ - રેણી.)

જિન વાણી નિત્ય વરસતારે લાલ, ગાળે હમ જલધાર;
મનોહારીરે.

તૃપ્તા તાપ સમાવતારે લાલ, કરતા જન ઉપગાર.

મુખકારીરે, રાજનગર માહે રાજતારે લાલ.

વીર ફીખવ સંભવજિનારે લાલ, શિતલ શાંતી હલકંદ. મ.

જમ વણલ પ્રભુ પાસહરે લાલ, ચિંતામળી મુખકંદ. મુ.

ધર્મીદીક હનવર ઘણારે લાલ, પ્રજામે ભગતી ઉદાર. મ.

જ્ઞાન દિશાએ નિરમલોરે લાલ, કરતા મમકીત સાર. મુ.

વડવખતી વેરાગીઆરે લાલ, સોભાગી સીરદાર. મ.

ભદ્રક ગીતારથ ભજારે લાલ, ઉત્તમ જન આધાર. મુ.

ગોયમ સોયમ મુનિવસરે લાલ, જંજૂ પ્રમુખ મુનીશ. મ.

શુરમુદ્રા રેખી જનોરે લાલ, મંભારે તે નીશદીશ. મુ.

સ્તુમતીવિજય સુમતિ ધરેરે લાલ, તિમ વિનિત શુર ભાઈ. મ.

શ્રી જિન શુરભાઈ ભણીરે લાલ, હુવા અતિ મુખદાઈ. મુ.

શ્રી જિનવિજય પન્થાસનીરે લાલ, નિરૂપમ નવેનિધાન. મ.

શિખ્ય હુવા શુભલસણુરે લાલ, રાજા અવસર ભણુ. મુ.

વિનયવંત વડા હુવારે લાલ, જિનશાસન બહુમાન. મ.

કરતા હાઈડે હેતરકુરે લાલ, દીપે દીપ સમાન. મુ.

પ્રીતિ ધરે શુભવંતરકુરે લાલ, ઉત્તમ ધર્મે પ્રેમાવે શાલ. મ.

જિન શાસન ઉદ્યોતથીરે લાલ, યાએ ચિત્ત ખુશાલ. મુ.

ઉત્તમ પદવી ધારતારે લાલ, ઉત્તમ કીરતી બસ. મ.

ઉત્તમ મહિમા જેહનોરે લાલ, ઉત્તમ મુખ આવાસ. મુ. ૧૦

દુહા.

ચોમાસાં રાજનગરમાં, શુરહાએ કીધાં સાર;

ભવિક જનના સંશય ભાંજતા, સજ્જન મુખ દાતાર. ૧

દાન ૧૩ મી.

પ્રેમપુર ચોમાસું કરીને, વિહાર કરે મુનિસયલ,

ગામ નગર પાવન કરતાં, વડોદરે શુરસયલ;

ધન્ય ધન્ય એ શુર જગે જયકારી.

પગમાં આ પ્રજાથી વિગણી, અનુક્રમે સુગન્ધ માંડીછું;
 મધ વાકેલ મુજબન ગુરને, વરે અધિક દેહાદૃષ્ટ ૫. ૨
 અન્ય મુધાદી શુભ જન્મવાની, ગીતાન્ય મુજબાદીછું.
 જાતી આધારજી બહુ, આદરમાન રીતે મન આપીછું. ૫. ૩
 આજેપુર મારે, દિન કેના, મને મધ મુજબાદૃષ્ટ;
 નંદીમર જાણે મરોપાન, મિથિ બહુ મદાવૃષ્ટ. ૫. ૪
 જિનશામન દેવેન મધે જે, તે મુખ નવિ દેવેવધૃષ્ટ,
 સુરન મંદન પાસમુખ છન, નિરખીતદરખાન યાવૃષ્ટ. ૫. ૫
 મધવ મહીન ગુર ગંધારે, વરે વીર દેવદૃષ્ટ,
 આમોદ જામુમરમાં જિનવર, પ્રજાને પરમાવૃષ્ટ ૫. ૬
 નિદાંથી પાદના નયર પધારીયા, શુભ દિવને શુભ વારૃષ્ટ;
 વામુપૂજ્ય જિનશાજ નમંતા, રંગે દરખ અપારૃષ્ટ ૫. ૭
 હાલ ૧૪ મી. શાહસાની.

મધેગી ગુર મધમામું રહારે, નયને દરખ અપાર;
 જિમ 'મધપણના જનને ઉપરે' રે, પામી તરે 'સદશાર.
 હું બલીહારી રે, બહુ ગુર તળી રે ૧
 સંધ કદજથી વાંધે ગુર બહારે, બનવનિસૂચ વખાણ,
 પૂજે ગાનમ નામ બદામરુ' રે, યાવક દેવ મુજબ ૬. ૨
 સતજન ગીતાન્ય જન વાકેહારે, કરના ભવિ ઉપમાન;
 વધજ મુધારસ વરને વીરનાં રે, જિમ પુરે જલધાર. ૬. ૩
 દિનદી દિનદી કિરણ રે, બરવિશ્વારથી રે, યાપે જન ઉદોન;
 તિમ ગુર જાની રે વચન પ્રગથાથી રે, પ્રગટે સમકીત જ્યોત. ૬. ૪
 આવધાર મતધારક મદારે, જાનીકૃત ગુજ બહુ;
 નિત્ય પ્રત્યે જે ગુર 'નિધિ પાછલી રે, કરના નવ પદ ધ્યાન ૬. ૫
 આઠ દીવસ પીરથી કાયકું રે, પજુ ગુર જાનમાં લીન.
 સાવધાન યજ્ઞે રવાની સાંભળે રે, આરાધન પતાશા પદન. ૬. ૬
 નંદનિધિ સુનિ ચંદ સંવહરે રે, ગુદી દસમી મુજવાર;
 યાવણુ માસે સાવધાનપણે રે, યથા દેવાંજલ સાર. ૬. ૭
 ગુરવિરહે હૃદયમાં ઉપનું રે, હુખ લેહનું નહી માન;
 સંધ સકલ નયણુ આંખું ભરે રે, બહુ ગુર નિર્વાણ. ૬. ૮

૧ મધમિ-એ ન્યાં કંઈ કહે નહિ તેવી જાણે. ૨ અ.ભો. ૩ રહે.

યુગ કદીને કદીને બેઠાવશું રે, કુળ કદીયે મુજ ધિ'વ;
 કુઠારે કદી કુળ બેઠાવશેરે, કુળ દેશે દિનકિન્ન. ટું. ૬
 ટું અતાનીરે જિમ નિમ પુછતો રે, બેઠું ન વચન મંજીત;
 ઉતાર દેનારે ભેદી તુમને દિન કરીરે, મમજાવી મુજ બાત. ટું. ૧૦
 બાતકની પેરે પુછીય કેને રે, જાણ વિચાર અને,
 મુજ મન મંથાવ હવે કુળ બાજ્યે રે, તુમ વિનુ પરીને વિષે. ટું. ૧૧
 પાત વિના જિમ પાણી નવિ રહે રે, જાત વિના જંમ મછ અનિ;
 માના વિના જિમ બાતક નિમ મુને રે, તુમ વિના નવિ રહેવાન ટું. ૧૨
 તુમ વિના દેશના કુળ મંજાવશ્યે રે, કુળ કગે: ઉપા. ૨.
 ઉપાગી તુમ સરીખા કુળ દોરો રે, કુળ રેરે, લગમા. ટું. ૧૩

કુદા. સોરઠા.

વરમ મત્તર શૂદવાસ, ત્રીયા વરમ લીડાપદ્ય.
 મતી સહાસીસ ખામ, જિનવિજય મળીં લખીન. ૧
 અરમભાત જળ સાંભરથો, શાવકે ગુરુ નિર્વાણ.
 પસક પડ્યો તવ આસકો, અધુણલે રહે પ્રાણ. ૨

હાલ ૧૫ મી.

(ગુરુના)

શાવક દોડી આવીયારે, પ્રભુમે ગુરુના પાપ,
 ગુણકર સાંભરે રે,
 કેમર અંદન ઘસી ઘણું રે, ચરચે સ્વામીકાવ. ગુ. ૧
 સનવિસનબાઈ પ્રેમજી રે, લાલકાસ જગભાત; ગુ.
 કાનજી મીઠાની ભેડલી રે, ધરમ વિષે ઉજમાલ. ગુ. ૨
 કપુર નાનાબાઈ બાઈશા રે, આલેક શાંતિકાસ; ગુ.
 માના નાના લખનારે, કુંવર ઉત્તમદાસ. ગુ. ૩
 ઇત્યાદિક શાવક મલીરે, પુજે ગુરુ નવ અંગ; ગુ.
 પીડ ઉપર બેસારીને રે, યાત્રા ચરમ કરે ચંગ. ગુ. ૪
 માંડવી જરકસમથી રચી રે, પધરાવી ગુરુદેહ; ગુ.
 શાવક બહુ બહુમાનરયું રે, ખંધ વહે ધરી નેહ. ગુ. ૫
 પઈસા બદામો ઉછાલતાં રે, જય જય શબ્દ કરંત; ગુ.
 અખીર ગુલાલ ઉઘાડતાં રે, વાજાંજ બહુ વાજંત. ગુ. ૬

શ્રી ઉત્તમવિજયજી નિર્વાણ રાસ.

પ્રન્યાસ શ્રી ઉત્તમવિજયજી ગુહ્યો નમઃ

૬૯૧.

મસ્તાવ.

- વનજ વદન લાગેશ્વરી, પુસ્તક દાહીલ પાંચુ;
સમરૂં સાચી સરસતી, કરવા ગુરૂ નિર્વાણ. ૧
- માતા પિતા બાંધવ ગુરૂ, ગુરૂ ભવસમુદ્ર જહાજ;
પશુ ટાળી પડિત કરે, જે શ્રી ગુરૂ મહારાજ. ૨
- ગુરૂ ગુણ ગાતાં શિષ્યને, હોવે વિનયપ્રકાશ;
વિનયયુક્ત શિષ્યજ લહે, મોક્ષપુરી આવાસ. ૩
- વીર પરંપર આવીઓ, શ્રી વિજયસીંહ સૂરીશ;
તસ અંતેવાસી ઘરો, સત્યવિજય મુજગીશ. ૪
- તાસ કેપૂરવિજય કવિ, ક્ષમાવિજય તસ શીખ;
જિનવિજય જગમાં જયો, પ્રતપો કોડીવરીસ. ૫
- અંતેવાસી તેહના, વિદ્યા સિદ્ધ સમાન;
શાસ્ત્રાભ્યાસી જે સદા, બહુ શિષ્ય જ સંતાન. ૬
- જસ દીરતી બહુ વિસ્તરી, મહીમ'ડલ વિખ્યાત;
તે ગુરૂ ઉત્તમવિજયનો, કહું ઉત્તમ અવદાત. ૭
- હાલ ૧ લી.

(કાઈ થો પવેત પૂંપલોરે.—એ દશી.)

મામ, નામ, માતપિતા.

- દેશ સર્વેમાં દીપતોરે લોલ, ગુર્જર દેશ ઉતંગરે. સોભાગી.
જેહ દેશમાં મંગાવતીરે લોલ, પત્તન ને રાજ દ્રંગરે. સો. ૧
- રાજમહ સમરાજપુરે લોલ, રાજનગર અદ્ભૂતરે. સો.
જિન પ્રાસાદ જિહાં ઘણુંરે લોલ, બહુ શાવક સંયુતરે. સો. ૨
- સામલા પોલમાં શોભતારે લોલ, શ્રી સામલ પ્રભુ પાસરે. સો.
લાલચંદ નામે વસેરે લોલ, તેહ દેવલને પાસરે. સોભાગી. સો. ૩
- માધીક નામે અંગનારે લોલ, તેહને સુંદર વાનરે સોભાગી;
પુત્ર નહિ કેઇ તેહનેરે લોલ, રાત દીવસ તમ ધ્યાનરે. સો. ૪

દર્શન પાંખી ચિત્તરી, કરતા એહનું નાણુ.	લ. હ.	૧
ખંડ પુદ્ગલ તિમ વળી, નિગોદછત્રીસી જેહ.	લ.	
વળી અતિચારપચાસીકા, નિજ અલિધા પેરે તેહ.	લ. હ.	૨
વૃત્તિ સહિત વાંચે સર્વે, તે ગુરૂને ઉપગાર.	લ.	
ભંગભલ બહુ મુખ લણે, રહસ્ય તે આગમ અપાર.	લ. હ.	૩
સમભંગીનય સાત જે, વળી નિશ્ચેપની વાત.	લ.	
તિન ભંગીપણે ઝહે, કેતાં કહું અવદાત.	લ. હ.	૪
ઇમ કરતાં હવે અન્યદા, ગુરૂજી કરે વિહાર.	લ.	
સુરત બંદર આવિયા, સાથે તેહ કુમાર.	લ. હ.	૫
શબ્દશાસ્ત્ર તે શેહેરમાં, લખિયા યત્ન અપાર.	લ.	
ઉત્તમ ગુરૂ પદ પદની, સેવા કરે શ્રીકાર.	લ. હ.	૧૦

કહા.

પાટણ શહેરના વાણિયા, કચરા કીકા નામ;		૧
આવી સુરતમાં રહ્યા, સુંદર જેહનું ધામ.		
પુન્ય પ્રાકૃત ભેરો થયો, લહી શેત્રાંતર યોગ;		૨
મન ચીતિ સફલો કરૂં, લક્ષ્મીને સંયોગ.		
આવી ગુરૂને વિનવે, કરચું તીરથ ભાત;		
પઠિત પુરૂષ ભે કોઈ હીયો, તો હોય સફલી વાત.		૩
ગુરૂ પણ તેહ કુમારને, ભણી ચતુર મુનાણ;		
તસ અગ્રહથી આપીયો, લશણ રૂપ નિધાન.		૪
કચરાશાહ હરખીત થયા, લગન ભેઈ અતિ સાર;		
સમેતશિખર ભવા લણી, સરવે થયા તૈયાર.		૫

કાલે ૩ છ.

હરિયા મત લાગ્યો—મે દેશી.

તીર્થયાત્રા.

ખેડા તિહાંથી ભહજમાંરે, અનુક્રમે ગયા કહીકોટરે;		
તીરથ મન વાહાણાં દરી.		
દરશણ તિહાં પાસનારે, દીધી મોહને ચોટરે.	તી.	
મગરૂદાવાદ પ્રમુખ ઘણારે, જૈન દેવલમાં કામરે.	તી.	
અનુક્રમે પહોત્યા શિખરજી, ઉતર્યા તલહટ્ટીએ તામરે.	તી.	

પ્રવાસ.

ઇમ અનુક્રમે યાત્રા કરી, પાછા વળતાં તેડ;
 બહુ તીરથની ભૂમિકા, હરસે ધરી રનેડ.
 રાજગૃહ ચંપા બત્તી, માલવ દત્તીકુંડ;
 રીઠા ભગવની ભાખીઉં, ઉખોલકના કુંડ.
 પાવસોરી પુરી ભટ્ટ, મયુગં કારી ભવ;
 લોકભાષાએ તિહાંકણે, દર્યનવાદ દ્વાય.
 તિમ વળી આગ્રા શહેરમાં, દુંડક માથે વાદ;
 પટણે દિગપટરુગ વળી, કરતાં લલો જયવાદ.
 આબ્યા મેરતા શહેરમાં, ઉતર્ધા શાહની પાલ;
 તિહાં જિન પરીમાં વંદતાં, બેડી એલા એલ.

કાળ ૪ થી.

* નિમિષર ચલાવી. — એ રશ.

અનુક્રમે આબ્યા તિહાંધડીરે, પાટણ શહેર મોઝારરે; ચતુર નર.
 કચરોશા હરખે ઘણુરે લોલ, આણુદ અંગ અપારરે. ય.
 પુન્યવંત ઇમ બનીએરે લોલ.
 રણુ આપુ' શીર સર્વેરે લોલ, ગયા મુરત હવે શહેરરે. ય.
 કુંવર પ્રભુ લેઈ આવીયારે લોલ, રાધનપુર બત્તી પરરે. ય. પુ.
 ઉછવ મહોછવરુગ તિહાંરે લોલ, પધરાબ્યા જિનરાય રે. ય.
 અનુક્રમે તિહાંધી મુરત ગયારે લોલ, છુહણીપુર હવે ભયરે. ય. પુ.
 માંગીતુંગી વિથમાં જઇરે લોલ, કરી અંતરીક્ષની ભત્રરે; ય.
 મુગતાગીરી *મગસી ભત્તારે લોલ, ઉખેણી માંહે આવંતરે. ય. પુ.
 તિહાં પ્રભુ પાસ નમી કરીરે લોલ, આબ્યા નૌરંગાબાદરે; ય.
 મેમચંદરુગ તિહાં કથોરે લોલ, દુંડકનો ભલો વાદરે. ય. પુ.
 તિહાં જસવાદ લહી કરીરે લોલ, મલકાપુર કરી ભત્રરે. ય.
 છુહણપુરમાં આવીયારે લોલ, સાધર્મિક સંઘાતરે. ય. પુ.
 કરતુરશાહને ઘરેરે લોલ, દેઈ અદર બહુ માનરે. ય.
 રાખ્યા નિજ ઘર હરખરુરે લોલ, સાંભલે નિત્ય વ્યાખ્યાનરે. ય. પુ.

- હિમચંદ્ર તિહાં ભચરે લોહ, દહર તપ કરનારે. ય.
 ૧ ચત દિવસ બેઠા રહેરે લોહ, નિઃસ્પૃહતા ગુણ સારે. ય. ૫.
 સાંભલતાં તસ દેશનારે લોહ, ઉપનો મન વેરાચરે. ય.
 ૨ હો કરબેડી કહેરે લોહ, સાંભળો ગુરુ જડભાચરે. ય. ૫. ૬
 રીક્ષા લેડ ગુરુ યદારે લોહ, વાવડું તપ ગોધુંમરે. ય.
 ૩ એક કરીને આખડીરે લોહ, ટાલચ મોહની ધૂંમરે. ય. ૫. ૧૦
 તપ સહુ સપ કરે વિનતિરે લોહ, લ્યો રીક્ષા એહું પાસરે. ય.
 તેહ વચન સુંધીને કરેરે લોહ, પરખ્યા પ્રતીતની તાસરે. ય. ૫. ૧૨
 પરીક્ષા કરતાં બહીએરે લોહ, મદામાં કાંચ ફેરે. ય.
 જિન પૂજા અનુમોદવારે લોહ, ન કરે તે કોઈ પેરે. ય. ૫. ૧૨
 ઉત્તર વાચ્યો સંધનેરે લોહ, ૪૬પણું છે માતરે. ય.
 તસ આણું વિતું કિમ સરેરે લોહ, તિલે ભારખું ગુજરાતરે. ય. ૫. ૧૩
 ૬ એ અવસર દેશુરશારે લોહ, દેવાંગત થયા તામરે. ય.
 ચોહત ગોઠુલદાસહરે લોહ, કુંવર આબ્યા નિજ ધામરે. ય. ૫. ૧૪
 બહુ સાધર્મીક એડીએરે લોહ, ધર્મે ઉત્તમ છવરે. ય.
 પ્રભુપદ પદ સેવે સદારે લોહ, આંણી ચાગ અતીવરે. ય. ૫. ૧૫
 ૭ હા.
- હવે તે કુંવરને સહુ, કહે ચોહલ તામ;
 ૧ જિહાંથી અનુક્રમ આવીઆ, મુરત ચહેરશું હામ.
 વિશેષાવસ્યક તિહાં, વાંચ્યો મથે મહંત;
 ૨ આબ્યા અમદાવાદમાં, બહુ આદર જસવંત.
 તિહાં શ્રી યોગવિમલગણી, તિહાં જિનવિજય પન્થાસ;
 ૩ વાંદી ચિત્તમાં હરખીયા, આવે માતા પાસ.
 ચો અનુમત રીક્ષા લીડ, તપ બેડે નિજ માત;
 ૪ જિહાં લગે છર્ણુ દું ત્યાં લગે, ન કરો મગની વાન.
 માન કરી રહ્યા ચોહલ, બહીતસ ઉપગાર;
 ૫ ઉત્તમ બહે માગને, તીર્થપરે નિરધાર.
 શ્રી જિનવિજય ગુરુમુખે, મુલે નિત્યે બ્યાખ્યાન;
 ૬ મોતા વજના સમ મિલે, મિલે તે વાનોવાન.

પ્રવાસ.

ઇમ અનુક્રમે યાત્રા કરી, પાછા વળતાં તેહ;	
બહુ તીરથની ભૂમિકા, ફરસે ધરી ર્નેહ.	૩
રાજગૃહ ચંપા લલી, માહણ દાત્રીકુંડ;	
દીઠા લગવતી લાખીઉં, ઉચ્છેદકના કુંડ.	૪
પાવાસોરી પુરી લહું, મથુરાં કાશી બય;	
લોકભાષાએ તિહાંકણે, દર્શનવાદ કહાય.	૫
તિમ વળી આશા શહેરમાં, હુંડક સાથે વાદ;	
પટણે દિગપટશ્યું વળી, કરતાં લલ્લો જસવાદ.	૬
આબ્યા મેડતા શહેરમાં, ઉતર્યા શાહની પોલ;	
તિહાં જિન ખડીમાં વંદતાં, બેઠી ઓલા ઓલ.	૭

ઢાળ ૪ થી.

‘જેગીસર થવાની.’—મે રજા.

અનુક્રમે આબ્યા તિહાંધકીરે, પાટણ શહેર મોઝારે; ચતુર નર.	
કચરોશા હરખે ધણુરે લોલ, અણ્ણંદ અંગ અપારે.	અ. ૧
પુન્યવંત ઇમ જાનીએરે લોલ.	
રણુ આપું શીર સર્વેરે લોલ, ગયા મુરત હવે શહેરરે.	અ. ૨
કુંવર પ્રભુ લેઈ આવીયારે લોલ, રાધનપુર લલી પેરરે.	અ. પુ. ૨
ઉછવ મહોછવશ્યું તિહાંરે લોલ, પધરાબ્યા જિનરાય રી.	અ. ૩
અનુક્રમે તિહાંધી મુરત ગયારે લોલ, છુહણીપુર હવે જાયરે.	અ. પુ. ૩
માંગીતુગી વિચમાં જઈરે લોલ, કરી અંતરીક્ષની જાત્રરે;	અ. ૪
મુગતાગીરી મગસી લલારે લોલ, ઉજેણી માંહે આવંતરે.	અ. પુ. ૪
તિહાં પ્રભુ પાસ નમી કરીરે લોલ, આબ્યા નૌરંગખાદરે;	અ. ૫
મેમચંદરશ્યું તિહાં કયોરે લોલ, હુંડકનો લલો વાદરે.	અ. પુ. ૫
તિહાં જસવાદ લહી કરીરે લોલ, મલકાપુર કરી જાત્રરે.	અ. ૬
છુહણપુરમાં આવીયારે લોલ, સાધર્મિક સંઘાતરે.	અ. પુ. ૬
કરતુરશાજીને ઘરેરે લોલ, દેઈ આદર બહુ માનરે.	અ. ૭
રાખ્યા નિજ ઘર હરખશ્યુરેલોલ, સાંભલે નિત્ય બ્યાખ્યાનરે.	અ. પુ. ૭

૧ કાણુ-કરગ. ૨ મનીષ.

કિમચંદ્ર નિહાં ભગદે લોહ, ફક્ત નપ કરનારે.	ચ.
ચત દિવસ બેઠા રહેરે લોહ, નિરપૃથગ ગુણ આરે.	ચ. પુ. ૮
સાંભળ્યાં તમ રેશનરે લોહ, ઉપનો મન વેગ્યરે.	ચ.
હી કરએડી કહેરે લોહ, સાંભળો ગુરુ બદાગ્યરે.	ચ. પુ. ૯
દીક્ષા લેઈ ગુરુ મધરે લોહ, વાવડું તર ગાધૂમરે.	ચ.
એક ફરીને આખડીરે લોહ, ટાલવા મોહની ધૂમરે.	ચ. પુ. ૧૦
તવ સદુ મધ કરે વિનતિરે લોહ, દ્યો દીક્ષા એટું પામરે.	ચ.
તેક વચન મુઠ્ઠીને કરેરે લોહ, પરખ્યા પ્રતીનની તામરે.	ચ. પુ. ૧૨
પરીક્ષા કરતાં જાણીઓરે લોહ, શ્રદ્ધામાં કાંચ ફરેરે.	ચ.
જિન પૂજા અનુમોદવારે લોહ, ન કરે તે કોઈ પેરેરે.	ચ. પુ. ૧૨
ઉત્તર વાંચો સંધનેરે લોહ, વૃદ્ધપાત્રું છે માતરે.	ચ.
તમ આજ્ઞાં વિનું કિમ કરેરે લોહ, તિલે જાણું ગુજરાતરે.	ચ. પુ. ૧૩
ઇલે અવસર ફલુરવારે લોહ, દેવાંગત થયા તામરે.	ચ.
ચોદસ ગોઠુલદાસણરે લોહ, કુંવર આબ્યા નિજ પામરે.	ચ. પુ. ૧૪
બહુ સાધર્મીઃ એડીઓરે લોહ, ધર્મે ઉત્તમ ભરેરે.	ચ.
મણપદ પદ સેવે સદારે લોહ, જાણી ગમ જાણીવરે.	ચ. પુ. ૧૫

કુહા.

હવે તે કુંવરને સદુ, કહે ચોદણ તામ;	
જિહાંથી અનુક્રમ આવીજા, મુરત શહેરગું કામ.	૧
વિશેષાવસ્થક નિહાં, વાંચો મધ મહેલ;	
આબ્યા અમદવાદમાં, બહુ આદર જલવંત.	૨
નિહાં શી યોગવિમલગણી, તિહાં જિનવિજય પન્થામ;	
વાંધી ચિત્તમાં ફરખીયા, જાણે આગ પાસ.	૩
એ અનુમત દીક્ષા લીડ, તવ બેઠે નિજ માત;	
જિહાં હમે ભવું દુ' ત્યાં હમે, ન કરો મનની જાત.	૪
મન ફરી રહ્યો ચોદણ, જાણીનસ ઉપચાન;	
ઉત્તમ જાણે માનને, લીડપરે નિરધાર.	૫
શી જિનવિજય ગુરુમુખે, સુખે નિત્યે વ્યાખ્યાન;	
સોન વખા સમ મિકે, મિકે તે જાણેવાન.	૬

આયુષ્યે માતા હવે, પોહતાં જળ પરલોક;
મૃતકાર્ય તેહનાં કરી, અનુક્રમે વારે શોક.

હાલ ૫ મી.

જવલ લલા છે સોરઠીરે—એ દેશ.

દીક્ષા.

શોક નિવારી શેઠજીરે, હવે કરે મત કેરી વાતરે. સોભાગી

રૂપે જીત્યો મોહ સુખતરે, સો.

જગમાંહે કીરતી વિખ્યાતરે. સો. જેહનાં નિર્મલ અવદાતરે. સો. ૧

જ્યજ્ય ભણે નરનારીરે, ઘુસા પારેખની પોલમાંરે લોલ;

એક પાનાચંદ મલુકરે, સો. તે તો બોલવામાં નહીં ^૧મૂકરે. સો.

શેઠજીના રાગી મલુકરે, સો. એહ વાત સુણી અચુકરે. સો. જ. ૨

નવી લેખાઈ દીખડીરે, સો. તે શેઠજીને કહે ધમરે. સો.

મુજ આણુ વિના કહો કીમરે, સો. દેશે દીક્ષા કુંજુ ધરી પ્રેમરે. સો.

તેહને દેઉ શિક્ષા એ નેમરે. સો. ૩

ભદ્રકલાવી તેહનેરે સમજાવે તે શેઠરે, સો.

તુમે સજ્જન ^૨અમચા ^૩નેઠરે, સો. તુમથી સહુએ ખીલ ઉઠરે, સો.

તિણે આજ્ઞા દો ભક્તી પેઠરે. સો. જ. ૪

તેહને આણી લહી કરીરે, તેડાબ્યો ભેસી ભાંજુરે. સો.

પૂછે તેહને તે ઠાણુરે, સો. કેને પાસે દીક્ષા મંડાણુરે. સો.

કરીએ તે કહો ધરી નાંજુરે. સો. જ. ૫

ભેસ ભેધ ભેસી બોલીઓરે, માહરા લગનમાં આવે એહરે. સો.

જિનવિજયજી પન્યાસ જેહરે, સો. તિહાં દીક્ષાનો ધરો નેહરે. સો.

થાશે દિશ દિશ ઉઠય અછેહરે. સો. જ. ૬

સંધ સહુ મન હરખીઓરે, એહ વાત સુણી શુભ રીતેરે. મો.

શેઠજી સરીખા મુવિનીતરે. સો. થાશે જેહના શિષ્ય વદીનરે. સો.

ગુરુ ચેલાની ભેડ અતિ દીઠરે. સો. જ. ૭

મુદી વૈશાખ છઠે દિનેરે, દીધું લગન તે અતિ મુપસત્થરે. મો.

દીધો તેહને બહુલો અત્થરે, સો. વિસ્તરજ્યો ભેસી તત્થરે. સો.

માંડયો ઉઠવ જત્યરે. સો. જ. ૮

ઘર ઘર દેવે વારણાં રે દોલ, હાથગરજાનો નદી પારરે. સો.
 પ્રાર્થના કરે દોલ તે વારરે, સો. દોઝી દોલ ખરવે ઉદારરે. મો.
 જિનચાસન ઉત્તતિ સારરે. સો. જ. ૯
 વરણેટ નિન નિન ચરેરે, દોઝ દિન ઘેડે અસવરરે. મો.
 દોઝ દિન ગજવર સોઝરરે, સો. મિલે લોગના વૃંદ હભરરે. સો.
 મનુ' અગ્યો દર અવતારરે. સો. જ. ૧૦
 દોલ પ્રથમ નિહાં કરેરે, ધન ધન એકનો અવતારરે. સો.
 ઇમ છાંડે જે ધરજારરે, સો. છુરૂ પદ પદે નિરધારરે. સો.
 મનુમે નિન હર્ષ અપારરે. સો. જ. ૧૧

કુદલ

દીક્ષા દિન પૂરવ દિને, દીધાં સાહમી જાગિ;
 ચોરસી ગચ્છના ચતિ, ચોરસ્યા નિજ શક્તિ. ૧
 બહેન બાલેજ પ્રમુખ પ્રત્યે, સંતોષી શુભ રીત;
 મહોચ્ચ દીક્ષા દિન હવે, કરે ખરચી બહુ વિત. ૨
 સાંમલ પાસની પોગમાં, સી સાંમલ પ્રભુ પાસ;
 સંધ તિહાં ભેગો મલે, મનમાં અધિક ઉલ્લાસ. ૩

હાલ ૬ ફી.

સંવત ૧૯૧૭—ચ રતી.

હવે દીક્ષા દિન આવીયોરે, નવતું કસવે નારી; સંવત ૧૯૧૭ લાગ્યો.
 અંગરથું કોમલ વસતી રે, લહે હર્ષ અપાર. સં. ૧
 અમુષણ બહુ મુહનાં રે, કુંદલ હાર ઉદાર. સં.
 બાલુબધ બાહે બહારે, કેડે કહોરો સાર. સં. ૨
 તિલક ની લાડે આડીએ રે, હાથમાં શીફળ પાન. સં.
 ગયવર ખંધ ચઢયા હવે રે, દીપે દેવ સમાન. સં. ૩
 સાતેલ્ય એહે ઘણુ રે, કોઈ બેઠા મજરાજ. સં.
 દેઈ સુરંગમ પાખચોરે, ઉછવ કરે કાજ. સં. ૪
 પંચ શબ્દ વાજાંતના રે, શબ્દ હોવે સીકાર. સં.
 મોગલ મગડે છંતરથું રે, આહલના ઠોકાર. સં. ૫

૧ કપડે, ૨ ધોડી.

આયુષ્યે માતા હવે, પોહતાં જળ પરલોક;
મૃતકાર્ય તેહનાં કરી, અનુક્રમે વારે શોક.

૭

હાલ પ મી.

બદલ ભલા છે સોરઠીરે—એ દેશી.

દીક્ષા.

શોક નિવારી શેઠજીરે, હવે કરે મત કેરી વાતરે. સોભાગી.
રૂપે જીવ્યો મોહ સુખતરે, સો.

જગમાંહે કીરતી વિખ્યાતરે. સો. જેહનાં નિર્મલ અવદાતરે. સો. ૧

જયજય લણે નરનારીરે, ઘૂસા પારેખની પોલમાંરે લોલ;

એક પાનાચંદ મલુકરે, સો. તે તો બોલવામાં નહીં 'મૂકરે. સો.

શેઠજીના સગી મલુકરે, સો. એહ વાત સુણી અચુકરે. સો. જ. ૨.

નવી લેખાઈ દીખડીરે, સો. તે શેઠજીને કહે ધમિરે. સો.

મુજ આણુ વિના કહો કીમરે, સો. દેશે દીક્ષા કુંઘુ ધરી પ્રેમરે. સો.

તેહને દેઉં શિક્ષા એ નેમરે. સો. ૩

ભદ્રકલાવી તેહનેરે સમજાવે તે શેઠરે, સો.

તુમે સજ્જન 'અમચા 'નેહરે, સો. તુમચી સહુએ બીજા હેઠરે, સો.

તિજો આજ્ઞા યો ભટ્ટી પેઠરે. સો. જ. ૪

તેહને આણી લહી કરીરે, તેડાવ્યો જોસી જાણુરે. સો.

પૂછે તેહને તે ઠાણુરે, સો. કેને પાસે દીક્ષા મંડાણુરે. સો.

કરીએ તે કહો ધરી નાંણુરે. સો. જ. ૫

જોસ જોઈ જોસી બોલીઓરે, માહસ લગનમાં આવે એહરે. સો.

જિનવિજયજી પન્માસ જેહરે, સો. તિહાં દીક્ષાને ધરે નેહરે. સો.

યાશે દિશ દિશ ઉદય અછેહરે. સો. જ. ૬.

સંધ સહુ મન હરખીઓરે, એહ વાત સુણી શુભ રીતેરે. સો.

શેઠજી સરીખા સુવિનીતરે. સો. યાશે જેહના શિષ્ય વદીતરે. સો.

ગુરુ ચેટાની જોડ અતિ દીડરે. સો. જ. ૭

મુદી વૈશાખ છઠે દિનેરે, દીધું લગન તે અતિ મુપસત્થરે. સો.

દીધો તેહનો બહુલો અત્યરે, સો. વિસ્તરજ્યો જોસી તત્થરે. સો.

માંડયો ઉછવ જત્યરે. સો. જ. ૮

ધર ધર રેવે વારણાં રે હોત, દાથગરણાનો નદી પારરે. મો.
 પ્રાર્થના કરે હોક તે વારરે, મો. હોડી હોડ ખરવે ઉદારરે. મો.
 જિનચામન ઉત્તતિ સારરે. મો. જ. ૯
 વરણેટ નિન નિત ચરેરે, કોઈ દિન થોડે અસચરરે. મો.
 કોઈ દિન ગજવર શીખરરે, મો. મિલે લોકના વૃંદ દલારરે. મો.
 માનું આચ્યો દર અવતારરે. મો. જ. ૧૦
 હોક પ્રથમ નિહાં કરેરે, ધન ધન એકનો અવતારરે. મો.
 હમ છોડે ને ધરખારરે, મો. ગુરુ પદ પદે નિરધારરે. મો.
 મલમે નિન હર્ષ અપારરે. મો. જ. ૧૧

કુદા

દીક્ષા દિન પૂરવ દિને, દીધાં સાદમી જાનિ;
 ચોરાસી ગચ્છના સતિ, વેગચ્યા નિજ શક્તિ. ૧
 બહેન જાણેજ પ્રમુખ પ્રત્યે, સંતોષી શુભ રીત;
 મહોચ્છવ દીક્ષા દિન હવે, કરે ખરચી બહુ વિત. ૨
 સાંમલ પાસની પોગમાં, શી સાંમલ પ્રમુ પાસ;
 સંધ વિહાં સેવો મળે, મનમાં અધિક ઉચ્ચસ. ૩

હાલ ૬ મી.

સંવત ૧૯૪૬—મી રત્ન.

હવે દીક્ષા દિન આપીયોરે, નવતું કુરવે નારી; સંવત ૧૯૪૬ હાથો.
 અંગરથું દોમલ વચ્ચી રે, હાલે હર્ષ અપાર. સં. ૧
 અમુષણ બહુ મુલનાં રે, કુંદલ હાર ઉદાર. સં.
 જાજીબંધ બાહે બહાર, કોડે કોડોરો સાર. સં. ૨
 તિલક ની હાલે આદીએ રે, હાથમાં શીફળ પાન. સં.
 મયવર ખંધ ચઢ્યા હવે રે, દીપે દેવ સમાન. સં. ૩
 સામેલા સોહે ઘણાં રે, કોઈ બેઠા ગજરાજ. સં.
 કોઈ સુરંગમ પાખર્યોરે, ઉછવ કરે કાજ. સં. ૪
 પંચ શબ્દ વાજીંગના રે, શબ્દ હોવે શીખર. સં.
 નોખલ ગડગડે છંતરથું રે, માદલના દોખર. સં. ૫

૧ કપડે ૨ પોશી.

ચિરંજીવો તુમે શેઠજી રે, પાળો સંયમ સાર.	સં.
અપ્રમત વિચરો તુમે રે, પટ જીવ પાલણહાર.	સં. ૬
ઈમ આશિશ દિએ સહુ રે, હર્ષ ધરી ઉદ્ધાસ.	સં.
સુરપતિ સુરવર પરિવરો રે, તિમ સોઢે મુવિલાસ.	સં. ૭
સંઘ ચાલે સહુ આગલે રે, જોવે શેઠ ૧૬૬૩.	સં.
ફરતા નગર મધ્યે યઈ રે, આવે રખીઆ લત.	સં. ૮
મયગલથી હવે ઉતરી રે, આવે ગુરૂને પાસ.	સં.
આબૂવણ પ્રમુખા સવે રે, મુકી માની પાસ.	સં. ૯
૧મુંડ યઈ હવે ઉચરે રે, સામાયિક આલાપ.	સં.
આજ થકી ત્રિવિધે કરી રે, નવી કરવું કોઈ પાપ.	સં. ૧૦
સંઘ કરે સહુ વંદના રે, બાણી હવે અણુમાર.	સં.
મત પચખાણુ ઘણું કરે રે, બહુ પ્રાણી તેણી વાર.	સં. ૧૧
જિનવિજય ગુરૂજી હવે રે, સંગતિ લઈ બહુ માન.	સં.
પદ્મવિજય કહે માપીઉરે, ઉત્તમવિજય અભિધાન.	સં. ૧૨

કુંડા.

શુદ્ધિ વૈશાખ અઠાણુંએ, છઠ કરે ગુલ દિન;	
લીધી દીક્ષા ઈણી પેરે, સાવધાન કરી મન.	૧
લોક કહે ધન્ય એ ગુરૂ, જેહને એહવા શિષ્ય;	
દેઈ કહે ધન્ય શિષ્યને, જસ શીર ગુરૂ મુજગીશ.	૨
ઈમ કહી સો નિજ યાનકે, પોહત્યા હવે ગુરૂરાય;	
પ્રેમાપુર આવી કરી, તેહ ચોમામું ઠાય.	૩

કાગ ૭ મી.

(જેનસાચની પાલ વશા, તેજ નાગરી માલસ લાલ —એરેશ.)

પ્રેમાપુરથી ચોમામું હવે ઉતરે મહારા લાલ,	
ગુરૂજી વિચરતા જાય મુરતને પરિસરે.	મહારા લાલ
અનુક્રમે વિજયદયા સૂરિએ આદર ઘણો,	મહારા.
દીધો બાણી દીધો સુચેગીપણે.	મહારા. ૧

મુક્તમંદુષ ધર્મ સંભવ શાંતિચિન્ત	મહારા.
જુગત વીર નિમજાણ નમ્મઃ સર્વલોકમન્દ	મહારા.
નંદીસુત દીપિ સયે મહેચ્છવ તિલ્લે સમ્મે	મહારા.
ક્રો ભુક્તિ હમ્મે જાદેય કીલ્લે મને	મહારા. ૨
માયુ પાદરં ગમ ગુરુને દેઈ કસલ્લે	મહારા.
અનુક્રમે જામ્યા પાદરં ગમને જાસલ્લે	મહારા.
સાંમકંકુ સલે કરી ગુરુ પધરવીયા	મહારા.
જામ્મક કરીને ભગવતી સુત મંદવીયા	મહારા. ૩
નંદીસુત વચ્ચુ સિલ્લને ગુરુજાને	મહારા.
અનુક્રમે સાવલુ શુદિ દિન દગમી વદિ જાને	મહારા.
જામ્મ પુરે ચિનવિજય ગુરુ દેવચત્ર ચલ	મહારા.
ગુરુજાઈ સચુત જાંજાત જાવિયા	મહારા. ૪
ભદુ ઉપધન ને માદ પેહેરવી તિહાં કલ્લે	મહારા.
હરી જાદેય તિહાંથી જામ્યા પાદલ્લે	મહારા.
મામકંકુ કરે સય ઉપધાયે દુર્ગા,	મહારા.
વહે ઉપધન પહેરે વતી માદને પાસવાં	મહારા. ૫
ભાવનચર જાદેય તરી ભરી દિન કરે	મહારા.
તેજામ્યા દેવચંદ્રજાને હવે જાદે	મહારા.
વાયે કી દેવચંદ્ર પાસે ભગવતિ,	મહારા.
પદ્મવલ્લુ અનુક્રમે કાતે જાં જીમ મતિ	મહારા. ૬
કર્વ જામમની જાસા દીધી કરે દેવચંદ્રજા	મહારા.
જાણી ભેચ લમ્યા ગુરુચલ્લુ વંદજા	મહારા.
તિહાં કુંવરજા હાથ ભજિ રણી કરે	મહારા.
કાસ કીમ સય લેઈ હલ્લે જામ્મકે	મહારા. ૭
કી સિદ્ધાચન રાજ કરવ જાવિયા	મહારા.
ગુરુજા પદ્મ સિદ્ધાચન સાયે કીધવિયા	મહારા.
ભદુ મુનિવત્તી કીધી અનંતી ગુરુતિ ગઈ	મહારા.
તે સિદ્ધકેર ભેડે રેમાં ચિન લદુ સઈ	મહારા. ૮
તિહાંથી રાજાચર ભણી ગુરુજા સચેરે	મહારા.
દેવ રેખાસાં ગુરુજા જામ્મકે કરે	મહારા.

ભગવતિસૂત્ર બ્યાખ્યાને માત્રે ધન પેરે.	મહારા.
ગુરુ પાસે દોષ મિથ્ય મત આદરે.	મહારા. ૯
વળી ઉપધાનને માલ પહેરે બહુ શ્રાવિકા.	મહારા.
નરનારી મુઘે દેશના 'કલેશની નાશિકા.	મહારા.
ગુરુપદ પદની સેવ કરે બહુ ધરી.	મહારા.
બબ્બ જીવનિજ આતમકારજ અનુસરી.	મહારા. ૧૦

ફહા.

કચરા કીકા સંઘવી, ચેક વળી લખમીચંદ;	
હીરાભાઈ હોંરી ધણું, મળી સંઘનો વંદ.	૧
લિખે લેખ સુરત યકી, શ્રી ગુરુ મહારાજ;	
શ્રી જિન પાસે વિનવી, તુમ આદેશને કાજ.	૨
શ્રીજીએ માની વિનતિ, આત્મા તીને આદેશ;	
ખેડા પાદરા ભરૂચ એ, રેતા લવી ઉપદેશ.	૩
આબ્યા સુરત પરિસરે, મુણી સંઘ સમુદાય;	
વધામણી દેઈ આવીયા, વંદન શ્રી ગુરુસય.	૪

કાલ ૮ મી.

(પદમક જાત્રાવાંની દશી.)

સંઘ સ્થમધંધુ' કરે સારરે, વિત્ત ખરચે ચિત્ત ઉદારરે;	
ગરુડક જાઝાં જસ નોખત વાગે.	
બહુજન આકીર્ણુ તે આવે, દેખી 'પ્રતિપક્ષને સાલેરે.	ગ. ૧
ઉપાધય ગુરુ ઉતરતા, સંઘ પૂલ પ્રભાવના કરતારે.	ગ.
પન્નવણા સૂત્ર બ્યાખ્યાને, મંડાવે ધન બહુ માનેરે.	ગ. ૨
શ્રી પૂજ્યને લિખે અરદાસ, ગુરુને લિખો જીજો આમાસરે.	ગ.
સંઘ આલુથી જીજો આમાસ, ગુરુ કરે શુભ અભ્યાસરે.	ગ. ૩
બહુ લોક વહે 'ઉપધાન, સંઘવી કચરા કીકા પરધાનરે.	ગ.
અતિ ઉચ્છવે માળ પહેરાવે, જિનશાસન અતી સોદાવેરે.	ગ. ૪

૧ કલેશનો નાશ કરનારી. ૨ સત્. ૩ ઉપધીયતે જ્ઞાનાદિ પરીક્ષયતે અનેત શક્તિ-જોનાથી જ્ઞાનાદિકની પરીક્ષા કરીએ તેને ઉપધાન કહેવામાં આવે છે.

- સ્વમીરસત્ત મન દરજે, જટુ દન મેઠ જ્યું વરમેરે. ગ. ૪
 તે ઉગનિ મુખ ન કરાવ, ધરમીન જન દરખીન થવરે. ગ. ૫
 દેવ શિષ્યને દીક્ષા દીધીરે, નવમ્બરીની વાગ્ય દીધીરે. ગ.
 દવે નવાનગર આરેશ, સંઘ આમલે કિજિયે સલેશ. ગ. ૬
 હુરૂ મરનથી વિચરણ, આબ્યા ખંભાત દરખંડારે. ગ.
 જોર શિષ્ય ક્યો મુજબીય, વડે જટુ વેત્ય જિનેશરે. ગ. ૭
 નમે વેત્ય તે જામદગા, જાવનગર આબ્યા આત્મારે. ગ.
 પ્રભુમે તિહાં જ્ઞાનજી રંગે, આબ્યા વિમલચક્ર સંગેરે. ગ. ૮
 તિહાં પ્રભુમી મયાગિજીરે, વહી નેમજી વેત્ય જુહારેરે. ગ.
 કદે નવાનગર ચેખાસ, વડે ઉપધન માલ મુલકરે. ગ. ૯
 હુરૂજી વેખાસ ઉતરે, આબ્યા રાધનપુર મુલ વારેરે. ગ.
 જટુ ઉપધવ મહોમુવ મુગને, પધવબ્યા ઉપધમે જાતરે. ગ. ૧૦
 રોડ રોડા મોમકરજીરે, ગોંધ રોડ જાતી ઉગારે. ગ.
 વારહીયા શાંતિદાસ, વેષા રોડ જાપીક ઉજારે. ગ. ૧૧
 મહાલીયા જ્ઞાન મુલ વિતે, ખુણકજીરે જરવે વિતરે. ગ.
 મહીહાર ખુણક તેજલે, રોડ મીંચા અધિક વણલેરે. ગ. ૧૨
 પારેન વીરજી જાતિ વડે, ગણક પુંચ મનેહારે. ગ.
 દિગ્દશિ કાવક ગમી, હરખચંદ હાથી જાણારીરે. ગ. ૧૪
 કી જામવનિમુલ વચ્ચે, સુદમ વાળે ચરચારે. ગ.
 આવક આશિ ઉપધન, વહી માલ પેહેરે મુલ ધ્યાનરે. ગ. ૧૫
 સંજેસર સંધન કાથ, હુરૂ વાગ કરે જગનપરે. ગ.
 ફિરી સિદ્ધાચલજી વિષબ્યા, સંઘ સહિત સદુ મન જાણારે. ગ. ૧૫
 નવાનગર દેવત કરી વાગ, મહાજી પેખે મુખારે. ગ.
 સિદ્ધસેત્રે જ્ઞાન જિન નિરખી, જાવનગર વડે પ્રભુ દરખીરે. ગ. ૧૬
 મુખપદ્યંત સીક આખ્યાને, જિનવાણી ઉત્તમ જટુ મનેરે. ગ.
 પદવિજય કદે હુરૂ સલે, સયો મુલ અભ્યાસ મુન મન રંગેરે. ગ. ૧૭

૬૬૮

માલ પહેરથી તિહાં રહે, નયા ખંભાત મેલસર;
 દેવ શિષ્ય તિહાંસે ક્યો, ઉગતે કાલ આપર. ૧

તિલાંબી જઈ રાજનગરમાં, આઠવા દજણ દેશ;
 પાછા પુર આઠવા અનુક્રમે, પ્રજાઆ નિદા ગિજેશ. ૨
 બહુ જણને લીધા દેશ, પંડિતન મુગ્ધ મહેશ;
 રોય બેઠામાં નિદા નદા, રાજા બાલજન મહેશ ૩
 દેવે જુદામનપુર મહેશને, તિને બદેશ ઉદાર.
 પણ જુદાવરણ મળી, ન કરે મુર નિદા. ૪
 ચિખ્ખ નિદાજણ પાલી, આઠ નદા ને પ્રય
 કમતસાદ રોજી દેવે, આંખનેમળી બદલ ૫
 કરે વિનનિ મુર પ્રમે, પડેપડે મુજ મામ.
 ઈમ કદી બહુ આમદ કરી, પંડિત ને નિજ પ્રય ૬
 હાજ ૬ મી.

(સીમેટમે તાલ દો ૪૫૨ એપરુતી—મ રા.)

અનુક્રમે આઠવારે કે, મુકજી નિદાર કરી.
 આંખનેરમાં હોકે, ધામામુ વરી;
 વદી ઉપધાન રોકે, પદીસાવે માલ;
 ધર્મની ઉન્નતી હોકે, ઘઈ નિદા મુવિશાન ૧
 તિલાંબી વિચરે હોકે, હાંબડી મામ આઠવા;
 તિલાં ધામામુ રોકે, બપોઈન મન આઠવા.
 વદી ઉપધાનને રોકે, માત્ર પદીસાવે;
 બીજું ધામામુ રોકે, તિલાંએજ સાદાવે. ૨
 તિલાંબી હોકે, આઠવા સિદ્ધાચલ બાલ;
 જુદામનપુરની હોકે, ચિખ્ખ તિલાં આઠવા;
 પાલીતાપે હોકે, પ્રતિષ્ઠા કીધી;
 સંપ સતિત હોકે, કીરતિ બહુ લીધી. ૩
 આંખે આદેશ હોકે, પાટણ ચેહેર તલો;
 મુકજી પધાર્યા હોકે, મહોચ્છવ અતિ મલો;
 યાવક યાવિકા હોકે, સાંભળે દેશના;
 ઉપધાનને માતા હોકે, કરતા મુજ મના. ૪
 રાધનપુરમાં હોકે, ધામામુ આઠવા;
 રોય ધામાસાં હોકે, બપોઈન મન આઠવા;

નાગચંદ્ર કુચા દોડે, ૦૩૦૧ કંલ મમે;	
મંથ હોને દોડે, તીથ લદુ નમે	૫
નાગચંદ્ર કુચા દોડે, મુનિપદ પાન.	
ચાચ હરી દોડે, પદેની મન જાન.	
રાખનપુર દોડે, જાન્ય જેટલે	
કવે કમળાદ દોડે, દિપુ તેલે	૬
હારતને દોડે, વરે મથ દાં પરી.	
૧૫૫ મથવત દોડે, વલી વિનિ હરી.	
જામી ૧૫૫ દોડે, મોડિત જાન્ય.	
મોડિત જાન્ય દોડે, મથુત ૧૫૫૫૫૫	૭
દેવત જાન્ય દોડે, હુત ૫૫ જાન્ય.	
મથુત મથવત દોડે, વિનિ હરી પદે;	
જાન્યને જાન્ય દોડે, મથુત મોડિ મમે;	
જાન્ય ૧૫૫૫૫ દોડે, મથ મથ મથ મથ	૮
મથવી કાદે દોડે, હુત જામે ચાચ હરી,	
તે મથ ૧૫૫ દોડે, નદી કહેવડ વરી;	
મિદપુર તાંબી દોડે, જાન્ય માંજાની;	
૫૫૫૫૫ દેવે દોડે, મુખાદી ૧૫૫૫૫;	
મુખાદીને ૧૫૫ દોડે, જાન્ય જાન્ય.	૯
જાન્ય વિનિ દોડે, જેલનુ દિવ દે;	
૫૫૫૫૫૫ કહે દોડે, તે જાન્ય દિવ વરી	૧૦

૩૬૬

દેવે પ્રનિષ્ઠા કાલે, મથવી જાન્ય;	
વિનિ હુતવને વિનિ, ૧૫૫૫૫૫ કહે દેવ.	૧
પાનચંદ્ર મોની તિલાં, કામે કેકે મથ;	
જાન્ય જાન્ય મથવી તમે, નીકરવ દીને તથ.	૨
જાન્ય પાન જેટલે, વાં જાન્ય મથ;	
મુદયંદ હરખ દેવે, વડેતણી જાન્ય.	૩

પાદસા સંઘ મૂલચંદ તથા, નવિ ભાગ્ય 'તત્ત્વ;
અનુક્રમે ચેભામું રથા, વામુપૂજ્ય ગિન રજત્ય. ૪
દયે ચેભામું ઉત્તરે, સંઘ વિષે અરથામ;
સ્વામી મૂરત આવીએ, રહેવાને ચેભાસ. ૫

કાગ ૧૦ થી.

(નકર પાપસ્થાનક કું સોલમું-એ રેણ.)

મુંદર ગુરુ પત્ન માની વિનનિ, અન્યા દુલોઈ ગામ રો. મું.
લોહણ પામ મુદારીયા, સારો અનમ કાજ રો. મું. એ. ૧
એ ગુરુને નિત્ય વંરીએ, પ્રક્રમે તે સુર રો. મું.
ગામ નગર પુર પાટલો, રેણના રીએ બરપૂર રો. મું. એ. ૨
મૂરત શહેર પધારીયા, ભેટવા સંજેગર પાસ રો. મું.
રોય ગુરુભઈ ભેટા રથા, માંદી ખુશાલવિજય પંચાસ રો. મું. એ. ૧
મુખ ધણો ગુરુભઈને, ગિમ ભત્તિમ પરિસર રો. મું.
એક ચેભામું નિહાં કરે, પત્ન આંખે અભાર રો. મું. એ. ૪
'એમથ ભેજા બહુ કર્યા, પત્ન ગુણ ન ધણે ભગાર. રો. મું.
એક વેધક કરે દુ' કરું, એમથનો ઉપચાર રો. મું. એ. ૫
મામ ભેચાર રહેવું પટે, ધમ મુળી રથા ચેભામ રો. મું.
પત્ન કોઈ ભાવી ભાવથી, નથઈ ગાંનિની અગર રો. મું. એ. ૬
ભાવીભાવ મીરે નરી, 'રનનને ભાગી ખેડ રો. મું.
નેત્ર તપા પ્રકટનના, મેકા કરે સુર રોડ રો. મું. એ. ૭
પ્રમુ સંભવનરો, મુનિ ભાગ્યા, દારકાં નથગિને કાદ રો. મું.
પ્રમુરેકે ભેટીઅજ ધણે, નેમજન તપો વિચદ રો. મું. એ. ૮
શાન્ત ગુરુભને નરી ધઈ, દયે ચેભામું ઉત્તર રો. મું.
રાજનવરી ભાઈ વિચેએ, કનકપર ઉપચાર રો. મું. એ. ૯
રાજનવર પચાડીએ, નિહાં ચેભામું દાવ રો. મું.
પદવિજય કરે પ્રમુ ભાઈ, ગિનિનિ દયોન ભાવ રો. મું. એ. ૧૦

૧૬૮

અરેક વજ નાજનરમે, રિષે યે પૂજ્ય દેવ;
આમરેક મદારીને, પ્રમુન દયમ અપાર. ૧

છાંડ ૧૧ મી. (૨૨મી નામવાળી.)

નિર્વાણ.

ઉત્તમવિજય પુન્યાસરે, ઝનૌપમ ઝંગ ઝવ્યાર, મનોહારીરે;
વિદ્યવંત વય દુઝારે લોહ, શાન્તવંત સરદાર, મુખકારીરે.
રાજનગરમાંહી રાજ્યારે લોહ. ૧

રત્નત્રયી આસપદારે લોહ, નિર્મલ ચિત્ત બધું સંગ. મુ.
પદ પેરે ન્યાસ રહેરે લોહ, ન કરે વિષયનો સંગ. મુ. રા. ૨

ચંદ્ર પેરે જય નિર્મલારે લોહ, મુનિમાં મુગટ સમાન. મુ.
શુદ્ધનિધાન શુદ્ધ પદારે લોહ, નિત કરતા પ્રભુ ધ્યાન. મુ. રા. ૩

પરિત નાયક પ્રીતીએરે લોહ, મહીમાવંત મહંત મ.
જિહ્વાં ગયા તિહાં કપેહ કરીરે લોહ, શાંત દાંત શુદ્ધવંત મુ. રા. ૪

નિજ સમુદાય મણેયલરે, ઇંમ નિજ શિષ્ય ઝનેક મ.
જસ પ્રતાપ શુભે જયોરે લોહ, ધરતા હૃદય વિવેક. મુ. રા. ૫

વંધમાન શાસનપતિરે લોહ, સંજારે નિત નિત મ.
જ્વર ઝાઝો હવે ઝોકારે લોહ, પલ્લ મમે દહાયત. મુ. રા. ૬

નવ દિન જ્વર અતિ પીડીયોરે લોહ, પલ્લ નવ પીડાયું મન મુ.
નિજ કિરિયા બ્યવહારમારે લોહ, સાવધાન અતિપન્ન મુ. રા. ૭

ઇંમ શુભ ધ્યાન પરાયણરે લોહ, પામ્યા શુર નિર્વાણ મુ.
પદવિજય કહે પ્રભુમિયેરે લોહ, ધન ધન શુદ્ધ મુજલ મુ. રા. ૮

ફહા

સંવત ઝદાર સત્તાવીસો, માહ શુદ આઠમ જાણુ;
સૂર્યવાર સૂર્યોદયે, પામ્યા શુર નિર્વાણ. ૧

ફહો સોરઠી.

જાત્રીશ વરમ ગૃહવાસ, ઉત્તમવિજય દીક્ષાપણે;
સવિ સરજક મુવિજય, ઉત્તમવિજય ગણી દવિવં. ૧

છાંડ ૧૨ મી.

(૮મી છંદ ૨મી ક્રમી વગેરે—એ રેય.)

આવક સદુ જાણ મહેરે, ધરતા દુખની મેલારે
ગાંધી ઝાંખા કરમચંદ્રારે, આંસુ કરતા નયણેરે.

શુરજને કૌંઠી હવે વંદ્યુરે. ૧

- પાનાચંદ બપણુ જાણે, ધરતા ગુરુચુરારાગરે;
 મોતી માણેક નામથીરે, દુઃખ ધરે તે અથાગરે. શુ. ૨
- સોભાગશા ડોસા વળીરે, નાનુશા ને પાનાચંદરે;
 ગુલાબચંદ રાગી ઘણારે, ધરતા દુઃખ રૂપચંદરે. શુ. ૩
- પાનાચંદ મકા તથારે, જીવણશા ધરે શોકરે;
 મોતીશા દુખીઆ ઘણારે, રવિ વિરહે જિમ કોકરે. શુ. ૪
- માણીકશા જોઈતા તથારે, જોડા દેવજી નેહરે;
 લાલા ખીમચંદ સોદુશારે, ગાંધી ખુસાલ ધરે નેહરે. શુ. ૫
- પારેખ પોમસીને વળી, ભૂપણને લાઈચંદરે;
 ખીમચંદ ઇત્યાદિકારે, મિલ્યો સંઘનો વૃંદરે. શુ. ૬
- અંગપૂજા કરે ગુરુ તણીરે, નિજનિજ શક્તિ પ્રમાણરે;
 યાત્રા અરમ કરતાં સહુરે, ધરતા દુઃખ અસમાણરે; શુ. ૭
- જરકસીમય, સ્ત્રી માંડવીરે, ધધરાવે તે માંહેરે;
 અંધ લહે તે માંડવીરે, પણ નહિ, ચિત્ત ઉછાહરે. શુ. ૮
- પદસા બદામો ઉછાલતારે, સુગંધ કરે વર ધૂપરે;
 વધાવે નરનારીયોરે, દેખે રૂપ અનુપરે. શુ. ૯
- અનુક્રમે દીપો દાહનેરે, કરતાં અશુપાતરે;
 અગરચંદન બહુ અરગજારે, જશ જગમે જન વાતરે. શુ. ૧૦
- થલચર પ્રમુખ સુકાવીયારે, ઉત્તમ ગુરુજી નામરે;
 પદ કહે કિમ વિસરેરે, જેહનું કાણુ કાણુ કામરે. શુ. ૧૧

કૃદ્ધા.

તે ગુરુજી નિત સંભારતા, ધરતા મન ઉછરંગ;

હરીપુરા માંહી કરી, શ્રી ગુરુ શુભ સુચંગ. ૧

દાલ ૧૩ મી.

(પ્રભુજી પ્રાણ વગી મુજ પ્યારા.—મે રેશા.)

- ગુણવંતા ગુરુજી ગિરવા, સમતારસ કેરા દરિયારે;
 ગુરુજી મનમોહન પ્યારા, લવિજન પ્રાણ આધારારે. શુ. ૧
- ગુરુજીની કાને કહીશું, કેની શીખામણુ સહેશુંરે, શુ. ૨

૧ અસમાન-પણું. ૨ ખાંધે. ૩ સંજ.

કુલ હીતથી દુઃખરો છાએ, કુલ અત્ય અગોચર દાખેરે; શ્ર.
 કુલ અવજન સમજાવે, પુણ્ય પાપ આશ્રવ ઉત્તખાવેરે. શ્ર. ૩
 બધે મોક્ષ ચેતન જાણાવ, નામ દણ તથા દ્રવ્ય જાણેરે. શ્ર.
 નેગમાદિક નયની વાતો, કુલ સમજાવે દિન ચતેરે. શ્ર. ૪
 ઉત્તરે તથા અપવાદ, જય સુત્ર તથા વિધિવાદોરે;
 દ્રવ્ય શુભ પદોય વિચાર, દોષાલોક દેશ પ્રકાશેરે. શ્ર. ૫
 રથો રથો ઉપગાર સજ્જા, કિમ વિરહ તણાં દુઃખ વાડેરે. શ્ર.
 દોહને જાહેને સંશય પુરુ, દોષ સાંભળે અધિકુ ઓખુરે. શ્ર. ૬
 ગુમ સરખી વેતાયની વાણી, દોષ કુલ સંભળવે પ્રાણેરે; શ્ર.
 એક વાને 'સદસ અભ દોષે, એકવા વદન સદસ ભે દોષ. શ્ર. ૭
 પણ શુર શુભ ગણવા ફાટે, નથી દોષ સમરથ સનૂરેરે; શ્ર.
 તે હું કિમ એકલુ છભે, શુર શુભ ગાઉ ખીત દેહરે. શ્ર. ૮
 દુઃખો દેઉ અપરીક્ષ સવેરો, દયાળુ હોભે ગુમદ ટેરેરે;
 દોષ પદવિજય શુર ટેરી, ગુજ દીરખા દોભ્યો ભઠેરીરે. શ્ર. ૯
 દસશ.

શુર ગણી ગણ્યા મુજશ સવ્યા, 'મનુજ ભવજી હીધ એ;
 સદુ સજ્જન આણી દર્પ આણી, ગાવજ્યો દર્શવિધ એ.
 સંવત અઢાર આઠાવીસો, પોષ ફોટ માસ એ;
 સાતિમ દિને મૂર્ચકરે, પોહોલી સરક આથ એ.
 શુરજીઈ દેરી પ્રેરણાથી, દીધે એક અભ્યાસ એ;
 દોષ પદ આદરે દોભ્યો દુઃખ, નિત નિત હીત વિદ્યાસ એ. ૧
 ઉતિ કી સરક પડિત બૂલમિનીભાવસ્યવેતિકાપમાન
 પડિત કી ૫. ઉત્તમવિજયગર્હનિર્ણયઃપિતાર સમ્પાત.

શ્રી પદ્મવિનયજી નિર્વાણ રાસ.

કહા.

મરતાવ.

- શારદવિધુવદની સદા, પ્રણમું શારદ પાવ;
સરસ વચન રસ પામિયે, જપતાં જકયતા જાય. ૧
- પૂર્ણ મનોરથ પૂરવા, સુરતરૂ સમ સોહાય;
પદ પ્રણમું પ્રભુ પાસના, ભક્તિભાવ ચિત્ત લાય. ૨
- શુર શુરશુણ ગણે જાજતા, મહિમાવંત મહંત;
નમતાં પદયુગ તેહના, શોભા શીવ લહંત. ૩
- શુર સમોવડિ હેતુઓ નહિ, વિણ ઉપકૃતિ ઉપકાર;
કરે શિષ્યને જે સદા, જ્ઞાનક્રિયાઈ સાર. ૪
- દુઃખાતિકાર શુર કહ્યા, ત્રીજો અંગ મહાર;
ધર્મરત્ન અભિનવ દિયો, નહિ તસ પ્રત્યુપકાર. ૫
- વિનય કરંતા શુરતણો, લહે શિષ્ય વર નાણ;
અંડસમ આચાર્યના, શિષ્યપણે નિર્વાણ. ૬
- ત્રીજા આવશ્યકે કહ્યો, વિનય તણો વરપાઠ;
તેમ વળિ ઉત્તરાધ્યયનમાં, વિનય કર્મ હહે આઠ. ૭

યતઃ

સપુજ્જસત્યે સુવિર્ણાય, સંસર્ગ મળો રૂઢ ચિત્ત કમ્મસંપપા ।
તવો સમાહારી સમાર્થિ, સંવેદ મહજ્ઞદં પંચવયાઈ પાલિય ।
સદેવ ગંધર્વ મણસ પુરુષ ચરતુ દેહં મંલેપંક પૂંવ્યયં ।
સિદ્ધે વહર્વ સાસર્ગ દેવેવા અપ્પરર્ગ મહિ દિર્ષ તિષેમિ ॥

- વિનય કરી શ્રી શુર તણો, શિષ્ય કરે જે કામ;
તે કાર્ય સિદ્ધિ થકે, શબ્દચુ દ્રોણને નામ. ૮
- જ્યા જાતાં શુરચાનો, શિષ્યની સોહ અપાર;
તિણે હું શુરશુણ વર્ણવું, ભક્તિ-હૃદયે ધરી સાર. ૯

- તે ગુરુ કુલ નગરે થયા, કિર્ણપરે સચમ લીધ;
 શ્રુત અભ્યાસી કિમ થયા, કિમ ઉપદેશ તે લીધ. ૧૦
- સાંભળજો શ્રોતા સવિ, મૂલ યત્રી અધિકાર;
 નિદ્રા વિકલા પરિહરી, આલસ્ય અંગ ઉતાર. ૧૧
- આગમુ ઉપલબ્ધ સારીખા, અધિકૈ આગમુ હોય;
 પ્રેયો ઉપલ દૂરે ચલે, આગમુ તો ધિર જોય. ૧૨

છાંદ ૧ લી.

આશીર્વાદની રચા.

રાજનગર વર્ણન.

- જંબુદ્વિપ મજાર, કુલગિરિ પદ નિરધાર; આછે લાલ
 મુરગિરિ ત્રિક ત્રિક અંતરેણ, ૧
- તેથી દક્ષિણ દિશ સાર, ભરતસેવ શ્રીકાર; આછે
 વૈતાલ્યે તે દ્વિધા કર્યોણ. ૨
- દક્ષિણ ભરત મજાર, મધ્યખંડ શ્રીકાર આ
 બ્યાં બહુજન આર્ય વર્યોણ. ૩
- ત્યાં ગુર્જર ઇતિ નામ, દેશવર્યે અભિસમ, આ
 બ્યાં ધર્મિજન સહજથીણ. ૪
- તમ શિર મુગટ સમાન, રાજનગર અભિધાન આ
 નગર નરવર જનથી ભર્યોણ. ૫
- વાયેવર્ધવિકાર, વનિતા વાગ્નીવાર આ
 વલિક વિપ્ર વિભુષે તમુણ. ૬
- ચાંદા ચોક વિશાળ, દિપે છાકઅપાળ આ
 કાયક શાહકજને ભર્યોણ. ૭
- ઉચ્ચત્ર બ્યાં જિનગેહ, ટાળે પાપની દેહ, આ
 મનરંજે ભવિ લેહનાંણ. ૮
- દર્શલે દર્શણ થાય, દુરૂત દૂર પલાય, આ
 વિરતિ વીજની ભૂમિકાણ. ૯
- ભાવ આવકે લોક, મજિ મજિ શેરેશોક, આ
 જિન પુજે જુગતે ઠરીણ. ૧૦
- ટાળે પ્રકૃતિ વિભાવ, કરવા મુદ્દ સ્વભાવ, આ
 કારણે કાર્ય શ્રિદિ લહેણ. ૧૧

બધાં ધ્યાનકે ગુણગાન, જ્ઞાન ધ્યાન શ્રુતવાન આં
સેવી મુખ મંથય કરેજી. ૧૨

શ્રી જિનવર દિદાર, નિરખતાં જયજયકાર આં
રિદ્ધિ સિદ્ધિ લક્ષ્મી પળીજી. ૧૩

શ્રી ગુરુનું નિર્ણય, પહેલી દાગ મુખજી, આં
રૂપવિજય રંગે બળીજી. ૧૪

કુહા.

માતપિતા.

રાજનગરમાં રાજવી, સામલદાસની પોગ;
જિહ્વાં મુંદર મંદિર પળાં, દિપે ઝોળાઝોળ. ૧

તેહ પોળમાંહે વસે, બ્યવહારી ગુણવંત;
શ્રીમાળી રાતિ બલી, શાહ ગણેશ પુન્યવંત. ૨

દાન દયા દાક્ષિણતા, મધુરાસાપ મુખજી;
મતિમતા ગુણે સોહલી, ઝમકું નામ પ્રમાણ. ૩

દાસ કે જી.

(હરિ મારે ભેળનીવાનો લક્ષ્મી દાસ ચારનો—મે ૧૯૫૦.)

જન્મ.

હારે મારે મુરપરે મુખ લોગવતાં પિયુને સંગલે,
જલધર સંગે સૂકિત નમું મુકતાફલ પદેરે લો;
હારે મારે તિજે પરે પુન્યથી ગર્ભાધાન તે યાય લે,
દિન પૂરે મુત પ્રસન્ન્યો પ્રાચી રવિ પરે રે લો. ૧

હારે મ્હારે સંવત સત્તરે ખાણુએ ભાદ્રવ માસલે,
દ્વિતિયા તીથિ ચાર લોચ ત્રીયા બલી રે; લો.
હારે મ્હારે ઉત્તર પક્ષે કન્યારાસે ચંદ્રલે,
રિક્ષ ઉત્તરાશ્વિની ભેગ સિદ્ધિ વલી રે. લો. ૨

હારે મ્હારે ચોરીવારને તેતલ નામે કર્ણ લે,
સૂર્યોદયથી સાધે સમ પટિકા યધ રે; લો.
હારે મ્હારે કન્યા લગ્ને જન્મ થયો તિજિ વારલે,
હવે પાનાચંદ નામ યાપે કર્ધ રે. લો. ૩

હારે મારે દ્વિતયા વિધુપરે વાધે તેહ કુમારનો,
માતપિતા મન હવે નિરખી પુત્રને રે; લો.

રેસાના.

- હારે મહારે ગુરુજી વાંચે સૂત્ર પત્રવળા નામને,
આત્મારે સમ હોતા મુજે રંગે નવે રે. લો. ૯
- હારે મહારે પોરસીનંતર પ્રથમ જિજ્ઞાસુ ચરિત્ર ને
વાંચે રે રસ સાચે સાંભળે પરખદારે લોલ;
હારે મહારે મહાબલ મુનિને આબ્યો તિહાં અધિકાર ને,
મુજુતારે મન બિનું કુમર તણું તદારે લોલ. ૧૦
- હારે મહારે અવસર પામી ગુરુને બાળે કુમારને,
લેઉ દિશા તુમ પાસે તાત ને રે રત્નરે લોલ;
હારે મહારે ગુરુ કહે ઉધમ કરવો એ તુમ નેચ્યલે,
પણ મન કાચું ન કરવું જનકની મુણી કમરે લો. ૧૧
- હારે મહારે બીજી ઢાલ રસાળે મતની હોંશી ને,
કરતારે સમ હોતો ગયો મારી ઘરે રે લો;
હારે મહારે માસી આગળ ખાસી મતની વાતલે;
ભાખીરે કહે રૂપવિજય સારી પરે રે લો. ૧૨

ફુલો.

- વચન મુજી રીતી ઘણી, માસી છવી નામ;
કહે કહેવું વચ્છ સોહિલું, કરવું દુઃખકર કામ. ૧
- ધીર હોય તે ધાર સકે, નહિ કાચરનું કામ;
કાચર નર ને આદરે, તો તસ ન રહે મામ. ૨
- તાહરી વય ૮ નહાનડી, તાતને એક તું પૂત;
કિમ અનુમતિ દેશે કહો, સખવું ઘરનું સૂત. ૩
- તવ તે કહે માસિ મુજો, શૂરો જે નર થાય;
તેહને કુણ રોહી સકે, જઈ સમજાવું તાત. ૪
- જિન મારગ સમજે નહિ, તે તો ભૂલે ન્યાય;
પણ મારગ બાધ્યા પછી, કુણ કુપ્યે જાય. ૫
- એમ કહિ નિજ ઘર જઈ કહે, તાતના પ્રણામી પાય;
દો અનુમતિ મત આદરૂ, શી ગુરુચરણે જાય. ૬
- શાહ ગણેશ કરે તદા, એ તુજથી કિમ થાય;
આરિત્ર વચ્છ ન સોહિલું, જ્યાં રહેવું નિર્માય. ૭

કાવ્ય ૩ છં.

(સિદ્ધિ દેવિયાં હો રાજ, સ્વસ્થ દેવિયાં હો રાજ
સિદ્ધિ હો દેવિયાં રે, દેવિયાં રે સિદ્ધિની આવીશ—મેં રેવ.)

શીલા દુષ્કર છે.

સંયમ દેહિતું હો રાજ, સંયમ દેહિતું હો રાજ.
સંયમ દેહિતું હો રે, નિરતિચાર ને પામવુંછ;
મનવચનક્રયાએ હો રાજ, રહેવું આપણે હો રાજ,
ચિન્તય વેદાવચ હે કરતાં પાપ પખાડવુંછ.

જૂજડ તેડે રાજ, વડે વસ વાસુ રાજ;
ત્રિહરણુ એજે હે નવિ, હણુચ અણુચારનેછ;
કોષ હોજ ભવથી રાજ, હાસ્યના ઉદયથી રાજ,
જૂઝ ન રહેવું હે નવિ ધરવ, શિષ્યચારનેછ. ૨

ગદમ નમર પૂરે રાજ, કોત્ર જહાં ધરે રાજ.
અહત ન હેવું હે, ત્રિવિધ ત્રિવિધ અણુચારનેછ;
દિવ્ય ઉદગ્રસ્તિ રાજ, કામની વંછા રાજ.
ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી હે, વજની તે વડું દેહિતુંછ. ૩

પરિવેદ વજનો રાજ, સંજન ભવનો રાજ;
સમ મને રેવું હે, તૂણ મહિ કચન ઉપરેછ.
અચનાદિતિ ચડે રાજ, મુનિને વજનાં રાજ;
સંધી દુષ્કર હે વજનું, એ દુષ્કર ઘણુંછ. ૪

વચ્ચ કિમ સહસો રાજ, પરિવેદ જારી રાજ;
મહાકે જહેવો હે, મુરગિરિ વિમ મન દેહિતુંછ.
તૂંલો જાતો રાજ, રથો મન ચાલો રાજ;
ઘર સંજાલો હે, તુજ વિષ્ણુ કુણ મુજ આપવેછ. ૫

મેં તુજ કાજે રાજ, કિધિ સચ્ચં રાજ;
સાવ ભવકે હે, વજનાં પચ્ચા વિલું પ્રિયાછ.
રહે ઘર વામે રાજ, હરે ઉદગ્રસ્તે રાજ.
જમ મન દિગ્ગે હે, પુન તથા તુજ દેખવાંછ. ૬

- એ સુણી વાચા રાજ, કુંઝર ન કાચા રાજ;
વયણાં નીચાં હે તાતને, એણિપરે ઉચરેણ.
પુદ્ગલસંગી રાજ, ચેતન વ્યંગી રાજ;
દર્મ કુસંગી હે, ભમીઓ તાત લવોલવેણ. ૭
- શુર મુજ મળિયા રાજ, પાતિક ટળિયાં રાજ;
હવે નષિ ગળિયાં હે, યાવું તાતણ માહરેણ.
એકે વરસ લગી રાજ, એમ નિત્ય કહેતાં રાજ;
અનુભતિ આપિ હે તાતે, આંધ્ર પાડતાંણ. ૮
- હરખ્યો કુંવર તવ રાજ, સાતે ધાતે રાજ;
સંઘ સમલ વલિ હે, રીત્યો તાતે રત્ન કરીણ.
શુરની પાસે રાજ, હર્ષ ઉલ્લાસે રાજ;
આબ્યા સ્વજન મલી હે, કુમરને આગે ધરીણ. ૯
- કહે કર ભેડી રાજ, પાતિક ભોડી રાજ;
શુરને વિનવે હે, સ્વજન વર્ગ કાકા પિતાણ.
ત્રીણ દાળે રાજ, રંગ રસોલે રાજ;
ભક્તિ વિશાળે હે, રૂપવિનયે શુભ કહ્યા છતાણ. ૧૦

કુહા.

- પ્રાણ ધરી પણ વાહલો, નંદન છે અમ એહ;
સંયમ લેવા આવિયો, છંદિ સ્વજન ધન ગેહ. ૧
- એહને સંયમ દીજિયે, કિજિયે ભવ નિસ્તાર;
લિજિયે લિજા શિષ્યની, કિજિયે અમ ઉપગાર. ૨
- શુર કહે ધન્ય ધન્ય એહને, લઘુવય ચારિત્ર રાગ;
બાણે ને અમચો અરો, તુમ પણ ધન્ય મહાશામ્ય. ૩
- તેડયો ભેશી જાણને, પુછયું મૂહુર્ત આસ;
મહા શુદ્ધિ પાંચમ તિણે, કહિ પામિ હર્ષ ઉલાસ. ૪
- સ્વજન વધાવી શેહણ, આબ્યો આપણે ગેહ;
આશિર ઉત્સવ માંડિયો, ધરિ મન અધિક સનેહ. ૬

હાલે ૬ થી.

(૫૪૨ ને ૬૬૬ સુધી રેખાં મળનાર રેખા)

પ્રથમ સુધે ભદ્ર આદરે, આજનાં

વારણાં રિતે પરી લગ રે—

મનધારી મુગુર મુજ તરિયે આદિવજ્ર

પ્રથમ સુધે ભદ્ર આદરે, આજનાં	મ. ૧
વારણાં રિતે પરી લગ રે—	મ. ૨
મનધારી મુગુર મુજ તરિયે આદિવજ્ર	મ. ૩
પ્રથમ સુધે ભદ્ર આદરે, આજનાં	મ. ૪
વારણાં રિતે પરી લગ રે—	મ. ૫
મનધારી મુગુર મુજ તરિયે આદિવજ્ર	મ. ૬
પ્રથમ સુધે ભદ્ર આદરે, આજનાં	મ. ૭
વારણાં રિતે પરી લગ રે—	મ. ૮
મનધારી મુગુર મુજ તરિયે આદિવજ્ર	મ. ૯
પ્રથમ સુધે ભદ્ર આદરે, આજનાં	મ. ૧૦
વારણાં રિતે પરી લગ રે—	મ. ૧૧
મનધારી મુગુર મુજ તરિયે આદિવજ્ર	મ. ૧૨

રીક્ષા.

નમણુ કરાવે સુંદરી, પહેસાંબ્યા અલંકાર;	
વસ્ત્ર વિભૂષા અલિનવી, ભણે સુર અવતાર.	૧
સંધ સયલ લેળો મળ્યો, વરધોડે મનોહાર;	
શ્રીફલ કરમાંહે થઈ, તુરગે ચડ્યો કુમાર.	૨
વાળાં વિવિધ પ્રકારનાં, વાળે તે મનોહાર;	
નરનારી ટોળે મળ્યા, કોતક ભેતાં તે વાર.	૩
રાજનગર મધ્યે થઈ, પાછા વાડી માંહિ;	
વરધોડે જઈ ઉતર્યો, સહુ મન અધિક ઉચ્છાંહિ.	૪
સંવત અઢારસેં પાંચમેં, મહા શુદિ પાંચ દિન;	
આરિત્ર ચોખું આઠઠું, કરી તનમન સુપ્રસન્ન.	૫
લક્ષણ લક્ષિત તનુ સદા, ભણી શુણ નિધાન;	
ઉત્તમવિજય શુરૂ હવે, પદ્મવિજય અલિધાન.	

હાલ પ મી.

(કુંઠ અને લોભા વિષે—એ રીક્ષા.)

શાસ્ત્રાભ્યાસ.

મ્હોડે કહ્યો શુરૂએ તદ્દરે, જ્ઞાતા સૂત્રે જેહ. સંયમ રાગ લાગ્યો.	
ધન્ય શેઠ સુત અઢીની પ્રિયારે, ઉજિઝયાદિકનો તેહ. સં.	૧
ચોથી શુપાસમ મુનિ હોધરે, ત્રિભુ પરે અપવાદ;	સં.
પણ પહેલી બીજી પરે રે, નવિ થાણું અચિવાદ.	સં. ૨
શાહ ગણેશ કહે તદ્દરે, શુરૂના પ્રભુમી પાય;	સં.
સુખડલી સવિ ભતિની રે, પચખાવો મુનિસય.	સં. ૩
દુમ પાસે મત આદરૂં રે, જિહાં લગે નહિ મુનિસય;	સં.
તિહાં લગે એ મત માહરે રે, એમકહિ પચખે તે હાય. સં.	૪
હવે નવ દીક્ષિત મુનિમતે રે, શિખવે શુરૂ આચાર;	સં.
ગૃહણા સેવના નામથી રે, ચરણ કરણ પ્રકાર.	સં. ૫
છડો રાજનગર રહિ રે, સુરતે શુરૂ ભય;	સં.
શબ્દ ચાલ તિહાં શીખવે રે, મુવિધિ વિજય શુરૂચય. સં.	૬

પચેકાબ્ય તાટિક વગિ દે, મદલસા નામે ખાસ;	સં.
ઉંદર્યાસ અલંકારના દે, શિખ્યા કરી અભ્યાસ.	સં. ૭
તાતચંદ સંઘવી તથા દે, દેખી મુંદર બુદ્ધિ;	સં.
ન્યાયનાં શાસ્ત્ર ભણાવવા દે, પદિતની કરી શુદ્ધિ.	સં. ૮
ધન ખરચીને ભણાવિયા દે, હવે ઉત્તમ ગુરૂ પાસ;	સં.
લેન ન્યાય મહા સ્પષ્ટનો દે, કિંધા અધિક અભ્યાસ.	સં. ૯
અંગ ઉપાંગ પાંચમાં વગિ દે, ગુરૂ સૂત્ર તિમ ધાર;	સં.
શંચ કર્મ મહુ પચડિયો દે, કયો અભ્યાસ અધાર.	સં. ૧૦
પદિત ૫૬.	
વિજયધર્મસૂરીસરે દે, અઢાર દયોં ધરી હામ;	સં.
પદિતપદ રાધણુપુરે દે, દીધા ધરી શુભરામ.	સં. ૧૧
વિદ્યાર.	
રૂપણુપૂરીના સંઘમાં દે, શ્રી ગિરનારે બલ;	સં.
હરણુકર બાવિસમાં દે, ભેટયા શ્રી જિનરામ.	સં. ૧૨
નવાનગરની બંતરા દે, કરી વિમળાચળ બલ;	સં.
મધમ જિજ્ઞાસુ હરણુકર દે, દિયડે હરણ ન ભલ.	સં. ૧૩
ભાવનગરવાસી બતા દે, કુંજરજી હાથા નામ;	સં.
દેવભાસાની ચીનતી દે, કરિ શાખ્યા ગુરૂ તામ.	સં. ૧૪
પાવન પાંચમી હામમાં દે, રતનચી અધિકાર;	સં.
રૂપવિજય રંગે રહ્યો દે, મુણ્યાં લ્યજ્યજાર.	સં. ૧૫

૬૬૬

ઉત્તમવિજય ગુરૂ નિહાં, બેઝાત્યા બાલપી ખાસ;	
બૃહત્સપ્ત ટીકા તથા, વચ્ચે ઉચ્ચાસ.	૧
પૂરી ભટ્ટરા ઇંદની, જિહા ઉપર અપવાદ;	
નિદેશને અલંકારમુગ, જિહાં વાણી સ્વાસ્થ્ય.	૨
સંવન તેરને ચડેદનું, મેઘમું મૂલન કીધ;	
તાતચંદ સંઘવી નિહાં, વહે ઉપદેશ પ્રસિદ્ધ.	૩
માસારોપણનો ધરો, એણે સંઘવી તામ;	
કરે વરે જસ ઉદ્ધેહો, રસન ઉત્તરિ કામ.	૪
બદ્ધિપુરના સંઘની, જિનરિ કરી મુખમલ;	
ઉત્તમ ગુરૂએ મોહ્યા, મેઘમું છે કલ.	૫

કાલ ૬ ઠી.

(લાખને માત મલ્હાર—એ દશ.)

- આલ્યા દક્ષિણ દેશ, પામિ ગુરૂ આદેશ;
આજ હો આબ્યા રે અનુક્રમે, ગાંદલી પરિસરેલ. ૧
- સાહુમે આબ્યો સંઘ, ધરતો અધિક ઉમંગ; આજ
ઉચ્છવ અધિક મંડાણે, લાબ્યા ઉપાસરેલ. ૨
- રાખ્યા સાર્ધ દોય માસ, કરી ઘણું સંઘે પ્રયાસ; આ.
તિહોગાલિ સૂત્ર, વખાણે ગુરૂ તિહાંલ. ૩
- આગળ સુણતાં તેહ, સંઘને વાધ્યો નેહ; આ.
પૂજા પ્રભાવના રતિજગા, નિતનિત કરેલ. ૪
- તિહાંથી કયો વિહાર, બહુછિપુરે નિરધાર; આ.
પહોતારે સમ હોતા, પુરને પરિસરેલ. ૫
- ગુલાબદાસ સુધિ વાત, હરખ્યા સાતે ઘાત; આ.
ગોપાલદાસ મોતિશા, પ્રમુખ થયા પ્રુશીલ. ૬
- સામધ્યું શ્રીકાર, કરિ પધસબ્યા નિરધાર; આ.
બ્યાખમાને વેતાલી મંગાવી, ભાવથીલ. ૭
- મત પચખાણુ અપાર, તપ ઉપધાન પ્રકાર; આ.
માલારોપણુ પમુહા, કરણી બહુ થઈલ. ૮
- દિગપટ સાથે વિવાદ, કરિ પામ્યા જશવાદ; આ.
ભુંડિયાં દુંડિયાં, તમ્યાં સુક્તિ પ્રહારથીલ. ૯
- જિનમત થીરતા દીધ, બહુ જશવાદ તે લીધ; આ.
સંવત પંન્નર એાળ, એમ્હાં દો તિહાં કર્યોલ. ૧૦
- હવે કયો તિહાંથી વિહાર, મત પચખાણુ અપાર; આ.
ભાવે રે કરે આવક, આવિકા તિહાં ઘણારે. ૧૧
- ગુર્જર તિલક સમાન, ખંભાયત અભિધામ; આ.
એમાસું તિહાં રાખ્યા, સંઘે આગહેલ. ૧૨
- પ્રથમ અંગ બ્યાખ્યાન, મુછે એતા ધરી તાન; આ.
તત્ત્વરૂચિ સુચિ વાધે, સાથે સિદ્ધિને લ. ૧૩

હવે શ્રી ત્રિમુક્ત ત્રિરિંદ, બેટયા પ્રથમ વિષુદ્ધ; આ.
 ત્રિમ શ્રી ઉત્તમવિજય, તિહાં વંદીઆણ. ૧૪
 ઇતિ હાલ રસાલ, મુણનાં મંગલ માલ; આ.
 જાખીરે રિલ શખી, રૂપવિજયે બલીલ. ૧૫

કુદા.

ખાલીતાણા શહેરમાં, મુંદર જિનપ્રસાદ;
 રૂપચંદ જીમે કરાવીયું, હરે સ્વર્ગથી વાદ. ૧
 બિલ જરાયાં અબિનવાં, કરવી પ્રતિષ્ઠા તાસ;
 રૂપચંદ જીમ તે અવિયો, હીવ સ્વંધ લેઈ ખાસ. ૨
 વિધિપૂર્વક જિનરાજાણ, હરી પ્રતિષ્ઠા થંગ;
 ગુરૂ સંધના આમલ યદી, લહિ ઉત્તમ ગુરૂ સંગ. ૩
 ઘોષારો સ્વંધ વિનયે, ઉત્તમ ગુરૂને પાયા;
 અમીચંદ્ર પ્રભા પ્રભુ તણું, હમું રેડડલ ચિત્ત લાય. ૪
 પ્રભુ પધરાવણુ કારણે, પડખારો સ્વયંમેવ;
 પદવિજય ગુરૂણ બાળી, પાડવે ગુરૂ તનમેવ. ૫

હાલ ૭ મી.

(ત્રિમુક્ત વડ તિહું પાલિશ યેલ, કાંતે વાચીરે પથા હાલ્યાં—મે રેલ)

ગુણવિધિ નવખંડા પ્રભુ ખાસ, બેટયા ઘોષા બંદર જઈ;
 જિનપતિ નમતાં શ્રી જગદિશ, રત્નવથી નિર્મલ ચંદ. ૧
 ગુરૂ તિહાં માટે પ્રતિષ્ઠા સાર, શાસન પ્રમાણે વિધિ કરી;
 જિનપતિ ચંદ્રપ્રાપ જિનરાય, યાખ્યાં બક્ષિ હલ્ય પરી. ૨
 તવનિહાં આડ દિવસ પર્વત, વાજ્યાં આશરો મુપરા;
 વલિ નિહાં અંગીતરી કરી સ્વામ, શાસન ઉત્તમિ તાપરા. ૩
 જન સદુ મહિ દેશ યેલ, સત્વના હરે ગુરૂની ઘણી;
 ગુરૂ નિહાં પતિ જલિ જયવાર, વિહાર કર્યો ખાટણ બાળી. ૪
 હવે ગુરૂ ખાટણ કરી ચેમસ, સિદ્ધપુરે જિલ બેટિયા;
 જગપતિ સંપાદવિયા ખાસ, પાટણપુરે જઈ બેટિયા. ૫
 તવ નિહાં અવિશ વટે ઉપજન, અન્ન પહેલી રંગરી;
 જનપતિ ધર્મ અભાસ અચાર, હવે ઉત્તમ ગુરૂ સંગરી. ૬

- ગુરુ મ્હારા આજુગઢે કરી યાત્ર, ત્રિકરણ યોગ સમારવા;
જગપતિ સંધ સહિત ધરી રાગ, ચેતનસયને તારવા. ૭
- ગુણનિધિ તિહાંથી ચોમાસાં દોષ, રાધણપુરે રંગે કરી;
ગુણનિધિ સિંધપુરે ચોમાસ, ઠમું એકવિશે ઉલટ ધરી. ૮
- ગુણનિધિ રાજનગરે કરી જાત્ર, સરત બણી ગુરુ સંચર્યા;
ગુણનિધિ આમો આવે સંધ, ગુરુ વંદન ઉત્તરે બધાં. ૯
- ગુણનિધિ જૈન ન્યાય મદાભાષ્ય, ગુરુ બ્યાખ્યાન નિદા કરે;
ગુણનિધિ યુક્તિ યુક્તિ નયવાદ મુળી યોગ્ય અચરિત ધરે ૧૦
- ગુણનિધિ સંવત્ર અદારે બાવિરા માધ માસ શુદ્ધિ તેરસે;
ગુણનિધિ અંધવી તારાયંદ, સંધ ભક્તિ મન ઉત્તમે ૧૧
- ગુણનિધિ શ્રી મંજેશ્વર ખાસ પ્રમુખ, બિંબ જિનજી નજા.
ગુણનિધિ દોષમે પચ્ચાતું બિંબ, શિદ્ધાચળની નદિ મજા. ૧૨
- ગુણનિધિ કિંધી પ્રનિષ્ઠા તામ, શાસ્ત્ર પ્રમાણે ગુરે બક્ષી;
ગુણનિધિ દૃતિમતિ રહે ગુરુ પાસ, રૂપી કિંતિ દેગે વક્ષી ૧૩
- ગુણનિધિ સ્વમેનશિખર ગિરિરાજ, મૂલ નાયક પ્રમુ શામળા,
ગુણનિધિ મેવે સૂરનર બક્ષ, ભક્તિભાવે પદકજ બજા. ૧૪
- ગુણનિધિ જાંગલ દેશવંતમુ, મમુદાગાદ શરંર બજે,
ગુણનિધિ અગાલચંદ્ર ચોશચળ, ઠયો નિદે બિરે દેઉલતવી ૧૫
- ગુણનિધિ મેઝકવા જિનજી પંચ, આમલ આદે મેઝામળ
ગુણનિધિ મન્ય માનવજન તેદ, શિદ્ધાં દગિયનુ નીંધ નજ ૧૬
- ગુણનિધિ ગુરુર આગમી શત્ર, રૂપવિશ્વે રંગે રહી,
ગુણનિધિ નિદાં રદા ત્રિક ચોમાસ, જમ કમલ વિમલી લદી ૧૭

૩૬૮

- પરિચિત્તે નવજાગિએ, રહી ચોમાસુ આગ;
રાજનગર પડે પદિવા, ઉગમ ગુરુને જગ ૧
- સંવત્ર અદારે સુનાવિશે મદ્યશુદ્ધિ અગમ રિન,
દગમ વિશ્વ ગુરુ નજ, ગુરુ પદવી પ્રનિષ્ઠ. ૨

કાવ્ય ૮ મી.

(પંચેદ્યો સહ રો ૧૩૫ સેવકી—સેવકી)

સોપાનમાં વિહાર.

ત્રિશનું સેવકીનું હોય, સાવકું સમ કરી,
 સજ્જનનું સેવકીનું હોય, નિન કરી કરી;
 રોય વિસનનું હોય, સેવકીનું રાજ,
 બાબાને સેવકીનું હોય, વાંચે ગદ્યગદ્ય ૧
 કરી પાટલું સુધે હોય, વિનનિ મન રજે
 સુર વહેણ પધારે હોય, પાટલું ઉઠરજે
 લવ વિસનનું સેવકીનું હોય, સુરજ વિહાર કરે,
 સુરજને સેવકીનું હોય, પાટલું પરિહરે. ૨
 પધાર્યા ઉપાસ્યે હોય, સેવકીનું કરી,
 સનુપિયકાનની હોય, બાબા નિન કરે;
 વહે ઉપાસન સેવકીનું હોય, પહેરે માલ કાલી,
 સુર મધાનું હોય, વાંચે સુરમ સમ વદી. ૩
 સેવકી પ્રેમસંહ સુવલ હોય, સેવકી વિમલનિરિ,
 સુર મેરે રજે હોય, પરિનિ સુદ પરી;
 સ્વામીને સેવકીનું હોય, સેવકીનું રાજ,
 વહે ઉપાસન સેવકીનું હોય, સેવકી ઉમદાં. ૪
 રાજ સોપાનમાં સેવકીનું હોય, સેવકીનું નિહાં;
 સેવકીનું નવ દુલ હોય, સેવકીનું વિહાં
 સેવકીનું પ્રાપ્ત હોય, નવમ્યા સમ રજે;
 તે સેવકીનું હોય, સેવકીનું સુખમની. ૫
 રજે વિમલનું હોય, સેવકીનું કરી;
 રજે સેવકીનું ઉપાસન હોય, સેવકી કરી કરી;
 સુર સ્વામી સેવકીનું હોય, ઉપાસન સેવકી,
 સેવકીનું સુખ હોય, સેવકીનું નિહાં. ૬
 સેવકીનું સેવકીનું હોય, સેવકીનું સુખ કરી,
 સેવકીને સેવકીનું હોય, સુખનું સેવકી;
 સેવકીનું સેવકીનું હોય, સેવકીનું સુખ
 સેવકીનું સુખ હોય, કરી કરી સેવકીનું. ૭

ઠરી વીરમગામ હોકે, પ્રતિષ્ઠા ચૈત્યતણી,
 જેષ્ઠમાસે ત્રેતાલે હોકે, ગોડીલ જાત્રાભણી;
 દેવરાજ મસાલીએ હોકે, સંઘ ચડાવિયો,
 મળ્યો દેશવિદેશી હોકે, ટોક તે ભાવિયો. ૮
 ચુંઆલે ચોમાસું હોકે, પાટણ આવિયા,
 આચારંગ વખાણે હોકે, સંઘે મંડાવિયા;
 ઢાલ આઠમી ઇલિપરે, રૂપવિજયે કહિ,
 શ્રી ગુરુગુણ ગાતાં હોકે, નિત ચોલા લહી. ૯

ફહા.

સંવત અદારસો સાલમાં, પાટણ શહેર પવિત્ર;
 બિંબ પ્રતિષ્ઠા કારણે, ઉચ્છવ કર્યા વિચિત્ર. ૧
 સહસ્રદણા મળુ પાસણ, પદ્મનાભ જિનરાય;
 પ્રથમ ભાવિ ચોવિસીના, પ્રમુખ એસી જિન થાય. ૨
 વેદિકા વિધિપૂર્વક ઠરી, માંડે પ્રતિષ્ઠા સાર;
 પદ્મવિજય ગુરુલ ભણા, સંઘને હર્ષ અપાર. ૩
 ઝોછવ મહોછવ અતિ ઘણા, દિન દિન ચડતે રંગ;
 અવન જન્મ મત નાણુ ને, મોક્ષ કલ્યાણક અંગ. ૪
 તિહાં દિક્ષા કલ્યાણ કે, સુરવર વાળાં વાય;
 તેહ સુણી ભવિ જીવનાં, સમકિત નિર્મલ થાય. ૫
 શાસન સોહા જે થઇ, કહેતાં નાવે તેહ;
 છપન સિદ્ધચક્ર સોહતા, વંદુ વળિ વળિ તેહ. ૬
 માધ માસ વદિ નોમિએ, ગુરુવારે કરી સાર;
 પ્રતિષ્ઠા જિનલ તણી, તખતે કબ્યા ભૃગુવાર. ૭

ઢાળ ૯ મી.

(હજુ સરોવરી પાલે દશ દોષ નાચરી મહારા લાલ.—એ દેશી).

ઇમ જિન શાસન સોહ, વધારી ગુરુ ઘણી; મહારાલાલ.
 વિહાર કરતાં આવ્યા, રાધનપુર ભણી. મહારા.
 તિહાં કર્યું એક ચોમાસું, પાટણ ફરી આવિયા; મહા.
 સુણે આવશ્યક નિર્યુક્તિ, આવક ભાવિયા. મહા. ૧

કરી કર્યા દોષ ચોમાસાં, રાંધણપુર રંગથી;	મહા.	
કરે પતવણા વળાણ, ગુરૂ મુતસંગથી.	મહા.	
માણ પેહેરાવણ કાજ, ગુરૂ પાટણ ગયા.	મહા.	
બાર મતના પોસા, આવિઝાએ વણા.	મહા.	૨
કરી અડતાલે ચોમાસ, રાંધણપુર ગુરૂ હવે;	મહા.	
ભેટયા શ્રી વિમલાચલ ઉડત જાનિતવે.	મહા.	
સુરત કરવા વિહાર, સિંબડી થઈ સંચર્યા;	મહા.	
રામ રામ સંઘ, સન્મુખ આવે ઉડત ભર્યા.	મહા.	૩
અનુક્રમે સુરત રોડે, પધાર્યા ગુરૂ થઈ;	મહા.	
સંઘથી પ્રેમચંદ્ર લગણ, પ્રમુખ સમે બહુ તથા.	મહા.	
કરી આમણિડ શ્રીકાર, ઉપર્યા ઉપાધયે;	મહા.	
સૂત પતવણા સંઘ કહેથી, બ્યાખ્યા કરે.	મહા.	૪
સૂત પુરી મહાસ્થાન, કે ગણધર વાદથી;	મહા.	
મંડાવિ મોટા સાંભળે, પૂર્ણ સ્વાદથી.	મહા.	
વહે આવિઝા ઉપધાન, માણ પહેરે વણી;	મહા.	
માને ધન્ય અવતાર, આશા પુરણ દલી.	મહા.	૫
કર્યો હુંકારથી વાદ, રાનેર બંદર જઈ;	મહા.	
જય પામ્યા ગુરૂ તત્ત, આજન શોભા થઈ.	મહા.	
હવે કરી તિહાંથી વિહાર, ખંજાવત આવિયા;	મહા.	
ભેટયા શ્રી જગદિય, થઈ બહુ ભાવિયા.	મહા.	૬
શ્રી સિદ્ધાચલ ભેટયા, મન ઉડત ધરી;	મહા.	
પ્રથમ વિજૈં પદ પદ, નમ્યા રંગે કરી.	મહા.	
હવે સિંબડીને સંઘ, વિવેદી ગુરૂ ભણી;	મહા.	
તેણે ધરી રાગ, ભગતિ દિયડે ધરી.	મહા.	૭
કર્યું આમણિડ શ્રીકાર, ઉપાસરે ભાવિયા;	મહા.	
રાવપસેણી સૂત સુતે, સંઘ ભાવિયા.	મહા.	
તેહાં કુમતિ ઉન્માદ કરે, મદ છાકિયા;	મહા.	
જુ ગુરૂની સુદી સુજિ, અતે યાકિયા.	મહા.	૮

શાસનરાગી સોભાગી, દાનેસરી; મહા
 સુવિચક્ષણ શુભ લક્ષણ, શુભ પરિણતિ ધરી. મહા
 બોહોરા જોરાજ મેરાજ, લક્ષ્મીચંદ નામથી; મહા
 કરે શાસનનાં કામ, દામ ને હામથી. મહા
 લાધા શેઠ સુબલ, બાબરીયા ગુલાવટી; મહા
 પ્રમુખ સિંબડીના સંઘ, સક્તિભાવે મલી. મહા
 શાસન ઉત્તતિ કારણે, ઉઘમ બહુ કર્યા; મહા
 સુગર તણે ઉપદેશે, જય કીર્તિ વર્યા. મહા
 રીદયરામ દીવાનના, સંઘમાં લેટિયા; મહા
 શ્રી ગોડી મહારાજ તે, પાપ વિદ્વાડિયા. મહા
 તિહાંથી હીંબડીએ ચોમાસું, ફરી કર્યું ગુરૂણે; મહા
 જાણુદિપ પન્નતિ વખાણુ તે, કિલ્લણે. મહા
 રાજનગરે પ્રેપન્ને, ચોમાસું ગુરૂ કરે; મહા
 શ્રી સૂચગડાંગ વખાણુ તે, મુખથી ઉચ્ચરે. મહા
 પદ દરિસણના વાદની, જિહાં ચર્ચા ઘણી; મહા
 નવમી દાલ રસાલ એ રૂપવિજયે લાણી. મહા

ફલ્લ

પ્રતિષ્ઠા.

શ્રીમાલી જ્ઞાતે બલો, લખમીચંદ જસ નામ;
 દાન ગુણે દીપે ઘણો, થમા તસ શુભ પરિણામ.
 આવી ગુરૂને વિનવે, બિંબ પ્રતિષ્ઠા સાર;
 સહસ્રકૃણા પ્રભુ પાસલ, તુમ પાસે નિરધાર.
 કરાવવી તિણે કારણે, મુખથી કહો હાકાર;
 તેડી જોશીને પ્રભુ, લગનજી વિને સાર.
 ગુરૂ કહે એ શુભ કાર્યમાં, મ કરો લગાર વિલંબ;
 એ કરણી દુર્લભ ઘણી, જિમ મરૂથલમાં આંખ.
 સંવત અઢાર ચોપન્ને, માહાવદિ પાંચમ દિન;
 સોમવારે સોહામણી, ગુહુરત કર્યું પ્રવિત્ત.
 માંડિ પ્રતિષ્ઠા વિસ્તરે, ઉચ્ચવનો નહિ પાર;
 સંઘ મળ્યો બહુ ગામનો, હીયડે હર્ષ અપાર.

ભખ્ય જીવને જોદનીરે, બેટ ભતિ પડે થાય;	વિ.
ન રોયે અમખ્યને ફરમનારે, જોમ શામે કહેવાય.	વિ. ૧૨
સંધથી મન રંભયું થતુંરે, દેખી થી જિરિયય;	વિ.
રનાત્ર પૂજા રંગે કરીરે, સવિ સંતાપ ગમાય.	વિ. ૧૩
થી મિદાચણ ઉપરેરે, મત કપણ કયો જોઈ;	વિ.
ગુદ બાવે તે નિંદનારે, થાયે પાપનો ઉદ.	વિ. ૧૪
તીર્થ મદિમાની કદીરે, દયમી હાલ રમાત;	વિ.
રૂપવિજય કહે રંગથીરે, મુળનાં મંગલમાલ.	વિ. ૧૫

કુદા.

સમિતશિખર-છંદાદાર.

સંવત અદાર સંજાવને, મંધને કરી ઉપદેશ;	
સમેતશીખર તીરય તમે, છર્ણ ઉદાર અયોષ.	૧
નવિન કરામ્યું નિર્મળું, રચના વિવધ પ્રકાર;	
વિશ કુંઠ ગર્ભ ગૂઠે, નાટિકનો સંસ્કાર.	૨
શિખર મંડપ તોરણ બજાં, તેક ઉંચ શીકાર;	
મુવળ રત્ન પંચવરણીએ, જટયા જુગતે કરી સાર.	૩
નંદરામ સૂત્રધાર, હાથ હયોટી જોઈ;	
જે દેખી આતુર તણી, હર્ષિત દોયે દેહ.	૪
ગુરૂ વચને બહુ કામગી, આખો દ્રવ્ય અપાર;	
ખેમા લાલાની તિહાં, મેહનતનો નહી પાર.	૫
સંવત અદાર અઠાવને, સિંબરી કરી આમાસ;	
રાજનગર ગુરૂ આવિયા, સંધને હર્ષ ઉદાસ.	૬
હવે પ્રતિષ્ઠા કારણે. જોઈ મુદૂત મુખપ્રકાશ.	
અદારસે આગણુસાઠમાં, કવ આખું સુવિલાસ.	૭
વિશાખ મુદિ સાતિમ દિને, ગુરૂવારે મુખપ્રકાશ.	
કરી પ્રતિષ્ઠા રંગથી, વધતે હર્ષ ઉદાસ.	૮

હાલ ૧૧ મી.

(આદર જીવ લખા મુજુ આદર-એ રણી.)

શ્રી ગુરૂ શ્રીકૃતિ કમલા વરિયા, જ્ઞાન રચણના દરિયાજી;
શમ સવેગાદિક ગુણ ચોખિત, સર્વ કલા ગુણે તરીઆજી. મી. ૧

૧ કૃતિ રૂપી લક્ષ્મી. ૨ રત્ન.

મંવન જાદાર જાહાવન વરને, ઉગાનુઆઠે આરણઃ
 રાજનગર દેવ હરી મંમગા, ગુરુજીએ રપો વિદ્યાન. શી. ૨
 પુનવન પાટણુજ જાબ્યા, જારિ જાવિ દેવન;
 હાખી જાગવની મુત્ર મંદવી, જાનપૂજા હરે રાકણ. શી. ૩
 માનમ નામ ગુરુ પૂજે, શા રાવચક પુનવનન. શી. ૪
 મીનાચંદ લાખાનુ પૂજે, નિમ દિવ દર્પે જાનવંતણ. શી. ૫
 યજ્ઞવ યજ્ઞવળા પમુદા, જામ્યા મુત્ર જાનેકણ;
 જાનુકમે જાગવનિ રૂઢી પુ, યંધ પુરી યથે ઠીકણ. શી. ૬
 જાનિ જામે પૂજા પસંદવન, યંધ હરે પરી રોકણ;
 મહાજાથ જાબ્યાને મંદાનુ, જામે જાવક સવિવેકણ. શી. ૭
 રૂઢી જાવીય દહાર ને વાચુ, યંધ મન દર્પે ન જાયણ;
 પજુ મુત્ર સપૂજણ તે પૂજણ, જામ્યા જામે સંમતાયણ. શી. ૮
 રાજનગર વાલી ગુરુજામી, કુર્મચંદ પાવસદણ.
 જાવપૂજા સિદારથ રાવને; ઉગવ હરણ ઉગાદણ. શી. ૯
 જાદુ જામદ હરી પાટણુપુરી, તેજાબ્યા પરી નેદણ;
 જામેજુ હરી જાબ્યા ઉગસરે દર્પે ન જાયે રોકણ. શી. ૧૦
 જાનિ ઉગરે ઉગવ માંદયે, મલીએ યંધ જાપારણ;
 રૂઢી જાસન રોકા જાનિ ગુરુ, વરતેજ જાવ જાપારણ. શી. ૧૧
 મન મનેરથ પૂજણ સમગાં, જામ્યાવંતણ જાવણ;
 જામીવચક નેજારણી હરતાં, જાગવથ વાદ જાવણ. શી. ૧૨
 જાગ રજાગ જામ્યારમી કંટીપરે, પૂજણ કીમી પ્રમાણણ;
 રૂપવિજય કહે ગુરુજા જાતાં, જાદવે રૂઢી કથાણણ. શી. ૧૩

કુદા.

રોહાત્યમં.

હવે ગુરુણ ગુરુવંતને, મનાકે જામે જાબ્યા;
 ઉપની કંઈક રીતની, પજુ દિવમાંથી સમાધિ. ૧
 સમગાં જામે તે સદી, જાદવી જાવ નિજ જાવ;
 દિવ સિખામણ દિવ્યને, રીમી કદુજા જાવ. ૨

ભવ્ય જીવને જોહનીરે, ભેટ લલિ પરે યાય;	વિ.
ન હોયે અભવ્યને ફરસનારે, એમ શાસ્ત્રે કહેવાય.	વિ. ૧૨
સંઘવી મન રંજ્યું ઘણુંરે, દેખી શ્રી ગિરિરાય;	વિ.
રનાત્ર પૂજા રંગે કરીરે, સવિ સંતાપ ગમાય.	વિ. ૧૩
શ્રી સિદ્ધાચલ ઉપરેરે, નત દ્રવણ કર્યા બેહ;	વિ.
શુદ્ધ ભાવે તે નિંદતારે, યાયે પાપનો ઉહ.	વિ. ૧૪
તીર્ય મહિમાની કહીરે, દશમી ઢાલ રસાલ;	વિ.
રૂપવિજય કહે રંગથીરે, મુણતાં મંગલમાલ.	વિ. ૧૫

હુંહા.

સમેતશીખર-જીવંદાર.

સંવત અઢાર સત્તાવને, સંઘને કરી ઉપદેશ;	
સમેતશીખર તીરથ તણો, જીવું ઉદાર અયોધ.	૧
નવિન કરાંચું નિર્મલું, રચના વિવધ પ્રકાર;	
વિશ કુંકર્ણ ગર્ભ ગૃહે, નાટિકનો સંસ્કાર.	૨
શિખર મંડપ તોરણ ભણાં, તેક છેક શીકાર;	
મુવર્ણ રત્ન પંચવરણીએ, જડયા જુગતે કરી સાર.	૩
નંદરામ સૂત્રધાર, હાથ હથોટી જોહ;	
જે દેખી ચાતુર તણી, હર્ષિત હોયે દેહ.	૪
ગુરૂ વચને બહુ ઠામથી, આંખો દ્રવ્ય અપાર;	
ખેમા લાલાની તિહાં, મેહનતનો નહીં પાર.	૫
સંવત અઢાર અઠાવને, શિંખડી કરી ચામાસ;	
રાજનગર ગુરૂ આવિયા, સંઘને હર્ષ ઉલ્લાસ.	૬
હવે પ્રતિષ્ઠા કારણે. નેહ ગુહૂર્ત સુમકાશ.	
અઢારસે ઓગણસાઠમાં, ઠવ આંખું મુવિલાસ.	૭
વેશાખ સુદિ સાતિમ દિને, ગુરૂવારે સુમકાશ.	
કરી પ્રતિષ્ઠા રંગથી, વધતે હર્ષ ઉલ્લાસ.	૭

ઢાલ ૧૧ મી.

(આદર જીવ સમા ગુણ આદર-એ દેશી.)

શ્રી ગુરૂ ૧ કીર્તિ કમલા વરિયા, સાન ૨ચણના દરિયાજી;
શમ સંવેગાદિક ગુણ ચોખિત, સર્વ કલા ગુણે તરીઆજી. શ્રી. ૧

૧ કીર્તિ રૂપી લક્ષ્મી. ૨ રત્ન.

- સંવન અદાર અકાવન વરમે, ઉગણુઆઠે સારણ; રાજનગર દોષ કરી ચેઆયાં, ગુરુણે કયોં વિહારણ. શ્રી. ૨
- પુન્યવંત પાટણુપુર ગાબ્યા, જાવિ આવિક લોકેણ; હરખી ભગવતી સુત્ર મંડળી, સનપૂજ કરે રોકેણ. શ્રી. ૩
- ગાદમ નામ સુણી પૂજે, શા રાયવંદ પુન્યવંતેણ. મીઠાવંદ કાષ્ટાનુત પૂજે, તિમ કિજ હર્ષ જત્યંતેણ. શ્રી. ૪
- સચ્ચ પતવણુ પમુકા, વાંચ્યાં સુત્ર અનેકેણ; અનુકમે ભગવતિ સર્ગ દીધું, સંઘ પુણી યયો ઉકેણ. શ્રી. ૫
- વતિ જયે પૂજ પરજાવના, સંઘ કરે ધરી ટેકેણ; મહાસાધ્ય બ્યાખ્યાને મંડળ્યું, જહો આવક સવિવેકેણ. શ્રી. ૬
- સદી ચેવીશ હજાર તે વાંચ્યું, સંઘ મન હર્ષ ન માયેણ; પશુ સુત સંપૂરણુ તે પૂરણુ, જાગ્ય જલે સંભણયણ. શ્રી. ૭
- રાજનગર વાસી ગુણુગણી, કર્મચંદ પાવસહણ. જાવપૂજ સિદ્ધારથ રાયને; ઉચ્છવ કરણુ ઉચ્છહણ. શ્રી. ૮
- જહુ. અગ્રહ કરી પાટણુપુરથી, તેગબ્યા ધરી નેકેણ; સર્મેણું કરી લાબ્યા ઉપસરે' હર્ષ ન માયે ટેકેણ. શ્રી. ૯
- અતિ ઉજરમે ઉચ્છવ માંડ્યો, મલીએ સંઘ અપારણ; યક શાસન શેષ અતિ સુદર, વસ્યો જય જયકારણ. શ્રી. ૧૦
- મન મનેરથ પૂરણુ સમગ્રાં, જાગ્યવંતના રાયણ; સ્ત્રીવચ્ચલ નેપારની કરતાં, જમજય વદ નવાયણ. શ્રી. ૧૧
- હન રસાન અચારમી હંધીપરે, પૂરણુ કીધી પ્રમણુણ; રૂપવિજય કહે સુરુણુ ગાતાં, લકંએ કોડી કત્યાણુણ. શ્રી. ૧૨

કુદા.

રેહોત્સર્ગ.

- હવે સુરુણુ ગુણુવંતને, મસાક ગર્ષે બ્યાધિ;
 ઉપની કડક રીતની, પણ દિલમાંથી સમાધિ. ૧
- સમતા બેચે તે સદી, જાણી અલ્પ નિજ ગાય;
 કિંતુ શિખમણુ શિખને, રિધી કુરુણા લાય. ૨

અઠાવિશ દિવસ લગી, આરાધના કરી સાર;
 શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રની, આદર કરી અપાર. ૩
 ચૈત્ર શુદ્ધી ચોથે કરી, અશનાદિક ચઉ ત્યાગ;
 સુંદર ઉપયોગે ધરે, શુભ પરિણતિ મહાભાગ. ૪
 પડિકમાણું સધ્યા તણું, કરી રહ્યા જળ આપ;
 ક્ષણ અંતે સુરપદ લહ્યા, મુણતાં નવ પદ ભાપ. ૫
 ઠાણ ૧૨ મી.

શોક,

ગિર્યા શુણુ શુણુ તણા મુઝ સાંભરે, હિયડલા માંહેરે;
 શુણવંતા કિમ વિસરે, કયાં બહુ ઉપગાર ઉછાહેરે. ગિર. ૧
 દિલગીરી ઘણી સંધને, નયણે વસી આંસુધારે;
 ઉપગારી એહવા શર, સહુ પડિતમાં શીરદારે. ગિર. ૨
 શાંત ઠાંત જ્ઞાની શુણી, વસી શુદ્ધ પ્રરૂપક વાણીરે;
 એહવા શર કિમ વિસરે, જે શુણુ ગણુ રચણની આમીરે. ગિ. ૩
 ઉચિત્ત કરણી સવી આદરે, જરકસી કરી માંડવી ખાસીરે;
 રૂપાનાણે પુજણા, ઘણું કરતા ચિત્રવિપાસીરે. ગિ. ૪
 કયો સંસ્કાર તે દેહનો, કરી નિર્વાણમહોત્સવ ભારીરે;
 બલ ઊઠાવી 'મછની, તિમ પાખી પલાવી સારીરે. ગિ. ૫
 શુણુ સંભારૂં કેટલા, જિણે ધર્મદાન મુઝ દીધારે;
 રાંક ભણી રાજ કયો, માર્ગ કહો ઉભય લય સીધારે. ગિ. ૬
 સુવિચક્ષણુ લક્ષણુ ભયાં, જે અહનીશ શાસ્ત્ર અભ્યાસીરે;
 જિનશાસન હઠતા કરી, જિણે આગમ મુક્તિ પ્રકાશીરે. ગિ. ૭
 વર્ધમાન શુણુ જેહના, જે ન્યેતિ રૂપ નિત્ય ધ્યાવેરે.
 દેવ સદા અરિહંતની, જે આણા અમીરસ પાવેરે. ગિ. ૮
 તેરવાર વિમલાયલે, કરી યાત્રા ચક્રતે રંગેરે.
 શ્રી ગીરનારે ભત્રા, કરી ત્રણ વાર ઉચ્છરંગેરે. ગિ. ૯
 નવાનગરપુર બંદરે, વેણાવલ પાટણુ ભેટારે;
 ઉભી સોરઠ ભત્રા કરી, પાપ સંતાપ તે મેટયારે. ગિ. ૧૦
 એકવિશ વાર અંજેસરે, કયું દર્શન ત્રિકરણ ચાપેરે.
 ત્રણવાર ગોપી પ્રભુ, નિરખ્યાને પુન્ય તે પાસેરે. ગિ. ૧૧

૧. ગાજડાંની. ૨. મન, વચન, અને સરીરથી

પાંચ વાર તારાજીરે, જોડવાર આણુલ પધારીરે.
 જોમ તીરથ જાત્રા કરી, ગુરે પુન્યના પોષક વધારીરે. ગિ. ૧૨
 ભુદિએ મુરગુરુ સારીખા, કવિના ગુણ માટે પૂરારે;
 સદમ પન્થાવન ગુરુજીએ, કયાં સ્થોત્ર નવાસમ ગુરારે. ગિ. ૧૩
 સામ્યકર્મ વરમ કરી ધરવાસે, પદી મન લીધુરે;
 વરમ સત્તાવન પાલિયું, જગું ચારિત્ર જગન પ્રસીધુરે. ગિ. ૧૪
 મુવત અદારેસે બાસદી. ચેતર ગુદી ચોથ બુધવારેરે;
 પ્રથમ માત્ર રજની તજે, ગુરુજી સરકોડ પધારે. ગિ. ૧૫
 જપિ ગયા મુરધરે, ગુરુ માત્ર જગતમાં પદી ખમીરે;
 જોડવાર દરીમજી રીજીએ, કૃષ્ણા કરી અંતર જામીરે. ગિ. ૧૬
 હાલ બાદમી ઇંત્રી પેરે, કરી રૂપવિજયે મુરસાવરે;
 જાનતાં ગણતાં સંધને, નિન હોજે મંગલમાગરે. ગિ. ૧૭

અથ દશમ.

ગુરુસાજ ગાયા, મુજસ પાયા, કુખ ગમ્યા હર જો,
 નયન જગુ મજા ચંદ્ર વરસે પામી આનંદપૂર જો.
 મલ્લી રૂપવિજયે, રાધામાસે અશ્વ મૃતિયા દત્ત જો.
 નિર્વાણ રચના રચી મુંદર, મુલુતાં સંધ પ્રસન્ન જો. ૫૦
 હતિ શ્રી સકલ વિદ્વંન, સભાવતસભ્યઃ શ્રીમન્
 ય. પદવિજયમલ્લીને નિર્વાણમહોત્સવ સંપૂર્ણ.

શ્રી લક્ષ્મીસાગરસૂરિ નિર્વાણુરાસ.

સકલ વાચક ચક્ર ચૂડામણી મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રીરામ-
વિજયગણિયુરુચરણકમલેભ્યો નમો નમઃ શ્રી.

કુહા.

- શ્રી યુગાદિ જિનવર તણા, પદ પ્રણમું કરજોડી;
તવિ મન વંછિત પુરવા, કલ્પતરૂની જોડી. ૧
- શાંતિનાથ પ્રભુ સોલમા, વિશ્વસેન કુલચંદ;
અચિરાનંદન જગ ધણી, પ્રણમું પરમાણુદ. ૨
- પાર્શ્વનાથ પરમેશ્વર, પરમજ્યોતિ ચિક્રુપ;
મહે ઉઠી નિત પ્રણમીએ, અવિનાશી શુદ્ધ રૂપ. ૩
- નેમિનાથ બાવીસમે, નમિએ દીનદયાળ;
સમુદ્રવિજય કુલ ચંદલો, મનમોહન શુણ્ભાલ. ૪
- સિદ્ધારથ સુત વંદીએ, સિદ્ધરૂપ નિરૂપાધિ;
શાસન નાયક જિનવર, વરતે સહજ સમાધિ. ૫
- એ પાંચે જિનવર તણા, પદ પ્રણમી એક ચિત્ત;
ગાર્હ સશુણ્ મિરૂઆ તણા, કરવા જનમ પવિત. ૬
- તપગછ નાયક શુણ્નિલો, શ્રી લક્ષ્મીસાગરસૂરિ;
શુણ્ તેહના ગાસ્તુ ધણા, આણી આનંદપુર. ૭

હાલ ૧ લી.

નમણી જમણીને મન્ય જમણી-એ રેશ.

રેશ, માતા, પિતા.

- જ'બૂદીપ અનોપમ છાજે, દ્રીપ અપર સહુ મધ્ય વિરાજે;
લાખ જોયણ કેરે પરિભાણે, આગમમાં જિન વીર વખાણે. ૧
- મધ્યે મેરૂ મહીધર સોહો, જે દીઠે સુરનર મન મોહો;
જ'બૂવૃષ્ઠ તણે અહિન્સાણે, જ'બૂદ્રીપ દહ્યો જિન ભાણે. ૨
- તેહમાં ભરત અછે અતિ મીઠું, જિહાં રાત્રુંજય તીરથ દીઠું;
તિમગિરનાર જિહાં વલિબીજું, શ્રી અમ્બેતશિખર તિમ ત્રીજું. ૩

નેદમાં દેવ દયાં દેવ આત, આતિથાત માટે લે વાત; ૪
 ખટપુર ધર્મનાંમનિ બાળે, અપર ત્રિણ નવ જ્યેમ વખાળે.
 આપાદ દેવું વલી સાર. મુનિપુરી દરવાજા સાર; ૫
 એમ અવર ત્રિહાં લીધે અનેક, સેત ભરતમાટે સભત વિવેક. ૫
 તેદના બેદ દયા ત્રિન દેવ. દક્ષિણ ઉત્તર ભરત લે ભેય;
 દક્ષિણ ભરતમાં સતત જાગીયા, જોગ સદસ દેશ કહે જગદીશ. ૬
 તેદમાં મદ્યર દેશ અનેદર, બિહા મુંદર હીસે ત્રિન મદિર;
 મોવન કલસ શિખર બિહા લોહે, દેખી માનવનાં મન બેાહે. ૭
 નજર સવાણી નામે સાર, બિહા ભરત નર ને વલી નાર;
 તેદમાં એક નિવસે બવહારી, હેમતજ નામે મુવિચારી. ૮
 તસ ધરતી રાજગણ નામે, જે રીકે સજન મુખ પામે;
 દેવનિ દેવ વિલસે મુખસેય, પુણ્ય પ્રતિભિયો સારિયો થોચ. ૯
 એક દિવસ દેવનિ દેવ તેહ, કરવા વલિજ ચક્ષ્યા સસ્નેહ;
 આખ્યા ગૂજર દેશ મહાર, રથભલીરય પુરમાં મનુહાર. ૧૦
 હેઈ ઉત્તમ યાનિક રહીયા, પુર દેખી હીયટે મદ્યરહીયા;
 સદુકે હોક દીલે સનમાન, હવે પ્રકટ્યું બેડે ભાવનિધાન. ૧૧
 છાજક બેત તલ્લે શિલુચાર, જોસવંશ દીપક મુવિચાર;
 યા હેમતજ વડો બવહારી, નિવસે રથભલીરય મુખમર. ૧૨
 નિવમતિ દેવ તણી કરે યાત, પ્રતિજ્ઞાસે જાવે મુલ પાત;
 સાંભળે સદગુરુ મુખિ સિદ્ધાંત, લેનધર્મ વસીયો જસ ચિત. ૧૩

૬૬૮

જન્મ.
 હવે રહેતાં તિહાં એક દિને,
 રાજા કૃષ્ણે અવનયો,
 દીકું તિલ્લિ રવણી સમે,
 બાઈ પુણ્યુ નિજ કયને,
 કય કહે કામિનિ પ્રને,
 હોમ્યે સુગુરુ દક્ષિણર,
 ત્રિણ માસ થયા જેટલે,
 માન દીડ પાકું દયા,
 દેઈ દેવ પુણ્યવંત;
 મુલ મુદિત અણવંત. ૧
 મુખન ભકું સહકર;
 મુખન તણું રંગ સાર. ૨
 મુખન થવું શીખર;
 કલ દીપક આધાર. ૩
 મુલ યેહલાં લહે નામ;
 સમરૂં શી ત્રિન નામ. ૪

સત્તર અઠાવીએ વરિસ,	ચૈત્ર માસ ગુલ યોગ;	
શુદ્ધિ પંચમિ દિન અતિ ભલો,	વરલા ગુલ સંયોગ;	૫
નવમસવાટે ગુત જ્યયો,	ગુખ લગ્નજીવર અંગ;	
માતપિતા મન મોહતો,	દેહ કનકને રંગ.	૬
ઉત્સવ ક્રીધા અતિ ભલા,	બાંધ્યાં તોરણ ભાર;	
થાયે નિજ નંદન તણું,	ધનજી નામ ઉદાર.	૭
ગુત થાપે અતિ મુંદર,	મનમોહન મુકુમાલ;	
જળ થયો વરિસાં સાતને,	તવ હવીયો નેશાત.	૮
ભણી ગુણી પોતો થયો,	મુંદર મુગુણ નિધાન;	
હિવે જે ઉત્તમ ગુણવરે,	તે મુજો સદુ સાવધાન.	૯

હાજ ૨ જ.

નાદાના સમા! હો વાન મુજો એક મોતી—એ દેશ.

દેશના.

એક દિન મુત સંધાતે લેઇ, તિહાંથી તે નીસરીયા;
વડ વખતે 'વટપદ્રમાં આબ્યા, ગુલ ગુણ રચણે તરીયા. ૧
ભવિષ્ય ભાવેરે, ગુણ ગિરુઆના ગાવો;
અતિ મુખ થાવેરે, અનુભવ મનમાં લ્યાવો. આંચકી.
શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરિશ્વરને, પદકમલે જઈ નમીયા;
જા ગુરુ નાળી તે ભવિ ભણી, દીએ દેશના ઉપશમીયા. ૨

ભવિષ્ય ભાવેરે. ગિ.

“દેવ એક અરિહંત નમી જે, તસ પદસેવા કીજે;
શગી દોરી દેવ અનેરા, તેહનું નામ ન લીજે. ભવિ. ૩
ગુરુ 'સૂધી ખટકાયના સ્પીહર, ગુણ સત્તાવિસ ભરીયા;
નહી મન મમતા સૂધી સમતા, રાખી જે કરે કિરિયા. ભવિ. ૪
વસુ સભાવ વિભાવ વિમુખતા, રીતે જે અનુભવીએ;
તેહ અનંદિત ધર્મ પદારથ, સેવ્યે સવિ સંભવીએ. ભવિ. ૫
એ તત્ત્વત્રયનું આરાધન, સમર્પિત શુદ્ધ કહીજે;

૧ વડોદરા. ૨. સારી શુદ્ધિવાળા. ૩. પાળનાર. ૪. શુદ્ધ. ૫. વસ્તુના
સ્વભાવ વિભાવ જાણીને ઉપર ઉદાસીનતા સખવાથી ખરો ધર્મ પ્રાપ્ત થાય
છે, અને તે સેવ્યાથી સર્વ આવીને મળે છે.

નાણ્યરણુનું મૂલ્ય એ જાણ્યું, એ વિષુ શિવ ન લહીને. ભવિ. ૬
 એક સહિત એ તપ વપ સચમ, તે શિવ સાધન બાણ્ય; ભવિ. ૭
 તેક સહિત પૂરવડેથી લગી, હિરિયા દ્રવ્ય વખાણ્યે.
 એ દુર્લભ મનવ ભવ પાત્રી, ધર્મ કંઠે ધસમચ્છીયા; ભવિ. ૮
 વિષય પ્રમાદ 'વસે મમ હાતે, મુષ્ટિ મુગુણ તમ રચીયા. ભવિ. ૯
 હાયો એ ફિરિ નાવે હાયે, 'રચણુ અમૂલિક સરિખો;
 'અધ્યાતમવેદી' મગતખેદી, ભવનવણુ એ નિરખો." ભવિ. ૯

વિશ્લ

હમ ગુરુની દેશન્ય મુદ્દી, નિજ આતમને વાસ્યો;
 પુરુષવત્સવ વિશ્વસ અન્યકિ, અચિર હીયામાં ભાસ્યો. ભવિ. ૧૦
 કહે સદ્ગુરુને એ કરજેથી, "તુમ્હે પરકાસ્યું સાચું;
 હિવે તુમ્હે ચરણની સેવા મુદ્દી, અવરને 'સાચિ ન ચાચું'. ભવિ. ૧૧
 એ દીક્ષા સહસ્યું તુમ્હે શિક્ષા, શીશ યકને રહિસ્યું;
 સદ્ગુરુ તુમજાણા અખદિત, નિત ચિરઉપરી વહીસ્યું." ભવિ. ૧૨
 આ હેમચક્ર ને રાજખાઈ, ધનલ મુવ લેઈ સાચે;
 હોયે કરી સચિ શોચ તણને, દીખ મદી ગુરુ હાયે. ભવિ. ૧૩
 ગુરુનાણી કહે "નિમુણે પ્રાણી! રૂપીપદે મત ધરજ્યો;
 રોહિણી 'પરિજેમત વિસ્વારી, નિજ આતમ ઉર ધરજ્યો. ભવિ. ૧૪
 સતર છત્રીએ મુદી વિશાખે. ત્રીજે દીક્ષા લેઈ;
 શી વૃદ્ધિઆગર સુરિ સમીપે, ભલે મનિ ઉપયોગ દેઈ. ભવિ. ૧૫
 શીખ મદી મુખી સદ્ગુરુની, પાડ ભણી આગમને;
 અર્થ 'અગેચર દિવમાં ધારે, સુરિ અરય આતમનો. ભવિ. ૧૬
 નિધિઆગર હરને બેઠાવે, ધનલને સદ્ગુરુલ;
 વિનયવંત વિવાન્ને 'આગર, મુખિ કહે ગુરુલ! ગુરુલ! ભવિ. ૧૭
 હમવંત લહી ઉપયોગી, એ શીખામણિ સારી;
 "અમૂલિક કામ ધર્મુ ॥ તુજસ્યું, વેણ યજ્યે ભારી." ભવિ. ૧૮

૧. ૧૩ વગેરે મુખ્યમર લાગી જાયો નહિ ૨. રામ. ૩. અધ્યાતમને
 અનુષ્ઠાન કરનાર ૪. ખોલ વસતી ૫. સાચે. ૬ રોડે. ૭ અમન, મનન
 ૮ ખર, અંકર. ૯ આગમ, દરે જગી

“જાલ વિરયે: મુઠને દુઝે રેરયે; મદગુણ મુઠ કાઢે;”
 “અવમદિ અપે: મવિને કલિયુગ, વાન દીવામ: મપે. અવિ ૧
 બદ નગરે મે.મગ રીને બં, રાજાવર ‘પાડિયા’;
 ઓ સપે મદગુણે વદી, નિજ અનમને ત્રપી. અવિ ૨
 ઓ શુદ્ધિસાગર ‘મૂરીપુરદર, દુષ વિગિવ. રે મૂરી;
 દીખે રેશન મપુર અવિ મીડી, ત્રપી બદ નગરી. અવિ ૩
 ૧૬૧.

પરનારી સંવન સનર, વદિ વેશાખ વખાણિ;
 નીજ દીવમ દુષ વીજાદી, અવિ મે.રે મદગ ૧
 શુદ્ધ ઓ રાંનિદન મુન, દાશીયંદ મુખણ;
 પાનરદ મ:એ વનું, ‘નિજગુણ અવર અવ ૨
 અવિ ઉત્તમ તેવું રીયે, અરથી બદ ‘ધનગણિ;
 નિધિમાગરને નેદરયું, ધાયા પદ ઉદ્ધમ. ૩
 દાશીસાગરસૂરિ બેમ, રીપું નામ સદાય,
 ઓ શુદ્ધિમાગરસૂરિને, પદધારી મુખદાય. ૪
 તેજગદા મદલી વનું, મુખ પુનિમને અંદ;
 અવિ ૯૧ પડિનેદતા, સદ્ગુણ નવજાતું. ૫

કાલ ૩ ૯.

અંતે અવર, નવીકેરે બેસે આતીસર નદમે. મે રેશ

વિદાર પાયા.

સદીયર સર્વ મિલીનેરે અપે સદગુણે આપે;
 અવિયળ આવ બાલીનેરે, વંછિત નિમ મુખડાં પાપે. અંતેથી.
 દાશીમાગરસૂરિ શિરોમણિ, તપમગ્ધ કેરો સધારે;
 સાગર ગમ્ધ શિળગાર મુનિસર, નામે નવનિધિ પાપા. સ. ૧
 ભૂમંડલ વિચરે મુનિસાગર, ‘મુવિદિત થતિ સંધાતેરે;
 અવિયળ જનના સંચય આંતે, વંદી નિત પરબાતે. સ. ૨
 બદુ તપ તપીયા કુરતપ ગાઢા, સદા રૂડી રાખેરે;
 બદુ દિવસો લગિ કિરિયા પાલી, કરી અરિહંતને સાખી. સ. ૩

૧ ૫મ પદમાં, ૫માર્થ ૨ આચાર્યમાં દ્વિ સમાન. ૩. પોતાના કુવરથી
 આગમમાં સર્વ સમાન. ૪ પદનો દમણે ૫ સારી રીતે પામનાર.

- શ્રી સિદ્ધાન્ત રંગેન તાનિએ, થાગ્ય ક્ષી રૂપ પેરેરે; સ. ૪
 અંતરીઃ સ્વપ્ન મધ્યમની, દીપી મન નિર્તરે.
 હમ નિદાર કન્યા જમીનત, બહુ નવનરી તથા; સ. ૫
 શુદ્ધ પદ્મી મારગ જિનને, હેંડુ પુરુષ તથા.
 સંવન સ્વનર સત્તાગ્રીએ વરમે, "મુરજપુર યોગમેરે; સ. ૬
 અથ સ્વત એજાની પુરની, જાણિ હરે હૃદમે.
 બહુ તપ જપ દિપન વહે નિમ, માલ્યપજુ નિરિધારે; સ. ૭
 કાચા દાન દીએ બહુ દંડીપરી, રૂપ રથમે જે જરીયા. સ. ૮
 જાણિ હરે શ્રી જનવનજની, જગ જગેરે આપ્તરે;
 ચરણમલ પુરુષ નિન વરે, થન એ મુદ્ધત કમલ્લી. સ. ૯
 સરવિ સદિર મનેહર જરીર, કાચા અગ્નિ મુવિચારીરે;
 શીલને દેખામું રાખી, દીરનિ સજગ વધારી. સ. ૧૦
 બહુ રૂપવંત પુરુ રૂપગાની, થન જાળનીના જાણારે;
 જો મને સેવે સદ્ગુરુના, ચરણમલ મુખદવા. સ. ૧૧
 મુખ સમધિમાં રહી દેખામું, કાલ વલ્લે નિધાં રીધારે;
 સદ્ગુરુ રાજનગર વંદવા, મનમાં "કેવલ દીપિ. સ. ૧૨
 દંધિ અવસરિ દેખી શીલવં, હેંડુ "અધામ વિરેરે;
 સથ રહો સદ્ગુરુને હેરી, મુખમાં કાલમું દેખે. સ. ૧૩
 "શ્રી જનવનજ ગુપ્તે અમ્બને, જતું જદાથા હવ સમાણારે;
 ખિન્ન વિરહો ન ખમાઈ ગુમચી, સ્થા માટે રીસલે. સ. ૧૪
 વડી વિરેવ જોડવી શાવાએ, પ્રિમ વીહાર હોએ સ્થામીરે ?
 માટે દેખામું કંઈ રહીએ, અથ કહે ધિર નામી. સ. ૧૫
 સદ્ગુરુ સંપ તલે અમ્બદી, દેખામું અવધારુરે;
 સંપ સ્વત દીવદામાં હરખ્યે, સ્વપ્ન માન વધારુ. સ. ૧૬
 કારીરબ્યાધ. ૬૬૮.

તન અધામ શ્રી પૂજ્યનું, ચક્ર વિરેવ જામ;
 તન સદ્ગુરુ સેવા રસિક, કાચા ચિત્તે અધામ.

૧ નિરવ્યકર આગ પર્વ. ૨ મુરુદ ૪ અનંદી નિમજ ૫ દોઢે
 નિર્મલે, અવસર.

મહાગુરુ એકવાઃ હિરિ હિરિ, નરિ મિત્રમે જાગમઃ હીઃ
 ગુરુ મેધવમયો અધિગ, સમ્ય જાગેરેઃ નહી. ૨
 ગુરુ જમન્ય અદમિતિઃ રહે, જાગે એવી દુષ્ટ,
 મેધ વલુઃ મેધઃ તિહા, અ. પી મહત્ત્વે અધિ ૩
 ગુરુ મેઠે મેઠાઃ વલુ, નવમે વરમે નીર,
 અરોઃ એ ગુરુ નમકોઃ નહી, જાગમઃ ન. દન પી. ૪
 મે. મઃ મુ મેઠા વળી, જાગે વળુનય પૂરી,
 જન અગ્રણુ ધો પૂજનુ, નરકો પી ડી ૫

કાલ હ થી

દુન મિત્રી જાગમે, જાગી ન નહી ન રાગ

પુત્રના અધિગ કાવોઃ

મૂરનિ મંધ મગ્નમુજ અર્જીરે, મિત્રીમે. મે. જાગમઃ અર્જીરે,
 શાદ માનયંદ મમત મુજ અર્જીરે, દોસી મેનન. ગુતમ. અ. જીરે ૧.
 શાદ નિહાતયંદ મેધઃમદ રે, કપૂર ધનન. ગુપ. મવપરે,
 એ વિદ્યે રાજનમરના વારીરે, મૂરનિ અ. પી રતા મુ. વિ. મીરે ૨.
 મૂરનિ મંધ મેઠા ધર્મમંદારે, મ. યા. નરગુરુ જાગમઃ
 શાદ સખમીયંદ ને જાતશાદરે, ગુ. વર અમીયંદ ના વ. વ. વારીરે ૩.
 શાદ અંધેર ધનન મનિ રૂપરે, પરિખ અંધેરજાતનુ નહી ગુ. રે.
 શાદ કપૂરમંદ નીરજા દોસરે, સોની દેવચંદ સદુ મન મેઠરે ૪.
 શાદ વિમત મેળીયંદ અર્જીરે, શાદ નિહાતના મુન એ સવ. રે.
 શા. વર્ધમાન અમયમંદ અર્જીરે, પરિખ ગતાત વિજેત્વ નખાગોરે ૫.
 શાદ કુંવરજા કાનજા સાચારે, મુખથી ન કાઠે ગુ. પી વાચારે,
 શાદ સમાયંદ કચરા રાગીરે, ગુ. જમના ધાવક વડજામીરે ૬.
 શાદ નાદના વીરજા વખતીરે, શા ધનજા નાદના જલુ જાગતીરે,
 શાદ ગતાત કૃપા મુવિચારીરે, સુરચંદ રવીરચંદ નવનત્વ ધારીરે. ૭.
 માર્ગા જેમરેના ગુણ મીટારે, સામચંદ દીપચંદ નહી મન ખેડારે:
 શાદ તારાચંદ પ્રેમ પુરારે, ગુ. વેધાવચ કરવા મૂરારે. ૮.
 શાદ અંધેર છનીયા ધર્મરાગીરે, શાદ અમીયંદ સંધજા સાગીરે:
 ગાંધી વીરચંદ રહીયા વાગુરે, ગાંધી જીવજા અતિ રીઝારે. ૯.

- આચારિજ પાસે રહ્યા, ગુરૂપદ સેવે સંત;
પંડિત રવિસાગર ભગ્ના, સેવ કરે મનિ ખંત. ૨
- અનિતસાગર જુધ વિનવે, બેહું બેડી હાથ;
શ્રીજી સાહમું નિરખીને, હમને કરો સનાથ. ૩
- ગુરૂ સેવા માંહે કુચલ, કુચલસાગર ગણિ તેમ;
ચરણકમલની ચાકરી, કરે નિત અંતર પ્રેમ. ૪
- ક્ષીરસાગર ગણિ ઈમ કહે, ગુરૂજી તુમ ગુણહાર;
હીયકાથી નહી ઉતરે, નિશ્ચય એ જમવાર. ૫
- વિશેષસાગર પાસે વહી, સહુ શ્રીજી પરિવાર;
દેખીને ઇણિપરિ કહે, હિત શીખામણિ સાર. ૬
- ‘આઉ અધિર એ મનુજનું, રાખ્યું કુણે ન જાય;
જિનવર સરિખા નવિ રહ્યા, નર કુણુ ગિણુતી માંહી. ૭
- તે માટે તુમને હમે, શું કહું વારોવાર;
શુદ્ધ સંધમ પાલન્યો, જેહથી ભવનિસ્તાર. ૮
- ભવ અનંતલગિ જીવડો, ભમીયો એ ભવમાંહી;
રાગદ્વેષ ભવમૂલએ, મન ધરલ્યો મનમાંહી. ૯
- એ સમ બંધણુ હો નહી, એ સમ કોઈ ન આધિ;
દેવાણુપિય તે ભણી, ધરલ્યો ચિત્ત સમાધિ.’ ૧૦
- તિમ વલિ કહે શ્રી સંધને, હિતશિક્ષા તિણિવાર;
કરજોડીને સાંભળે, આવક શુદ્ધ મતધાર. ૧૧

હાળ ૫ મી.

(નાંદાદી વૈતિણિ કોષ રહી—એ દેશી.)

ઉક્તી ગુરૂ દેશના.

- કહે ગુરૂ ભવિયણુને તદા, પ્રતિજીવ્યો હો લહી નર અવતાર,
મુઠો એ નિંદા મોહની, જાગો જાગો હો રહેજો હુશીયાર. ૧
- આતમ તત્તવને આદરો, પરિહરલ્યો હો પરભવનો સંગ,
કુમતિ કુટિલ નારી તજો, કરો અહનિશિ હો સમતાશું રંગ. ૨
- ‘નંદની રમોહનરેંદ્રની કુમતિના હો પીઝરીઆં કપાય,
એ બહુ લેલા મિલ્યે, ચેતનની હો શુભમતિ મુઝાય. આ. ૩

ધતિ શીખામણિ દેતા ઇચ્છિ કરે, આજુમણુ હો ચરણાં વડી ચ્યાર;
કર ઉચો કરીને દિએ, ધીસંધને હો ધર્મકાળ 'નિવાર. ૪

કાગ ૬ ક્રી.

(ભોલીકારે દશરે વિષય ન રાખ્યો-એ રંગ)

અમદાવાદના રાગી આવડો.

- શ્રી સંધ વડાલોરે રાજનગર તણે, ધર્મપુરધર જેહ;
હોંચ ઘણી હતી વંદાવવા, પળ ભાવી નખતોરે એડ. શ્રી સંધ. ૧
- શાહ શાંતીદામ સહસકરણ તણા, પોત પવિત્ર ગુણ ગેહ;
શાહ ખુસ્યાલયંદ લખમીયંદલ, જેહસુ' ધર્મ સનેહ. શ્રી. ૨
- શ્રીભાવ્યથંદ્રના પંચાથળ નિસ્યા, પાચે મુત સિરદાર;
કેસરીસંધલ તેહ માંહે શિરે, સકલકલા બંદાર. શ્રી. ૩
- શાહ અમરસંધ શાહ તણીપરે, તેમ હકીસિંધ બાણી,
શાહ સરૂપચંદ મજકળાંભિધા, એ પાંચે ગુણખાણી. શ્રી. ૪
- શાહ કીકા કસ્તુરચંદ બાણીએ, વર્ધમાન ઉત્તમ સાર;
શાહ કીકા અમરચંદ તિમ વડી, શેઠ સકલ પરિવાર. શ્રી. ૫
- શાહ ધરમચંદ નાનુશાહલ, શાહ ગલાલચંદ બાત;
શાહ ગલાલચંદ સુત દેવચંદ, શાહ સગલ સુ'હાલીરે જાતી. શ્રી. ૬
- શાહ નિહાલચંદ સુત વીરચંદલ, પ્રેમચંદ સુત ભગવાન;
પારિખ વેલચંદ જયકર્ણ, બાણીએ કામલ બુદ્ધિ નિધાન. શ્રી. ૭
- દોસી ગેલૂનારે સુત સોહામણા, દોસી ફૂલચંદ નામ;
માનચંદ નામેરે જીજો ગુણુનિસો, ઉત્તમ જેહનાંરે કામ. શ્રી. ૮
- માનચંદ દોસીરે સુત કીકાતણો, દોસી કુબેર નાનચંદ;
દોસી વીરા પ્રતિમ મતિ, આગલા ચિમ્મન નંદલ નંદ. શ્રી. ૯
- દોસી જીવન ધર્મ સુત ભણા, સાહસવંત ગુબણ;
સાકર દોસીરે બાંધવ તેહનો, એ જિંહું બેડિ સમાણ. શ્રી. ૧૦
- દોસી ખુસાલને થાવરજી લણા, દોસી ગલાલના નંદ;
દોસી જયચંદ સુત રાયચંદના, હીયડે નહી મતિમંદ. શ્રી. ૧૧

શાહ હર્ષચંદ ખેમચંદ બાણીએ, તારાચંદ ઉદેભાણ;
 ઇત્યાદિક સહુ આવકઆવિકા જે, અમ્હુ ગુણનારે બાણ. શ્રી. ૨૭
 ભાઈ સંભારીએ સહુ સંધને, લેઈ અમ્હારૂં નામ;
 કહેલો મુકીરે સવિ પરમાદને, કરએ ધર્મનાં કામ. શ્રી. ૨૮

કુહા.

રાજપુર રણીયામણું, જિહાં કણે સખલ વિવેક;
 આવક ગુરુ ભગતા ઘણું, રાખે મોટી ટેક. ૧
 પુર નવીન માંહે વસે, આવક સહુ મુજાણ;
 કોલપુર કીરતી ઘણી, આવક ગુણની ખાણ. ૨
 તેમ શકંદરપુર તણાં, ઉત્તમ જેહનાં નામ;
 અહમ્મદપુર આવક ભલા, જેહના શુભ પરિણામ. ૩
 ઇત્યાદિક સહુ એ પુરે, નામ અહ્મદૂં લેય;
 ધર્મભાલ પહોચાડે, ધરિ મન ધર્મ સનેહ. ૪

હાળ ૭ મી.

(તઠ યમુનાનોરે અતિ રણીયામણોરે-એ રેશી.)

રાધનપુરના રાગી આવકો.

રાધણપુરનો સંધ રણીયામણોરે, જે સમણ ગુણવંત;
 શેઠ તિલકસંધાલ તેહમાં શીરેરે, અથ એ મુત સતવંત. રા. ૧
 શેઠ કેપુરચંદ સીરચંદ બાણીએરે, જિન ભગતા વડચિત;
 શેઠ હાથીમંગલ બંધવ બંનેરે, બલીઆ જે ધનવંત. રા. ૨
 કોરડીયા પરતાપશી મુત ભલારે, શાહ હીરણ કુલહીર;
 પરિખ રતનશી રહીયા ઉજ્જારે, પરનારીનારે ધીર. રા. ૩
 પરિખ ડોસાના મુત બેહુ સુંદરે, દેવકર્ણ મેઘણ બાણ;
 સંધવી ધાનસંધ મુત હીરા તણોરે, શિર વહે શ્રી જિન આણ. રા. ૪
 ભુઠાશાહ અભયચંદ મુત વલીરે, નામ મસાલીયા જેહ;
 ભાભેરા લખમીચંદ તિમ ભલારે, જેઠા મુત ગુણ જેહ. રા. ૫
 કોઠારી સીરચંદને કુલ તિલોરે, નામ અભયચંદ શાહ;
 શાહ લીંબાને કુલ જિમ કેસરીરે, લાખાં કેસરશાહ. રા. ૬

શાક મોહન મુત જે ધનસાગરો, કરે જિનસાગરી સેવ; ૨૮
 શાક લેણ મુત શાક સિવા દણે, ગુરુભગવા નિતમેવ. ૨૯
 શેક દેશરના દેસરી જિત્યારે, વાણી શેક વખાણ; ૩૦
 માણી મુત્યંદ જાડિ જાતિ જાણે, જાણવ સાતે મુજબ. ૩૧
 શેક ભાણી નિમ લાખા દણે, સર્વ સમય સાવધાન; ૩૨
 શાક દુપુર્યંદ મુત લાલચંદનારે, જસ મતિ ધર્મનું ધ્યાન. ૩૩
 ઇત્યાદિક સદુ સંપને જમ દણે, કહેવાડો ધર્મવાન; ૩૪
 દેને કરને કરજ ધર્મનારે, જિમ લહે સિવમુખ લાન. ૩૫

કાગ ૮ મી.

(નવી ચટ્ટાનો ટી, જે તેવ જાણવાં એ દેવ.)

પાટણપુરમાં આવક સદુ બ્યવહારીયા,
 દોલી ઉત્તમ ઉત્તમપુર અધિકારીયા;
 સંઘવી દેમચંદ સાર વખત મુત જોડે,
 ગુણદવાર અનેખમ દીસે તેડે.
 શાક ભુખણ કુલ ભુખણશાક ગણાવે,
 શાક રાયચંદ મુત જાણ ધરમના માણે;
 શાક અમરચંદ નમ ઉગરશાક અતિ જાણે,
 પાટણપુરને સંઘ ઇત્યાદિક ગુણ નિહા.

૧

ખંભાનના રાગી આવકો.
 વર ખંભાવત બહિર માટે કુંદર,
 શાક જલવીર પાસવીર એ મુમુક્ષુ પુરંદર;
 દોમી શાક અમરચંદ મુખનિદાસને,
 દેમચંદ મુત વાસવાની ગુદ વસને.
 શાક નમુ ભુજ કુલ દરજી પુલવા,
 શાક સજડાં લખા ન જાણે નંદવા;
 શાક રીખવ ગોપીદાસ, મુકર ગુણ રમીયા,
 શાક મહારંદ વિષદાસ, લહાં વાસવાનીયા.
 ઇત્યાદિક સદુ સંઘ ખંભાવતને સહી,
 કહેને ગુને ધર્મ લાન, નમ અમુકું સહી;

૨

૩

૪

ઝરૂ બગલા કરે પૂજાગુરે, સોવન રૂપારે નાણુ;
 સ્વપર પક્ષી તિહાં બહુ મિલ્યોરે, જુઓ જુઓ પુણ્ય પ્રમાણોરે. શ. ૧૭
 પૂજણુ થયું તિહાં અતિ ઘણું રે, રૂપક્યાસે' બેઝ્યાર;
 હવે ઉત્તર કારિગ તણોરે, સાંભળજો અધિકારરે. શ. ૧૮

ડહા.

માંડવી.

માંડવી કીધી અતિ બધી, ખંડ અકાર જસ માન;
 વીંટી કસળી વસરયું, નાણે અમર વિમાન. ૧
 પંચવરણુ નીકી બની, જિમ વસંત વનરાય;
 સોવન કલથ સોદામણા, ઉપરિ ધરયા બનાય. ૨
 પંચવરણુ સ્વજ શોભતી, સુકી તિહાં મનરંગ;
 અલક સુલક ભેવા મિલ્યા, દીકે હોઈ ઉછરંગ. ૩
 તેહમાં ઉત્તર પટ ધરી, પોદાડયા બગવત;
 ગુરૂભક્તો વીંટી વજ્યા, પામે પુરૂષ રતન. ૪
 તિહાંથી ઉપાડે માંડવી, મોટા પુરૂષ પ્રધાન;
 આત્યા અગર ઉખેવતા, માણસનું નદિ માન. ૫
 અદસગમે' સામે મિલ્યા, કોતુક ભેવા માલિ;
 પંચ શબ્દ વાળે અખર, અગર ઉખેવતા વાલિ. ૬
 પદંસા નિમ ઉછાગયા, ગાએ તેઃ જગભાટ;
 માલકલાલ વખવતા, માણસના બહુ યાટ. ૭
 ઇંચિપરિ બહુ આડંબરે, પદુઆટયા વરદામ;
 મળ અકાર સુકડિ તણી, અદિ ખડકી તિહાં કામ. ૮
 અગર સવામણ ખડકીયો, મૂઝો કસૂરી આર;
 અંબર નિમ વલિ અરગજો, તે એદથ્યો નિહિ વાર. ૯
 મુખ ઉપરિ એદલી તણ, સોવન નાનું આર;
 રૂપધાર રેઈ દરી, સંધ કરે અનકાર. ૧૦
 શ્રી પૂજ્યને બેઠાવાને, નાદી નિર્મન નીર;
 નવલો આંમુ વરચના, યાવક ગુણ ગંભીર. ૧૧

કુમત તિમિરં દુરે કીયોરે, નાઠી 'રચણિ મિથ્યાત;
 કુમતિ 'ઉલ્લેક રહ્યા છિપીરે, પ્રકટયું બોધ પ્રભાત. મુ. ૧૨
 ધર્મ મારગ પ્રગટ હુઓરે, વરત્યો શુદ્ધ આચાર;
 સદ્ગુરુ નયણે નિરખતાંરે, લહીએ જ્યજ્યકાર. મુ. ૧૩

કુહા.

લક્ષિ કરે શ્રીપૂજ્યની, સંઘ સકલ મન કોડિ;
 ગુણ ગાઇ ગુરુજી તણા, સ્તવના કરે કરજોડી. ૧.
 ગુણવંતી મિલિ શ્રાવિકા, ગાવે ગુરુ ગુણ ભાસ;
 ધવલ મંગળ વરતે ઘણા, દિન દિન અધિક ઉદ્દાસ. ૨.
 થાપી શ્રી પૂજ્ય પાદુકા, કરી પ્રતિષ્ઠા સાર;
 મુખાચંદ કચરા તણે, ખરચું દ્રવ્ય ઉદાર. ૩.
 સમહોત્સવ સંઘે મિલ્લી, વાજતે વાજિત્ર;
 હીર વિહારે થાપીયાં, પગલાં પુણ્ય પવિત્ર. ૪.
 'શૂભ કરી તિહાં ઠાઉદી, ખરચું દ્રવ્ય વિશેષ;
 સંઘ તિહાં આવે ઘણા, કરવા લક્ષિ મુવેષ. ૫.
 ગુણવંતી ગાવે ભલી, ગૌરી ગુરુ ગુણ રાસ;
 સંઘ લક્ષિ સ્વામીવત્સલ, નિત પ્રતિ થાએ ઉદ્દાસ. ૬.

હાળ ૧૧ મી.

(બેઠે ભાર પલે છે રાજ વાતા કમ કરે ઠા એ—રશી.)

કપાળસાગરસૂરિ.

તપગચ્છ નાયક સૂરિ સવાઇ, શ્રી કલ્યાણસાગર સૂરિ સોડે;
 સાગરગચ્છ ધુરંધર એ ગુરુ, દીકડે મનડાં મોડે. ૧.
 ભવિજન ભાવ ધરી ભરપૂર ગુરુપદપંકજ સેવો;
 દિન દિન વાધે અધિકું નૂર, ગુરુ વિનયે નિત મેવો. આંચકી.
 શાહ શ્યામલ કુલ દીરતિકારી, સોભાગબાઇને જાણો;
 ઉત્સવંસ ઉદ્યાયલ ઉદયો, એ ગુરુ સહુ મનિ ભાણો. ભવિ. ૨.

૧ રમ્ભી-સનગ્રામી મિથ્યાત. ૨ ધુવડ. ૩ શ્રી હીરવિજય સૂરિનો સ્થાન
 ક્યો ને સ્થાને.

વ્યાકરણાદિકે મેં બહુતેરા, મુખાધીત જન્મ આવે;
 ૫૬ દરશન સંવાદ દુરધર, વાદી વૃંદ હરવે. ભવિ. ૩.
 નિર્દયનય વ્યવહારની દોરી, લેહને હાથે આવી;
 ઉપચરિતાદિકે સેટે બહુ જન, રીઝવીયા સમજાવી. ભવિ. ૪.
 કમલુગારી દીપ્તી ૧નીપી, મુખપંકજ અતિ સારું;
 અણીઆલી આંખડી આપે, દરિયણ મેહનમરૂ. ભવિ. ૫.
 કમલા કુલમંદિર મતિ દરીયો, ઉજવડ શુભમણિ ભરીયો;
 સમતા મુરવનિગ્રહો વરીયો, જન્મ કૃતારથ કરીયો. ભવિ. ૬.
 પંચાચાર વિચાર વખાણે, ૫૮ દ્રવ્ય મુનિનય બાણે;
 દુર્લભ આડે મહમનિ નાણે, વરતે શુભ શુભ શણે. ભવિ. ૭.
 છત્રીયા છત્રીશી શુભ બાણમ, મુનિવર મહીયક મહાણે;
 શુદ્ધ ઉપદેશ દીજે ભવિજનને, શુભ આચારે ચાણે. ભવિ. ૮.
 કોડિ વરસ લગિ છવો એ શુર, સકલ જંતુ મુખદાથી;
 વાચક રામવિજય કહે અવિચલ, ધન એહોની પુવચાઈ. ભવિ. ૯.
 હાગ ૧૨ મી.

(નિરજરે કનક ઉમ્મ વણા—એ રણ)

ભવિજન સંભવ જિનની સેવા, ભાવ ધરીને દીજેરે;
 રાજપુરામાં જિન પૂજ, મણુય જન્મદલ લીજેરે. ભ. ૧
 સકલ મહોદય દાવક એ પ્રભુ, એનાનંદન સ્વામીરે;
 રાધ જિતારિ કુલે બાધો, નમીએ નિગ મિર નામિરે. ભ. ૨
 તે જિન ધ્યાને મુકમન વરતે, ચતિ દિવસ એકાંતિરે;
 તે જિન સમરી શુર શુભ રચના, દીધી એ મન ખતેરે. ભ. ૩.
 સાંભલકયો ભવીભાવ ધરીને, શી અરુપતિ શુભાચારે;
 મન વાંચિત મુખ સંપનિ લટીએ, નવનિધિ તિદિ વિશાચારે. ભ. ૪.
 શુભ શી મુમતિવિજયશુર, સેવક કહે ઇશ્વિપરે કરએવીરે;
 વાચક રામવિજય શુર ધ્યાને, લટીએ સંપનિ દોવીરે. ભવિજન. ૫.
 હનિ શી લક્ષ્મીસમર સુરિશ્વર નિર્વાણ સત્તઃ શીઃ શમઃ સંપૂર્ણ.

શ્રી કલ્યાણવિનય ગણિનો રાસ.*

રાગ—દેશાખ.

૧. સકલ સિદ્ધિવરદાયકો, સ જ્યોરિખલ જિણુંદ;
ભારત સંભવ ભવિષ્યજી, બોહણ કમલ દિણુંદ.
૨. શાંતિ જિણેસર મતિ ધરું, શિવકર ત્રિગંગ મઝારિ;
સિદ્ધિવધૂ વચ્ચાલણી, વરીઓ સંજમ ભાર.
૩. રાજલક્ષ્મિ સવિ પરિહરી, છતી મોહ ગઈદ;
મુગતિ રમણિ પાણી ગ્રહી, નમું તે નેમિ જિણુંદ.
૪. દુષ્ટ અરિહ હરઈ સદા, કરઈ તે મંગલ કોડી;
પાસ જિણેસર પ્રણમિઓ, અહનિશિ બઈ કરજોડિ.
૫. પેમિ પરાક્રમ જેહનું, મૃગપતિ સાહસ ધીર;
લંછન મિસિ સેવા કરઈ, સોઈ સમરું મહાવીર.
૬. પંચે તિરથ જે કઢાં, જસ મહિમા અભિરામ;
કરજોડીને નિત નમું, જિમ હોઈ ચિંતિત કામ.
૭. અજિતાદિક જે જિનવરા, જિત મછર સવિનય;
તે સવિ મુઝ વિધનો હરે, પ્રણમું કેવલ નાણિ.
૮. ગૌતમ ગણધર પાય નમું, તપ જપ લખધી લંકાર;
રિદ્ધિ વૃદ્ધિ મુખ સંપજઈ, જસ નામધ જયકાર.
૯. નિજ શુર ચરણ નમું સદા, જિમ હોઈ વાંચિત સિદ્ધિ;
કરી પ્રસાદ મુઝ ઉપરિ, જ્ઞાનદૃષ્ટિ જિણિં દીધ.

દેશાખની ચાલ.

૧. જ્ઞાનદૃષ્ટિ મુઝ દીધ જેણિ, પ્રણમી શુરસય;
સરસતિ સામિનિ વીનવું, વર દીઓ મુઝ માય.
૨. તાહરા રૂપ સમાન રૂપ, કુણ રૂપ કહીજઈ;
સયલ મનોરથ પૂરણી, કુણ ઉપમ દીજઈ.
૩. તું ત્રિભુવન હિતકારણી, વરદાઈ દેવીની;
પંચ અખર મય તુઝ સરૂપ, વદ્ દરશન સેવી.

* આમાં લલિત્યાની મૂની ગુજરાતી બાષાજ ગણી છે. સંશોધક.

- તે ત્રાણ મનન લગ્ન, દુઃખ વચન વિદ્યમ;
 વૃદ્ધરિ મુરિ જેઓ, રિનિ દાનિદમ. ૪
 જાપજા સરીસર, દેખમુરિ વિજયાન;
 મનમુખ જાપી તેદનક, તરી તું માન ૫
 જાપા પુરિએ પાલણિ, સદ્ દેહ પ્રમીપ;
 તું તરી વાદીપ લસ, લગ્ન પદિન દીપ. ૬
 મુખ જાપ નમક દુઃખ, એક દુઃખાગી;
 સ્વામિનિ તુમ પ્રમાદથી, તેદનો મનિ જાગી ૭
 સીનઃ નમક જાગી, લીધું તુમવાઈ;
 તું તરી માવ તેદનક, લીધી પદિનક. ૮
 જિનમુખ પદેજ વાસિની, માવ તું સપરાગી;
 દરજેડી પદ નમ, રિલિજ વિરલ વાગી ૯
 જાદ સિદ્ધિ નવ નિધિ રિધિ, જમ નમક લહીઈ;
 મુનન મુનનિ મુનનિ જામ, જાદ પ્રપનિ રીદીઈ. ૧૦.
 સી દુઃખાગિવિજય મુર, મુન મનિ જાદર;
 તેદનક મુન જાવવા, દુઃખ દરજા અપાર. ૧૧.
 દીપ જામજા માંદિ રદ્ધ, નમક જાગીપ;
 મેર મહીપર માવ જાગે, તેહ તમક સમીપ. ૧૨.
 જન ઉજાક મેરુ સારવતું, તેહ માંદિ વિગુદ;
 જાગુ વસ જેનિ રી, જાગીપ પ્રસિદ્ધ. ૧૩.
 મેર ઘડી રિલિજ રિધિ, લવજેઃરધિ પાદક;
 જાગરજેજ જાગિ રદ્ધ, મુન જામ નિવાસ. ૧૪.
 તેહ માવ જાગમિની, વિલકોપમ સોદક;
 પદજાડી નામક નવર જાગ, રીધી મન મેહક. ૧૫.
 પાંદુર રેલિ પ્રમાદ મેહ, વાપી જાગમ;
 નિર્નલ નીર નીર વદક, સરોવર અમિગમ. ૧૬.
 વર નર સીક જાગકરી, નમરી અનિ ઉપક;
 પ્રેમ નિન મહિર મહીયાં, તુંનરિજરિ વિલોપ. ૧૭
 રામિ રામિ જિનવર લગ્ન, લગ્ન પ્રસાદ;

પ્રેમપ્રસાદા વિચિત્રપ્રસાદા, કરઈ મયલગિઈ વાદ.	૧૮
ધર્મવંત ધનઈ આગતા, યાવક ગુવિચાર;	
નિનવર આણ વદઈ સદા, ગુપ મમકિન ધાર.	૧૯
નિખિત નગરિ વસિ નારિ દોઈ, માનવ મોહકારી;	
દેહિં ભગવનિ જ્યારતી, ગેહિં કમતા સારી.	૨૦
માધુ વિદાર મુગમ જિદાં, વમઈ બહુ ધનવંત;	
ભઈક પાપભિરૂ સદા, લોક સહુ ગુખવંત.	૨૧
ગુરૂ ગુણ મુગીઈ એકચિનિ, મૂડી અભિમાન;	
જય જયઈ ભાવઈ કરી, હીજઈ બહુ દાન.	૨૨

કુદા.

છવ સાચેરી

તેવમુરૂ નમરકાર. નમર વર્જન.

કાયાણ કાયાણ જે કે જપઈ, તસ વરિ દોષ કાયાણ;	
કમતા નિન કેલી કરઈ, જય જપઈ કિલ જાણ.	૧
હીપક મૂદ બીન મિધ મુકઈ, મયે વરનુ વિજાણ;	
પુત્રીપક અનિનવ જુએ, કરઈ નિજવસ પ્રાણ.	૨
શી કાયાણવિજય વચક વિમુ, મમતા નગેવર દમે;	
અનિનિશી કીલઈ રમમનિ, કરઈ નિજ નિનંત વમ.	૩

હાગ ૧ લી.

શી કાયાણવિજયમુરૂ. ભજઈ જ નમ મુગનડ;

મુગનડ રૂદીડી મુજ ધરિ આદણ.	૧
નમનમુ પરીવઃ જાણ, નિજ અવતાર નરજ મણ;	
મરૂદ મણુ નમ લે છે એદનગામે.	૨૪
પગિજ એકદીમ પૂનઈ જાણ, મયદી અનંદ દુખ તેદ જાણ.	
તેદ જાણ પુણ્ય તુ જે અનંદમે.	
મુગનડ કરઈ નિજ દ.વડમે, મયજ દઈ નિજ નવડમે.	
ન.વડમે, દ.વડમે અનુ મુજનુ ન.વડમે.	૨૫
તેદનુ મુજ દુણ્યમે, મયદી દી.વડમે. કલમે.	
કલમે કરઈ જાણિ દેવદુર નાડમે.	

૧૨૧-પૂર્વજ વર્ણન.

- તાસ પુત્ર દોષ ગુણનિલા, રાજસિ માધવ અતિ ભલા.
અતિ ભલા, જસ કીરતિ જગમાં થણીએ. ૨૬
- રાજસી અતિ ઉદારએ, જેણે લલિષુ કરી યાણુ યાએ,
યાણુ યાએ ઘાલી મોઢક ધરિ ધરધએ.
રાજસી મુત ચિરપાલએ, હાથુ દુરિતતણુ કાલએ;
કાલએ, ટાલધ દુરિત નઈ પરિપરિએ. ૨૭
- પણિ અવસરિ હુઝો નરપતિ, યાહ મહિમૂદ ગુજરપતિ;
ગુજરપતિ ચિરપાલ વેગિ તેડાવીયો.
નઈ મિલીયો સુલતાનએ, ચિરપાલ દીધ બહુ માનએ;
બહુમાનએ રાય તણુ મનિ ભવિયોએ. ૨૮
- હરખુ નિજમનિ રાયએ, લાલપુર દીધ પસાયએ;
પસાયએ લેધ ચિરપાલ આવીઓ જવધએ.
લાલપુર દીડ નિવાસએ, નિજ લહિ કરધ વિલાસએ;
વિલાસએ, દોમદિક સુર મુખ અનુભવિએ. ૨૯
- શ્રી હેમવિભલ સુરિ દેશના, મુણિ નિજ કવલે એકમના;
એકમના કરધ કાજ તે ધરમનાએ.
સંવત્ પનરસ તસ કહએ, કરાવી પ્રાપ્ત વિશિષ્ટએ
વિશિષ્ટએ, કાદ એક દાતકર મનાએ. ૩૦
- વલી શરપયણુ હી ધરધ, જુઓ શુભ કરણી દીમા કરધ;
દીમા કરધ, દાનતણી મનિ મનિ વસીએ.
ધિન ચિરપાલ અવતારએ, મંડ બ્યાજેણિ યનુપ્રરએ;
યનુપ્રરએ, પંચાણુ મન ઉવચીએ. ૩૧
- બીલા શુભ કરણી દીધાં ઘણાં, દેવગુરુ જિન આમનતણાં;
આમનતણાં નાયક નઈ ઈમ વીનવધએ,
અમ મનિ અતિ ઉદાહ એ, યાપુ સુરિપદ જનનાહ એ;
જનનાહ એ, એ મુઝ મનેરથ પૂરવધએ. ૩૨
- લાલપુર નયર મઝાર એ, ધરધ ધ્યાન મણુધારએ;
મણુધારએ, શ્રી હેમવિભલસુરિએ.

નીવી આંબિલ ઉપાસઈએ, સૂરિવર મંત્ર ઉપાસઈએ; .

ઉપાસઈએ, ધૂપઈ નૃમાન કૃષ્ણમૃગે. ૩૧

શ્રી હેમવિભલ સૂરિસરૂ, સયલ સંઘ આનંદકરૂ;

આનંદકરૂ, શ્રી આણંદવિભલસૂરિ યાપીયાએ. .

હામિ હામિના સંઘ મિત્યા, ચિરપાલ સવે મનોરથ ફળ્યા;

મનોરથ ફળ્યા, તંબોલદાન બહુ આપીઆએ. ૩૪

શ્રી આણંદવિભલસૂરિ જયુ, જિન શાસનિ સેદે અગ્રવયુ;

અગ્રવયુ, કુમતિ કદામદ દાગિયાએ.

જિજિં વિદાર કરી અમ્રમત્તએ, બહુ દાખી. શુધ ચારિત્રએ;

ચારિત્રએ, કુમત પડંત બહુ વાલીયાં. ૩૫

ધન શુભ ક્ષેત્રઈ વાવરઈ, ચિરપાલ બહુ ઝોઘવ કરઈ;

ઝોઘવ કરઈ, તે કદિતા નાવઈ ઉદ્ધલોએ.

પૂજા પ્રતિષ્ઠા જિનતણી, તીરથ યાત્રા દીપી ધણી;

દીપી ધણી, ઘનિં બલિં વૃક્ષ મેહલુએ. ૩૬

ચિરપાલ મુખી આણંદલા, પ્રાગવંસ કુલે અંદલા;

અંદલા, ૪૬ સંખ્યાએ દીપતાએ. .

સંઘપતિ મોટા લાલાએ, ખીમ ખીમ મુકુમાલએ;

મુકુમાલ એ, હરતીદલનઈ છપના એ. ૩૭

હરમલ ધરમલ સંઘપતિ, પુણ્ય વિપય તે શુભમનિ;

શુભમનિ, દેવપ્રથમ કરઈ ધણીએ.

તે માની મુખમ સંકામએ, પૂરઈ સદુ ઠેરી અમ્રએ;

અમ્રએ, દોડિલાં દુભગાં જનનીએ. ૩૮

સંઘવી મામી પચનંદના, દુરદૂનદાન્દિ નિકંદના;

નિકંદના ઘન કરી તે મુરનરએ.

સંઘપતિ હીસ હીસ હરખએ, ચિરપાલ શ્રીપાલ મરખએ;

મરખએ, નેજક પ્રમુખ બધવરએ. ૩૯

અનુકમિ તે મોટા દુઝ, લેઈ પરજાખ, જુઝાખ;

જુ જુઝ, ઘણા નિજ નિજ ધરપણીએ.

મનપિત્ત અનસન કરી, હીએ વમ તે મુરપુરી;

મુરપુરી, જિદાં બહુ મુખ સંપતિ ધણી. ૪૦

સુહૃદ્ગણાં સુજ સંભળી, હીજઈ ધાંત તે મનરૂઢી;
મનરૂઢી, હીજઈ ભગનિ જનુ ભવસિદ્ધિ એ
હર વરણાં મિત્ર સહુવર, જય જાપઈ જનુ મુખવર;
મુખવર, સ્વર્ગ અને અપવર્ગનારે.
૬૬૬

શાવ જમઠાં

શ્રી કૃત્વાણુવિજય જયક વરુ, જાનમદિહ વૃત્તાંત;
પ્રજાનું ભવિષ્યનું સાંજનું. વરુ મન હરી કોશાંત
સંભળતાં મુખ સુપરો, દુરગનિયાં દુખ ભય;
જય જાપઈ ભવિષ્યનું મુલુ. મદિર જાંતીરિભય
રોજુ જનુ પદમ અલુપાદીયા, પિનરિ પદમ કોશાંત;
જય જાપ ભવિષ્યનું મુલુ, તે નમીએ વરુ કાન.
શાવ ૨ છ

શાવઠાં

જામ વર્ણન

નર મદિસાણાં દિગ્ગમ જામ, કાલ્ય થરમ કરમને દામ;
વરદાં અવદારી તદાં થનવંત, ચાપક નારી જનુ સુવરંત
ચાપક કોશિ તણી કુશરી, કોશિય જય પરિ હરખજ વરી;
હરખજ મહેપનિ દુલોઃ પ્રસિધ્ધ, જલ હરિધન દસમદી રિધિ
વરુ પરિ થરણી જનુ સુવરંતી, નામિં મૂલુ દીવદે સતી;
નિજરૂં દીવી જાપરંત, પનિ જામ પનિ વિદ્ય જનુવરંત
કેમક મોજવન દરીર. પદિરિધિ નારી કુશર સીર
કોશિ નવાની મુનડી, કોશિય મુડી મલિકે જરી
નિત નવક હરે જનુ કિલ્લસ, તે કોશિયાં નવિ પદમુ જર;
મદિસાણી મુનવરુ જનુ, નવજેવન દાવજી જનિ થરુ
જમે નેર રમજમ હરે, રહે મન મથરજન પરી;
મિલતિએ પ્રમલ મટે પ્રસિ, સીત નુત્યવજિંત્ર સુજ. જનુ
વિનવ વિરોધ વિરુધ સુજ જરી, જલે કપરોશિ અવરરી;

“૧” ને પ્રથમ છે દાવ તેને જાણે પ્રથમ “૨” છે તે વરુ
“૩” ને જાણે “૪” વરુની નામો જાણવું જાણે
સુરેશ.

દેવશુર ભક્તિ કરે ઉલ્લસી, બોલે વચન મરકલ ઠર હસી.
પ્રિયસિ પ્રેમિં અહનિશિ રમઈ, મુખ ભરિ કાલ ઇણિ પરિ ગં
પુંજ માત કુંઝરિં ગર્ભ ધરિએ, કોઈ પુણ્યવંત સુર તે અવતરિં
મુખ સિન્ધ્યા મુલા કામિની, દેખે મુપન તે મધે યામિની;
વહનમાંહે પેસતો સિંહ, દેખી ભગી સકલ અખીહ.

તતક્ષણ ઉઠી તે સુંદરી, દેવશુર નામ વહને ઉચરી;
આણુંદભરિ રચણી અતિક્રમે, પૂછે ફલ પ્રિયને પ્રહમમે.
વલતો ઉત્તર દીએ વિચારિ, હોસે પુત્ર તુમ્હ કુલ સિલુગાર;
મુણી વચન મને હરખી ઘણું, પલણી વચન હોજે તુમ્હ તણું
જીવ અભારિતણા દોહણા, પૂજા દાનાદિક જે ભણા;
જે જે મને મનોરથ ઉપજે, તે તે હરખમ પૂરા સજે.

પુંજલિ દેખે વલિ મુપન મઝારિ, આબ્યાં ઇંદ્ર મુજ ભવન મઝ
મા મા બોલાવી જસે, મોતી ઘણિ વધાબ્યું તિસે.

ભણી એ મહિમાય ગર્ભ તણું, પરિ આબ્યું મોડું પ્રાદણું;
ચિંતે તાત જવ પુત્ર જનમશે, ઠાકર નામ દેશું તિસે.

સંવત સોલ્લ એકોતર સહી, આસો વદિ દિન પંચમી ઠા
સોમ શુભવ્રત ને સુત જનમીઓ, સ્વજન વર્ગ સહુ આણુંદીએ

ભણે ઉચું બાલ દિણુંદ, ભણે મોહનવેલી કંઠ;
ભણે મૂરતિ વંતુ કામ, ભણે તેજ તણું તે ધામ.

બલિ કમ્ભોદિક દીધા સેવે, ચંદ સૂર હરચન દાખવે;
છડી ભગરણે ભગીયા, દોહણપાન સવે જન રીયા.

તાતે ઓછવ દીધા ઘણા, દીધાં મંમત વધામણાં;
સ્વજન વરમ સહુ સંતોષીઓ, પુત્ર નામ ઠાકરસી દીઓ.

સુરતરૂ જુઇ વાધિ સુરતરૂ, દિન દિન વાધે તિમ કુંઝરૂ;
લખણુ બગીચે અંગે ધરે, તાત સિખાદિક શુભ દિન કરે.

દેખી પુત્ર તણું તે તેજ, માતપિતાને અધિકું હેજ;
પ્રહ ઉઠીને લેઇ તણ નામ, જય જપે નિત કરૂં પ્રમાણ.

ફુલો.

છત્ર બાજણી.

મમણું વચન બોલે તણા શુણ મણિ, ચોક્કસ મુંગધિન તે ખ
જેહને પુત્ર રમે ઓછ

કન્ન પુ'છ બેલે જામીએ, પુત્ર સ્વયં મુવરિય
કન્ન જામે દસ મુલ્ય મલ્લ, કલિએ જામ પવિત્ર. ૨

હાલેની મન મેલિલુ, હજુએ લીલવંદા
મન દુહાડી પડશે, હરને હુલસી ૩

કાવ ૩ છ.

માન્ય દુષાવન હાલરડું.
પૂત્ર દુહાડી પડશે મન પુ'છ હો મને ધરે જાણુંદ;
પૂત્ર દુહાડે હરખલિએ, જાનું નિખી હો નિખલ મુખવંદ ૬૨

હાલરડું ગડે નંદનાં ૬૨
મનમેલન મેલે નંદનાં, મેલે લલચનીએ નંદનાં;
નંદના હો નંદનાં, મુખપરી મેલું નંદનાં. ૬૩

મુક નૂત્ર જિનવર પડેલ, જુલું નૂત્ર હો યાચન રેલી મય
નૂત્ર મેં જોયજ માણી, મુક નૂત્ર હો મુરડે પાય. ૬૪

હાલરડું ગડે નંદનાં ૬૪
કામ કનુ' જિનવરડું, લે મેં પ્રીતુ' હો મુક પુત્રી જાસ
કુલજ જાન દીપું પુત્રડું, મુક સ્ત્રી હો કદીએ નહવાસ હા ૬૫

કુલદીસ કુલવંદે, મુક કેરૂ હો જાતું સિલ્લમડ;
પુત્રને જાડે વસશે પુત્ર જામે હો જાડે જાલીદાર. હા. ૬૫

કેલિયું જાનુ કેલમણું, માંડી કેરૂ હો જાણું' વિશામ;
કુલ કેલિયું સરે મલ્લ, જાલી પામીએ હો મેં મુખ અનિલમ. હા. ૬૭

કુલનિધિ પુત્ર તું જામીએ, મેં પામીએ હો સરલી સનમાન;
કુલવંદ હલજા મિલી, મુક પામીએ હો જાણું જલુ વાન. હા. ૬૮

પુત્રનું વંદન લેવીકું, જાલે લીનુ હો મુલે દીવલ ધાંડિ;
માન્ય સુવર સિંહી, જાલરીએ હો મેલે પીપુરમાંડિ. હા. ૬૯

જાણું દાવે પુત્રનાં મંદુલ, હાલ પાવ હો જાલી કલ્પીત મુલ;
પૂત્ર કાલે લેડે જાવરે, કલ્પેરૂ હો વંદન જલુ મૂલ. હા. ૭૦

જાલી દેખી લલ કાલે દાણી, મનિ મેલી હો જાલી જાણું જાણું;
કુલવંદ મનિ મેલી જાણું, રામે રૂડું હો જાણું હાલ. હા. ૭૧

કલ્પે લલિ દાણું જાણું, જાલી દાવે હો રૂડું પુત્રને કાજ;
જાણું જાલી મેલડી, પલિયું હો દાણું જાણું જાણું. હા. ૭૨

આવસિ પુત્રને માંગલાં, રૂઝે કરસિઓં હો વિવાહ સમ બેડિ;
 કુલવધૂ મુઝ પાય લાગયે, પુહયયે હો મનવાંછિત કોડ. હા. ૭૩
 માત મનોરથ સર્વે કલ્યા, જવ જાયુ હોતુ કુલે અવતંસ;
 તાત તણું જસ વિસ્તર્યું, જાયા તુંથી પ્રગટ્યું જગે વંશ. હા. ૭૪
 પુત્ર પીતરીયા તાહરા, તુઝ દેખી હો ધરે હરખ અપાર;
 કાન્હકીડા દેખી કરી, જિમ હરખ્યા હો ગહુ દસે દસાર. હા. ૭૫
 કમલ નયન પુત્ર નિરખતાં, મુઝ કેરું મન લમર તે લીન.
 દિન દિન વાધે નેહલું, જિમ લીઠે હો જલ સંચય મીન. હા. ૭૬
 જલ જલણી રક્ષા કરે, કરો રક્ષા હો માઝી શીતલા દેવી;
 પુત્ર જાયો રેહ વારમણિ, કરે રક્ષા હો માઝી ખોડસદેવી. હા. ૭૭
 સીંહણિ જાયુ એક સીંહણું, રંગે રમતી હો માતા કરે કલોલ;
 સુપુત્ર જાયુ કુલવંતીએ, જય જપે હો નિત હોએ રંગરાલ. હા. ૭૮

કહા.

સમ કદાર પુઝ.

મનોરથ માતપિતા તણાં, સહિત તે ઠાકરસીંહ;
 દિન દિન વાધે લીપતું, દ્વિતીય ચંદ જિમ લીહ. ૧
 લાલતાં પાલંતડાં, ૫૬ વછર હુઓ જામ;
 માતપિતા મને ચિંતવે, પુત્ર લણાણું તામ. ૨
 વરસ સાતમે પુત્રને, સુંદર મતિ મુકુમાલ;
 માતપિતા સમહોછવે, લણવા ઠવે નેસાલિ. ૩

લાળ ૪ થી.

નિશાળે જયું. વિદ્યાપ્રસાસા.

પાટી ખડીઓ હાથે વિસાલા, પુત્ર લણેવા જાયરે નેસાલા;
 જૂવણુ જૂવિત તનુ મુકુમાલા, લણે શાસ્ત્ર મતિ માન રસાલા. ૭૯
 કરનેડી ગુરૂ સેવા કીજે, વિનય કરી વિદ્યા સવિ લીજે;
 વિણુ વિદ્યા ન સોહે રૂપાલા, લણે શાસ્ત્ર મતિ માન રસાલાં. આંકણી. ૮૦
 આકુલિ કૂલ જિસ્યા રે મુરગા, વિદ્યા ગધ રહિત જસ અંગા;
 ન લહિ માન મહુત નર ઠાલા, લણે. ૮૧
 આવસવંત વિદ્યા નવિ પાવે, વિણુ વિવસા ઘર સંપતિ નાવે;
 જ્ઞાન સંપતિ સવે લહિ ઉજમાલા. લણે. ૮૨

- સ્રીક દીને નર મુકુમતિ પ્રમુખ, વિવાદીન નર જેમ વિમૂલા;
વિજુ વિવા નર કદીએ છાલા ભ. ૮૩
- નરપતિ પૂજા સહે નિજ રમે, પડિત લહે જય રેય વિરમે;
વિવાવંત નર નમે જુપાલા. ભ. ૮૪
- ધનદીના નર દીન ન કદીએ, ધન કહુ કહિને નિશ્ચય રહીએ;
વિવાદીન નર દીન મુખાલા. ભ. ૮૫.
- વિવાવંત નર જહુ ગુણ જરીઆ, મૂરખ માંહી સર્વ અવગુણ પરીયા;
વિવાવંત નર હોધ મુખાલા. ભ. ૮૬
- વિવાવંત નર અમૃતવાલી, મૂરખ વચન બોલે જોખા પાલી;
પડિત પામે જહુ ગુણમાળા. ભ. ૮૭
- વિજુ વિવા જાણિજ સુવિ જૂટે, વિવાવંત મતિ સધળી સૂટે;
વિવાવંત નહિ હીટે પાલા. ભ. ૮૮
- લક્ષણ સહિત છંદ વર્ક વિચારા, જરહ પીંગલ જ્યોતિષ અક્ષકારા;
નીત ગણિત અભિધાન તો માગા. ભ. ૮૯
- કુમર કાકરચી કહૂ કુણુ જોડે, વિવા ચોદ જણી દિન ચોડે;
જડને ઝરે મુખતાજા માગા. ભ. ૯૦
- કાગ જહુતરિ દીવારે અજ્યાઆ, માતપિતા મનિ પોહોલી આઆ;
પણિ પરિવરજલી મુખબરી કાગા. ભ. ૯૧
- રમે રમતો કુમર નાનડીએ, લોક પ્રસિદ્ધ રમે રમ ચડીએ;
જય જપે પ્રણમું તણુ કાગા. ભ. ૯૨

કુહા.

રામ કામંચ ૨.૨૧૨

- જરતમેત્ર જવિજણ મુણે, તીરથ દોઈ મહતીર;
જપ જપે એક રાત્રુંજું, બીજું જગદ્ ગુરુ હીર. ૧
- હીરજી નામ જપંતઝાં, ધરિ દુર્ધ મણુ કણુ કોણિ;
જય કહિ જંબુદીપમાં, નહી કો હીર સંચોડિ. ૨
- જંબુદીપ તાં જોઈએ, જરતમેત્ર જૂપીક;
જપ જપે ગુરુ હીરજી, સમવડિ કોઈ ન દીક. ૩

ઢાગ ૫ મી.

ગુરુવર્ણન.

વીર તણી પાટે જયુ, બાણે મુધરમા સ્વામિ, લલણાં;
હીરવિજય સૂરિયરૂ, જસ મહિમા અભિરામ, લલણાં—

હીરજી મોહન વેતડી ૬૩

જય મુમન મયરૂપ લલનાં, જસ હીરતી જગમાં વણી;
સેવ કરે સવે લલનાં, હીરજી મોહન વેતડી. આંચડી. ૬૪

પંચ મહામત નિરમલાં, પાલછ પંચાચાર લલણાં;
ઇંદ્રી પંચ દહ વશ કરી, ટાલે મોહ વિકાર. લ. હીર. ૬૫

મુમતિ ગુપતિ મુખી ધરે, પટ જીવન પ્રતિપાલ; લ.
પંચ પ્રમાદ નિવારીયા, ટાલે દોષ જમાલ. લ. હીર. ૮૧

ચાર કપાય તે જય કરે, મમિ વૈરાગ ઉપાધ; લ.
પાપ તણા બંધ ગાલીયા, ચારિત સિઉ ચિત લાધ. લ. હીર. ૬૭

લખિવંત ગુરુ ગુણનિહાં, સુત સાચર ગંભીર; લ.
ગુણ છવીસ અલંકર્યું, શીલાંગ રથધર ધીર. લ. હીર. ૬૮

લવજલ પડતાં જીવને, આપે ગુરુ નિજ બાંહિ; લ.
જે જન દુઃખ સંતાપીયા, તાસ તે સુરતરૂ છાંહી. લ. હીર. ૬૯

આગમ અરથ હિમડે ભર્મા, બાણિં પૂરવગત મર્મ; લ.
મહીઅલે ગુરુ વિસરે સદા, ભાપે જિનવર ધર્મ. લ. હીર. ૧૦૦

બહુ લવના સંશય હરે, કહિએ સવે સૂત વિચાર; લ.
ભવિક જીવ પ્રતિજીવે, તારે બહુ નર નાર. લ. હીર. ૧૦૧

બહુ મુનિ જન પરિવાર સિઓં, વિહાર કરંતા સોય; લ.
હાલપુર નયરે સમોસરે, ઘરિ ઘરિ ઝોછવ હોય. લ. હીર. ૧૦૨

નયર લોક સહુ સાંચર્યું, પાંદવા હીર મુણિદ; લ.
જલધિ પૂર જિમ વ્યાલીઆ, નરનારીના વૃંદ. લ. હીર. ૧૦૩

ઠાકરશી શ્રવણે મુણી, આગમ શી ગુરુ હીર; લ.
વેગે વંદણે આવીઓ, જિમ તે મેઘ મહાવીર. લ. હીર. ૧૦૪

ગુરુ દરશને મને હરખીઓ, જિમ ઘન હીઠે મોર; લ.
હીરજી સિઓ સિત લાધઓ, જધસિઓ (જેસો) અંદચકોર. લ. હીર. ૧૦૫

ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઈ દરી, દરી દુનગજાંજ તામ;
 હામેડી નિધિ મુનિ બણી, દરી પંચાંગ પ્રણામ.
 પંચાંગ વિવેકી નિરખીએ, મનિ ચીનવે મળ્યામ;
 એ ઘણિય તરિમ વરે, રૂં દોઈ ગજાંજ શણગાર.
 નેનય દરી ગુરુ વરિણ, એમે ઉચિત પ્રદેશ;
 ૪૫ જાણે બલિજળ મુલે, માયુ' ગુરુ ઉપદેશ.

૩૬૫

શબ દેશ.

જન્મમ નીચ વદનન, જન્મદીપમાં દીર;
 જ્ય જન્મે જન્મ નામથી, યામે જે જવ નીર.
 દીરજી વાણિ મુળનદાં, દુનિ પળામે કલિ;
 જ્ય જન્મે મુખ મપજે, દોઈ લગિ ભરપૂર.
 ધી દીરવિજ્ય મરિસર, ઘણિય મુળ મણિ ખણિ;
 બલિજી એવ પ્રનિજૂતવે, દેશના મીડી વાણિ.

શબ ૧ કી.

ગુરુ ઉપદેશ

ગુરુ દેશના મીડી વાણી, જવસાધર તરીઆ સમાણી;
 ઉપશમ રમ દેરી ખાણી, એક ધિને મુજે બલિ પ્રાણી.
 જવજલ દી બીમ અપારે, એવ બનીએ જનંતીવારે;
 એવા યોની લાખ યોગસી, પરતે કઈ એઈ અભ્યાસી.
 એણિ એવે જે જવ દીધા, અવગાર ફિરિ ફિરિ લીધા;
 જાનવતે કહ્યા નવિ બાઈ, એવ મુજે ન બેકું કિહાંઈ.
 એવ પાપ દરે પરકાજે, સર્વ કેકુંબ મિટી ધન ખાજે;
 એવ પરબલિ મટે બદ્ પીડા, કોઈ વિકિચણિ નાવે નીડા.
 પિંડ પાપી દીધું મેહું, એવ બમે અનાથ એડીકું;
 દોઈ કલિંકું ચરણ ન દોઈ, જનમ મરણ કદે સવિ દોઈ.
 જિમ તરુઆર દેરી યજ્ઞ, આવી એમે પાપી વીઆણા;
 જિમમને બેડી પલાર્થ, કોણ બલે કવણ દિયિ બાઈ.

- તિમ સ્વચ્છન કુટુંબ ઘરિ મિલીયા, પંચ દિવસ એકઠા ભિલિયા.
 જુજૂઆ સહુ ઉડી જાયે, માડું માડું મૂઠ પ્રકાયે. ૧૫
- વિહડે પુત્ર કેવળ ધન ભાઈ, વિહડે નહિ ધરમ સગાઈ;
 મોહ માયા મમતા છાંડું, પ્રીતિ અવિહડ ધરમસિઉં માંડું. ૧૬
- વિષયો ઇંદ્રજાળ સમાણા, ઇંમ બોલે સિદ્ધાંત પુરાણા;
 ક્ષિણિ આવે ને ક્ષિણિ જાય, કહિ તાસ કવણ પતિ ભાઈ. ૧૭
- સસ્વારથ સિદ્ધિ નિવાસી, અહતેઈ આઉં ખય જાસી;
 જુઓ સાગર તેત્રીસ ઝીઝે, બીજા નર કુણ વાત કહીજે. ૧૮
- માનવ ભવ પામી સારો, દેશ આર્ય કુલે અવતારો;
 છાંડો મિથ્યા મતિ ફરી, કરો તત્વ તણી મતિ ફરી. ૧૯
- તણ તત્વ જિજ્ઞેસર ભાષે, દેવ ગુરૂ ધરમ મુખ દાષે;
 એક એક તણા લેહ ભણું, દોઈ તીન ચારિ મનિ આણો. ૨૦
- અરિહંત સિદ્ધ ગુણ ગાઓ, દેવતત્વ દોઈ લેહ ધ્યાઓ;
 સૂરિ ઉવચાય મુસાફર, ગુરૂતત્વ લેહ તણ આહું. ૨૧
- દંસણ નાણ ચરિત તપ કહીએ, ચાર લેહ ધરમ તત્વ લહીએ;
 એ નવપદ શાસને સાર, સર્વ ધર્મ રહસ્ય અવતાર. ૨૨
- જિનવર દોઈ પંચ પ્રકાયે, ભવિષ્ય ચિત્ત અંતર આયે;
 પહિણું શુદ્ધ યમણ પંચ ભણીએ, બીજું આવક માર્ગ મુણીએ. ૨૩
- મોહ પંકમાંહિ જે ખૂતા, સહી તે નર મણું વિગૂતા;
 સુખ જ્ઞાન દૃષ્ટિ ઉઘાડો, કરો ધરમ સખાઈ ઘાટો. ૨૪
- મણિ રથણ સોવન પાવડીઆં, સ્તંભ સહ સોવનમેં ધણિયાં;
 એ કરે જિનધર બહુરિકો, તેહથી તપ સંયમ અધિકો. ૨૫
- સાવધ જોગ પરિહરીએ, શુદ્ધ સાધુ ધરમ રંગે વરીએ;
 એક દિન એ ચારિત્ર પાલે, એઈ શિવમુખ ચરિત નિહાલે. ૨૬
- હીએ દાન શીયત નિત પાલો, નિઃશ માનવભવ અજીવાલો;
 તપ તપીએ બાર પ્રકારી, ભાવના ભવ દુઃખ નિવારી. ૨૭
- ઇતિ મુણી ઉપદેશ સોઆગી, ઠાકરશી દોઈ વેસાગી;
 સ્વેગ રંગ બહુ આયાં, જય જે નમૂ તય પાયા. ૨૮

દુહા ચામ વેચાલી.

દુખ દાવાનલ ભયકરૂં, ભવકાનને અપાર;
ભમે હવ તિહાં એકત્રું, કર્મવચે પટથું ગમાર. ૧
નિશ્ચયે સદીએ હવને, પુણ્યને પાપ સખાર્ધ;
પરભવ હીટ એકત્રું, બધવ કેડિ ન ભાઈ. ૨
જે દુખ ભવેસે બધિયાં, મુખ જે મુગતિ નિવાસ;
હવ એકલો ભોગવે, સ્વજન તણી કુણુ આશ. ૩
હાગ ૭ મી.

વૈરાગ્ય.

હાકર કુઝર વૈરાગીઓ, નિજ ચિતને સમગ્રાવેરે;
જે સંસાર અસાર પદારથ, અધિરપણે ચિત ભાવેરે.
હાકર કુઝર વૈરાગીઓ-આંચલી. ૨૯
જન્મ જરા દુઃખ પાર ન લહીએ, એહ સંસાર ઠલેયોરે;
રાગ મરણ ભય સાથે વહીએ, તિહાં મુખ નહીં લવલેયોરે. ઠા. ૩૦
ખડગ, પંજરમાંહિં હવ રમંતો, ચતુર રંગ ચમૂં પરવરીયોરે;
રંક તણી પરિ તાણી લીજે, જ્યમ કિંકરિ કર ધરિયોરે. ઠા. ૩૧
ચંચલ તનુધન જોળન હવિત, જીવતિ જનમુખ ભોગારે;
માતપિતા બધવ સ્વજનાદિક, ચંચલ સયે સંજોગારે. ઠા. ૩૨
કનક માતપિતા કુણુ બધવ, સ્વજન કુટુંબ પરિવારે;
જનમિ જનમિ બહુ સગપણ દીધાં, સરણ નહિં કોઇ તાહરૂંરે. ઠા. ૩૪
મમ ભાણિ મિત્રું પ્રાણી મનસીડે, પુત્ર કલત્ર મુખદાઇરે;
નિબિડ બંધનનું બાણે હવન, સ્વજન કુટુંબ ભિલ્લાઇરે. ઠા. ૩૫
મુરમુખ ક્ષીણ હોવે હવન, નરમુખની કુણુ વાતરે;
દિગ્દાદિક ચવત્ત દીસે, એ જિન વાત વિખ્યાતરે. ઠા. ૩૬
ધન્ય અઘડમંતાદિક જે મુનિવર, મોહજનન દૂર દીધારે;
તપ સંજમ નિર્મલ આરાધી, અનંત શિવમુખ લીધારે. ઠા. ૩૭
દેહ અશુચિ મલ કૃમિ કુલ મંદિર, અજ પટલ પરિ લીજેરે;
સાર એટલું હવ દેહમાંહિ, મોહન ધરમ કરીજેરે. ઠા. ૩૮
કરોડી કુઝર એમ બોલે, મુજ મિલીએ ગુરૂ સાનીરે;
હું લવભયથી બીહનો માગું, યો દીક્ષા કલ્યાણીરે. ઠા. ૩૯

પહ વયણ સુણી સુગર પયપે, વછ એક વાત સુણીએરે;
જિન વાણી એણીપરિ બોલે, ધર્મ વિલંબ ન કીએરે. ઠા. ૪૦
શ્રીગુરુ વયણ સુણી એમ વિનવે, તાંતુ હોર કુમણ ધારીરે;
માતપિતા તણી અનુમતિ લાવું, જય જપે સુખકારીરે. ઠા. ૪૧

દુહા.

સત આચારી.

અરણ્ય મનોરથ ચીંતવી, આવે માત સમીપ;
ઠરભેડીને બીનવે, ઠાકરશી કુલદીપ. ૧
ચઉગતિનાં દુઃખ અનુભવ્યાં, વાર અનંત અનંત;
શાનવંત નર જે કહે, તુહિ ન આવે અંત. ૨
કુલ વલયધી કુસતુ, વદે વચન સુકુમાર;
અનુમતિ દો મુઝ માતલ, વરીએ સંજમ નારિ. ૩

ઠાલ ૮ મી.

કુંઅર ઠાકરશી કહે ઠરભેડી, પ્રણમી જનની પાય;
મને વેરાગ્ય ધરિ તવ બોલે, અનુમતિ દો મુઝ માયરે-
માડી લેશ્યુ સંજમસાર. ૪૨

મેં જાણ્યું અધિર સંસાર, જેણિ લહીએ લવજલ પારે;
માડી લેશ્યુ સંજમસાર-આંચલી. ૪૩
અનિદ વચન જવ માએ સાંભલીયાં, સુંદરિ તવ સુકુમાર;
મુત્ર તણે દુખિ અતિપુર છાડી, લોંએ ઢલી તત્કાલરે.

જીવન સંજમ વિષ અપાર. ૪૪

શએ તું શુદ્ધ આચાર, જીપે તું મોહવિકારરે જીવન સંજમ-
વિષ અપાર-આંચલી. ૪૫

નયણે નીર ભરંતીરે બોલે, સુણીઓ મોરા રે ખૂત;
એકજ એક તું નિધીરે સમાણ, વદલજી અપિત જૂતરે. જીવન. ૪૫
તું બર કુસુમ તણી પરિકુલ હો, જાગ્યાનું સુખદાઈ;
નિશ્ચય તુજ વિણ રહી ન શકાય, તુજ વિણ ઘડી ન ભયરે. જીવન. ૪૬
જ્યાં અમે જીવું તાં તુંરે ભય, લોગવિ નહિ મુખ લોગ;
અમહને સુરમુખ લીધારે પૂઠે, લેજે તું તપ જ્યોગરે. જીવન. ૪૭

- વળુ કુળી કુળર માથ ફેગં, પળેનું મુલેનું મેની માનઃ
મમ જેન જે માનવ ફેગં, જશુચિ જશુવ શિનપાનરે મા. ૪૮
- જશિર હવિન માનવનાં જે, જશુ તે ખરી યથઃ
ફેગં પલેનું કુળ પો દે માનરે, ને નિશ્ચય ન જળાય મા. ૪૯
- વજનુંદે માન જલિ કુળ જથા, માતાં મદારે નિધનઃ
પરિવારન મનિ મો જલ ફેગં, જેમણેને દે દનરે. હવન. ૫૦
- મુંદા લેખ મથિય પાશ્વતા, જનિ ઉચ્ચ દે જાવામઃ
કુલવિન કુળ નદિ પ્રનિજામે, તે મથિ કુળ નિચમરે. હવન. ૫૧
- કુળર જાતી મદાનિધિ મનિ મરિ, મુળીને જાવામન નેદઃ
જા જામિ જા નૃપનિ દાવાદિ, તામ જાવાન જાતાં જોદરે. મા. ૫૨
- મમમસ વદ્યજો જરિ પરીજો, પ્રમથ તણું કુળ રીઃ
પૂતર રીઝી ફેગર દિપિ, દવે કું કું જરિજરે. હવન. ૫૩
- મારે મનેદાય મિતુરે જશુ, દાયા જલુ મવમનઃ
જાતીકું વાપરે વિનય વહેરે, વાળયે વર સુતરે. હવન. ૫૪
- મવ હવેખી જેય નવરિ, ચારિત્ર ને નવિ લીધઃ
તું મનિમાદન જાતીરે જાને, જે તુજ કુલિ મનિ રીધરે. હવન. ૫૫
- કુળર યાવમ્યે રીધા દે લીધી, મુળી જાનની મોદઃ
જેને વેર કુળર લેઈ રીધા, કુળને ચાલવિજો સોદરે. મા. ૫૬
- પાદિજલું દાલિું વિકાર કરવા, કરવા લેચ લમુલઃ
કુળર પંચ મદામત ધરવા, પરિસહ મદા પ્રતિજુરે. હવન. ૫૭
- મુખ તુજ ચીન તાપ મહેવા, જાતીને યથન કરવુંઃ
મીલુ દસનિં લેહ જરે મોરિવા, જાતી જલપિ તરવુંદે. હવન. ૫૮
- જાતું ધાર ઉપરિ જાલવું, વન તું લપવે જાલઃ
વેણું કવડ સમાલુરે મંજમ, પીવી હુતાશન જલરે. હવન. ૫૯
- કુળર જલિું મુલિ યથર નરે, ચારિત્ર કુળર જેઈઃ
ને પરદોડ તણા જામિજાતી, તાસ અનંત મુખ લેઈ. મા. ૬૦
- પુત્ર તણું મન નિશ્ચય જાલી, માન્ય રિજોરે જારેયઃ
જાવ જાવિ ઉત્સવ રીધાનાં, તે હું જાવે જાલીયરે. મા. ૬૧

કહા.

ચતુર્થ.

- શ્રી હીરવિજય સૂરીસરૂ, મહિમંડલે વિચરંત;
 નયર મહિસાણે સાંચર્યા, દેખી લાલ અનંત. ૧
 ઠાકરસી મને હરખીઓ, પાત્રી અનુમતિ આજ;
 મહિસાણે મામા ભણિ, આવે મિલવા કાજ. ૨
 મહીસાણા પુર મંડલું, ચંપકશાહ સુભણ;
 શાહ સોમદત્ત દીક્ષા તણા, જોછવ કરે મંડાણ. ૩

દાળ ૬ મી.

દીક્ષા.

- સંવેગ રસે સંપૂરૂ, દીક્ષા લેવા ઘનસૂર;
 તવ સીંહ તણી પરે કીધી, મોકલા મજુ સવે જન દીધી. ૧૧
 વડૂઓ શાહ ચંપક ખીર, સંસાર દે ઘરણી ગંભીર;
 પુત્ર દોઈ વર દીગ સખાઇ, શાહ સોમદત્ત લીમજી સવાઈ. ૧૨
 ધન્ય માત્રુ સોમદત્ત નામ, કરે આકર સિઈ સવિ કામ;
 વિત વાવે અનોખમ ઠાણે, કરે જોછવ લલે મંડાણે. ૧૩
 મહિસાણું નયર સોહાવે, બહુ નયર તણે લોક આવે;
 ઘરિ ઘરિ બહુ જોછવ છાજે, સુરપુરથી અધિક વિરાજે. ૧૪
 સવે સજ્જન મિત્રી ન્હવરાવે, ઠાકર દેખી મુખ પાવે;
 પહિરાવે સવિ સિલગાર, સિર ખુપરબુ મનોહાર. ૧૫
 કાને દોઈ તૂંગલ દીપે, બાણું રવિ શરીર અરુપે;
 જોપે શિર તિલક વિશાલ, તંબોલ ભરે દોઈ ગાલ. ૧૬
 જ્યાર વર નવહાર સોહાવે, અંગે અંગિયા લાલ બનાવે;
 બાહિં દોઈ બાજુબંધ, ધરે કુમુભાલ શુભ ગંધ. ૧૭
 કર સંપુટ શ્રીફલ સોહે, વરઘોટે સહુ જગ મોહે;
 સખજન કુતિલ કૂકરીજે, સાજનકું શ્રીફલ દીજે. ૧૮
 તતક્ષણ બહુ વાજિંત્ર વાજે, પ્રતિછંદે અંબરૂ ગાજે;
 વાજે તવ ઢાલ નિશાણા, બહુ ચોકે કરતિ પ્રયાણા. ૧૯
 વાજે પંચ સખ દન ફેરી, વાજે બહુ ભૂંગલ ભેરી;
 વાજે માહલસુર વીણા, ગાવતિ ગુણ ગંધર્વ લીલા. ૨૦

બંદીજન પ્રીતિ જોલે, નહિકો ઠાકરસી તોલે;
 રૂપે કરી મયલુ સમાન, હેતુ મલિ સો મલુ ધન. ૭૧
 જ્ય જ્ય જપેતિ જાન વૃંદ, ચિરંજીવ તું હર્ષાનંદ;
 સશિ વચલી મુંદરી સરિણી, દીલે ધવલ મંગળ મને હરખી. ૭૨
 ધન્ય પુંછ રચલુસુત બાથું, રંગે મલિએલી વધાયું;
 સંવન સોલ સોલ વેશાખી. વદિ ત્રીજ દિવસે ચહુ સાખી. ૭૩
 જાવી મહે પરિજન સાથે, લીલે ચારિત્ર હીરણ હાથે;
 રહું દેશ્યાલુવિજય નામ દીધ, સહી સકલ મનોરથ સીધ. ૭૪
 મહુ દોઢ તણુ વૃંદ જોલે, સવે સજ્જન નયલુ બરી રોલે;
 જાણીય દીલે વડીઆપ, ચિરવાલે ચરલુ મુખદાપ. ૭૫
 શુભ જ્ઞાન મળે તપ ચીલે, ચીલ સજલ સન્દાદ દહ દિલે;
 શુભધ્યાન ખર્જ કર લીધું, સંવેરે જેટ કવર લીધું. ૭૬
 શુર જાલુ ધરે શિર યોધ, જીવે કર કરમસ કોપ;
 વિચરે શુર હીર સમીપે, જ્ય જપેતે પાપ ન છીપે. ૭૭

કુદા.

શવ મારી.

જુગતિ જોગ વરી મંગ, દેશ્યાલુ વિજય મનરંગ;
 દિન દોટ પુલિએ કરી, બહીઆં એંગ ઉપાંગ. ૧
 લણલુ વેદપુતલુ મુખિ, વર્ક ઉંદ મુવિચાર;
 ચિંતામલિ પ્રમુખ સવે, મય બવયા તેલિવાર. ૨
 સંવન સોલ સુવીસએ, કમલુ વદિ ચિર દીધ;
 જ્ઞાનમે પાટલુ નગરમાં, વચકપદ શુર દીધ. ૩

હાલ ૧૦ મી.

વિવિધ રેસ વિહાર, જાલેક જાજ્ય પ્રતિજોધ.

સી દેશ્યાલુવિજય દિવસ, પ્રજુમે મુર નર પાથ;
 મુમતિ મુમિ જલેરીએ, રાનાદિક શલે બરીએ. ૫૮
 અમૃત વાલી વખાણ, મુમત શિરેમણી જાણ;
 અમમ અરથ પ્રજાએ, જવિજલુ મને પ્રતિ જાણે. ૫૯
 વળિ મૌતમ તોલે, જ્ય પ્રીતિ મહુ જોલે;
 જુએ દમ તપ દમ વિહારી, લરે જહુ નરનારી. ૬૦

પુંહતારે શીકરી ચહેર મગર, મિલિઆરે અકબરને મણધાર;
 બેસીને ગોઠી કરે એક હામ, કહી કુણુ ધરમ બુલે અબિરામ. ૬
 બોલેરે શ્રીગુરુ મધુરીય વાણી, ધૂલે કરી સળ એકીજ પ્રાણી;
 અયર મહિર આપર તન કોઈ, દિલપાકીથી ધરમ બે હોઈ. ૭
 રંજયુરે નરપતિ દીએ બહુમાન, શ્રીગુરુ પ્રભુમી કરે શુભગાન;
 ષટ્ માસી તવં કીધ અમારિ, નામ જગદ્ગુરુ અતિ ઉદાર. ૮
 ગાય બલક ભોંસ કોઈ ન મારે, એનુ ખાતે સોગંધ હમારે;
 શેત્રુંબા તિરથ સોઈ તુમ્હ દીના, પેસ કસી પુસ્તકભી કીના. ૯
 કરી કુરમાન દીએ તતકાલ, શ્રીગુરુ આણુ વહે નિજ બાલ;
 વિનય કરી બુલાવે સૂરીશ, દિન દિન બોધે અધિક જગીશ. ૧૦
 અકબર શીખ લેઈ જળ વળીયા, મન કેશ મનોરથ સવે ફલીયા;
 શ્રી પૂન્ય વિહાર કરંતારે આવે, નાશુર નયર ચુમાયું સોહાવે. ૧૧
 શ્રી કલ્યાણવિજય ગુણધીર, સનમુખ જઈ પ્રભુમે ગુરુ હીર;
 ભાવ ધરી રહે શ્રીગુરુ સંગે, ભગતે સેવ કરે મનરંગે. ૧૨
 ઇશિં અવસરે સમપતિ દિદરાજ, કરે વિનતિ આવે ગુરરાજ;
 જિન મૂરતિ પ્રાસાદ કરાયા, કીએ પ્રતિષ્ઠા રમણપતિ રાયા. ૧૩

કુહા.

રાવ ચુડ.

કરવા પ્રતિષ્ઠા જિન તણી, અગ્હે આંખું નવિ બાય;
 પબલે જગદ્ગુરુ હીરણ, એકત્રસિઉ ઉવગાય. ૧
 શ્રી કલ્યાણવિજય વાચક તણા, ગુણુ જપે સૂરીશ;
 પજિ આવે આસ્તે અલીયા, પજગી મહા મુનીશ. ૨
 રેઈ આદેશ ચલાવીયા, શ્રી ઉવગાય વેરાદ;
 કરી સુપ્રતિષ્ઠા આવલે, વેગે કરી સુનિરાદ. ૩

હાથ ૧૨ મી.

કલ્યાણવિજય વાચક રૂત વેરાદ પ્રતિષ્ઠા.

પ્રભુમી ગુરુ પાવ, શ્રી કલ્યાણવિજય ઉવગાય;
 આવે ચમ કંતુ, જિમ જગતિ મજતાવ. ૧૪
 અતિશય મદિમા કરી, કર તું શ્રેમ કલ્યાણ;
 રચ તું મદિમા વન, લાવન તનુરે નિદાણ. ૧૫

અનુક્રમે સંપૂર્ણ. કર તું ધરમ વિચાર;	
વેરાટ નગરે વર, દીકું નવણે દિગર.	૧૬
પ્રાણર સુમરિત, દેશિવિજા જા વાસ;	
ભર દેસરી લક્ષિય, જાદુ બ્યવહારી નિવાસ.	૧૭
જિન ધરમે જાનિત. હોહા ભેગ પુરિત;	
જય રહિત વિવેદી, વમે લેગનઃ વૃદ્ધ.	૧૮
જિનમવન સતેરણ, જાવિજા જા વિશ્વમ;	
જાણ વાવ સરોવર, જાડી વન અનિતમ.	૧૯
જાણે જાણમિની, જાણે નિગા સમન;	
દીસે જાદુ દેશ. જામુર મુરપુર વન.	૨૦
તિહાં વસે બ્યવહારી, રાજમન સિધિવાંત;	
સમરપિ ભારહમલ, મુન દરિયા પુરવલ.	૨૧
જુદા જાગમ નિમુલ્કે હરખુ મને દરિયા;	
જામવાં સવિ પેરે, કરે અતિ ઘણું દરિયા.	૨૨
જાદુ દેશ નવરે, કરે જાણે કરવે;	
કરેજામલ દેરણ, કરિયારિ જુડીએ જાણવે.	૨૩
જા જાણ લોકે, જાણે દેવપ્રભાર;	
જાદુ જાણ જાણકરીયા, જાણરીયા અતિ સાર.	૨૪
જેજા જાદુ જાણે, રાજવહણ રથ દીધ;	
જાદુ દેશ મુંદરિ, કરી મુંદર મુંદરિ.	૨૫
કરે હજી જય અધીયા, કરા વાણરે નર દેવિ;	
જેક જાણી જાણ, જેક મુજામન દેવિ.	૨૬
વડિલે જેક લેણ, જામવમ જુદર મલ;	
વાણેલ જેક લેણ, જેક હાંડે નર જાણ.	૨૭
જોણે ત્રિજાણી, જોણેજાણે જાદુ વૃદ્ધ;	
જામવ જુદા જાણે, જાણ નર નર જાણ.	૨૮
જાણે જાણવણિ, જોણેજાણે દેશ;	
જાણ રાજાં જાણે, જેરી લણ: લેણર.	૨૯
જુદાજાં ન દેરી, જાણે લેણ નિજાણ;	
રજાજાણી કરેજા, જુદાજા જાણે જાણાણ;	૩૦

મણિ મુવર્ણ ભૂવણ, ભૂષિત તનુ સુકુમાલ;	
સેહિ વદીએ મંગલ, કોકિલ કંઠિ રમ્યાલ.	૩૧
કેઈ ચડીયા પાલા, નરનારીનાં વૃંદ;	
શુર વદન નિહાળે, શુરું મુનિમચંદ.	૩૨
શુર મહીમા મંદિર, કીધું નકાર પ્રવેશ;	
દિન દિન અતિ ઓછવ, હોવે નયર વિશેષ.	૩૩
મંડપ બહુ રચિયા, બાણે ઇંદ્ર વિમાન;	
જલ બાના આડંબર, કરે સુરનર શુણ ગાન.	૩૪
શુભ દિન શુભ લગનિ, ચાપેઈ એ વિહાર;	
શ્રી વિમલ જિણેસર, મૂળ નાયક જયકાર.	૩૫
સંઘપતિ સારહમલ, નામે પાસ જિણુંદ;	
અજયરાજ અનોપમ, પૂજું પદમ જિણુંદ.	૩૬
તું જૂ સંઘવિણ મુજકર, મુનિ મુમત જિન દેવો;	
શુભ મુહુરત સંઘિય, સુર નર કરે નિત સેવો.	૩૭
નાયક મુક્તામણિ, શ્રી કલ્યાણવિજય ઉવચાપ;	
કરે હરખે પ્રતિષ્ઠા, ઇંદ્રાદિક શુણ ગાય.	૩૮
ઇંદ્ર વિહાર અનોપમ, દીઠે હોઈ આણુંદ;	
બાણે ઇંદ્ર ભવનથી, અવતરીઓ સુખ કંદ.	૩૯
ધન્ય ધન્ય અવતાર, ધન્ય ઇંદ્રરાજ તારું નામ;	
લછિ લાહુ જે લીધો, કીધ અનોપમ કામ.	૪૦
સંઘ ભગતિ લલી પરિ, કરે સંઘપતિ ઇંદ્રરાજ;	
પટકૂલ પહિરાવે, દીજે ભૂવણ શુભ કાજ.	૪૧
ભયક જન મિલિયા, સંજ્યા સહસ દસ દીધ;	
પંચામૃત લોજન, ટંકા ઉપરિ દીધ.	૪૨
શ્રી કલ્યાણવિજય શુર, વિચરે જગિ જયવંત;	
દેશાવર ફલીયા, હુઆ લાલ અનંત.	૪૩

ફલ્લ

સમ દેસરે

મોટાઓ જગિ બ્યાપારીઓ, કલ્યાણવિજય મુનિ સિંહ;
બ્યવહાર શુદ્ધ વાણિજ કરે, ધરમ ન લોપે લીંહ.

પચ મદાવન શુધ ધરે, નામે લેખે ભેડ;
 દેય દેય વલિય કરે, પચ કહું ખેડ ન હોઈ. ૨
 હાલ અર્ધ મોઠે કરે, વચ્ચે પુરવ કિયાણ;
 હેડ ખાડા ગૂંચર ભાળી, અવે ગુર કમ્યાણ. ૩

હાગ ૧૩ મે.

નિવનશ હો નિવનશ.

ગુરને વજાલશાબી વેષમા.

તે દીપા સુર સ્વચારા, કમ્યાણુ મોડુંનમારા;
 જનિ સાધા તું વિવનશ, વિવનશ હો વિવનશ. વિ. ૪૪
 શ્રી કમ્યાણુ કિયા ધનવંદો, કરે વલિ જય વિદાવ ચિતો;
 વિવ જ્યાં સવિ મુદુવ કિયાણ, વચ્ચે ગુર મેલી દણાં. વિ. ૪૫
 સિદાંત હોય વસિ કીચો, નવ તત્ત્વ મહા મલિ ભરીઓ;
 વચ્ચે જે આહસધીય, જ્ઞાન દર્શન વાસ્તિ હીય. વિ. ૪૬
 કુવિદિત શુભ રવલે ભરીજ, રવ સદસ અદાર ભેતરીજ;
 મરણ કરણ મુવલે આમડી, ભરી લગ્નિ જાણીસ પેડી. વિ. ૪૭
 પચ સંજર સર નગીન, અગ્નેય કિયાણુ કીચીન;
 નવગ્રહ હુમિ કસૂરી, શુભ હેસ્યા તેજ મ તૂરી. વિ. ૪૮
 પચ મુમતિ શુષનિ ભરી ખંદા, વીચ યાગઝ અમર કરંદા;
 મતિ ધરમ જાવન ચંદનાં, ભરીજાં જદુ દરખાનંદનાં. વિ. ૪૯
 જર જાવન આકર ધની, જર ભેડે ભરી તપ મુદી;
 સમકિત મુખ મુર મેલીજે, પચાચાર પેડ ભરી લીજે. વિ. ૫૦
 સદર લેહ સંજવ ધનમ્ભરા, ભરીજ જદુ પેડી ભર;
 વેવાવચ દસ દાષડ તંગી, ધરમધાન દેસર જદુરંગી. ૫૧
 પચાણુ દો લાડ વંચુ, નવિ ભેડે મિથ્યામતિ જાંચુ;
 ૧૨ અવસ્થકે મીઠામ, દશવિધ મુજ સજડ ભુજાઈ. વિ. ૫૨
 સમત વજાળી સંગે, મુખ લેજે રમે મન રમે;
 મનમ્ભવે કર તપ વાણ, વાળે મુદુવ જદુ નીચાણ. ૫૩
 પરિવર સમક મુનિ પેડી, મુજ અવે અહનિય મેડી;
 શ્રી કમ્યાણુવિજય મુનિગયા, ગૂંચર ધરે દાવે પાયા. વિ. ૫૪
 અમુ ૧૨જન પ્રતિપાણ, દુઝા બદ પુરવ મુચાણ;
 વડે હીનચરણવિંદ, જય અપે ધરમણંદા. વિ. ૫૫

કુલ્યાણુજી ગુરૂ વંદનાં લડીએ કાંચનકાંઠિ;
જય જ'પે પ્રદ ઉગતે, વાંદુ બે કરજોડિ. ૧

કુલ્યાણુવિજય કરપતરૂ, મદીઅત્રે મોહનગારા;
જય જ'પે ભવિઅણુ સુભે, વાંછિત ફલ દાતાર. ૨

કમનીય નામ કુલ્યાણુજી, જે મન મુદે ધ્યાય;
જય જ'પે તસ મુખ પળાં, કમલા ધરિ ધિર ધ્યાય. ૩

કાગ ૧૪ મી.

સાધુ શિરોમણિ વંદીએ, શ્રીકુલ્યાણુવિજય ઉવગાયરે;
દશધને દુરિત સવિ ટલેચ ઉદનામે નવનિધિ ધ્યાયરે.

સાધુ શિરોમણિ વંદીએ. ૫૬

જસ મહિમા અભિરામરે;
પુણ્ય સંભેગે પાતીયું, કુલ્યાણુજી રૂડું નામરે. સાધુ. ૫૭

મૂરતી મોહનવેલડી, દીવડે હોઈ આજુ'કરે;
તપગચ્છ ગયલો સોહાકરૂ, વદન અનોપમ ચંદરે. સાધુ. ૫૮

મુરતરૂ જિમ વાંછિત દીએ, તિમ ગુરૂ નામ પ્રભાવરે;
દેશ વિદેશ દીપતું, ભવજલતારણુ નાવરે. સાધુ. ૫૯

જસ ધરિ ગુરૂ પગલાં ઠવે, તસ ધરિ ફલી મુરવેલરે;
કામકુંભ ચિંતામણી, વહી આબ્યાં રંગ રેલરે. સાધુ. ૬૦

સોહણુ જિમ રચલો ભચુ, મુરિ ભરિયો મુરલોચરે;
જલનિધિ જિમ જલ પૂરીઓ, તિમ ગુણે કરી ગુરૂ જોયરે. સાધુ. ૬૧

ગંગાજલપિ નિરમલા, મુન્દ ગુણ મણિ ઉદારરે;
મુરગુરૂ બે સંખ્યા કરે, તો હિ ન પામે ખરરે. સાધુ. ૬૨

મુરપતિ મુરગણુમા રહ્યું, ગહગણુમાં જિમ ચંદરે;
તિમ સંધમાંહી કુલ્યાણુજી, બેઠ સોહઈ સુલ્લિ'કરે. સાધુ. ૬૩

શ્રી હીરવિજયસૂરી રાણીઓ, કલિયુગિ જુગહપ્રધાનરે;
સાહિ અકબર રાજાજિં પૂજવી, દીધું જીવ અણધદાનરે. સાધુ. ૬૪

- જસ પાટ જે સંપણ જયુ. ગાનમ સમ પ્રતિપદે;
 પ્રગટયે સ્વપં હીરણ, પરિપીલે આગર ભૂપ. સાધુ. ૬૫
- હીરણ શીય જનિવડદો, શીકૃત્યાણુવિજય ગુનમેહરે;
 વાચાચ મેં અપંલે, જમમ લીરય એકરે. સાધુ. ૬૬
- જ્યહ લગી દેય મરી, ધરે એ મુર તિરધિર ધાયરે;
 એ રવિશયિ જહનણુ તપે, તાં પ્રનિષુ મુનિરાવરે. સાધુ. ૬૭
- મુંવન સોણ પચાવન. વત્સર આમો માસરે;
 શુદ્ધ પચ્ચ પચમિ રીને, રવીંચે જનોપમ રાસરે. સાધુ. ૬૮
- જમિ જયવંત કૃત્યાણુ, પૂર મનહ જનીસરે;
 મેજ ગણણુ કમલ તરણી, માગે જયવિજય શીયરે. સાધુ. ૬૯
- જલે ગુણે જે સાંભલે, ગુર ગુણુ એક ચિત્ત બજરે;
 વંદિત સર્વ મુખ જાનવે, પામે તે કોટી કૃત્યાણુરે. સાધુ. ૭૦

હંતિ મહોપાધ્યાય શીકૃત્યાણુવિજયગણીનો રાસ.
 કૃત્યે ગણિ જયવિજયમેન ચિરનંદતુ સદેવા શીરસ્તુ;

વિનયાનંદસૂરિની સમાય.

રાજ મલ્હાર-ચાલવાસ જઈ રહ્યા નહિ મિરનાર-એ દેશી.
માતપિતા, દિક્ષા આદિ.

શ્રી શંખેસર પુરધણીજી, પ્રણમી પાસ જિણુંદ;
સમરી શારદ ગાઇશુરે, સદગુરુ ધરી આણુંદ.
શુણાકર વિજયાણુંદ સૂરિંદ, જસનામી મુખ સંપજેજી;
જસનામી મુખ સંપજે પગિર સંપદ વંદ. શુણાકર. આંચ
મુખમંડણ મરૂદેશનોજી, પુર વરરોહ વખાણ;
પ્રાગવંશ શિરોમણીજી, શાહ શ્રીવંત શુણખાણ. શુણ
તસ ધરણી શિણગારદેજી, ધન ધન બહુ શુણવંત;
જસ કુખે પ્રભૂ અવતર્યોજી, મહિમાવંત મહંત. શુણ
ધન ધન જગગુરુ હીરજીજી, જસ નેષ્ટાએ બેઠ;
દીખ્યો શ્રી વરસિંગ અપિજી, કુટુંબ સહિત શુણ ગેહ. શુણ
પ્રથમ નામ બેહ ગુરુ તણુંજી, કુંવર કહો અભિરામ;
દીખ્યા લીએ તવ ગુરુદીએજી, કમલવિજય તસ નામ. શુણ
શ્રી સોમવિજય વાચક વરૂજી, ધન ધન તેહ સુશીશ;
બેહ સુશીશ જસ આપીઉંજી, હીરજીએ અધિક જગીશ. શુણ
લક્ષણ લક્ષણ શુણ નીલોજી, ટેળી મુખતિનિધાન;
રીઝયા વાચક તસ દિએજી, વિવિધ મુવિદ્યા દાન. શુણ
નિજપર શાસ્ત્ર સમુદ્રનોજી, પામ્યા જેણે પાર;
મતિ નાવા બેહ પ્રભૂ તણીજી, તેહ વખાણું ઉદાર. શુણ.
દાળ ૧ લી.

રાજ માણી હીરજી નવી વિષરે—એ દેશી.

ચરણકરણ શુણ ધરતા યોગ ઘણા વહીજી, પામ્યા ગણપદા સાર;
ભોગ ભણી વર પંડીત પદવી તસ દીએજી, શ્રી વિજયસેન ગણધાર. સા
આધુ શિરોમણીજી, ત્રિભુવનમાંહિ દીપે જસ દીરતિ ધણીજી. આંચ
વિજયસેન પટોધર તપગછ દિન ઠરૂજી, શ્રી વિજયતિલક સૂરિંદ;
શ્રીરોહીએ પધાર્યા અનુકમે વિહરતાજી, હરતા દુરમતિ દંદ. સા

ક્રમશઃવિજય વિશુદ્ધને નિજ પદવી દીએજી, શ્રી વિજયતિલક સૂરિરાય;
 શ્રીવિજયાણંદસૂરિ ઇતિતસતસનામગથાપીશુંજી, સંઘ મન હાંપિત થાય. ૧૧
 સોણ ખિનાડે જનમ્યા પ્રભૂ એકાવનેજી, આદરે સંઘમ ભાર;
 સીનેરે પડિત થઈ છેતિરે થયાજી, તપગણ નાયક સાર. સા. ૧૨
 જિનશાસન નંદન વનઘી ગુરૂ ગુરૂતરજી, પ્રગટ્યો પુન્ય અંકુર;
 મુલશાખા વિસ્તારે શીશ મુપદ્વધાજી, દીરંતિ કુમુભ ભરપૂર. સા. ૧૩
 જલધર પરિવર વચન અમૃત વરજતોજી, હરતો તાપ કષાય;
 મુમતિલતા વન ધર્મધરા રૂઢ પોષતોજી, જગિ વિચરે મુનિરાય. સા. ૧૪
 ગુરૂ ઉપદેશે દેશ વિરનિ બહુ આદરેજી, યોગુ' મત પજી ભેય;
 બહુ ઉપધાન વહે માલ પહેરે ધણાજી, સર્વ વિરંતિ પણી દેય. સા. ૧૫
 ગામ નયરે સામિધારિક ઉછવ થણાજી, શ્રી સંઘ ભગતિ અનેક;
 શ્રીફલ રૂપ નાણાદિક પરજાવનાજી, કરે ધાવક ગુવિરેક. સા. ૧૬

કાગ ૨ છ.

રામ શામકી. સોનીશરો પ્રાણી જવ સીંચનારીનેરે—મે દેશી.

તપ, અનુદાન, વિહાર.

સૂરિ શિરોમણિ શ્રીગુરૂ વિજયાણંદજીરે,
 બહુલ કરે તપ અનેક પ્રકારેરે;
 છઠ્ઠ અડમ ઉપવાસ નીવી આંખિલ ધણારે,
 સિદ્ધ ચક્રધાનકની ઓછી ઉદારરે. સ. ૧૭
 ધ્યાન ધરે નિત દિયે વાચના શીશનેરે,
 પુસ્તક શોધે શ્રી સૂરંદ મહંતરે;
 બજી ખાસ શુભ ધ્યાને મોન તપવિધિ કેરીરે,
 આરાધે ગુરૂ ગૌતમ કેરો મંત્રરે. સ. ૧૮
 આશ્ચર્ય પદ શ્રી વિજયરાજ સૂરિદનેરે,
 રોઈ યાપે નિજ પાટે પટોધાર;
 દશ વાચક પદે બહુ પડિત પદ ગુરૂ દીએરે,
 સંઘમ દીએ દીએ બહુ અણગારરે. સ. ૧૯
 દોય વિમલગિરિ કેરી, એક ગિરિનાર્યનીરે,
 અરણ્ય તીરથ કેરી સાતરે;
 પાંચ સંજેસરની એક શ્રી અંતરિકનીરે,
 યાત્રા ગુરૂજી જગ વિખ્યાતરે. સ. ૨૦

નિઃશ્વપ્રતિક્ષા પ્રભૂને ચારે નય યઇરે,
 ઉપાસરા બહુ નિઃશ્વપ્રતિક્ષા સારરે;
 શ્રેયુન્નલલિતે તીરથ સંઘવી બહુ યથારે,
 ધરમ ઠામિં ખરચાણા વિત્ત અપારરે. સૂ. ૨૧
 નિજ પર પખી જેહ પ્રથમ ગુણ ઠાણીયારે,
 દરિયાણુ દેખે નિસુણે ગુરૂની વાણરે;
 ઇશ્વ આસીસ દીએ તે હરખ્યા અતિ ઘણારે,
 જય સમ ગુરૂકુલ દીપક ગુણ ખાણરે. સૂ. ૨૨
 ગુરૂર મરૂધર કુંકણુ દુષ્ખણુ લાડમાંરે,
 વિહરે ગુરૂજી કરતા બહુ ઉપગારરે;
 ખંભ નયર પધારા ગુરૂજી એકદારે,
 સંઘ કરે તવ ઉચ્છવ વિવિધ પ્રકારરે. સૂ. ૨૩
 તિહાં ગુરૂ અંગેશ્વર બાધા સળસી ઉપનીરે,
 તુહે શ્રીગુરૂ સમતા સદા અપારરે;
 સાવધાન મનિ નોકરવાલિ કરે ધરીરે,
 ધ્યાએ મનમાં મંત્ર વડો નોકારરે. સૂ. ૨૪
 હાળ ૩ છ.

સગ પરજીએ.-મનોહર તીનજરે એ દેશી.

નિર્વાણ.

શ્રીગુરૂ શણુઓરે, નિરમલ ધરમ આરાધે;
 જેહ મનોરથ ચિંતામણિ પદે, સચલ મનોરથ સાથે. આંચલી. શ્રી. ૨૫
 શ્રી આચાર્ય પ્રમુખ શીવ તવ, એમ ગુરૂને નિજામે;
 ધરમધ્યાન ધર્મી પ્રભૂ મનમાં, જેહથી સમરસ બંધે. શ્રી. ૨૬
 પંચાચારને પંચમહામત, કર્યા નિરતિચારે;
 છવ અયોસ સખમા ચીખમાએ, તસ અપરાધ અમારે. શ્રી. ૨૭
 પાતક ઠામ અદાર પરિહરીરે, પાપ સચલ નિજ નિદો;
 આર સરણુ કરી ધરમ કામ સવિ, અનુભોદી આનંદો. શ્રી. ૨૮
 શુભ ભાવના વ્યવતા ગુરૂજી, અવસરે અણુસણુ દીને;
 શ્રી નોકાર મંત્ર મનથી કરી, સમરી જન્મકલ દીને. શ્રી. ૨૯
 એમ બહુ પદે નીજાગી સુગુરૂને, શીવ સિદ્ધાંત સુણારે;
 ગુરૂ પણુ તે સચલ સદેહે, સાવધાન મતિ બાવે. શ્રી. ૩૦

ચરવિદ મધ રીએ તવ પ્રભૂને, સંબલ ધરી હૃદયમે; શ્રી. ૩૧
 ઇં આમ બહુ થન બહુ સદગા, આંખિતને ઉપવાસો. શ્રી. ૩૨
 માણખમળ પામ ખમળ જાણી, પ્રયેકે એક માને; શ્રી. ૩૩
 બહુ ફેડી શ્રીયા આમાયક, સદિસગળા તવ માને. શ્રી. ૩૪
 પ્રભૂ નિમિત્ત એ તપ અગ્નિ કરશું, વદ પુણ્ય પુમ્મ હોયો; શ્રી. ૩૫
 કંભેડી સદુ દેવ હમ વિનવે, નેક નજરે અમ ભોયો. શ્રી. ૩૬
 શરૂ પજ તે મયત ચિત્તમાં, આવધાન અવધારે; શ્રી. ૩૭
 કરી અણસળ નોકાર ગળનાં સુર લોકે પાડ્યારે. શ્રી. ૩૮
 સંવન સત્તર એકાદશ વરસે, માસ આપાઠે ભલો; શ્રી. ૩૯
 પૂનિમ નિશિ અતિ વદ પડવે, તિથિમાં શરૂ નિર્વાણે. શ્રી. ૪૦
 હાજર ર થી.

શવ ધ-વાળ. મવમલ અતોરે વનપાઠે વસે-એ રથ. શ્રી. ૪૧
 ખંભાપનનો સંધ સોહામણો, મન ધરી ધર્મ રનેલ; શ્રી. ૪૨
 મોવન રૂપાનેરે નાણે અતિ ધણે, પૂજે શ્રી શરૂદેલ. શ્રી. ૪૩
 શરૂ આણંદલરે કહે કિમ વિસરે, જસગુણનો નહિ પાર; શ્રી. ૪૪
 જગને વાહલોરે શરૂ ભાદર, જિનચાસન ચિજગાર. શ્રી. ૪૫
 અંગ પૂજાએરે મહિ મુદી સવિ મતિ, માજને દોઢ હબાર; શ્રી. ૪૬
 સતરખંડી દીપી માંડવી, કમી પ્રમુખ તણી સાર. શ્રી. ૪૭
 ઉચ્ચ કરતાંરે સમયોચિત ઘણા, જરતા નયણડે નીર; શ્રી. ૪૮
 આવક પધરાવે શરૂ જગને, મહીસાગરને વીર. શ્રી. ૪૯
 મુકદ, ઠેસર, મૃગમલ અંબરા, અગર સુએ ધનસાર; શ્રી. ૫૦
 અતિ બહુ મેલીરે આવક તિહાં કરે, શરૂ કાયા સરેકાર. શ્રી. ૫૧
 ખંભ નયર તિહાં આવકઆવિકા, મન બહુ ભગતિ ધરંત; શ્રી. ૫૨
 અવસર એજે ધન ખરચે ધણું, શ્રીશરૂ શુભ સમરંત. શ્રી. ૫૩
 શ્રી વિજયાણંદસૂરિ પટોપર, શ્રી વિજયરાજ મુણિંદ; શ્રી. ૫૪
 ચિર પ્રતિષ્ઠે ઇમ લાલવિજય ભણે, શ્રી સંધ કમલ દિણિંદ-
 ન્યાં લગિ દિનકરચંદ. શ્રી. ૫૫
 ઇતિ શ્રી નિર્વાણ સંપૂર્ણ.

શ્રી નેમિસાગર નિર્વાણ રાસ.

ૐ

શ્રી ગોદાપાર્શ્વનાથાય નમઃ ॥

સકલ મંગલ પ્રમૂલ લગવંત, શાંતિ જિહ્વેસર સમરીએ,

રિદ્ધિ વૃદ્ધિ સર્વિ સિદ્ધિ કરણ,

મહિ મહલે મહિમાનિહ્ન, પાપ વ્યાપ સંતાપ વારણ.

ઉજેણીપુર જિનજયો, પ્રગટ અવંતી પાસ;

કામ કુલ જિમ પૂરવે, કવિયણ કેરી આસ. ૧

નેમિસાગર નામ અભિરામ, કામિત પૂરત અભિનવ,

કરપવેલિ સમ સદા કહીએ,

જપતાં જગે જય વિસ્તરે, લલિત લીલ આનંદ લહીએ;

વર વાચક પદવીધર, અંગીકર્ય શુર આણ,

જિમ હુઓ તિમ કવિ કહે, તેહ તણું નિર્વાણ. ૨

શોપાધ.

ધીરપદ્માવલી.

જય જય શાસન સાહિબ વીર, કંથન કાંતિ સમાન શરીર;

સહેજે સાગર જિમ ગણીર, માયા ભૂમિ વિહારણ શીર. ૩

સિદ્ધારથ કુલ નૃપ અવતાંસ, ત્રિશલાદેવી ઉર સરે હંસ;

મુજ મતિ લીના નલિની નાથ, તે જિન પ્રણમું જોડી હાથ. ૪

જેહનો જગમાંહિ પ્રબલ પ્રતાપ, નામ જપતાં ન્હાસે પાપ.

આધિ વ્યાધિઅલગા ટળિ જય, સુપ સંપત્તિ મંદિર સ્થિર થાય. ૫

જસ સેવે મુર કોડા કોડિ, નર કિનર પ્રણમે કરજોડી;

જેહના અતિશય ઉ ચોતીસ, ૬

મુનિવર મન રાણવ મરાલ, તે જિહ્વવર પ્રણમું ત્રણ કાળ;

મહિમા મેરૂ મહીધર ધીર, જય જય જય જય શ્રી મહાવીર. ૭

સાધુ સમૂહ શિવ શૃંગાર, વીર તણા ગણધર અચાર;

સ્વામિ સુધર્મ પંથમ ગણધર, વીર પાટે દીપે દિનકર. ૮

તેહ યદી વસુધા વિસ્તરી, પદ પરપરા શિવ સુખકરી;

જંબૂ પ્રલવ સિન્ધુલવસરિ, યશોભદ્ર નામે જસ ભૂરિ. ૯

- એમ જનુકમે કમે ગવહપનિ, થવા ધણી બીજાને થતિ, ૧૦
 સામ્યારી શુદ્ધ રૂબાળ, પાત્રી જિનવર કેરી આણ. ૧૧
 ૫.૨ે પ્રભાતી માદસ પીર, ઝાનમ શુક વિમ મુલે ગખીર,
 ભવિષ્ય નવન વિજામન ચંદ. લક્ષ્મીમાગર શુર સુરિંદ. ૧૨
 નેદને શિષ્ય થવા અનિ ધણા, કયા નામ કહું તેલ તણા,
 આધુ ૫૨૫૨૩ શી મુચાર, મુન સમુદ્ર પડિત મુવિચાર. ૧૩
 નાસ શિષ્ય મુવિદિત શિરનુલ, મદિમા મોદું લેદનું અલ્પ
 નામ અપતાં નવનિધિ થાવ, શી વિદ્યામાગર ઉવજાગ્ય. ૧૪
 કારી 'વારિજ રીત નમન, ધર્મસાગર શુર ધર્મ નિધાન;
 વિજયદાન મુરિ વડીલો, પાક ૫૬ તેલને આપીલો. ૧૫
 લખિસાગર શુર લખિમંદાર, લેદનો જય પામ્યો વિસ્તાર;
 વિજયસેન સુરિ તેલને દીલો, વચકપદ મોટાં જય લીલો. ૧૬
 લખિસાગર શુર અમમ આણ, વિજયસેન સુરિ કેરી આણ;
 ૫.૨ે પુણી કરિ વિદાર, ભવિજે અવને તારણ દાર. ૧૭

રાગ ૧ લી.

૩૬૫.

મામ, માતપિના, નામ, દીસા.
 મદિમંદલે મોદું સિંહપુરાનિધિ ગામ, વનવાપી રૂપ લક્ષમ મુગામ.
 મુવસે નિહાં માનવધર્મની મનેપામ, કાવક મુવિચારી દેવમવન
 અભિરામ. ૧૭
 ૫૨ રોષધયાળ મુવિદિત સાધુ વિદાર, બ્યવહારીવાર વર્તે વર બ્યવહાર;
 ઉત્પાદિકે બોલ્યા હેમસુરિ અધિગાર, ગુણ સહિત સદાએ સોહે સવિ
 પરિચાર. ૧૮
 નિહાં સય શિવેમજીએ હણ પૂરિ અસ, હમદાન કયાપર દીપે દેવીદાસ;
 મોદામણી આવી કોઇ ગૃહિણી તાસ, નિજ રમણ સંધાતે વિવસે
 ભોમ વિલાસ. ૧૯
 ૫ ઉરે ઉપન્યો અવ કોઈ જયવંત, મને દોહદ ઉપલે પૂજી શી અરિહંત;
 કું શુર રાયા લે મોટા મહંત, આગમ આચાર્ય આપી મન લોગંત. ૨૦

પૂરંતી મન સાગર ભવદિ એક ચંગ, પૂરે મન વાઙ્મયુ મુત શુભચંગ;
મનમાં દરખી માતા પરિચય પરિણ રંગ, ગાવે પીપત્રી ગેરખી
કરે જંગ. ૨૧

વાળે અનિવાળાં જાતાં નિજ દરબાર, જાદીજન બોલે જુવે મુત જગચાર.
આવે અખ્યાળાં નાનાવિધ તિજિવાર, વરમુદત પૂછી દીધું નામ વિચાર. ૨૨
રદીઆળો નામે નાનજી ચિરંજીવો, કુલમંદન કુંવર કુલ સિંધુર કુલ દીવો;
કુલ પાયવ કડીએ કુલચંદ, કુલતારક કુળ દેઃકિલ માકંદ. ૨૩
કુળ શોભાકારી પર ઉપકારી એક, કુળનો રખવાળો મુંદર અતિ સસ્નેહ.
કુળવાંછિત પૂરક કુળ મેએળીવર મેદ, વિધિએ કુંઝરજી ચંપકવર્ણ દેહ. ૨૪
ધવલે પડે ધુનુવાધિ વિધુવિસ્તાર, મકરે રવિહું નુ દિન વાપે અતિ વિસ્તાર;
ઉત્તમ જન કેસ પ્રેમ જેમ અધિકાર, પશ્ચિમ દિન વાપે છાયા તેમ કુમાર. ૨૫
એળિપરી વાપે તાંતુક્યાં આઠ વર્ષ, પોશાલે પડવા મૂક્યા ધરીય જગીશ;
પંડિત પદ કહેતાં મનમાંદી નાંમે રીસ, વિદ્યા ભળી આબ્યા માય
દીએ આરીષ. ૨૬

અવસરે વળી તેજે વેળે લગ્નિસાગર ઉવજગાય, વિચરંતાં માતા
મયમલ નિમગ્નિ પાય;
કોણાં કુંઝરને લે વદે જિરિય, ભવસાગર તરવા સાથે એહ ઉપાય. ૨૭
શુર દેશના ગુણી જાણુ અસ્થિર સંસાર, મને ચિંતવે મને મળીઆ
શુર અજગાર;
દોય નંદન સામે સંયમ લેઈ ઉદાર, શુરાજસંધાતે વમુધા કરે વિહાર. ૨૮

હાળે ૨ છ.

જય જય મે.

અભ્યાસ, પંડિત અને વાચક પદવી.

લગ્નિસાગર સહશુરની ખાસે, વિનયવંત વિદ્યા અભ્યાસે;

વેરાગ્યે મન વાસે—જયજય એ. ૨૯

મધમાચાર વિચાર વિશેષે, આવે તે તે જે જે દેજે;

મધુર વચન મુખ લાજે. જય જય એ ૩૦

જે આગમ કહિયા પણ આલી, જ્યોતિષ સાહિત્ય છંદ રસાલી;

જાલે વેશે જાણે. જય જય એ. ૩૧

હૈમાદિક વાડ બ્યાકરણ, સકલ ગ્રંથનાં જે આભરણ;

વરણ કવણ વખાણે. જય જય એ. ૩૨

- શિવધામન ત્રિનિધામન દેહ, અરણ્યે સારું છે મોટું;
ભૂટે કામ ન દેહ. જ્ય જ્ય એ. ૩૩
- નેમિસાગર તપુ વેદગ્રી, શ્રી ત્રિનિધામન ઉપરે સગ્રી;
જમ ધીન જગમા જાગી. જ્ય જ્ય એ. ૩૪
- પદ્મે મહામન રૂપે પાતે, શુભનિ શુભિ નિશાદિન સંજાતે,
કૃષ્ણ કૃદે ટાલે. જ્ય જ્ય એ. ૩૫
- દક્ષકૃષ્ણ જે સિતેર ભેલ, અરણ્યે વિનયે જાદોલ;
ન કરે નિરાંત મરોલ. જ્ય જ્ય એ. ૩૬
- જંબૂ મેઘકુમાન્ની ભેટી, નાખે પાપસાથિયે તેટી;
તેદ નમૂં કરભેટી. જ્ય જ્ય એ. ૩૭
- હાં અમ્મ જાંભિલ તપકારી, બાલપણુ દુઠી જામવારી;
જગજીવન ઉપગારી. જ્ય જ્ય એ. ૩૮
- અરણ્ય ઉપાધિ રાખે અણગાર, નવ કદાપી નિત કરે વિહાર;
પાલે શુદ્ધાચાર. જ્ય જ્ય એ. ૩૯
- શુદ્ધ પ્રણયે જિમ જિન જાખુ, મુગર પરપર જે જિમ દાખુ;
તે ઉપરે મન સખુ. જ્ય જ્ય એ. ૪૦
- દીપુ વિજયસેન સુરિદ, પંડિત પદ તેદને અણુદ;
હરખ્યા મુનિવર વૃંદ. જ્ય જ્ય એ. ૪૧
- દવે સુખિસાગર ગુરુસાયા, પુણ્ય પવિત્ર કરી નિજ કાયા;
સ્વર્ગલોક સુખ પાયા. જ્ય જ્ય એ. ૪૨
- વિજયસેન સુરીસૂને, નર લોક અણુદ સહુને;
ભેદ મુદૂર્ત મૂતે. જ્ય જ્ય એ. ૪૩
- દૂર દેશાંતરથી ભોલાબ્યા, નેમિસાગર તે તત્સલુ અબ્યા;
સકલ લોક મને જાબ્યા. જ્ય જ્ય એ. ૪૪
- વિજયસેન સુરીયાર અપે, વાચકને નેમિસાગર પદ સ્થાપે;
દિન દિન ચકલ પ્રતાપે. જ્ય જ્ય એ. ૪૫
- વરસ સત વાચક પદ હુતા, શ્રી ગુરૂની અદેશે સમદૂતા;
સોપનપુર વર પહોતા. જ્ય જ્ય એ. ૪૬

ઢાલ ૩ છ.

સગ મહાર.

ગુરુને મેપની ઉપમા.

નેમિસાગર ઉવજાગ્ય ચુમાસે આવિયોરે,
 રાધનપુર ધન્ય ધન્ય કે લોક સોભાગીઆરે;
 ધર્મપુરધર ધીર કે આવક આવિકારે,
 જંગમ તીરથ જાણી મને અતિ ભાવિકારે. ૪૭
 આન્યો શ્રી ઉવજાગ્ય કે 'અભિનવ' મેહલુરે,
 વાણી મુધારસ સાર કે વરસે અભિનવુરે;
 ગાજે જ્ઞાન ગંભીર દયાજલ સપૂરીઓરે,
 જગમાંહિ જે મિથ્યાત્વ જવાસો ચૂરીઓરે. ૪૮
 સમકિત ભૂમિ વિશાલ રસાલી હુધં ઘણીરે,
 ભય ભરગો સવિ પાપ કે દાવાનલ તણોરે;
 'દ્વાદશ' ભેદ ઉદાર મહાતપ 'દામિની'રે,
 આવક મોર ચકોર કરે દિન 'દામિની'રે. ૪૯
 બાર વ્રત ગુણવેલિ કે નવપદ્મવ કરેરે,
 ભવિષ્ય ચિત્ત તલાવ કે ઉપશમ રસ ભરેરે;
 ક્રિયા 'તટિની' પૂરે પ્રવાહે તે વહેરે,
 ધર્મધ્યાન બહુ માન કુટુંબી ગહગહેરે. ૫૦
 વાધે સાતે ક્ષેત્ર સદાએ મુંદરેરે,
 કરો પુણ્ય મુક્તલ મહામહિમા ધરેરે;
 ટાલે તાપ કપાથ નરકગતિ ગાલવેરે;
 આણી રાગ મહાર ચતુર નર આલવેરે. ૫૧
 જુઠં માંટે વૈરાગ્ય ધમંડ કરી ઘણુરે,
 સુવિહ આત સંયમ મનોરથ તેહ તણુરે;
 પૂરે મુનિવર મેહ સનેહ, વધે ઘણોરે,
 સેવક જન સાવર કે જીવન તેહ તણુરે. ૫૨

૧ નવો. ૨ વરસાદ. ૩ બાર જાનનાં તપ. ૪ જાણ અને ૫ અભ્ય-
 નર. ૬ વીજળી. ૭ સત્તિ. ૮ નદી.

લોક તિહાં મેલા વસે, ન લહે સાધુ સ્વરૂપ;	શુ.
અન્ન પાન અતિ દોહિલું, તું ગૌતમ પ્રતિરૂપ.	શુ. સંધ. ૬૩
ધર્મવાંત નર જેહ છે, તેહ તમ્હ વાંછે હેમ;	શુ.
મેઘકુમર મુનિવર પદે, વીર વચનરયું પ્રેમ.	શુ. સંધ. ૬૪
મુક્તિસાગર પંડિત તિહાં, માનસાગર મુનિ જાલ;	શુ.
પ્રમુખ મુનીસર મૂકિયા, કર્યો સંધ સંજાલ.	શુ. સંધ. ૬૫
વીર વીરસાગર સહી, ભક્તિસાગર જુધ સાયે;	શુ.
કુશલ કુશલસાગર સહી, પ્રમુખ મુનિ સંગાયે.	શુ. સંધ. ૬૬
પ્રેમ પ્રેમસાગર ભલો, શુભસાગર ગણિ સંત.	શુ.
શ્રી શ્રીસાગર ગણિવર, ગુરૂભક્તો એકાંત.	શુ. સંધ. ૬૭
શાંતિ શાંતિસાગર જય, ગણસાગર ગુણ દેહી;	શુ.
શિષ્ય શોભાકર તમ તણા, સવે પદ કર ભેડિ.	શુ. સંધ. ૬૮
ઇત્યાદિક મુનિવર ધણા, સકલ સાધુ ચુંગાર;	શુ.
રાધનપુરથી તે કરે, માંજુ ભણી વિહાર.	શુ. સંધ. ૬૯

દાળ ૫ મી.

રાત-સામેરી.

મારગે મુનિવર સાંચરે, માતા મયમલની પેરે

શિરિ ધરે આજુ મુગુરૂની તેહ તણી એ. ૭૦
સંધ સકલ મને ભાવિયા, ત્રીજે દિન તે આવિયા;

આવિયા રાજનગર ગુણ ગહગહીએ. ૭૧
બહુ મહોત્સવ આવક કરે, અંગ પૂજાવિધિ આવરે;

સંચરે મુગુરૂ તિહાંથી અનુકમે. ૭૨
આગે શ્રી તપગચ્છ તણી, આત્મા નિજ આવક મુણી;

અતિ ઘણી ઉતાવળે મને સંકમે. ૭૩
રાજનગરથી આવે, મુનિવર મારગે માહાલે;

વહાલે એ વાંધા દેવ વટાદરે. ૭૪
વિગય વિશેષે પરિહરી, આંખડ નીવી આદરી;

આદરે કરણી સત્તરી નિત કરે એ. ૭૫

૧ માતા એવો દાખો તેની પેરે.

અભિનય વિદ્યાભાગ્ય, ભર વાચક બેસાગડ

આમને નેમિયાગર ગર ગુણગુણે ૧૬

મંથન દાદ દાદાને જે, આદે. ૧૫ ૧૮ ૧ જે

આને જે વિદ્યા મંથન જેલ ભાગ્ય જે. ૧૭

મિત્ર ૨૨ દાદા, ભાગ્ય મદા ભવિનભાગ્ય

અમરિત આમમ વાન જે રી રી જે. ૧૮

રેડી વજારી દુરિત, નીરમ જેલન દુરિત.

પુરીને દાદ માન ને નવિ લદીએ. ૧૯

વિરમ વિદ્યાગ કીપુ જે, માત્ર પાણી પીપુ જે;

દીપુ જે મુરપનિ મેચાગરુ જે. ૨૦

એમ અનુક્રમે આંધ્રગર, મુનિવર પ્રવચન વિમ ભર;

મને રૂઠે મુગર વચન મનેદારુ જે. ૨૧

દાદ ૨ રી

(આરે આરે ભરત નરેદ ભ રેલ.)

અદાંમીર આદલાદને પિલાય.

મી વિવચરેવસુરીસર જે, મી ઉવચરેવ જે,

નેમિયાગર ગર જે. ૨૨

આંધ્રગર માત્ર પાણી જે, વળી આવક વાતચાહ જે,

અમરપનિ નિદાં મિત્રા જે, આવી અધિક ઉત્સાહ જે-

અમ અમ અમગરુ જે. ૨૩

દાદે મુગર રેખી રીએ, પામ્યા હરખ અપાર જે,

વચન દરિયાં રીએ, તમ્હ પપ સેવે જે તરીએ,

ધન્ય ધન્ય તસ અવતાર જે-અમ. ૨૪

બીજ તવ બેલાવીઆ જે, કીધી જેણે ઉપાધિ જે

નવું મત માંડીએ જે, શાહે વેદ સમુ મિત્રો જે,

દાદી તસ મદ વ્યાધિ જે-અમ. ૨૫

વિવચરેવ સુરિ પ્રતે, એમ બોલે અદાંમીર,

સવાઈ મદાતપા જે, હરખ્યા મીર હમીર.

અમ. ૨૬

ધણે મંડાણે આવીયા એ, તપમચ્છનો ચણુગાર કે, જય. ૮૭
મહોચ્છવ સંઘ કરે એ, દિન દિન જય જયકાર.
અંગ પૂજા અધિકી કરે એ, આવક ચણુર મુજાણ કે,
અવસર ઝોળખે એ, પરમ પ્રભાવના નિત કરે એ,

સુધિ સુગર વખાણ કે—જય. ૮૮

અંદ્રપાલ સંઘવી સુખી એ, બીજું બંદીદાસ કે
અહનિશિ પૂરવે, ધંધણ જણી આશ કે. જય. ૮૯
નામ નાનણ નિર્મલું એ, શાંતિ ભલી શ્રીભાવ કે,
શામળશાહ સુત પદમરી, જેસંઘશાહ મુચાવ. જય. ૯૦
વીરદાસ છાન્ન વળી એ, શાહ જગૂ ગુણભણ કે,
પાટણે તે વસે ઇત્યાદિક આવક ધણા એ,

પાળે ગુરૂની આણ કે, જય. ૯૧

નેમિસાગર વાચકવર એ, તેડે શ્રી જહાંગીર,
નરેસર નિરખવા એ, શ્રી ઉવજાણ-સુધીર. જય. ૯૨
પાતશાહ પૂછે તિહાં એ, પુસ્તક કેરી વાત કે,
ભટ્ટ કહી ભણું એ, આણી રાય અવદાત કે. જય. ૯૩
પુસ્તક સાચું ઉં સહી એ, ફૂડું મ કહો કોઈ કે,
સહુ કો વાંચ્યો એ, સાચું ફૂડું ન હોય કે. જય. ૯૪
વાચક વર જય જય ભહીએ, દુરમન પડીઆ ભૂડું કે,
માન મુહુંત ગયું એ, વળતા ન શકે ઉડી કે. જય. ૯૫

હાળ ૭ મી.

રૂપરખલ ઉર—એ. રેણી.

જગલપક પદવી

શ્રી જિનશાસન જણ, નેમિસાગર ઉવજાણ,
અકબર સુત આગે લીએ, જગલપક સવાય. ૯૬
સુગર જશ લવોણ, લવો લવો શ્રી ઉવજાણ,
આવે દોલ વળાય, વિજયદેવ પસાય. સુગર. ૯૭
જે અહંકારી અતિ ધણા એ, તેહ મનાખ્યા હાર,
નેમિસાગર વાચક તણી એ, હું ભઉ બલિહાર. સુ. ૯૮

- મૂરત નગરે મુખે વસે, વર વોહરા કહેવાય;
કાન્હો કરૂણા રસ બર્ષો, રિવભદ્રાસ ગુણ ગાય. ધ. ૧૧૨
- બલુશાલી શિવજી લલુ, નવેનગર તસ વાસ;
કહેને ધર્મ કરે ઘણું, જિમ પહોંચે સવિ આસ. ધ. ૧૧૩
- રાધનપુર વર પ્રમુખને, સંઘપતિ શમ;
ધર્મલાભ પહુંચાડને, લેઇ અમ્હારું નામ. ધ. ૧૧૪
- વીરવચન આરાધને, પાળને ગુરૂ આણુ;
સમકિત મુદ્દો રાખને, જિમ રાખો નિજ પ્રાણુ. ધ. ૧૧૫
- પ્રથમ મુરાલય જેખવા, લાગ્યસાગર ભુધ ભાય;
તદનંતર દિન પંચમે, તિહાં પહોંચે ઉવઝાય. ધ. ૧૧૬
- કાતી શુદ્ધ દશમી દિને, માંડવ દુર્ગ મઝાર;
વાચક વર પામ્યા સહી, ઈંદ્રલવન અવતાર. ધ. ૧૧૭
- વાળાં વાડ વાજતાં, માંડવી અતિ ઉદાર;
સૂકડી કેસર અગરરમું, સંઘ કરે સત્કાર. ધ. ૧૧૮
- નેમિસાગર ઉવઝાયનું, નામ જાણે સહુ કોય;
હેડાથી નવિ વીસરે, મુશર તણા ગુણ ભોય. ધ. ૧૧૯

હાજી હે મી.

કુતિબો.

ગુરૂશોક.

- જે સહચારી શીવ જમદીસર પ્રતિ,
એમ દીએ ઓલંભડા એ;
હું કિંતાર ચોર તણિ પરે,
હવિત ધન ચોરે વડા એ. ૧૨૦
- વિષુ શ્રી ઉવઝાય સાર અમ્હારડી,
કુણ કરશે ગુરૂજી મુણેએ;
એણે પ્રસ્તાવે અચિત ચિત્ત સંતાપક,
દીધુંય ને ઘણું એ. ૧૨૧

૧૯ સહોદર નામ મુનિસાગર,
 જુધ માનસાગર મુનિ નાન્હડો એ;
 મુઘી મુઘી મુઘી વાત વલિ વલિ,
 વિવ વલે ઘણવિણુ વિમ બાપડો એ. ૧૨૨
 સાંભળી મુવની વાત માત કોઝઈ,
 મનમાંહે અતિ દુઃખ વહે એ;
 જે દુખ એક ન ખમાય, એહવા હુઈ થયાં,
 વળી વળી વયણ ઈશ્યાં કહી એ. ૧૨૩
 હે વરો મરૂદેવી અરણુક માયડી,
 પ્રેમ વરો મરૂદેવી અરણુક માયડી;
 પ્રેમ વરો પરવશ થઈએ,
 પુતવણું દુખ જેહ નેહ થઈ વહી,
 જનની તે જાણે સહીએ. ૧૨૪
 નયણે આવે નીર ખીર મુતન વિના,
 નીંદ જૂળ નાસી ગઈએ;
 નીસાસા અવિલંબ અબા મૂકે એ,
 રથણી વરસો સુ થઈએ. ૧૨૫
 વિમ જલ પાણે એહ વડાટે માછલી,
 વિમ મસલી મરૂ થઈએ;
 તે' દુખ દીધું દેવ હે વરૂં કિસ્મું,
 એમ બોલે ઉપવણી એ. ૧૨૬
 સંધ સહુ પરિવાર સાંભળી ચિંતવે,
 દેવચોમ વિષમો સહી એ;
 એ સંસાર અસાર તારક જન ગુરૂ,
 આગમ વાત એસી કહી એ. ૧૨૭
 બાણી ઈશ્વરું સ્વરૂપ ધરમ કરો વણું,
 વિમ સવિ દુખ જાવે વહી એ;
 કવિયણ બોલે હમ જનનીતર બીજ કઈ,
 વિરદ સમું દુઃખ ઈ નહિ એ. ૧૨૮

દાળ ૧૦૭મી.

શામ મન્વાગી.

જય જય સાધુ શિરોમણી, નેમિસાગર ધર બાબોજી; ૧૨૯
 કમિત ભૂરણુ મુરતરૂ, માયકવૃદ લલમો જી.
 ગુણસાગર ગુણગણ લરીયો, સુતસાગર સુતવતો જી. જય. ૧૩૦
 વડ વેસગી જગે જયો, વિવેકસાગર જસ ગેહો જી;
 મેઘસાગર પડિત પડે, કુશલસાગર સનાહો જી. જય. ૧૩૧
 મુક્તિસાગર મહિમા ધણો, દેવસાગર દીએ માનો જી;
 પડિત ગણિ મુનિ બણીએ, ઉદયસાગર અભિધાનો જી. જય. ૧૩૨
 મુખસાગર આદર કરી, સર્વિ સાગર પરિવારો જી;
 નેમિસાગર ગુરૂ નામે જી, લહેને જય જયકારો જી. જય. ૧૩૩
 સંવત સોલ્લ ચિતુતરે, નયર ઉજેળી મનાર જી;
 માગશિર શુદ્ધ બારસ દિને, મુણિયો શ્રી અણગાર જી. જય. ૧૩૪
 વાયક વિદ્યાસાગરૂ, તાસ પંચાયણ શિખ જી;
 વિબુધ કૃપાસાગર કહી, પૂરો સકલ જળીય જી. જય. ૧૩૫.
 હંતિ શ્રી નેમિસાગરોપાધ્યાયનિર્ગળયસ સમાત.

શુદ્ધિપત્રક (મુળનું.)

પૃષ્ઠ.	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૨	૪	ભારતપ્રેમ	ભારતપ્રેમ
૨	૯	આરમ્ભ	આરમ્ભ
૨	૧૨	ઉપદ્રવ	ઉપદ્રવ
"	૧૯	સત્ય	સત્ય
૨	૨૦	ધરમ કરે	ધરમ કરે
૪	૨૪	કામ વરી	કામ વરી
૪	૩૦	પડેલો તે પડેલો	પડેલો તે પડેલો
૭	૧૮	સારા રંગીન આઠરે	સારા રંગી મન આઠરે
૭	૨૪	ચાપડી	ચાપડી
૯	■	કરો સંભળી	કાચ સંભળી
૧૦	૧૩	સહાસી	મહાસતી
૧૦	૧૪	દોમડી	દોમડી
૧૧	૨	મુમતિર	મુમતિર
૧૧	૪	નવ માસ વાઘ	નવ માસ વાઘ
૧૧	૧૨	વધ	વધે
૧૩	૧૦	પુરવાન	પુરવાન
૧૪	૪	કરેય થો	કરેય થાં
૧૪	■	સંભળી ક્યાં રે	સંભળી ક્યાં રે
૧૮	૬	ઝણક	ઝણક
૧૮	૨૧	ફરે	ફરે
૧૮	૩	મરેલો	મરેલો
૨૨	૨૩	મિત્ર	મિત્રી
૨૩	૧૦	કલ્પવૃક્ષ	કલ્પવૃક્ષ
૨૪	૭	રાયરાય કિશન	રાયરાય કિશન
૨૪	૮	વમત્યા	વમત્યા
૨૪	૧૮	કુમ્ભે વારે	કુમ્ભે વારે
૨૪	૨૧	રત્ન દિ	રત્ન દિ
૨૪			રત્ન દિ

પૃષ્ઠ.	લીટી.	અનુશ્લોક.	શ્લોક.
૨૪	૨૧	ઉપવાક	ઉપકાર
૨૬	૬	એકવીસ	અરે એકવીસ
૨૬	૬	પકવાની	પકવાનની
૨૭	૧	બરસે	બરૂસે
૨૮	૪	અંત	અંતર
૩૧	૮	હીન	હીનરે
૩૨	૧૭	ઉપરણાં	ઉપકરણાં
૩૪	૨૦	કોચ	કોચ
૩૪	૨૧	મધણી	સંધની
૩૫	૩૧	કોચ	કોચ
૩૬	૧૫	જાતો	જાત
૩૭	૧૪	ગુરમુખથી	ગુરમુખથી
૩૮	૨૨	જોએ	જાએ
૩૮	૨૮	ઉપમ	ઉપમા
૪૦	૭	જો તે	જાતે
૪૦	૧૨	એ હવે	એહવે
૪૩	૩૦	ઉજનાળ	ઉજનાળ
૪૪	૧૫	ગિર આ	ગિરઆ
૪૫	૩૧	જયવીર રાખ	જય વીરરાખ
૪૬	૬	જા	જા
૪૬	કુટનોટ	અધિજાન	આધિજાન
૪૭	૧૩	પૂઝે વશીરે	પૂઝે વશીરે
૪૮	૯	ધણી	ધણી
૪૮	૧૪	વાદીને	વાદીને
૫૧	૨૦	અણેંની	અણેંની
૫૩	૧૭	જુદિનો	જુદિના
૫૬	૧૨	વાસ કુંખી	વાસ કુંખી
૫૮	૬	નિરિસજને	નિરિસજને
૫૮	૧૦	મિદિસિરિ	સિદિમિરિ
૫૮	૧૯	આ ઠરીએ	આઠરી એ
૬૦	૧૪	બઘારે	નઘારે

પૃષ્ઠ.	હોટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૧૦૧	કુટનોટ	બણી	વાણી
૧૦૨	૧૯	તે ભગારે	તેભગારે
૧૦૪	૧૦	ચીધ	ચીધ
"	૧૬	ગુજર	ગુજર
૧૦૫	૧૯	ગાવ	ગાવે
૧૦૬	૧૪	સપ્તો	સપ્તો
"	૨૪	હેડા મુખીની	હેડામુ બેડી
૧૦૯	૨૬	ઉપાડવો	ઉપાડવો
૧૧૦	૨૨	દાઘ ૨ છ	દાઘ ૩ છ
૧૧૧	૧૩	અંગ નમદ મહીઓ	અંગ નમદ મહમહીઓ
૧૧૧	૧૯	સિશા	સિશા
૧૧૨	૩	દાઘ ૩ છ	દાઘ ૪ થી
૧૧૩	૨૬	દાઘ ૪ થી	દાઘ ૫ મી
૧૧૪	૧	હસકર મદ લેવારે	હસકરમ દલેવારે
૧૧૫	૧૦	દાઘ ૫ મી	દાઘ ૬ ફી
૧૧૬	૩	દોક કરે	આદિક કરે
૧૧૬	૮	જનદર્પ	જનદર્પ
૧૧૬	૧૬	દાઘ ૬ ફી	દાઘ ૭ મી
૧૧૬	૨૪	ચિંતા	ચિંતા
૧૧૮	૬	પામે સિદ્ધ	પામે સિદ્ધિ
૧૧૯	૩	ભાભો ભવ ભાવ દરે	ભાભો ભવ ભાવટ દરે
૧૨૦	૧૨	તેરગે	તેર ગે
૧૨૦	૧૩	સપ્તદશા	સપ્તદશા
"	૧૫	સપ્તદશાપણે	સપ્તદશાપણે
"	૨૬	તેનો ગણાય	તેનો ન ગણાય
"	૨૭	સપ્તદી	સપ્તદી
૧૨૧	કુટનોટ	૨ સારસંભાળ	૩ સારસંભાળ
"	"	૩ માંચડા	૨ માંચડા
૧૨૨	૮	જલપરે જાએ	જલપરે જાએ
૧૨૨	૨૦	મંચમ પામેછ	મંચમ પામેજ્યો
૧૨૨	૨૮	રપે	આરપે

પ્ર.ક્ર.	કોડી.	અર્થ.	કોડી.
૧૧૪	૬	વિભવવત્સલ:	૭૬.
૧૧૭	૨૭	વ'ભા.	વિભવવત્સલ
૧૨૧	૧૩	આપણે	વ'ભા.
૧૨૧	૧૪	દેવ	આપણે
૧૨૧	૨૨	નિમ્ન	દેવ
૧૨૧	૪	ધામ જુઓ	નિમ્ન
૧૨૧	૧૦	ધાર્મિકતા ભા.	ધામ નિમ્ન
૧૨૧	૨૩	નમ કોઈ	ધાર્મિકતા ભા.
૧૨૧	૨૭	કોઈના પુત્રાદી	નમ કોઈ
૧૨૧	૧૦	ભા. ભા. દેવ	કોઈના પુત્રાદી
૧૨૧	૨૧	દરમિયાન	ભા. ભા. દેવ
૧૨૧	૧	અભાવે	દરમિયાન
૧૨૧	૨	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૩	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૪	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૫	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૬	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૭	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૮	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૯	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૦	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૧	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૨	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૩	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૪	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૫	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૬	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૭	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૮	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૧૯	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૦	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૧	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૨	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૩	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૪	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૫	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૬	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૭	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૮	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૨૯	અભાવે	અભાવે
૧૨૧	૩૦	અભાવે	અભાવે

પૃષ્ઠ.	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
■	૨૭	સાધીરે	સાધીરે
૧૪૬	૩૦	સાતે ચાતો	સાના ચાતાં
૧૪૭	૩	મુરત પેરે સરજવેરે	મુરત પરિસર જવેરે
૧૪૮	૩	ધાણેરે	ધાણેરે
૧૫૦	૧૩	સોલમ	સોલમ
„	૨૧	પ્રેમાવે યાત	પ્રેમ વિચાલ
૧૫૩	૧૦	સંભારે	સાંભરે
૧૫૪	૨૪	સમરાજતું રે	સમ રાજતું રે
૧૫૬	૨૯	મગરદવાદ	મગરદવાદ
૧૫૭	૨૮	ચદવા	ચદવા
૧૫૮	૧૧	પડિમાં	પડિમાં
„	૨૪	જાત્રેરે	જાત્રેરે
૧૫૯	૬	આખડી	આખડી
૧૫૯	૧૦	અનુમોદનારે	અનુમોદનારે
૧૬૦	૧૨	લેવાઈ	લેવાઈ
૧૬૧	૨૩	નિલક નિલાડે	નિલક નિલાડે
૧૬૪	૧૧	શીજીન	શીજી
૧૬૭	૨૩	પાઉધારો	પાઉધારો
૧૬૭	૨૬	વર્ષા	વર્ષા
૧૬૮	૨	રજત્ય	રજત્ય
૧૬૮	■	પ્રઉમમે	પ્રઉમમે
૧૬૮	૨૯	પભદેવ	પાપભદેવ
૧૭૨	૪	જડમતા	જડતા
„	૧૨	કુઃપ્રતિકાર	કુઃપ્રતિકાર
„	„	ત્રીજો	ત્રીજો
„	૧૫	ચંડસમ	ચંડસમ
૧૭૩	૧	કિલ્પપરે	કિલ્પપરે
૧૭૩	૨૨	જાકે જમાળ	જાકે જમાળ
૧૭૪	૩૦	કુમારનો	કુમાર નો
૧૭૭	૮	વેવાવચ	વેવાવચ
૧૭૭	૧૨	ધરવ	ધરવો

૨૩૨	૧૩	હીપ ઉભી	હીપ ઉભી
૨૩૨	૧૪	મગસીયા તાઈ	મગસીયા તાઈ
૨૩૨	૧૫	ધન દસ માન	ધન દસ માન
૨૩૩	૨૧	કરીએ તાવ વિઆવળે	કરી એતાવણ આવળે
૨૩૫	૨૭	મોદલના	મોદલના
૨૩૬	૫	નકાર	નકાર
૨૩૮	૧૪	મંળેમે પાતીયું	મંળેમે પાતીયું
૨૩૮	૨૧	રવલે બસ્યું	રવલે બસ્યું
૨૩૯	૫	સુર ગિરિધર ધાવ	સુર ગિરિ અવિર ધાવ
૨૪૧	૬	સુપડવાળ	સુપડવાળ
૨૪૧	૮	ધમધરા રહ	ધમ ધરા રહ
૨૪૪	૧૪	સાડી	સાડી
૨૪૬	૫	ગવતો	ગવતો

સમાલોચનાનું શુદ્ધિપત્રક.

પૃષ્ઠ.	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ
૧	૫	ચરિત્ર	ચરિત્ર
	૧૧-૧૧	દરખાત	પદમણ
૨	૧૧	"	"
"	૨૪	ખ્યાન	ખ્યાનિ
૭	૪	ખાંડ	ખાંડ
	૨૭	તેથી ૧૦૦૦	૧૦૦૦
૧૧	૨૭	૧૮૮૦	૧૮૮૦
૧૭	૨૫	નોખસાગરજી	નેખસાગરજી
૨૦	૧૪	મુતિઓ	મુતિઓ
૨૩	૨૧	વિગમ	વિગમ
૨૫	૧	૨૨૦૦	૨૨૩૩
૨	૪	લક્ષ્યાધિપતિ	લક્ષ્યાધિપતિ
૨૬	૮	ખા-સાંઠ	ખા-સાંઠ
૩૦	૨	ખ્યાન ૭૨૫ ૬૫૨	ખ્યાન ૭૨૫ ૬૫૨
"	૩	કામિતે	કામિત
	૨	ખુલાસાદે	ખુલાસાદે
"	૯	વિચાર	વિચાર
૩૫	૩	અમતાવા	અમતાવા
૩૬	૧૧	સીવાજીરાવ	સીવાજીરાવ
૪૧	૧૭	સંભગ	સંભગવા
૪૪	૩	સાંનિવાસ	સાંનિવાસ
૪૮	૧૯	જેજે	જેજો;જેજે
૫૨	૩	પાંચમા	પેપનમા
૫૪	૧	દિશ	દિશા

નિવેદનનું શુદ્ધિપત્રક.

પૃષ્ઠ.	સીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૪	૧૩	થાં	થતી
૧	૭	વીર વિજય	વીરવિજય
૧૦	૧૦	અધ્યાત્મ પ્રસારક	અધ્યાત્મચાનપ્રસારક
૧૦	૧૨	છપાવી આપવાનું	છપાવી પ્રમટ કરવાનું
૧૦	૧૧	મય	મન્ય
૮	૧૦	સદ્વિમભાગર	સદ્ગીસાગર
૬	૧	અને	અને તે
૧૨	૧૦	માગરમગ્ધ	સાગરમગ્ધ
૧૩	૧૯	નો	ના
૧૪	૧	જમકુવદુથી	જમકુ વદુથી
૨૧	૨૩	મોદનસાલ	મોદનસાલજી
૨૨	૧૦	સંઘ	વંઘ
૨૨	૨૮	ચાલકાંકુચચોરો	ચાલ કાંકુચચોરો
૨૩	૧૮	સંપ્રતિભાન વિજય	સંપ્રતિ ભાનવિજય
૨૪	૩૦	કનકવિજય	કાંનિવિજય
૨૫	૮	સુચિદન	સુચિદિન
૨૬	૩૦	સામ્રાજ મયું (૭)	એછમું)
૨૭	૧૫	પ્રાગદિન	પ્રતિદિન
૨૮	૮	૧૩૩	૧૩૨
૨૯	૧	નાચેર	નાચેર
૩૧	૨૮	ચૌદબ્દીજી	ચૌદબ્દીની
૩૩	૨૧	જીવદિંચાનિવેં	જીવદિંચા
૩૪	૨૨	કરો	કરો
૩૫	૨૨	જંઘપરંજી	જંઘપરંજીમાં
૩૮	૨૭	વિજયવમનવિભે	વિજયવમનમુરિના
૪૧	૧૧	નિઝામે	નચામે
૪૨	૮	નિઝા	નિઝા
૪૩	૧૮	મવેચ થતી	મવેચથતી

क्र.सं.	वर्ग	अंक	वर्ग
१	१३	१३	१३
२	१४	१४	१४
३	१५	१५	१५
४	१६	१६	१६
५	१७	१७	१७
६	१८	१८	१८
७	१९	१९	१९
८	२०	२०	२०
९	२१	२१	२१
१०	२२	२२	२२
११	२३	२३	२३
१२	२४	२४	२४
१३	२५	२५	२५
१४	२६	२६	२६
१५	२७	२७	२७
१६	२८	२८	२८
१७	२९	२९	२९
१८	३०	३०	३०
१९	३१	३१	३१